Bundel - Raad van 19 december 2024

01 Opening
- 2024-12-19 agenda raad def

02 Vaststellen raadsagenda

03 Spreekrecht burgers

04 Vaststelling van de stemmingsvolgorde

05 Voorstel tot het vaststellen van de besluitenlijst van de besluitvormende raadsvergaderingen van 31 oktober en 7 november 2024
- beslultenlijst raad 31 oktober 2024 (besluitvormend)
- beslultenlijst raad 7 november 2024 (besluitvormend)

06 Ingekomen stukken en mededelingen
- 6A03 omwonenden locatie MFC IJzendijke
- 6 A04 scholen en kinderopvang
- 06 D01 collegebrief inzake HUB Schoondijke agendapunt 20

07 Voorstel tot vaststellen nieuwe verordening rechtspositie raads- en commissieleden
- Dossier 7633 voorblad.pdf
- Raadsvoorstel rechtspositie raads- en commissieleden
- Bijlage aTekst Verordening rechtspositie raads en commissieleden gemeente Sluis incl. Toelichting 2024
- Bijlage b verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019
- Bijlage c Was-wordt-tabel Wijziging Verordening rechtspositie raads- en commissieleden
- 06 D01 collegebrief inzake HUB Schoondijke agendapunt 20

08 Voorstel tot 2e wijziging van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023.
- Dossier 7700 voorblad.pdf
- Raadsvoorstel tot 2e wijziging van de financiële verordening Sluis 2023 (na behandeling in de auditcommissie d.d. 25 november 2024)
- Tweede wijziging Verordening financieel beleid beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet)
- a. Gemeenteblad met betrekking tot 1e Wijziging Financiële Verordening Sluis 2023

09 Voorstel tot het vaststellen van de 19e programmawijziging 2024
- Dossier 7734 voorblad.pdf
- RV 19e Programmawijziging 2024
- a. 19e Programmawijziging 2024

10 Voorstel tot het vaststellen van de 1e programmawijziging 2025
- Dossier 7747 voorblad.pdf
- RV 1e programmawijziging 2025 (2)
- a. 1e Programmawijziging 2025

11 Voorstel tot het vaststellen van de 2e programmawijziging 2025
- Dossier 7749 voorblad.pdf
- 02 RV 2e programmawijziging 2025 (2)
- a. 2e Programmawijziging 2025

12 Voorstel tot vaststelling van de Slotwijziging 2024
- Dossier 7769 voorblad.pdf
- Raadsvoorstel

13 Voorstel tot vaststellen van de belastingverordeningen 2025
- Dossier 7751 voorblad.pdf
- Raadsvoorstel belastingverordeningen 2025
- a Verordening Afvalstoffenheffing 2025
- b Verordening Forensenbelasting 2025
- c Verordening Hondenbelasting 2025
- d Verordening Lijkbezorgingsrechten 2025
- e Verordening Marktgelden 2025
- f Verordening Onroerende-zaakbelastingen 2025
- g Legesverordening 2025

h Verordening Precariobelasting 2025
i Verordening Reclamebelasting 2025
j Verordening Rioolheffing 2025
k Verordening Toeristenbelasting 2025
l Verordening Watertoeristenbelasting 2025
a Verordening Afvalstoffenheffing met wijz in rood2025
b Verordening Forensenbelasting met wijz in rood 2025
c Verordening Hondenbelasting met wijz in rood 2025
d Verordening Lijkbezorgingsrechten met wijz in rood 2025
e Verordening Marktgelden met wijz in rood 2025
f Verordening Onroerende-zaakbelastingen met wijz in rood 2025
g Legesverordening met wijz in rood 2025
h Verordening Precariobelasting met wijz in rood 2025
i Verordening Reclamebelasting met wijz in rood 2025
j Verordening Rioolheffing met wijz in rood 2025
k Verordening Toeristenbelasting met wijz in rood 2025
l Verordening Watertoeristenbelasting met wijz in rood 2025

15 Voorstel tot indienen van een positieve zienswijze met betrekking tot de 2e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 van Sabewa Zeeland
Dossier 7745 voorblad.pdf
Raadsvoorstel 2e begrotingswijziging 2024 en 1e begrotingswijziging 2025 Sabewa Zeeland
a Oplegnotitie begrotingswijziging 2024 en 2025 getekend
b Voorstel 2e begrotingswijziging 2024 getekend
c Voorstel 1e begrotingswijziging 2025 getekend
d Conceptbrief zienswijze
e Advies Begeleidingscommissie
f Advies Samenstellingscommissie

16 Voorstel tot het instemmen met de 1e begrotingswijziging 2024 van het Samenwerkingsverband Collectief Vraagafhankelijk Vervoer Zeeuws-Vlaanderen en een positieve zienswijze af te geven.
Dossier 7691 voorblad.pdf
Raadsvoorstel
a. Brief DB 27sep24 1e begrotingswijziging CVV 2024
b. 1e begrotingswijziging 2024 CVV
c. Advies Begeleidingscie 16ok62024

17 Voorstel tot het indienen van een zienswijze op de Gemeenschappelijke Regeling Dethon en gewijzigde begroting 2024
Dossier 7708 voorblad.pdf
Raadsvoorstel
a. Concept GR Dethon
b. Gewijzigde begroting 2024
c. Zienswijze

18 Voorstel Beleidsplan Musea Sluis
Dossier 7581 voorblad.pdf
Raadsvoorstel
a. Beleidsplan Musea sluis 2025-2028

19 Voorstel tot vaststellen van de bestuursopdracht Strategische Visie Sluis 2050
Dossier 7732 voorblad.pdf
RV Bestuursopdracht Strategische Visie 2050

20 Voorstel tot het realiseren van een HUB nabij Schoondijke
Dossier 7764 voorblad.pdf
BB Raadsvoorstel Hub Schoondijke
Raadsvoorstel.docx
Bijlage 1 Regionale Mobiliteitsstrategie

21 Voorstel tot gewijzigd vaststellen integrale beleidsplan duurzaamheid
Dossier 7719 voorblad.pdf
Raadsvoorstel

01 - IBD - Notitie overzicht zienswijzen & actualisaties
02 - IBD - Integrale beleidsplan duurzaamheid
03 - IBD - Beleidsplan Circulaire Economie Zeeuwse gemeenten
21 amendement beleidsplan duurzaamheid

22 Voorstel tot vaststellen van de Bestuursopdracht Inwonerparticipatie
Dossier 7741 voorblad.pdf
Raadsvoorstel
a. Evaluatierapport proces Burgerberaad Duurzaamheid
b. Conceptbrief t.a.v. Monitorklankbordgroep
c. Visiedocument monitorklankbordgroep
22 amendement burgerparticipatie

23 Voorstel tot het instemmen met de locatiekeuze voor de realisatie van MFC IJzendijke; de aankoop van een woonhuis; het aframen van een investeringskrediet 'Verkeersmaatregelen IJzendijke na reconstructie N61' en het beschikbaar stellen van een voorbereidingsbudget ten behoeve van de uitwerking MFC IJzendijke.
Dossier 7869 voorblad.pdf
07 Raadsvoorstel locatiekeuzen en aankoop woning 6dec24 BVA
01 Locatievoorkeur Dorpsraad IJdijke 19nov24
02 Locatievoorkeur Elevantio 29nov24
03 Locatievoorkeur Escaldascholen 3dec24
04 Locatievoorkeur KOZV 3dec24
05 Plattegrond locatie nabij Bunkerbos IJzendijke
06 RIB proces en planning Mfc IJzendijke 11okt2024

24 Voorstel tot het vaststellen van de 20e Programmawijziging 2024 en RV 3e Programmawijziging 2025
Dossier 7913 voorblad.pdf
02 RV 20e Programmawijziging 2024 en 3e Programmawijziging 2025
04a 20e Programmawijziging 2024 (1)
04b 3e Programmawijziging 2025 (1)

25 Voorstel tot het vaststellen van de 21e Programmawijziging 2024 en RV 4e Programmawijziging 2025
Dossier 7898 voorblad.pdf
02 RV 21e Programmawijziging 2024 en 4e Programmawijziging 2025 v2
04a 21e Programmawijziging 2024
04b 4e Programmawijziging 2025 V2

26 Rondvraag

26.a motie: Mogelijk vertrek RUD Zeeland uit Zeeuws-Vlaanderen van de fracties Sluis Lokaal, VVD en CDA.
26a Motie SL 20241219 RUD

27 Sluiting

Oostburg, december 2024

Aan de leden van de raad van de gemeente Sluis.

Geachte dames, heren,

U wordt uitgenodigd tot het bijwonen van de besluitvormende openbare vergadering van de gemeenteraad, in de raadzaal van het Belfort te Sluis, op:

DONDERDAG 19 december 2024
om 19.30 uur

De vergadering is, op gebruikelijke wijze, live te volgen via de website. De stukken zijn eveneens via de website in te zien.

AGENDA

1. Opening.

2. Vaststelling van de raadsagenda.

3. Spreekrecht burgers (het woord kan niet gevoerd worden over onderwerpen vermeld in artikel 17, lid 2, van het Reglement van orde).

4. Vaststelling van de stemmingsvolgorde.

5. Voorstel tot het vaststellen van de besluitenlijst van de besluitvormende raadsvergadering van 31 oktober en 7 november 2024.

6. Ingekomen stukken en mededelingen:
   - D01 collegebrief inzake HUB Schoondijke agendapunt 20

➢ A(fdoenings)stukken:

7. Voorstel tot vaststellen nieuwe verordening rechtspositie raads- en commissieleden.

8. Voorstel tot 2e wijziging van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023.

9. Voorstel tot het vaststellen van de 19e programmawijziging 2024.

10. Voorstel tot het vaststellen van de 1e programmawijziging 2025.

11. Voorstel tot het vaststellen van de 2e programmawijziging 2025.

12. Voorstel tot vaststelling van de Slotwijziging 2024.

13. Voorstel tot vaststellen van de belastingverordeningen 2025.

14. Voorstel tot het indienen van een positieve zienswijze op tot de ontwerp gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland.

15. Voorstel tot indienen van een positieve zienswijze met betrekking tot de 2e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 van Sabewa Zeeland.

16. Voorstel tot het instemmen met de 1e begrotingswijziging 2024 van het Samenwerkingsverband Collectief Vraagafhankelijk Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen en een positieve zienswijze af te geven.

17. Voorstel tot het indienen van een zienswijze op de Gemeenschappelijke Regeling Dethon en gewijzigde begroting 2024.

18. Voorstel Beleidsplan Musea Sluis.

- B(espreek)stukken:

19. Voorstel tot vaststellen van de bestuursopdracht Strategische Visie Sluis 2050.

20. Voorstel tot het realiseren van een HUB nabij Schoondijke.

21. Voorstel tot gewijzigd vaststellen integrale beleidsplan duurzaamheid.

22. Voorstel tot vaststellen van de Bestuursopdracht Inwonerparticipatie.

23. Voorstel tot het instemmen met de locatiekeuze voor de realisatie van MFC IJzendijke; aankoop van een woonhuis; het aframen van een investeringskrediet ‘Verkeersmaatregelen IJzendijke na reconstructie N61’en heet beschikbaar stellen van een voorbereidingsbudget ten behoeve van de uitwerking MFC IJzendijke.

24. Voorstel tot het vaststellen van de 20e Programmawijziging 2024 en RV 3e Programmawijziging 2025, waarin de financiële gevolgen van de Slotwijziging verwerkt zijn (onder voorbehoud van besluitvorming in de vergadering van het college d.d. 17 december 2024).

25. Voorstel tot het vaststellen van de 21e Programmawijziging 2024 en RV 4e Programmawijziging 2025, waarin de financiële gevolgen van de raadsvoorstellen december incl. septembercirculaire verwerkt zijn (onder voorbehoud van besluitvorming in de vergadering van het college d.d. 17 december 2024).

26. Rondvraag.

27. Sluiting.

DE VOORZITTER VAN DE GEMEENTERAAD VAN SLUIS,

mr. M.M.D. Vermue

BESLUITENLIJST VAN DE BESLUITVORMENDE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

Datum	31 oktober 2024
Tijd	19:30 – 20:56 uur
Locatie	Belfort, Groote Markt 1 te Sluis

Aanwezigen: **Raadsleden**:
dhr. J.A. Quaak (Sluis Lokaal), dhr. S.J.-P. Keijmel (Sluis Lokaal), mevr. C.E.B. Tanghe (Sluis Lokaal), dhr. D. Willemsen (Sluis Lokaal), dhr. P.A.J.C. Thomaes (VVD), dhr. R. du Fossé (VVD), mevr. M.S. Basting-Kok (VVD), dhr. K.D.W. Verduin (VVD), dhr. R.P. Evers (PvdA), dhr. J. H.C. Butter (PvdA), dhr. J.A. Elfrink (PvdA), dhr. L.C. Dekker (CDA), dhr. R.L. Eversdijk (SP), mevr. M.J. Poissonnier-Dekker (Nieuw Gemeentebelang), dhr. R.B.A. Beijersbergen (GL) en mevr. I.C.F. Claerhoudt (FvD).

Voorzitter: mevr. mr. M.M.D Vermue.

Griffier: dhr. mr. P.T.G. Claeijs.

Wethouders: mevr. Van Oostenbrugge-Bertou (Sluis Lokaal), dhr. C. Simons (VVD), mevr. P.E.M. van de Vijver-van Deursen (CDA) en dhr. B. van Assche (namens de coalitiepartijen).

Secretaris: mevr. S.I. de Kievit-Minnaert.

M.k.a.: dhr. R.A. de Croock (CDA), mevr. A.M. Boeije (CDA) en dhr. F. Babijn (Lijst Babijn),

01 Opening
De voorzitter opent de vergadering met een overweging verwijzend naar de vrede.

02 Vaststellen raadsagenda
De voorzitter meldt dat aan de agenda wordt toegevoegd:
· 6A1een brief van de fam. De Lijser en de fam. Borgtrop inzake agendapunt 13;
· 6A2 een inspreekreactie van mevr. Maenhout inzake agendapunt 13;
· 6A3 een zienswijze van 't Duumpje inzake agendapunt 13;
· 6D1 een collegebrief inzake agendapunt 13;
· 13 een amendement van de fracties PvdA en SP (verkeersafwikkeling);
· 13 een amendement van de fracties Sluis Lokaal, VVD en CDA (bouwhoogte);
· 16 een toelichting n.a.v. de commissie Ruimte/AB van 8 oktober 2024 en;
· 17 een amendement van de fractie PvdA (gelijk laten van de parkeergelden).

De leden gaan akkoord met de toevoegingen en de agenda wordt overeenkomstig vastgesteld.

03 Spreekrecht burgers
Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

04 Vaststelling van de stemmingsvolgorde
Eventuele hoofdelijke stemming begint bij nr.1, dhr. Quaak.

05 **Voorstel tot het vaststellen van de kort verslaglegging van de informatieve raadsbijeenkomst van 12 september van de besluitenlijst van de besluitvormende raadsvergadering van 19 september 2024**

Het verslag en de besluitenlijst worden overeenkomstig vastgesteld.

06 **Ingekomen stukken en mededellingen**

De volgende ingekomen stukken zijn toegevoegd:
· 6A1 een brief van de fam. De Lijser en de fam. Borgtrop inzake agendapunt 13;
· 6A2 een inspreekreactie van mevr. Maenhout inzake agendapunt 13;
· 6A3 een zienswijze van 't Duumpje inzake agendapunt 13;
· 6D1 een collegebrief inzake agendapunt 13.

07 **Voorstel tot afgifte ontwerp - Verklaring van Geen Bedenkingen voor het herbestemmen van het pand Markt 1 in Retranchement naar horeca.**

Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

08 **Voorstel tot wijziging Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio 2024 (GR VRZ)**

Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

09 **Voorstel tot kennisnemen van 2e begrotingswijziging 2024 en 1e begrotingswijziging 2025 VRZ**

Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

10 Voorstel tot invoeren van de 'Voorschool Sluis'

Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

11 **Voorstel tot vaststellen Regionale Energie Strategie 2.0 Zeeland**

De heer Keijmel geeft namens Sluis Lokaal, VVD, en CDA een stemverklaring, waarin hij vraagt aan het college te letten op de kustgemeenten. Met name als het gaat om toekomstige behoefte van energie t.b.v. tweede woningen en recreatief bewoonde woningen.

Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

12 **Voorstel tot het vaststellen van het Controleprotocol en Normenkader 2024**

Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

13 **Voorstel tot aanvulling Ontwikkelingsplan en Schilvisie Cadzand-Bad in de vorm van een Beeldkwaliteitsplan Noordzee-De Wielingen Cadzand-Bad.**

Het amendement van de fracties Sluis Lokaal, VVD en CDA (bouwhoogte) wordt, met hoofdelijke stemming, met 16 stemmen voor, unaniem aangenomen.
Het amendement van de fracties PvdA en SP (verkeersafwikkeling) wordt, met hoofdelijke stemming, met 16 stemmen voor unaniem aangenomen.
Het geamendeerde voorstel wordt, na hoofdelijke stemming, met 9 stemmen voor en 7 tegen, aangenomen. Tegen het voorstel hebben gestemd de fracties PvdA, SP, GL en de raadsleden dhr. Quaak en dhr. Willemsen, beiden raadsleden middels stemverklaring.

14 **Voorstel tot wijziging verordening SVN Starterslening**

Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

15 **Voorstel tot afgifte ontwerp - Verklaring van Geen Bedenkingen voor het realiseren van een pluimveestal en wintergarden op het perceel Margartehaweg 1 te Oostburg.**
Het voorstel wordt zonder hoofdelijke stemming met 11 stemmen voor en 5 tegen aangenomen. De fracties PvdA, GL en SP worden geacht tegen te hebben gestemd.

16 **Voorstel tot het vaststellen van de 10e wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Sluis.**
Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

17 **Voorstel tot vaststellen van de Verordening parkeerbelastingen 2025 en het Kostenbesluit naheffingsaanslag betaald parkeren**
Het amendement van de fractie PvdA wordt, na hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.
Het geamendeerde voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming met 15 stemmen voor en 1 stem tegen, aangenomen. De fractie FvD wordt geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.

18 **Voorstel tot het vaststellen van de 16e Programmawijziging 2024**
Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

19 **Voorstel om aan dhr. De Wint en dhr. Wondergem ontslag te verlenen als respectievelijk voorzitter en lid van de rekenkamer en dhr. Blok te benoemen tot lid van de rekenkamer Sluis**
Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

De vergadering wordt geschorst tot het moment dat dhr. Blok arriveert.

De heer Blok wordt beëdigd als lid van de Rekenkamer Sluis. Hij legt ten overstaan van de gemeenteraad de belofte af.

20 **Rondvraag**
Dhr. Keijmel informeert naar het bod dat de gemeente zal doen voor de opvang van asielzoekers richting de hogere overheden.
Dhr, Beijersbergen verwijst naar de herdenking van tachtig jaar bevrijding in Hoofplaat. Hij was zeer verbaasd dat er aan het eind van deze herdenking een kanonschot werd afgevuurd. Hij vraagt dan ook aan de burgemeester of zij deze handeling niet ongepast vond.
Beide vragen worden door de burgemeester beantwoord.

21 **Sluiting**
De voorzitter sluit onder dankzegging, om 20:56 uur, de vergadering.

Vastgesteld in de fysieke openbare vergadering van de raad van de gemeente Sluis van 19 december 2024.

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier, De voorzitter,

mr. P.T.G. Claeijs mr. M.M.D. Vermue

BESLUITENLIJST VAN DE BESLUITVORMENDE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

Datum	7 november 2024
Tijd	19:30 – 20:56 uur
Locatie	Belfort, Groote Markt 1 te Sluis

Aanwezigen: **Raadsleden**:
dhr. S.J.-P. Keijmel (Sluis Lokaal), mevr. C.E.B. Tanghe (Sluis Lokaal), dhr. D. Willemsen (Sluis Lokaal), dhr. P.A.J.C. Thomaes (VVD), dhr. R. du Fossé (VVD), mevr. M.S. Basting-Kok (VVD), dhr. K.D.W. Verduin (VVD), dhr. R.P. Evers (PvdA), dhr. J. H.C. Butter (PvdA), dhr. J.A. Elfrink (PvdA), dhr. R.A. de Croock (CDA), dhr. L.C. Dekker (CDA), mevr. A.M. Boeije (CDA), dhr. R.L. Eversdijk (SP), mevr. M.J. Poissonnier-Dekker (Nieuw Gemeentebelang) en mevr. I.C.F. Claerhoudt (FvD).

Voorzitter: mevr. mr. M.M.D Vermue.

Griffier: dhr. mr. P.T.G. Claeijs.

Wethouders: mevr. Van Oostenbrugge-Bertou (Sluis Lokaal), dhr. C. Simons (VVD), mevr. P.E.M. van de Vijver-van Deursen (CDA) en dhr. B. van Assche (namens de coalitiepartijen).

Secretaris: mevr. S.I. de Kievit-Minnaert.

M.k.a.: dhr. J.A. Quaak (Sluis Lokaal), dhr. F. Babijn (Lijst Babijn), dhr. R.B.A. Beijersbergen (GL).

01 Opening
De voorzitter opent de vergadering met een overweging.

02 Vaststellen raadsagenda
De voorzitter bericht dat aan de agenda wordt toegevoegd, onder de agendapunten:
5. een collegebrief inzake beantwoording gestelde vragen in de commissie Samenleving/Middelen van 29 oktober 2024.
7. een amendement van de fractie PvdA inzake het afbouwen van de voorziening rioolheffing.
9. een amendement van de fracties SP en FvD inzake afschaffen hondenbelasting.
9. een amendement van de fractie PvdA inzake verdeling van de rioolheffing over de eigenaar en gebruiker.

De leden gaan akkoord met deze agenda.

03 Spreekrecht burgers
Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

04 Vaststelling van de stemmingsvolgorde
Eventuele hoofdelijke stemming begint bij nr. 19, raadslid mevr. Claerhoudt.

05 Ingekomen stukken en mededellingen
Voor de ingekomen stukken wordt verwezen naar agendapunt 2.

06 **Voorstel tot het vaststellen van de 2e Bestuursrapportage 2024**
Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

07 **Voorstel tot het vaststellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) voor de jaren 2025-2029 en het afbouwen van de Voorziening Rioolheffing**
Het amendement wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.
Het geamendeerde voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

De financiële gevolgen van het GRP 2025-2029 worden meegenomen in de begroting 2025 en in de meerjarencijfers 2026-2028 (Amendement PvdA).

08 **Voorstel om kennis te nemen van het Programmaplan Informatiebeveiliging (NIS2) en in te stemmen met het beschikbaar stellen van het benodigde budget**
Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

09 **Voorstel tot het vaststellen van de begroting 2025**
Het amendement van de fracties FvD en SP, inzake het afschaffen van de hondenbelasting wordt ingetrokken. De fracties komen de volgende vergadering met een motie omtrent dit onderwerp.
Het amendement van de fractie PvdA, inzake rioolheffing te verdelen over huurders en eigenaars, wordt ingetrokken. Daarvoor in de plaats wordt de motie van 4 juli 2024 opnieuw door de fractie PvdA ingediend. De fractie verzoekt het college om een voorstel in deze te doen tijdens de aanloop naar de behandeling van de Kadernota 2026.
Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.
De motie van de fractie PvdA, inzake woonlasten per huishouden, wordt na hoofdelijke stemming, met 11 stemmen tegen en 5 stemmen voor, verworpen.
Voor de motie hebben gestemd de fractie PvdA, SP en FvD.

10 **Voorstel tot het vaststellen van de 17de programmawijziging 2024**
Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

11 **Voorstel tot het vaststellen van de 18de programmawijziging 2024**
Het voorstel wordt, zonder hoofdelijke stemming, unaniem aangenomen.

12 **Rondvraag**
Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

13 **Sluiting**
De voorzitter sluit om 20.56 uur, onder dankzegging, de vergadering.

Vastgesteld in de fysieke openbare vergadering van de raad van de gemeente Sluis van 19 december 2024.

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier, De voorzitter,

mr. P.T.G. Claeijs mr. M.M.D. Vermue

Ijzendijke 18 12 2024

OPENBARE BRIEF

Aan alle raadsleden gemeente Sluis

Wij schrijven u naar aanleiding van het artikel in de PZC editie van 12 dec'24

Hetgeen wat in dit artikel wordt uiteengezet heeft ons als bewoners van IJzendijke zeer verrast. Dit gevoel van overrompeling wordt ook versterkt doordat de stemming voor fiattering van de bouw in zeer nabije toekomst ligt, daarnaast het feit dat onze eigen dorpsraad ons niet heeft geinformeerd over de plannen , maakt het voor velen van ons tot een bittere pil.

Sinds 2007 liggen er al plannen voor de bouw van een MFC en nu in 2 maanden tijd (zolang staat het huis te koop) waar een bod op is gedaan door de gemeente , is er opeens een ogenschijnlijke “perfecte “locatie gevonden, volgens de wethouder op basis van de kinderen die in de buurt wonen.

Als bewoners vinden we de locatie geen goede keuze. Het is een belangrijk stuk natuur voor mens en dier in Ijzendijke en omgeving. Het bos en park wordt veelvuldig gebruikt door alle bewoners van Ijzendijke; hondje uitlaten, stilte, en donkerte gebied, een frisse neus halen voor alle leeftijds catogoriën.
Het is toch onacceptabel om er groen uit te gooien op een historische plek van de vestingwallen, om er kinderen “in het groen” naar school te laten gaan.
Naar onze mening is de infrastructuur rondom dit perceel niet voldoende , om al het verkeer van een MFC op te vangen.

Het gaat ons als ondertekenaars er niet om geen MFC in ons dorp te willen. Maar naar onze mening zijn er meer locaties die beter geschikt zijn voor de bouw van een MFC

Daarom vragen wij als ondertekenaars om uitstel van uw beslissing.

Ons voorstel is om een informatieavond te houden om zo met elkaar in gesprek te gaan over alle opties,en er een besluit wordt genomen dat democratisch is.

De manier zoals de procedure nu is gelopen vinden wij onvoldoende.

Ondergetekenden;

fam van Rijen
Fam Verdurmen
Fam v Merode
Saskia Holzhaus
Fam. Cleemput-Buijsse
Fred en Elianne de Jonge
Fam Groosman
Eveline van Waes
Walpleinbewoners
7 fam de Paepe
9 Kathie Wessel
13 fam den Hollander
15 Ruby Brugge
17 Martie Proost
19 fam de Sutter
21 Sonja Neyssen
Johan Abrahamse
23 Alex de Sutter

Terneuzen 19-12-2024

Geachte leden van de gemeenteraad van Sluis,

Met deze brief willen wij als betrokken partijen (Elevantio, Escaldascholen en Kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen) onze steun uitspreken voor de gekozen locatie van het nieuwe multifunctionele centrum (MFC) in IJzendijke nabij het Bunkerbos. Deze locatie is door ons alle drie afzonderlijk gekozen als met afstand de beste locatie voor het MFC IJzendijke. Daarnaast willen wij onze zorgen uiten over de mogelijke vertraging die door de ingediende bezwaren kan ontstaan.

Het belang van deze locatie

De locatie nabij het Bunkerbos biedt unieke voordelen, voor de kinderen en voor onze organisaties van onderwijs en kinderopvang. Wij willen hierbij enkele belangrijke punten onderstrepen:

1. **Groene en ruimtelijke omgeving:** Kinderen hebben behoefte aan een omgeving die ruimte biedt voor zowel fysieke als mentale ontwikkeling. Een groene omgeving stimuleert het welzijn en de creativiteit van kinderen. Onderwijs en opvang in een natuurlijke setting bevordert leren met hoofd, hart en handen. Deze locatie biedt deze waardevolle combinatie.
2. **Integratie met sportaccommodaties:** De nabijheid van sportfaciliteiten is een groot voordeel. In een tijd waarin beweging en een actieve levensstijl essentieel zijn, geeft deze locatie kinderen de kans om eenvoudig en veilig deel te nemen aan sportieve activiteiten. Dit draagt bij aan hun gezondheid en sociale ontwikkeling.
3. **Veilige ligging tussen kinderrijke wijken:** De locatie is ideaal gelegen in de nabijheid van woonwijken met veel jonge gezinnen. Dit bevordert niet alleen de bereikbaarheid, maar ook de verkeersveiligheid. Met enkele verkeerskundige aanpassingen kunnen kinderen en ouders veilig en snel naar school en kinderopvang komen zonder grote verkeersstromen te doorkruisen.

Urgentie van het project

De huidige huisvesting van de basisscholen en kinderopvang in IJzendijke voldoet niet meer aan de normen en eisen van deze tijd. Er is dringend behoefte aan moderne faciliteiten die inspelen op de behoeften van de kinderen en het onderwijs en opvang van de toekomst. De locatie bij het Bunkerbos biedt de beste mogelijkheid om snel tot realisatie over te gaan. Verder uitstel van dit project is voor ons onacceptabel, gezien de jarenlange vertraging die al heeft plaatsgevonden.

Oproep aan de raad

Wij vragen de gemeenteraad om de bezwaren tegen deze locatie zorgvuldig af te wegen, maar tegelijkertijd het grotere belang van de gemeenschap niet uit het oog te verliezen. De unanieme voorkeur van de scholen en kinderopvang voor deze locatie onderstreept het brede draagvlak.

Wij hopen van harte dat het proces voor de bouw van het MFC snel kan worden opgestart. Dit is een cruciale investering in de toekomst van onze kinderen en het welzijn van de gemeenschap.

Met vriendelijke groet,

Barbara Beulens, voorzitter College van Bestuur Escaldascholen
Sjoerd Sanderse, voorzitter College van Bestuur Elevantio
Rianne Vons, directeur-bestuurder Kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Aan de leden van de Gemeenteraad

ons kenmerk : 24.0018383
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : G. Naeije
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Toezeggingen
bijlage(n) : Een

Oostburg, 12 DEC 2024

Geachte leden van de raad,

Tijdens de commissie Ruimte/Ab van 3 december jongstleden, zijn de volgende toezeggingen gedaan. Het betreft vragen die gesteld zijn naar aanleiding van het raadsvoorstel tot het realiseren van een HUB nabij Schoondijke.

1. Is het mogelijk om de HUB alsnog te realiseren in de kern en wat zijn daar de mogelijke gevolgen van.

Antwoord: Onderdeel van de Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS) is het realiseren van de opstappunten van de vaste buslijnen, buiten de kernen. Belangrijkste reden daarvoor is het verkorten van de reistijden van de busdiensten. Van dit uitgangspunt kan niet meer worden afgeweken, mede omdat de bus concessie inmiddels op basis van deze voorwaarden is uitgezet. De Hub net buiten de kern van Schoondijke zal straks dienen als op/overstap punt voor de lijn van en naar Terneuzen en de lijn van en naar Breskens. Daarnaast zijn er ten aanzien van het vraagafhankelijke vervoer in de kern van Schoondijke twee opstapplaatsen voorzien. Deze zijn zo gesitueerd dat eenieder in principe op 500 meter van de voordeur kan opstappen (flex).

2. Wat is de status van het document Regionale Mobiliteitsstrategie, meer specifiek wat is het moment waarop ook de HUB Breskens en Oostburg gerealiseerd worden (en moeten we hier als gemeente ook middelen voor vrij maken).

Antwoord: De Regionale Mobiliteit Strategie is in 2021 vastgesteld door Provinciale Staten en in 2022 eveneens behandeld door de Zeeuwse gemeenteraden (besluit gemeenteraad Sluis 24 maart 2022). Momenteel vindt in overleg, de uitrol van de strategie plaats. Dit betekent dat er op termijn ook een Hub in zowel Breskens als Oostburg dient te worden gerealiseerd. Belangrijk daarbij te weten is dat er op grond van de RMS geen eisen worden gesteld aan de inrichting van een Hub. Hierin is de gemeente vrij. De locatie ziekenhuis Oostburg is als Hub aangewezen. Omdat de locatie ziekenhuis is gelegen binnen het plangebied van Vitaal en er een herinrichting van het gebied wordt voorzien, is het niet logisch om nu over te gaan tot herinrichting. Deze kan meegenomen worden in het totale plan. Hetzelfde is aan de orde bij de Hub Veerplein te Breskens. Ook hier is een herinrichting voorzien, waarin de Hub een plaats dient te krijgen.

Wij gaan er van uit dat de vragen zo voldoende zijn beantwoordt.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

Raad

Dossiernummer	7633
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	07
Titel	Voorstel tot vaststellen nieuwe verordening rechtspositie raads- en commissieleden

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot vaststellen nieuwe verordening rechtspositie raads- en commissieleden
Portefeuillehouder	Burgemeester mr. M.M.D. Vermue

Samenvatting

Het Rijk past jaarlijks het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers aan. Dit heeft effect op de verordening rechtspositie raads- en commissieleden. De verordening is overeenkomstig geactualiseerd (bijlage 1) en wordt u hierbij voorgelegd ter vaststelling. Dit onder de gelijktijdige intrekking van de geldende verordening uit 2019 (bijlage 2). De belangrijkste wijzigingen zijn verhoging en uitbreiding van de onkostenvergoeding. De volledige was-wordt lijst is toegevoegd (bijlage 3).

Aan de raad,

Aanleiding
Het Rijk past jaarlijks het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers aan. Met name om de bedragen te indexeren. Door een wijziging van de Gemeentewet zijn de bepalingen over dienstreizen buiten de gemeente in het besluit en de regeling ook inhoudelijk aangepast. In verband met die aanpassing is in 2024 de Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden van de VNG gewijzigd. Ook zijn er twee circulaires verschenen die in de Model Verordening zijn verwerkt en er zijn enkele technische aanpassingen gedaan. Dit heeft effect op de lokale regels.

Belangrijke wijzigingen
De belangrijkste wijzigingen zijn verhoging en uitbreiding van de onkostenvergoeding. Bijv. parkeer- of stallingkosten, veerkosten en tolkosten worden in de nieuwe verordening ook vergoed. De volledige was-wordt lijst is toegevoegd (bijlage 3).

Advies
Advies is om de aanpassing door te voeren en dat de lokale regels op het gebied van rechtspositie voor raads- en commissieleden worden geactualiseerd en hiermee aansluiten bij de landelijke regelgeving.
Om de wijzigingen met de vorige verordening duidelijk te maken is het document “Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden” toegevoegd.
Wij adviseren de huidige verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019 in te trekken en de nieuwe verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2024 vast te stellen.

Oostburg, 5 november 2024

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):
a. Tekst Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2024
b. Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019
c. Was-wordt tabel Wijziging verordening raads- en commissieleden

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2024:

gelet op artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet;

BESLUIT:

- de huidige verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019 in te trekken en:
- de nieuwe verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2024 vast te stellen.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Sluis 2024

Intitulé
DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2024

gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, en 97, 98, 99 van de Gemeentewet en de artikelen 3.1.3, eerste lid , 3.1.4, eerste lid, 3.3.2, 3.3.3, tweede lid, 3.4.1, eerste lid en 3.4.2 en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;

gezien het advies van de Raadscommissie Ruimte/AB van 3 december 2024.

BESLUIT: vast te stellen de volgende verordening: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Sluis 2024.

Artikel 1 Definitiebepalingen
In deze verordening wordt verstaan onder:

a.commissielid: lid van een commissie als bedoeld in de artikelen 82, 83 en 84 van de Gemeentewet, dat niet tevens raadslid is of ambtenaar die als zodanig tot lid van een commissie is benoemd.
b.griffier: de griffier, bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet.
c.raadslid: lid van de gemeenteraad.
d.Raadspresidium: Het raadspresidium zoals vermeld reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeente Sluis 2011.

Artikel 2 Toelage raadslid onderzoekscommissie en bijzondere commissies van raadsleden

1. Een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155a, derde lid, van de Gemeentewet wordt voor de duur van de activiteiten van die commissie ten laste van de gemeente een toelage toegekend. De toelage voor een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie is per jaar maximaal driemaal de maandelijkse vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.
2. Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld in artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers wordt voor de duur van de activiteiten van de commissie een toelage toegekend van maximaal het bedrag dat is opgenomen in artikel 3.1.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.

Artikel 3. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

Op grond van artikel 3.4.2. van het rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers ontvangen commissieleden voor deelneming aan hun werkzaamheden voor het bijwonen van de vergaderingen van de hierna genoemde commissies in afwijking van het bepaalde in artikel 3:4:1 een vergoeding in overeenstemming met de hierna vermelde tabel:

Naam van de commissie	**Bruto vergoeding voorzitter per vergadering**	**Bruto vergoeding overige leden per vergadering**
Adviescommissie Bezwaarschriften	131% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.	114% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
Klachtencommissie	131% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.	131% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
Commissie Ruimtelijk kwaliteit	n.v.t.	114% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

1. Voor reizen als bedoeld in artikel 3.1 van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers en artikel 3.1.7 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers worden aan een raads- of commissielid vergoed:
    a. de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer;

b. bij gebruik van een eigen vervoersmiddel het maximumbedrag dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt alsmede de parkeer- of stallingskosten, veerkosten en tolkosten;
2. Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.
3. Als een raadslid of commissielid een functionele beperking heeft, kan incidenteel een voor de beperking geschikte vervoersvoorziening worden vergoed of ter beschikking worden gesteld.
4. De noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten die een raadslid of commissielid maakt in verband met reizen, gemaakt voor de uitoefening van de functie, worden ten laste van de gemeente vergoed.

Artikel 5. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raadsleden
1. Een raadslid dat wil deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van zijn functie als bedoeld in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dient daartoe vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de griffier.
2. Deze aanvraag gaat vergezeld van stukken met inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie.
3. Het Raadspresidium beslist op de aanvraag op basis van de overlegde stukken en stelt de hoogte van de vergoeding vast.

Artikel 6. Informatie- en communicatievoorzieningen raads- en commissieleden
1. Een raads- of commissielid tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie een tablet ter beschikking wordt gesteld;
2. Een raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde tablet in.

Artikel 7. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel
1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.

2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze verordening, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 8. Betaling vaste vergoedingen
Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in artikel 3.4.1 het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers maandelijks plaats met inachtneming van een vergoeding per bijgewoonde vergadering.

Artikel 9. Betaling en declaratie van onkosten
1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de

betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door betaling vooruit uit eigen middelen.

2. Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.

3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen drie maanden na factuurdatum of betaling door raads- of commissieleden ingediend bij de griffier. Uitsluitend ten aanzien van kosten die zij gemaakt in de periode van 1 januari 2019 tot de datum van inwerkingtreding van deze verordening worden het declaratieformulier en de bewijsstukken binnen drie maanden na datum van inwerkingtreding van deze verordening ingediend bij de griffier.

4. Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan raads- of commissieleden binnen vier weken na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.

Artikel 10 Intrekking oude verordening
De Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Sluis 2019 wordt ingetrokken.

Artikel 11. Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking acht dagen na publicatie van het Gemeenteblad waarin deze verordening wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2024.

Artikel 12. Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: ‘’Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Sluis 2024’’.

Besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van de gemeente Sluis op 19 december 2024.

Ondertekening
DE RAAD VOORNOEMD,

De voorzitter, De griffier,

mr. M.M.D. Vermue mr. P.T.G. Claeijs

Toelichting Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Sluis 2024

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van raads- en commissieleden alsmede de financiële voorzieningen moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

Hoofdlijnen gemeentelijke verordening

In deze verordening zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van raadsleden en leden van gemeentelijke commissies zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018), betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal bij verordening van wettelijke regelingen af te wijken. Het ministerie van BZK publiceert jaarlijks circulaires waarin artikelen uit het Rechtspositiebesluit en de onderliggende Regeling wijzigen. Deze wijzigingen kunnen van invloed zijn op de gemeentelijke verordening.
Indien een gemeente besluit om bij verordening voorzieningen voor politieke ambtsdragers te regelen, zijn een aantal regels van belang. In artikel 99 Gemeentewet is bepaald dat ’buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend’, ontvangen de leden van de raad en/of door de raad ingestelde commissie (in de zin van artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet) als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente. Deze verordening vormt een (nadere) uitwerking van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Raadsleden en commissieleden hebben geen dienstbetrekking bij de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking vallen raads- en commissieleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964 maar worden hun inkomsten belast in de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kunnen raads- en commissieleden opteren voor de loonbelasting als voorheffing door samen met de gemeente te kiezen voor het fictief werknemerschap, het zogenaamde opting-in. Het fictief werknemerschap kan worden aangevraagd met behulp van een opting-in verklaring bij de Belastingdienst.

Als de raads- en commissieleden en gemeente niet kiezen voor het fictief werknemerschap, dan geldt dat de onkostenvergoedingen en raadsvergoeding als inkomsten moeten worden verantwoord en mogen de (beroeps)kosten die worden gemaakt worden afgetrokken. Het resultaat zal het raads- of commissielid moeten verantwoorden in de aangifte inkomstenbelasting, onder de post inkomsten uit overige werkzaamheden. De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen voor de raads- en commissieleden die niet als fictief werknemerschap te kwalificeren zijn op grond van deze verordening aan de Belastingdienst doorgeven middels een formulier IB-47. Omdat raads- en commissieleden op persoonlijke titel worden gekozen, zijn zij niet aan te merken als (fiscaal) ondernemer. Er hoeft dan ook geen VAR-verklaring / Modelovereenkomst ZZP overgelegd te worden aan de gemeente.
De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is niet van toepassing op raads- en commissieleden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2. Toelage lid onderzoekscommissie en bijzondere commissies van raadsleden

Deze artikelen betreffen de toelagen voor de raadsleden die lid zijn van zogenaamde ‘zware commissies’. Hiermee wordt gedoeld op de vertrouwenscommissie (bij benoeming en herbenoeming burgemeester) en de onderzoekscommissie, zoals deze in de Gemeentewet specifiek zijn omschreven. De vaststelling dat er sprake is van een dergelijke bijzondere commissie, met deze financiële gevolgen, moet bij verordening plaatsvinden. Daarbij moet gemotiveerd worden dat het lidmaatschap van deze commissies duidelijk meerwerk is naast het reguliere lidmaatschap van de gemeenteraad. Voor de hoogte van de toelage voor het werk in de eerdergenoemde zware commissies wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de vertrouwenscommissie en anderzijds de onderzoekscommissie.

Voor wat betreft de maximale hoogte van de toelage voor het lidmaatschap van de vertrouwenscommissie wordt aangesloten bij artikel 3.1.4. Rechtspositiebesluit decentrale ambtsdragers. Het bedrag wordt naar rato van de duur van de activiteiten toegepast. Zolang een commissie «slapend» is, althans niet actief, ontvangen de leden geen toelage: niet de duur van het lidmaatschap is van belang, maar de duur van de activiteiten.

Artikel 3. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

De hoogte van de vergoeding voor leden van gemeentelijke commissies, die zijn ingesteld op basis van artikel 82, 83 en 84 van de Gemeentewet zijn imperatief bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse voor elke bijgewoonde vergadering van de commissie. In bepaalde gevallen, zoals bij bijzondere deskundigheid en/of zwaarte van de taak in de commissie, is het mogelijk om een hoger bedrag aan vergoeding per vergadering toe te kennen dan bepaald in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het kan bijvoorbeeld gaan om een raadscommissie met een bijzondere opdracht die een hogere belasting kent voor één of meerdere commissieleden. Door het verordeningsvereiste kan op lokaal niveau een algemene en politieke afweging worden gemaakt.

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden

In deze bepaling is bij verordening geregeld dat raads- en commissieleden een vergoeding van de reis- en verblijfkosten kunnen krijgen. Daaronder kunnen ook de buitenlandse dienstreizen worden geschaard. De naar redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten voor dienstreizen in het buitenland, die door of vanwege de gemeente zijn georganiseerd komen ook voor vergoeding in aanmerking. De vergoeding voor noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte verblijfkosten is niet nader ingevuld en is een lokale aangelegenheid per gemeente.

Artikel 5. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

Voor raads- en commissieleden is expliciet bepaald dat de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde functionele scholing, zoals deelname aan congressen en opleidingen, ten laste kunnen worden gebracht van de gemeente. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partijpolitiek georiënteerd is. Wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij betekent dat niet automatisch dat die scholing partijpolitiek georiënteerd is.
Om in aanmerking te komen voor vergoeding van de scholingskosten, moet gemotiveerd worden dat het gaat om functiegerichte scholing. Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als zij geheel of gedeeltelijk tot doel heeft betrokkene op te leiden in het gedachtegoed van de desbetreffende partij.
Overigens kan de gemeente ook zelf dit soort scholing (laten) verzorgen. Ook die lasten komen ten laste van de gemeente.
Er is ruimte voor lokale accenten. Op grond van het tweede lid kan de raad nadere regels stellen voor de scholing van zijn leden. Deze nadere regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan komen te staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele scholingsverzoeken worden opgenomen als ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat dienen bij toetsing van individuele scholingsaanvragen. Het beoordelen van en/of fiatteren van scholingsaanvragen kan worden gemandateerd aan de griffier. Hier is gekozen om het Presidium op de aanvraag te laten beslissen en de vergoeding vast te stellen.

Artikel 6 Informatie- en communicatievoorzieningen

Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een raadslid, wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking.

Ook commissieleden kunnen aanspraak maken op ICT-middelen op grond van art. 3.4.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone, een computer en de daarbij behorende (internet)abonnementen. Er mag slechts één computer verstrekt worden. Een computer is een desktop, laptop, tablet- of minicomputer. Een smartphone is niet te kwalificeren als computer.

De gemeente verstrekt informatie- en communicatievoorzieningen in bruikleen aan de politieke ambtsdrager omdat dit noodzakelijk gereedschap is voor het vervullen van de politieke functie. Het fiscale noodzakelijkheidscriterium vereist dat dit digitale gereedschap bij aftreden of ontslag weer door de ambtsdrager wordt ingeleverd bij de gemeente. Dit geeft de gemeente ook de mogelijkheid om dit ICT-middel te schonen. Als het middel is geschoond, dan is het aan de gemeente of het dit desbetreffende ICT-middel wil hergebruiken. Als dat

niet zo is, dan kan de gemeente ambtsdragers de mogelijkheid bieden het ICT-middel over te nemen. Dit overnemen is dus geen recht van de ambtsdrager maar het gevolg van een keuze van de gemeente. In dit geval is er bereidheid het ICT-middel af te stoten. Een circulaire vereist in dat geval dat de gemeente ervoor zorgt dat het ICT-middel door of namens de gemeente is geschoond met speciale software (conform Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)).[1] Verder dient de politieke ambtsdrager voor het overnemen van het ICT-middel op grond van de circulaire een vergoeding te betalen. Deze vergoeding dient gelijk te zijn aan de resterende waarde van het ICT-middel in het economisch verkeer.

Binnen de gemeente Sluis is het niet mogelijk voor een raads-of commissielid om informatie- en communicatiemiddelen over te nemen. Wanneer een raads- of commissielid tussentijds stopt is overname ook niet mogelijk. De middelen worden dan beschikbaar gesteld aan het nieuwe raads- of commissielid.

In de gemeente Sluis wordt een tablet ter beschikking gesteld. Tevens kan een raads- of commissielid op verzoek een vergoeding verleend worden voor een internetabonnement.

Artikel 7 Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de verordening aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan de politieke ambtsdrager kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de politieke ambtsdragers loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt.
Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen.

Artikel 8 Betaling vaste vergoedingen & artikel 8 Betaling en declaratie van onkosten

Het Rechtspositiebesluit en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen wanneer de vergoedingen en onkosten betaald moeten worden aan raads- en commissieleden. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kunnen deze artikelen uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd. Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee raads- en commissieleden gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Raads- en commissieleden declareren in beginsel hun kosten bij de griffier. Het vereiste om bewijsstukken te overleggen geldt niet wanneer de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.[2]

---

[1] Circulaire “overname ICT na ambtstermijn decentrale politieke ambtsdragers” 2022-0000173050, 29 maart 2022.

[2] Circulaire “overname ICT na ambtstermijn decentrale politieke ambtsdragers” 2022-0000173050, 29 maart 2022.

[2] Circulaire Introductie bij gemeenten van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers (*Stcrt.* 7 december 2018, 68918) p.8.

Artikel 9 Betaling declaratie van onkosten

Binnen de gemeente Sluis wordt op verzoek een forfaitaire vergoeding verstrekt aan raads- en commissieleden als tegemoetkoming voor een internetabonnement. Deze bedraagt in 2024 € 30,00 per maand.

Overheid.nl
Lokale wet- en regelgeving

Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Sluis 2019

Geldend van 01-01-2019 t/m heden

Intitulé

Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Sluis 2019

DE RAAD VAN DE GMEENT SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.

gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, en 97, 98, 99 van de Gemeentewet en de artikelen 3.1.3, eerste lid , 3.1.4, eerste lid, 3.3.2, 3.3.3, tweede lid, 3.4.1, eerste lid en 3.4.2 en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;

gezien het advies van de Raadscommissie Ruimte/AB van 12 mei 2020;

BESLUIT: vast te stellen de volgende verordening: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Sluis 2019.

Artikel 1 Definitiebepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. commissielid: lid van een commissie als bedoeld in de artikelen 82, 83 en 84 van de Gemeentewet, dat niet tevens raadslid is of ambtenaar die als zodanig tot lid van een commissie is benoemd.

b. griffier: de griffier, bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet.

c. raadslid: lid van de gemeenteraad.

d. Raadspresidium: Het raadspresidium zoals vermeld reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeente Sluis 2011.

Artikel 2 Toelage raadslid onderzoekscommissie

Een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155a, derde lid, van de Gemeentewet wordt voor de duur van de activiteiten van die commissie ten laste van de gemeente een toelage toegekend van € 120,- per maand.

Artikel 3. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

Op grond van artikel 3.4.2. van het rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers ontvangen commissieleden voor het bijwonen van de vergaderingen van de hierna genoemde commissies in afwijking van het bepaalde in artikel 3:4:1 een vergoeding in overeenstemming met de hierna vermelde tabel:

Naam van de commissie	Bruto vergoeding voorzitter per vergadering	Bruto vergoeding overige leden per vergadering
Adviescommissie Bezwaarschriften	131% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.	114% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
Klachtencommissie	131% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.	131% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
Commissie Ruimtelijk kwaliteit	n.v.t.	114% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden
Adviescommissie Recreatie en Toerisme	131% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.	114% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
Rekenkamercommissie		131% van de vergoeding voor commissieleden van een gemeente in de hoogste klasse genoemd in tabel IV behorend bij het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

1. Voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur als bedoeld in artikel 97 Gemeentewet worden aan een raads- of commissielid vergoed:

a. de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer;

b. bij gebruik van een eigen auto het maximumbedrag dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt.

2. Voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente, ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur, worden aan een raadslid of commissielid bij gebruik van eigen auto tevens de parkeer-, veer- en tolkosten vergoed; Alleen in bijzondere gevallen en ter beoordeling van de burgemeester en de griffier worden kosten voor gebruik van een taxi vergoed.

3. Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.

4. Als een raadslid of commissielid een tijdelijke functionele beperking heeft, kan voor reizen als bedoeld in het eerste lid, een voor de beperking geschikte vervoersvoorziening worden vergoed of ter beschikking gesteld.

5. De noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten die een raadslid of commissielid maakt in verband met reizen buiten het grondgebied ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur worden ten laste van de gemeente vergoed.

Artikel 5. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raadsleden

1. Een raadslid dat wil deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van zijn functie als bedoeld in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dient daartoe vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de griffier.

2. Deze aanvraag gaat vergezeld van stukken met inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie.

3. Het Raadspresidium beslist op de aanvraag op basis van de overlegde stukken en stelt de hoogte van de vergoeding vast.

Artikel 6. Informatie- en communicatievoorzieningen raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie een tablet ter beschikking wordt gesteld;

2. Aan een raads- of commissielid wordt op verzoek een vergoeding verleend van € 30,-- per maand voor een internetabonnement;

3. Een raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde tablet in.

Artikel 7. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.

2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze verordening, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 8. Betaling vaste vergoedingen

Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in artikel 3.4.1 het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers maandelijks plaats met inachtneming van een vergoeding per bijgewoonde vergadering.

Artikel 9. Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door betaling vooruit uit eigen middelen.

2. Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.

3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen drie maanden na factuurdatum of betaling door raads- of commissieleden ingediend bij de griffier. Uitsluitend ten aanzien van kosten die zij gemaakt in de periode van 1 januari 2019 tot de datum van inwerkingtreding van deze verordening worden het declaratieformulier en de bewijsstukken binnen drie maanden na datum van inwerkingtreding van deze verordening ingediend bij de griffier.

4. Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan raads- of commissieleden binnen vier weken na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.

Artikel 10 Intrekking oude verordening

De Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Sluis 2017 wordt ingetrokken.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking acht dagen na publicatie van het Gemeenteblad waarin deze verordening wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2019.

Artikel 12. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: ‘’Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Sluis 2019’’.

Besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van de gemeente Sluis op 28 mei 2020

Ondertekening

DE RAAD VOORNOEMD,

De voorzitter, De griffier,

mr. M.M.D. Vermue mr. P.T.G. Claeijs

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: organisaties.overheid.nl.

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl

Was-wordt-tabel Wijziging Verordening rechtspositie raads- en commissieleden

Wat staat er in nieuwe modelverordening 2024?	Door de VNG voorgestelde wijziging t.o.v. 2019	Toelichting lokale verordening 2024	Artikelnummer lokale verordening 2024
Artikel 1 Definitiebepaling	Geen wijzigingen	In 2019 overgenomen uit de modelverordening. Nog steeds actueel, dus geen wijziging.	1
Artikel 2 Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden	Geen wijzigingen	Dit betreft een facultatieve bepaling. Wij namen deze in 2019 niet over. Wij volgen voor het vaststellen van de hoogte van de vergoeding aan raadsleden de landelijke wetgeving. Zie hiervoor artikel 3.1.1. Rechtspositiebesluit dpa. We kozen er in 2019 niet voor om een deel van de vergoeding uit te betalen als presentiegeld. Er is geen aanleiding om deze bepaling alsnog op te nemen in de verordening.	
Artikel 3 Toelage raadslid onderzoekscommissie (en bijzondere commissie)	Het tweede lid wordt vervangen door €139,90 per maand.	We nemen de inhoud van dit artikel over maar in plaats van een bedrag verwijzen we naar artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en artikel 3.1.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Bij indexering hoeven we onze verordening niet opnieuw te passen.	2
Artikel 4 Reis- en verblijfskosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente	1. Wijziging artikel 97 Gemeentewet naar artikel 3.1.7 van het rechtspositiebesluit. b. tekstuele wijziging dat parkeer of stallingkosten, veerkosten en tolkosten ook worden vergoed. 2. Wordt verwijderd omdat dit in 1b is opgenomen. 4. Tijdelijke functionele beperking is gewijzigd naar functionele beperking. 5. ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur is gewijzigd naar “voor de uitoefening van de functie”	We volgen de tekst van de landelijke verordening.	4
Artikel 5 Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.	Geen wijzigingen	Dit betreft een facultatieve bepaling. Deze namen we in 2019 niet over en er is gezien de schaalgrootte van de gemeente geen aanleiding om dit te wijzigen.	
Artikel 6 Loopbaanoriëntatie raadsleden	Kleine tekstuele wijziging	Dit betreft een facultatieve bepaling.	

		Deze namen we in 2019 niet over en is nu voor de nieuwe verordening nog niet relevant omdat onze gemeente niet valt onder een categorie 7,8 of 9.	
Artikel 7 Nadere regels niet partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden	Geen wijzigingen	In 2019 lid 1 en 2 overgenomen uit de modelverordening. Nog steeds actueel, dus geen wijziging. In 2019 zijn lid 3 en 4 samengevoegd tot een eigen tekst in lid 3. Deze tekst uit de huidige lokale verordening uit 2019 is overgenomen	5
Artikel 8 Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak)	Kleine tekstuele wijziging (zie dikgedrukt) het commissielid op grond van zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid op het taakgebied van de commissie **voor deelneming aan haar werkzaamheden** is	Dit betreft een facultatieve bepaling. We nemen de tekstuele wijziging over. De adviescommissie Recreatie en Toerisme en de Rekenkamercommissie zijn vervallen. Om die reden worden deze commissies uit de verordening gehaald	3
Artikel 9 Informatie- en communicatievoorzieningen raads- en commissieleden	Wijziging opgenomen dat overname van de informatie en communicatievoorzieningen na schoning mogelijk is tegen vergoeding van de resterende waarde van de voorziening in het economisch verkeer.	In 2019 formuleerden we hier een eigen tekst. Wij stellen nu voor om de tekst van de modelverordening niet te volgen. Overname is niet mogelijk omdat dit in strijd is met de regeling bruikleen apparatuur raadsleden. In de toelichting op artikel 9 van de gemeentelijke verordening vermelden we ook de huidige hoogte van de forfaitaire vergoeding die geldt voor een bijdrage voor een internetabonnement. De bijdrage voor het afsluiten van een internetabonnement van €30 is verwijderd. Dit wordt nu opgenomen in artikel 9 van de lokale verordening bij de toelichting omdat dit een forfaitair bedrag is. De verordening moet hierdoor bij indexering niet opnieuw worden vastgesteld.	6
Artikel 10 Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel	Geen wijziging	In 2019 overgenomen uit de modelverordening. Nog steeds actueel, dus geen wijziging.	7
Artikel 11 Betaling vaste vergoedingen	Geen wijziging	In 2019 overgenomen uit de modelverordening. Nog steeds actueel, dus geen wijziging.	8
Artikel 12 Betaling declaratie van onkosten	Wijziging 2e lid dat het vereiste om bewijsstukken te overleggen niet geldt wanneer de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.	We volgen de tekstuele wijziging over het forfaitair bedrag van de landelijke verordening. Deze wijziging voegen we toe aan onze eigen tekst. In de toelichting is opgenomen dat het bedrag voor de tegemoetkoming voor een internetabonnement in 2024, €30 bedraagt per maand.	9
Artikel 13 Intrekking oude verordening	Geen wijzigingen	Tekst nemen we over uit nieuwe modelverordening	10
Artikel 14 Inwerkingtreding	Geen wijzigingen	Tekst nemen we over uit nieuwe modelverordening	11
Artikel 15 Citeertitel	Geen wijzigingen	Tekst nemen we over uit nieuwe modelverordening	12

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Aan de leden van de Gemeenteraad

ons kenmerk : 24.0018383
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : G. Naeije
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Toezeggingen
bijlage(n) : Een

Oostburg, 12 DEC 2024

Geachte leden van de raad,

Tijdens de commissie Ruimte/Ab van 3 december jongstleden, zijn de volgende toezeggingen gedaan. Het betreft vragen die gesteld zijn naar aanleiding van het raadsvoorstel tot het realiseren van een HUB nabij Schoondijke.

1. Is het mogelijk om de HUB alsnog te realiseren in de kern en wat zijn daar de mogelijke gevolgen van.

Antwoord: Onderdeel van de Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS) is het realiseren van de opstappunten van de vaste buslijnen, buiten de kernen. Belangrijkste reden daarvoor is het verkorten van de reistijden van de busdiensten. Van dit uitgangspunt kan niet meer worden afgeweken, mede omdat de bus concessie inmiddels op basis van deze voorwaarden is uitgezet. De Hub net buiten de kern van Schoondijke zal straks dienen als op/overstap punt voor de lijn van en naar Terneuzen en de lijn van en naar Breskens. Daarnaast zijn er ten aanzien van het vraagafhankelijke vervoer in de kern van Schoondijke twee opstapplaatsen voorzien. Deze zijn zo gesitueerd dat eenieder in principe op 500 meter van de voordeur kan opstappen (flex).

2. Wat is de status van het document Regionale Mobiliteitsstrategie, meer specifiek wat is het moment waarop ook de HUB Breskens en Oostburg gerealiseerd worden (en moeten we hier als gemeente ook middelen voor vrij maken).

Antwoord: De Regionale Mobiliteit Strategie is in 2021 vastgesteld door Provinciale Staten en in 2022 eveneens behandeld door de Zeeuwse gemeenteraden (besluit gemeenteraad Sluis 24 maart 2022). Momenteel vindt in overleg, de uitrol van de strategie plaats. Dit betekent dat er op termijn ook een Hub in zowel Breskens als Oostburg dient te worden gerealiseerd. Belangrijk daarbij te weten is dat er op grond van de RMS geen eisen worden gesteld aan de inrichting van een Hub. Hierin is de gemeente vrij. De locatie ziekenhuis Oostburg is als Hub aangewezen. Omdat de locatie ziekenhuis is gelegen binnen het plangebied van Vitaal en er een herinrichting van het gebied wordt voorzien, is het niet logisch om nu over te gaan tot herinrichting. Deze kan meegenomen worden in het totale plan. Hetzelfde is aan de orde bij de Hub Veerplein te Breskens. Ook hier is een herinrichting voorzien, waarin de Hub een plaats dient te krijgen.

Wij gaan er van uit dat de vragen zo voldoende zijn beantwoordt.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

Raad

Dossiernummer	7700
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	08
Titel	Voorstel tot 2e wijziging van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023.

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

In de Managementletter is aangegeven dat -het per 8/2/24 gewijzigde- artikel 11 lid 4 van de Financiële Verordening Sluis 2023 te strikt is geformuleerd (strenger dan de Commissie BBV heeft bedoeld). Bijgevoegd concept-raadsvoorstel voorziet in een aanpassing van het desbetreffende artikel. Na instemming van het college, wordt dit voorstel ter consultatie aangeboden aan de auditcommissie van 25 november 2024.

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot 2e wijziging van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023.
Portefeuillehouder	Wethouder C. Simons

Samenvatting

Als gevolg van nadere verduidelijking vanuit de Commissie BBV (**Besluit Begroting en Verantwoording**) waar het gaat om afwijkingen die betrekking hebben op begrotingsrechtmatigheid, dient de Financiële Verordening Sluis 2023 (na 1e wijziging) op één onderdeel te worden aangepast.

Aan de raad,

Aanleiding
In de huidige Financiële verordening Sluis 2023 (na 1e wijziging) is in artikel 11 lid 4 opgenomen dat àlle afwijkingen van de begroting onrechtmatig zijn. Concreet betekende dit dat, op grond van de huidige verordening, over-/onderschrijdingen van de baten en lasten onrechtmatig zijn. Dit heeft de Commissie BBV genuanceerd (beperkt); afwijkingen die betrekking hebben op overschrijdingen van de begroting en investeringsbudget, zijn onrechtmatig. Daarnaast wordt in dit concept-raadsvoorstel nog een beperkt aantal technische (taalkundige) aanpassingen voorgesteld.

Bijgevoegd raadsvoorstel voorziet in deze aanpassingen.

Artikel 11 lid 4 luidt nu (na de 1e wijziging, raadsbesluit van 8 februari 2024) als volgt:

4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd.
Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage
d. Onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot uiterlijk bij de jaarrekening worden gemeld en toegelicht.

De aanhef in lid 4 wordt in lijn gebracht met de uitspraken van de Commissie BBV. Daarnaast wordt de tekst onder c) en d) samengevoegd en vernummerd tot lid 5.

De voorgestelde 2e wijziging heeft betrekking op de begrotingsjaren 2024 en verder.

Wat vindt de auditcommissie?
De auditcommissie heeft het concept raadsvoorstel tot wijzigen van de verordening in haar vergadering van 25 november 2024 besproken. De auditcommissie kan zich vinden in de voorgestane wijziging.

Oostburg, 26 november 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, De burgemeester,

S.I. de Kievit-Minnaert Mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. Gemeenteblad met betrekking tot 1e Wijziging Financiële Verordening Sluis 2023

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en wethouders d.d. 26 november 2024;

gelet op artikel 212, eerste lid, van de Gemeentewet, het bepaalde in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de Kadernota Rechtmatigheid 2024, de uitspraken van de commissie BBV en na consultatie van de auditcommissie d.d. 25 november 2024;

gelezen het advies van de Commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Tweede wijziging Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023

Artikel I Wijziging Verordening
Artikel 11 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023 wordt als volgt gewijzigd:

4. Uitgangspunt is dat iedere overschrijding van de begroting (exploitatielasten) en investeringsbudget als onrechtmatig wordt beschouwd.

Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.

b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.

5. Onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot worden in de planning en control documenten en uiterlijk in de jaarrekening gemeld en toegelicht.

Artikel II Inwerkingtreding
Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2025 en is van toepassing met ingang van het begrotingsjaar 2024.

Sluis,

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier, De voorzitter,

mr. P.T.G. Claeijs mr. M.M.D. Vermue

Tweede wijziging Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) [Financiële verordening Sluis 2023]

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders van ……..;

gelet op artikel 212, eerste lid, van de Gemeentewet, het bepaalde in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de Kadernota Rechtmatigheid 2024, de uitspraken van de commissie BBV en na consultatie van de auditcommissie dd. ……..;

gelezen het advies van de Commissie Samenleving/Middelen van ……;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Tweede wijziging Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023

Artikel I Wijziging Verordening

Artikel 11 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023 wordt als volgt gewijzigd:

4. Uitgangspunt is dat iedere overschrijding van de begroting (exploitatielasten) en investeringsbudget als onrechtmatig wordt beschouwd.

Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.

b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.

5. Onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot worden in de planning en control documenten en uiterlijk in de jaarrekening gemeld en toegelicht.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op ..... en is van toepassing met ingang van het begrotingsjaar 2024.

Sluis, ...

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier, De voorzitter,

mr. P. T. G Claeijs mr. M. M. D. Vermue

GEMEENTEBLAD
Officiële uitgave van de gemeente Sluis
Nr. 72453
15 februari
2024

Eerste wijziging Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet)

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders van 31 januari 2024;

gelet op artikel 212, eerste lid, van de Gemeentewet, het bepaalde in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de uitspraken van de commissie BBV en na consultatie van de auditcommissie dd. 30 januari 2024;
besluit vast te stellen de volgende verordening:

Eerste wijziging Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023

Artikel I Wijziging Verordening

Artikel 11 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Sluis 2023 wordt als volgt gewijzigd:
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage
d. Onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot uiterlijk bij de jaarrekening worden gemeld en toegelicht.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2024 en is van toepassing met ingang van het begrotingsjaar 2023.

Sluis, 8 februari 2024
DE RAAD VOORNOEMD,
De griffier, De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs mr. M. M. D. Vermue

Raad

Dossiernummer	7734
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	09
Titel	Voorstel tot het vaststellen van de 19e programmawijziging 2024

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het vaststellen van de 19e programmawijziging 2024
Portefeuillehouder	Wethouder C. Simons

Samenvatting

Conform de financiële verordening bieden wij u hierbij de 19e programmawijziging 2024 ter vaststelling aan. Hierin zijn de financiële gevolgen van collegebesluiten uit de periode augustus t/m oktober 2024 verwerkt. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo.

Aan de raad,

In de voorliggende wijziging zijn de collegebesluiten uit de periode augustus t/m oktober 2024 verwerkt. Daarbij worden de rapportagegrenzen gehanteerd zoals opgenomen in artikel 5 van de financiële verordening, inzake de autorisatie voor de begroting en investeringskredieten.

Artikel 5.6
Voor lasten, baten, investeringskredieten, mutaties van reserves en dotaties aan voorziening die niet in de begroting zijn opgenomen het college een afzonderlijk voorstel ter autorisatie aan de raad voorlegt.

Artikel 5.7
In afwijking van lid 6 geldt dat autorisatie door de raad achteraf plaatsvindt door middel van een begrotingswijziging voor niet in de begroting opgenomen, maar passend binnen de beleidskaders, opgenomen:

a. Investeringskredieten tot en met € 100.000, mits hiervoor dekking aanwezig is;
b. Mutaties van eenmalige of structurele baten en lasten tot en met € 50.000;
c. Mutaties van reserves en dotaties aan voorzieningen tot en met € 50.000

In de 19e programmawijziging 2024 zijn opgenomen:

Invulling stelposten (zoals opgenomen in de begroting 2024 onder hoofdstuk Financiële positie):

- Ruiterroutenetwerk: verruiming van het onderhoudsbudget. Omdat het hier feitelijk om een indexering van lasten gaat, wordt dekking gezocht in de stelpost indexeringen.

Overig (budgetneutraal)

- Diverse personele mutaties die budgetneutraal zijn.

Enkel de financiële gevolgen voor het jaar 2024 zijn verwerkt in deze programmawijziging. De financiële gevolgen voor 2025 en volgende jaren worden verwerkt in de 2e programmawijziging 2025.

Om het overzicht te behouden is hieronder een lijst met alle begrotingswijzigingen in 2024 opgenomen.

2024 - Wijziging	Saldo
0 – Primitieve begroting, incl amendementen	1.468.991
1 – raad 9 november 2023 (2e berap 2023- gevolgen 2024 e.v.)	1.083.666
2 – raad 14 december 2023 (college- en MT-besluiten aug t/m okt 2023 en raadsvoorsteller 21 sept 2023 met financiële gevolgen in 2024 of volgende jaren	963.373

3 – raad 14 december 2023 (Slotwijziging 2023)	963.373
4 – raad 14 december 2023 (overige raadsvoorstellen)	1.532.040
5 – raad 8 februari 2024 (Beleidsplan Toezicht en Naleving Wmo en Jeugdwet)	1.532.040
6 – raad 4 april 2024 (college- en MT-besluiten november en december 2023 en januari 2024)	1.532.040
7 – commissie S/M 26 maart 2024 (D-brief Decembercirculaire Gemeentefonds 2023)	1.532.040
8 – raad 16 mei 2024 (college- en MT-besluiten februari en eerste helft maart 2024)	1.532.040
9 – raad 16 mei 204 (strandbeleid, Bavodijk – 2e fase Nieuwvliet, Flexwoningen Baljuwveltersweg, GREX (uit raad 4 april 2024))	1.792.140
10 – raad 20 juni 2024 (college- en MT-besluiten tweede helft maart en april 2024)	1.792.140
11 – raad 4 juli 2024 (Jaarstukken 2023 (resultaatbestemming) en restantkredieten 2023)	1.792.140
12 – raad 4 juli 2024 (1e berap 2024 incl. MJOP)	2.140.136
13 – raad 4 juli 2024 (Zienswijzen begrotingen GR'en, Bestuursopdracht locatiekeus gemeentehuis en D-brief Meicirculaire Gemeentefonds 2024)	2.051.224
14 – raad 19 september 2024 (college- en MT-besluiten mei t/m juli 2024)	2.051.224
15 – raad 19 september 2024 (Bestuursopdracht toeristenbelasting, GGD Zeeland)	2.091.049
16 - raad 31 oktober 2024 (SVN Starterslening, VRZ 2e begrotingswijziging 2024)	2.056.698
17 – raad 7 november 2024 (2e Bestuursrapportage 2024)	4.573.058
18 – raad 7 november 2024 (Programmaplan Informatiebeveiliging (NIS2))	4.291.058
19 – raad 19 december 2024 (college- en MT-besluiten augustus t/m oktober 2024)	4.291.058

U wordt voorgesteld de 19e programmawijziging 2024 vast te stellen.

Oostburg, 12 november 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. 19e programmawijziging 2024

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 12 november 2024

gelet op artikel ; 192 van de Gemeentewet

BESLUIT: de 19e programmawijziging 2024 vast te stellen

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Gemeente Sluis	Provincie Zeeland	Begrotingsjaar 2024	Begrotingsnr. 19

WIJZIGING PROGRAMMABEGROTING 2024

De raad van de gemeente Sluis:

De programmabegroting van lasten en baten van de gemeente Sluis voor het dienstjaar 2024 te wijzigen als volgt:

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2024

De griffier,	De voorzitter,
mr. P.T.G. Claeijs	mr. M.M.D. Vermue

Ingevolge art. 191 der Gemeentewet ter kennisgeving	
Gezonden aan Gedeputeerde Staten	
Datum van inzending	:
Kenmerk	:
Aantal exemplaren	:

19e Programmawijziging 2024

19e wijziging Begroting 2024									
Programma	**Begroting na 18e wijziging**			**Wijziging begroting**			**Begroting na 19e wijziging**		
bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1 Duurzaamheid	6.923	5.578	***1.345-***	-	-	**-**	6.923	5.578	***1.345-***
2 Economie en Arbeidsmarkt	7.264	1.594	***5.670-***	6	-	***6-***	7.270	1.594	***5.676-***
3 Wonen en Voorzieningen	34.311	13.441	***20.870-***	50	-	***50-***	34.361	13.441	***20.919-***
4 Sociaal domein	38.491	7.754	***30.737-***	-	-	**-**	38.491	7.754	***30.737-***
5 Bestuur en veiligheid	11.046	5.751	***5.296-***	-	-	**-**	11.046	5.751	***5.296-***
Totaal programma's	**98.036**	**34.118**	***63.917-***	**55**	-	***55-***	**98.091**	**34.118**	***63.973-***
Algemene dekkingsmiddelen	4.148	92.387	***88.239***	6-	-	***6***	4.142	92.387	***88.245***
Overhead	13.129	61	***13.068-***	50-	-	***50***	13.080	61	***13.018-***
Heffing VPB	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Onvoorzien	50	-	***50-***	-	-	**-**	50	-	***50-***
Geraamd resultaat voor bestemming	**115.363**	**126.567**	***11.204***	-	-	**-**	**115.363**	**126.567**	***11.204***
Mutaties reserves									
1 Duurzaamheid	-	279	***279***	-	-	**-**	-	279	***279***
2 Economie en Arbeidsmarkt	995	1.646	***651***	-	-	**-**	995	1.646	***651***
3 Wonen en Voorzieningen	1.403	3.405	***2.002***	-	-	**-**	1.403	3.405	***2.002***
4 Sociaal domein	-	424	***424***	-	-	**-**	-	424	***424***
5 Bestuur en veiligheid	-	655	***655***	-	-	**-**	-	655	***655***
Algemene dekkingsmiddelen	20.656	9.732	***10.924-***	-	-	**-**	20.656	9.732	***10.924-***
Geraamd resultaat na bestemming	**138.416**	**142.707**	***4.291***	-	-	**-**	**138.416**	**142.707**	***4.291***

Meerjarenperspectief	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
primitieve begroting	1.469	3.160	670-	858-
1e wijziging	385-	385-	366-	366-
2e wijziging	120-	99-	99-	99-
3e wijziging	-	-	-	-
4e wijziging	569	980	1.013	2.152
5e wijziging	-	-	-	-
6e wijziging	-	-	-	-
7e wijziging	-	-	-	-
8e wijziging	-	-	-	-
9e wijziging	260	-	-	-
10e wijziging	-	-	-	-
11e wijziging	-	-	-	-
12e wijziging	348	1.565	1.384	1.424
13e wijziging	89-	1.167-	26	470-
14e wijziging	-	-	-	-
15e wijziging	40	-	-	-
16e wijziging	34-	-	-	-
17e wijziging	2.516	935-	913-	902-
18e wijziging	282-	151-	-	-
19e wijziging	-	-	-	-
Saldo na 19e wijziging	**4.291**	**2.967**	**375**	**880**

Raad

Dossiernummer	7747
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	10
Titel	Voorstel tot het vaststellen van de 1e programmawijziging 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het vaststellen van de 1e programmawijziging 2025
Portefeuillehouder	Wethouder C. Simons

Samenvatting

Conform de financiële verordening bieden wij u hierbij de 1e programmawijziging 2025 ter kennisname en vaststelling aan. Hierin zijn de begrotingswijzigingen uit de 2e Bestuursrapportage 2024 die financiële gevolgen hebben voor het jaar 2025 en verder verwerkt. Deze wijziging heeft gevolgen voor het begrotingssaldo 2025.

Aan de raad,

Tijdens de raadsvergadering van 7 november 2024 is ingestemd met de 2e Bestuursrapportage 2024. De financiële gevolgen uit deze rapportage leiden tot een wijziging van de programmabegroting 2025.

Om het overzicht te behouden is hieronder een lijst met alle begrotingswijzigingen in 2025 opgenomen.

2025

Wijziging	Saldo
0 – Primitieve begroting	2.236.755
1 – raad 19 december 2024 (2e berap 2024 - gevolgen 2025 e.v.)	1.302.160

U wordt voorgesteld de 1e programmawijziging 2025 vast te stellen.

Oostburg, 12 november 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. 1e programmawijziging 2025

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 12 november 2024

gelet op artikel ; 192 van de Gemeentewet

BESLUIT: de 1e programmawijziging 2025 vast te stellen

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Gemeente Sluis	Provincie Zeeland	Begrotingsjaar 2025	Begrotingsnr. 1

WIJZIGING PROGRAMMABEGROTING 2025

De raad van de gemeente Sluis:

De programmabegroting van lasten en baten van de gemeente Sluis voor het dienstjaar 2025 te wijzigen als volgt:

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2024

De griffier,	De voorzitter,
mr. P.T.G. Claeijs	mr. M.M.D. Vermue

Ingevolge art. 191 der Gemeentewet ter kennisgeving
Gezonden aan Gedeputeerde Staten
Datum van inzending :
Kenmerk :
Aantal exemplaren :

1e Programmawijziging 2025

1e wijziging Begroting 2025									
Programma	**Primitieve begroting**			**Wijziging begroting**			**Begroting na 1e wijziging**		
bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1 Duurzaamheid	6.476	5.783	***692-***	-	6	***6***	6.476	5.789	***687-***
2 Economie en Arbeidsmarkt	7.213	1.573	***5.641-***	84	-	***84-***	7.298	1.573	***5.725-***
3 Wonen en Voorzieningen	30.871	12.440	***18.431-***	587	586	***1-***	31.459	13.026	***18.433-***
4 Sociaal domein	37.308	6.784	***30.524-***	617	-	***617-***	37.925	6.784	***31.141-***
5 Bestuur en veiligheid	8.405	918	***7.486-***	126	7	***119-***	8.531	926	***7.605-***
Totaal programma's	**90.273**	**27.498**	***62.775-***	**1.414**	**599**	***816-***	**91.688**	**28.097**	***63.591-***
Algemene dekkingsmiddelen	2.821	78.343	***75.523***	-	-	**-**	2.821	78.343	***75.523***
Overhead	14.442	266	***14.177-***	119	-	***119-***	14.561	266	***14.296-***
Heffing VPB	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Onvoorzien	50	-	***50-***	-	-	**-**	50	-	***50-***
Geraamd resultaat voor bestemming	**107.586**	**106.107**	***1.479-***	**1.533**	**599**	***935-***	**109.120**	**106.706**	***2.414-***
Mutaties reserves									
1 Duurzaamheid	-	4	***4***	-	-	**-**	-	4	***4***
2 Economie en Arbeidsmarkt	-	150	***150***	-	-	**-**	-	150	***150***
3 Wonen en Voorzieningen	481	463	***18-***	-	-	**-**	481	463	***18-***
4 Sociaal domein	-	2	***2***	-	-	**-**	-	2	***2***
5 Bestuur en veiligheid	-	509	***509***	-	-	**-**	-	509	***509***
Algemene dekkingsmiddelen	195	3.263	***3.068***	-	-	**-**	195	3.263	***3.068***
Geraamd resultaat na bestemming	**108.262**	**110.499**	***2.237***	**1.533**	**599**	***935-***	**109.796**	**111.098**	***1.302***

Meerjarenperspectief	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
primitieve begroting	2.237	456	961	1.094
1e wijziging	935-	913-	902-	886-
Saldo na 1e wijziging	**1.302**	**457-**	**59**	**208**

Raad

Dossiernummer	7749
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	11
Titel	Voorstel tot het vaststellen van de 2e programmawijziging 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het vaststellen van de 2e programmawijziging 2025
Portefeuillehouder	Wethouder C. Simons

Samenvatting

Conform de financiële verordening bieden wij u hierbij de 2e programmawijziging 2025 ter kennisname en vaststelling aan. Hierin zijn de financiële gevolgen voor 2025 en volgende jaren verwerkt van de MT-/Collegebesluiten uit de periode augustus - september en de raadsvoorstellen uit de raad van 19 september, 31 oktober en 7 november 2024.

De 2e Bestuursrapportage 2024 is ook behandeld tijdens de raad van 7 november 2024. De financiële gevolgen hieruit voor 2025 en volgende jaren zijn verwerkt in de 1e Programmawijziging 2025 (raad 19 december 2025).

Deze wijziging heeft gevolgen voor het begrotingssaldo 2025.

Aan de raad,

In de voorliggende wijziging zijn de college- en MT-besluiten over de periode augustus – september 2024 en de raadsvoorstellen uit de raad van 19 september, 31 oktober en 7 november 2024 die financiële gevolgen hebben in 2025 of volgende jaren verwerkt. Daarbij worden de rapportagegrenzen gehanteerd zoals opgenomen in artikel 5 van de financiële verordening, inzake de autorisatie voor de begroting en investeringskredieten.

Tijdens de raadsvergadering van 7 november 2024 is ingestemd met de 2e Bestuursrapportage 2024. De financiële gevolgen voor 2025 en volgende jaren uit deze rapportage zijn echter verwerkt in de 1e Programmawijziging 2025 die tevens op de agenda van de raad van 19 december 2024 staat.

Artikel 5.6
Voor lasten, baten, investeringskredieten, mutaties van reserves en dotaties aan voorziening die niet in de begroting zijn opgenomen het college een afzonderlijk voorstel ter autorisatie aan de raad voorlegt.

Artikel 5.7
In afwijking van lid 6 geldt dat autorisatie door de raad achteraf plaatsvindt door middel van een begrotingswijziging voor niet in de begroting opgenomen, maar passend binnen de beleidskaders, opgenomen:

a. Investeringskredieten tot en met € 100.000, mits hiervoor dekking aanwezig is;
b. Mutaties van eenmalige of structurele baten en lasten tot en met € 50.000;
c. Mutaties van reserves en dotaties aan voorzieningen tot en met € 50.000

In de 2e programmawijziging 2025 zijn opgenomen:

Voorstellen ten last van het begrotingssaldo:

- 1e en 3e Begrotingswijziging 2025 GGD (raad 19 september 2024)
- 1e Begrotingswijziging 2025 VRZ (raad 31 oktober 2024)

Voorstellen met dekking (collegebesluiten):
Investeringskredieten en reserves

- Programmaplan Informatiebeveiliging (raad 7 november 2024)

Invulling stelposten

- Voorschool Sluis waarbij kinderen van 2 tot 4 jaar in de gemeente Sluis 12 uur gratis voorschoolse educatie aangeboden krijgen
- Samen Recht Vinden (SRV): deze stichting zet zich sinds 2021 in om burgers en bedrijven in Zeeland te helpen bij het oplossen van conflicten. Ook als Sluis werken wij hiermee samen, en dragen we financieel bij
- Actualiseren van de verordening SVN Starterslening met verhoging van de kostengrens (raad 31 oktober 2024)

Om het overzicht te behouden is hieronder een lijst met alle begrotingswijzigingen in 2025 opgenomen.

2025

Wijziging	Saldo
0 – Primitieve begroting	2.236.755
1 – raad 19 december 2024 (2e berap 2024 - gevolgen 2025 e.v.)	1.302.160
2 – raad 19 december 2024 (MT-/College-besluiten aug.-sept. 2024, raadsvoorstellen 19 sept., 31 okt. En 7 nov. 2024)	1.071.961

U wordt voorgesteld de 2e programmawijziging 2025 vast te stellen.

Oostburg, 12 november 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. 2e programmawijziging 2025

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 12 november 2024

gelet op artikel ; 192 van de Gemeentewet

BESLUIT: de 2e programmawijziging 2025 vast te stellen

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Gemeente Sluis	Provincie Zeeland	Begrotingsjaar 2025	Begrotingsnr. 2

WIJZIGING PROGRAMMABEGROTING 2025

De raad van de gemeente Sluis:

De programmabegroting van lasten en baten van de gemeente Sluis voor het dienstjaar 2025 te wijzigen als volgt:

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2024

De griffier,	De voorzitter,
mr. P.T.G. Claeijs	mr. M.M.D. Vermue

Ingevolge art. 191 der Gemeentewet ter kennisgeving	
Gezonden aan Gedeputeerde Staten	
Datum van inzending	:
Kenmerk	:
Aantal exemplaren	:

2e Programmawijziging 2025

2e wijziging Begroting 2025									
Programma	**Begroting na 1e wijziging**			**Wijziging begroting**			**Begroting na 2e wijziging**		
bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1 Duurzaamheid	6.476	5.789	***687-***	-	-	**-**	6.476	5.789	***687-***
2 Economie en Arbeidsmarkt	7.298	1.573	***5.725-***	-	-	**-**	7.298	1.573	***5.725-***
3 Wonen en Voorzieningen	31.459	13.026	***18.433-***	48-	-	***48***	31.411	13.026	***18.385-***
4 Sociaal domein	37.925	6.784	***31.141-***	137	80	***57-***	38.062	6.864	***31.198-***
5 Bestuur en veiligheid	8.531	926	***7.605-***	34	-	***34-***	8.565	926	***7.639-***
Totaal programma's	**91.688**	**28.097**	***63.591-***	**123**	**80**	***43-***	**91.811**	**28.177**	***63.634-***
Algemene dekkingsmiddelen	2.821	78.343	***75.523***	36	-	***36-***	2.857	78.343	***75.487***
Overhead	14.561	266	***14.296-***	151	-	***151-***	14.712	266	***14.447-***
Heffing VPB	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Onvoorzien	50	-	***50-***	-	-	**-**	50	-	***50-***
Geraamd resultaat voor bestemming	**109.120**	**106.706**	***2.414-***	**310**	**80**	***230-***	**109.430**	**106.786**	***2.644-***
Mutaties reserves									
1 Duurzaamheid	-	4	***4***	-	-	**-**	-	4	***4***
2 Economie en Arbeidsmarkt	-	150	***150***	-	-	**-**	-	150	***150***
3 Wonen en Voorzieningen	481	463	***18-***	-	-	**-**	481	463	***18-***
4 Sociaal domein	-	2	***2***	-	-	**-**	-	2	***2***
5 Bestuur en veiligheid	-	509	***509***	-	-	**-**	-	509	***509***
Algemene dekkingsmiddelen	195	3.263	***3.068***	-	-	**-**	195	3.263	***3.068***
Geraamd resultaat na bestemming	**109.796**	**111.098**	***1.302***	**310**	**80**	***230-***	**110.106**	**111.178**	***1.072***

Meerjarenperspectief	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
primitieve begroting	2.237	456	961	1.094
1e wijziging	935-	913-	902-	886-
2e wijziging	230-	45-	45-	45-
Saldo na 2e wijziging	**1.072**	**502-**	**14**	**163**

Raad

Dossiernummer	7769
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	12
Titel	Voorstel tot vaststelling van de Slotwijziging 2024

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

Definitieve versie van de Slotwijziging 2024

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot vaststelling van de Slotwijziging 2024
Portefeuillehouder	Wethouder C. Simons

Samenvatting

Conform de financiële verordening 2023 bieden wij u de slotwijziging 2024 aan. Deze wijziging bevat de technisch-administratieve budgetoverhevelingen van 2024 naar 2025.
Daarnaast zijn een aantal budgetten in 2024 geactualiseerd op basis van de laatste inzichten. Deze zijn van invloed op het begrotingssaldo.
De aanpassingen worden verwerkt in de 20e programmawijziging 2024 en de 3e programmawijziging 2025 (apart raadsvoorstel).

Aan de raad,

Aanleiding

Conform artikel 7.3 van de financiële verordening 2023 bieden wij u hierbij de Slotwijziging 2024 aan. Dit artikel luidt als volgt:

7.3 Voorstellen voor budgetoverheveling worden getoetst aan de volgende criteria:
- *a. Beleidsinhoudelijke noodzaak;*
- *b. Inbedding in de werkplanning/jaarplan van het nieuwe jaar;*
- *c. De overheveling heeft betrekking op incidentele budgetten;*
- *d. De betreffende budgetten mogen voor één jaar worden overgeheveld naar het nieuwe boekjaar;*
- *e. Het minimumbedrag voor de overheveling bedraagt € 25.000 per post. Zo nodig kan gemotiveerd worden afgeweken van deze grens. Het college verzoekt de raad vóór 1 januari van het volgende jaar de over te hevelen budgetten toe te voegen aan de algemene reserve onder opgave van de betreffende budgetten waarop het verzoek betrekking heeft en de redenen van het verzoek. De budgetten worden in het volgend jaar bij begrotingswijziging op de begroting gebracht waarbij de onttrekking aan de reserve als dekking dient.*

De voorliggende slotwijziging betreft enerzijds de technisch-administratieve overheveling van budgetten 2024 naar 2025 op posten die aan deze voornoemde criteria voldoen. De wijziging bevat geen beleidsinhoudelijke uitspraak over te behalen doelstellingen. De overhevelingen vinden budgettair-neutraal plaats. Afwijkend van de financiële verordening, verloopt de overheveling via de reserve Overhevelen budgetten in plaats van de algemene reserve.

Daarnaast is deze slotwijziging uitgebreid met een aantal bijstellingen van budgetten op basis van actuele inzichten. Deze waren eerder niet beschikbaar voor de 2e Bestuursrapportage 2024.

Alle aanpassingen worden verwerkt in de 20e programmawijziging 2024 en 3e programmawijziging 2025. Hiervoor wordt verwezen naar het separate raadsvoorstel.

Overhevelingen
In deze paragraaf lichten we de overhevelingen kort toe.

Logopedie
Voor logopedie is sinds de start van het Beleidsplan Kindvoorzieningen in 2021 per jaar € 50.000 en eenmalig € 50.000 begroot. De subsidiebijdrage voor logopedische ondersteuning wordt in twee termijnen uitbetaald aangezien de activiteiten in 2024 en in 2025 plaatsvinden. Het restant budget van € 55.000 zal worden overgeheveld naar 2025 zodat ook de tweede termijn uit dit budget kan worden betaald.

Uitvoering projecten
U heeft meerjarig budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering/projectleiding van de grote en reguliere projecten. Via de 2e bestuursrapportage 2024 en de begroting 2025 hebben wij gerapporteerd over de voortgang en de planning. In die context wordt het restant beschikbare budget van € 1.208.000 overgeheveld. Het betreft o.a. de projecten Vitaal Oostburg, MFC IJzendijke, reguliere projecten en project Informatievoorziening.

Economische agenda
Via de resultaatbestemming 2023 is in 2024 een budget van € 75.000 toegekend voor het opstellen van de Economische Agenda. In 2024 is er ca. € 5.000 benodigd vanwege bijeenkomsten. Onderzoeksbureau Ipsos I&O stelt voor ons een economisch profiel op. Het definitieve rapport wordt pas in 2025 opgeleverd. Hiertoe, tezamen met bijkomende kosten, dient een bedrag van € 40.000 te worden overgeheveld naar 2025.
Er blijft derhalve een bedrag van € 30.000 onbenut, welke ten gunste komt van het begrotingssaldo 2024 (zie ook volgende paragraaf, onderdeel overige kleine afwijkingen).

Jeugdzorg
Algemeen
De uitgaven voor kosten jeugdzorg blijven dit jaar onder de prognose. De verwachting is dat er een bedrag van € 350.000 overblijft. We stellen u voor dit budget over te hevelen naar 2025, omdat we incidenteel extra kosten verwachten om de vereiste kwaliteit in de basisdienstverlening te kunnen bieden aan onze inwoners en de inzet voor preventieve maatregelen in de jeugdzorg willen starten.

Preventief jeugdbeleid
In de Hervormingsagenda jeugd onderwijs is opgenomen dat gemeenten sterke lokale teams gaan vormen die zelf ook hulp gaan bieden. De dienstverlening in preventieve zin zal komend jaar vormgegeven worden. Om dit op een adequate manier te doen stellen wij u voor de resterende middelen van € 120.000 over te hevelen naar 2025, t.b.v. het team wat hiervoor verantwoordelijk is.

Schuldhulpverlening
Er resteert nog een stelpost vanuit de septembercirculaire 2023 van € 39.000 ten behoeve van Bijzondere bijstand en vroegsignalering. Dit bedrag zal in 2025 worden ingezet in het kader van de basisdienstverlening Schuldhulpverlening.

Perspectief op werk
Bij het wetsvoorstel Participatiewet in balans is geconstateerd dat er slechts beperkte aandacht is voor de mensen zonder of met een verminderd perspectief op werk. Na implementatie van de aangepaste Participatiewet willen we graag met deze groep extra aan de slag waarbij we ook gebruik maken van onze algemene voorziening dagbesteding en mensontwikkelbedrijf Dethon. Door vertraging in het wetstraject zijn de door uw raad gereserveerde middelen van € 87.000 nog niet besteed. We stellen voor deze over te hevelen naar 2025.

Energiearmoede
De specifieke uitkering Energiearmoede loopt nog door tot en 31 december 2025. Van het nog beschikbare budget 2024 van € 679.000 wordt slechts een deel in 2024 besteed. Vooruitlopend op de definitieve verantwoording over 2024 kan nu reeds € 300.000 worden overgeheveld naar 2025.

Integraal Huisvestingsplan Scholen (IHP)
Voor het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan Scholen is in de 1e Bestuursrapportage 2024 een bedrag van € 45.000 beschikbaar gesteld. De opdrachtverstrekking en daarmee de oplevering van het plan zijn vertraagd waardoor het bedrag wordt overgeheveld naar 2025.

Duurzaamheid
Vanuit het beschikbare budget 2024 resteert er € 330.000. Conform het beleidsplan Duurzaamheid wordt dit restant overgeheveld naar 2025.

Zandsuppletie (zandfonds)
Onze jaarlijkse bijdrage aan het zandfonds van afgerond € 231.000 ten behoeve van de recreatieve component van de zandsuppletie op de stranden, is inmiddels 3 keer betaald. Tot op heden zijn er nog geen zandsuppleties in onze gemeente geweest. De zandsuppleties worden afgestemd met de planning van Rijkswaterstaat. De verwachting is dat er een eerste pilot in 2025 zal plaatsvinden, waarna in 2026 een groter project tot uitvoering komt. Het budget van € 694.000 wordt overgeheveld naar 2025 zodat deze op het juiste moment als lasten verantwoord kunnen worden.

Subsidie leefbaarheid
Eerder dit jaar heeft uw raad besloten om vanuit de resultaatbestemming het subsidiebudget bevordering leefbaarheid eenmalig te verhogen met € 50.000. Dit subsidiebudget wordt in het huidige jaar niet volledig gebruikt. We stellen voor om het restant budget van € 35.000 over te hevelen naar 2025.

Duinboulevard
Voor de realisatie van de Duinboulevard is een stelpost opgenomen in de begroting. Uw raad wordt in het 1e kwartaal 2025 bijgepraat over de (on)mogelijkheden in dit dossier. In afwachting hiervan wordt de stelpost van € 305.000 overgeheveld naar 2025 zodat deze beschikbaar blijft als dekkingsmiddel.

Risico's beheerplannen
In 2024 is een budget beschikbaar van € 1.445.000 voor het opvangen van risico's binnen de beheerplannen, met name het Havengebied Breskens, welke nog niet benodigd zijn geweest. De gelden worden gebruikt voor de inrichting van de handelshaven waarnaar verwachting in 2025 de voorbereidende werkzaamheden voor opgepakt worden.

MJOP (beheerplan gebouwen)
Voor een aantal onderdelen van het MJOP is het niet haalbaar gebleken om de geplande werkzaamheden in 2024 op te starten. Het betreft met name de monumenten, waarvoor een bedrag van € 439.000 wordt overgeheveld.

Omgevingswet
De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Tevens is de Wet Kwaliteitsborging op 1 januari 2024 gedeeltelijk in werking getreden voor gevolgklasse 1 (eenvoudige bouwwerken). De basis is gelegd, verfijning vindt de komende jaren (tot 1 januari 2032) plaats. In dit kader wordt het resterende (project)budget van € 995.000 overgeheveld.

Campagne Wonen in Sluis
Bij het vaststellen van het woonbeleid door uw Raad is ook besloten om het geld dat vrijgemaakt was in het coalitieakkoord voor de economische agenda in te zetten voor een grote campagne om wonen in de gemeente Sluis te promoten en meer inwoners aan te trekken.
Deze campagne zal gestart worden in 2025. De middelen die hiervoor beschikbaar gesteld zijn (€ 150.000) worden daarom overgeheveld.

Overige
Er zijn een 2-tal overhevelingen die < € 25.000 bedragen. Dit betreft:
- Bestuursopdracht toeristenbelasting € 12.000
- Opstellen mobiliteitsplan € 11.000

Actualisering budgetten 2024

Aanvullend op de bovenstaande overhevelingen rapporteren wij in deze Slotwijziging voor het lopende begrotingsjaar 2024 op zaken waar financiële afwijkingen zijn die bij het opstellen van de 2e bestuursrapportage 2024 nog niet in beeld waren. In dit voorstel worden de rapportagegrenzen gehanteerd zoals opgenomen in artikel 5 van de financiële verordening, inzake de autorisatie voor de begroting en investeringskredieten. Dit betekent dat wij ingaan op de financiële afwijkingen groter dan € 50.000 en dat wij in alle gevallen een toelichting geven op bijstellingen van investeringskredieten, mutaties van de reserves en voorzieningen en de inzet van de stelposten. De hieronder benoemde afwijkingen worden vervolgens samengevat in een financiële tabel.

Stelposten
De volgende stelposten zijn in 2024 niet omgezet naar uitvoeringsbudgetten of ingezet als dekking en komen derhalve, incidenteel in 2024, ten gunste van het begrotingssaldo.

• Indexeringen	€ 1.655.000
• transformatie bestaande woningvoorraad	€ 255.000
• Algemene uitkering (oa taakmutaties)	€ 366.000
• Sociaal domein	€ 176.000
• Kapitaallasten Vitaal Oostburg	€ 587.500
• Burgerparticipatie	€ 90.000
• Kinderarmoede en schuldhulpverlening	€ 21.500
Totaal:	€ 3.151.000

We willen hiervan een bedrag van € 1,2 miljoen toevoegen aan de algemene reserve. Dit bedrag is enerzijds voorzien voor aankoop van een pand in IJzendijke als mogelijke locatie voor het nieuwe MFC. Anderzijds is de verwerving van een pand i.h.k.v. Vitaal Oostburg aan de orde. Naderhand zullen wij door middel van een raadsvoorstel dit aan u voorleggen.

Vereveningsbijdrage voorziening Transitie Woningvoorraad
In 2024 is een vereveningsbijdrage van € 70.000 ontvangen in het kader van het project Schuttershof (Mariastraat, Cadzand). Conform de overeenkomst wordt deze bijdrage toegevoegd aan de voorziening Transitie Woningvoorraad. In de 1e herziening van de nota Grondbeleid 2021 (raad 22 juni 2023) zijn de voorwaarden voor verevening benoemd.

Herstructurering Prins Mauritsstraat Oostburg
Woongoed heeft via de gemeente een subsidie aangevraagd voor de herstructurering van de Prins Mauritsstraat in Oostburg. Aan deze subsidie zat een prestatieafspraak gekoppeld. Woongoed ZVL heeft deze prestatieafspraak gerealiseerd. De subsidie van € 96.500 is verleend door de provincie. Dit bedrag wordt aan Woongoed ZVL overgemaakt.

Onderwijsachterstandenbeleid
De raming voor de uitvoering van onderwijsachterstandenbeleid wordt bijgesteld naar aanleiding van de definitieve beschikking van het Rijk. Dit levert een voordeel op van € 75.000.

Energietoeslag minima
Bij de resultaatbestemming 2023 is er € 200.000 beschikbaar gesteld voor het afwikkelen van de regeling energietoeslag minima. Uiteindelijk is hiervan € 138.000 gebruikt, waarmee er € 62.000 kan vrijvallen.

Onderhoud sportvelden
De indexering van de raming van de exploitatiebijdrage aan de Vereniging Beheer en Onderhoud sportvelden is al enkele jaren te laag begroot. Een bijstelling van € 50.000 is noodzakelijk. Voor 2025 wordt de overeenkomst herzien.

Baten begraafrechten
Het aantal verlengingen van grafrechten is groter dan begroot. Dit werkt door in de opbrengsten vanuit de lijkbezorgingsrechten. Voor 2024 wordt een hogere opbrengst verwacht van € 70.000.

Budget onvoorzien
In de begroting is een budget van € 50.000 opgenomen voor onvoorzien. Voor het lopende begrotingsjaar zal geen beroep worden gedaan op deze middelen. Deze middelen vallen vrij ten gunste van het begrotingssaldo.

Burgerberaad
Er is in 2023 incidenteel een budget burgerparticipatie overgeheveld naar 2024 voor het inzetten van een burgerberaad. Deze verhoging is achteraf niet noodzakelijk gebleken. De verwachting is dat de structurele middelen voor burgerparticipatie voldoende zijn om onze inwoners meer te kunnen betrekken bij de totstandkoming van beleid en uitvoering. Derhalve kan het incidentele budget van € 270.000 vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Energielasten
In de 2e bestuursrapportage 2024 hebben we de energielasten bijgesteld en uitgesplitst naar gas, elektra en vastrecht. Na controle is gebleken dat er nog een correctie moet plaatsvinden. Deze correctie bedraagt € 62.000 voordelig.

Aflossen geldleningen
In het kader van de optimalisatie van onze leningenportefeuille heeft het college besloten om negen langlopende geldleningen vervroegd af te lossen.
Deze leningen kennen een rentepercentage tussen de 4% en 6%. De langlopende geldleningen zullen hiermee met ruim € 10.000.000 dalen. De boeterente wordt verantwoord in verslagjaar 2024 en bedraagt € 644.000. Dit wordt als volgt gedekt:

- Bovenop de bijstelling in de 2e berap van de rente op het saldo van schatkistbankieren (€ 1.000.000) is de actuele inschatting dat hier nog € 200.000 extra rente wordt ontvangen in 2024.
- In 2024 is € 80.000 aan rentelasten voor kortlopende geldleningen begroot, maar in 2024 hebben we geen kortlopende geldleningen aangetrokken.
- In 2024 bedraagt het rentevoordeel als gevolg van de aflossingen € 38.000.
- Er wordt rekening gehouden met verrekening van het rentevoordeel op het onderdeel rioleringen (ca. 42%) met de voorziening rioolheffing.

Het resterende tekort wordt gedekt uit het begrotingssaldo 2024. Meerjarig leidt de besparing op de rente een voordeel op het saldo.

Samengevat in een tabel bevat de aflossing de volgende consequenties voor de begroting:

	2024	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
Boeterente	-644.000				
Hogere rente schatkistbankieren	200.000				
Geen rentelasten kortlopende leningen	80.000				
Rentevoordeel agv aflossen	38.000	418.000	324.000	241.000	167.000
Verrekenen rentevoordeel met voorziening rioolheffing	-134.000	-175.000	-136.000	-101.000	-70.000
Totaal	*-460.000*	*243.000*	*188.000*	*140.000*	*97.000*

Bedrijfsvoering
In de 2e Berap (periode tot en met augustus) is een incidentele vrijval gerapporteerd op de bedrijfsvoering, als gevolg van een optelsom van redenen. Ons ziekteverzuim is dalend, waardoor een minder inhuur nodig is geweest dan geraamd. Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt, staan enkele vacatures langer open dan gemiddeld. Daarnaast zijn er in de bedrijfsvoering enkele activiteiten aangehouden in aanloop naar andere huisvesting (raadsbesluit 4 juli 2024). Deze lijn zet zich door in de maanden september tot en met december. Om die reden wordt een incidentele vrijval opgenomen van € 500.000.

Leges bouwvergunningen
Op basis van de afgewerkte en nog in behandeling zijnde aanvragen, worden de baten leges bouwvergunningen positief bijgesteld met € 170.000.

Samenvatting bijstellingen
In onderstaande tabel is een samenvatting gemaakt van de in dit raadsvoorstel benoemde financiële afwijkingen die van invloed zijn op het begrotingssaldo. Indien de afwijking budgettair neutraal is, is het bedrag € 0.

Onderwerp (bedragen x € 1.000) (-/- = afname saldo; + = toename saldo)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Stelposten	3.152				
Toevoegen aan algemene reserve	-1.200				
Onderwijsachterstandenbeleid	75				
Energietoeslag minima	62				
Onderhoud sportvelden	-50				
Baten begraafrechten	70				
Onvoorzien	50				
Burgerberaad	270				
Energielasten	62	61	60	59	58
Aflossen geldleningen	-460	243	188	140	97
Bedrijfsvoering	500				
Leges bouwvergunningen	170				
Overige kleine afwijkingen	43	-60	-20	-19	-19
Totaal	**2.744**	**244**	**228**	**180**	**136**

Dit raadsvoorstel leidt tot een totaalbedrag aan afwijkingen in 2024 van € 2.744.000 positief. Voor de daarop volgende jaren heeft deze begrotingswijziging een structureel positief effect van ongeveer € 200.000.

Gevraagd besluit
U wordt voorgesteld in te stemmen met de slotwijziging 2024.

Oostburg, 19 november 2024,

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 19 november 2024

gelet op artikel ; 192 van de Gemeentewet

BESLUIT: In te stemmen met de slotwijziging 2024

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Raad

Dossiernummer	7751
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	13
Titel	Voorstel tot vaststellen van de belastingverordeningen 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

De belastingverordeningen voor 2025 worden met dit voorstel voorgelegd.

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot vaststellen van de belastingverordeningen 2025
Portefeuillehouder	Wethouder C. Simons

Samenvatting

In de door u op 7 november 2024 vastgestelde begroting 2025 zijn de uitgangspunten voor de lokale heffingen vastgesteld. Voor de verdere uitwerking dienen de betreffende belastingverordeningen door u te worden vastgesteld. De Parkeerbelastingverordening 2025 is reeds ter vaststelling aangeboden aan uw raad van 31 oktober 2024. Alle overige belastingverordeningen worden met dit voorstel ter vaststelling aan u aangeboden.

Aan de raad,

In de paragraaf lokale heffingen van de begroting 2025 zijn de uitgangspunten voor de lokale heffingen vastgelegd. Om deze uitgangspunten uit te kunnen voeren, dienen de belastingverordeningen door u vastgesteld te worden. De in de belastingverordeningen opgenomen tarieven zijn conform begroting 2025.

In de verordeningen hebben wij, waar nodig, de aanpassingen die de VNG in de modelverordeningen heeft doorgevoerd overgenomen. Deze aanpassingen zijn van tekstuele aard.

De tarieven hondenbelasting, lijkbezorgingsrechten, marktgelden, precario, reclamebelasting en (water)toeristenbelasting zijn verhoogd met het inflatiepercentage conform de Meicirculaire 2024.

De wijzigingen en uitgangspunten voor de belastingen lichten wij hieronder per belastingsoort toe.

Afvalstoffenheffing

Het uitgangspunt voor de tarieven afvalstoffenheffing is maximaal 100% kostendekking. Om tot een 100% kostendekking te komen moesten de tarieven voor 2024 eigenlijk met 15,4% stijgen. Dat is een forse verhoging en er is toen voor gekozen de verhoging te spreiden. De verhoging voor 2024 is beperkt gehouden tot 9%. Het resterende deel van de verhoging wordt in 2025 doorgevoerd. Inclusief een prijscorrectie worden de tarieven verhoogd met 8%.

In de verordening zelf is artikel 4, lid 1d aangepast. Voorheen stond hier een tarief voor vakantiewoningen, een zogenaamd recreatietarief. Hieronder worden echter ook leegstaande woningen waarin geklust wordt onder geschaard, terwijl de verordening hier formeel geen ruimte voor biedt. Daarom is hier op advies van de jurist van Sabewa een 0-persoonstarief opgenomen. Het tarief blijft onveranderd (maximale tarief). In feite wordt er met de nieuwe omschrijving een koppeling gelegd met de gemeentelijke basisadministratie. Zolang er geen personen zijn ingeschreven (wat het geval is bij recreatiewoningen èn kluswoningen) betaalt men het hoogste tarief. Op het moment dat er wel een inschrijving komt in het GBA (indien mensen de kluswoning gaan bewonen), dan wordt aan de hand van het aantal personen (per begin van het jaar) de juiste aanslag opgelegd. Het effect is hetzelfde als de oude omschrijving maar voor Sabewa scheelt dit enorm veel werk (aanslag vernietiging waarbij later nieuwe aanslag moet worden opgelegd).

Forensenbelasting
Het maximumtarief voor de forensenbelasting verandert in 2025 niet ten opzichte van 2024. Het tarief voor 2025 blijft 5,00 promille van de heffingsmaatstaf (WOZ-waarde) met een minimumtarief van € 500 en maximum van € 5.000,--. De maximaal te belasten WOZ-waarde is € 1.000.000.

Leges
De tarieven van de legesverordening zijn deels geïndexeerd maar betreffen ook deels wettelijk vastgestelde tarieven en deels ook tarieven van derden in verband met het uitbesteden van zaken (waaronder de RUD). Leges burgerzaken zijn toegenomen (paspoortdip is voorbij) en de leges voor de bouwvergunningen nemen af, doordat een aantal zaken nu onder de Wet Kwaliteitsborging bouwen valt (zoals nieuwbouw) waardoor hiervoor geen leges kunnen worden gerekend. Per saldo zitten we rond de 80% kostendekkendheid.

Art. 1.11.d (tarief voor het laten bezorgen van reisdocumenten aan Nederlanders die in Vlaanderen woonachtig zijn) wordt geschrapt. De samenwerking met AMP (die de thuisbezorgingen verzorgt) wordt begin 2025 beëindigd.

Art. 2.1 lid 5 is tekstueel aangepast. Dat betreft hier een verwijzing naar de lijst van normbouwkosten. Deze lijst is onlangs volledig herzien door de afdeling externe dienstverlening aangezien de tot op heden gehanteerde lijst nog uit 2013 stamt. De tarieven zijn bijna verdubbeld, maar daarmee wel marktconform. De omschrijving in de legesverordening is daarmee ook direct geactualiseerd. Er wordt nu verwezen naar de laatstelijk vastgestelde normbouwkosten waardoor bij een tussentijdse wijziging van de normbouwkosten geen wijziging van de legesverordening benodigd is.

Verder is op advies van planologie een beperkte wijziging bij art. 2.6 lid b en c doorgevoerd. De onderdelen b en c zijn opgesplitst waarbij de onderdelen b1 en c1 zijn toegevoegd. Voor kleine afwijkingen wordt nu een vast bedrag gehanteerd waarbij een afwijking bij een binnenplanse omgevingsactiviteit wat minder tijd in beslag neemt dan een afwijking bij een buitenplanse omgevingsactiviteit.

Verder is art 2.40 Wijzigen omgevingsvergunning aangepast. In de bestaande situatie zou het in behandeling nemen van een wijziging van een omgevingsvergunning hetzelfde kosten als het in behandeling nemen van de oorspronkelijke aanvraag. Planologie geeft aan dat de wijzigingen veelal erg beperkt zijn en nauwelijks tijd kosten. De indeling van het artikel is hier dan ook op aangepast.

Precariobelasting
Bij de behandeling van de begroting 2024 werd tijdens de vergadering op 9 november 2023 een amendement met betrekking tot de precariobelasting ingediend en aangenomen. Op basis van dat amendement werden de tarieven, naast de gebruikelijke indexering, voor de terrassen van Cadzand en Breskens meer verhoogd dan die van Sluis om de tarieven op die manier naar elkaar toe te laten groeien. De reden hiervoor was dat de economische activiteiten in Cadzand en Breskens de laatste jaren enorm zijn toegenomen, hetgeen volgens het amendement een (op termijn) meer gelijkwaardige tarifering rechtvaardigt. Alhoewel het amendement niet concreet is met betrekking tot de komende jaren, is het voorstel om eerst overal de indexering conform de meicirculaire toe te passen en vervolgens de tarieven voor de terrassen van Cadzand en Breskens met € 0,25 per m2 per maand extra te verhogen. Zodoende zullen de tarieven de komende jaren verder naar elkaar toe groeien.

Passen we alleen een indexatie toe dan zouden de tarieven voor de terrassen van Cadzand en Breskens enerzijds en de terrassen van Sluis anderzijds, wederom verder uit elkaar lopen.

Lijkbezorgingsrechten
In artikel 8, termijnen van betaling is het voorstel lid 3 te schrappen. Hierin stond tot op heden dat op verzoek van de belastingplichtige de verschuldigde heffing voor het verlengen van (graf)rechten per jaar kan worden voldaan. Kortom, een betalingsregeling. Administratief is het veel werk om dergelijke betalingsregelingen (die soms wel voor 10 jaar werden afgesloten) bij te houden en de vastlegging was beperkt. De mogelijkheid om de verlenging van grafrechten jaarlijks te betalen staat ook niet in de modelverordening van de VNG.

In de verordening lijkbezorgingsrechten 2025 is lid 3 dan ook geschrapt. Bestaande regelingen zullen uiteraard worden gerespecteerd.

Onroerende-zaakbelastingen

Alhoewel er bij de OZB geen sprake is van een opvallende wijziging (de WOZ-stijging wordt gecompenseerd, de inflatiecorrectie niet) is er per saldo wel sprake van een lichte stijging van het tarief. Sabewa heeft voor de OZB 2025 een WOZ-prognose afgegeven van 3% stijging. Deze stijging wordt gecompenseerd in het tarief. Echter begin 2023 bleek dat Sabewa te voorzichtig had gewaardeerd waardoor de correctie op het tarief te laag was. Het verschil is in 2024 alsnog gecorrigeerd in het tarief naast de gebruikelijke correctie van de WOZ-stijging. Dit was een éénmalige extra correctie waardoor het uitgangstarief voor de OZB 2025 wat hoger ligt. Hierdoor stijgt het tarief voor de OZB voor 2025 per saldo beperkt en is er geen sprake van een daling.

Rioolheffing

Op basis van het in de raad van 07 november 2024 vastgestelde nieuwe GRP wordt de voorziening de komende jaren afgebouwd hetgeen resulteert in een korting op het tarief. In de oorspronkelijke opzet zou het tarief voor 2025 gelijk blijven aan tarief voor 2024. Voor belastingjaar 2026 zou dan een korting van 8% op het tarief gelden, voor 2027 een korting van 6% en voor 2028 een korting van 4%.

Op basis van een tijdens de raadsvergadering van 07 november 2024 aangenomen amendement met betrekking tot de begroting is bepaald dat het verlenen van de kortingen een jaar naar voren wordt gehaald. Voor 2025 betekent dit: tarief 2025 = tarief 2024 -/- 8%.

(Water)toeristenbelasting

Voor 2024 is de toeristenbelasting met 7% verhoogd naar aanleiding van het op 9 november 2023 aangenomen amendement. Op basis van het addendum op het coalitieakkoord en het op 19 september 2024 aangenomen amendement zullen een aantal onderdelen met betrekking tot de toeristenbelasting verder onderzocht worden. In afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek is voor 2025 bepaald (middels het addendum op het coalitieakkoord) dat de tarieven voor de (water)toeristenbelasting geïndexeerd worden met de meicirculaire.

De tarieven (water)toeristenbelasting bedragen in 2025 na de verhoging met 2,3% per persoon per overnachting:

- (mini)campings en kampeerboerderijen, met uitzondering van strandslaaphuisjes en vaste jaarplaatsen € 1,70
- vaste jaarplaatsen, pensions en vakantieonderkomens en niet-beroepsmatig verhuurde ruimten € 2,15
- hotels en strandslaaphuisjes € 2,80
- voor het houden van verblijf anders dan hierboven genoemd: € 2,15

In de verordeningen (water)toeristenbelasting zijn de berekeningen van de forfaitaire tarieven toegevoegd.

Vrijstellingen bij toeristenbelasting

In de verordening voor de toeristenbelasting stond tot op heden bij de vrijstellingen vermeld (art. 4, lid 2): De belasting wordt niet geheven voor het verblijf: van degene die verblijf houdt in een gemeubileerde woning voor welk verblijf forensenbelasting is verschuldigd.

De tekst van deze vrijstelling komt van de VNG en is ooit in het leven geroepen om te voorkomen dat iemand die een vakantiewoning tot zijn beschikking heeft (in eigendom, danwel voor >90 dagen een gemeubileerde woning huurt) zowel forensenbelasting als toeristenbelasting moest betalen (samenloopvrijstelling). Het woord “verblijf” kan echter op meerdere manieren worden uitgelegd (1. Onderkomen, 2. Het verblijven, zich ergens ophouden). Een dergelijke bepaling kan dan op een gegeven moment een eigen leven gaan leiden en kan dan worden opgevat als: als voor een woning forensenbelasting is verschuldigd hoeft er geen toeristenbelasting te worden afgedragen. Dat zou dan betekenen dat als mensen hier een tweede woning

hebben en deze >90 dagen tot hun beschikking hebben alleen forensenbelasting betalen, terwijl zij de woning de rest van het jaar dan kunnen verhuren zonder toeristenbelasting af te dragen.

Dat is niet de bedoeling. De samenloopvrijstelling geldt alleen voor het verblijf van betrokkene zelf. Gemeente Goes en Reimerswaal hebben de omschrijving reeds eerder aangepast. Op advies van de jurist van Sabewa wordt de omschrijving van de vrijstelling aangepast naar: “de belasting wordt niet geheven voor het verblijf: door diegene die verblijf houdt in een gemeubileerde woning indien hij ter zake van het verblijf in of het ter beschikking houden van die woning forensenbelasting is verschuldigd”.

Oostburg, 12 november 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. Verordening afvalstoffenheffing 2025
b. Verordening forensenbelasting 2025
c. Verordening hondenbelasting 2025
d. Verordening lijkbezorgingsrechten 2025
e. Verordening marktgelden 2025
f. Verordening onroerende-zaakbelasting 2025
g. Legesverordening 2025
h. Verordening precariobelasting 2025
i. Verordening reclamebelasting 2025
j. Verordening rioolheffing 2025
k. Verordening toeristenbelasting 2025
l. Verordening watertoeristenbelasting 2025

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 november 2024;

gelet op de artikelen 216 en 217 van de Gemeentewet;

gelet op het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

BESLUIT:

Vast te stellen de:
a. Verordening afvalstoffenheffing 2025
b. Verordening forensenbelasting 2025
c. Verordening hondenbelasting 2025
d. Verordening lijkbezorgingsrechten 2025
e. Verordening marktgelden 2025
f. Verordening onroerende-zaakbelasting 2025
g. Legesverordening 2025
h. Verordening precariobelasting 2025
i. Verordening reclamebelasting 2025
j. Verordening rioolheffing 2025
k. Verordening toeristenbelasting 2025
l. Verordening watertoeristenbelasting 2025

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Verordening afvalstoffenheffing 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening

Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2025
(Verordening afvalstoffenheffing 2025)

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder ‘gebruik maken’: gebruik maken in de zin van artikel 15.33 Wet Milieubeheer.

Artikel 2 Aard van de belasting en belastbaar feit

1. Onder de naam ‘afvalstoffenheffing’ wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer.
2. De afvalstoffenheffing als bedoeld in deze verordening wordt geheven ter zake van het gebruik maken van een perceel ten aanzien waarvan krachtens de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 3 Belastingplicht

De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente naar omstandigheden beoordeeld al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De belasting bedraagt per perceel per belastingjaar
   a. Indien van het perceel gebruik wordt gemaakt door één persoon € 260,50
   b. Indien van het perceel gebruik wordt gemaakt door twee personen € 320,50
   c. Indien van het perceel gebruik wordt gemaakt door drie of meer personen € 356,45
   d. Indien geen personen ingeschreven zijn in de gemeentelijke basisadministratie € 356,45

2. Het aantal personen dat gebruik maakt van een perceel wordt bepaald naar de situatie op 1 januari van het belastingjaar of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht.

Artikel 5 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Het tweede lid en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar van een ander perceel gebruik maakt.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt een maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Kwijtschelding

Er wordt geen kwijtschelding verleend van afvalstoffenheffing voor een perceel als bedoeld in artikel 4, onderdeel d.

Artikel 10 Overgangsrecht

De ‘Verordening afvalstoffenheffing 2024’ vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 11, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 11 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening afvalstoffenheffing 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening forensenbelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 223 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van een forensenbelasting 2025

(Verordening forensenbelasting 2025)

Artikel 1 Definitie

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder woning: een gemeubileerde woning als bedoeld in artikel 223 van de Gemeentewet.

Artikel 2 Belastbaar feit en belastingplicht

1. Onder de naam 'forensenbelasting' wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke personen, die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.
2. Of iemand in de gemeente hoofdverblijf heeft, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Artikel 3 Vrijstellingen

Niet belastingplichtig is degene die ter tijdelijke waarneming van een openbare betrekking of ter bijwoning van de vergaderingen van een algemeen vertegenwoordigend lichaam, waarvan hij het lidmaatschap bekleedt, dan wel ingevolge last of bevel van de overheid, buiten de gemeente van zijn hoofdverblijf vertoeft.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De belasting wordt geheven naar de heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen zoals die voor het belastingobject waarvan de woning deel uitmaakt, voor het tijdvak waarbinnen het belastingjaar valt, is vastgesteld.
2. In afwijking van het eerste lid wordt de belasting geheven naar de waarde, indien de heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen voor het belastingobject waarvan de woning deel uitmaakt voor het belastingjaar is vastgesteld met toepassing van artikel 16, onderdeel e, van de Wet waardering onroerende zaken.

3. Ingeval geen heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen is vastgesteld, wordt de belasting berekend naar de waarde.
4. De vaststelling van de waarde bedoeld in het tweede en derde lid geschiedt overeenkomstig de artikelen 220 tot en met 220d van de Gemeentewet, met dien verstande dat daarbij artikel 16, onderdeel e, van de Wet waardering onroerende zaken niet wordt toegepast.
5. Het tarief van de belasting bedraagt 5 promille van de heffingsmaatstaf dan wel de waarde, met een minimum van € 500,00 en een maximum van € 5.000,00.

Artikel 5 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 6A Ontstaan van de belastingschuld

De belasting is verschuldigd op het moment dat de gemeubileerde woning meer dan 90 dagen in het belastingjaar beschikbaar is gehouden als bedoeld in artikel 2.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de forensenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Overgangsrecht

De ‘Verordening forensenbelasting 2024’ vastgesteld bij raadsbesluit van 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 10, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 10 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 11 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening forensenbelasting 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening hondenbelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 226 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van de hondenbelasting 2025

(Verordening hondenbelasting 2025)

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam 'hondenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van een hond binnen de gemeente.

Artikel 2 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is de houder van een hond.
2. Als houder wordt aangemerkt degene die onder welke titel dan ook een hond onder zich heeft, tenzij blijkt dat een ander de houder is.
3. Het houden van een hond door een lid van het huishouden wordt aangemerkt als het houden van een hond door een door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden.

Artikel 3 Vrijstellingen

1. In dit artikel wordt verstaan onder hondenasiel: aan één locatie gebonden ruimte of ruimtes bestemd of gebruikt voor het in bewaring houden van honden die zwervend zijn aangetroffen, dan wel waarvan door de eigenaar permanent afstand is gedaan, welke locatie als inrichting is aangemeld overeenkomstig artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren.
2. De belasting wordt niet geheven voor honden:
    a. die zijn opgeleid tot en dienen als blindengeleidehond en in hoofdzaak als zodanig door een blind persoon worden gehouden;
    b. die zijn opgeleid tot en dienen als assistentiehond en in hoofdzaak als zodanig door een gehandicapt persoon worden gehouden;
    c. die verblijven in een hondenasiel;
    d. die uitsluitend ten verkoop of aflevering in voorraad worden gehouden in een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren;
    e. die jonger zijn dan drie maanden, voor zover zij tezamen met de moederhond worden gehouden;
    f. die in dienst zijn bij de politie.

Artikel 4 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden.

Artikel 5 Belastingtarief

1. De belasting bedraagt per belastingjaar:
   a. voor een eerste hond € 69,30
   b. voor iedere volgende hond € 128,60
2. In afwijking van het eerste lid bedraagt de belasting voor honden, gehouden in een kennel, per belastingjaar, per kennel € 247,55
   Voor de toepassing van de vorige volzin wordt onder kennel verstaan een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, bestemd en gebruikt voor het fokken van honden voor de verkoop of aflevering van nakomelingen.
3. Het tweede lid blijft buiten toepassing indien belastingplichtige schriftelijk verzoekt de verschuldigde belasting vast te stellen naar het werkelijke aantal honden indien blijkt dat dit bedrag lager is dan het op voet van het tweede lid bepaalde bedrag.

Artikel 6 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het jaar aanvangt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar toeneemt, is de belasting, respectievelijk de hogere belasting voor het toegenomen aantal honden, verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, respectievelijk de toename van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar vermindert, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht respectievelijk de vermindering van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 9 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven,

met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.

3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10 Kwijtschelding

Bij de invordering van de hondenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 11 Overgangsrecht

De 'Verordening hondenbelasting 2024' vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening hondenbelasting 2025'.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening lijkbezorgingsrechten 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel a en b, van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten 2025

(Verordening lijkbezorgingsrechten 2025)

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

a. begraafplaats: de gemeentelijke begraafplaatsen gelegen in de kernen Aardenburg, Breskens, Cadzand, Groede, Hoofdplaat, Nieuwvliet, Oostburg, Retranchement, Schoondijke, Sluis, IJzendijke, Waterlandkerkje en Zuidzande; en de begraafplaats in Sint Anna ter Muiden;
b. graf: een graf waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
    - het doen begraven en begraven houden van lijken;
    - het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
    - het doen verstrooien van as;

c. kindergraf: een graf waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:

- het doen begraven en begraven houden van overleden kinderen beneden het twaalfde levensjaar;

- het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen van overleden kinderen beneden het twaalfde levensjaar;

e. urnengraf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:

- het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;

- het doen verstrooien van as;

f. urn: een voorwerp ter berging van een of meerdere asbussen;

g. algemene urnenruimte: een ruimte (horizontaal of verticaal) bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;

h. keldergraf: een betonnen of gemetselde constructie waarin een of meerdere lijken worden begraven of asbussen worden bijgezet; grafkelders kunnen onderdeel zijn van een bovengrondse muur of wand;

i. asbus: een bus ter berging van as van een overledene;

j. verstrooiingsplaats: een plaats waarop as van een overledene kan worden verstrooid;

k. grafbedekking: gedenkteken en grafbeplanting op een graf, urnengraf, particuliere gedenkplaats of algemene verstrooiingsplaats.

l. Herdenkingsplaatje: gegraveerd messing plaatje wat geplaatst wordt op een herdenkingszuil na het ruimen van een graf en/of verstrooiing van as op de begraafplaats

Artikel 2 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Artikel 3 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 5 Belastingjaar

Met betrekking tot de rechten die per jaar worden geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 6 Wijze van heffing

De rechten worden geheven door middel van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Ontstaan van de belastingschuld van de rechten

De rechten zijn verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening of bij aanvang van het gebruik van de bezittingen, werken of inrichtingen.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid van de Invorderingswet 1990, moeten de rechten worden betaald binnen 30 dagen na dagtekening van de schriftelijke kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijn.

Artikel 9 Kwijtschelding

Bij de invordering van de lijkbezorgingsrechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 10 Overgangsrecht

De ‘Verordening lijkbezorgingsrechten 2024’, vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 11 genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 11 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening lijkbezorgingsrechten 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Bijlage 1. Tarieventabel behorende bij de ‘Verordening lijkbezorgingsrechten 2025

Hoofdstuk 1 Verlenen van rechten			**2025**
1.1	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een graf wordt geheven:		
1.1.1	voor een periode van 10 jaar voor een graf	€	1.031,50
1.1.2	voor een periode van 20 jaar voor een graf	€	2.063,15
1.1.3	voor een periode van 30 jaar voor een graf	€	3.094,65
1.1.4	voor een periode van 30 jaar voor een kindergraf	€	2.063,15
1.2.1	Voor het verlengen van het uitsluitend recht als bedoeld in 1.1 met 5 jaar wordt geheven	€	515,80
1.2.2	Voor het verlengen van het uitsluitend recht als bedoeld in 1.1 met 10 jaar wordt geheven	€	1.031,50

1.2.3	Bij voldoening van de heffing als bedoeld onder 1.2.1 en 1.2.2 per jaar is een jaarlijkse opslag van 15% van het factuurbedrag verschuldigd voor administratiekosten.		
1.3	Voor het verlenen van het gebruiksrecht op een algemene urnennis wordt geheven:		
1.3.1	Voor een periode van 10 jaar voor een algemene urnennis	€	458,15
1.3.2	Voor een periode van 20 jaar voor een algemene urnennis	€	916,35
1.3.3	Voor een periode van 30 jaar voor een algemene urnennis	€	1.374,50
1.4.1	Voor het verlengen van het gebruiksrecht als bedoeld in 1.3 met 5 jaar wordt geheven	€	229,05
1.4.2	Voor het verlengen van het gebruiksrecht als bedoeld in 1.3 met 10 jaar wordt geheven	€	458,15
1.4.3	Voor het verlengen van het gebruiksrecht van een bestaand algemeen graf met 5 jaar wordt geheven	€	515,80
	(Bij verlenging wordt het grafrecht omgezet in een uitsluitend recht voor een graf)		
1.4.4	Voor het verlengen van het gebruiksrecht van een bestaand algemeen graf met 10 jaar wordt geheven	€	1.031,50
	(Bij verlenging wordt het grafrecht omgezet in een uitsluitend recht voor een graf)		
1.4.5	Bij voldoening van de heffing als bedoeld onder 1.4.1, 1.4.2 , 1.4.3 en 1.4.4 per jaar is een jaarlijkse opslag van 15% van het factuurbedrag verschuldigd voor administratiekosten.		
Hoofdstuk 2 Begraven			
2.1	Voor het begraven van een lijk van een persoon van 12 jaar of ouder wordt geheven. Dit is inclusief € 325 ruimingskosten	€	2.516,80
2.2	Voor het begraven van een lijk van een kind beneden 3 jaar wordt geheven. Dit is inclusief € 81,25 ruimingskosten	€	1.035,05
2.3	Voor het begraven van een lijk van een kind beneden 12 jaar wordt geheven. Dit is inclusief € 162,50 ruimingskosten	€	1.731,15

2.4	Voor het begraven buiten de gewone uren wordt het recht, bedoeld in 2.1, 2.2 en 2.3 verhoogd:		
2.4.1	op maandag tot en met zaterdag met een bedrag van	€	401,35
2.4.2	op zon- en feestdagen met een bedrag van	€	473,05
2.5	Onder gewone uren wordt verstaan:		
	op werkdagen van maandag tot en met vrijdag: de uren van 9.00 uur tot 16.00 uur, afgezien van de uren die vallen onder 2.4.2		
2.6	De in 2.4 bedoelde verhoging wordt niet toegepast indien op last van het openbaar gezag buiten de gewone uren wordt begraven.		
Hoofdstuk 3 Bijzetten van asbussen en urnen			
3.1	Voor het bijzetten van een asbus of een urn wordt geheven:		
3.1.1	in een algemene urnennis, voor de bijzetting van de 1e urn of asbus. Dit is inclusief € 325 ruimingskosten	€	1.000,65
3.1.2	in een algemene urnennis, voor de bijzetting van de 2e urn of asbus. Dit is inclusief € 195 ruimingskosten	€	857,35
3.1.3	in een (urnen)graf. Dit is inclusief € 325 ruimingskosten	€	1.000,65
3.2	Voor het bijzetten buiten de gewone uren wordt het recht, bedoeld in 3.1 verhoogd met:		
3.2.1	op maandag tot en met zaterdag met een bedrag van	€	200,65
3.2.2	op zon- en feestdagen met een bedrag van	€	236,55
3.3	Onder gewone uren wordt verstaan:		
	op werkdagen van maandag tot en met vrijdag: de uren van 9.00 uur tot 16.00 uur, afgezien van de uren die vallen onder 2.4.2		
Hoofdstuk 4 Grafbedekking en onderhoud			
4.1	Voor het afgeven van een vergunning ter zake van het plaatsen of vernieuwen van de voorwerpen, bedoeld in artikel 22 van de Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Sluis 2021, wordt geheven:		
4.1.1	voor de aanleg van een particuliere grafkelder	€	303,25

4.1.2	voor het plaatsen van een gedenkteken	€	303,25
Hoofdstuk 5 Inschrijven en overboeken van graven en urnennissen			
5.1	Voor het inschrijven en overboeken van graven en urnennissen in een daartoe bestemd register wordt geheven	€	75,80
Hoofdstuk 6 Opgraven, ruimen, verstrooien			
6.1	Voor het opgraven en overbrengen van een lijk wordt geheven	€	609,25
6.2	Voor het opgraven en weer begraven in een ander graf wordt geheven	€	1.110,95
6.3	Voor het opgraven of verwijderen van een asbus wordt geheven:		
6.3.1	Uit een graf	€	179,20
6.3.2	Uit een algemene urnennis	€	179,20
6.3.3	Bij het weer terugplaatsen van de asbus wordt geheven	€	250,90
6.4	Voor het verstrooien van as wordt per asbus geheven:		
6.4.1	Op een verstrooiingsplaats	€	250,90
6.4.2	Op een graf	€	250,90
6.5	Voor het plaatsen van een herdenkingsplaatje op een gedenkzuil op de begraafplaats	€	71,60

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis,

Mr. P.T.G. Claeijs

Verordening marktgelden 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel a en b, van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van marktgelden 2025

(Verordening marktgelden 2025)

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

1. dag: een periode van 24 uren, aanvangende te 00.00 uur, of een gedeelte daarvan;
2. kwartaal: een kalenderkwartaal;
3. seizoen: de maanden juni tot en met augustus;
4. standplaats: vaste standplaats, dagplaats en standwerkerplaats.

Artikel 2 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening worden onder de naam marktgelden rechten geheven voor het gebruik of genot van voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond tot standplaats op de weekmarkten gedurende de daarvoor aangewezen dagen en de daarmee verband houdende diensten.

Artikel 3 Belastingplicht

Het recht wordt geheven van degene die het in artikel 2 omschreven gebruik of genot heeft.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. Het recht wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van het recht wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 5 Heffingstijdvak

Voor zover in de bij deze verordening behorende tarieventabel tarieven zijn opgenomen die per kwartaal worden geheven, is het heffingstijdvak gelijk aan het kwartaal. Voor zover in de bij deze verordening behorende tarieventabel tarieven zijn opgenomen die per seizoen worden geheven, is het heffingstijdvak gelijk aan het seizoen.

Artikel 6 Wijze van heffing

Het recht wordt geheven bij wege van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een nota of andere schriftuur. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Ontheffing

Indien het heffingstijdvak gelijk is aan het kalenderkwartaal en de belastingplicht eindigt in de loop van het heffingstijdvak blijvend door bijzondere omstandigheden, bestaat aanspraak op ontheffing voor een evenredig gedeelte van het tarief per kwartaal.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. Het recht, als bedoeld in hoofdstuk 2 van de bij deze verordening behorende tarieventabel, moet worden betaald binnen 30 dagen na de dagtekening van de schriftelijke kennisgeving.
2. Het recht, als bedoeld in hoofdstuk 1 van de bij deze verordening behorende tarieventabel, moet worden betaald op het moment van de uitreiking van de in artikel 6 bedoelde kennisgeving.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Kwijtschelding

Bij de invordering van de in deze verordening genoemde rechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 10 Overgangsrecht

De ‘Verordening marktgelden 2024’, vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 11, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 11 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de ‘Verordening marktgelden 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

TARIEVENTABEL,

behorende bij de Verordening marktgelden 2025
Hoofdstuk 1 tarieven dagplaatsen en standwerkerplaatsen als bedoeld in artikel 1, onderdelen g en i van de Marktverordening gemeente Sluis

1.	Voor het hebben van een standplaats op de wekelijkse markt, welke gehouden wordt :		**2025**
1.1	in Oostburg op woensdag van 08.00 tot 16.00 uur: per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	8,85
1.2	gedurende de maanden juni tot en met augustus te Cadzand-bad op maandag van 09.00 uur tot 19.00 uur: per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	11,35
1.3	in Aardenburg op dinsdag van 08.00 tot 12.00 uur in Breskens op donderdag van: - 08.00 tot 16.00 uur in de periode van 15 maart tot 15 september; - 08.00 tot 13.30 uur in de periode van 15 september tot 15 maart per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	3,40
1.4	in IJzendijke op zaterdag van 08.00 uur tot 12.00 uur: per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	3,85
1.5	in Sluis op vrijdag van 08.00 tot 16.00 uur: per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	5,20

Hoofdstuk 2 tarieven vaste standplaatsen als bedoeld in artikel 1, onderdeel f van de Marktverordening gemeente Sluis

2.	Voor het hebben van een vaste standplaats op de wekelijkse markt, welke gehouden wordt :		**2025**
2.1	in Aardenburg op dinsdag van 08.00 tot 12.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	2,05
2.2	In Sluis op vrijdag van 08.00 tot 16.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	3,15

2.3	in Oostburg op woensdag van 08.00 tot 16.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	4,75
2.4	gedurende de maanden juni tot en met augustus te Cadzand-bad op maandag van 09.00 uur tot 19.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per seizoen	€	7,60
2.5	in Breskens op donderdag van: - 08.00 tot 16.00 uur in de periode van 15 maart tot 15 september; - 08.00 tot 13.30 uur in de periode van 15 september tot 15 maart per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	2,05
2.6	in IJzendijke op zaterdag van 8.00 uur tot 12.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	2,45

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis

mr. P.T.G. Claeijs

Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op de artikelen 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van onroerende-zaakbelastingen 2025

(Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025)

Artikel 1 Belastbaar feit en belastingplicht

1. Onder de naam 'onroerende-zaakbelastingen' worden voor binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:
    a. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
    b. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.
2. Bij de gebruikersbelasting wordt:
    a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven (verder: de gebruiker), aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven (verder: de gebruikgever); de gebruikgever is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op de gebruiker;
    b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die zaak ter beschikking is gesteld.
3. Voor de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 2 Belastingobject

1. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.
2. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van die onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 3 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De heffingsmaatstaf is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het kalenderjaar bedoeld in artikel 1.
2. Als voor een onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 Vrijstellingen

1. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet reeds is geschied bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
    a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
    b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
    c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
    d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928 met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
    e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
    f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
    g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
    h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;

i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken.

2. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden

Artikel 5 Belastingtarieven

1. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor
    a. de gebruikersbelasting 0,1789%
    b. de eigenarenbelasting
        1) voor de onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,0803%
        2) voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,2194%
2. Voor belastingbedragen tot € 10,00 vindt geen invordering plaats. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van op één aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen onroerende-zaakbelastingen of andere heffingen aangemerkt als één belastingbedrag

Artikel 6 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de onroerende zaakbelastingen wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Overgangsrecht

De ‘Verordening onroerende-zaakbelastingen 2024’ vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 10, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 10 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.

2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 11 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening op de heffing en de invordering van Leges 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h, en 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet, de artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet en artikel 13.1a van de Omgevingswet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van leges gemeente Sluis 2025

(Legesverordening 2025)

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

a. dag: de periode van 00.00 tot 24.00, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
b. week: een aaneengesloten periode van zeven dagen;
c. maand: het tijdvak dat loopt van n^e dag in een kalendermaand tot en met de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de n^e dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
d. jaar: het tijdvak dat loopt de n^e dag in een kalenderjaar tot en met de $(n-1)^e$ dag in het volgende kalenderjaar;
e. kalenderjaar: de periode van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam ‘leges’ worden rechten geheven voor:
a. het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een dienst of het nemen van een besluit;
b. het verlenen van een dienst op aanvraag; of
c. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een document;
een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager of degene voor wie de aanvraag is gedaan.

Artikel 4 Vrijstellingen

Leges worden niet geheven voor:

a. het in behandeling nemen van een verzoek om een verklaring omtrent inkomen en vermogen;
b. het in behandeling nemen van een verzoek om een financiële bijdrage;
c. diensten die ingevolge wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend;
d. diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 13.6 van de Omgevingswet zijn of worden verhaald.

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.
3. Indien op grond van de bij deze verordening behorende tarieventabel een bedrag wordt geheven dat afhankelijk is van tijdsbesteding per tijdseenheid, wordt door de behandelend ambtenaar voorafgaand aan het verrichten van de dienst de verwachte tijdsbesteding meegedeeld aan de aanvrager, waarna de aanvrager de mogelijkheid heeft om van de dienstverlening af te zien.

Artikel 6 Wijze van heffing

De leges worden geheven door middel van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, een zegel, een nota of andere schriftuur, of een kennisgeving langs elektronische weg. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving of langs elektronische weg aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 6:
    a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
    b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, danwel in geval van toezending daarvan, binnen 30 dagen na de dagtekening van de kennisgeving;
    c. langs elektronische weg in het aanvraagproces wordt gedaan onverwijld, dan wel als die mogelijkheid wordt geboden binnen 30 dagen na het indienen van de aanvraag langs elektronische weg;
    d. langs elektronische weg na indiening van de aanvraag wordt gedaan, binnen 30 dagen na dagtekening van kennisgeving.
2. De algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Vermindering of teruggaaf

Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst, besluit of handeling wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst, besluit of handeling in die tarieventabel opgenomen bepaling.

Artikel 10 Overdracht van bevoegdheden

Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd tot het wijzigen van deze verordening, indien de wijzigingen:

a. van zuiver redactionele aard zijn;
b. een gevolg zijn van nieuwe of gewijzigde rijksregelgeving die in werking treedt binnen drie maanden na de officiële bekendmaking van de inwerkingtreding ervan in het Staatsblad of de Staatcourant en het de volgende paragrafen of artikelen van hoofdstuk 1 van de tarieventabel betreft:
    1. paragraaf 1.2 (reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart);
    2. paragraaf 1.3 (rijbewijzen);
    3. artikel 1.17 (papieren verstrekking uit de basisregistratie personen);
    4. artikel 1.25, onder a (verklaring omtrent het gedrag);
    5. artikel 1.31 (Wet op de kansspelen);

een en ander voor zover met deze wijzigingen niet reeds bij het vaststellen of latere wijziging van deze verordening bij raadsbesluit rekening is gehouden.

Artikel 11 Overgangsrecht

1. De ‘Legesverordening 2024’ vastgesteld op 2 november 2023 en laatstelijk gewijzigd middels raadsbesluit van 4 april 2024, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid. genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in artikel 12, tweede lid, opgenomen datum van ingang van de heffing, blijft de in het eerste lid genoemde verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de leges hiervoor in de periode plaatsvindt.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Legesverordening Sluis 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Bijlage

Tarieventabel

Indeling tarieventabel	
Hoofdstuk 1	**Algemene dienstverlening**
Paragraaf 1.1	Burgerlijke stand
Paragraaf 1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart
Paragraaf 1.3	Rijbewijzen
Paragraaf 1.4	Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens
Paragraaf 1.5	Bestuursstukken
Paragraaf 1.6	Vastgoedinformatie
Paragraaf 1.7	Overige publiekszaken
Paragraaf 1.8	Gemeentearchief
Paragraaf 1.9	Bijzondere wetten
Paragraaf 1.10	Diversen
Hoofdstuk 2	**Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet**
Paragraaf 2.1	Algemene bepalingen
Paragraaf 2.2	Voorfase
Paragraaf 2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken
Paragraaf 2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten
Paragraaf 2.6	Lozingsactiviteiten
Paragraaf 2.7	Aanlegactiviteiten
Paragraaf 2.8	Overige activiteiten
Paragraaf 2.9	Maatwerkvoorschriften

Paragraaf 2.10	Gelijkwaardigheid
Paragraaf 2.11	Overige tarieven
Paragraaf 2.12	Modaliteiten
Paragraaf 2.13	Vermindering
Paragraaf 2.14	Teruggaaf
Hoofdstuk 3	**Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder Hoofdstuk 2**
Paragraaf 3.1	Horeca
Paragraaf 3.2	Seksbedrijven
Paragraaf 3.3	Winkeltijdenwet
Paragraaf 3.4	Organiseren van een evenement of markt
Paragraaf 3.5	Standplaatsen
Paragraaf 3.6	Huisvestingswet 2014
Paragraaf 3.7	In dit hoofdstuk niet genoemd besluit

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Paragraaf 1.1 Burgerlijke stand

Art. 1.1	**Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap**		
Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap			
a.	*in het gemeentehuis te Oostburg en in het Belfort te Sluis:*		
b.	op maandag t/m vrijdag van 09.00 t/m 16.00 uur	€	392,80
c.	op zaterdagen en alle andere dagen, geen werkdagen zijnde, alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	667,05
d.	op zondagen alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	980,15

e.	op dinsdagmorgen om 09.00 uur en 09.30 uur in het gemeentehuis te Oostburg (spreekkamer KCC). Voltrekking door een ambtenaar burgerlijke stand zonder toga van de afdeling Burgerzaken. Duur van de voltrekking is maximaal 10 minuten.		gratis
f.	Op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 09.00 t/m 16.00 uur in het gemeentehuis te Oostburg (Burgerzaal). Voltrekking door een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand per toerbeurt. Duur van de voltrekking is maximaal 20 minuten. Standaardtoespraak, geen voorgesprek. Geen bode aanwezig. Geen muziek. Ringen wisselen mogelijk.	€	102,30
g.	*op overige locaties:*		
h.	op maandag t/m vrijdag van 09.00 t/m 16.00 uur	€	493,50
i.	op zaterdagen en alle andere dagen, geen werkdagen zijnde, alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	850,80
j.	op zondagmiddag, alleen mogelijk op 14.00 en 15.00 uur	€	1.306,85
Art. 1.2	**Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk**		
Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk indien daarbij gebruik gemaakt wordt van de trouwzaal of een andere door de gemeente hiertoe aangewezen ruimte:			
a.	*in het gemeentehuis te Oostburg en in het Belfort te Sluis:*		
b.	op maandag t/m vrijdag van 09.00 t/m 16.00 uur	€	392,50
c.	op zaterdagen en alle andere dagen, geen werkdagen zijnde, alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	667,05
d.	op zondagmiddag, alleen mogelijk op 14.00 en 15.00 uur	€	980,15
e.	op dinsdagmorgen om 09.00 uur en 09.30 uur in het gemeentehuis te Oostburg (spreekkamer KCC). Voltrekking door een ambtenaar burgerlijke stand zonder toga van de afdeling Burgerzaken. Duur van de voltrekking is maximaal 10 minuten.		Gratis
f.	Op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 09.00 t/m 16.00 uur in het gemeentehuis te Oostburg (Burgerzaal). Voltrekking door een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand per toerbeurt. Duur van de voltrekking is maximaal 20 minuten. Standaardtoespraak, geen	€	102,30

	voorgesprek. Geen bode aanwezig. Geen muziek. Ringen wisselen mogelijk.		
g.	*overige locaties:*		
h.	op maandag t/m vrijdag van 09.00 t/m 16.00 uur	€	493,50
i.	op zaterdagen en alle andere dagen, geen werkdagen zijnde, alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	850,80
j.	op zondagmiddag, alleen mogelijk op 14.00 en 15.00 uur	€	1.306,85
Art. 1.3	**Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap in bijzonder huis**		
Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of de registratie van een partnerschap in een bijzonder huis ingevolge artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek		€	329,45
Art. 1.4	**Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk in bijzonder huis**	€	
Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk in een bijzonder huis ingevolge artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek		€	329,45
Art. 1.5	**Aanwijzing buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor één dag**		
Indien het huwelijk wordt voltrokken c.q. het partnerschap wordt geregistreerd door een trouwambtenaar, niet in dienst zijnde bij de gemeente Sluis,			
a.	en niet beëdigd, worden de tarieven genoemd onder art. 1.1, 1.2, 1.3 en 1.4 verhoogd met een bedrag ad	€	255,25
b.	en wel beëdigd, worden de tarieven genoemd onder 1.1, 1.2, 1.3 en 1.4 verhoogd met een bedrag ad	€	128,15
Art. 1.6	**Beschikbaar stellen getuige door de gemeente (gereserveerd)**		
Art. 1.7	**Het tarief bedraagt voor het annuleren van de huwelijksdatum c.q. datum registratie partnerschap en/of locatie:**		
a.	indien het annuleren meer dan 14 dagen voor het geplande huwelijk c.q. de registratie van het partnerschap plaatsvindt	€	36,35
b.	indien het annuleren binnen de periode van 14 dagen voor het geplande huwelijk c.q. de registratie van het partnerschap plaatsvindt	€	69,75

Art. 1.8	**Trouwboekje of partnerschapsboekje**		
Het tarief bedraagt voor het verstrekken van een trouwboekje of partnerschapsboekje		€	31,05
Art. 1.8.A	Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een stuk als bedoeld in artikel 2 van de Wet rechten burgerlijke stand geldt het tarief zoals dat is opgenomen in het Legesbesluit akten burgerlijke stand.		

Paragraaf 1.2 Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart

Art. 1.9	**Paspoorten of andere reisdocumenten**		
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:			
a.	van een nationaal paspoort:		
b.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	86,85
c.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	65,70
d.	van een nationaal paspoort, een groter aantal bladzijden bevattende dan een nationaal paspoort als bedoeld in onderdeel 1.9.a. (zakenpaspoort):		
e.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	86,85
f.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	65,70
g.	van een reisdocument ten behoeve van een persoon die op grond van de Wet betreffende de positie van Molukkers als Nederlander wordt behandeld (faciliteitenpaspoort):		
h.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	86,85
i.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	65,70

j.	van een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen	€	65,70
Art. 1.10	**Nederlandse identiteitskaart:**		
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart			
a.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	78,50
b.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	42,35
Art. 1.11	**Modaliteiten**		
Voor het verstrekken van reisdocumenten aan Nederlanders die in het buitenland woonachtig zijn bedraagt het tarief voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:			
a.	Van een nationaal paspoort, zakenpaspoort, faciliteitenpaspoort, dienst- en diplomatiek paspoort;		
	1. voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	130,95
	2. voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	109,80
b.	Van een Nederlandse identiteitskaart:		
	1. voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	126,30
	2. voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	90,15
c.	voor de versnelde uitreiking van een in de onderdelen 1.9.a, 1.9.d, 1.9.g, 1.9.j, 1.10 en 1.11 genoemd document, zijnde een toeslag op de in die onderdelen genoemde bedragen:	€	59,10

Paragraaf 1.3 Rijbewijzen

Art. 1.12	**Rijbewijzen**		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs		€	51,10
Art. 1.13	**Modaliteiten**		
Het tarief als genoemd in art. 1.12 wordt bij een spoedlevering vermeerderd met		€	39,65

Paragraaf 1.4 Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens

Art. 1.14 Definities			
1.	**Voor de toepassing van art.1.15 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens omtrent één persoon waarvoor de basisregistratie personen moet worden geraadpleegd.**		
2.	**Voor de toepassing van 1.16 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens omtrent één persoon die niet zijn opgenomen in de basisregistratie personen.**		
Art. 1.15	**Verstrekking van gegevens uit de basisregistratie personen**		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag			
a.	tot het verstrekken van gegevens: per verstrekking:	€	4,60
Art. 1.16	**Verstrekking van aangehaakte gegevens**		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag			
a.	tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking:	€	4,60
Art. 1.17	**Schriftelijke verstrekking**		
In afwijking van de artikelen 1.15 en 1.16 bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het schriftelijk verstrekken van gegevens als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van het Besluit basisregistratie personen		€	7,65
Art. 1.18	**Op aanvraag doornemen basisregistratie personen**		

1.	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doornemen van de gemeentelijke basisadministratie, voor ieder daaraan besteed kwartier	€	22,35
2.	tot het verkrijgen van een bewijs van opneming in de Basisregistratie Personen	€	8,00
3.	tot het verkrijgen van een bewijs van opneming in de Basisregistratie Personen met vermelding van de burgerlijke staat, de namen van eventuele vorige echtgenoten en de nationaliteit t.b.v. huwelijksaangifte	€	8,00
4.	tot het verstrekken van een meertalig modelformulier woon- en/of verblijfplaats als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van verordening (EU) nr. 2016/1191 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 betreffende de bevordering van het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie en tot wijziging van Verordening nr. 1024/2012 (PbEU 2016, L 200)	€	8,00

Paragraaf 1.5 Bestuursstukken

Art. 1.19	**Afschriften van bestuursstukken**		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:			
a.	een afschrift van de programmabegroting	€	68,75
b.	een afschrift van de taakveldenraming	€	68,75
c.	een afschrift van het jaarverslag	€	68,75
d.	een afschrift van de jaarrekening	€	68,75
e.	een afschrift van het verslag van een raadsvergadering, per pagina	€	0,35
f.	een afschrift van de agenda van een raadsvergadering, met bijbehorende raadsvoorstellen, per pagina	€	0,35
g.	een afschrift van een gemeentelijke verordening, per pagina	€	0,35
h.	voor het tarief genoemd in onderdeel 1.19.g geldt een maximum per verordening van	€	39,20
Art. 1.20	**Abonnementen op bestuursstukken**		

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afsluiten van een abonnement voor een jaar:			
a.	op de verslagen van de raadsvergaderingen	€	62,90
b.	op de agenda's van de raadsvergaderingen, exclusief bijbehorende raadsvoorstellen en verslagen	€	22,65
c.	op de agenda's van de raadsvergaderingen met bijbehorende raadsvoorstellen, exclusief verslagen	€	125,35
d.	op de agenda's van de raadsvergaderingen met bijbehorende raadsvoorstellen, inclusief verslagen	€	205,20

Paragraaf 1.6 Vastgoedinformatie

Art. 1.21	**Plan- of kaartinformatie**		
Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van nasporingen in het gemeentelijk kadaster en/of het gemeentelijke beperkingenregister voor ieder daaraan besteed kwartier		€	23,55
Art. 1.22	**Informatie uit registers**		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een afschrift van of uittreksel uit:			
a.	de kadastrale massale output en/of kadastrale kaart	€	7,95
b.	het gemeentelijk beperkingenregister of de gemeentelijke beperkingenregistratie, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a en b, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, dan wel tot het verstrekken van een aan die registratie ontleende verklaring, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder c, van die wet	€	14,40
c.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een afschrift of uittreksel voor zover niet afzonderlijk in deze paragraaf opgenomen	€	14,40
Art. 1.23	**Informatie uit adressenbestanden (gereserveerd)**		

Paragraaf 1.7 Overige publiekszaken

Art. 1.24	**Gemeentegarantie**		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:			
a.	tot het verstrekken van een gemeentegarantie	€	67,65
b.	tot het instemmen met het wijzigen of omzetten van een door de gemeente gegarandeerde (hypothecaire) geldlening	€	67,65
Art. 1.25	**Overige publiekszaken:**		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:			
a.	tot het verkrijgen van een verklaring omtrent het gedrag	€	41,35
b.	tot het verkrijgen van een legalisatie van een handtekening	€	8,00
c.	tot het verkrijgen van een bewijs van Nederlanderschap	€	8,00
d.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:1 van de APV (samenscholing en ongeregeldheden)	€	94,00
e.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:6 van de APV (beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen)	€	47,00
f.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:22 van de APV (objecten onder hoogspanningslijn)	€	47,00
g.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:41 van de APV (betreden gesloten woning of lokaal)	€	94,00
h.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in de artikel 2:45 van de APV (betreden van plantsoenen)	€	47,00
i.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:64 van de APV (het houden van bijen)	€	47,00
j.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 2:72 van de APV (ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk)	€	94,00
k.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:5.c van de APV ((geluid)hinder door knalapparaten)	€	47,00
l.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:6 van de APV t.b.v. overige geluidhinder	€	47,00

m.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:14 van de APV ((tijdelijke) opslag van vaste mest en overige organische mest)	€	47,00
n.	tot het verkrijgen van een vergunning voor het aanbrengen van reclame als bedoeld in artikel 4:15a van de APV	€	94,00
o.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:15c van de APV voor het werken met een metaaldetector.	€	47,00
p.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:18 van de APV (Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen)	€	47,00
q.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:2 van de APV (parkeren voertuigen van autobedrijf)	€	47,00
r.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:3 van de APV (verkoop voertuigen)	€	47,00
s.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:6 van de APV (parkeren kampeermiddelen, aanhangwagens e.a.)	€	47,00
t.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:7 van de APV (Parkeren van reclamevoertuigen)	€	47,00
u.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:8 van de APV (parkeren grote voertuigen)	€	47,00
v.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:11 van de APV (aantasting groenvoorziening door voertuigen)	€	47,00
w.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5:13 van de APV (inzameling van geld of goederen)	€	47,00
x.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:16 van de APV (vrijheid van meningsuiting)	€	47,00
y.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5:31 a van de APV (verhuur en gebruik vaartuigen)	€	47,00
z.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:33 van de APV (verkeer in natuurgebieden)	€	47,00
aa.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:34 van de APV (stookverbod)	€	47,00

ab.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:36 van de APV (verstrooien as)	€	47,00
ac.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:38 van de APV (activiteiten en voorwerpen op het strand)	€	47,00
ad.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:39 van de APV (zwemverbod)	€	47,00
ae.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:40 van de APV (vliegeren, voortbewegen met vliegers, hanggliders e.d.)	€	47,00
af.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:41 van de APV (verlichten van het strand en de zee)	€	47,00
ag.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:45 van de APV (fuiken, ander vistuig en werphengels)		47,00
ah.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:50 van de APV (gebruik gemeentelogo en -wapen)	€	47,00
ai.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag van een vergunning voor een aansluiting op de gemeentelijke riolering	€	47,00
aj.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een ontheffing als bedoeld in artikel 13 van de Bomenverordening (bestrijding besmettelijke ziekten)	€	94,00

Paragraaf 1.8 Gemeentearchief

Art. 1.26	**Naspeuringen in het gemeentearchief**		
1.	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van naspeuringen in de in het gemeentearchief berustende stukken, voor ieder daaraan te besteden kwartier	€	23,15
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		

Art. 1.27	**Afschrift of uittreksel uit het gemeentearchief**		
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een afschrift, fotokopie of digitale scan van een in het gemeentearchief berustend stuk	€	15,35
	Vermeerder met een bedrag per pagina		
	A3/A4 formaat:	€	0,35
	A2 formaat:	€	10,25
	A1 formaat of groter:	€	19,80
	en verder vermeerderd met € 0,28 voor elke dm^2 waarmee de afbeelding, kaart, tekening het A1 formaat te boven gaat.		
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		

Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten

Art. 1.29	**Huisvestingswet 2014 (gereserveerd)**		
Art. 1.30	**Leegstandswet**		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:			
a.	tot het verlenen van een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet	€	165,25
Art. 1.31	**Kansspelen**		
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen:		

	a. voor een periode van twaalf maanden voor één kansspelautomaat	€	56,50
	b. voor een periode van twaalf maanden voor twee of meer kansspelautomaten, voor de eerste kansspelautomaat	€	56,50
	en voor iedere volgende kansspelautomaat	€	34,00
	c. voor één kansspelautomaat, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd	€	226,50
	d. voor twee of meer kansspelautomaten, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd, voor de eerste kansspelautomaat	€	226,50
	en voor iedere volgende kansspelautomaat	€	136,00
2.	Het eerste lid, onderdelen a en b zijn van overeenkomstige toepassing, indien de vergunning geldt voor een tijdvak, korter dan twaalf maanden of langer dan twaalf maanden maar ten hoogste vier jaar, met dien verstande dat de daar genoemde bedragen naar evenredigheid van het verschil in looptijd van de vergunning verlaagd onderscheidenlijk verhoogd worden.		
3.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de kansspelen (loterijvergunning)	€	13,85
4.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een exploitatie-vergunning als bedoeld in de verordening inzake speelautomatenhallen	€	192,75
Art. 1.32	**Telecommunicatiewet**		
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een melding of aanvraag in verband met het verkrijgen van een instemmingsbesluit of vergunning voor het leggen, in stand houden, onderhouden, verleggen of verwijderen van kabels of leidingen als bedoeld in artikel 4–5 , eerste lid, van de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI)	€	451,50
2.	Het in hiervoor in art.1.32.1 genoemde tarief wordt per strekkende meter bodemsleuf verhoogd met	€	1,46
Art. 1.33	**Wegenverkeerswetgeving**		
a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:		

	1. tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	€	47,00
	2. tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 61 b, lid 2 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	€	47,00
	3. tot het verkrijgen van een toestemming op grond van artikel 34 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) (tijdelijke wegafsluiting)	€	47,00
b	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning, ontheffing, een vrijstelling of een andere beschikking voor zover daarvoor niet elders in dit hoofdstuk een tarief is opgenomen	€	47,00
c.	Onverminderd het bepaalde onder 1.33.a en 1.33.b worden de daarin genoemde bedragen, indien middels advertentie publicatie heeft plaatsgevonden, verhoogd met	€	72,25
d.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	€	47,00
e.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het van gemeentewege aanleggen van een individuele gehandicaptenparkeerplaats: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van een aanvraag tot het van gemeentewege aanleggen van een individuele gehandicaptenparkeerplaats aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.		
f.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een enkelvoudige aanvraag om ontheffing vervoer gevaarlijke stoffen o.g.v. artikel 22 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen	€	82,50
g.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een verzamelontheffing vervoer gevaarlijke stoffen o.g.v. artikel 22 Wet vervoer gevaarlijke stoffen	€	246,50

Paragraaf 1.10 Diversen

Art. 1.34	**Gewaarmerkte afschriften, kopieën, stukken of uittreksels**		

a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:		
	1. gewaarmerkte afschriften van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina	€	2,20
	2. fotokopieën of digitale scans van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina	€	0,35
	3. inlichtingen, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per inlichting	€	2,25
	4. kaarten, tekeningen en lichtdrukken, al dan niet behorend bij de in de onderdelen 1.34a.1 en 1.34a.2 genoemde stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per kaart, tekening als lichtdruk of digitale scan:		
	A4 formaat	€	3,90
	A3 formaat	€	5,70
	A2 formaat	€	10,25
	A1 formaat	€	19,80
	voor elke kaart, tekening of lichtdruk groter dan A1 formaat	€	19,80
	vermeerderd met € 0,27 voor elke dm^2 waarmee de oppervlakte van de kaart, tekening of lichtdruk het A1 formaat te boven gaat.		
	5. kaarten en tekeningen, al dan niet behorend bij de in de artikelen 1.34a.1 en 1.34a.2 genoemde stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per kaart of per tekening als kleuren-plot:		
	A4 formaat	€	14,20
	A3 formaat	€	23,55
	A2 formaat	€	37,65
	A1 formaat	€	42,40
	A0 formaat	€	47,05

	6. kaarten en tekeningen, al dan niet behorend bij de in de onderdelen 1.34a.1 en 1.34a.2 genoemde stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per kaart of per tekening als polyester-plot:		
	A4 formaat	€	18,85
	A3 formaat	€	28,15
	A2 formaat	€	42,40
	A1 formaat	€	61,30
	A0 formaat	€	94,00
	7. een beschikking op aanvraag, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen	€	47,00
	8. stukken of uittreksels, welke op aanvraag van de aanvrager moeten worden opgemaakt, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, voor ieder daaraan besteed kwartier	€	23,15
	9. gegevens op een door de gemeente aan te leveren digitale drager	€	47,00
Art. 1.35	**Diverse vergunningen of beschikkingen**		
a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde beschikking	€	47,00

HOOFDSTUK 2 DIENSTVERLENING EN BESLUITEN IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSWET

Paragraaf 2.1 Algemene bepalingen

Artikel 2.1 Definities		
1.	Begripsbepalingen die zijn opgenomen in de bijlage bij de Omgevingswet, in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling en in de bijlagen bij het gemeentelijke omgevingsplan, zijn van toepassing op dit hoofdstuk, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald.	
2.	In dit hoofdstuk voorkomende begrippen die betrekking hebben op activiteiten waarvoor het toetsingskader in een ander dan een in het eerste lid bedoeld wettelijk voorschrift is	

	uitgewerkt, hebben dezelfde betekenis als in dat wettelijk voorschrift bedoeld, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald.	
3.	In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:	
	– *binnenplanse omgevingsplanactiviteit*: een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan;	
	– *binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht*: een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, maar die niet in strijd is met regels voor de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of het voldoen aan een uitwerkingsplicht in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, aanhef en onder a, van de Omgevingswet;	
4.	In aanvulling op de in bijlage I bij de Omgevingsregeling opgenomen omschrijving van het begrip 'bouwkosten' betreffen de in die omschrijving: – onder a genoemde *Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012* de voorwaarden die bekendgemaakt zijn in Staatscourant 2012, 1567; – onder b bedoelde bouwkosten de kosten voor de fysieke realisatie (het bouwen) van het bouwwerk; – onder c bedoelde prijs de prijs exclusief omzetbelasting.	
5.	In afwijking van bijlage I bij de Omgevingsregeling wordt onder bouwkosten verstaan de kosten die ontstaan en worden gemaakt zoals deze worden berekend op basis van het door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen en bij deze verordening behorende lijst van normbouwkosten ten behoeve van de vaststelling van de bouwleges, zoals deze lijst laatstelijk is vastgesteld of gewijzigd, als daarin is voorzien in deze lijst en de bij de aanvraag opgegeven bouwkosten meer dan 10% afwijken van deze normbouwkosten.	
Artikel 2.2 Dienstverlening en besluiten waarvoor leges worden geheven		
Leges worden geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:		
a.	omgevingsoverleg;	
b.	een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1 of artikel 22.8 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit;	

c.	een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet;	
d.	toestemming voor het treffen van een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet;	
e.	een wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning;	
f.	intrekking van een omgevingsvergunning;	
g.	wijziging van een besluit als bedoeld in de onderdelen b, c en d;	
h.	een besluit in het kader van de Omgevingswet, anders dan bedoeld in de onderdelen b tot en met g.	
Artikel 2.3 Bepalen tarief		
1.	De in artikel 2.2 bedoelde leges worden geheven naar de tarieven zoals opgenomen in de volgende paragrafen van dit hoofdstuk.	
2.	Als een aanvraag betrekking heeft op meerdere activiteiten, is het tarief opgebouwd uit de som van de verschuldigde leges behorend bij die activiteiten.	
3.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verhoogd met het tarief voor een of meer modaliteiten bedoeld in paragraaf 2.12.	
4.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verminderd overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 2.13.	
5.	Het tarief behorend bij een aanvraag om een maatwerkvoorschrift of bij een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen is niet van toepassing als het onderwerp waarop het maatwerkvoorschrift betrekking heeft of de gelijkwaardige maatregel onderdeel is van een aanvraag om een omgevingsvergunning.	
6.	In afwijking van het tweede en derde lid kan ook per activiteit of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd.	

Paragraaf 2.2 Voorfase

Artikel 2.4 Omgevingsoverleg		
1.	Als de aanvraag betrekking heeft op het houden van omgevingsoverleg over een of meer activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, bedraagt het tarief:	

	a.	voor een overleg in verband met het verkrijgen van een indicatie of een voorgenomen project in het kader van de Omgevingswet vergunbaar is dan wel vergunningsvrij is:	€ 127,85
	b.	voor elk ander overleg, voor het eerste overleg:	€ 562,50
	c.	voor elk volgend overleg:	€ 1.534,50
2.	De op grond van het vorige lid, onderdelen b. en c. verschuldigde bedragen worden per in te schakelen adviseur verhoogd met:		€ 255,75

Paragraaf 2.3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken

Artikel 2.5 Bouwactiviteit (bouwtechnische deel)		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit als bedoeld in paragraaf 2.3.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 0 tot € 25.000:	€ 225,05
b.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 25.000 tot € 50.000:	€ 1.309,45
c.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 50.000 tot € 100.000:	€ 2.557,50
d.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 100.000 tot € 200.000:	€ 961,60
	Vermeerderd met 2% van de bouwkosten	
e.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 200.000 tot € 500.000 :	€ 3.191,75
	Vermeerderd met 1,5% van de bouwkosten	
f.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 500.000 tot € 1.000.000 :	€ 4.787,65

		Vermeerderd met 1,375% van de bouwkosten	
g.		over het deel van de bouwkosten vanaf € 1.000.000 en meer :	€ 6.383,50
		Vermeerderd met 1,25% van de bouwkosten	
Artikel 2.6 Omgevingsplanactiviteit: bouwactiviteit, in stand houden of gebruiken bouwwerk (ruimtelijke deel)			
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een bouwactiviteit, het in stand houden of gebruiken van het te bouwen bouwwerk, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			
a.		voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	
	1.	als moet worden beoordeeld of het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, niet in strijd is met redelijke eisen van welstand, als bedoeld in de gemeentelijke beleidsregels bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet en hiervoor geen advies van de gemeentelijke adviescommissie bedoeld in artikel 2.50, eerste lid, aanhef en onder b, nodig is, verhoogd met:	€ 306,90
	2.	als de bouwactiviteit plaatsvindt op een bodemgevoelige locatie en de toelaatbare kwaliteit van de bodem moet worden beoordeeld, verhoogd met:	€ 204,60
	3.	als moet worden beoordeeld of de activiteit niet in strijd is met het in voorbereiding zijnde omgevingsplan respectievelijk het in voorbereiding zijnde omgevingsplan dat voorziet in de bescherming van het stads- en dorpsgezicht, verhoogd met:	€ 204,60
b.	1.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit (o.b.v. afwijkingsmogelijkheid uit het Omgevingsplan):	€ 306,90
	2.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht: per uur:	€ 102,30
c.	1.	Voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, indien dit een kleine afwijking betreft en voldoet aan de beleidsregels voor de beoordeling van buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten	€ 409,20

	2.	Voor overige buitenplanse omgevingsplanactiviteiten: per uur:	€ 102,30
Artikel 2.7 Omgevingsplanactiviteit (reserveren)			

Paragraaf 2.4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed

Artikel 2.8 Omgevingsplanactiviteit: monumenten				
1.	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, met betrekking tot een gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd gemeentelijk monument of voorbeschermd provinciaal monument, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			
	a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit of bij toepassing van artikel 12 van de Erfgoedverordening gemeente Sluis 2023 in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit:		
		1°	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:	€ 306,90
		2°	voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 306,90
	b.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:		
		1°	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:	€ 306,90
		2°	voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 306,90
	c.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:		
		1°	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:	€ 306,90
		2°	voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 306,90

2.	Als de in het eerste lid bedoelde aanvraag een archeologisch monument betreft, worden de in het eerste lid genoemde tarieven verhoogd met:	€ 306,90
3.	Het eerste lid, aanhef en onder a, en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning met betrekking tot een monument of archeologisch monument dat op grond van de Erfgoedverordening gemeente Sluis 2023 is aangewezen respectievelijk waarop, voordat het is aangewezen, die verordening van overeenkomstige toepassing is. De vorige volzin is van toepassing: a. als het gaat om een aangewezen monument of archeologisch monument: zolang in het omgevingsplan daaraan nog niet de functie-aanduiding gemeentelijk monument is gegeven; en b. als het gaat om een monument of archeologisch monument waarop voordat het is aangewezen de verordening van overeenkomstige toepassing is: zolang in het omgevingsplan daaraan nog niet de functie-aanduiding gemeentelijk monument is gegeven of het omgevingsplan nog geen voorbeschermingsregel bevat vanwege het voornemen om die functie-aanduiding te geven.	
Artikel 2.9 Rijksmonumentenactiviteit		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een rijksmonumentenactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, met uitzondering van een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a.	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:	€ 306,90
b.	voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 306,90
Artikel 2.10 Omgevingsplanactiviteit: sloopactiviteit in beschermd stads- of dorpsgezicht		
1.	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een sloopactiviteit in een rijksbeschermd, provinciaal beschermd of gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
	a. voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit of bij toepassing van artikel 20 van de Erfgoedverordening gemeente Sluis 2023 in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit:	€ 1.534,50

	b.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:	€ 1.534,50
	c.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.534,50
2.	Het eerste lid, aanhef en onder a, is van overeenkomstige toepassing op een sloopactiviteit die wordt verricht op een locatie waarvoor een op grond van artikel 4.35, eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet als instructie geldende aanwijzing als beschermd stads- of dorpsgezicht als bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de Erfgoedwet van kracht is, zolang in het omgevingsplan aan die locatie nog niet de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht is gegeven.	
Artikel 2.11 Omgevingsplanactiviteit: overig cultureel erfgoed en werelderfgoed			
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een andere activiteit dan die genoemd in de artikelen 2.8, 2.9 en 2.10 en cultureel erfgoed of werelderfgoed betreft, waarvoor in het omgevingsplan met het oog op het behoud van cultureel erfgoed of van de uitzonderlijke universele waarde van werelderfgoed een verbod is opgenomen om zonder omgevingsvergunning deze activiteit te verrichten, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			€ 3.069,00

Paragraaf 2.5 Milieubelastende activiteiten

Artikel 2.12 Omgevingsplanactiviteit: milieubelastende activiteit	
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een milieubelastende activiteit als bedoeld in paragraaf 22.3.26 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 1.102,35
Artikel 2.13 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen (afdeling 3.2 Besluit activiteiten leefomgeving)	
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een of meer milieubelastende activiteiten, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, bestaande uit een of meer activiteiten die bedrijfstakken overstijgen als bedoeld in de paragrafen 3.2.1, 3.2.3 tot en met 3.2.15, 3.2.17 tot en met 3.2.19 en 3.2.24	

van afdeling 3.2 van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a.	voor één milieubelastende activiteit:	€ 2.804,65
b.	voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 2.337,20
c.	voor vijf of meer milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 1.869,80
Artikel 2.14 Nutssector en industrie (afdeling 3.4 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**		
Artikel 2.15 Afvalbeheer (afdeling 3.5 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**		
Artikel 2.16 Agrarische sector (afdeling 3.6 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**		
Artikel 2.17 Dienstverlening, onderwijs en zorg (afdeling 3.7 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**		
Artikel 2.18 Transport, logistiek en ondersteuning daarvan (afdeling 3.8 Besluit activiteiten leefomgeving)		
Artikel 2.19 Sport en recreatie (afdeling 3.9 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**		
Artikel 2.20 Samenloop van milieubelastende activiteiten **(Reserveren)**		

Paragraaf 2.6 Lozingsactiviteiten

Artikel 2.21 Lozingsactiviteit niet afkomstig van milieubelastende activiteit	
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij de gemeente, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder c, onder 1, van de Omgevingswet, en het gaat niet om het lozen van water of stoffen afkomstig van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 158,55
Artikel 2.22 Lozingsactiviteit afkomstig van milieubelastende activiteit	

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit op een oppervlaktelichaam in beheer bij de gemeente, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder c, onder 1, van de Omgevingswet, bestaande uit het lozen van afvalwater, koelwater of stoffen afkomstig van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 158,55

Paragraaf 2.7 Aanlegactiviteiten

Artikel 2.23 Omgevingsplanactiviteit: opbreken en graven (Reserveren)		
Artikel 2.24 Omgevingsplanactiviteit: overige activiteiten beperkingengebied leidingen, landschapselement en aardkundige waarde (Reserveren)		
Artikel 2.25 Omgevingsplanactiviteit: geluid weg		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen of wijzigen van een weg als op grond van het omgevingsplan of bij omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit een geluidgevoelig gebouw is toegelaten binnen het aandachtsgebied van die weg, als bedoeld in artikel 22.272 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 158,55
b.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 158,55
Artikel 2.26 Omgevingsplanactiviteit: aanleggen of veranderen weg		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen van een weg of verandering brengen in de wijze van aanleg van een weg, bedoeld in artikel 2:11 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		€ 102,30
Artikel 2.27 Omgevingsplanactiviteit: uitweg/uitrit		

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het maken, hebben, veranderen of veranderen van het gebruik van een uitweg, bedoeld artikel 2:12 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		€ 102,30
Artikel 2.28 Omgevingsplanactiviteit: overige aanlegactiviteiten		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of een werkzaamheid (aanlegactiviteit), niet zijnde een activiteit die in de voorgaande artikelen van deze paragraaf is benoemd, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 158,55
	en als moet worden beoordeeld of de in het tijdelijke deel van het omgevingsplan bedoelde aanlegactiviteit niet in strijd is met het in voorbereiding zijnde omgevingsplan respectievelijk het in voorbereiding zijnde omgevingsplan dat voorziet in de bescherming van het stads- of dorpsgezicht, als bedoeld in artikel 22.278, tweede lid, van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, verhoogd met:	€ 158,55
b.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:	€ 158,55
c.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 158,55

Paragraaf 2.8 Overige activiteiten

Artikel 2.29 Omgevingsplanactiviteit: alarminstallatie (Reserveren)	
Artikel 2.30 Omgevingsplanactiviteit: kappen van bomen of vellen van houtopstanden	
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het vellen van een houtopstand, bedoeld in artikel 2.1 van de Bomenverordening gemeente Sluis 2017 in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd	€ 158,55

het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
Artikel 2.31 Omgevingsplanactiviteit: reclame		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit handelsreclame met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats, als bedoeld in artikel 4.15a van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, en als niet tevens sprake is van een bouwactiviteit als bedoeld in paragraaf 2.3, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a.	als de activiteit bestaat uit het op of aan een onroerende zaak maken of voeren van die handelsreclame:	€ 204,60
b.	als de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat die handelsreclame op of aan die onroerende zaak wordt gemaakt of gevoerd:	€ 204,60

Artikel 2.32 Omgevingsplanactiviteit: [opslag van roerende zaken OF objecten plaatsen op de weg]		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit de opslag van roerende zaken in een aangewezen gedeelte van de gemeente, bedoeld in artikel 2:10 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a.	als de activiteit bestaat uit het daar opslaan van roerende zaken:	€ 102,30
b.	als de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen:	€ 102,30
Artikel 2.33 Omgevingsplanactiviteit: standplaatsen		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het innemen of hebben van een standplaats, bedoeld in artikel 5:18 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd		€ 204,60

het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			
Artikel 2.34 Andere activiteiten			
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het verrichten van een andere activiteit dan in deze paragraaf en voorgaande paragrafen van dit hoofdstuk bedoeld en die activiteit:			
a.	betreft een bij of krachtens artikel 5.1 van de Omgevingswet aangewezen vergunningplichtige activiteit, uitgezonderd de activiteit bedoeld in onderdeel b, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		€ 1.023,00
b.	betreft een omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
	1°	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.023,00
	2°	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.023,00
	3°	voor een in een gemeentelijke verordening als bedoeld in artikel 22.8 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit aangewezen vergunningplichtige activiteit:	€ 1.023,00

Paragraaf 2.9 Maatwerkvoorschriften

Artikel 2.35 Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten		
Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een bouw- of sloopactiviteit, bedraagt het tarief:		
a.	voor een maatwerkvoorschrift dat betrekking heeft op: 1. het in stand houden van een bestaand bouwwerk, bedoeld in artikel 3.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; 2. bouwactiviteiten die het bouwen van nieuwe bouwwerken betreffen als bedoeld in artikel 4.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; 3. het gebruik van een bouwwerk, bedoeld in artikel 6.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; of 4. het verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden als bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; per maatwerkvoorschrift:	€ 1.534,50

b.	in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel a, per maatwerkvoorschrift:		€ 1.534,50
Artikel 2.36 Maatwerkvoorschriften bij milieubelastende activiteiten			
1.	Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving betrekking heeft op:		
	a.	één milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief:	€ 2.337,20
	b.	twee tot vijf milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, per milieubelastende activiteit:	€ 1.869,80
	c.	vijf of meer milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, per milieubelastende activiteit:	€ 1.519,20
2.	Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere milieubelastende activiteit dan bedoeld in het eerste lid, bedraagt het tarief per maatwerkvoorschrift:		€ 1.592,25

Artikel 2.37 Maatwerkvoorschriften bij overige activiteiten	
Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere activiteit dan genoemd in de artikelen 2.35 en 2.36, bedraagt het tarief per maatwerkvoorschrift:	€ 1.534,50

Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid

Artikel 2.38 Gelijkwaardige maatregel			
1.	Als de aanvraag om toestemming voor een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet betrekking heeft op:		
	a.	een bouwactiviteit, bedraagt het tarief:	€ 1.023,00
	b.	een activiteit met betrekking tot cultureel erfgoed, bedraagt het tarief:	€ 1.023,00
	c.	een milieubelastende activiteit, bedraagt het tarief::	€ 2.337,20
	d.	een andere activiteit dan bedoeld in de onderdelen a, b of c, bedraagt het tarief:	€ 1.023,00
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt		

	dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	

Paragraaf 2.11 Overige tarieven

Artikel 2.39 Verlengen tijdelijke omgevingsvergunning bouwactiviteit		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om verlenging van de in een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit gestelde termijn, bedoeld in artikel 10.23, tweede lid, van het Omgevingsbesluit:		€ 204,60
Artikel 2.40 Wijzigen omgevingsvergunning		
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot wijziging van een omgevingsvergunning als gevolg van een, naar de omstandigheden beoordeeld, geringe wijziging in het project:	€ 150,00
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot wijzigen van tenaamstelling van een verleende omgevingsvergunning :	€ 50,00

Artikel 2.41 Wijzigen voorschriften omgevingsvergunning	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag: om wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning:	
a. Voor de milieubelastende activiteit	€ 1.869,80
b. Voor de overige activiteiten	€ 204,60
Artikel 2.42 Intrekken omgevingsvergunning	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om gehele of gedeeltelijke intrekking van een omgevingsvergunning, tenzij artikel 2.58 van toepassing is:	€ 102,30
Artikel 2.43 Beoordeling aanvullende gegevens	
Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van aanvullende gegevens die worden ingediend nadat de aanvraag om een omgevingsvergunning bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel b, in behandeling is genomen:	€ 409,20
Artikel 2.44 Beoordeling onderzoeksrapporten	

De in artikel 2.49 opgenomen tarieven zijn van overeenkomstige toepassing op het in behandeling nemen van een aanvraag tot het beoordelen van een onderzoeksrapport, zonder dat sprake is van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ander besluit.	
Artikel 2.45 Wijzigen van het omgevingsplan	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van het omgevingsplan:	€ 5.115,00
Artikel 2.46 Niet genoemd besluit op aanvraag	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een ander, in dit hoofdstuk niet benoemd besluit op grond van de Omgevingswet, de op die wet gebaseerde algemene maatregelen van bestuur of het omgevingsplan:	€ 102,30

Paragraaf 2.12 Modaliteiten

Artikel 2.47 Achteraf ingediende aanvraag		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit wordt ingediend na aanvang of gereedkomen van de activiteit, worden de op grond van de paragrafen 2.3 tot en met 2.8 verschuldigde leges verhoogd met:		10%
Artikel 2.48 Uitgebreide voorbereidingsprocedure		
Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is op de voorbereiding van het besluit:		
a.	als sprake is van een milieubelastende activiteit:	€ 2.804,65
b.	als sprake is van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 5.115,00
c.	als sprake is van andere activiteiten dan bedoeld in de onderdelen a en b:	€ 1.534,50
Artikel 2.49 Beoordeling onderzoeksrapporten		
Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als krachtens wettelijk voorschrift voor de betreffende aanvraag een rapport moet worden beoordeeld:		
a.	voor de beoordeling van een milieukundig bodemrapport:	€ 409,20
b.	voor de beoordeling van een archeologisch bodemrapport:	€ 270,00

c.	voor de beoordeling van een geluid- of luchtrapport betreffende de geluid- of luchtbelasting:			€ 1.102,35
d.	voor de beoordeling van een akoestisch rapport betreffende de interne en externe geluidwering of nagalm van een bouwwerk:			€ 1.102,35
e.	voor de beoordeling van een ecologisch onderzoeksrapport:			€ 204,60
f.	voor de beoordeling van een milieueffectrapportage (MER):			€ 26.250,00
g.	voor de beoordeling van een niet in de voorgaande onderdelen genoemd rapport:			€ 204,60
Artikel 2.50 Advies				
1.	Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een daartoe aangewezen bestuursorgaan of andere instantie advies moet uitbrengen over de aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet:			
	a.	voor een advies van de gemeenteraad:		€ 220,00
	b.	voor een advies van de gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in de Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Sluis dat uitsluitend betrekking heeft op redelijke eisen van welstand, als bedoeld in de gemeentelijke beleidsregels bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet:		
		1.	over het deel van de bouwkosten tot € 50.000:	€ 100,00
		2.	Indien de bouwkosten vanaf € 50.000 tot € 2.000.000 bedragen: van de bouwkosten	0,2%
		3.	Indien de bouwkosten vanaf € 2.000.000 tot € 6.000.000 bedragen: van de bouwkosten minus € 2.000.000,--, te vermeerderen met € 4.000	0,05%
		4.	Indien de bouwkosten € 6.000.000 of meer bedragen:	€ 6.000,00
	c.	voor een advies van de gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in de Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Sluis in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel b:		€ 767,25
	d.	voor een advies van de agrarische commissie:		€ 940,00
	e.	Voor een advies van een landschapsdeskundige:		€ 767,25
	f.	Voor een advies van een molenbiotoop:		€ 767,25

	g.	voor een advies in andere gevallen dan bedoeld in de onderdelen a tot en met f: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.	
2.	Als een begroting als bedoeld in het eerste lid, onderdeel g, is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		
Artikel 2.51 Instemming			
1.	Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet betrekking heeft op een activiteit waarvoor de beslissing op de aanvraag op grond van artikel 16.16 van de Omgevingswet instemming behoeft van een ander bestuursorgaan dan de gemeenteraad: het bedrag dat dit bestuursorgaan aan rechten zou heffen als het voor de activiteit waarvoor instemming wordt verzocht zelf bevoegd gezag zou zijn.		

Paragraaf 2.13 Vermindering

Artikel 2.52 Vermindering na omgevingsoverleg			
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning is voorafgegaan door een vooroverleg als bedoeld in paragraaf 2.2, waarop de eerstgenoemde aanvraag betrekking heeft, worden de ter zake van het vooroverleg geheven leges in mindering gebracht op de leges voor het in behandeling nemen van de aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in paragraaf 2.3.		
Artikel 2.53 Vermindering bij meervoudige aanvraag			
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op vijf of meer activiteiten, bestaat aanspraak op vermindering van leges, met uitzondering van leges voor de milieubelastende activiteiten als bedoeld in paragraaf 2.5 en het legesdeel dat betrekking heeft op de modaliteiten genoemd in paragraaf 2.12. De vermindering bedraagt:			
a.	bij 5 tot 10 activiteiten:		2%
	van de voor die activiteiten verschuldigde leges;		
b.	bij 10 tot 15 activiteiten:		3%
	van de voor die activiteiten verschuldigde leges;		

c.	bij 15 of meer activiteiten:	5%
	van de voor die activiteiten verschuldigde leges.]	

Paragraaf 2.14 Teruggaaf

Artikel 2.54 Teruggaaf bij aanvraag en oordeel geen omgevingsvergunning nodig		
Als het college van burgemeester en wethouders op grond van een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning oordeelt dat voor de voorgenomen activiteit geen omgevingsvergunning is vereist, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:		85%
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges.		
Artikel 2.55 Teruggaaf als aanvraag verder buiten behandeling wordt gelaten		
Als na toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht een aanvraag buiten behandeling wordt gelaten, bestaat aanspraak op teruggaaf. De teruggaaf bedraagt:		85%
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges.		
Artikel 2.56 Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij reguliere procedure		
Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:		
a.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen vier weken na de indiening van de aanvraag:	75%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;	
b.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf vier weken tot zes weken na de indiening van de aanvraag:	50%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;	
c.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf zes weken na de indiening van de aanvraag:	25%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.	

Artikel 2.57 Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij uitgebreide voorbereidingsprocedure		
Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:		
a.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen zes weken na de indiening van de aanvraag:	75%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;	
b.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf zes weken tot achttien weken na de indiening van de aanvraag:	50%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;	
c.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf achttien weken na de indiening van de aanvraag:	25%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.	
Artikel 2.58 Teruggaaf als gevolg van intrekking verleende omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten		
Als het college van burgemeester en wethouders een verleende omgevingsvergunning voor een bouw- of milieubelastende activiteit intrekt op aanvraag van de vergunninghouder, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges, mits deze aanvraag is ingediend binnen zes maanden na verlening van de vergunning en van de vergunning geen gebruik is gemaakt. De teruggaaf bedraagt:		40%
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.		
Artikel 2.59 Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten		
a.	Als het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning voor een bouw- of milieubelastende activiteit weigert, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	40%
	van de voor de activiteit waarvoor de omgevingsvergunning is geweigerd verschuldigde leges.	
b.	Onder een weigering bedoeld in onderdeel a wordt mede verstaan een vernietiging van de beschikking waarbij de vergunning is verleend bij rechterlijke uitspraak.	

Artikel 2.60 Geen teruggaaf legesdeel modaliteiten	
In afwijking van de voorgaande artikelen van deze paragraaf wordt geen teruggaaf verleend van het legesdeel dat betrekking heeft op de modaliteiten genoemd in paragraaf 2.12.	
Artikel 2.61 Minimumbedrag voor teruggaaf	
Een bedrag minder dan € 115,10 wordt niet teruggegeven.	

HOOFDSTUK 3 DIENSTVERLENING VALLEND ONDER DE DIENSTENRICHTLIJN EN NIET VALLEND ONDER HOOFDSTUK 2

Paragraaf 3.1 Horeca

Artikel 3.1 Exploitatie openbare inrichting		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:		
a.	een aanvraag om een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28 van de Algemene plaatselijke verordening:	€ 204,60
b.	een aanvraag tot wijziging van een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28, van de plaatselijke verordening:	€ 102,30
Artikel 3.2 Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijf		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:		
a.	een aanvraag om een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet:	€ 153,45
b.	een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 4, vierde lid, van de Alcoholwet:	€ 51,15
c.	een aanvraag om wijziging van het aanhangsel als bedoeld in artikel 30a en 30b, van de Alcoholwet:	€ 51,15
d.	een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet:	€ 51,15

Paragraaf 3.2 Seksbedrijven

Artikel 3.3 Vergunning seksbedrijf		
a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning of om de verlenging van een vergunning als bedoeld in artikel 3:3 van de Algemene plaatselijke verordening:	€ 204,60

Artikel 3.4 Wijzigen vergunning seksbedrijf (gereserveerd)		

Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet

Artikel 3.5 Ontheffing winkeltijden		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:		
a.	een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet:	€ 71,60

Paragraaf 3.4 Organiseren evenement of markt

Artikel 3.6 Organiseren evenement		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:		
a.	om een vergunning voor het organiseren van een evenement als bedoeld in artikel 2.25 van de Algemene plaatselijke verordening voor de evenementen Visserijfeesten Breskens, Jaarmarkt Groede, Folkloristische dag IJzendijke, Avondmarkten Sluis:	€ 214,85
b.	om een vergunning voor het organiseren van een evenement als bedoeld in artikel 2.25 van de Algemene plaatselijke verordening voor andere evenementen dan die zijn genoemd in onderdeel a., waaronder circussen, stuntshows, toeristenmarkten, rommelmarkten e.d.	€ 102,30
Artikel 3.7 Organiseren markt		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning:		
a.	voor het organiseren van een snuffelmarkt als bedoeld in artikel 5:23 van de Algemene plaatselijke verordening:	€ 102,30

Paragraaf 3.5 Standplaatsen

Artikel 3.8 Marktstandplaatsvergunningen en andere vergunningen op markt		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:		
a.	een vaste-standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Marktverordening gemeente Sluis 2020:	€ 51,15
Artikel 3.9 Overige administratieve dienstverlening markt (gereserveerd)		
Artikel 3.10 Losse standplaatsen (gereserveerd)		

Paragraaf 3.6 Huisvestingswet 2014

Artikel 3.11 Vergunning [*of ontheffing*] onttrekken woonruimte	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning [*of ontheffing van het verbod*] om woonruimte aan de bestemming tot bewoning te onttrekken of onttrokken te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder a, [*respectievelijk tweede lid,*] van de Huisvestingswet 2014:	€ 306,90
Artikel 3.12 Vergunning [*of ontheffing*] samenvoegen woonruimte (Reserveren)	
Artikel 3.13 Vergunning [*of ontheffing*] omzetten zelfstandige in onzelfstandige woonruimte (Reserveren)	
Artikel 3.14 Vergunning [*of ontheffing*] verbouwen woonruimte tot meer woonruimten (Reserveren)	
Artikel 3.15 Splitsingsvergunning [*of -ontheffing*] (Reserveren)	
Artikel 3.16 Vergunning of ontheffing toeristische verhuur (Reserveren)	
Artikel 3.17 Verhuurvergunning opkoopbescherming (Reserveren)	
Artikel 3.18 Verhuurvergunning woon- of verblijfsruimte (Reserveren)	

Paragraaf 3.7 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit

Artikel 3.19 Niet benoemd besluit op aanvraag		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in dit hoofdstuk niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking:		
a.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 2.10 van de APV (vergunning voor voorwerpen, uitstallingenvergunning op wegen enz.)	€ 51,15
b.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5.15 en 5.18 van de APV (incidentele ventvergunning en incidentele standplaatsvergunning)	€ 51,15
c.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in de artikelen 5.15 en 5.18 van de APV (anders dan incidentele standplaats- c.q. ventvergunning)	€ 102,30

d.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 51,15

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis,

Mr. P.T.G. Claeijs

Verordening precariobelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op de artikelen 228 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2025

(Verordening precariobelasting 2025)

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. jaar: kalenderjaar;
2. maand: een kalendermaand;
3. week: een periode van zeven achtereenvolgende dagen;
4. dag: een periode van 24 uren, aanvangende te 00.00 uur, of een gedeelte daarvan;
5. vergunning: een door het gemeentebestuur verleende en in een gemeentelijke registratie opgenomen toestemming op grond waarvan een persoon een of meer voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond mag hebben.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam precariobelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, bedoeld of genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

1. De precariobelasting wordt geheven van degene die het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft, dan wel van degene ten behoeve van wie dat voorwerp of die voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond aanwezig zijn.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid wordt, indien de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, degene aan wie de vergunning is verleend of diens rechtsopvolger aangemerkt als degene bedoeld in het eerste lid, tenzij blijkt dat hij niet het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft.

Artikel 4 Vrijstellingen

De precariobelasting wordt niet geheven ter zake van het hebben van:

a. voorwerpen, indien de gemeente ter zake van het gebruik van de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond waarop het voorwerp of de voorwerpen zich bevinden een recht heft op grond van artikel 229, eerste lid, onderdeel a, van de Gemeentewet, dan wel een privaatrechtelijke vergoeding is overeengekomen;
b. voorwerpen, waarvan de gemeente genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is, met uitzondering van voorwerpen die in gebruik zijn bij een derde;
c. voorwerpen bij kleine en middelgrote evenementen, zoals bedoeld in de nota evenementenbeleid.
d. Uithangborden die in het kader van het ROMA-project zijn aangebracht in de Weststraat, Marktstraat, Oude Kerkstraat en Tuimelsteenstraat te Aardenburg en die voldoen aan de door de gemeente gestelde eisen van uiterlijk en mogelijke voorstellingen.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De precariobelasting wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel, met inachtneming van het overigens in deze verordening bepaalde.

Artikel 6 Berekening van de precariobelasting

1. Voor de berekening van de precariobelasting wordt met betrekking tot een in de tarieventabel genoemde lengte- of oppervlaktemaat een gedeelte daarvan als een volle eenheid aangemerkt.
2. Indien een tarief per oppervlakte is vastgesteld, wordt de precariobelasting berekend naar de oppervlakte van de horizontale projectie van de voorwerpen, tenzij anders is bepaald.
3. De oppervlakte van andere dan rechthoekige voorwerpen wordt gesteld op het product van de twee aangrenzende zijden van een om het voorwerp geplaatste denkbeeldige rechthoek.
4. Indien de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerpen of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, wordt voor de berekening van de precariobelasting aangesloten bij de geldigheidsduur van die vergunning, tenzij blijkt dat het belastbaar feit zich gedurende een kortere periode heeft voorgedaan. In dat geval bestaat aanspraak op ontheffing, waarbij het vijfde lid van overeenkomstige toepassing is.
5. Indien in de tarieventabel voor een voorwerp tarieven voor verschillende tijdseenheden zijn opgenomen, wordt de precariobelasting berekend op de voor de belastingplichtige meest voordelige wijze.
6. In afwijking van het bepaalde in artikel 1 wordt voor de berekening van de precariobelasting:
    a. indien in de tarieventabel voor een voorwerp wel een weektarief, maar geen dagtarief is opgenomen, een gedeelte van een week gelijkgesteld met een week;
    b. indien in de tarieventabel voor een voorwerp wel een maandtarief, maar geen dag- of weektarief is opgenomen, een gedeelte van een maand gelijkgesteld met een maand.
7. Indien in de tarieventabel voor een voorwerp een dagtarief, weektarief of maandtarief is opgenomen en het belastingtijdvak een langere periode dan een dag, onderscheidenlijk een week of een maand omvat, gelden deze tarieven per dag, onderscheidenlijk week of maand van het belastingtijdvak.

Artikel 7 Belastingtijdvak

1. In de gevallen waarin de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, is het belastingtijdvak de periode waarvoor de vergunning is verleend, met dien verstande dat bij een

kalenderjaaroverschrijdende geldigheidsduur van de vergunning het belastingtijdvak gelijk is aan het kalenderjaar.
2. In andere dan de in het eerste lid bedoelde gevallen, is het belastingtijdvak de in het kalenderjaar gelegen aaneengesloten periode gedurende welke het belastbaar feit zich voordoet of heeft voorgedaan.

Artikel 8 Wijze van heffing

1. De precariobelasting wordt geheven bij wege van aanslag.
2. In afwijking van het eerste lid wordt de voor een dag verschuldigde precariobelasting geheven door middel van een mondelinge kennisgeving, dan wel gedagtekende schriftelijke kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. In de gevallen bedoeld in artikel 7, eerste lid, is de precariobelasting verschuldigd bij de aanvang van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt is de naar de jaartarieven geheven precariobelasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat tijdvak verschuldigde belasting als er in dat tijdvak, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor de naar jaartarieven geheven precariobelasting voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat tijdvak verschuldigde precariobelasting als er in dat tijdvak, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 10 Termijn van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. In afwijking van de voorgaande leden moet de precariobelasting, geheven door middel van een kennisgeving als bedoeld in artikel 8, lid 2, worden betaald binnen 30 dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Bij de invordering van de precariobelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 Overgangsrecht

De ‘Verordening precariobelasting 2024’ vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening Precariobelasting 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier, De voorzitter,

Mr. P.T.G. Claeijs Mr. M.M.D. Vermue

Bijlage Tarieventabel

Hoofdstuk1 Installaties voor het al dan niet automatisch aftappen van motorbrandstoffen, olie, lucht of water

1	Het tarief bedraagt voor het hebben van:		**2025**
1.1	een aftappunt met toebehoren voor motorbrandstof of olie, per aftappunt, per jaar	€	175,35
1.1	een aftappunt met toebehoren voor lucht of water per aftappunt, per jaar	€	50,25
1.1	een tank voor bewaring van vloeistoffen voor elke m3 inhoud van de tank, per jaar	€	19,95

Hoofdstuk 2 Terrassen

2.1	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen onder op of boven een terras voor:		
2.1.1	de bebouwde kom Sluis, per m2 per maand	€	5,30
2.1.2	Kaai, Spuiplein en Oranjeplein Breskens, per m2 per maand	€	4,35

2.1.3	Boul. de Wielingen Cadzand-bad, per m2 per maand	€	4,35
2.1.4	Ledelplein, Markt, Erasmusstraat, Raadhuisplein en Eenhoornplantsoen Oostburg, per m2 per maand	€	3,20
2.1.5	overige locaties, per m2 per maand	€	2,80
2.2	Het tarief bedraagt voor het hebben van een incidenteel terras:		
2.2.1	per dag per 10 m2	€	24,20

Hoofdstuk 3 Reclameobjecten

3	Het tarief bedraagt voor het hebben van reclameborden, uithangborden, verkoopautomaten, lichtbakken, lichtreclame, vitrines, lampen of lantaarns met opschrift of reclame e.d., per stuk per jaar, voor zover deze geen deel uitmaken van een terras, zoals bedoeld in hoofdstuk 2 van deze tarieventabel.	€	39,90

Hoofdstuk 4 Overige voorwerpen

4.1	Het tarief bedraagt voor het hebben van:		
4.1.1	zonneschermen en luifels aan niet-woningen, per stuk per jaar,	€	34,00
4.1.2	uitgestalde zaken langs en aan gevels, per m2 per jaar,	€	5,10
4.1.3	steigers, stellingen, bouwketen, schaftwagens, containers, afbraak- en bouw-materialen of door afrastering t.b.v. de uitvoering van bouw-, verbouw- of onderhoudswerkzaamheden, per m2 per week	€	2,55
4.1.4	een vetvang put, per stuk per jaar	€	60,15
4.1.5	hobbelmachines e.d., per stuk per jaar,	€	25,10
4.2	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. een vaste standplaats voor de verkoop van waren op één dag per week gedurende meerdere weken per jaar:		
4.2.1	minder dan 5 m2 / per maand	€	42,65
4.2.2	groter dan 5m2 / per maand	€	85,20
4.3	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. een vaste standplaats voor de verkoop van waren op 2 of meer dagen per week, gedurende meerdere weken per jaar:		

4.3.1	minder dan 5 m2 / per maand	€	85,20
4.3.2	groter dan 5 m2 /per maand	€	170,45
4.4	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. een incidentele standplaats voor de verkoop van waren, anders bedoeld dan onder 4.2 en 4.3 per plaats per dag per 4 strekkend meter	€	10,70
4.5	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. een standplaats, anders dan voor de verkoop van waren, per 10m2 per dag	€	7,95
4.6	Het tarief bedraagt voor het hebben van maximaal 10 waterfietsen in het kanaal Sluis-Brugge, per jaar	€	526,40
4.7	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. attracties bij evenementen zoals snoepkraam, draaimolen, schiettent, springkussen , etc., per attractie per dag	€	21,70
4.8	Het tarief bedraagt voor het innemen van een standplaats voor circussen, stuntgroepen en tenten (zoals stuntcarshows, luchtacrobatiek, bungyjumping, e.d.):		
4.8.1	per attractie tot max. 100 m2, per dag	€	95,50
4.8.2	per attractie > 100 m2, per dag	€	132,85
4.9	Het tarief bedraagt voor het hebben van een ondergrondse afvalcontainer: per m3 per jaar	€	145,80

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis,

Mr. P.T.G. Claeijs

Verordening reclamebelasting Oostburg 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op de artikelen 227 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de:

Verordening op de heffing en de invordering van reclamebelasting Oostburg 2025

(Verordening reclamebelasting Oostburg 2025)

Artikel 1 Definities

a. openbare aankondiging: letters, symbolen, logo's, of kleuren, of een combinatie daarvan, of een reclamevoorwerp, zichtbaar vanaf de openbare weg;
b. reclamevoorwerp: een voorwerp, meestal in de vorm van een namaakversie van een product dat wordt verkocht in de vestiging, waarmee beoogd wordt reclame te maken dan wel aandacht te trekken voor een product, een dienst of een bedrijf;
c. vestiging: een gebouw, of deel daarvan, dat door één organisatie of bedrijf wordt gebruikt;
d. bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij directe of indirecte steun vindt in of op de grond;
e. tussenpersoon: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die zijn bedrijf maakt van het verlenen van bemiddeling bij het tot stand brengen en sluiten van overeenkomsten in opdracht en op naam van personen tot wie hij niet in vaste betrekking staat;
f. exploitant: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die zijn bedrijf maakt van het ten behoeve van derden tegen vergoeding aanbrengen van reclameobjecten op door hem daartoe beschikbaar gestelde oppervlakten;
g. voorziening: specifiek hulpmiddel bestemd voor het aanbrengen van één of meer (al dan niet wisselende) openbare aankondigingen;
h. maand: een kalendermaand;
i. jaar: een kalenderjaar.

Artikel 2 Gebiedsomschrijving

Deze verordening is van toepassing binnen de aangewezen gebieden, kern Oostburg en bedrijventerrein Oostburg, zoals aangegeven op de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende overzichtskaarten, opgenomen als bijlage bij deze verordening.

Artikel 3 Belastbaar feit

Onder de naam 'reclamebelasting' wordt binnen de gebieden zoals aangewezen in de bij deze verordening behorende kaarten, een directe belasting geheven ter zake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg.

Artikel 4 Belastingplicht

1. De reclamebelasting wordt geheven van degene die de openbare aankondiging heeft, dan wel van degene ten behoeve van wie de openbare aankondiging is aangebracht.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid wordt de reclamebelasting geheven ter zake van openbare aankondigingen, die met vermelding van de naam van een tussenpersoon zijn aangebracht in verband met de huur of de verkoop van roerende of onroerende zaken, geheven van die tussenpersoon.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid wordt de reclamebelasting ter zake van openbare aankondigingen die door tussenkomst van een exploitant zijn aangebracht, geheven van die exploitant.

Artikel 5 Vrijstellingen

De reclamebelasting wordt niet geheven ter zake van openbare aankondigingen:

a. die korter dan 13 weken aanwezig zijn, tenzij deze openbare aankondigingen zijn geplaatst in een voorziening waarin, waaraan of waarop wisselende openbare aankondigingen worden geplaatst, die individueel korter dan 13 weken aanwezig zijn, maar waarbij de verschillende openbare aankondigingen gezamenlijk 13 weken of meer aanwezig zijn;
b. die als algemene bewegwijzering waarmee een algemeen belang wordt gediend, kunnen worden aangemerkt;
c. die door of in opdracht van de gemeente zijn geplaatst of aangebracht, indien en voor zover de openbare aankondigingen geschieden ter uitvoering van de publieke taak en voor zover deze aankondigingen niet tot een vestiging behoren;
d. op bouwterreinen, voor zover deze opschriften rechtstreeks betrekking hebben op de op dat terrein in uitvoering zijnde bouwwerkzaamheden;
e. van instellingen, die door de rijksbelastingdienst zijn aangewezen als Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI) of die voldoen aan de criteria van de rijksbelastingdienst voor een Sociaal Belang Behartigende Instelling (SBBI) en die uitsluitend betrekking hebben op de functie van het gebouw of de naam van de instelling;
f. bestemd voor de verkoop of verhuur van onroerende zaken, indien deze aanwezig zijn in de onmiddellijke nabijheid van de te verkopen of te verhuren zaak en een totale oppervlakte van 5 m2 per vestiging of bouwwerk niet overstijgen;
g. aangebracht door of namens de Stichting Ondernemersfonds Eenhoornstad, waarbij het reclameobject uitsluitend bestaat uit een vlag, banier of zuil met de naam en/of afbeelding Eenhoornstad.

Artikel 6 Berekening van de reclamebelasting

1. De reclamebelasting wordt geheven naar de oppervlakte van de openbare aankondigingen.
2. De oppervlakte van een openbare aankondiging wordt vastgesteld als volgt:
    a. indien de openbare aankondiging wordt gedaan op een zuil, bord, vlag, (span)doek, poster of soortgelijk aankondigingsvoorwerp, wordt de oppervlakte van de aankondiging bepaald op de oppervlakte van de zijde van het voorwerp waarop de aankondiging wordt gedaan. Indien het voorwerp niet rechthoekig is, wordt de oppervlakte van het aankondigingsvoorwerp bepaald door de lengte c.q. de hoogte en de breedte van de denkbeeldige rechthoek die het voorwerp omsluit;
    b. indien de openbare aankondiging bestaat uit het aankondigingsvoorwerp zelf, wordt de oppervlakte van de aankondiging bepaald op de oppervlakte van het voorwerp. Indien het voorwerp niet rechthoekig is, wordt de oppervlakte bepaald door de lengte c,q. de hoogte en de breedte van het denkbeeldige rechthoek die het voorwerp omsluit;
    c. indien de openbare aankondiging wordt gedaan door middel van een combinatie van verschillende losse voorwerpen of een opschrift met losse letters of symbolen, wordt de oppervlakte van de openbare aankondiging bepaald door de lengte c.q. de hoogte en de breedte van de denkbeeldige rechthoek die de voorwerpen of het opschrift omsluit;
    d. indien sprake is van een voorziening voor het doen van de aankondiging, wordt de oppervlakte van de aankondiging bepaald op de oppervlakte van de voorziening. Indien de voorziening niet rechthoekig is, wordt de oppervlakte bepaald door de lengte c.q. de hoogte en de breedte van de denkbeeldige rechthoek die de voorziening omsluit;
    e. indien de openbare aankondiging wordt gedaan op een zuil, bord, vlag, (span)doek, poster of soortgelijk aankondigingsvoorwerp, waarop door verschillende belastingplichtigen een aankondiging wordt gedaan, wordt de oppervlakte van de aankondiging van de belastingplichtige bepaald op de aan hem voor het doen van de aankondiging ter beschikking staande oppervlakte van het aankondigingsvoorwerp.
3. Indien de openbare aankondiging slechts voor een deel zichtbaar is vanaf de openbare weg wordt de oppervlakte van de openbare aankondiging bepaald op het van de openbare weg zichtbare gedeelte van de openbare aankondiging.

Artikel 7 Maatstaf en tarief

1. De reclamebelasting wordt geheven per vestiging en per bouwwerk, met inachtneming van het overige in deze verordening bepaalde.
2. Voor de toepassing van dit artikel worden de op de voet van artikel 6, tweede lid, bepaalde oppervlakten van openbare aankondigingen, die bij één vestiging, bouwwerk of deel daarvan behoren, bij elkaar opgeteld. Indien meerdere vestigingen of bouwwerken of delen daarvan direct naast elkaar gelegen zijn en tezamen worden gebruikt door één belastingplichtige voor één vestiging of bouwwerk, worden de oppervlakten van openbare aankondigingen die bij deze vestigingen of bouwwerken of delen daarvan behoren voor de toepassing van dit artikel bij elkaar opgeteld.
3. Openbare aankondigingen behoren in elk geval tot één vestiging of bouwwerk indien zij daarmee fysiek zijn verbonden of daarmee tezamen worden gebruikt.
4. De belasting bedraagt voor het hebben van één of meerdere openbare aankondiging(en) per vestiging of bouwwerk:

	Gelegen in tariefgebied 1 (kern Oostburg)	Per jaar	Per maand
a.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen minder is dan 0,1 m2	nihil	nihil
b.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 0,1 m2 of meer bedraagt, maar minder dan 15 m2	€ 1.062,90	€ 89
c.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 15 m2 of meer bedraagt, maar minder dan 25 m2	€ 1.184,45	€ 99
d.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 25 m2 of meer bedraagt	€ 1.427,40	€ 119

	Gelegen in tariefgebied 2 (bedrijventerrein Oostburg)	Per jaar	Per maand
a.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen minder is dan 0,1 m2	nihil	nihil
b.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 0,1 m2 of meer bedraagt, maar minder dan 15 m2	€ 850,30	€ 71
c.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 15 m2 of meer bedraagt, maar minder dan 25 m2	€ 947,50	€ 79
d.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 25 m2 of meer bedraagt	€ 1.141,80	€ 95

Artikel 8 Belastingtijdvak

Het belastingtijdvak is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 9 Ontstaan van belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belastingschuld ontstaat bij het begin van het belastingtijdvak.
2. Indien de belastingplicht na het begin van het belastingtijdvak aanvangt, ontstaat de belastingschuld bij de aanvang van de belastingplicht.
3. Indien de belastingplicht bij het begin van het belastingtijdvak bestaat of aanvangt, wordt de reclamebelasting naar het jaartarief geheven.

4. Indien de belastingplicht na het begin van het belastingtijdvak aanvangt, wordt de reclamebelasting naar het maandtarief geheven.
5. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt, is de naar maandtarief geheven reclamebelasting verschuldigd voor zoveel maanden als er in dat jaar, na het tijdstip van de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
6. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt en de reclamebelasting naar het jaartarief is geheven, wordt de aanslag op verzoek van de belastingplichtige verminderd met het product van het maandtarief en het aantal maanden van de voor dat jaar verschuldigde reclamebelasting als er in dat jaar, na het tijdstip van de beëindiging van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
7. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt en de reclamebelasting naar het maandtarief is geheven, wordt de aanslag op verzoek van de belastingplichtige verminderd tot op het bedrag dat met toepassing van het maandtarief wordt berekend voor het aantal volle kalendermaanden waarin de belastingplicht bestond. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt de maand waarin de belastingplicht eindigt als volle kalendermaand aangemerkt.
8. Het zesde en zevende lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen het gebied verhuist en een andere vestiging in gebruik neemt met eenzelfde tarief.
9. Indien vermindering van de oppervlakte van de openbare aankondigingen in de loop van het belastingtijdvak leidt tot indeling in een andere tariefklasse, wordt de aanslag op verzoek van de belastingplichtige verminderd met het verschil tussen de respectievelijke maandtarieven gedurende het resterende aantal volle kalendermaanden in het kalenderjaar.

Artikel 10 Wijze van heffing

De reclamebelasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 11 Termijnen van betaling

In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.

In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.

De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 12 Kwijtschelding

Bij de invordering van de reclamebelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 13 Overgangsrecht

De ‘Verordening reclamebelasting 2024’ vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 14, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 14 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening reclamebelasting Oostburg 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

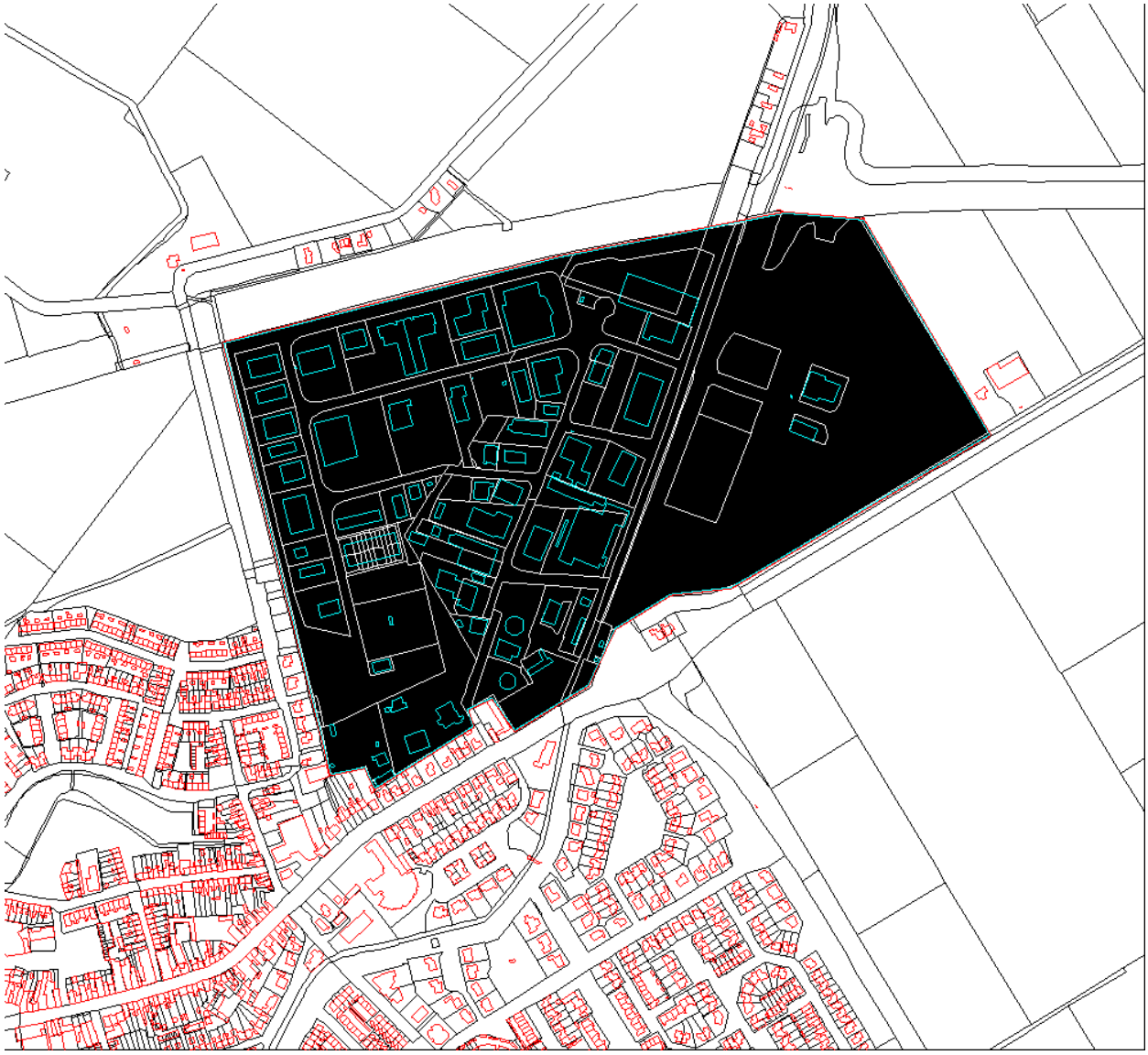
De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D Vermue

Bijlage:

Overzichtskaarten als bedoeld in artikel 2 van de verordening reclamebelasting Oostburg 2025

Reclamebelasting Oostburg, kaart deelgebied 1 (Kern)

Reclamebelasting Oostburg , kaart deelgebied 2 (Bedrijventerrein Stampershoek)

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis,

Mr. P.T.G. Claeijs

Verordening rioolheffing 2025

De raad van de gemeente Sluis;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 228a van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2025

(Verordening rioolheffing 2025)

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. gemeentelijke riolering: een voorziening of combinatie van voorzieningen voor inzameling, verwerking, zuivering of transport van afvalwater, hemelwater of grondwater, in eigendom, in beheer of in onderhoud bij de gemeente;
2. perceel: een roerende of onroerende zaak of een zelfstandig gedeelte daarvan;
3. verbruiksperiode: de periode waarop de afrekening van het waterbedrijf betrekking heeft;
4. water: huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, hemelwater, grondwater of oppervlaktewater.

Artikel 2 Aard van de belasting

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

1. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
2. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 3 Belastbaar feit en belastingplicht

1. De belasting wordt geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.
2. Voor de belasting wordt:
   a. gebruik van een perceel door de leden van een huishouden aangemerkt als gebruik door het door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aangewezen lid van dat huishouden;

b. gebruik door de persoon aan wie een deel van een perceel in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door de persoon die dat deel in gebruik heeft gegeven;
c. het ter beschikking stellen van een perceel voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door de persoon die dat perceel ter beschikking heeft gesteld.

Artikel 4 Zelfstandige gedeelten

Indien gedeelten van een in artikel 3 bedoeld perceel blijkens hun indeling bestemd zijn om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt, wordt de belasting geheven ter zake van elk als zodanig bestemd gedeelte, met dien verstande dat indien twee of meer van die gedeelten tezamen als één geheel worden gebruikt, deze als één perceel worden aangemerkt.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

1. De belasting wordt geheven naar het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd.
2. Het aantal kubieke meters water wordt gesteld op het aantal kubieke meters leidingwater, grondwater en oppervlaktewater dat in de laatste aan het begin van het belastingjaar voorafgaande verbruiksperiode naar het perceel is toegevoerd of opgepompt. Ingeval de verbruiksperiode niet gelijk is aan een periode van twaalf maanden, wordt de hoeveelheid water door herleiding naar tijdsgelang bepaald. Bij die herleiding wordt een gedeelte van een kalendermaand voor een volle maand gerekend.
3. Ingeval gebruik wordt gemaakt van een pompinstallatie moet die pompinstallatie zijn voorzien van een:
    a. watermeter, waarvan de hoeveelheid opgepompt water kan worden afgelezen, of
    b. bedrijfsurenteller, waarvan het aantal uren dat een pompinstallatie met vaste capaciteit in bedrijf is geweest kan worden afgelezen. De eerste volzin is niet van toepassing indien vaststelling van de hoeveelheid opgepompt water geschiedt op grond van enige andere wettelijke bepaling.
4. De op de voet van het tweede lid berekende hoeveelheid toegevoerd of opgepompt water wordt verminderd met de hoeveelheid water die niet is afgevoerd. De hoeveelheid water die niet is afgevoerd wordt vastgesteld op 20% van de op de voet van het tweede lid berekende hoeveelheid toegevoerd of opgepompt water.

Artikel 6 Belastingtarieven

De belasting bedraagt bij een hoeveelheid water:

a. 0 m³ tot en met 300 m³ € 281,10
b. > 300 m³ tot en met 1.000 m³ € 816,80
c. > 1.000 m³ tot en met 2.500 m³ € 1.194,15
d. > 2.500 m³ tot en met 5.000 m³ €1.706,80
e. > 5.000 m³ € 1.706,80

vermeerderd met € 0,25 per m³ voor elke volle m³ waarmee de hoeveelheid water de 5.000 m³ te boven gaat.

Artikel 7 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 8 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht met betrekking tot het perceel in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd over zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht met betrekking tot het perceel in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Het tweede lid en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander eigendom in gebruik neemt.

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Er wordt geen kwijtschelding verleend van rioolheffing voor percelen, in hoofdzaak bestemd en gebruikt voor vakantie en andere recreatieve doeleinden.

Artikel 12 Overgangsrecht

De ‘Verordening rioolheffing 2024’ vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening rioolheffing 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening toeristenbelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 november 2024

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2025

(Verordening toeristenbelasting 2025)

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. vakantieonderkomens: woningen en andere verblijven, niet zijnde mobiele kampeeronderkomens of stacaravans, in hoofdzaak bestemd voor dan wel gebezigd als verblijf voor vakantie- en andere recreatieve doeleinden;
b. mobiele kampeeronderkomens: tent, tentwagen, kampeerauto, caravan of een soortgelijk onderkomen of ander voertuig of gewezen voertuig of een gedeelte daarvan, een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;
c. verhuurde ruimten: woningen en andere verblijven, of gedeelten daarvan, niet-zijnde mobiele kampeeronderkomens of stacaravans, welke niet in hoofdzaak bestemd zijn als verblijf voor vakantie en andere recreatieve doeleinden, doch wel in bepaalde perioden van het jaar voor die doeleinden worden verhuurd dan wel te huur aangeboden;
d. vaste jaarplaats: een terrein of terreingedeelte op een kampeerterrein, dat is gehuurd van de exploitant van het kampeerterrein, bestemd voor het gedurende een jaar hebben van een zelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen, dat doorgaans na afloop van het seizoen niet wordt verwijderd, voor het gebruik door de huurders voor toeristische of recreatieve doeleinden gedurende de totale huurperiode;
e. vaste seizoenplaats: een terrein of terreingedeelte op een kampeerterrein, dat is gehuurd van de exploitant van het kampeerterrein, bestemd voor het gedurende een seizoen hebben van een zelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen, dat doorgaans na afloop van het seizoen niet wordt verwijderd en waarin het gedurende de winterperiode niet toegestaan is om te overnachten, voor het gebruik door de huurders voor toeristische of recreatieve doeleinden gedurende de totale huurperiode;

f. seizoenplaats: een terrein of terreingedeelte op een kampeerterrein, dat is gehuurd van de exploitant van het kampeerterrein, bestemd voor het gedurende het seizoen hebben van een zelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen, dat doorgaans na afloop van het seizoen wordt verwijderd, voor het gebruik door de huurders voor toeristische of recreatieve doeleinden gedurende de totale huurperiode;
g. toeristische plaats: een terrein of terreingedeelte dat bestemd is voor het gedurende een jaar of seizoen plaatsen van steeds wisselende mobiele kampeeronderkomens;
h. verhuureenheden: vakantieonderkomens, mobiele kampeeronderkomens of verhuurde ruimten die door de eigenaar of exploitant worden verhuurd voor perioden korter dan een maand aan steeds wisselende personen;
i. kampeerterrein: een terrein dat bestemd is om te worden gebruikt voor verblijfsrecreatie;
j. stacaravans: caravans die op een seizoens-, vaste seizoens- of jaarplaats op een kampeerterrein zijn neergezet om voor langere tijd als verblijfsplaats te dienen en die bestemd zijn voor en gebezigd worden als verblijf voor vakantie- en andere recreatieve doeleinden;
k. arrangement: een reservering op een toeristische plaats voor een gezin, echtpaar of samenreizende personen gedurende een vooraf vastgelegde periode van minimaal vier weken voor een vast huurbedrag;
l. voorseizoenarrangement: een arrangement lopend vanaf het begin van het kampeerseizoen en eindigend aan het eind van de maand juni;
m. verlengd voorseizoenarrangement: een arrangement lopend vanaf het begin van het kampeerseizoen en eindigend in de eerste helft van de maand juli;
n. naseizoenarrangement: een arrangement met een looptijd van ongeveer twee maanden, startend na het hoogseizoen en eindigend bij de afloop van het kampeerseizoen;
o. maandarrangement: een arrangement met een looptijd van één maand gedurende de maand juni of september;

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'toeristenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Artikel 3 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf, is degene belastingplichtig die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.

Artikel 4 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven voor het verblijf:

1. van degene die verblijft in een toegelaten instelling als bedoeld in artikel 4 van de Wet toetreding zorgaanbieders;
2. van diegene die verblijf houdt in een gemeubileerde woning indien hij ter zake van het verblijf in of het ter beschikking houden van die woning forensenbelasting is verschuldigd
3. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h van voornoemde wet, en

voor zover deze persoon verblijf houdt in een gelegenheid als bedoeld in artikel 2 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers.

4. Op vaartuigen voor welk verblijf watertoeristenbelasting is verschuldigd.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Artikel 6 Forfaitaire berekeningswijze van de maatstaf van heffing

1. Het aantal personen dat heeft overnacht, wordt met betrekking tot:
    a. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op vaste jaarplaatsen en vaste seizoenplaatsen, bepaald op 2,5
    b. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op seizoen-, of toeristische plaatsen, bepaald op:
        i. 2,4, indien sprake is van een voorseizoenarrangement;
        ii. 2,4, indien sprake is van een verlengd voorseizoenarrangement
        iii. 2,2, indien sprake is van een naseizoenarrangement
        iv. 2,1, indien sprake is van een maandarrangement.
2. Het aantal malen dat door de in het eerste lid bedoelde personen is overnacht, wordt:
    a. in geval van het eerste lid, sub a, bepaald op 55
    b. in geval van het eerste lid, sub b, betaald op:
        i. 29, indien sprake is van een voorseizoenarrangement
        ii. 39, indien sprake is van een verlengd voorseizoenarrangement
        iii. 14, indien sprake is van een naseizoenarrangement
        iv. 12, indien sprake is van een maandarrangement.
3. Op basis van lid 1 en 2 en met toepassing van de tarieven zoals vermeld in artikel 8, worden de forfaits als volgt berekend:

soort verblijf	aantal personen	aantal overnachtingen	tarief overnachting	forfait (afgerond)
vaste jaarplaats	2,5	55	€ 2,15	€ 296
vaste seizoenplaats	2,5	55	€ 1,70	€ 234
voorseizoenarrangement	2,4	29	€ 1,70	€ 118
verlengd voorseizoenarrangement	2,4	39	€ 1,70	€ 159
naseizoenarrangement	2,2	14	€ 1,70	€ 52
maandarrangement	2,1	12	€ 1,70	€ 43

4. In afwijking van de eerste twee leden wordt het forfait niet toegepast op verblijf in verhuureenheden, vakantieonderkomens en mobiele kampeeronderkomens, die niet door dezelfde persoon of personen worden gehuurd voor de gehele jaar-, seizoens- of arrangementenperiode, doch steeds worden gehuurd door wisselende verblijfhoudenden voor een korte periode.

Artikel 7 Opteren voor niet-forfaitaire maatstaf van heffing

In afwijking van het bepaalde in artikel 6 wordt op een door de belastingplichtige bij de aangifte gedane aanvraag de maatstaf van heffing vastgesteld op het werkelijke aantal overnachtingen, indien blijkt dat dit aantal lager is dan het op grond van artikel 6 berekende aantal.

Artikel 8 Belastingtarief

Het tarief bedraagt per persoon per overnachting voor:

a. (mini)campings en kampeerboerderijen, met uitzondering van strandslaaphuisjes en vaste jaarplaatsen € 1,70
b. vaste jaarplaatsen € 2,15
c. pensions en vakantieonderkomens € 2,15
d. hotels € 2,80
e. strandslaaphuisjes € 2,80
f. niet-beroepsmatig verhuurde ruimten € 2,15
g. voor het houden van verblijf anders dan genoemd in de onderdelen a. t/m f. € 2,15

Artikel 9 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 10 Wijze van heffing

1. De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.
2. Er kan een voorlopige aanslag worden opgelegd tot ten hoogste het bedrag waarop de aanslag vermoedelijk zal worden vastgesteld.

Artikel 11 Aanslaggrens

Geen belastingaanslag wordt opgelegd indien het aantal overnachtingen, waartoe gelegenheid wordt of is gegeven, tijdens het belastingjaar minder dan tien zal of heeft belopen.

Artikel 12 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 13 Kwijtschelding

Bij de invordering van toeristenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 14 Aanmeldingsplicht

1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot overnachten verschaft, zulks schriftelijk te melden aan de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen gemeenteambtenaren, bedoeld in artikel 231, tweede lid, onderdelen b en d, van de Gemeentewet.

2. De verplichting als bedoeld in het voorgaande lid geldt niet voor de belastingplichtige die met betrekking tot het jaar voorafgaand aan het belastingjaar in de heffing van de toeristenbelasting betrokken is.

Artikel 15 Registratieplicht

1. De belastingplichtige, als bedoeld in artikel 3, is gehouden, degenen die verblijf houden te registreren in een daarvoor bestemd nachtverblijfregister.
2. Met betrekking tot de inrichting en het gebruik van het nachtverblijfregister kunnen nadere regels gesteld worden.
3. Het bepaalde in lid 2 van dit artikel geldt niet voor zover de belastingplichtige gebruik maakt van een eigen registratiesysteem.
4. Bij de vaststelling van feiten ten behoeve van de heffing van toeristenbelasting kan de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b en d van de Gemeentewet, bedoelde gemeenteambtenaar het door belastingplichtige bijgehouden nachtverblijfregister raadplegen.

Artikel 16 Aangifteplicht

1. De belastingplichtige, bedoeld in artikel 3, is gehouden, indien hij niet binnen vier weken na afloop van het belastingjaar een uitnodiging heeft ontvangen tot het doen van aangifte, binnen twee weken na afloop van deze termijn schriftelijk aan de aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet, tot een uitnodiging tot het doen van aangifte te verzoeken.
2. De gemeente behoudt zich te allen tijde het recht voor alsnog een uitnodiging tot het doen van aangifte te verzenden, dan wel, bij gebrek aan een (tijdige) aangifte door belastingplichtige, de grondslag voor de berekening van de toeristenbelasting te schatten en de belasting middels een ambtshalve aanslag op te leggen.
3. Indien beschikbaar zal de grondslag voor de aanslag als bedoeld in het voorgaande lid tenminste gelijk zijn aan de grondslag van het voorgaande belastingjaar.

Artikel 17 Overgangsrecht

De ‘Verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2024’ vastgesteld op 14 december 2023, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 18 genoemde datum van ingang van de heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 18 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 19 Citeertitel

De verordening wordt aangehaald als ‘Verordening toeristenbelasting 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening watertoeristenbelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van watertoeristenbelasting 2025

(Verordening watertoeristenbelasting 2025)

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. vaartuig: een vaartuig dat is bestemd of wordt gebezigd voor vakantie of andere recreatieve doeleinden;
b. lengte: de lengte over alles;
c. vaste ligplaats: een ligplaats die naar plaatselijk gebruik, zulks ter beoordeling van het college van burgemeester en wethouders, is bestemd voor het regelmatig afmeren of ter anker leggen van een zelfde vaartuig gedurende een periode van ten minste een maand;
d. etmaal: een aaneengesloten tijdvak van 24 uren, aanvangend om 21.00 uur;
e. maand: een aaneengesloten tijdvak van 30 etmalen;
f. seizoen: het tijdvak van 1 april tot en met 1 november;
g. schipper: de gezagvoerder van een vaartuig of degene die deze vervangt;
h. passanten: diegenen die verblijf houden in de gemeente, met of op een vaartuig, zonder het hebben van een ligplaats.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'watertoeristenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf op vaartuigen die aanwezig zijn in wateren binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook, door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Artikel 3 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2 door het ter beschikking stellen van ligplaatsen of vaartuigen.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf, is belastingplichtig:
    a. de schipper,
    b. de eigenaar of de gebruiker van een vaartuig, of
    c. degene die werkelijk verblijf houdt aan boord van een dergelijk vaartuig.

Artikel 4 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven ter zake van het verblijf:

1. door degenen die verblijf houden aan boord van:
    a. een vaartuig dat is ingericht en wordt gebruikt tot verpleging of verzorging van zieken, van gebrekkigen, van hulpbehoevenden of van bejaarden;
    b. kano's, roei- en volgboten;
    c. motor- en zeilboten met een lengte van ten hoogste 4 meter;
    d. een vaartuig dat zich op last of bevel van de overheid in het gemeentelijke watergebied bevindt;
2. waarvoor de gemeente belasting heft ingevolge de verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting;
3. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h, van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt in een gelegenheid als bedoeld in artikel 2 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal verblijven in het belastingtijdvak. Het aantal verblijven wordt gesteld op de som van het aantal etmalen dat elke in artikel 2 bedoelde persoon verblijf heeft gehouden. Voor de toepassing van dit artikel wordt een gedeelte van een etmaal voor een vol etmaal gerekend.

Artikel 6 Forfaitaire berekeningswijze van de maatstaf van heffing

1. Ter zake van vaartuigen met een vaste ligplaats wordt, indien een belastingplichtige als bedoeld in artikel 3, eerste lid, is aangewezen:
    a. het aantal personen die verblijf hebben gehouden, bepaald op 2,5;
    b. het aantal etmalen dat door de onder a bedoelde personen verblijf is gehouden, bepaald op 18,5.
2. Op basis van lid 1 en met toepassing van het tarief zoals vermeld in artikel 8, wordt het forfait als volgt berekend:

aantal personen verblijf	aantal etmalen verblijf	tarief per verblijf	forfait
2,5	18,5	€ 1,70	€ 79,00

Artikel 7 Opteren voor niet forfaitaire maatstaf van heffing

In afwijking van het bepaalde in artikel 6, wordt op een door de belastingplichtige bij de aangifte gedane aanvraag de maatstaf van heffing vastgesteld op het werkelijke aantal etmalen dat verblijf is gehouden, indien blijkt dat dit aantal lager is dan het op de voet van artikel 6 berekende aantal.

Artikel 8 Belastingtarief

Het tarief bedraagt per verblijf: € 1,70

Artikel 9 Belastingtijdvak

Het belastingtijdvak is gelijk aan een kalenderjaar.

Artikel 10 Wijze van belastingheffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 11 Aanslaggrens

Een belastingaanslag wordt niet opgelegd als het aantal etmalen dat gelegenheid tot verblijf is of wordt gegeven, tijdens het belastingtijdvak minder dan tien zal of heeft belopen.

Artikel 12 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande lid gestelde termijnen.

Artikel 13 Kwijtschelding

Bij de invordering van watertoeristenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 14 Aanmeldingsplicht

1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot verblijf verschaft, zulks schriftelijk te melden aan de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen gemeenteambtenaren, bedoeld in artikel 231, tweede lid, onderdelen b en d, van de Gemeentewet,
2. De verplichting als bedoeld in het voorgaande lid geldt niet voor de belastingplichtige die met betrekking tot het jaar voorafgaand aan het belastingjaar in de heffing van de toeristenbelasting betrokken is.

Artikel 15 Overgangsrecht

De ‘Verordening watertoeristenbelasting 2024’ vastgesteld op 14 december 2023, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 16 genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 16 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 17 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening watertoeristenbelasting 2025’.

Sluis, 19 december 2024,

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening afvalstoffenheffing 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening

Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2025
(Verordening afvalstoffenheffing 2025)

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder 'gebruik maken': gebruik maken in de zin van artikel 15.33 Wet Milieubeheer.

Artikel 2 Aard van de belasting en belastbaar feit

1. Onder de naam 'afvalstoffenheffing' wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer.
2. De afvalstoffenheffing als bedoeld in deze verordening wordt geheven ter zake van het gebruik maken van een perceel ten aanzien waarvan krachtens de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 3 Belastingplicht

De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente naar omstandigheden beoordeeld al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De belasting bedraagt per perceel per belastingjaar
   a. Indien van het perceel gebruik wordt gemaakt door één persoon € 260,50 (oud: € 241,20)
   b. Indien van het perceel gebruik wordt gemaakt door twee personen € 320,50 (oud: € 296,75)
   c. Indien van het perceel gebruik wordt gemaakt door drie of meer personen € 356,45 (oud: € 330,05)
   d. ~~Indien het perceel in hoofdzaak is bestemd en ervan gebruik wordt gemaakt voor vakantie en andere recreatieve doeleinden~~ Indien geen personen ingeschreven zijn in de gemeentelijke

basisadministratie **€ 356,45 (oud: € 330,05)**

2. Het aantal personen dat gebruik maakt van een perceel wordt bepaald naar de situatie op 1 januari van het belastingjaar of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht.

Artikel 5 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Het tweede lid en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar van een ander perceel gebruik maakt.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt een maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Kwijtschelding

Er wordt geen kwijtschelding verleend van afvalstoffenheffing voor een perceel als bedoeld in artikel 4, onderdeel d.

Artikel 10 Overgangsrecht

De ‘Verordening afvalstoffenheffing 2024’ vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 11, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 11 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening afvalstoffenheffing 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening forensenbelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 223 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van een forensenbelasting 2025

(Verordening forensenbelasting 2025)

Artikel 1 Definitie

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder woning: een gemeubileerde woning als bedoeld in artikel 223 van de Gemeentewet.

Artikel 2 Belastbaar feit en belastingplicht

1. Onder de naam 'forensenbelasting' wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke personen, die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.
2. Of iemand in de gemeente hoofdverblijf heeft, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Artikel 3 Vrijstellingen

Niet belastingplichtig is degene die ter tijdelijke waarneming van een openbare betrekking of ter bijwoning van de vergaderingen van een algemeen vertegenwoordigend lichaam, waarvan hij het lidmaatschap bekleedt, dan wel ingevolge last of bevel van de overheid, buiten de gemeente van zijn hoofdverblijf vertoeft.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De belasting wordt geheven naar de heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen zoals die voor het belastingobject waarvan de woning deel uitmaakt, voor het tijdvak waarbinnen het belastingjaar valt, is vastgesteld.
2. In afwijking van het eerste lid wordt de belasting geheven naar de waarde, indien de heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen voor het belastingobject waarvan de woning deel uitmaakt voor het belastingjaar is vastgesteld met toepassing van artikel 16, onderdeel e, van de Wet waardering onroerende zaken.

3. Ingeval geen heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen is vastgesteld, wordt de belasting berekend naar de waarde.
4. De vaststelling van de waarde bedoeld in het tweede en derde lid geschiedt overeenkomstig de artikelen 220 tot en met 220d van de Gemeentewet, met dien verstande dat daarbij artikel 16, onderdeel e, van de Wet waardering onroerende zaken niet wordt toegepast.
5. Het tarief van de belasting bedraagt 5 promille van de heffingsmaatstaf dan wel de waarde, met een minimum van € 500,00 en een maximum van € 5.000,00. (geen wijzigingen in tarief, minimum en maximum tov tarief 2024)

Artikel 5 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 6A Ontstaan van de belastingschuld

De belasting is verschuldigd op het moment dat de gemeubileerde woning meer dan 90 dagen in het belastingjaar beschikbaar is gehouden als bedoeld in artikel 2.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de forensenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Overgangsrecht

De 'Verordening forensenbelasting 2024' vastgesteld bij raadsbesluit van 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 10, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 10 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 11 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening forensenbelasting 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening hondenbelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 226 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van de hondenbelasting 2025

(Verordening hondenbelasting 2025)

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam 'hondenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van een hond binnen de gemeente.

Artikel 2 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is de houder van een hond.
2. Als houder wordt aangemerkt degene die onder welke titel dan ook een hond onder zich heeft, tenzij blijkt dat een ander de houder is.
3. Het houden van een hond door een lid van het huishouden wordt aangemerkt als het houden van een hond door een door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden.

Artikel 3 Vrijstellingen

1. In dit artikel wordt verstaan onder hondenasiel: aan één locatie gebonden ruimte of ruimtes bestemd of gebruikt voor het in bewaring houden van honden die zwervend zijn aangetroffen, dan wel waarvan door de eigenaar permanent afstand is gedaan, welke locatie als inrichting is aangemeld overeenkomstig artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren.
2. De belasting wordt niet geheven voor honden:
   a. die zijn opgeleid tot en dienen als blindengeleidehond en in hoofdzaak als zodanig door een blind persoon worden gehouden;
   b. die zijn opgeleid tot en dienen als assistentiehond en in hoofdzaak als zodanig door een gehandicapt persoon worden gehouden;
   c. die verblijven in een hondenasiel;
   d. die uitsluitend ten verkoop of aflevering in voorraad worden gehouden in een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren;
   e. die jonger zijn dan drie maanden, voor zover zij tezamen met de moederhond worden gehouden;
   f. die in dienst zijn bij de politie.

Artikel 4 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden.

Artikel 5 Belastingtarief

1. De belasting bedraagt per belastingjaar:
   a. voor een eerste hond € 69,30 (oud: € 67,75)
   b. voor iedere volgende hond € 128,60 (oud: € 125,70)
2. In afwijking van het eerste lid bedraagt de belasting voor honden, gehouden in een kennel, per belastingjaar, per kennel € 247,55 (oud: € 242,00)
   Voor de toepassing van de vorige volzin wordt onder kennel verstaan een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, bestemd en gebruikt voor het fokken van honden voor de verkoop of aflevering van nakomelingen.
3. Het tweede lid blijft buiten toepassing indien belastingplichtige schriftelijk verzoekt de verschuldigde belasting vast te stellen naar het werkelijke aantal honden indien blijkt dat dit bedrag lager is dan het op voet van het tweede lid bepaalde bedrag.

Artikel 6 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het jaar aanvangt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar toeneemt, is de belasting, respectievelijk de hogere belasting voor het toegenomen aantal honden, verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, respectievelijk de toename van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar vermindert, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht respectievelijk de vermindering van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 9 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven,

met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.

3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10 Kwijtschelding

Bij de invordering van de hondenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 11 Overgangsrecht

De 'Verordening hondenbelasting 2024' vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening hondenbelasting 2025'.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening lijkbezorgingsrechten 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel a en b, van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten 2025

(Verordening lijkbezorgingsrechten 2025)

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

a. begraafplaats: de gemeentelijke begraafplaatsen gelegen in de kernen Aardenburg, Breskens, Cadzand, Groede, Hoofdplaat, Nieuwvliet, Oostburg, Retranchement, Schoondijke, Sluis, IJzendijke, Waterlandkerkje en Zuidzande; en de begraafplaats in Sint Anna ter Muiden;
b. graf: een graf waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
   - het doen begraven en begraven houden van lijken;
   - het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
   - het doen verstrooien van as;

c. kindergraf: een graf waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:

- het doen begraven en begraven houden van overleden kinderen beneden het twaalfde levensjaar;
- het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen van overleden kinderen beneden het twaalfde levensjaar;

e. urnengraf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:

- het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
- het doen verstrooien van as;

f. urn: een voorwerp ter berging van een of meerdere asbussen;

g. algemene urnenruimte: een ruimte (horizontaal of verticaal) bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;

h. keldergraf: een betonnen of gemetselde constructie waarin een of meerdere lijken worden begraven of asbussen worden bijgezet; grafkelders kunnen onderdeel zijn van een bovengrondse muur of wand;

i. asbus: een bus ter berging van as van een overledene;

j. verstrooiingsplaats: een plaats waarop as van een overledene kan worden verstrooid;

k. grafbedekking: gedenkteken en grafbeplanting op een graf, urnengraf, particuliere gedenkplaats of algemene verstrooiingsplaats.

l. Herdenkingsplaatje: gegraveerd messing plaatje wat geplaatst wordt op een herdenkingszuil na het ruimen van een graf en/of verstrooiing van as op de begraafplaats

Artikel 2 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Artikel 3 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 5 Belastingjaar

Met betrekking tot de rechten die per jaar worden geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 6 Wijze van heffing

De rechten worden geheven door middel van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Ontstaan van de belastingschuld van de rechten

De rechten zijn verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening of bij aanvang van het gebruik van de bezittingen, werken of inrichtingen.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid van de Invorderingswet 1990, moeten de rechten worden betaald binnen 30 dagen na dagtekening van de schriftelijke kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijn.
3. ~~Op verzoek van belastingplichtige kan de verschuldigde heffing voor verlengen van rechten per jaar worden voldaan. In dat geval wordt een opslag voor incassokosten geheven.~~

Artikel 9 Kwijtschelding

Bij de invordering van de lijkbezorgingsrechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 10 Overgangsrecht

De ‘Verordening lijkbezorgingsrechten 2024’, vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 11 genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 11 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening lijkbezorgingsrechten 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier, De voorzitter,

Mr. P.T.G. Claeijs Mr. M.M.D. Vermue

Bijlage 1. Tarieventabel behorende bij de ‘Verordening lijkbezorgingsrechten 2025

Hoofdstuk 1 Verlenen van rechten			2025	2024
1.1	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een graf wordt geheven:			
1.1.1	voor een periode van 10 jaar voor een graf	€	1.031,50	1.008,30
1.1.2	voor een periode van 20 jaar voor een graf	€	2.063,15	2.016,75
1.1.3	voor een periode van 30 jaar voor een graf	€	3.094,65	3.025,05
1.1.4	voor een periode van 30 jaar voor een kindergraf	€	2.063,15	2.016,75
1.2.1	Voor het verlengen van het uitsluitend recht als bedoeld in 1.1 met 5 jaar wordt geheven	€	515,80	504,20
1.2.2	Voor het verlengen van het uitsluitend recht als bedoeld in 1.1 met 10 jaar wordt geheven	€	1.031,50	1.008,30

1.2.3	Bij voldoening van de heffing als bedoeld onder 1.2.1 en 1.2.2 per jaar is een jaarlijkse opslag van 15% van het factuurbedrag verschuldigd voor administratiekosten.			
1.3	Voor het verlenen van het gebruiksrecht op een algemene urnennis wordt geheven:			
1.3.1	Voor een periode van 10 jaar voor een algemene urnennis	€	458,15	447,85
1.3.2	Voor een periode van 20 jaar voor een algemene urnennis	€	916,35	895,75
1.3.3	Voor een periode van 30 jaar voor een algemene urnennis	€	1.374,50	1.343,60
1.4.1	Voor het verlengen van het gebruiksrecht als bedoeld in 1.3 met 5 jaar wordt geheven	€	229,05	223,90
1.4.2	Voor het verlengen van het gebruiksrecht als bedoeld in 1.3 met 10 jaar wordt geheven	€	458,15	447,85
1.4.3	Voor het verlengen van het gebruiksrecht van een bestaand algemeen graf met 5 jaar wordt geheven (Bij verlenging wordt het grafrecht omgezet in een uitsluitend recht voor een graf)	€	515,80	504,20
1.4.4	Voor het verlengen van het gebruiksrecht van een bestaand algemeen graf met 10 jaar wordt geheven (Bij verlenging wordt het grafrecht omgezet in een uitsluitend recht voor een graf)	€	1.031,50	1.008,30
1.4.5	Bij voldoening van de heffing als bedoeld onder 1.4.1, 1.4.2 , 1.4.3 en 1.4.4 per jaar is een jaarlijkse opslag van 15% van het factuurbedrag verschuldigd voor administratiekosten.			
Hoofdstuk 2 Begraven				
2.1	Voor het begraven van een lijk van een persoon van 12 jaar of ouder wordt geheven. Dit is inclusief € 325 ruimingskosten	€	2.516,80	2.460,20
2.2	Voor het begraven van een lijk van een kind beneden 3 jaar wordt geheven. Dit is inclusief € 81,25 ruimingskosten	€	1.035,05	1.011,80
2.3	Voor het begraven van een lijk van een kind beneden 12 jaar wordt geheven. Dit is inclusief € 162,50 ruimingskosten	€	1.731,15	1.692,25

2.4	Voor het begraven buiten de gewone uren wordt het recht, bedoeld in 2.1, 2.2 en 2.3 verhoogd:			
2.4.1	op maandag tot en met zaterdag met een bedrag van	€	401,35	392,35
2.4.2	op zon- en feestdagen met een bedrag van	€	473,05	462,40
2.5	Onder gewone uren wordt verstaan:			
	op werkdagen van maandag tot en met vrijdag: de uren van 9.00 uur tot 16.00 uur, afgezien van de uren die vallen onder 2.4.2			
2.6	De in 2.4 bedoelde verhoging wordt niet toegepast indien op last van het openbaar gezag buiten de gewone uren wordt begraven.			
Hoofdstuk 3 Bijzetten van asbussen en urnen				
3.1	Voor het bijzetten van een asbus of een urn wordt geheven:			
3.1.1	in een algemene urnennis, voor de bijzetting van de 1e urn of asbus. Dit is inclusief € 325 ruimingskosten	€	1.000,65	978,15
3.1.2	in een algemene urnennis, voor de bijzetting van de 2e urn of asbus. Dit is inclusief € 195 ruimingskosten	€	857,35	838,05
3.1.3	in een (urnen)graf. Dit is inclusief € 325 ruimingskosten	€	1.000,65	978,15
3.2	Voor het bijzetten buiten de gewone uren wordt het recht, bedoeld in 3.1 verhoogd met:			
3.2.1	op maandag tot en met zaterdag met een bedrag van	€	200,65	196,15
3.2.2	op zon- en feestdagen met een bedrag van	€	236,55	231,25
3.3	Onder gewone uren wordt verstaan:			
	op werkdagen van maandag tot en met vrijdag: de uren van 9.00 uur tot 16.00 uur, afgezien van de uren die vallen onder 2.4.2			
Hoofdstuk 4 Grafbedekking en onderhoud				
4.1	Voor het afgeven van een vergunning ter zake van het plaatsen of vernieuwen van de voorwerpen, bedoeld in artikel 22 van de Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Sluis 2021, wordt geheven:			
4.1.1	voor de aanleg van een particuliere grafkelder	€	303,25	296,45

4.1.2	voor het plaatsen van een gedenkteken	€	303,25	296,45
Hoofdstuk 5 Inschrijven en overboeken van graven en urnennissen				
5.1	Voor het inschrijven en overboeken van graven en urnennissen in een daartoe bestemd register wordt geheven	€	75,80	74,10
Hoofdstuk 6 Opgraven, ruimen, verstrooien				
6.1	Voor het opgraven en overbrengen van een lijk wordt geheven	€	609,25	595,55
6.2	Voor het opgraven en weer begraven in een ander graf wordt geheven	€	1.110,95	1.085,95
6.3	Voor het opgraven of verwijderen van een asbus wordt geheven:			
6.3.1	Uit een graf	€	179,20	175,15
6.3.2	Uit een algemene urnennis	€	179,20	175,15
6.3.3	Bij het weer terugplaatsen van de asbus wordt geheven	€	250,90	245,25
6.4	Voor het verstrooien van as wordt per asbus geheven:			
6.4.1	Op een verstrooiingsplaats	€	250,90	245,25
6.4.2	Op een graf	€	250,90	245,25
6.5	Voor het plaatsen van een herdenkingsplaatje op een gedenkzuil op de begraafplaats	€	71,60	70,00

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis,

Mr. P.T.G. Claeijs

Verordening marktgelden 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel a en b, van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van marktgelden 2025

(Verordening marktgelden 2025)

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

1. dag: een periode van 24 uren, aanvangende te 00.00 uur, of een gedeelte daarvan;
2. kwartaal: een kalenderkwartaal;
3. seizoen: de maanden juni tot en met augustus;
4. standplaats: vaste standplaats, dagplaats en standwerkerplaats.

Artikel 2 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening worden onder de naam marktgelden rechten geheven voor het gebruik of genot van voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond tot standplaats op de weekmarkten gedurende de daarvoor aangewezen dagen en de daarmee verband houdende diensten.

Artikel 3 Belastingplicht

Het recht wordt geheven van degene die het in artikel 2 omschreven gebruik of genot heeft.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. Het recht wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van het recht wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 5 Heffingstijdvak

Voor zover in de bij deze verordening behorende tarieventabel tarieven zijn opgenomen die per kwartaal worden geheven, is het heffingstijdvak gelijk aan het kwartaal. Voor zover in de bij deze verordening behorende tarieventabel tarieven zijn opgenomen die per seizoen worden geheven, is het heffingstijdvak gelijk aan het seizoen.

Artikel 6 Wijze van heffing

Het recht wordt geheven bij wege van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een nota of andere schriftuur. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Ontheffing

Indien het heffingstijdvak gelijk is aan het kalenderkwartaal en de belastingplicht eindigt in de loop van het heffingstijdvak blijvend door bijzondere omstandigheden, bestaat aanspraak op ontheffing voor een evenredig gedeelte van het tarief per kwartaal.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. Het recht, als bedoeld in hoofdstuk 2 van de bij deze verordening behorende tarieventabel, moet worden betaald binnen 30 dagen na de dagtekening van de schriftelijke kennisgeving.
2. Het recht, als bedoeld in hoofdstuk 1 van de bij deze verordening behorende tarieventabel, moet worden betaald op het moment van de uitreiking van de in artikel 6 bedoelde kennisgeving.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Kwijtschelding

Bij de invordering van de in deze verordening genoemde rechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 10 Overgangsrecht

De ‘Verordening marktgelden 2024’, vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 11, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 11 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de ‘Verordening marktgelden 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

TARIEVENTABEL,

behorende bij de Verordening marktgelden 2025

Hoofdstuk 1 tarieven dagplaatsen en standwerkerplaatsen als bedoeld in artikel 1, onderdelen g en i van de Marktverordening gemeente Sluis

			2025	2024
1.	Voor het hebben van een standplaats op de wekelijkse markt, welke gehouden wordt :			
1.1	in Oostburg op woensdag van 08.00 tot 16.00 uur: per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	8,85	8,65
1.2	gedurende de maanden juni tot en met augustus te Cadzand-bad op maandag van 09.00 uur tot 19.00 uur: per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	11,35	11,10
1.3	in Aardenburg op dinsdag van 08.00 tot 12.00 uur in Breskens op donderdag van: - 08.00 tot 16.00 uur in de periode van 15 maart tot 15 september; - 08.00 tot 13.30 uur in de periode van 15 september tot 15 maart per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	3,40	3,30
1.4	in IJzendijke op zaterdag van 08.00 uur tot 12.00 uur: per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	3,85	3,75
1.5	in Sluis op vrijdag van 08.00 tot 16.00 uur: per 10 m2 in beslag genomen grond per marktdag	€	5,20	5,10

Hoofdstuk 2 tarieven vaste standplaatsen als bedoeld in artikel 1, onderdeel f van de Marktverordening gemeente Sluis

			2025	2024
2.	Voor het hebben van een vaste standplaats op de wekelijkse markt, welke gehouden wordt :			
2.1	in Aardenburg op dinsdag van 08.00 tot 12.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	2,05	2,00
2.2	In Sluis op vrijdag van 08.00 tot 16.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	3,15	3,10

2.3	in Oostburg op woensdag van 08.00 tot 16.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	4,75	4,65
2.4	gedurende de maanden juni tot en met augustus te Cadzand-bad op maandag van 09.00 uur tot 19.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per seizoen	€	7,60	7,45
2.5	in Breskens op donderdag van: - 08.00 tot 16.00 uur in de periode van 15 maart tot 15 september; - 08.00 tot 13.30 uur in de periode van 15 september tot 15 maart per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	2,05	2,00
2.6	in IJzendijke op zaterdag van 8.00 uur tot 12.00 uur: per m2 in beslag genomen grond per kwartaal	€	2,45	2,40

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis

mr. P.T.G. Claeijs

Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op de artikelen 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van onroerende-zaakbelastingen 2025

(Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025)

Artikel 1 Belastbaar feit en belastingplicht

1. Onder de naam 'onroerende-zaakbelastingen' worden voor binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:
    a. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
    b. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.
2. Bij de gebruikersbelasting wordt:
    a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven (verder: de gebruiker), aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven (verder: de gebruikgever); de gebruikgever is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op de gebruiker;
    b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die zaak ter beschikking is gesteld.
3. Voor de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 2 Belastingobject

1. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.
2. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van die onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 3 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De heffingsmaatstaf is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het kalenderjaar bedoeld in artikel 1.
2. Als voor een onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 Vrijstellingen

1. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet reeds is geschied bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
    a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
    b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
    c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
    d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928 met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
    e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
    f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
    g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
    h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;

i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken.

2. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden

Artikel 5 Belastingtarieven

1. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor
    a. de gebruikersbelasting 0,1789% (oud: 0,1777%)
    b. de eigenarenbelasting
        1) voor de onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,0803% (oud: 0,0777%)
        2) voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,2194% (oud: 0,2180%)
2. Voor belastingbedragen tot € 10,00 vindt geen invordering plaats. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van op één aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen onroerende-zaakbelastingen of andere heffingen aangemerkt als één belastingbedrag

Artikel 6 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de onroerende zaakbelastingen wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Overgangsrecht

De 'Verordening onroerende-zaakbelastingen 2024' vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 10, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 10 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 11 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening op de heffing en de invordering van Leges 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h, en 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet, de artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet en artikel 13.1a van de Omgevingswet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van leges gemeente Sluis 2025

(Legesverordening 2025)

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

a. dag: de periode van 00.00 tot 24.00, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
b. week: een aaneengesloten periode van zeven dagen;
c. maand: het tijdvak dat loopt van n^e dag in een kalendermaand tot en met de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de n^e dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
d. jaar: het tijdvak dat loopt de n^e dag in een kalenderjaar tot en met de $(n-1)^e$ dag in het volgende kalenderjaar;
e. kalenderjaar: de periode van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor:
a. het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een dienst of het nemen van een besluit;
b. het verlenen van een dienst op aanvraag; of
c. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een document;
een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager of degene voor wie de aanvraag is gedaan.

Artikel 4 Vrijstellingen

Leges worden niet geheven voor:

a. het in behandeling nemen van een verzoek om een verklaring omtrent inkomen en vermogen;
b. het in behandeling nemen van een verzoek om een financiële bijdrage;
c. diensten die ingevolge wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend;
d. diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 13.6 van de Omgevingswet zijn of worden verhaald.

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.
3. Indien op grond van de bij deze verordening behorende tarieventabel een bedrag wordt geheven dat afhankelijk is van tijdsbesteding per tijdseenheid, wordt door de behandelend ambtenaar voorafgaand aan het verrichten van de dienst de verwachte tijdsbesteding meegedeeld aan de aanvrager, waarna de aanvrager de mogelijkheid heeft om van de dienstverlening af te zien.

Artikel 6 Wijze van heffing

De leges worden geheven door middel van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, een zegel, een nota of andere schriftuur, of een kennisgeving langs elektronische weg. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving of langs elektronische weg aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 6:
    a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
    b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, danwel in geval van toezending daarvan, binnen 30 dagen na de dagtekening van de kennisgeving;
    c. langs elektronische weg in het aanvraagproces wordt gedaan onverwijld, dan wel als die mogelijkheid wordt geboden binnen 30 dagen na het indienen van de aanvraag langs elektronische weg;
    d. langs elektronische weg na indiening van de aanvraag wordt gedaan, binnen 30 dagen na dagtekening van kennisgeving.
2. De algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Vermindering of teruggaaf

Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst, besluit of handeling wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst, besluit of handeling in die tarieventabel opgenomen bepaling.

Artikel 10 Overdracht van bevoegdheden

Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd tot het wijzigen van deze verordening, indien de wijzigingen:

a. van zuiver redactionele aard zijn;
b. een gevolg zijn van nieuwe of gewijzigde rijksregelgeving die in werking treedt binnen drie maanden na de officiële bekendmaking van de inwerkingtreding ervan in het Staatsblad of de Staatcourant en het de volgende paragrafen of artikelen van hoofdstuk 1 van de tarieventabel betreft:
    1. paragraaf 1.2 (reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart);
    2. paragraaf 1.3 (rijbewijzen);
    3. artikel 1.17 (papieren verstrekking uit de basisregistratie personen);
    4. artikel 1.25, onder a (verklaring omtrent het gedrag);
    5. artikel 1.31 (Wet op de kansspelen);

een en ander voor zover met deze wijzigingen niet reeds bij het vaststellen of latere wijziging van deze verordening bij raadsbesluit rekening is gehouden.

Artikel 11 Overgangsrecht

1. De 'Legesverordening 2024' vastgesteld op 2 november 2023 en laatstelijk gewijzigd middels raadsbesluit van 4 april 2024, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid. genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in artikel 12, tweede lid, opgenomen datum van ingang van de heffing, blijft de in het eerste lid genoemde verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de leges hiervoor in de periode plaatsvindt.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Legesverordening Sluis 2025'.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Bijlage

Tarieventabel

Indeling tarieventabel	
Hoofdstuk 1	**Algemene dienstverlening**
Paragraaf 1.1	Burgerlijke stand
Paragraaf 1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart
Paragraaf 1.3	Rijbewijzen
Paragraaf 1.4	Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens
Paragraaf 1.5	Bestuursstukken
Paragraaf 1.6	Vastgoedinformatie
Paragraaf 1.7	Overige publiekszaken
Paragraaf 1.8	Gemeentearchief
Paragraaf 1.9	Bijzondere wetten
Paragraaf 1.10	Diversen
Hoofdstuk 2	**Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet**
Paragraaf 2.1	Algemene bepalingen
Paragraaf 2.2	Voorfase
Paragraaf 2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken
Paragraaf 2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten
Paragraaf 2.6	Lozingsactiviteiten
Paragraaf 2.7	Aanlegactiviteiten
Paragraaf 2.8	Overige activiteiten
Paragraaf 2.9	Maatwerkvoorschriften

Paragraaf 2.10	Gelijkwaardigheid
Paragraaf 2.11	Overige tarieven
Paragraaf 2.12	Modaliteiten
Paragraaf 2.13	Vermindering
Paragraaf 2.14	Teruggaaf
Hoofdstuk 3	**Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder Hoofdstuk 2**
Paragraaf 3.1	Horeca
Paragraaf 3.2	Seksbedrijven
Paragraaf 3.3	Winkeltijdenwet
Paragraaf 3.4	Organiseren van een evenement of markt
Paragraaf 3.5	Standplaatsen
Paragraaf 3.6	Huisvestingswet 2014
Paragraaf 3.7	In dit hoofdstuk niet genoemd besluit

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Paragraaf 1.1 Burgerlijke stand

Art. 1.1	**Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap**		2025	2024
Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap				
a.	*in het gemeentehuis te Oostburg en in het Belfort te Sluis:*			
b.	op maandag t/m vrijdag van 09.00 t/m 16.00 uur	€	392,80	383,95
c.	op zaterdagen en alle andere dagen, geen werkdagen zijnde, alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	667,05	652,05
d.	op zondagen alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	980,15	958,10

e.	op dinsdagmorgen om 09.00 uur en 09.30 uur in het gemeentehuis te Oostburg (spreekkamer KCC). Voltrekking door een ambtenaar burgerlijke stand zonder toga van de afdeling Burgerzaken. Duur van de voltrekking is maximaal 10 minuten.		gratis	gratis
f.	Op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 09.00 t/m 16.00 uur in het gemeentehuis te Oostburg (Burgerzaal). Voltrekking door een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand per toerbeurt. Duur van de voltrekking is maximaal 20 minuten. Standaardtoespraak, geen voorgesprek. Geen bode aanwezig. Geen muziek. Ringen wisselen mogelijk.	€	102,30	100,00
g.	***op overige locaties:***		**2025**	**2024**
h.	op maandag t/m vrijdag van 09.00 t/m 16.00 uur	€	493,50	482,40
i.	op zaterdagen en alle andere dagen, geen werkdagen zijnde, alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	850,80	831,65
j.	op zondagmiddag, alleen mogelijk op 14.00 en 15.00 uur	€	1.306,85	1.277,45
Art. 1.2	**Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk**			
Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk indien daarbij gebruik gemaakt wordt van de trouwzaal of een andere door de gemeente hiertoe aangewezen ruimte:				
a.	***in het gemeentehuis te Oostburg en in het Belfort te Sluis:***		**2025**	**2024**
b.	op maandag t/m vrijdag van 09.00 t/m 16.00 uur	€	392,50	383,95
c.	op zaterdagen en alle andere dagen, geen werkdagen zijnde, alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	667,05	652,05
d.	op zondagmiddag, alleen mogelijk op 14.00 en 15.00 uur	€	980,15	958,10
e.	op dinsdagmorgen om 09.00 uur en 09.30 uur in het gemeentehuis te Oostburg (spreekkamer KCC). Voltrekking door een ambtenaar burgerlijke stand zonder toga van de afdeling Burgerzaken. Duur van de voltrekking is maximaal 10 minuten.		Gratis	gratis
f.	Op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 09.00 t/m 16.00 uur in het gemeentehuis te Oostburg (Burgerzaal). Voltrekking door een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand per toerbeurt. Duur van de voltrekking is maximaal 20 minuten. Standaardtoespraak, geen	€	102,30	100,00

	voorgesprek. Geen bode aanwezig. Geen muziek. Ringen wisselen mogelijk.			
g.	***overige locaties:***		**2025**	**2024**
h.	op maandag t/m vrijdag van 09.00 t/m 16.00 uur	€	493,50	482,40
i.	op zaterdagen en alle andere dagen, geen werkdagen zijnde, alleen mogelijk vanaf 10.00 t/m 15.00 uur	€	850,80	831,65
j.	op zondagmiddag, alleen mogelijk op 14.00 en 15.00 uur	€	1.306,85	1.277,45
Art. 1.3	**Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap in bijzonder huis**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of de registratie van een partnerschap in een bijzonder huis ingevolge artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek		€	329,45	322,05
Art. 1.4	**Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk in bijzonder huis**	€	**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk in een bijzonder huis ingevolge artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek		€	329,45	322,05
Art. 1.5	**Aanwijzing buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor één dag**			
Indien het huwelijk wordt voltrokken c.q. het partnerschap wordt geregistreerd door een trouwambtenaar, niet in dienst zijnde bij de gemeente Sluis,			**2025**	**2024**
a.	en niet beëdigd, worden de tarieven genoemd onder art. 1.1, 1.2, 1.3 en 1.4 verhoogd met een bedrag ad	€	255,25	249,50
b.	en wel beëdigd, worden de tarieven genoemd onder 1.1, 1.2, 1.3 en 1.4 verhoogd met een bedrag ad	€	128,15	125,25
Art. 1.6	**Beschikbaar stellen getuige door de gemeente (gereserveerd)**			
Art. 1.7	**Het tarief bedraagt voor het annuleren van de huwelijksdatum c.q. datum registratie partnerschap en/of locatie:**		**2025**	**2024**
a.	indien het annuleren meer dan 14 dagen voor het geplande huwelijk c.q. de registratie van het partnerschap plaatsvindt	€	36,35	35,55
b.	indien het annuleren binnen de periode van 14 dagen voor het geplande huwelijk c.q. de registratie van het partnerschap plaatsvindt	€	69,75	68,20

Art. 1.8	Trouwboekje of partnerschapsboekje		2025	2024
Het tarief bedraagt voor het verstrekken van een trouwboekje of partnerschapsboekje		€	31,05	30,35
Art. 1.8.A	Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een stuk als bedoeld in artikel 2 van de Wet rechten burgerlijke stand geldt het tarief zoals dat is opgenomen in het Legesbesluit akten burgerlijke stand.			

Paragraaf 1.2 Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart

Art. 1.9	Paspoorten of andere reisdocumenten		2025	2024
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:				
a.	van een nationaal paspoort:			
b.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	86,85	83,85
c.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	65,70	63,40
d.	van een nationaal paspoort, een groter aantal bladzijden bevattende dan een nationaal paspoort als bedoeld in onderdeel 1.9.a. (zakenpaspoort):			
e.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	86,85	83,85
f.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	65,70	63,40
g.	van een reisdocument ten behoeve van een persoon die op grond van de Wet betreffende de positie van Molukkers als Nederlander wordt behandeld (faciliteitenpaspoort):			
h.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	86,85	83,85
i.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	65,70	63,40

j.	van een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen	€	65,70	63,40
Art. 1.10	**Nederlandse identiteitskaart:**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart				
a.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	78,50	75,80
b.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	42,35	40,90
Art. 1.11	**Modaliteiten**		**2025**	**2024**
Voor het verstrekken van reisdocumenten aan Nederlanders die in het buitenland woonachtig zijn bedraagt het tarief voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:				
a.	Van een nationaal paspoort, zakenpaspoort, faciliteitenpaspoort, dienst- en diplomatiek paspoort;			
	1. voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	130,95	126,40
	2. voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	109,80	105,95
b.	Van een Nederlandse identiteitskaart:			
	1. voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€	126,30	121,95
	2. voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€	90,15	87,00
c.	voor de versnelde uitreiking van een in de onderdelen 1.9.a, 1.9.d, 1.9.g, 1.9.j, 1.10 en 1.11 genoemd document, zijnde een toeslag op de in die onderdelen genoemde bedragen:	€	59,10	57,05
d.	~~Voor het laten bezorgen in Vlaanderen van één of meer reisdocumenten zoals genoemd in onderdeel 1.11:~~			
	~~1. Voor het eerste reisdocument, per adres~~	~~€~~	~~31,05~~	~~30,00~~

	~~2. Voor het tweede en volgende reisdocument voor leden van hetzelfde gezin of samenlevingsnorm en bij gelijktijdige bezorging van het eerste reisdocument, per reisdocument~~	~~€~~	~~16,80~~	~~16,40~~

Paragraaf 1.3 Rijbewijzen

Art. 1.12	**Rijbewijzen**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs		€	51,10	48,15
Art. 1.13	**Modaliteiten**		**2025**	**2024**
Het tarief als genoemd in art. 1.12 wordt bij een spoedlevering vermeerderd met		€	39,65	34,10

Paragraaf 1.4 Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens

Art. 1.14 Definities				
1.	**Voor de toepassing van art.1.15 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens omtrent één persoon waarvoor de basisregistratie personen moet worden geraadpleegd.**			
2.	**Voor de toepassing van 1.16 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens omtrent één persoon die niet zijn opgenomen in de basisregistratie personen.**			
Art. 1.15	**Verstrekking van gegevens uit de basisregistratie personen**			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag			**2025**	**2024**
a.	tot het verstrekken van gegevens: per verstrekking:	€	4,60	4,50
Art. 1.16	**Verstrekking van aangehaakte gegevens**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag				
a.	tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking:	€	4,60	4,50
Art. 1.17	**Schriftelijke verstrekking**		**2025**	**2024**

In afwijking van de artikelen 1.15 en 1.16 bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het schriftelijk verstrekken van gegevens als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van het Besluit basisregistratie personen		€	7,65	7,50
Art. 1.18	**Op aanvraag doornemen basisregistratie personen**		**2025**	**2024**
1.	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doornemen van de gemeentelijke basisadministratie, voor ieder daaraan besteed kwartier	€	22,35	21,85
2.	tot het verkrijgen van een bewijs van opneming in de Basisregistratie Personen	€	8,00	7,80
3.	tot het verkrijgen van een bewijs van opneming in de Basisregistratie Personen met vermelding van de burgerlijke staat, de namen van eventuele vorige echtgenoten en de nationaliteit t.b.v. huwelijksaangifte	€	8,00	7,80
4.	tot het verstrekken van een meertalig modelformulier woon- en/of verblijfplaats als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van verordening (EU) nr. 2016/1191 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 betreffende de bevordering van het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie en tot wijziging van Verordening nr. 1024/2012 (PbEU 2016, L 200)	€	8,00	7,80

Paragraaf 1.5 Bestuursstukken

Art. 1.19	**Afschriften van bestuursstukken**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:				
a.	een afschrift van de programmabegroting	€	68,75	67,20
b.	een afschrift van de taakveldenraming	€	68,75	67,20
c.	een afschrift van het jaarverslag	€	68,75	67,20
d.	een afschrift van de jaarrekening	€	68,75	67,20
e.	een afschrift van het verslag van een raadsvergadering, per pagina	€	0,35	0,35
f.	een afschrift van de agenda van een raadsvergadering, met bijbehorende raadsvoorstellen, per pagina	€	0,35	0,35

g.	een afschrift van een gemeentelijke verordening, per pagina	€	0,35	0,35
h.	voor het tarief genoemd in onderdeel 1.19.g geldt een maximum per verordening van	€	39,20	38,30
Art. 1.20	**Abonnementen op bestuursstukken**			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afsluiten van een abonnement voor een jaar:			**2025**	**2024**
a.	op de verslagen van de raadsvergaderingen	€	62,90	61,50
b.	op de agenda's van de raadsvergaderingen, exclusief bijbehorende raadsvoorstellen en verslagen	€	22,65	22,15
c.	op de agenda's van de raadsvergaderingen met bijbehorende raadsvoorstellen, exclusief verslagen	€	125,35	122,55
d.	op de agenda's van de raadsvergaderingen met bijbehorende raadsvoorstellen, inclusief verslagen	€	205,20	200,60

Paragraaf 1.6 Vastgoedinformatie

Art. 1.21	**Plan- of kaartinformatie**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van nasporingen in het gemeentelijk kadaster en/of het gemeentelijke beperkingenregister voor ieder daaraan besteed kwartier		€	23,55	23,00
Art. 1.22	**Informatie uit registers**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een afschrift van of uittreksel uit:				
a.	de kadastrale massale output en/of kadastrale kaart	€	7,95	7,75
b.	het gemeentelijk beperkingenregister of de gemeentelijke beperkingenregistratie, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a en b, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, dan wel tot het verstrekken van een aan die registratie ontleende verklaring, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder c, van die wet	€	14,40	14,10
c.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een afschrift of uittreksel voor zover niet afzonderlijk in deze paragraaf opgenomen	€	14,40	14,10

Art. 1.23	**Informatie uit adressenbestanden (gereserveerd)**			

Paragraaf 1.7 Overige publiekszaken

Art. 1.24	**Gemeentegarantie**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:				
a.	tot het verstrekken van een gemeentegarantie	€	67,65	66,15
b.	tot het instemmen met het wijzigen of omzetten van een door de gemeente gegarandeerde (hypothecaire) geldlening	€	67,65	66,15
Art. 1.25	**Overige publiekszaken:**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:				
a.	tot het verkrijgen van een verklaring omtrent het gedrag	€	41,35	41,35
b.	tot het verkrijgen van een legalisatie van een handtekening	€	8,00	7,80
c.	tot het verkrijgen van een bewijs van Nederlanderschap	€	8,00	7,80
d.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:1 van de APV (samenscholing en ongeregeldheden)	€	94,00	91,90
e.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:6 van de APV (beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen)	€	47,00	45,95
f.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:22 van de APV (objecten onder hoogspanningslijn)	€	47,00	45,95
g.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:41 van de APV (betreden gesloten woning of lokaal)	€	94,00	91,90
h.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in de artikel 2:45 van de APV (betreden van plantsoenen)	€	47,00	45,95
i.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:64 van de APV (het houden van bijen)	€	47,00	45,95
j.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 2:72 van de APV (ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk)	€	94,00	91,90

k.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:5.c van de APV ((geluid)hinder door knalapparaten)	€	47,00	45,95
l.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:6 van de APV t.b.v. overige geluidhinder	€	47,00	45,95
m.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:14 van de APV ((tijdelijke) opslag van vaste mest en overige organische mest)	€	47,00	45,95
n.	tot het verkrijgen van een vergunning voor het aanbrengen van reclame als bedoeld in artikel 4:15a van de APV	€	94,00	91,90
o.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:15c van de APV voor het werken met een metaaldetector.	€	47,00	45,95
p.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:18 van de APV (Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen)	€	47,00	45,95
q.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:2 van de APV (parkeren voertuigen van autobedrijf)	€	47,00	45,95
r.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:3 van de APV (verkoop voertuigen)	€	47,00	45,95
s.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:6 van de APV (parkeren kampeermiddelen, aanhangwagens e.a.)	€	47,00	45,95
t.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:7 van de APV (Parkeren van reclamevoertuigen)	€	47,00	45,95
u.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:8 van de APV (parkeren grote voertuigen)	€	47,00	45,95
v.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:11 van de APV (aantasting groenvoorziening door voertuigen)	€	47,00	45,95
w.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5:13 van de APV (inzameling van geld of goederen)	€	47,00	45,95
x.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:16 van de APV (vrijheid van meningsuiting)	€	47,00	45,95
y.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5:31 a van de APV (verhuur en gebruik vaartuigen)	€	47,00	45,95

z.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:33 van de APV (verkeer in natuurgebieden)	€	47,00	45,95
aa.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:34 van de APV (stookverbod)	€	47,00	45,95
ab.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:36 van de APV (verstrooien as)	€	47,00	45,95
ac.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:38 van de APV (activiteiten en voorwerpen op het strand)	€	47,00	45,95
ad.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:39 van de APV (zwemverbod)	€	47,00	45,95
ae.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:40 van de APV (vliegeren, voortbewegen met vliegers, hanggliders e.d.)	€	47,00	45,95
af.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:41 van de APV (verlichten van het strand en de zee)	€	47,00	45,95
ag.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:45 van de APV (fuiken, ander vistuig en werphengels)		47,00	45,95
ah.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 5:50 van de APV (gebruik gemeentelogo en -wapen)	€	47,00	45,95
ai.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag van een vergunning voor een aansluiting op de gemeentelijke riolering	€	47,00	45,95
aj.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een ontheffing als bedoeld in artikel 13 van de Bomenverordening (bestrijding besmettelijke ziekten)	€	94,00	91,90

Paragraaf 1.8 Gemeentearchief

Art. 1.26	**Naspeuringen in het gemeentearchief**		**2025**	**2024**
1.	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van naspeuringen in de in het gemeentearchief berustende stukken, voor ieder daaraan te besteden kwartier	€	23,15	22,65
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde			

	bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.			
Art. 1.27	**Afschrift of uittreksel uit het gemeentearchief**		**2025**	**2024**
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een afschrift, fotokopie of digitale scan van een in het gemeentearchief berustend stuk	€	15,35	15,00
	Vermeerder met een bedrag per pagina			
	A3/A4 formaat:	€	0,35	0,35
	A2 formaat:	€	10,25	10,00
	A1 formaat of groter:	€	19,80	19,35
	en verder vermeerderd met € ~~0,27~~ 0,28 voor elke dm² waarmee de afbeelding, kaart, tekening het A1 formaat te boven gaat.			
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.			

Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten

Art. 1.29	**Huisvestingswet 2014 (gereserveerd)**			
Art. 1.30	**Leegstandswet**		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:				
a.	tot het verlenen van een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet	€	165,25	161,55
Art. 1.31	**Kansspelen**		**2025**	**2024**

1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen:			
	a. voor een periode van twaalf maanden voor één kansspelautomaat	€	56,50	56,50
	b. voor een periode van twaalf maanden voor twee of meer kansspelautomaten, voor de eerste kansspelautomaat	€	56,50	56,50
	en voor iedere volgende kansspelautomaat	€	34,00	34,00
	c. voor één kansspelautomaat, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd	€	226,50	226,50
	d. voor twee of meer kansspelautomaten, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd, voor de eerste kansspelautomaat	€	226,50	226,50
	en voor iedere volgende kansspelautomaat	€	136,00	136,00
2.	Het eerste lid, onderdelen a en b zijn van overeenkomstige toepassing, indien de vergunning geldt voor een tijdvak, korter dan twaalf maanden of langer dan twaalf maanden maar ten hoogste vier jaar, met dien verstande dat de daar genoemde bedragen naar evenredigheid van het verschil in looptijd van de vergunning verlaagd onderscheidenlijk verhoogd worden.			
3.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de kansspelen (loterijvergunning)	€	13,85	13,55
4.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een exploitatie-vergunning als bedoeld in de verordening inzake speelautomatenhallen	€	192,75	188,40
Art. 1.32	**Telecommunicatiewet**		**2025**	**2024**
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een melding of aanvraag in verband met het verkrijgen van een instemmingsbesluit of vergunning voor het leggen, in stand houden, onderhouden, verleggen of verwijderen van kabels of leidingen als bedoeld in artikel 4–5 , eerste lid, van de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI)	€	451,50	440,00
2.	Het in hiervoor in art.1.32.1 genoemde tarief wordt per strekkende meter bodemsleuf verhoogd met	€	1,46	1,45

Art. 1.33	Wegenverkeerswetgeving		2025	2024
a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:			
	1. tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	€	47,00	45,95
	2. tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 61 b, lid 2 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	€	47,00	45,95
	3. tot het verkrijgen van een toestemming op grond van artikel 34 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) (tijdelijke wegafsluiting)	€	47,00	45,95
b	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning, ontheffing, een vrijstelling of een andere beschikking voor zover daarvoor niet elders in dit hoofdstuk een tarief is opgenomen	€	47,00	45,95
c.	Onverminderd het bepaalde onder 1.33.a en 1.33.b worden de daarin genoemde bedragen, indien middels advertentie publicatie heeft plaatsgevonden, verhoogd met	€	72,25	70,65
d.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	€	47,00	45,95
e.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het van gemeentewege aanleggen van een individuele gehandicaptenparkeerplaats: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van een aanvraag tot het van gemeentewege aanleggen van een individuele gehandicaptenparkeerplaats aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.			
f.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een enkelvoudige aanvraag om ontheffing vervoer gevaarlijke stoffen o.g.v. artikel 22 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen	€	82,50	75,00
g.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een verzamelontheffing vervoer gevaarlijke stoffen o.g.v. artikel 22 Wet vervoer gevaarlijke stoffen	€	246,50	225,00

Paragraaf 1.10 Diversen

Art. 1.34	Gewaarmerkte afschriften, kopieën, stukken of uittreksels		2025	2024
a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:			
	1. gewaarmerkte afschriften van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina	€	2,20	2,15
	2. fotokopieën of digitale scans van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina	€	0,35	0,35
	3. inlichtingen, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per inlichting	€	2,25	2,20
	4. kaarten, tekeningen en lichtdrukken, al dan niet behorend bij de in de onderdelen 1.34a.1 en 1.34a.2 genoemde stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per kaart, tekening als lichtdruk of digitale scan:			
	A4 formaat	€	3,90	3,80
	A3 formaat	€	5,70	5,55
	A2 formaat	€	10,25	10,00
	A1 formaat	€	19,80	19,35
	voor elke kaart, tekening of lichtdruk groter dan A1 formaat	€	19,80	19,35
	vermeerderd met € 0,27 voor elke dm^2 waarmee de oppervlakte van de kaart, tekening of lichtdruk het A1 formaat te boven gaat.			
	5. kaarten en tekeningen, al dan niet behorend bij de in de artikelen 1.34a.1 en 1.34a.2 genoemde stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per kaart of per tekening als kleuren-plot:			
	A4 formaat	€	14,20	13,90
	A3 formaat	€	23,55	23,00
	A2 formaat	€	37,65	36,80

	A1 formaat	€	42,40	41,45
	A0 formaat	€	47,05	46,00
	6. kaarten en tekeningen, al dan niet behorend bij de in de onderdelen 1.34a.1 en 1.34a.2 genoemde stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per kaart of per tekening als polyester-plot:			
	A4 formaat	€	18,85	18,45
	A3 formaat	€	28,15	27,50
	A2 formaat	€	42,40	41,45
	A1 formaat	€	61,30	59,90
	A0 formaat	€	94,00	91,90
	7. een beschikking op aanvraag, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen	€	47,00	45,95
	8. stukken of uittreksels, welke op aanvraag van de aanvrager moeten worden opgemaakt, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, voor ieder daaraan besteed kwartier	€	23,15	22,65
	9. gegevens op een door de gemeente aan te leveren digitale drager	€	47,00	45,95
Art. 1.35	**Diverse vergunningen of beschikkingen**		**2025**	**2024**
a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde beschikking	€	47,00	45,95

HOOFDSTUK 2 DIENSTVERLENING EN BESLUITEN IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSWET

Paragraaf 2.1 Algemene bepalingen

Artikel 2.1 Definities			
1.	Begripsbepalingen die zijn opgenomen in de bijlage bij de Omgevingswet, in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling en in de bijlagen bij het gemeentelijke omgevingsplan, zijn van toepassing op dit hoofdstuk, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald.		

2.	In dit hoofdstuk voorkomende begrippen die betrekking hebben op activiteiten waarvoor het toetsingskader in een ander dan een in het eerste lid bedoeld wettelijk voorschrift is uitgewerkt, hebben dezelfde betekenis als in dat wettelijk voorschrift bedoeld, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald.		
3.	In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:		
	– *binnenplanse omgevingsplanactiviteit*: een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan;		
	– *binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht*: een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, maar die niet in strijd is met regels voor de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of het voldoen aan een uitwerkingsplicht in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, aanhef en onder a, van de Omgevingswet;		
4.	In aanvulling op de in bijlage I bij de Omgevingsregeling opgenomen omschrijving van het begrip 'bouwkosten' betreffen de in die omschrijving: – onder a genoemde *Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012* de voorwaarden die bekendgemaakt zijn in Staatscourant 2012, 1567; – onder b bedoelde bouwkosten de kosten voor de fysieke realisatie (het bouwen) van het bouwwerk; – onder c bedoelde prijs de prijs exclusief omzetbelasting.		
5.	~~In afwijking van bijlage I bij de Omgevingsregeling wordt onder bouwkosten verstaan de normbouwkosten voor de bouwactiviteit, als daarin is voorzien in de bij deze tarieventabel behorende normbouwkostenregeling gemeente Sluis en de bij de aanvraag opgegeven bouwkosten meer dan 10% afwijken van deze normbouwkosten.~~ In afwijking van bijlage I bij de Omgevingsregeling wordt onder bouwkosten verstaan de kosten die ontstaan en worden gemaakt zoals deze worden berekend op basis van het door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen en bij deze verordening behorende lijst van normbouwkosten ten behoeve van de vaststelling van de bouwleges, zoals deze lijst laatstelijk is vastgesteld of gewijzigd, als daarin is voorzien in deze lijst en de bij de aanvraag opgegeven bouwkosten meer dan 10% afwijken van deze normbouwkosten.		
Artikel 2.2 Dienstverlening en besluiten waarvoor leges worden geheven			
Leges worden geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:			

a.	omgevingsoverleg;		
b.	een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1 of artikel 22.8 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit;		
c.	een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet;		
d.	toestemming voor het treffen van een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet;		
e.	een wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning;		
f.	intrekking van een omgevingsvergunning;		
g.	wijziging van een besluit als bedoeld in de onderdelen b, c en d;		
h.	een besluit in het kader van de Omgevingswet, anders dan bedoeld in de onderdelen b tot en met g.		
Artikel 2.3 Bepalen tarief			
1.	De in artikel 2.2 bedoelde leges worden geheven naar de tarieven zoals opgenomen in de volgende paragrafen van dit hoofdstuk.		
2.	Als een aanvraag betrekking heeft op meerdere activiteiten, is het tarief opgebouwd uit de som van de verschuldigde leges behorend bij die activiteiten.		
3.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verhoogd met het tarief voor een of meer modaliteiten bedoeld in paragraaf 2.12.		
4.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verminderd overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 2.13.		
5.	Het tarief behorend bij een aanvraag om een maatwerkvoorschrift of bij een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen is niet van toepassing als het onderwerp waarop het maatwerkvoorschrift betrekking heeft of de gelijkwaardige maatregel onderdeel is van een aanvraag om een omgevingsvergunning.		
6.	In afwijking van het tweede en derde lid kan ook per activiteit of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd.		

Paragraaf 2.2 Voorfase

Artikel 2.4 Omgevingsoverleg	2025	2024

1.	Als de aanvraag betrekking heeft op het houden van omgevingsoverleg over een of meer activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, bedraagt het tarief:			
	a.	voor een overleg in verband met het verkrijgen van een indicatie of een voorgenomen project in het kader van de Omgevingswet vergunbaar is dan wel vergunningsvrij is:	€ 127,85	€ 125,00
	b.	voor elk ander overleg, voor het eerste overleg:	€ 562,50	€ 550,00
	c.	voor elk volgend overleg:	€ 1.534,50	€ 1.500,00
2.	De op grond van het vorige lid, onderdelen b. en c. verschuldigde bedragen worden per in te schakelen adviseur verhoogd met:		€ 255,75	€ 250,00

Paragraaf 2.3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken

Artikel 2.5 Bouwactiviteit (bouwtechnische deel)		**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit als bedoeld in paragraaf 2.3.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			
a.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 0 tot € 25.000:	€ 225,05	€ 220,00
b.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 25.000 tot € 50.000:	€ 1.309,45	€ 1.280,00
c.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 50.000 tot € 100.000:	€ 2.557,50	€ 2.500,00
d.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 100.000 tot € 200.000:	€ 961,60	€ 940,00
	Vermeerderd met 2% van de bouwkosten		
e.	over het deel van de bouwkosten vanaf € 200.000 tot € 500.000 :	€ 3.191,75	€ 3.120,00
	Vermeerderd met 1,5% van de bouwkosten		

f.		over het deel van de bouwkosten vanaf € 500.000 tot € 1.000.000 :	€ 4.787,65	€ 4.680,00
		Vermeerderd met 1,375% van de bouwkosten		
g.		over het deel van de bouwkosten vanaf € 1.000.000 en meer :	€ 6.383,50	€ 6.240,00
		Vermeerderd met 1,25% van de bouwkosten		
Artikel 2.6 Omgevingsplanactiviteit: bouwactiviteit, in stand houden of gebruiken bouwwerk (ruimtelijke deel)				
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een bouwactiviteit, het in stand houden of gebruiken van het te bouwen bouwwerk, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:				
a.		voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	**2025**	**2024**
	1.	als moet worden beoordeeld of het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, niet in strijd is met redelijke eisen van welstand, als bedoeld in de gemeentelijke beleidsregels bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet en hiervoor geen advies van de gemeentelijke adviescommissie bedoeld in artikel 2.50, eerste lid, aanhef en onder b, nodig is, verhoogd met:	€ 306,90	€ 300,00
	2.	als de bouwactiviteit plaatsvindt op een bodemgevoelige locatie en de toelaatbare kwaliteit van de bodem moet worden beoordeeld, verhoogd met:	€ 204,60	€ 200,00
	3.	als moet worden beoordeeld of de activiteit niet in strijd is met het in voorbereiding zijnde omgevingsplan respectievelijk het in voorbereiding zijnde omgevingsplan dat voorziet in de bescherming van het stads- en dorpsgezicht, verhoogd met:	€ 204,60	€ 200,00
b.	1.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit (o.b.v. afwijkingsmogelijkheid uit het Omgevingsplan):	€ 306,90	
	2.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht: per uur:	€ 102,30	€ 100,00

c.	1.	Voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, indien dit een kleine afwijking betreft en voldoet aan de beleidsregels voor de beoordeling van buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten	€ 409,20	
	2.	Voor overige buitenplanse omgevingsplanactiviteiten: per uur:	€ 102,30	€ 100,00
Artikel 2.7 Omgevingsplanactiviteit (reserveren)				

Paragraaf 2.4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed

Artikel 2.8 Omgevingsplanactiviteit: monumenten				**2025**	**2024**
1.	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, met betrekking tot een gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd gemeentelijk monument of voorbeschermd provinciaal monument, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:				
	a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit of bij toepassing van artikel 12 van de Erfgoedverordening gemeente Sluis 2023 in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit:			
		1°	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:	€ 306,90	€ 300,00
		2°	voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 306,90	€ 300,00
	b.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:			
		1°	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:	€ 306,90	€ 300,00
		2°	voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 306,90	€ 300,00
	c.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:			

		1°	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:	€ 306,90	€ 300,00
		2°	voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 306,90	€ 300,00
2.	Als de in het eerste lid bedoelde aanvraag een archeologisch monument betreft, worden de in het eerste lid genoemde tarieven verhoogd met:			€ 306,90	€ 300,00
3.	Het eerste lid, aanhef en onder a, en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning met betrekking tot een monument of archeologisch monument dat op grond van de Erfgoedverordening gemeente Sluis 2023 is aangewezen respectievelijk waarop, voordat het is aangewezen, die verordening van overeenkomstige toepassing is. De vorige volzin is van toepassing: a. als het gaat om een aangewezen monument of archeologisch monument: zolang in het omgevingsplan daaraan nog niet de functie-aanduiding gemeentelijk monument is gegeven; en b. als het gaat om een monument of archeologisch monument waarop voordat het is aangewezen de verordening van overeenkomstige toepassing is: zolang in het omgevingsplan daaraan nog niet de functie-aanduiding gemeentelijk monument is gegeven of het omgevingsplan nog geen voorbeschermingsregel bevat vanwege het voornemen om die functie-aanduiding te geven.				
Artikel 2.9 Rijksmonumentenactiviteit				**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een rijksmonumentenactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, met uitzondering van een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:					
a.	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:			€ 306,90	€ 300,00
b.	voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:			€ 306,90	€ 300,00
Artikel 2.10 Omgevingsplanactiviteit: sloopactiviteit in beschermd stads- of dorpsgezicht				**2025**	**2024**
1.	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een sloopactiviteit in een rijksbeschermd, provinciaal beschermd of gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht, bedraagt het tarief,				

	onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			
	a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit of bij toepassing van artikel 20 van de Erfgoedverordening gemeente Sluis 2023 in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit:	€ 1.534,50	€ 1.500,00
	b.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:	€ 1.534,50	€ 1.500,00
	c.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.534,50	€ 1.500,00
2.	Het eerste lid, aanhef en onder a, is van overeenkomstige toepassing op een sloopactiviteit die wordt verricht op een locatie waarvoor een op grond van artikel 4.35, eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet als instructie geldende aanwijzing als beschermd stads- of dorpsgezicht als bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de Erfgoedwet van kracht is, zolang in het omgevingsplan aan die locatie nog niet de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht is gegeven.			

Artikel 2.11 Omgevingsplanactiviteit: overig cultureel erfgoed en werelderfgoed	**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een andere activiteit dan die genoemd in de artikelen 2.8, 2.9 en 2.10 en cultureel erfgoed of werelderfgoed betreft, waarvoor in het omgevingsplan met het oog op het behoud van cultureel erfgoed of van de uitzonderlijke universele waarde van werelderfgoed een verbod is opgenomen om zonder omgevingsvergunning deze activiteit te verrichten, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 3.069,00	€ 3.000,00

Paragraaf 2.5 Milieubelastende activiteiten

Artikel 2.12 Omgevingsplanactiviteit: milieubelastende activiteit	**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een milieubelastende activiteit als bedoeld in paragraaf 22.3.26 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 1.102,35	€ 996,00

Artikel 2.13 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen (afdeling 3.2 Besluit activiteiten leefomgeving)		2025	2024
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een of meer milieubelastende activiteiten, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, bestaande uit een of meer activiteiten die bedrijfstakken overstijgen als bedoeld in de paragrafen 3.2.1, 3.2.3 tot en met 3.2.15, 3.2.17 tot en met 3.2.19 en 3.2.24 van afdeling 3.2 van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			
a.	voor één milieubelastende activiteit:	€ 2.804,65	€ 2.656,00
b.	voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 2.337,20	€ 2.213,00
c.	voor vijf of meer milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 1.869,80	€ 1.770,00
Artikel 2.14 Nutssector en industrie (afdeling 3.4 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**			
Artikel 2.15 Afvalbeheer (afdeling 3.5 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**			
Artikel 2.16 Agrarische sector (afdeling 3.6 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**			
Artikel 2.17 Dienstverlening, onderwijs en zorg (afdeling 3.7 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**			
Artikel 2.18 Transport, logistiek en ondersteuning daarvan (afdeling 3.8 Besluit activiteiten leefomgeving)			
Artikel 2.19 Sport en recreatie (afdeling 3.9 Besluit activiteiten leefomgeving) **(Reserveren)**			
Artikel 2.20 Samenloop van milieubelastende activiteiten **(Reserveren)**			

Paragraaf 2.6 Lozingsactiviteiten

Artikel 2.21 Lozingsactiviteit niet afkomstig van milieubelastende activiteit	2025	2024
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij de gemeente, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder c, onder 1, van de Omgevingswet, en het gaat niet om het lozen van	€ 158,55	€ 155,00

water of stoffen afkomstig van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
Artikel 2.22 Lozingsactiviteit afkomstig van milieubelastende activiteit	**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit op een oppervlaktelichaam in beheer bij de gemeente, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder c, onder 1, van de Omgevingswet, bestaande uit het lozen van afvalwater, koelwater of stoffen afkomstig van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 158,55	€ 155,00

Paragraaf 2.7 Aanlegactiviteiten

Artikel 2.23 Omgevingsplanactiviteit: opbreken en graven **(Reserveren)**		
Artikel 2.24 Omgevingsplanactiviteit: overige activiteiten beperkingengebied leidingen, landschapselement en aardkundige waarde **(Reserveren)**		
Artikel 2.25 Omgevingsplanactiviteit: geluid weg	**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen of wijzigen van een weg als op grond van het omgevingsplan of bij omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit een geluidgevoelig gebouw is toegelaten binnen het aandachtsgebied van die weg, als bedoeld in artikel 22.272 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a. voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 158,55	€ 150,00
b. voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 158,55	€ 150,00
Artikel 2.26 Omgevingsplanactiviteit: aanleggen of veranderen weg	**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen van een weg of verandering brengen in de wijze van aanleg van een weg, bedoeld in artikel 2:11 van de Algemene plaatselijke verordening in	€ 102,30	€ 100,00

samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			
Artikel 2.27 Omgevingsplanactiviteit: uitweg/uitrit		**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het maken, hebben, veranderen of veranderen van het gebruik van een uitweg, bedoeld artikel 2:12 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		€ 102,30	€ 100,00
Artikel 2.28 Omgevingsplanactiviteit: overige aanlegactiviteiten		**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of een werkzaamheid (aanlegactiviteit), niet zijnde een activiteit die in de voorgaande artikelen van deze paragraaf is benoemd, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			
a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 158,55	€ 150,00
	en als moet worden beoordeeld of de in het tijdelijke deel van het omgevingsplan bedoelde aanlegactiviteit niet in strijd is met het in voorbereiding zijnde omgevingsplan respectievelijk het in voorbereiding zijnde omgevingsplan dat voorziet in de bescherming van het stads- of dorpsgezicht, als bedoeld in artikel 22.278, tweede lid, van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, verhoogd met:	€ 158,55	€ 150,00
b.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:	€ 158,55	€ 150,00
c.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 158,55	€ 150,00

Paragraaf 2.8 Overige activiteiten

Artikel 2.29 Omgevingsplanactiviteit: alarminstallatie (Reserveren)		
Artikel 2.30 Omgevingsplanactiviteit: kappen van bomen of vellen van houtopstanden	**2025**	**2024**

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het vellen van een houtopstand, bedoeld in artikel 2.1 van de Bomenverordening gemeente Sluis 2017 in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 158,55	€ 150,00
Artikel 2.31 Omgevingsplanactiviteit: reclame	**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit handelsreclame met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats, als bedoeld in artikel 4.15a van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, en als niet tevens sprake is van een bouwactiviteit als bedoeld in paragraaf 2.3, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a. als de activiteit bestaat uit het op of aan een onroerende zaak maken of voeren van die handelsreclame:	€ 204,60	€ 200,00
b. als de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat die handelsreclame op of aan die onroerende zaak wordt gemaakt of gevoerd:	€ 204,60	€ 200,00

Artikel 2.32 Omgevingsplanactiviteit: [opslag van roerende zaken OF objecten plaatsen op de weg]			**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit de opslag van roerende zaken in een aangewezen gedeelte van de gemeente, bedoeld in artikel 2:10 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:				
a.	als de activiteit bestaat uit het daar opslaan van roerende zaken:		€ 102,30	€ 100,00
b.	als de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen:		€ 102,30	€ 100,00
Artikel 2.33 Omgevingsplanactiviteit: standplaatsen			**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het innemen of hebben van een standplaats, bedoeld in artikel 5:18 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			€ 204,60	€ 200,00
Artikel 2.34 Andere activiteiten			**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het verrichten van een andere activiteit dan in deze paragraaf en voorgaande paragrafen van dit hoofdstuk bedoeld en die activiteit:				
a.	betreft een bij of krachtens artikel 5.1 van de Omgevingswet aangewezen vergunningplichtige activiteit, uitgezonderd de activiteit bedoeld in onderdeel b, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		€ 1.023,00	€ 1.000,00
b.	betreft een omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:			
	1°	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.023,00	€ 1.000,00
	2°	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.023,00	€ 1.000,00

	3°	voor een in een gemeentelijke verordening als bedoeld in artikel 22.8 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit aangewezen vergunningplichtige activiteit:	€ 1.023,00	€ 1.000,00

Paragraaf 2.9 Maatwerkvoorschriften

Artikel 2.35 Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten			**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een bouw- of sloopactiviteit, bedraagt het tarief:				
a.	voor een maatwerkvoorschrift dat betrekking heeft op: 1. het in stand houden van een bestaand bouwwerk, bedoeld in artikel 3.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; 2. bouwactiviteiten die het bouwen van nieuwe bouwwerken betreffen als bedoeld in artikel 4.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; 3. het gebruik van een bouwwerk, bedoeld in artikel 6.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; of 4. het verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden als bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; per maatwerkvoorschrift:		€ 1.534,50	€ 1.500,00
b.	in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel a, per maatwerkvoorschrift:		€ 1.534,50	€ 1.500,00
Artikel 2.36 Maatwerkvoorschriften bij milieubelastende activiteiten			**2025**	**2024**
1.	Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving betrekking heeft op:			
	a.	één milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief:	€ 2.337,20	€ 2.213,00
	b.	twee tot vijf milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, per milieubelastende activiteit:	€ 1.869,80	€ 1.770,00
	c.	vijf of meer milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, per milieubelastende activiteit:	€ 1.519,20	€ 1.438,00
2.	Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere milieubelastende activiteit dan bedoeld in het eerste lid, bedraagt het tarief per maatwerkvoorschrift:		€ 1.592,25	€ 1.438,00

Artikel 2.37 Maatwerkvoorschriften bij overige activiteiten	2025	2024
Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere activiteit dan genoemd in de artikelen 2.35 en 2.36, bedraagt het tarief per maatwerkvoorschrift:	€ 1.534,50	€ 1.500,00

Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid

Artikel 2.38 Gelijkwaardige maatregel			2025	2024
1.	Als de aanvraag om toestemming voor een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet betrekking heeft op:			
	a.	een bouwactiviteit, bedraagt het tarief:	€ 1.023,00	€ 1.000,00
	b.	een activiteit met betrekking tot cultureel erfgoed, bedraagt het tarief:	€ 1.023,00	€ 1.000,00
	c.	een milieubelastende activiteit, bedraagt het tarief::	€ 2.337,20	€ 2.213,00
	d.	een andere activiteit dan bedoeld in de onderdelen a, b of c, bedraagt het tarief:	€ 1.023,00	€ 1.000,00
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.			

Paragraaf 2.11 Overige tarieven

Artikel 2.39 Verlengen tijdelijke omgevingsvergunning bouwactiviteit	2025	2024
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om verlenging van de in een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit gestelde termijn, bedoeld in artikel 10.23, tweede lid, van het Omgevingsbesluit:	€ 204,60	€ 200,00

Artikel 2.40 Wijzigen omgevingsvergunning	2025	2024
~~Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om wijziging van een omgevingsvergunning is hetzelfde tarief verschuldigd als op grond van dit hoofdstuk verschuldigd is voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit of activiteiten waarop de aanvraag tot wijziging betrekking heeft.~~		

1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot wijziging van een omgevingsvergunning als gevolg van een, naar de omstandigheden beoordeeld, geringe wijziging in het project:	€ 150,00	
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot wijzigen van tenaamstelling van een verleende omgevingsvergunning :	€ 50,00	

Artikel 2.41 Wijzigen voorschriften omgevingsvergunning	2025	2024
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag: om wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning:		
a. Voor de milieubelastende activiteit	€ 1.869,80	€ 1.770,00
b. Voor de overige activiteiten	€ 204,60	€ 200,00
Artikel 2.42 Intrekken omgevingsvergunning	**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om gehele of gedeeltelijke intrekking van een omgevingsvergunning, tenzij artikel 2.58 van toepassing is:	€ 102,30	€ 100,00
Artikel 2.43 Beoordeling aanvullende gegevens	**2025**	**2024**
Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van aanvullende gegevens die worden ingediend nadat de aanvraag om een omgevingsvergunning bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel b, in behandeling is genomen:	€ 409,20	€ 400,00
Artikel 2.44 Beoordeling onderzoeksrapporten	**2025**	**2024**
De in artikel 2.49 opgenomen tarieven zijn van overeenkomstige toepassing op het in behandeling nemen van een aanvraag tot het beoordelen van een onderzoeksrapport, zonder dat sprake is van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ander besluit.		
Artikel 2.45 Wijzigen van het omgevingsplan	**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van het omgevingsplan:	€ 5.115,00	€ 5.000,00
Artikel 2.46 Niet genoemd besluit op aanvraag	**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een ander, in dit hoofdstuk niet benoemd besluit op grond van de Omgevingswet, de op die wet gebaseerde algemene maatregelen van bestuur of het omgevingsplan:	€ 102,30	€ 100,00

Paragraaf 2.12 Modaliteiten

Artikel 2.47 Achteraf ingediende aanvraag	2025	2024
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit wordt ingediend na aanvang of gereedkomen van de activiteit, worden de op grond van de paragrafen 2.3 tot en met 2.8 verschuldigde leges verhoogd met:	10%	10%

Artikel 2.48 Uitgebreide voorbereidingsprocedure			2025	2024
Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is op de voorbereiding van het besluit:				
a.	als sprake is van een milieubelastende activiteit:		€ 2.804,65	€ 2.656,00
b.	als sprake is van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:		€ 5.115,00	€ 5.000,00
c.	als sprake is van andere activiteiten dan bedoeld in de onderdelen a en b:		€ 1.534,50	€ 1.500,00
Artikel 2.49 Beoordeling onderzoeksrapporten			**2025**	**2024**
Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als krachtens wettelijk voorschrift voor de betreffende aanvraag een rapport moet worden beoordeeld:				
a.	voor de beoordeling van een milieukundig bodemrapport:		€ 409,20	€ 400,00
b.	voor de beoordeling van een archeologisch bodemrapport:		€ 270,00	€ 270,00
c.	voor de beoordeling van een geluid- of luchtrapport betreffende de geluid- of luchtbelasting:		€ 1.102,35	€ 996,00
d.	voor de beoordeling van een akoestisch rapport betreffende de interne en externe geluidwering of nagalm van een bouwwerk:		€ 1.102,35	€ 996,00
e.	voor de beoordeling van een ecologisch onderzoeksrapport:		€ 204,60	€ 200,00
f.	voor de beoordeling van een milieueffectrapportage (MER):		€ 26.250,00	€ 25.500,00
g.	voor de beoordeling van een niet in de voorgaande onderdelen genoemd rapport:		€ 204,60	€ 200,00
Artikel 2.50 Advies			**2025**	**2024**
1.	Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een daartoe aangewezen bestuursorgaan of andere instantie advies moet uitbrengen over de aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet:			
	a.	voor een advies van de gemeenteraad:	€ 220,00	€ 220,00
	b.	voor een advies van de gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in de Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Sluis ~~2023~~ dat		

			uitsluitend betrekking heeft op redelijke eisen van welstand, als bedoeld in de gemeentelijke beleidsregels bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet:		
		1.	over het deel van de bouwkosten tot € 50.000:	€ 100,00	€ 100,00
		2.	Indien de bouwkosten vanaf € 50.000 tot € 2.000.000 bedragen: van de bouwkosten	0,2%	0,2%
		3.	Indien de bouwkosten vanaf € 2.000.000 tot € 6.000.000 bedragen: van de bouwkosten minus € 2.000.000,--, te vermeerderen met € 4.000	0,05%	0,05%
		4.	Indien de bouwkosten € 6.000.000 of meer bedragen:	€ 6.000,00	€ 6.000,00
	c.		voor een advies van de gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in de Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Sluis ~~2023~~ in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel b:	€ 767,25	€ 750,00
	d.		voor een advies van de agrarische commissie:	€ 940,00	€ 890,00
	e.		Voor een advies van een landschapsdeskundige:	€ 767,25	€ 750,00
	f.		Voor een advies van een molenbiotoop:	€ 767,25	€ 750,00
	g.		voor een advies in andere gevallen dan bedoeld in de onderdelen a tot en met f: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.		
2.			Als een begroting als bedoeld in het eerste lid, onderdeel g, is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		
Artikel 2.51 Instemming					
1.			Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet betrekking heeft op een activiteit waarvoor de beslissing op de aanvraag op grond van artikel 16.16 van de Omgevingswet instemming behoeft van een ander bestuursorgaan dan de gemeenteraad: het bedrag dat dit bestuursorgaan aan rechten zou heffen als het voor de activiteit waarvoor instemming wordt verzocht zelf bevoegd gezag zou zijn.		

Paragraaf 2.13 Vermindering

Artikel 2.52 Vermindering na omgevingsoverleg			
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning is voorafgegaan door een vooroverleg als bedoeld in paragraaf 2.2, waarop de eerstgenoemde aanvraag betrekking heeft, worden de ter zake van het vooroverleg geheven leges in mindering gebracht op de leges voor het in behandeling nemen van de aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in paragraaf 2.3.		
Artikel 2.53 Vermindering bij meervoudige aanvraag		**2025**	**2024**
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op vijf of meer activiteiten, bestaat aanspraak op vermindering van leges, met uitzondering van leges voor de milieubelastende activiteiten als bedoeld in paragraaf 2.5 en het legesdeel dat betrekking heeft op de modaliteiten genoemd in paragraaf 2.12. De vermindering bedraagt:			
a.	bij 5 tot 10 activiteiten:	2%	2%
	van de voor die activiteiten verschuldigde leges;		
b.	bij 10 tot 15 activiteiten:	3%	3%
	van de voor die activiteiten verschuldigde leges;		
c.	bij 15 of meer activiteiten:	5%	5%
	van de voor die activiteiten verschuldigde leges.]		

Paragraaf 2.14 Teruggaaf

Artikel 2.54 Teruggaaf bij aanvraag en oordeel geen omgevingsvergunning nodig	**2025**	**2024**
Als het college van burgemeester en wethouders op grond van een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning oordeelt dat voor de voorgenomen activiteit geen omgevingsvergunning is vereist, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	85%	85%
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges.		
Artikel 2.55 Teruggaaf als aanvraag verder buiten behandeling wordt gelaten		
Als na toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht een aanvraag buiten behandeling wordt gelaten, bestaat aanspraak op teruggaaf. De teruggaaf bedraagt:	85%	85%
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges.		

Artikel 2.56 Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij reguliere procedure		2025	2024
Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:			
a.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen vier weken na de indiening van de aanvraag:	75%	75%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;		
b.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf vier weken tot zes weken na de indiening van de aanvraag:	50%	50%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;		
c.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf zes weken na de indiening van de aanvraag:	25%	25%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.		
Artikel 2.57 Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij uitgebreide voorbereidingsprocedure		2025	2024
Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:			
a.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen zes weken na de indiening van de aanvraag:	75%	75%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;		
b.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf zes weken tot achttien weken na de indiening van de aanvraag:	50%	50%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;		
c.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf achttien weken na de indiening van de aanvraag:	25%	25%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.		

Artikel 2.58 Teruggaaf als gevolg van intrekking verleende omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten	2025	2024
Als het college van burgemeester en wethouders een verleende omgevingsvergunning voor een bouw- of milieubelastende activiteit intrekt op aanvraag van de vergunninghouder, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges, mits deze aanvraag is ingediend binnen zes maanden na verlening van de vergunning en van de vergunning geen gebruik is gemaakt. De teruggaaf bedraagt:	40%	40%
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.		

Artikel 2.59 Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten		2025	2024
a.	Als het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning voor een bouw- of milieubelastende activiteit weigert, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	40%	40%
	van de voor de activiteit waarvoor de omgevingsvergunning is geweigerd verschuldigde leges.		
b.	Onder een weigering bedoeld in onderdeel a wordt mede verstaan een vernietiging van de beschikking waarbij de vergunning is verleend bij rechterlijke uitspraak.		

Artikel 2.60 Geen teruggaaf legesdeel modaliteiten	2025	2024
In afwijking van de voorgaande artikelen van deze paragraaf wordt geen teruggaaf verleend van het legesdeel dat betrekking heeft op de modaliteiten genoemd in paragraaf 2.12.		

Artikel 2.61 Minimumbedrag voor teruggaaf	2025	2024
Een bedrag minder dan ~~€ 112,50~~ € 115,10 wordt niet teruggegeven.		

HOOFDSTUK 3 DIENSTVERLENING VALLEND ONDER DE DIENSTENRICHTLIJN EN NIET VALLEND ONDER HOOFDSTUK 2

Paragraaf 3.1 Horeca

Artikel 3.1 Exploitatie openbare inrichting		2025	2024
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:			
a.	een aanvraag om een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28 van de Algemene plaatselijke verordening:	€ 204,60	€ 200,00

b.	een aanvraag tot wijziging van een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28, van de plaatselijke verordening:	€ 102,30	€ 200,00
Artikel 3.2 Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijf		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:			
a.	een aanvraag om een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet:	€ 153,45	€ 150,00
b.	een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 4, vierde lid, van de Alcoholwet:	€ 51,15	€ 50,00
c.	een aanvraag om wijziging van het aanhangsel als bedoeld in artikel 30a en 30b, van de Alcoholwet:	€ 51,15	€ 50,00
d.	een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet:	€ 51,15	€ 50,00

Paragraaf 3.2 Seksbedrijven

Artikel 3.3 Vergunning seksbedrijf		**2025**	**2024**
a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning of om de verlenging van een vergunning als bedoeld in artikel 3:3 van de Algemene plaatselijke verordening:	€ 204,60	€ 200,00
Artikel 3.4 Wijzigen vergunning seksbedrijf (gereserveerd)			

Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet

Artikel 3.5 Ontheffing winkeltijden		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:			
a.	een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet:	€ 71,60	€ 70,00

Paragraaf 3.4 Organiseren evenement of markt

Artikel 3.6 Organiseren evenement		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:			
a.	om een vergunning voor het organiseren van een evenement als bedoeld in artikel 2.25 van de Algemene plaatselijke verordening voor de evenementen Visserijfeesten Breskens, Jaarmarkt Groede, Folkloristische dag IJzendijke, Avondmarkten Sluis:	€ 214,85	€ 210,00

b.	om een vergunning voor het organiseren van een evenement als bedoeld in artikel 2.25 van de Algemene plaatselijke verordening voor andere evenementen dan die zijn genoemd in onderdeel a., waaronder circussen, stuntshows, toeristenmarkten, rommelmarkten e.d.	€ 102,30	€ 100,00
Artikel 3.7 Organiseren markt		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning:			
a.	voor het organiseren van een snuffelmarkt als bedoeld in artikel 5:23 van de Algemene plaatselijke verordening:	€ 102,30	€ 100,00

Paragraaf 3.5 Standplaatsen

Artikel 3.8 Marktstandplaatsvergunningen en andere vergunningen op markt		**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:			
a.	een vaste-standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Marktverordening gemeente Sluis 2020:	€ 51,15	€ 50,00
Artikel 3.9 Overige administratieve dienstverlening markt (gereserveerd)			
Artikel 3.10 Losse standplaatsen (gereserveerd)			

Paragraaf 3.6 Huisvestingswet 2014

Artikel 3.11 Vergunning [*of ontheffing*] onttrekken woonruimte	**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning [*of ontheffing van het verbod*] om woonruimte aan de bestemming tot bewoning te onttrekken of onttrokken te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder a, [*respectievelijk tweede lid,*] van de Huisvestingswet 2014:	€ 306,90	€ 300,00
Artikel 3.12 Vergunning [*of ontheffing*] samenvoegen woonruimte (Reserveren)		
Artikel 3.13 Vergunning [*of ontheffing*] omzetten zelfstandige in onzelfstandige woonruimte (Reserveren)		
Artikel 3.14 Vergunning [*of ontheffing*] verbouwen woonruimte tot meer woonruimten (Reserveren)		
Artikel 3.15 Splitsingsvergunning [*of -ontheffing*] (Reserveren)		

Artikel 3.16 Vergunning of ontheffing toeristische verhuur (Reserveren)		
Artikel 3.17 Verhuurvergunning opkoopbescherming (Reserveren)		
Artikel 3.18 Verhuurvergunning woon- of verblijfsruimte (Reserveren)		

Paragraaf 3.7 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit

	Artikel 3.19 Niet benoemd besluit op aanvraag	**2025**	**2024**
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in dit hoofdstuk niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking:			
a.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 2.10 van de APV (vergunning voor voorwerpen, uitstallingenvergunning op wegen enz.)	€ 51,15	€ 50,00
b.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5.15 en 5.18 van de APV (incidentele ventvergunning en incidentele standplaatsvergunning)	€ 51,15	€ 50,00
c.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in de artikelen 5.15 en 5.18 van de APV (anders dan incidentele standplaats- c.q. ventvergunning)	€ 102,30	€ 100,00
d.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 51,15	€ 50,00

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis,

Mr. P.T.G. Claeijs

Verordening precariobelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op de artikelen 228 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2025

(Verordening precariobelasting 2025)

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. jaar: kalenderjaar;
2. maand: een kalendermaand;
3. week: een periode van zeven achtereenvolgende dagen;
4. dag: een periode van 24 uren, aanvangende te 00.00 uur, of een gedeelte daarvan;
5. vergunning: een door het gemeentebestuur verleende en in een gemeentelijke registratie opgenomen toestemming op grond waarvan een persoon een of meer voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond mag hebben.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam precariobelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, bedoeld of genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

1. De precariobelasting wordt geheven van degene die het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft, dan wel van degene ten behoeve van wie dat voorwerp of die voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond aanwezig zijn.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid wordt, indien de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, degene aan wie de vergunning is verleend of diens rechtsopvolger aangemerkt als degene bedoeld in het eerste lid, tenzij blijkt dat hij niet het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft.

Artikel 4 Vrijstellingen

De precariobelasting wordt niet geheven ter zake van het hebben van:

a. voorwerpen, indien de gemeente ter zake van het gebruik van de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond waarop het voorwerp of de voorwerpen zich bevinden een recht heft op grond van artikel 229, eerste lid, onderdeel a, van de Gemeentewet, dan wel een privaatrechtelijke vergoeding is overeengekomen;
b. voorwerpen, waarvan de gemeente genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is, met uitzondering van voorwerpen die in gebruik zijn bij een derde;
c. voorwerpen bij kleine en middelgrote evenementen, zoals bedoeld in de nota evenementenbeleid.
d. Uithangborden die in het kader van het ROMA-project zijn aangebracht in de Weststraat, Marktstraat, Oude Kerkstraat en Tuimelsteenstraat te Aardenburg en die voldoen aan de door de gemeente gestelde eisen van uiterlijk en mogelijke voorstellingen.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De precariobelasting wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel, met inachtneming van het overigens in deze verordening bepaalde.

Artikel 6 Berekening van de precariobelasting

1. Voor de berekening van de precariobelasting wordt met betrekking tot een in de tarieventabel genoemde lengte- of oppervlaktemaat een gedeelte daarvan als een volle eenheid aangemerkt.
2. Indien een tarief per oppervlakte is vastgesteld, wordt de precariobelasting berekend naar de oppervlakte van de horizontale projectie van de voorwerpen, tenzij anders is bepaald.
3. De oppervlakte van andere dan rechthoekige voorwerpen wordt gesteld op het product van de twee aangrenzende zijden van een om het voorwerp geplaatste denkbeeldige rechthoek.
4. Indien de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerpen of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, wordt voor de berekening van de precariobelasting aangesloten bij de geldigheidsduur van die vergunning, tenzij blijkt dat het belastbaar feit zich gedurende een kortere periode heeft voorgedaan. In dat geval bestaat aanspraak op ontheffing, waarbij het vijfde lid van overeenkomstige toepassing is.
5. Indien in de tarieventabel voor een voorwerp tarieven voor verschillende tijdseenheden zijn opgenomen, wordt de precariobelasting berekend op de voor de belastingplichtige meest voordelige wijze.
6. In afwijking van het bepaalde in artikel 1 wordt voor de berekening van de precariobelasting:
    a. indien in de tarieventabel voor een voorwerp wel een weektarief, maar geen dagtarief is opgenomen, een gedeelte van een week gelijkgesteld met een week;
    b. indien in de tarieventabel voor een voorwerp wel een maandtarief, maar geen dag- of weektarief is opgenomen, een gedeelte van een maand gelijkgesteld met een maand.
7. Indien in de tarieventabel voor een voorwerp een dagtarief, weektarief of maandtarief is opgenomen en het belastingtijdvak een langere periode dan een dag, onderscheidenlijk een week of een maand omvat, gelden deze tarieven per dag, onderscheidenlijk week of maand van het belastingtijdvak.

Artikel 7 Belastingtijdvak

1. In de gevallen waarin de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, is het belastingtijdvak de periode waarvoor de vergunning is verleend, met dien verstande dat bij een

kalenderjaaroverschrijdende geldigheidsduur van de vergunning het belastingtijdvak gelijk is aan het kalenderjaar.
2. In andere dan de in het eerste lid bedoelde gevallen, is het belastingtijdvak de in het kalenderjaar gelegen aaneengesloten periode gedurende welke het belastbaar feit zich voordoet of heeft voorgedaan.

Artikel 8 Wijze van heffing

1. De precariobelasting wordt geheven bij wege van aanslag.
2. In afwijking van het eerste lid wordt de voor een dag verschuldigde precariobelasting geheven door middel van een mondelinge kennisgeving, dan wel gedagtekende schriftelijke kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. In de gevallen bedoeld in artikel 7, eerste lid, is de precariobelasting verschuldigd bij de aanvang van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt is de naar de jaartarieven geheven precariobelasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat tijdvak verschuldigde belasting als er in dat tijdvak, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor de naar jaartarieven geheven precariobelasting voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat tijdvak verschuldigde precariobelasting als er in dat tijdvak, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 10 Termijn van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. In afwijking van de voorgaande leden moet de precariobelasting, geheven door middel van een kennisgeving als bedoeld in artikel 8, lid 2, worden betaald binnen 30 dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Bij de invordering van de precariobelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 Overgangsrecht

De ‘Verordening precariobelasting 2024’ vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening Precariobelasting 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier, De voorzitter,

Mr. P.T.G. Claeijs Mr. M.M.D. Vermue

Bijlage Tarieventabel

Hoofdstuk1 Installaties voor het al dan niet automatisch aftappen van motorbrandstoffen, olie, lucht of water

			2025	2024
1	Het tarief bedraagt voor het hebben van:			
1.1	een aftappunt met toebehoren voor motorbrandstof of olie, per aftappunt, per jaar	€	175,35	171,40
1.1	een aftappunt met toebehoren voor lucht of water per aftappunt, per jaar	€	50,25	49,10
1.1	een tank voor bewaring van vloeistoffen voor elke m3 inhoud van de tank, per jaar	€	19,95	19,50

Hoofdstuk 2 Terrassen

2.1	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen onder op of boven een terras voor:			
2.1.1	de bebouwde kom Sluis, per m2 per maand	€	5,30	5,20
2.1.2	Kaai, Spuiplein en Oranjeplein Breskens, per m2 per maand	€	4,35	4,00

2.1.3	Boul. de Wielingen Cadzand-bad, per m2 per maand	€	4,35	4,00
2.1.4	Ledelplein, Markt, Erasmusstraat, Raadhuisplein en Eenhoornplantsoen Oostburg, per m2 per maand	€	3,20	3,15
2.1.5	overige locaties, per m2 per maand	€	2,80	2,75
2.2	Het tarief bedraagt voor het hebben van een incidenteel terras:			
2.2.1	per dag per 10 m2	€	24,20	23,65

Hoofdstuk 3 Reclameobjecten

3	Het tarief bedraagt voor het hebben van reclameborden, uithangborden, verkoopautomaten, lichtbakken, lichtreclame, vitrines, lampen of lantaarns met opschrift of reclame e.d., per stuk per jaar, voor zover deze geen deel uitmaken van een terras, zoals bedoeld in hoofdstuk 2 van deze tarieventabel.	€	39,90	39,00

Hoofdstuk 4 Overige voorwerpen

4.1	Het tarief bedraagt voor het hebben van:			
4.1.1	zonneschermen en luifels aan niet-woningen, per stuk per jaar,	€	34,00	33,25
4.1.2	uitgestalde zaken langs en aan gevels, per m2 per jaar,	€	5,10	5,00
4.1.3	steigers, stellingen, bouwketen, schaftwagens, containers, afbraak- en bouw-materialen of door afrastering t.b.v. de uitvoering van bouw-, verbouw- of onderhoudswerkzaamheden, per m2 per week	€	2,55	2,50
4.1.4	een vetvang put, per stuk per jaar	€	60,15	58,80
4.1.5	hobbelmachines e.d., per stuk per jaar,	€	25,10	24,55
4.2	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. een vaste standplaats voor de verkoop van waren op één dag per week gedurende meerdere weken per jaar:			
4.2.1	minder dan 5 m2 / per maand	€	42,65	41,70
4.2.2	groter dan 5m2 / per maand	€	85,20	83,30
4.3	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. een vaste standplaats voor de verkoop van waren op 2 of meer dagen per week, gedurende meerdere weken per jaar:			

4.3.1	minder dan 5 m2 / per maand	€	85,20	83,30
4.3.2	groter dan 5 m2 /per maand	€	170,45	166,60
4.4	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. een incidentele standplaats voor de verkoop van waren, anders bedoeld dan onder 4.2 en 4.3 per plaats per dag per 4 strekkend meter	€	10,70	10,45
4.5	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. een standplaats, anders dan voor de verkoop van waren, per 10m2 per dag	€	7,95	7,75
4.6	Het tarief bedraagt voor het hebben van maximaal 10 waterfietsen in het kanaal Sluis-Brugge, per jaar	€	526,40	514,55
4.7	Het tarief bedraagt voor het hebben van voorwerpen t.b.v. attracties bij evenementen zoals snoepkraam, draaimolen, schiettent, springkussen , etc., per attractie per dag	€	21,70	21,20
4.8	Het tarief bedraagt voor het innemen van een standplaats voor circussen, stuntgroepen en tenten (zoals stuntcarshows, luchtacrobatiek, bungyjumping, e.d.):			
4.8.1	per attractie tot max. 100 m2, per dag	€	95,50	93,35
4.8.2	per attractie > 100 m2, per dag	€	132,85	129,85
4.9	Het tarief bedraagt voor het hebben van een ondergrondse afvalcontainer: per m3 per jaar	€	145,80	142,50

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis,

Mr. P.T.G. Claeijs

Verordening reclamebelasting Oostburg 2025

De raad van de gemeente Sluis

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op de artikelen 227 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de:

Verordening op de heffing en de invordering van reclamebelasting Oostburg 2025

(Verordening reclamebelasting Oostburg 2025)

Artikel 1 Definities

a. openbare aankondiging: letters, symbolen, logo's, of kleuren, of een combinatie daarvan, of een reclamevoorwerp, zichtbaar vanaf de openbare weg;
b. reclamevoorwerp: een voorwerp, meestal in de vorm van een namaakversie van een product dat wordt verkocht in de vestiging, waarmee beoogd wordt reclame te maken dan wel aandacht te trekken voor een product, een dienst of een bedrijf;
c. vestiging: een gebouw, of deel daarvan, dat door één organisatie of bedrijf wordt gebruikt;
d. bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij directe of indirecte steun vindt in of op de grond;
e. tussenpersoon: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die zijn bedrijf maakt van het verlenen van bemiddeling bij het tot stand brengen en sluiten van overeenkomsten in opdracht en op naam van personen tot wie hij niet in vaste betrekking staat;
f. exploitant: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die zijn bedrijf maakt van het ten behoeve van derden tegen vergoeding aanbrengen van reclameobjecten op door hem daartoe beschikbaar gestelde oppervlakten;
g. voorziening: specifiek hulpmiddel bestemd voor het aanbrengen van één of meer (al dan niet wisselende) openbare aankondigingen;
h. maand: een kalendermaand;
i. jaar: een kalenderjaar.

Artikel 2 Gebiedsomschrijving

Deze verordening is van toepassing binnen de aangewezen gebieden, kern Oostburg en bedrijventerrein Oostburg, zoals aangegeven op de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende overzichtskaarten, opgenomen als bijlage bij deze verordening.

Artikel 3 Belastbaar feit

Onder de naam 'reclamebelasting' wordt binnen de gebieden zoals aangewezen in de bij deze verordening behorende kaarten, een directe belasting geheven ter zake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg.

Artikel 4 Belastingplicht

1. De reclamebelasting wordt geheven van degene die de openbare aankondiging heeft, dan wel van degene ten behoeve van wie de openbare aankondiging is aangebracht.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid wordt de reclamebelasting geheven ter zake van openbare aankondigingen, die met vermelding van de naam van een tussenpersoon zijn aangebracht in verband met de huur of de verkoop van roerende of onroerende zaken, geheven van die tussenpersoon.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid wordt de reclamebelasting ter zake van openbare aankondigingen die door tussenkomst van een exploitant zijn aangebracht, geheven van die exploitant.

Artikel 5 Vrijstellingen

De reclamebelasting wordt niet geheven ter zake van openbare aankondigingen:

a. die korter dan 13 weken aanwezig zijn, tenzij deze openbare aankondigingen zijn geplaatst in een voorziening waarin, waaraan of waarop wisselende openbare aankondigingen worden geplaatst, die individueel korter dan 13 weken aanwezig zijn, maar waarbij de verschillende openbare aankondigingen gezamenlijk 13 weken of meer aanwezig zijn;
b. die als algemene bewegwijzering waarmee een algemeen belang wordt gediend, kunnen worden aangemerkt;
c. die door of in opdracht van de gemeente zijn geplaatst of aangebracht, indien en voor zover de openbare aankondigingen geschieden ter uitvoering van de publieke taak en voor zover deze aankondigingen niet tot een vestiging behoren;
d. op bouwterreinen, voor zover deze opschriften rechtstreeks betrekking hebben op de op dat terrein in uitvoering zijnde bouwwerkzaamheden;
e. van instellingen, die door de rijksbelastingdienst zijn aangewezen als Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI) of die voldoen aan de criteria van de rijksbelastingdienst voor een Sociaal Belang Behartigende Instelling (SBBI) en die uitsluitend betrekking hebben op de functie van het gebouw of de naam van de instelling;
f. bestemd voor de verkoop of verhuur van onroerende zaken, indien deze aanwezig zijn in de onmiddellijke nabijheid van de te verkopen of te verhuren zaak en een totale oppervlakte van 5 m2 per vestiging of bouwwerk niet overstijgen;
g. aangebracht door of namens de Stichting Ondernemersfonds Eenhoornstad, waarbij het reclameobject uitsluitend bestaat uit een vlag, banier of zuil met de naam en/of afbeelding Eenhoornstad.

Artikel 6 Berekening van de reclamebelasting

1. De reclamebelasting wordt geheven naar de oppervlakte van de openbare aankondigingen.
2. De oppervlakte van een openbare aankondiging wordt vastgesteld als volgt:
    a. indien de openbare aankondiging wordt gedaan op een zuil, bord, vlag, (span)doek, poster of soortgelijk aankondigingsvoorwerp, wordt de oppervlakte van de aankondiging bepaald op de oppervlakte van de zijde van het voorwerp waarop de aankondiging wordt gedaan. Indien het voorwerp niet rechthoekig is, wordt de oppervlakte van het aankondigingsvoorwerp bepaald door de lengte c.q. de hoogte en de breedte van de denkbeeldige rechthoek die het voorwerp omsluit;
    b. indien de openbare aankondiging bestaat uit het aankondigingsvoorwerp zelf, wordt de oppervlakte van de aankondiging bepaald op de oppervlakte van het voorwerp. Indien het voorwerp niet rechthoekig is, wordt de oppervlakte bepaald door de lengte c,q. de hoogte en de breedte van het denkbeeldige rechthoek die het voorwerp omsluit;
    c. indien de openbare aankondiging wordt gedaan door middel van een combinatie van verschillende losse voorwerpen of een opschrift met losse letters of symbolen, wordt de oppervlakte van de openbare aankondiging bepaald door de lengte c.q. de hoogte en de breedte van de denkbeeldige rechthoek die de voorwerpen of het opschrift omsluit;
    d. indien sprake is van een voorziening voor het doen van de aankondiging, wordt de oppervlakte van de aankondiging bepaald op de oppervlakte van de voorziening. Indien de voorziening niet rechthoekig is, wordt de oppervlakte bepaald door de lengte c.q. de hoogte en de breedte van de denkbeeldige rechthoek die de voorziening omsluit;
    e. indien de openbare aankondiging wordt gedaan op een zuil, bord, vlag, (span)doek, poster of soortgelijk aankondigingsvoorwerp, waarop door verschillende belastingplichtigen een aankondiging wordt gedaan, wordt de oppervlakte van de aankondiging van de belastingplichtige bepaald op de aan hem voor het doen van de aankondiging ter beschikking staande oppervlakte van het aankondigingsvoorwerp.
3. Indien de openbare aankondiging slechts voor een deel zichtbaar is vanaf de openbare weg wordt de oppervlakte van de openbare aankondiging bepaald op het van de openbare weg zichtbare gedeelte van de openbare aankondiging.

Artikel 7 Maatstaf en tarief

1. De reclamebelasting wordt geheven per vestiging en per bouwwerk, met inachtneming van het overige in deze verordening bepaalde.
2. Voor de toepassing van dit artikel worden de op de voet van artikel 6, tweede lid, bepaalde oppervlakten van openbare aankondigingen, die bij één vestiging, bouwwerk of deel daarvan behoren, bij elkaar opgeteld. Indien meerdere vestigingen of bouwwerken of delen daarvan direct naast elkaar gelegen zijn en tezamen worden gebruikt door één belastingplichtige voor één vestiging of bouwwerk, worden de oppervlakten van openbare aankondigingen die bij deze vestigingen of bouwwerken of delen daarvan behoren voor de toepassing van dit artikel bij elkaar opgeteld.
3. Openbare aankondigingen behoren in elk geval tot één vestiging of bouwwerk indien zij daarmee fysiek zijn verbonden of daarmee tezamen worden gebruikt.
4. De belasting bedraagt voor het hebben van één of meerdere openbare aankondiging(en) per vestiging of bouwwerk:

	Gelegen in tariefgebied 1 (kern Oostburg)	Per jaar	Per maand	Per jaar (oud 2024)	Per maand (oud 2024)
a.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen minder is dan 0,1 m2	nihil	nihil	nihil	nihil
b.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 0,1 m2 of meer bedraagt, maar minder dan 15 m2	€ 1.062,90	€ 89	€ 1.039,00	€ 87
c.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 15 m2 of meer bedraagt, maar minder dan 25 m2	€ 1.184,45	€ 99	€ 1.157,80	€ 96
d.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 25 m2 of meer bedraagt	€ 1.427,40	€ 119	€ 1.395,30	€ 116

	Gelegen in tariefgebied 2 (bedrijventerrein Oostburg)	Per jaar	Per maand	Per jaar (oud 2024)	Per maand (oud 2024)
a.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen minder is dan 0,1 m2	nihil	nihil	nihil	nihil
b.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 0,1 m2 of meer bedraagt, maar minder dan 15 m2	€ 850,30	€ 71	€ 831,20	€ 69
c.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 15 m2 of meer bedraagt, maar minder dan 25 m2	€ 947,50	€ 79	€ 926,20	€ 77
d.	indien de oppervlakte van de openbare aankondigingen 25 m2 of meer bedraagt	€ 1.141,80	€ 95	€ 1.116,15	€ 93

Artikel 8 Belastingtijdvak

Het belastingtijdvak is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 9 Ontstaan van belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belastingschuld ontstaat bij het begin van het belastingtijdvak.

2. Indien de belastingplicht na het begin van het belastingtijdvak aanvangt, ontstaat de belastingschuld bij de aanvang van de belastingplicht.
3. Indien de belastingplicht bij het begin van het belastingtijdvak bestaat of aanvangt, wordt de reclamebelasting naar het jaartarief geheven.
4. Indien de belastingplicht na het begin van het belastingtijdvak aanvangt, wordt de reclamebelasting naar het maandtarief geheven.
5. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt, is de naar maandtarief geheven reclamebelasting verschuldigd voor zoveel maanden als er in dat jaar, na het tijdstip van de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
6. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt en de reclamebelasting naar het jaartarief is geheven, wordt de aanslag op verzoek van de belastingplichtige verminderd met het product van het maandtarief en het aantal maanden van de voor dat jaar verschuldigde reclamebelasting als er in dat jaar, na het tijdstip van de beëindiging van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
7. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt en de reclamebelasting naar het maandtarief is geheven, wordt de aanslag op verzoek van de belastingplichtige verminderd tot op het bedrag dat met toepassing van het maandtarief wordt berekend voor het aantal volle kalendermaanden waarin de belastingplicht bestond. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt de maand waarin de belastingplicht eindigt als volle kalendermaand aangemerkt.
8. Het zesde en zevende lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen het gebied verhuist en een andere vestiging in gebruik neemt met eenzelfde tarief.
9. Indien vermindering van de oppervlakte van de openbare aankondigingen in de loop van het belastingtijdvak leidt tot indeling in een andere tariefklasse, wordt de aanslag op verzoek van de belastingplichtige verminderd met het verschil tussen de respectievelijke maandtarieven gedurende het resterende aantal volle kalendermaanden in het kalenderjaar.

Artikel 10 Wijze van heffing

De reclamebelasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 11 Termijnen van betaling

In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.

In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.

De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 12 Kwijtschelding

Bij de invordering van de reclamebelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 13 Overgangsrecht

De ‘Verordening reclamebelasting 2024’ vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 14, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 14 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening reclamebelasting Oostburg 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

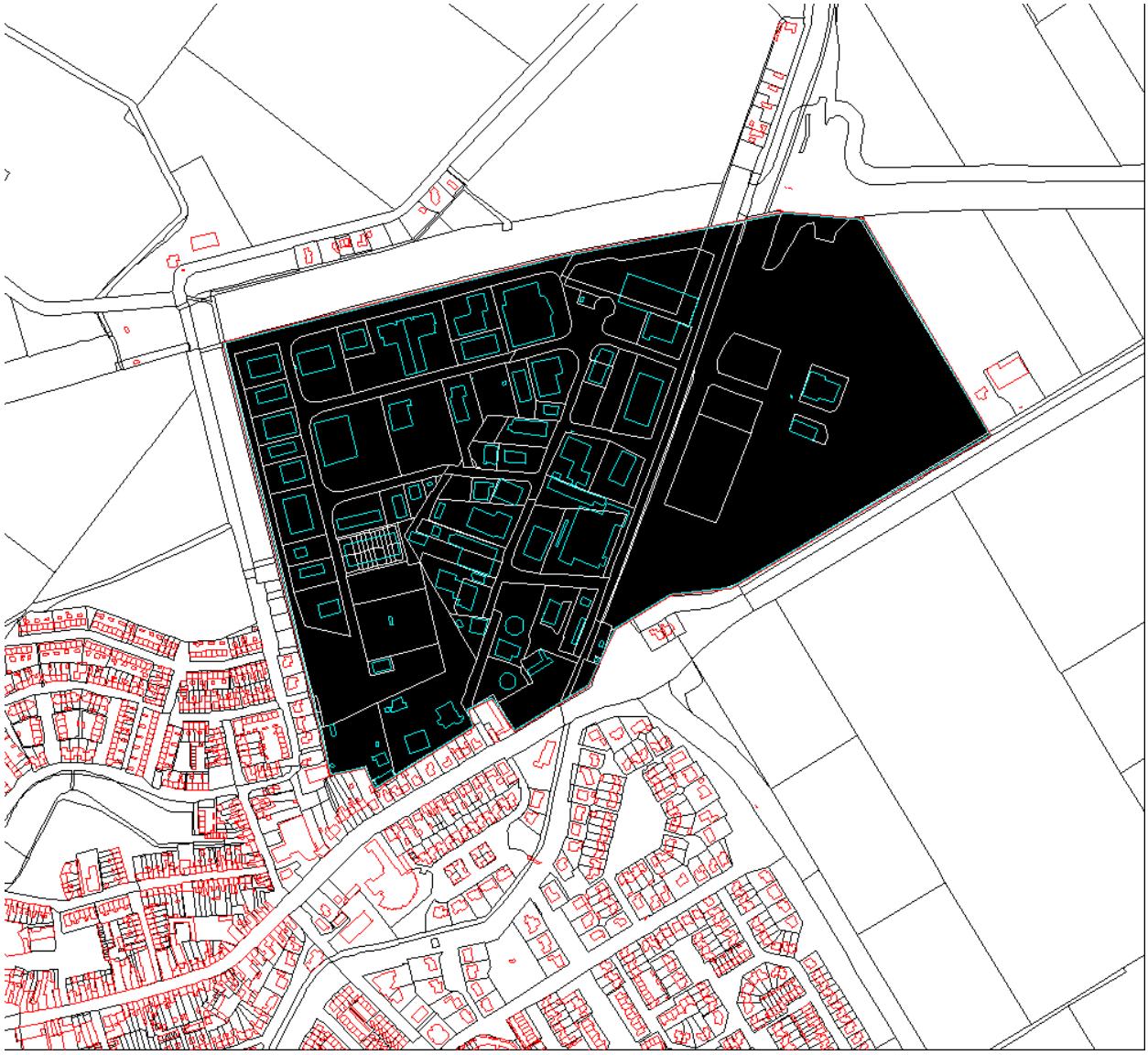
De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D Vermue

Bijlage:

Overzichtskaarten als bedoeld in artikel 2 van de verordening reclamebelasting Oostburg 2025

Reclamebelasting Oostburg, kaart deelgebied 1 (Kern)

Reclamebelasting Oostburg , kaart deelgebied 2 (Bedrijventerrein Stampershoek)

Behorende bij raadsbesluit van 19 december 2024

De griffier van de gemeente Sluis,

Mr. P.T.G. Claeijs

Verordening rioolheffing 2025

De raad van de gemeente Sluis;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 228a van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2025

(Verordening rioolheffing 2025)

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. gemeentelijke riolering: een voorziening of combinatie van voorzieningen voor inzameling, verwerking, zuivering of transport van afvalwater, hemelwater of grondwater, in eigendom, in beheer of in onderhoud bij de gemeente;
2. perceel: een roerende of onroerende zaak of een zelfstandig gedeelte daarvan;
3. verbruiksperiode: de periode waarop de afrekening van het waterbedrijf betrekking heeft;
4. water: huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, hemelwater, grondwater of oppervlaktewater.

Artikel 2 Aard van de belasting

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

1. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
2. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 3 Belastbaar feit en belastingplicht

1. De belasting wordt geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.
2. Voor de belasting wordt:
   a. gebruik van een perceel door de leden van een huishouden aangemerkt als gebruik door het door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aangewezen lid van dat huishouden;

b. gebruik door de persoon aan wie een deel van een perceel in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door de persoon die dat deel in gebruik heeft gegeven;
c. het ter beschikking stellen van een perceel voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door de persoon die dat perceel ter beschikking heeft gesteld.

Artikel 4 Zelfstandige gedeelten

Indien gedeelten van een in artikel 3 bedoeld perceel blijkens hun indeling bestemd zijn om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt, wordt de belasting geheven ter zake van elk als zodanig bestemd gedeelte, met dien verstande dat indien twee of meer van die gedeelten tezamen als één geheel worden gebruikt, deze als één perceel worden aangemerkt.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

1. De belasting wordt geheven naar het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd.
2. Het aantal kubieke meters water wordt gesteld op het aantal kubieke meters leidingwater, grondwater en oppervlaktewater dat in de laatste aan het begin van het belastingjaar voorafgaande verbruiksperiode naar het perceel is toegevoerd of opgepompt. Ingeval de verbruiksperiode niet gelijk is aan een periode van twaalf maanden, wordt de hoeveelheid water door herleiding naar tijdsgelang bepaald. Bij die herleiding wordt een gedeelte van een kalendermaand voor een volle maand gerekend.
3. Ingeval gebruik wordt gemaakt van een pompinstallatie moet die pompinstallatie zijn voorzien van een:
    a. watermeter, waarvan de hoeveelheid opgepompt water kan worden afgelezen, of
    b. bedrijfsurenteller, waarvan het aantal uren dat een pompinstallatie met vaste capaciteit in bedrijf is geweest kan worden afgelezen. De eerste volzin is niet van toepassing indien vaststelling van de hoeveelheid opgepompt water geschiedt op grond van enige andere wettelijke bepaling.
4. De op de voet van het tweede lid berekende hoeveelheid toegevoerd of opgepompt water wordt verminderd met de hoeveelheid water die niet is afgevoerd. De hoeveelheid water die niet is afgevoerd wordt vastgesteld op 20% van de op de voet van het tweede lid berekende hoeveelheid toegevoerd of opgepompt water.

Artikel 6 Belastingtarieven

De belasting bedraagt bij een hoeveelheid water:

a. 0 m³ tot en met 300 m³ € 281,10 (oud 2024: € 305,55)
b. > 300 m³ tot en met 1.000 m³ € 816,80 (oud 2024: € 887,85)
c. > 1.000 m³ tot en met 2.500 m³ € 1.194,15 (oud 2024: € 1.298,00)
d. > 2.500 m³ tot en met 5.000 m³ € 1.706,80 (oud 2024: €1.855,20)
e. > 5.000 m³ € 1.706,80 (oud 2024: € 1.855,20)

vermeerderd met € 0,25 per m³ voor elke volle m³ waarmee de hoeveelheid water de 5.000 m³ te boven gaat.

Artikel 7 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 8 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht met betrekking tot het perceel in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd over zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht met betrekking tot het perceel in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Het tweede lid en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander eigendom in gebruik neemt.

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. In afwijking van het eerst lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening nog maanden in het kalenderjaar waarin de aanslagen worden opgelegd overblijven, met dien verstande, dat het aantal termijnen tenminste vier en ten hoogste negen bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Er wordt geen kwijtschelding verleend van rioolheffing voor percelen, in hoofdzaak bestemd en gebruikt voor vakantie en andere recreatieve doeleinden.

Artikel 12 Overgangsrecht

De ‘Verordening rioolheffing 2024’ vastgesteld op 14 december 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening rioolheffing 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening toeristenbelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 november 2024

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2025

(Verordening toeristenbelasting 2025)

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. vakantieonderkomens: woningen en andere verblijven, niet zijnde mobiele kampeeronderkomens of stacaravans, in hoofdzaak bestemd voor dan wel gebezigd als verblijf voor vakantie- en andere recreatieve doeleinden;
b. mobiele kampeeronderkomens: tent, tentwagen, kampeerauto, caravan of een soortgelijk onderkomen of ander voertuig of gewezen voertuig of een gedeelte daarvan, een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;
c. verhuurde ruimten: woningen en andere verblijven, of gedeelten daarvan, niet-zijnde mobiele kampeeronderkomens of stacaravans, welke niet in hoofdzaak bestemd zijn als verblijf voor vakantie en andere recreatieve doeleinden, doch wel in bepaalde perioden van het jaar voor die doeleinden worden verhuurd dan wel te huur aangeboden;
d. vaste jaarplaats: een terrein of terreingedeelte op een kampeerterrein, dat is gehuurd van de exploitant van het kampeerterrein, bestemd voor het gedurende een jaar hebben van een zelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen, dat doorgaans na afloop van het seizoen niet wordt verwijderd, voor het gebruik door de huurders voor toeristische of recreatieve doeleinden gedurende de totale huurperiode;
e. vaste seizoenplaats: een terrein of terreingedeelte op een kampeerterrein, dat is gehuurd van de exploitant van het kampeerterrein, bestemd voor het gedurende een seizoen hebben van een zelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen, dat doorgaans na afloop van het seizoen niet wordt verwijderd en waarin het gedurende de winterperiode niet toegestaan is om te overnachten, voor het gebruik door de huurders voor toeristische of recreatieve doeleinden gedurende de totale huurperiode;

f. seizoenplaats: een terrein of terreingedeelte op een kampeerterrein, dat is gehuurd van de exploitant van het kampeerterrein, bestemd voor het gedurende het seizoen hebben van een zelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen, dat doorgaans na afloop van het seizoen wordt verwijderd, voor het gebruik door de huurders voor toeristische of recreatieve doeleinden gedurende de totale huurperiode;
g. toeristische plaats: een terrein of terreingedeelte dat bestemd is voor het gedurende een jaar of seizoen plaatsen van steeds wisselende mobiele kampeeronderkomens;
h. verhuureenheden: vakantieonderkomens, mobiele kampeeronderkomens of verhuurde ruimten die door de eigenaar of exploitant worden verhuurd voor perioden korter dan een maand aan steeds wisselende personen;
i. kampeerterrein: een terrein dat bestemd is om te worden gebruikt voor verblijfsrecreatie;
j. stacaravans: caravans die op een seizoens-, vaste seizoens- of jaarplaats op een kampeerterrein zijn neergezet om voor langere tijd als verblijfsplaats te dienen en die bestemd zijn voor en gebezigd worden als verblijf voor vakantie- en andere recreatieve doeleinden;
k. arrangement: een reservering op een toeristische plaats voor een gezin, echtpaar of samenreizende personen gedurende een vooraf vastgelegde periode van minimaal vier weken voor een vast huurbedrag;
l. voorseizoenarrangement: een arrangement lopend vanaf het begin van het kampeerseizoen en eindigend aan het eind van de maand juni;
m. verlengd voorseizoenarrangement: een arrangement lopend vanaf het begin van het kampeerseizoen en eindigend in de eerste helft van de maand juli;
n. naseizoenarrangement: een arrangement met een looptijd van ongeveer twee maanden, startend na het hoogseizoen en eindigend bij de afloop van het kampeerseizoen;
o. maandarrangement: een arrangement met een looptijd van één maand gedurende de maand juni of september;

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'toeristenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Artikel 3 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf, is degene belastingplichtig die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.

Artikel 4 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven voor het verblijf:

1. van degene die verblijft in een toegelaten instelling als bedoeld in artikel 4 van de Wet toetreding zorgaanbieders;
2. ~~van degene die verblijf houdt in een gemeubileerde woning voor welk verblijf forensenbelasting is verschuldigd;~~ door diegene die verblijf houdt in een gemeubileerde woning indien hij ter zake van het verblijf in of het ter beschikking houden van die woning forensenbelasting is verschuldigd

3. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt in een gelegenheid als bedoeld in artikel 2 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers.
4. Op vaartuigen voor welk verblijf watertoeristenbelasting is verschuldigd.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Artikel 6 Forfaitaire berekeningswijze van de maatstaf van heffing

1. Het aantal personen dat heeft overnacht, wordt met betrekking tot:
    a. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op vaste jaarplaatsen en vaste seizoenplaatsen, bepaald op 2,5
    b. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op seizoen-, of toeristische plaatsen, bepaald op:
        i. 2,4, indien sprake is van een voorseizoenarrangement;
        ii. 2,4, indien sprake is van een verlengd voorseizoenarrangement
        iii. 2,2, indien sprake is van een naseizoenarrangement
        iv. 2,1, indien sprake is van een maandarrangement.
2. Het aantal malen dat door de in het eerste lid bedoelde personen is overnacht, wordt:
    a. in geval van het eerste lid, sub a, bepaald op 55
    b. in geval van het eerste lid, sub b, betaald op:
        i. 29, indien sprake is van een voorseizoenarrangement
        ii. 39, indien sprake is van een verlengd voorseizoenarrangement
        iii. 14, indien sprake is van een naseizoenarrangement
        iv. 12, indien sprake is van een maandarrangement.
3. Op basis van lid 1 en 2 en met toepassing van de tarieven zoals vermeld in artikel 8, worden de forfaits als volgt berekend:

soort verblijf	aantal personen	aantal overnachtingen	tarief overnachting	forfait (afgerond)
vaste jaarplaats	2,5	55	€ 2,15 (oud: € 2,10)	€ 296 (oud: € 289)
vaste seizoenplaats	2,5	55	€ 1,70 (oud: € 1,65)	€ 234 (oud: € 227)
voorseizoenarrangement	2,4	29	€ 1,70 (oud: € 1,65)	€ 118 (oud: € 115)
verlengd voorseizoenarrangement	2,4	39	€ 1,70 (oud: € 1,65)	€ 159 (oud: € 154)
naseizoenarrangement	2,2	14	€ 1,70 (oud € 1,65)	€ 52 (oud: € 51)

maandarrangement	2,1	12	€ 1,70 (oud: € 1,65)	€ 43 (oud: € 42)

4. In afwijking van de eerste twee leden wordt het forfait niet toegepast op verblijf in verhuureenheden, vakantieonderkomens en mobiele kampeeronderkomens, die niet door dezelfde persoon of personen worden gehuurd voor de gehele jaar-, seizoens- of arrangementenperiode, doch steeds worden gehuurd door wisselende verblijfhoudenden voor een korte periode.

Artikel 7 Opteren voor niet-forfaitaire maatstaf van heffing

In afwijking van het bepaalde in artikel 6 wordt op een door de belastingplichtige bij de aangifte gedane aanvraag de maatstaf van heffing vastgesteld op het werkelijke aantal overnachtingen, indien blijkt dat dit aantal lager is dan het op grond van artikel 6 berekende aantal.

Artikel 8 Belastingtarief

Het tarief bedraagt per persoon per overnachting voor:

a. (mini)campings en kampeerboerderijen, met uitzondering van strandslaaphuisjes en vaste jaarplaatsen € 1,70 (oud: € 1,65)
b. vaste jaarplaatsen € 2,15 (oud: € 2,10)
c. pensions en vakantieonderkomens € 2,15 (oud: € 2,10)
d. hotels € 2,80 (oud: € 2,75)
e. strandslaaphuisjes € 2,80 (oud:€ 2,75)
f. niet-beroepsmatig verhuurde ruimten € 2,15 (oud: € 2,10)
g. voor het houden van verblijf anders dan genoemd in de onderdelen a. t/m f. € 2,15 (oud: € 2,10)

Artikel 9 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 10 Wijze van heffing

1. De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.
2. Er kan een voorlopige aanslag worden opgelegd tot ten hoogste het bedrag waarop de aanslag vermoedelijk zal worden vastgesteld.

Artikel 11 Aanslaggrens

Geen belastingaanslag wordt opgelegd indien het aantal overnachtingen, waartoe gelegenheid wordt of is gegeven, tijdens het belastingjaar minder dan tien zal of heeft belopen.

Artikel 12 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 13 Kwijtschelding

Bij de invordering van toeristenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 14 Aanmeldingsplicht

1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot overnachten verschaft, zulks schriftelijk te melden aan de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen gemeenteambtenaren, bedoeld in artikel 231, tweede lid, onderdelen b en d, van de Gemeentewet.
2. De verplichting als bedoeld in het voorgaande lid geldt niet voor de belastingplichtige die met betrekking tot het jaar voorafgaand aan het belastingjaar in de heffing van de toeristenbelasting betrokken is.

Artikel 15 Registratieplicht

1. De belastingplichtige, als bedoeld in artikel 3, is gehouden, degenen die verblijf houden te registreren in een daarvoor bestemd nachtverblijfregister.
2. Met betrekking tot de inrichting en het gebruik van het nachtverblijfregister kunnen nadere regels gesteld worden.
3. Het bepaalde in lid 2 van dit artikel geldt niet voor zover de belastingplichtige gebruik maakt van een eigen registratiesysteem.
4. Bij de vaststelling van feiten ten behoeve van de heffing van toeristenbelasting kan de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b en d van de Gemeentewet, bedoelde gemeenteambtenaar het door belastingplichtige bijgehouden nachtverblijfregister raadplegen.

Artikel 16 Aangifteplicht

1. De belastingplichtige, bedoeld in artikel 3, is gehouden, indien hij niet binnen vier weken na afloop van het belastingjaar een uitnodiging heeft ontvangen tot het doen van aangifte, binnen twee weken na afloop van deze termijn schriftelijk aan de aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet, tot een uitnodiging tot het doen van aangifte te verzoeken.
2. De gemeente behoudt zich te allen tijde het recht voor alsnog een uitnodiging tot het doen van aangifte te verzenden, dan wel, bij gebrek aan een (tijdige) aangifte door belastingplichtige, de grondslag voor de berekening van de toeristenbelasting te schatten en de belasting middels een ambtshalve aanslag op te leggen.
3. Indien beschikbaar zal de grondslag voor de aanslag als bedoeld in het voorgaande lid tenminste gelijk zijn aan de grondslag van het voorgaande belastingjaar.

Artikel 17 Overgangsrecht

De ‘Verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2024’ vastgesteld op 14 december 2023, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 18 genoemde datum van ingang van de heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 18 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 19 Citeertitel

De verordening wordt aangehaald als ‘Verordening toeristenbelasting 2025’.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Verordening watertoeristenbelasting 2025

De raad van de gemeente Sluis;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en invordering van watertoeristenbelasting 2025

(Verordening watertoeristenbelasting 2025)

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. vaartuig: een vaartuig dat is bestemd of wordt gebezigd voor vakantie of andere recreatieve doeleinden;
b. lengte: de lengte over alles;
c. vaste ligplaats: een ligplaats die naar plaatselijk gebruik, zulks ter beoordeling van het college van burgemeester en wethouders, is bestemd voor het regelmatig afmeren of ter anker leggen van een zelfde vaartuig gedurende een periode van ten minste een maand;
d. etmaal: een aaneengesloten tijdvak van 24 uren, aanvangend om 21.00 uur;
e. maand: een aaneengesloten tijdvak van 30 etmalen;
f. seizoen: het tijdvak van 1 april tot en met 1 november;
g. schipper: de gezagvoerder van een vaartuig of degene die deze vervangt;
h. passanten: diegenen die verblijf houden in de gemeente, met of op een vaartuig, zonder het hebben van een ligplaats.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'watertoeristenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf op vaartuigen die aanwezig zijn in wateren binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook, door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Artikel 3 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2 door het ter beschikking stellen van ligplaatsen of vaartuigen.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf, is belastingplichtig:
    a. de schipper,
    b. de eigenaar of de gebruiker van een vaartuig, of
    c. degene die werkelijk verblijf houdt aan boord van een dergelijk vaartuig.

Artikel 4 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven ter zake van het verblijf:

1. door degenen die verblijf houden aan boord van:
    a. een vaartuig dat is ingericht en wordt gebruikt tot verpleging of verzorging van zieken, van gebrekkigen, van hulpbehoevenden of van bejaarden;
    b. kano's, roei- en volgboten;
    c. motor- en zeilboten met een lengte van ten hoogste 4 meter;
    d. een vaartuig dat zich op last of bevel van de overheid in het gemeentelijke watergebied bevindt;
2. waarvoor de gemeente belasting heft ingevolge de verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting;
3. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h, van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt in een gelegenheid als bedoeld in artikel 2 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal verblijven in het belastingtijdvak. Het aantal verblijven wordt gesteld op de som van het aantal etmalen dat elke in artikel 2 bedoelde persoon verblijf heeft gehouden. Voor de toepassing van dit artikel wordt een gedeelte van een etmaal voor een vol etmaal gerekend.

Artikel 6 Forfaitaire berekeningswijze van de maatstaf van heffing

1. Ter zake van vaartuigen met een vaste ligplaats wordt, indien een belastingplichtige als bedoeld in artikel 3, eerste lid, is aangewezen:
    a. het aantal personen die verblijf hebben gehouden, bepaald op 2,5;
    b. het aantal etmalen dat door de onder a bedoelde personen verblijf is gehouden, bepaald op 18,5.
2. Op basis van lid 1 en met toepassing van het tarief zoals vermeld in artikel 8, wordt het forfait als volgt berekend:

aantal personen verblijf	aantal etmalen verblijf	tarief per verblijf	forfait
2,5	18,5	€ 1,70 (oud:€ 1,65)	€ 79,00 (oud:€ 76,00)

Artikel 7 Opteren voor niet forfaitaire maatstaf van heffing

In afwijking van het bepaalde in artikel 6, wordt op een door de belastingplichtige bij de aangifte gedane aanvraag de maatstaf van heffing vastgesteld op het werkelijke aantal etmalen dat verblijf is gehouden, indien blijkt dat dit aantal lager is dan het op de voet van artikel 6 berekende aantal.

Artikel 8 Belastingtarief

Het tarief bedraagt per verblijf: € 1,70 (oud: € 1,65)

Artikel 9 Belastingtijdvak

Het belastingtijdvak is gelijk aan een kalenderjaar.

Artikel 10 Wijze van belastingheffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 11 Aanslaggrens

Een belastingaanslag wordt niet opgelegd als het aantal etmalen dat gelegenheid tot verblijf is of wordt gegeven, tijdens het belastingtijdvak minder dan tien zal of heeft belopen.

Artikel 12 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn twee maanden later.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande lid gestelde termijnen.

Artikel 13 Kwijtschelding

Bij de invordering van watertoeristenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 14 Aanmeldingsplicht

1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot verblijf verschaft, zulks schriftelijk te melden aan de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen gemeenteambtenaren, bedoeld in artikel 231, tweede lid, onderdelen b en d, van de Gemeentewet,
2. De verplichting als bedoeld in het voorgaande lid geldt niet voor de belastingplichtige die met betrekking tot het jaar voorafgaand aan het belastingjaar in de heffing van de toeristenbelasting betrokken is.

Artikel 15 Overgangsrecht

De ‘Verordening watertoeristenbelasting 2024’ vastgesteld op 14 december 2023, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 16 genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 16 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.

Artikel 17 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening watertoeristenbelasting 2025’.

Sluis, 19 december 2024,

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
Mr. P.T.G. Claeijs	Mr. M.M.D. Vermue

Raad

Dossiernummer	7745
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	15
Titel	Voorstel tot indienen van een positieve zienswijze met betrekking tot de 2e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 van Sabewa Zeeland

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

Betreft een verzoek van Sabewa om financiële dekking te krijgen voor een aantal zaken waaronder een technologieoplossing voor de uitvoering van de belastingtaken, de afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken en voor het wegwerken van achterstanden in het objectenbeheer. Hiervoor zijn een 2e begrotingswijziging 2024 en een 1e begrotingswijziging 2025 aangeleverd.

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot indienen van een positieve zienswijze met betrekking tot de 2e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 van Sabewa Zeeland
Portefeuillehouder	Wethouder C. Simons

Samenvatting

Conform artikel 68 van de Wet GR dient een begrotingswijziging 8 weken voordat zij aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden, te worden toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan het algemeen bestuur van het waterschap, zodat deze binnen 8 weken een zienswijze op de begrotingswijziging kunnen indienen. Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen van 1 juli 2022 wordt deze termijn 12 weken. De GR Sabewa Zeeland wordt hierop aangepast. Voor deze begrotingswijzigingen geldt nog 8 weken.

Sabewa Zeeland (verder: Sabewa) verzoekt de deelnemers om financiële dekking voor de volgende zaken:
- een technologieoplossing met betrekking tot de uitvoering van belastingtaken, hiervoor is een bedrag benodigd van € 2.302.114,--;
- Afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023. Hiervoor is een bedrag benodigd van € 663.041,--;
- Wegwerken van achterstanden in het objectenbeheer. Hiervoor is een bedrag benodigd ten bedrage van € 235.000,--.

De kosten zullen deels in 2024 en deels in 2025 worden gemaakt vandaar dat er zowel een 2e begrotingswijziging 2024 wordt aangeleverd (voor de 1e begrotingswijziging 2024 is medio 2024 door uw raad reeds een positieve zienswijze afgegeven en deze is vastgesteld door het AB van Sabewa) als een 1e begrotingswijziging 2025.
Uit het oogpunt van begrotingsrechtmatigheid dient de begroting uiterlijk 31 december 2024 door het Algemeen Bestuur te worden vastgesteld.

Uw raad dient dan ook uiterlijk 19 december 2024 een eventuele zienswijze in te dienen bij Sabewa.
Wij stellen u voor om een positieve zienswijze over de 2e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 van Sabewa Zeeland in te dienen conform het advies van de Begeleidingscommissie en de Samenstellingscommissie middels de bijgaande concept brief aan Sabewa Zeeland.

Aan de raad,

Algemeen

Het Dagelijks Bestuur van Sabewa Zeeland heeft op 16 oktober de 2e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 inclusief oplegnotitie aangeboden.

Toelichting

Sabewa Zeeland (verder: Sabewa) verzoekt om financiële dekking voor een aantal zaken. Voor zover nodig verwijzen wij hierbij naar de bijlagen bij dit raadsvoorstel. Deze zaken zijn ook toegelicht door Sabewa tijdens de digitale informatiebijeenkomst van 4 november 2024 welke georganiseerd was voor raadsleden van de

deelnemers en voor leden van de Algemene Vergadering van waterschap Scheldestromen. Voor de volgende zaken wordt om financiële dekking verzocht:

1. een technologieoplossing met betrekking tot de uitvoering van belastingtaken, hiervoor is een bedrag benodigd van € 2.302.114,--;
2. Afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023. Hiervoor is een bedrag benodigd van € 663.041,--;
3. Wegwerken van achterstanden in het objectenbeheer. Hiervoor is een bedrag benodigd ten bedrage van € 235.000,--.

De kosten worden deels in 2024 gemaakt en deels in 2025, vandaar de splitsing in twee begrotingswijzigingen. Het overgrote deel van de te maken kosten valt in 2025 en betreft met name de technologie oplossing voor de belastingapplicatie. Bovenstaande uitgaven waren niet voorzien c.q. meegenomen in de 1e begrotingswijziging 2024 danwel de begroting 2025 welke door het AB van Sabewa op 6 september 2024 zijn vastgesteld.
Inmiddels is er door Sabewa aan één partij gegund voor een technologie oplossing.

Het AB van Sabewa heeft ervoor gekozen om dekking voor de uitgaven te vinden middels een éénmalige extra bijdrage van de deelnemers en heeft daarbij tevens aangegeven dat de uitgaven met betrekking tot de punten 2. en 3. die aanvankelijk achteraf met de deelnemers zouden worden verrekend, alsnog in de éénmalige extra bijdragen van de deelnemers moeten worden opgenomen. De totale éénmalige bijdrage van de deelnemers wordt verantwoord in 2024 (dit in het licht van het ravijnjaar 2026, waarbij met de éénmalige investering in de technologieoplossing de automatiseringskosten vanaf 2026 aanzienlijk lager uitvallen) maar wordt verwerkt in twee begrotingswijzigingen.

Hieronder worden de punten zoals genoemd onder 1., 2. en 3. nader toegelicht.

Aanbesteding technologieoplossing met betrekking tot de uitvoering van belastingtaken

Eind 2023 zijn de onderhandelingen van Sabewa met de huidige leverancier van de belastingapplicatie vastgelopen omdat het systeem verouderd is maar de kosten voor Sabewa jaarlijks wel oplopen. Het systeem waar de applicatie op draait loopt tegen zijn grenzen aan. Hoe langer Sabewa wacht met het zoeken naar alternatieve mogelijkheden, hoe groter de achterstand in de technologie wordt terwijl de kosten alleen maar oplopen de komende jaren. Mede met het zicht op het ravijnjaar voor de gemeenten in 2026 heeft Sabewa gekeken voor een alternatief dat goedkoper is en toekomstbestendig is.

Naar aanleiding van de uitkomsten van een marktconsultatie heeft Sabewa besloten te kiezen voor een technologie oplossing ten behoeve van het uitvoeren van de belastingtaken.
Met de partij waaraan gegund is kan Sabewa zelf aangeven hoe zij het systeem ingericht wil zien en bepaalt zij zelf het proces terwijl de huidige applicatie nog het proces bepaalt. Er kan straks dus slimmer en efficiënter worden gewerkt.
Verdere voordelen zijn dat het systeem alle data bij de bron ophaalt en niet kopieert op een eigen server waardoor er datalight kan worden gewerkt en er ook geen sprake is van vervuiling. Het systeem geeft burgers de mogelijkheid tot regie op hun data.
Belangrijk voor de komende jaren is bovendien dat de kosten voor de nieuwe technologie oplossing veel lager zijn dan doorgaan met de huidige situatie:

Huidige situatie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Automatiseringskosten	1.341.734	1.384.839	1.398.155	1.411.684	1.425.429	1.439.394	1.453.582	1.467.997	1.482.643	1.497.523	1.512.642	1.528.002
Technologieoplossing	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Automatiseringskosten	1.341.734	1.384.839	916.374	916.374	916.374	916.374	916.374	916.373	916.373	916.373	916.373	916.373
Implementatiekosten	351.250	1.950.864										
Totaal	1.692.984	3.335.703	916.374	916.374	916.374	916.374	916.374	916.373	916.373	916.373	916.373	916.373

Afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023

Reeds bij de behandeling van de 1e begrotingswijziging 2024 werd een forse stijging door Sabewa verwacht van de aantallen beroepszaken 2023 en 2024 (door NCNP-bureaus). De aantallen en de voor afhandeling daarvan benodigde extra inhuur waren op dat moment nog niet in te schatten en daarom nog geen onderdeel van de 1e begrotingswijziging 2024. Deze kosten zouden achteraf verrekend worden met de deelnemers.
Inmiddels blijkt dat er 346 beroepszaken zijn ingediend over 2023, een verdubbeling ten opzichte van het vorige jaar maar wel in lijn met de landelijke trend. Dit leidt tot de volgende prognose van extra kosten (die nog niet in de 1e begrotingswijziging 2024 zijn meegenomen, maar nu wel in de éénmalige bijdrage van de deelnemers wordt meegenomen:

Onderdeel	Bedrag
Taxatietechnische inhuur beroepszaken	€ 146.000
Juridische inhuur beroepszaken	€ 152.000
Administratieve ondersteuning	€ 30.000
Meerkosten Proceskostenvergoeding bezwaar en beroep	€ 324.041
Overig	€ 11.000
Totaal	**€ 663.041**

Wegwerken van achterstanden in objectenbeheer

De Waarderingskamer heeft in juni 2024 aangegeven dat de achterstanden in de WOZ-beschikkingen vóór 31 december 2025 moeten zijn weggewerkt. Sabewa heeft progressie gemaakt, maar de achterstand kan niet binnen de bestaande capaciteit worden weggewerkt. Hiervoor is € 235.000,-- benodigd.

Tot slot dient er in de begrotingswijzigingen als gevolg van bovenstaande kosten (die ex BTW zijn) nog een deel aan niet compensabele BTW te worden opgenomen (€ 88.399,- die bij de verdeling van kosten overigens aan het waterschap worden toegerekend. Het waterschap kan immers geen BTW compenseren).

Uiteindelijk komen we tot de volgende verdeling (verder nog rekening houdend met hogere niet compensabele BTW die voor rekening van het Waterschap komt en doorschuiven van een deel van de kosten van de jaarplannen naar 2025):

Onderdeel	2e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2024	1e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2025	Extra bijdrage begroting deelnemers 2024
Technologieoplossing	€ 351.250	€ 1.950.864	€ 2.302.114
Beroepszaken 2023	€ 408.851	€ 254.190	€ 663.041
Achterstanden objectenbeheer	€ -	€ 235.000	€ 235.000
Niet compensabele BTW	€ 30.497	€ 57.902	€ 88.399
Doorschuiven deel kosten jaarplannen	€ -143.420	€ 143.420	€ -
Totaal	**€ 647.178**	**€ 2.641.376**	**€ 3.288.554**

Aangezien de éénmalige extra bijdrage volledig in 2024 moet worden toegekend betekent dit per deelnemer:

Bijdrage deelnemers	Eenmalige bijdrage 2024
Borsele	€ 217.952
Goes	€ 421.861
Hulst	€ 263.679
Kapelle	€ 117.547
Reimerswaal	€ 205.484
Sluis	€ 382.854
Terneuzen	€ 552.423
Tholen	€ 252.856
Totaal gemeenten	€ 2.414.655
Waterschap	€ 873.899
Totaal	**€ 3.288.554**

De éénmalige bijdragen hebben grotendeels betrekking op 2024 en maar een klein deel op 2025. De constructie is namelijk dat de gehele éénmalige extra bijdrage verwerkt wordt in 2024. De uitgaven in 2024 zijn nog beperkt zodat het grootste gedeelte van de bijdrage naar de reserves gaat. In 2025, wanneer de grootste uitgaven zijn voorzien aan met name de technologie oplossing, wordt dit bedrag weer uit de reserves gehaald.

Voor 2025 betekent dat er weliswaar een kleine verschuiving is in bijdrage per deelnemer maar dat de totale bijdrage van deelnemers gelijk blijft ten opzichte van de primaire begroting.

Wat betekent dit voor gemeente Sluis?
2024
Bijdrage gemeente Sluis ná vastgestelde 1e begrotingswijziging 2024: € 897.977,--
Bijdrage gemeente Sluis na 2e begrotingswijziging 2024: € 1.267.756,-- (verschil: € 369.779,--)
2025
Bijdrage gemeente Sluis op basis van de primaire begroting 2025: € 850.526,--
Bijdrage gemeente Sluis na 1e begrotingswijziging 2025: € 863.601,-- (verschil: € 13.075,--)

De twee verschillen bij elkaar vormen de totale éénmalige extra bijdrage voor gemeente Sluis van € 382.854,-- die in 2024 verrekend wordt.

Advies Begeleidingscommissie en Samenstellingscommissie
Zowel de Begeleidingscommissie als de samenstellingscommissie adviseren positief met betrekking tot de voorgestelde begrotingswijzigingen.

Voor meer informatie omtrent de begrotingswijzigingen wordt verwezen naar de bijlagen (inclusief een conceptbrief met zienswijze en het advies van de Begeleidingscommissie en de Samenstellingscommissie).

Dekking
Aangezien het hier om een gemeenschappelijke regeling gaat, wordt dekking gezocht in het saldo van baten en lasten.

Samenvattend
Met het oog op de toekomst achten wij de investering in nieuwe technologie noodzakelijk. Ook de overige uitgaven zijn noodzakelijk waarbij de kosten voor afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023 niet eerder konden worden voorzien.

Gelet op het bovenstaande adviseren wij u voor zowel de 2e begrotingswijziging 2024 als de 1e begrotingswijziging 2025 een positieve zienswijze af te geven conform bijgaande conceptbrief aan Sabewa en hierdoor in te stemmen met onttrekking van € 370.000,-- uit het saldo van baten en lasten 2024 en van € 13.100,-- uit het begrotingssaldo 2025.

Oostburg, 12 november 2024

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

Bijlage a Oplegnotitie begrotingswijziging 2024 en 2025
Bijlage b Voorstel 2e begrotingswijziging 2024 getekend
Bijlage c Voorstel 1e begrotingswijziging 2025 getekend
Bijlage d Conceptbrief zienswijze
Bijlage e Advies Begeleidingscommissie
Bijlage f Advies Samenstellingcommissie

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 november 2024

gelet op het advies van de commissie Samenleving/Middelen van 10 december 2024;

gelet op artikel 67a en 68 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en hoofdstuk 10 Financiële bepalingen van de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland

BESLUIT:

een positieve zienswijze in te dienen over de 2e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 van Sabewa Zeeland en hierdoor in te stemmen met onttrekking van € 370.000,-- uit het saldo van baten en lasten 2024 en van € 13.100,-- uit het begrotingssaldo 2025.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Aan de raden van de gemeenten Borsele,
Goes, Kapelle, Hulst, Sluis, Terneuzen, Tholen
Reimerswaal
Aan de Algemene Vergadering van Waterschap
Scheldestromen

Kenmerk	:
Onderwerp	: Oplegnotitie voorstel 2e begrotingswijziging 2024 en 1e Begrotingswijziging 2025
Behandeld door	: M. Buwalda
E-mailadres	: bestuursondersteuning@sabewazeeland.nl
Bijlagen	: Voorstel 2e begrotingswijziging 2024 Voorstel 1e begrotingswijziging 2025

Terneuzen, 14 oktober 2024

Geachte raadsleden,

Langs deze weg willen we u verzoeken om financiële dekking voor de volgende zaken:

- Technologieoplossing voor uitvoering van de belastingtaken: € 2.302.114,-;
- Afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023: € 663.041,-;
- Wegwerken achterstanden in het objectenbeheer: € 235.000,-.

De kosten hiervoor zullen door Sabewa Zeeland deels in 2024 en deels in 2025 worden gemaakt. Het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland heeft de voorkeur uitgesproken voor financiële dekking door middel van een eenmalige bijdrage van de deelnemers in 2024.

Hieronder worden deze zaken nader toegelicht:

Technologieoplossing uitvoering belastingtaken
Na vastgelopen onderhandelingen eind 2023 over contractverlening met de huidige leverancier vanwege onder andere alsmaar oplopende kosten heeft Sabewa Zeeland gekeken naar alternatieve mogelijkheden voor haar belastingapplicatie. Ook in het licht van het naderende ravijnjaar.

Om te inventariseren wat de technologische mogelijkheden waren, is gekozen om een marktconsultatie te starten. Met 19 geïnteresseerden partijen werd duidelijk dat naast de huidige leveranciers in de markt van belastingapplicaties, ook nieuwkomers middels een zogeheten platformoplossing geïnteresseerd waren. De marktconsultatie leverde Sabewa Zeeland genoeg vertrouwen en onderbouwing op om niet een belastingapplicatie, maar een technologieoplossing t.b.v. het uitvoeren van de belastingtaken van Sabewa Zeeland uit te vragen. Via een Europese openbare aanbestedingsprocedure konden zowel nieuwkomers als de bestaande partijen een kans krijgen.

Na instemming vanuit het Dagelijks Bestuur heeft Sabewa Zeeland de Europese openbare aanbestedingsprocedure met referentienummer TN467145 doorlopen op TenderNed en heeft het Dagelijks Bestuur beslist tot een gunning aan één van de partijen. De belangrijkste argumenten, om voor deze partij de kiezen, zijn:

- Sluit het beste aan op de visie om data bij de bron op te halen, te minimaliseren qua opslag (datalight te werken) en te komen tot een modernisering van de organisatie, waarbij de bestuurlijke aansprakelijkheid in het kader van informatie- en dataveiligheid het beste is geborgd;
- Biedt de beste mogelijkheden om inwoners regie op hun eigen data te kunnen geven en te werken vanuit een 360 graden burger/ klantbeeld ten behoeve van het (informele) burgercontact;
- Biedt een sterk partnership met de (keten van) leverancier(s) waarbij afhankelijkheid van de leverancier bij veranderingen en ontwikkelingen het laagst is; medewerkers kunnen zelfstandig mutaties en aanpassingen in de technologie oplossing uitvoeren;
- Medewerkers van Sabewa Zeeland zien de meeste mogelijkheden om slim en efficiënter te werken in het uitvoeren van de belastingtaak omdat het systeem niet meer dicteert hoe processen dienen te lopen.

postadres Postbus 1155 · 4530 GD Terneuzen
adres Kennedylaan 1 · 4538 AE Terneuzen
telefoon 088 - 999 58 00
email info@sabewazeeland.nl
www.sabewazeeland.nl

- De jaarlijkse kosten voor het nieuwe technologie oplossing zijn aanzienlijk lager dan de jaarlijkse kosten van de huidige leverancier.

In de onderstaande tabel is een vergelijking gemaakt tussen de automatiseringskosten in de huidige situatie en de nieuwe situatie met de technologieoplossing. Daarbij is een periode van ca. 12 jaar gehanteerd.

Huidige situatie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Automatiseringskosten	1.341.734	1.384.839	1.398.155	1.411.684	1.425.429	1.439.394	1.453.582	1.467.997	1.482.643	1.497.523	1.512.642	1.528.002
Technologieoplossing	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Automatiseringskosten	1.341.734	1.384.839	916.374	916.374	916.374	916.374	916.374	916.373	916.373	916.373	916.373	916.373
Implementatiekosten	351.250	1.950.864										
Totaal	1.692.984	3.335.703	916.374	916.374	916.374	916.374	916.374	916.373	916.373	916.373	916.373	916.373

Vanaf 2026 dalen de automatiseringskosten in de nieuwe situatie fors. Door de vaste prijsafspraak in de nieuwe situatie zal in de daarop volgende jaren het kostenverschil met de huidige situatie alleen maar toenemen.

Afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023
In de Notitie “Uitgangspunten begrotingswijziging 2024” is gemeld dat we een groot aantal beroepszaken over 2023 voorspelde. De voornaamste reden hiervoor is dat no cure no pay bureaus in 2024 nog een jaar aanspraak kunnen maken op de oude regeling van (hogere) proceskostenvergoeding.
Het afhandelen van deze beroepszaken vergt significant deel van de capaciteit van onze taxateurs en juristen. Om deze inspanningen niet ten koste te laten gaan van de reguliere werkzaamheden (en dus de kwaliteit) is in 2024 externe inhuur nodig voor het afhandelen van de beroepszaken. Het grote aantal beroepszaken zal ervoor zorgen dat het begrote bedrag aan proceskostenvergoedingen overschreden zal worden. Omdat er nog veel onzekerheden waren over het aantal beroepszaken dat exact over 2023 ingediend zou worden en hoeveel zaken er in 2024 op zitting konden komen, was ervoor gekozen de benodigde externe inhuur nog niet op te nemen in de eerste gewijzigde begroting 2024. Dit betekent dat het begrote bedrag uit de primaire begroting 2024 aan proceskostenvergoedingen het uitgangspunt is gebleven.

Op het moment van schrijven zijn er al 346 beroepszaken ingediend over 2023. Dit is een verdubbeling ten opzicht van vorig jaar. Echter passend binnen de landelijke trend van het toegenomen aantal beroepszaken. De aantallen leiden tot de volgende prognose van extra kosten die nog niet opgenomen waren in de eerste begrotingswijziging 2024:

Onderdeel	Bedrag
Taxatietechnische inhuur beroepszaken	€ 146.000
Juridische inhuur beroepszaken	€ 152.000
Administratieve ondersteuning	€ 30.000
Meerkosten Proceskostenvergoeding bezwaar en beroep	€ 324.041
Overig	€ 11.000
Totaal	**€ 663.041**

Wegwerken achterstanden in het objectenbeheer
Naar aanleiding van het breed onderzoek van de Waarderingskamer op 13 juni jl. heeft de inspecteur van de Waarderingskamer aangegeven dat de achterstanden in de WOZ-beschikkingen vóór 31 december 2025 opgelost dienen te zijn. Hoewel de toezichthouder ziet dat er in de afgelopen periode progressie geboekt is was het op dit onderdeel voor de toezichthouder nog onvoldoende. Het wegwerken van deze achterstanden is het laatste aandachtspunt om de vier sterren als waardeoordeel van de Waarderingskamer te kunnen behalen. Helaas is gebleken dat deze achterstand niet weggewerkt kunnen worden met de beschikbare capaciteit.

Oorzaken voor de achterstanden in de WOZ beschikkingen:
- Het aantal te verwerken mutaties is sinds 2019 verzesvoudigd. Oorzaken hiervan liggen bij de coronaperiode, de nieuwe omgevingswet en nieuwbouwprojecten;
- Mutatieverwerking vergt veel handmatig werk en is daardoor arbeidsintensief;
- Ondercapaciteit van de formatie door toegenomen werkvoorraad in de afgelopen 5 jaar.

Omdat het al een uitdaging is om de lopende zaken bij te houden met de huidige formatie is het noodzakelijk om de achterstanden met externe capaciteit op te lossen. Te meer omdat het anders niet mogelijk is om ook voor 2025 binnen de planning te blijven, De kosten hiervoor bedragen eenmalig € 235.000,-.

Hogere niet compensabele BTW
De hierboven genoemde kosten zijn exclusief BTW omdat Sabewa Zeeland de BTW op de kosten door kan schuiven naar de deelnemende gemeenten, voor zover de deelnemende gemeenten recht hebben op compensatie via het BTW compensatiefonds. Waterschap Scheldestromen heeft echter geen recht op compensatie via het BTW compensatiefonds. Daardoor kan een deel van de BTW op de kosten niet doorgeschoven worden. Het gaat hierbij om een bedrag van € 88.399,-. Bij de kostenverdeling wordt dit bedrag toegerekend aan Waterschap Scheldestromen.

Doorschuiven deel kosten jaarplannen naar 2025
Door middel van de 1e begrotingswijziging 2024 heeft u € 542.600,- ter beschikking gesteld voor het uitvoeren van de jaarplannen 2024. Deze jaarplannen zijn gericht op het verder wegwerken van de (resterende) achterstanden, het verbeteren van de datakwaliteit, slimmer werken en kennis verbreden en verdiepen. Enkele onderdelen van deze jaarplannen zullen echter in 2025 uitgevoerd worden in plaats van in 2024. Daarom wordt er € 143.420,- doorgeschoven van 2024 naar 2025. In onderstaande tabel worden deze onderdelen weergegeven met het bijbehorende bedrag dat doorgeschoven wordt van 2024 naar 2025:

Onderdelen jaarplannen	Opgenomen bedrag in begroting 2024	Door te schuiven bedrag naar 2025
Aanbesteding drukwerk en postverzending	€ 50.000	€ 10.000
Benchmark	€ 21.260	€ 21.260
Vereenvoudigen verordeningen	€ 21.260	€ 16.260
Contractmanagement	€ 31.050	€ 6.050
Informatie- en dataveiligheid	€ 31.500	€ 21.500
Implementatie office 365	€ 65.000	€ 40.000
Chatfunctie frontoffice	€ 10.350	€ 10.350
Voormeldingen waarderen	€ 18.000	€ 18.000
Totaal	**€ 248.420**	**€ 143.420**

Verantwoording kosten door Sabewa Zeeland in 2024 en 2025
De genoemde kosten voor de technologieoplossing voor de uitvoering van de belastingtaken, afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023, het wegwerken van de achterstanden in het objectenbeheer en de hogere niet compensabele BTW zullen door Sabewa Zeeland deels in 2024 en deels in 2025 gemaakt worden.

Voor 2024 wordt daarom separaat een 2e begrotingswijziging 2024 voorgesteld en voor 2025 een 1e begrotingswijziging 2025. In deze voorgestelde begrotingswijzigingen zijn de volgende bedragen opgenomen:

Onderdeel	2e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2024	1e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2025	Extra bijdrage begroting deelnemers 2024
Technologieoplossing	€ 351.250	€ 1.950.864	€ 2.302.114
Beroepszaken 2023	€ 408.851	€ 254.190	€ 663.041
Achterstanden objectenbeheer	€ -	€ 235.000	€ 235.000
Niet compensabele BTW	€ 30.497	€ 57.902	€ 88.399
Doorschuiven deel kosten jaarplannen	€ -143.420	€ 143.420	€ -
Totaal	**€ 647.178**	**€ 2.641.376**	**€ 3.288.554**

Door de eenmalige bijdrage van de deelnemers ontstaat in 2024 bij Sabewa Zeeland een positieve baat van € 2.641.376,-. Deze is in de 2e begrotingswijziging 2024 meegenomen als een storting in de bestemmingsreserve en in de 1e begrotingswijziging 2025 als een onttrekking aan de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve zal dus per 31-12-2025 weer nihil zijn. Dit ziet er als volgt uit:

	2e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2024	1e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2025
Lasten	€ 647.178	€ 2.641.376
Baten	€ 3.288.554	0
Saldo baten en lasten	€ 2.641.376	€ -2.641.376
Mutatie reserves	€ -2.641.376	€ 2.641.376
Geraamd resultaat	€ -	€ -

Volgens de VZG-richtlijn voor gemeenschappelijke regelingen mag het totaal aan reserves maximaal 5% van alle baten bedragen. Indien een gemeenschappelijke regeling bedragen ontvangt die zij voor een specifiek doel wil reserveren, kan hiervan echter worden afgeweken indien de deelnemers hiermee akkoord gaan. Deze uitzonderingssituatie is in dit geval van toepassing.

Verzoek aan deelnemers
Naar aanleiding van het voorgaande is het verzoek aan het Algemeen Bestuur geweest om een eenmalige bijdrage in 2024 toe te kennen van in totaal **€ 3.288.554,-.** Daarnaast is het Algemeen bestuur verzocht om toestemming te verlenen om tot eind 2025 een hoger bedrag aan (bestemmings)reserves aan te houden dan de VZG-richtlijn van 5% voor gemeenschappelijke regelingen toestaat. Het Algemeen Bestuur heeft op 3 oktober jl. ingestemd met het voorstel om de 2e begrotingswijziging 2024 en 1e begrotingswijziging 2025 aan u voor te leggen voor zienswijze.

Uit het oogpunt van de begrotingsrechtmatigheid dient de begroting uiterlijk 31 december 2024 door het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland vastgesteld te worden. U wordt daarom verzocht om eventuele zienswijzen uiterlijk **donderdag 19 december a.s.** bij Sabewa Zeeland in te dienen.

Financiële impact
Deze eenmalige bijdrage is als volgt over de deelnemers verdeeld:

Bijdrage deelnemers	**Eenmalige bijdrage 2024**
Borsele	€ 217.952
Goes	€ 421.861
Hulst	€ 263.679
Kapelle	€ 117.547
Reimerswaal	€ 205.484
Sluis	€ 382.854
Terneuzen	€ 552.423
Tholen	€ 252.856
Totaal gemeenten	€ 2.414.655
Waterschap	€ 873.899
Totaal	**€ 3.288.554**

Meerjarenperspectief
In de primaire begroting 2025 is de volgende meerjarenraming voor de deelnemersbijdragen opgenomen:

Bijdrage deelnemers	2025	2026	2027	2028
Borsele	€ 464.636	€ 483.916	€ 506.594	€ 515.159
Goes	€ 955.159	€ 995.890	€ 1.023.839	€ 1.048.060
Hulst	€ 553.019	€ 575.570	€ 594.874	€ 614.055
Kapelle	€ 253.136	€ 263.644	€ 270.086	€ 281.048
Reimerswaal	€ 449.543	€ 468.875	€ 482.680	€ 498.944
Sluis	€ 850.526	€ 882.976	€ 945.733	€ 936.365
Terneuzen	€ 1.164.123	€ 1.211.375	€ 1.243.554	€ 1.289.387
Tholen	€ 542.440	€ 565.171	€ 581.687	€ 601.500
Totaal gemeenten	€ 5.232.581	€ 5.447.416	€ 5.649.047	€ 5.784.518
waterschap	€ 2.561.748	€ 2.710.442	€ 2.763.527	€ 2.891.529
Totaal	€ 7.794.329	€ 8.157.858	€ 8.412.574	€ 8.676.046

In het Algemeen Bestuur van 3 oktober jl. is Sabewa Zeeland er door de gemeentelijk deelnemers op gewezen dat een daling van de Rijksbijdrage op het gemeentefonds ook gevolgen zal hebben voor de verbonden partijen. Echter, bij het doorrekenen van de meerjarenraming is, op het moment van opmaken, nog niet bekend welke gevolgen dit zal hebben voor Sabewa Zeeland. Vandaar dat hier nog geen rekening mee is gehouden.

Na de voorgestelde begrotingswijzigingen komt de meerjarenraming er als volgt uit te zien:

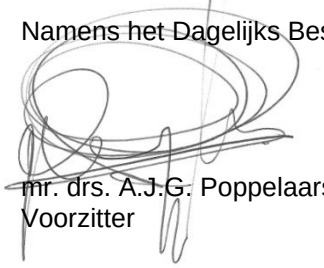
Bijdrage deelnemers	2024 na 1e wijziging	2024 na 2e wijziging	2025	2026	2027	2028
Borsele	€ 503.397	€ 715.253	€ 470.731	€ 472.807	€ 487.864	€ 499.131
Goes	€ 999.988	€ 1.415.785	€ 961.224	€ 935.408	€ 965.473	€ 1.006.585
Hulst	€ 598.761	€ 853.945	€ 561.513	€ 563.540	€ 581.266	€ 596.941
Kapelle	€ 268.983	€ 383.223	€ 256.443	€ 254.428	€ 262.511	€ 272.295
Reimerswaal	€ 479.700	€ 680.359	€ 454.369	€ 451.928	€ 466.472	€ 481.322
Sluis	€ 897.977	€ 1.267.756	€ 863.601	€ 814.237	€ 839.760	€ 912.721
Terneuzen	€ 1.246.751	€ 1.781.103	€ 1.182.194	€ 1.179.272	€ 1.216.336	€ 1.253.837
Tholen	€ 582.834	€ 828.996	€ 549.134	€ 548.151	€ 565.562	€ 582.078
Totaal gemeenten	€ 5.578.391	€ 7.926.420	€ 5.299.208	€ 5.219.769	€ 5.385.244	€ 5.604.911
waterschap	€ 2.699.169	€ 3.639.693	€ 2.495.121	€ 2.503.933	€ 2.593.162	€ 2.637.013
Totaal	€ 8.277.559	€ 11.566.113	€ 7.794.329	€ 7.723.702	€ 7.978.406	€ 8.241.923

Bij de meerjarenraming voor de jaren 2025 t/m 2028 is reeds rekening gehouden met inflatiecorrecties conform de primaire begroting 2025. De meerjarenraming is geheel herzien op basis van de meest actuele cijfers over de werkelijke kosten.

Uit een vergelijking tussen beide tabellen blijkt dat vanaf 2026 de deelnemersbijdrage aanzienlijk daalt door de eenmalige bijdrage in 2024.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van Sabewa Zeeland,

mr. drs. A.J.G. Poppelaars,
Voorzitter

E.H.J. van den Dobbelsteen MSc,
Directeur

Aan de raden van de gemeenten Borsele,
Goes, Kapelle, Hulst, Sluis, Terneuzen, Tholen
Reimerswaal
Aan de Algemene Vergadering van Waterschap
Scheldestromen

Kenmerk :
Onderwerp : 2e Begrotingswijziging 2024
Behandeld door : M. Buwalda
E-mailadres : bestuursondersteuning@sabewazeeland.nl
Bijlagen : -

Terneuzen, 14 oktober 2024

Geachte heer/mevrouw,

De begroting voor het jaar 2024 is opgesteld in het voorjaar van 2023 en door het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland vastgesteld op 8 juni 2023. In april 2024 is een 1e wijziging van de begroting 2024 voorgesteld welke op 6 september 2024 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland.

In het verzoek om een eenmalige bijdrage van de deelnemers is uiteengezet dat er in de 1e gewijzigde begroting 2024 nog geen rekening is gehouden met de volgende kosten:

- Technologieoplossing voor uitvoering van de belastingtaken;
- Afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023;
- Wegwerken achterstanden in het objectenbeheer;
- Hogere niet compensabele BTW door hiervoor genoemde uitgaven.

Deze kosten zullen door Sabewa Zeeland deels in 2024 en deels in 2025 gemaakt worden. Verder is in de opleg-notitie toegelicht dat een deel van de kosten voor het uitvoeren van de jaarplannen 2024 doorgeschoven wordt naar 2025. De verdeling over 2024 en 2025 is als volgt:

Onderdeel	2e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2024	1e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2025	Extra bijdrage begroting deelnemers 2024
Technologieoplossing	€ 351.250	€ 1.950.864	€ 2.302.114
Beroepszaken 2023	€ 408.851	€ 254.190	€ 663.041
Achterstanden objectenbeheer	€ -	€ 235.000	€ 235.000
Niet compensabele BTW	€ 30.497	€ 57.902	€ 88.399
Doorschuiven deel kosten jaarplannen	€ -143.420	€ 143.420	€ -
Totaal	**€ 647.178**	**€ 2.641.376**	**€ 3.288.554**

Na overleg met de accountant heeft het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland de voorkeur uitgesproken deze kosten te dekken middels een eenmalig bijdrage van de deelnemers in 2024. Daarom wordt een 2e begrotingswijziging 2024 en een 1e begrotingswijziging 2025 voorgesteld. In deze begrotingswijzigingen zijn de in het betreffende jaar te maken kosten opgenomen. De eenmalige bijdrage van de deelnemers wordt als opbrengst in de 2e begrotingswijziging 2024 opgenomen. Hierdoor ontstaat een positief resultaat welke wordt gestort in de bestemmingsreserve. In 2025 is er geen extra bijdrage van de deelnemers meer nodig omdat de in dat jaar te maken lasten worden gedekt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve.

postadres Postbus 1155 · 4530 GD Terneuzen
adres Kennedylaan 1 · 4538 AE Terneuzen
telefoon 088 - 999 58 00
email info@sabewazeeland.nl
www.sabewazeeland.nl

Voor 2024 ziet dit er als volgt uit:

	2e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2024
Lasten	€ 647.178
Baten	€ 3.288.554
Saldo baten en lasten	€ 2.641.376
Mutatie reserves	€ -2.641.376
Geraamd resultaat	€ -

Na verdeling over de programma's komt de begroting, na aanpassingen zoals in bovenstaande weergegeven, er als volgt uit te zien:`

	Begroting na 1e wijziging 2024			Wijziging			Begroting na 2e wijziging 2024		
(bedragen * € 1,000,-)	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma waarderen	€ 3.313	€ -	€ -3.313	€ 971	€ -	€ -971	€ 3.822	€ -	€ -3.822
Programma heffen	€ 2.030	€ -	€ -2.030	€ 592	€ -	€ -592	€ 2.432	€ -	€ -2.432
Prigramma innen	€ 1.650	€ 372	€ -1.278	€ 309	€ 581	€ 273	€ 1.836	€ 669	€ -1.167
Algemene dekkingsmiddelen	€ 234	€ 8.278	€ 8.044	€ 137	€ 4.091	€ 3.953	€ 264	€ 11.566	€ 11.302
Overhead	€ 1.413	€ -	€ -1.413	€ 22	€ 0	€ -22	€ 1.230	€ -	€ -1.230
Vennootschapsbelasting		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		€ -	€ -
Onvoorzien	€ 10	€ -	€ -10	€ -	€ -	€ -	€ 10	€ -	€ -10
Saldo baten en lasten	€ 8.649	€ 8.649	€ 0	€ 2.031	€ 4.672	€ 2.642	€ 9.593	€ 12.235	€ 2.642
Mutaties reserves per programma									
Programma waarderen	€ -	€ -	€ -	€ 1.353	€ -	€ -1.353	€ 1.353	€ -	€ -1.353
Programma heffen	€ -	€ -	€ -	€ 692	€ -	€ -692	€ 692	€ -	€ -692
Programma innen	€ -	€ -	€ -	€ 538	€ -	€ -538	€ 538	€ -	€ -538
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ 58	€ -	€ -58	€ 58	€ -	€ -58
Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ 2.641	€ -	€ -2.641	€ 2.641	€ -	€ -2.641
Mutaties voorzieningen per programma									
Programma waarderen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma heffen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma innen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ 8.649	€ 8.649	€ 0	€ 4.673	€ 4.672	€ -	€ 12.234	€ 12.235	€ 0

De 2e begrotingswijziging leidt tot de volgende extra bijdragen voor de deelnemers in 2024:

Bijdrage deelnemers	2024 na 1e wijziging	2024 na 2e wijziging	verschil
Borsele	€ 503.397	€ 715.253	€ 211.857
Goes	€ 999.988	€ 1.415.785	€ 415.796
Hulst	€ 598.761	€ 853.945	€ 255.184
Kapelle	€ 268.983	€ 383.223	€ 114.240
Reimerswaal	€ 479.700	€ 680.359	€ 200.658
Sluis	€ 897.977	€ 1.267.756	€ 369.779
Terneuzen	€ 1.246.751	€ 1.781.103	€ 534.352
Tholen	€ 582.834	€ 828.996	€ 246.162
Totaal gemeenten	€ 5.578.391	€ 7.926.420	€ 2.348.029
Waterschap	€ 2.699.169	€ 3.639.693	€ 940.524
Totaal	€ 8.277.559	€ 11.566.113	€ 3.288.554

De hier weergegeven extra bijdragen zijn niet gelijk aan de eenmalige extra bijdrage van de deelnemers in 2024 conform de oplegnotitie, omdat de 1e begrotingswijziging 2025 ook nog leidt tot wijzigingen in de deelnemersbijdragen conform de kostentoerekeningsregels.

Procedure:
In artikel 68 van de Wet GR is vervolgens bepaald dat de ontwerpbegroting,12 weken voordat zij aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden, toegezonden wordt aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan de algemene besturen van de deelnemende waterschappen, zodat deze bij het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland, binnen 12 weken een zienswijze op de begroting in kunnen dienen.

Verzoek:
Uit het oogpunt van de begrotingsrechtmatigheid dient de begroting uiterlijk 31 december 2024 door het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland te worden vastgesteld. Daarom verzoek ik u eventuele zienswijzen uiterlijk **donderdag 19 december a.s.** bij Sabewa Zeeland in te dienen.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van Sabewa Zeeland,

mr. drs. A.J.G. Poppelaars,
Voorzitter

E.H.J. van den Dobbelsteen MSc,
Directeur

Aan de raden van de gemeenten Borsele,
Goes, Kapelle, Hulst, Sluis, Terneuzen, Tholen
Reimerswaal
Aan de Algemene Vergadering van Waterschap
Scheldestromen

Kenmerk :
Onderwerp : 1e Begrotingswijziging 2025
Behandeld door : M. Buwalda
E-mailadres : bestuursondersteuning@sabewazeeland.nl
Bijlagen : -

Terneuzen, 14 oktober 2024

Geachte heer/mevrouw,

De begroting voor het jaar 2025 is opgesteld in het voorjaar van 2024 en door het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland vastgesteld op 6 september 2024.

In het verzoek om een eenmalige bijdrage van de deelnemers is uiteengezet dat er in de begroting 2025 nog geen rekening is gehouden met de volgende kosten:

- Technologieoplossing voor uitvoering van de belastingtaken;
- Afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023;
- Wegwerken achterstanden in het objectenbeheer;
- Hogere niet compensabele BTW door hiervoor genoemde uitgaven.

Deze kosten zullen door Sabewa Zeeland deels in 2024 en deels in 2025 gemaakt worden. Verder is in de oplegnotitie toegelicht dat een deel van de kosten voor het uitvoeren van de jaarplannen 2024 doorgeschoven wordt naar 2025 en dat bij de uitgangspunten van de 1e begrotingswijziging 2025 de werkelijke kosten 2024 verwerkt zijn. De verdeling over 2024 en 2025 is als volgt:

Onderdeel	2e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2024	1e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2025	Extra bijdrage begroting deelnemers 2024
Technologieoplossing	€ 351.250	€ 1.950.864	€ 2.302.114
Beroepszaken 2023	€ 408.851	€ 254.190	€ 663.041
Achterstanden objectenbeheer	€ -	€ 235.000	€ 235.000
Niet compensabele BTW	€ 30.497	€ 57.902	€ 88.399
Doorschuiven deel kosten jaarplannen	€ -143.420	€ 143.420	€ -
Totaal	**€ 647.178**	**€ 2.641.376**	**€ 3.288.554**

Het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland heeft de voorkeur uitgesproken deze kosten te dekken door een eenmalig bijdrage van de deelnemers in 2024. Daarom wordt een 2e begrotingswijziging 2024 en een 1e begrotingswijziging 2025 voorgesteld. In deze begrotingswijzigingen zijn de in het betreffende jaar te maken kosten opgenomen. De eenmalige bijdrage van de deelnemers wordt als opbrengst in de 2e begrotingswijziging 2024 opgenomen. Hierdoor ontstaat een positief resultaat welke wordt gestort in de bestemmingsreserve. In 2025 is er geen extra bijdrage van de deelnemers meer nodig omdat de in dat jaar te maken lasten worden gedekt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve.

postadres Postbus 1155 · 4530 GD Terneuzen
adres Kennedylaan 1 · 4538 AE Terneuzen
telefoon 088 - 999 58 00
email info@sabewazeeland.nl
www.sabewazeeland.nl

Voor 2025 ziet dit er als volgt uit:

	1e begrotingswijziging Sabewa Zeeland 2025	
Lasten	€	2.641.376
Baten		0
Saldo baten en lasten	€	-2.641.376
Mutatie reserves	€	2.641.376
Geraamd resultaat	€	-

Na verdeling over de programma's komt de begroting 2025, na aanpassingen zoals in bovenstaande weergegeven, er als volgt uit te zien:`

	Begroting 2025			Wijziging			Begroting na wijziging 2025		
(bedragen * € 1.000,-)	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma waarderen	€ 3.000	€ -	€ -2.335	€ 1.484	€ -	€ -1.484	€ 4.484	€ -	€ -4.484
Programma heffen	€ 1.912	€ -	€ -1.478	€ 725	€ -	€ -725	€ 2.636	€ -	€ -2.636
Prigramma innen	€ 1.575	€ 379	€ -1.177	€ 590	€ 247	€ -343	€ 2.165	€ 625	€ -1.539
Algemene dekkingsmiddelen	€ 209	€ 7.794	€ 6.121	€ 88	€ -0	€ -88	€ 296	€ 7.794	€ 7.498
Overhead	€ 1.468	€ -	€ -1.121	€ 1	€ -0	€ -1	€ 1.469	€ -	€ -1.469
Vennootschapsbelasting		€ -	€ -		€ -	€ -		€ -	€ -
Onvoorzien	€ 10	€ -	€ -10	€ -	€ -	€ -	€ 10	€ -	€ -10
Saldo baten en lasten	€ 8.173	€ 8.173	€ 0	€ 2.888	€ 247	€ -2.641	€ 11.061	€ 8.420	€ -2.641
Mutaties reserves per programma									
Programma waarderen		€ -	€ -		€ -	€ -		€ 1.353	€ 1.353
Programma heffen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 692	€ 692
Programma innen		€ -	€ -		€ -	€ -		€ 538	€ 538
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 58	€ 58
Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.641	€ 2.641
Mutaties voorzieningen per programma									
Programma waarderen									
Programma heffen									
Programma innen									
Algemene dekkingsmiddelen									
Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ 8.173	€ 8.173	€ 0	€ 2.888	€ 247	€ -2.641	€ 11.061	€ 11.061	€ 0

Door de 1e begrotingswijziging 2025 neemt de totale bijdrage van de deelnemers niet toe. Er zijn wel wijzigingen in de deelnemersbijdrage. Deze zijn reeds meegenomen bij de berekening van de eenmalige bijdrage voor de deelnemers in 2024:

Bijdrage deelnemers	2025	2025 na wijziging	Verschil
Borsele	€ 464.636	€ 470.731	€ 6.095
Goes	€ 955.159	€ 961.224	€ 6.065
Hulst	€ 553.019	€ 561.513	€ 8.494
Kapelle	€ 253.136	€ 256.443	€ 3.306
Reimerswaal	€ 449.543	€ 454.369	€ 4.826
Sluis	€ 850.526	€ 863.601	€ 13.075
Terneuzen	€ 1.164.123	€ 1.182.194	€ 18.071
Tholen	€ 542.440	€ 549.134	€ 6.694
Totaal gemeenten	€ 5.232.581	€ 5.299.208	€ 66.626
waterschap	€ 2.561.748	€ 2.495.121	€ -66.627
Totaal	€ 7.794.329	€ 7.794.329	€ -0

Procedure:

In artikel 68 van de Wet GR is vervolgens bepaald dat de ontwerpbegroting, 12 weken voordat zij aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden, toegezonden wordt aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan de algemene besturen van de deelnemende waterschappen, zodat deze bij het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland, binnen 12 weken een zienswijze op de begroting in kunnen dienen.

Verzoek:
Uit het oogpunt van de begrotingsrechtmatigheid dient de begroting uiterlijk 31 december 2024 door het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland te worden vastgesteld. Daarom verzoek ik u eventuele zienswijzen uiterlijk **donderdag 19 december a.s.** bij Sabewa Zeeland in te dienen.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van Sabewa Zeeland,

mr. drs. A.J.G. Koppelaars,
Voorzitter

E.H.J. van den Dobbelsteen MSc,
Directeur

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Aan Sabewa Zeeland
t.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 1155
4530 GD Terneuzen

ons kenmerk : --
uw brief d.d. : --
uw kenmerk : --
behandeld door : --
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Zienswijze financ
bijlage(n) : Geen

Oostburg,

Geachte bestuursleden,

Bij brieven van 14 oktober 2024 heeft u ons de 2e begrotingswijziging 2024, de 1e begrotingswijziging 2025 en de oplegnotitie met betrekking tot deze begrotingswijzigingen doen toekomen.

De betreffende stukken zijn behandeld in de raadscommissie Samenleving/Middelen op 10 december 2024 en de besluitvormende raadsvergadering op 19 december 2024. Op basis daarvan dienen wij een positieve zienswijze in met betrekking tot de 2e begrotingswijziging 2024 en de 1e begroting 2025.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, De burgemeester,

S.I. de Kievit-Minnaert mr. M.M.D. Vermue

Advies Begeleidingscommissie

Gemeenschappelijke Regeling (GR) Sabewa Zeeland

Datum: 31 oktober 2024

Tussentijdse begrotingswijziging 2e wijziging 2024 en 1e wijziging 2025

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Is sprake van een bijzondere situatie: ja of nee? Graag toelichten. Het moet bijvoorbeeld gaan om nieuwe taken (waarvan de uitvoering geen uitstel duldt en verwerking in de lopende begroting noodzakelijk is), een pandemie, een uittredende deelnemer enz. Als criterium geldt daarbij dat de bijdragen van de deelnemers in het lopende jaar en/of in opvolgende jaren omhoog moeten. Ja? Begrotingswijziging mogelijk en zienswijze vragen. Nee? Geen begrotingswijziging mogelijk.	Ja. Op basis van de begrotingswijzigingen wordt van de deelnemers een hogere bijdrage gevraagd voor een aantal zaken. Hieronder lichten wij de belangrijkste toe: 1. Technologieoplossing voor uitvoering van de belastingtaken: € 2.302.114; 2. Afhandeling en proceskostenvergoedingen beroepszaken Wet WOZ 2023: € 663.041; 3. Wegwerken achterstanden in het objectenbeheer: € 235.000. Een toelichting voor de hogere niet compensabele btw (€ 88.399) en het doorschuiven van een deel van de kosten van de jaarplannen naar 2025 (€ 143.420) verwijzen wij u naar de oplegnotitie bij de begrotingswijzigingen. De kosten met een totaalbedrag van € 3.288.554 zullen door Sabewa Zeeland deels in 2024 en deels in 2025 worden gemaakt. Het Algemeen Bestuur van Sabewa Zeeland heeft de voorkeur uitgesproken voor financiële dekking door middel van een eenmalige bijdrage van de deelnemers in 2024. Dit in het licht van het naderende ravijnjaar. De mogelijkheid om de financiële afwikkeling in 2024 te laten plaatsvinden is afgestemd met de accountant en heeft de bestuurlijke voorkeur. Toelichting: Ad 1) Na vastgelopen onderhandelingen eind 2023 over contractverlening met de huidige leverancier vanwege onder andere alsmaar oplopende kosten heeft Sabewa Zeeland gekeken naar alternatieve mogelijkheden voor haar belastingapplicatie. Ook in het licht van het naderende ravijnjaar. Sabewa Zeeland heeft een Europese openbare aanbestedingsprocedure doorlopen en op basis daarvan beslist tot een gunning aan één van de partijen. Met de nieuwe technologieoplossing van deze partij kan: • het best data bij de bron opgehaald worden; • datalight gewerkt worden; • gekomen worden tot een modernisering van de organisatie;

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
	• informatie- en dataveiligheid het best geborgd worden; • inwoners regie op hun eigen data gegeven worden; • de afhankelijkheid van leveranciers bij veranderingen en ontwikkelingen beperkt worden; • efficiënter en slimmer gewerkt worden door de medewerkers in de uitvoering van de belastingtaken. Met deze eenmalige investering in de technologieoplossing worden de automatiseringskosten vanaf 2026 aanzienlijk lager. Ad 2) Over 2023 is er sprake van een uitzonderlijk hoog aantal WOZ-beroepszaken vanwege aangepaste wetgeving na dit jaar. De hogere uitvoeringskosten en proceskosten die dit met zich mee brengt kunnen door Sabewa Zeeland niet uit de bestaande begroting opgevangen worden. Ad 3) Om te voldoen aan de eisen van de Waarderingskamer dient Sabewa Zeeland voor 31 december 2025 de achterstanden in het objectenbeheer te hebben weggewerkt. Dit is nodig om te mogen beschikken en zal helpen om een waardeoordeel van vier sterren te behalen later.
Aangeboden voor zienswijze: ja of nee?	Ja
Doelstellingen meetbaar: ja of nee? Ja? Dan toelichten.	Ja. De nieuwe technologieoplossing is allesomvattend en moet werken op 1 januari 2026. Dit is meetbaar. Vanaf 1 januari 2026 kunnen wij monitoren of de automatiserings-kosten dalen. Daarnaast geldt dat met voldoende capaciteit en middelen de afhandeling van de WOZ-bezwaren en beroepen mogelijk wordt gemaakt. De Waarderingskamer geeft een voldoende op 31-12-2025 voor het tijdig beschikken van de WOZ-beschikkingen.
Nieuw beleid en risico's: ja of nee? Ja? Dan toelichten.	Nee, er is geen sprake van nieuw beleid. Het risico is dat er in 2026 niet tijdig een belastingapplicatie beschikbaar is om de belastingen te heffen en in te vorderen. We zijn geïnformeerd over de beheersmaatregelen die getroffen zijn.

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Voldoet aan VZG-richtlijn indexering: ja of nee?	Nee (2024) / ja (2025)
Voldoet aan VZG-richtlijn bezuiniging: ja, nee of niet van toepassing?	n.v.t.
Voldoet aan VZG-richtlijn reservevorming (5% van alle baten van de GR): ja of nee?	Nee (2024) / ja (2025) Aan het Algemeen Bestuur is verzocht om toestemming te verlenen om tot eind 2024 een hoger bedrag aan (bestemmings)reserves aan te houden dan de VZG-richtlijn van 5% voor gemeenschappelijke regelingen toestaat.
Totaaladvies Begeleidingscommissie: wel of niet akkoord? Niet akkoord? Dan uitleggen.	Mede vanwege het zorgvuldig doorlopen proces om te komen tot deze begrotingswijzigingen geven wij een positief advies om met deze wijzigingen akkoord te gaan. Daarnaast adviseren wij als BC om de voorgestelde werkwijze uit de begrotingswijzigingen toe te passen en bij de jaarrekening de overschrijding van het 5%-criterium voor reserves, voor dit specifieke onderdeel, eveneens goed te keuren.

Tabel 1
2e wijziging 2024

Bestaand beleid	Incidenteel	Structureel	Totaal bijdrage
Technologieoplossing	€ 351.250	€ 0	€ 351.250
Beroepszaken 2023	€ 408.851	€ 0	€ 408.851
Niet compensabele BTW	€ 30.497	€ 0	€ 30.497
Doorschuiven deel kosten jaarplannen	€ -143.420	€ 0	€ -143.420
Eenmalige bijdrage te maken kosten in 2025	€ 2.641.376	€ 0	€ 2.641.376
Totaal mutatie bestaand beleid	**€ 3.288.554**	**€ 0**	**€ 3.288.554**

1e wijziging 2025

Bestaand beleid	Incidenteel	Structureel	Totaal bijdrage
Technologieoplossing	€ 1.950.864	€ 0	€ 1.950.864
Beroepszaken 2023	€ 254.190	€ 0	€ 254.190
Achterstanden objectenbeheer	€ 235.000	€ 0	€ 235.000
Niet compensabele BTW	€ 57.902	€ 0	€ 57.902
Doorschuiven deel kosten jaarplannen	€ 143.420	€ 0	€ 143.420
Onttrekking reserves	€ - 2.641.376	€ 0	€- 2.641.376
Totaal mutatie bestaand beleid	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Tabel 2

Nieuw beleid	Incidenteel	Structureel	Totaal
N.v.t.	€	€	€
	€	€	€
	€	€	€
	€	€	€
	€	€	€
Totaal mutatie nieuw beleid	**€**	**€**	**€**

Aangepaste bijdragen deelnemers

Deelnemer	Vorig jaar	Primair	1e wijziging	2e wijziging	Primair	1e wijziging
	2023	2024	2024	2024	2025	2025
	(rekening)	(begroting)	(begroting)	(begroting)	(begroting)	(begroting)
Borsele	€ 529.579	€ 449.427	€ 503.397	€ 715.253	€ 464.636	€ 470.731
Goes	€ 974.151	€ 896.706	€ 999.988	€ 1.415.785	€ 955.159	€ 961.224
Hulst	€ 594.500	€ 531.645	€ 598.761	€ 853.945	€ 553.019	€ 561.513
Kapelle	€ 269.515	€ 239.695	€ 268.983	€ 383.223	€ 253.136	€ 256.443
Reimerswaal	€ 445.059	€ 430.038	€ 479.700	€ 680.359	€ 449.543	€ 454.369
Sluis	€ 873.914	€ 799.885	€ 897.977	€ 1.267.756	€ 850.526	€ 863.601
Terneuzen	€ 1.233.295	€ 1.105.940	€ 1.246.751	€ 1.781.103	€ 1.164.123	€ 1.182.194
Tholen	€ 568.153	€ 519.695	€ 582.834	€ 828.996	€ 542.440	€ 549.134
Waterschap Scheldestromen	€ 2.412.341	€ 2.502.472	€ 2.699.169	€ 3.639.693	€ 2.561.748	€ 2.495.121

Advies Samenstellingscommissie m.b.t. de 2e Begrotingswijziging 2024 van Sabewa Zeeland

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Gemeenschappelijke Regeling Sabewa										
Criteria nummer	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	
Deelnemer	**Bijdrage 2024 (na wijziging)**	**Wijziging tussentijdse rapportage 2024**	**Bijdrage 2024 na tussentijdse rapportage**	**Belangrijke afwijkingen ivm samenwerkings afspraken ja/nee**	**financiële ontwikkelingen relevant voor de deelnemers ja/nee**	**Voldoet aan VZG-indexeringsrichtlijn ja /nee**	**Voldoet aan VZG-bezuinigingsrichtlijn ja/nee/nvt**	**Voldoet aan VZG-reserverichtlijn ja/nee**	**Advies begeleidings-commissie aanwezig ja/nee**	
Borsele	€ 503.397	€ 211.857	€ 715.253	Nee	Ja	Nee	Nvt	Nee	Ja	
Goes	€ 999.988	€ 415.796	€ 1.415.785	Nee	Ja	Nee	Nvt	Nee	Ja	
Hulst	€ 598.761	€ 255.184	€ 853.945	Nee	Ja	Nee	Nvt	Nee	Ja	
Kapelle	€ 268.983	€ 114.240	€ 383.223	Nee	Ja	Nee	Nvt	Nee	Ja	
Middelburg										
Noord - Beveland										
Reimerswaal	€ 479.700	€ 200.658	€ 680.359	Nee	Ja	Nee	Nvt	Nee	Ja	
Schouwen - Duiveland										
Sluis	€ 897.977	€ 369.779	€ 1.267.756	Nee	Ja	Nee	Nvt	Nee	Ja	
Terneuzen	€ 1.246.751	€ 534.352	€ 1.781.103	Nee	Ja	Nee	Nvt	Nee	Ja	
Tholen	€ 582.834	€ 246.162	€ 828.996	Nee	Ja	Nee	Nvt	Nee	Ja	
Veere										
Vlissingen										
Waterschap Scheldestromen	€ 2.699.169	€ 940.524	€ 3.639.693	Nee	Ja	Nee	Nvt	Nee	Ja	
Provincie Zeeland			€ 0							
Totaal	**€ 8.277.560**	**€ 3.288.552**	**€ 11.566.113**							
Toelichting/opmerkingen (op onderdelen):										
1										
2	Geconstateerd is dat de begrotingswijziging te laat is aangeboden aan de deelnemers.									
3										
4										
5	De begrotingswijziging is ingediend naar aanleiding van een bijzondere situatie, niet aan de hand van een bestuursrapportage o.i.d. De bijzondere situatie ziet toe op het ontstaan van eenmalige lasten bij Sabewa ad € 3,3 miljoen. Sabewa vraagt in deze begrotingswijziging om een eenmalige verhoogde bijdrage voor begrotingsjaar 2024 aan de deelnemers.									
6	De gevraagde eenmalige extra bijdrage van de deelnemers voldoet formeel niet aan de VZG-indexatierichtlijn. In de begeleidende brief bij de begrotingswijzing is duidelijk en transparant toegelicht waarom de lasten en daarmee de bijdrage van de deelnemers incidenteel verhoogd moeten worden.									
7										
8	Aan het Algemeen Bestuur is verzocht om toestemming te verlenen om tot eind 2024 een hoger bedrag aan (bestemmings)reserves aan te houden dan de VZG-richtlijn van 5% voor gemeenschappelijke regelingen toestaat.									
9	De samenstellingscommissie adviseert een positieve zienswijze in te dienen op de 2e begrotingswijziging 2024.									

Advies Samenstellingscommissie m.b.t. de 1e Begrotingswijziging 2025 Sabewa Zeeland

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Gemeenschappelijke Regeling Sabewa									
	Criteria nummer	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
	Deelnemer	**Bijdrage 2025 primitief**	**1e wijziging 2025**	**Bijdrage 2025 na 1e wijziging**	**Belangrijke afwijkingen ivm samenwerkings afspraken**	**Belangrijke financiële ontwikkelingen relevant voor de deelnemers**	**Voldoet aan VZG-indexeringsrichtlijn ja /nee**	**Voldoet aan VZG-bezuinigingsrichtlijn ja/nee/nvt**	**Voldoet aan VZG-reserverichtlijn ja/nee**	**Advies begeleidings-commissie aanwezig ja/nee**
	Borsele	464.636	6.095	470.731	Nee	Nee	Ja	Nvt	Ja	Ja
	Goes	955.159	6.065	961.224	Nee	Nee	Ja	Nvt	Ja	Ja
	Hulst	553.019	8.494	561.513	Nee	Nee	Ja	Nvt	Ja	Ja
	Kapelle	253.136	3.306	256.443	Nee	Nee	Ja	Nvt	Ja	Ja
	Middelburg									
	Noord - Beveland									
	Reimerswaal	449.543	4.826	454.369	Nee	Nee	Ja	Nvt	Ja	Ja
	Schouwen - Duiveland									
	Sluis	850.526	13.075	863.601	Nee	Nee	Ja	Nvt	Ja	Ja
	Terneuzen	1.164.123	18.071	1.182.194	Nee	Nee	Ja	Nvt	Ja	Ja
	Tholen	542.440	6.694	549.134	Nee	Nee	Ja	Nvt	Ja	Ja
	Veere									
	Vlissingen									
	Waterschap Scheldestromen	2.561.748	-66.626	2.495.121	Nee	Nee	Ja	Nvt	Ja	Ja
	Provincie Zeeland									
	Totaal	**7.794.330**	**0**	**7.794.330**						
	Toelichting/opmerkingen (op onderdelen):									
1										
2	Geconstateerd is dat de begrotingswijziging te laat is aangeboden aan de deelnemers.									
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9	De samenstellingscommissie adviseert een positieve zienswijze in te dienen op de 1e begrotingswijziging 2025. De 1e begrotingswijziging 2025 geeft op totaalniveau geen wijziging van de deelnemersbijdrage en zou derhalve geen zienswijzen van de gemeenten behoeven. Echter vindt een beperkte herverdeling van in totaal 66.626 plaats van de bijdragen tussen de deelnemers onderling.									

Raad

Dossiernummer	7691
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	16
Titel	Voorstel tot het instemmen met de 1e begrotingswijziging 2024 van het Samenwerkingsverband Collectief Vraagafhankelijk Vervoer Zeeuws-Vlaanderen en een positieve zienswijze af te geven.

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

Het dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband Collectief Vraagafhankelijk Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen (CVV ZVL) heeft op 27 september 2024 de 1e begrotingswijziging 2024 aangeboden. Op grond van artikel 35, lid 3, van de Wet Gemeenschappelijke regelingen wordt de raad in de gelegenheid gesteld om binnen acht weken een zienswijze over de begrotingswijziging naar voren te brengen.

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het instemmen met de 1e begrotingswijziging 2024 van het Samenwerkingsverband Collectief Vraagafhankelijk Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen en een positieve zienswijze af te geven.
Portefeuillehouder	Wethouder B. van Assche

Samenvatting

Van de Gemeenschappelijke Regeling Collectief Vraagafhankelijk Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen is de 1e Begrotingswijziging 2024 ontvangen. Op basis van de Gemeenschappelijke wordt u in de gelegenheid gesteld om uw zienswijze over deze begrotingswijziging kenbaar te maken. Deze begrotingswijziging wordt vervolgens door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Aan de raad,

Aanleiding

Het dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband Collectief Vraagafhankelijk Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen (CVV ZVL) heeft op 27 september 2024 de 1e begrotingswijziging 2024 aangeboden (bijlage 01). Op grond van artikel 35, lid 3, van de Wet Gemeenschappelijke regelingen wordt de raad in de gelegenheid gesteld om binnen acht weken een zienswijze over de begrotingswijziging naar voren te brengen.

Toelichting op de financiële stukken

In bijlage 02 is de 1e begrotingswijziging 2024 van het CVV ZVL opgenomen. Een begrotingswijziging is volgens het dagelijks bestuur van het CVV noodzakelijk vanwege:

a. de stijging van vooral de kosten voor WMO-vervoer van gemeente Terneuzen en Jeugdzorgvervoer voor alle drie de gemeenten;
b. de prognose voor het derde en vierde kwartaal voor het leerlingenvervoer nog niet goed werd ingeschat. Dit omdat de routes met de start van het nieuwe schooljaar nog niet volledig in beeld waren. Naar verwachting zal de prognose voor het 3e en 4e kwartaal leerlingenvervoer naar boven worden bijgesteld. Deze begrotingswijziging wordt ook gebruikt om de kosten rechtmatig en op de juiste plek te kunnen verantwoorden;
c. de afspraak zoals genoemd in het VZG-rapport gemeenschappelijke regelingen dat een rapportage opgesteld wordt als er belangrijke (financiële) ontwikkelingen zijn die voor de opdrachtgever relevant zijn. Begrotingswijzigingen worden voortaan alleen nog opgesteld naar aanleiding van tussentijdse rapportages.

In de aanbiedingsbrief geeft het dagelijks bestuur tevens een signaal af: "*dat de kosten voor WMO- en Jeugdzorgvervoer stijgende zijn, in tegenstelling tot sommige gemeenten die het lukt om te besparen op de kosten van beide posten door het nemen van maatregelen.*

Begrotingswijziging

In onderstaand overzicht zijn per vervoersstroom de meer- en minderuitgaven t.o.v. de oorspronkelijke begroting weergegeven:

(Bedragen in euro)	**Primitieve begroting 2024**	**Begroting na wijziging 2024**	**1e begrotings-wijziging 2024**
Gemeente Sluis			
Leerlingenvervoer	713.250	652.000	-61.250
Vervoer WMO-gerechtigden	660.500	645.250	-15.250
Jeugdzorgvervoer	241.250	368.750	127.500
Overhead	32.432	29.254	-3.178
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	1.647.432	1.695.254	47.823

Financiële dekking
De eerste begrotingswijziging 2024 is per saldo voor de gemeente Sluis € 47.823 hoger dan de primitieve begroting 2024. De voorziene extra uitgaven voor het jeugdzorgvervoer ad € 127.500 kunnen ten dele gedekt worden uit de minderuitgaven voor leerlingenvervoer, WMO-vervoer en overhead.
Op basis van de kwartaalrapportages hebben we reeds eerder geconstateerd dat deze afwijkingen zouden moeten leiden tot bijstelling van onze budgetten. We hebben er voor gekozen om deze reeds te verwerken in de 2e Bestuursrapportage 2024. De bedragen sluiten aan bij deze voorliggende begrotingswijziging, waarmee het vaststellen geen verdere financiële impact meer heeft.

Advies Begeleidingscommissie (BC)
De BC heeft een positief advies gegeven over de 1e begrotingswijziging 2024 CVV ZVL. Het verslag van de BC is ter kennisname bijgevoegd als bijlage 03.

Voorstel

a. in te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2024 van het Samenwerkingsverband Collectief Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties;
b. deze positieve zienswijze te bevestigen aan het Dagelijks Bestuur van Samenwerkingsverband Collectief Vraagafhankelijk Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen.

Oostburg, 5 november 2024.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. Brief d.d. 27.9.2024 Dagelijks Bestuur Samenwerkingsverband Collectief Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen, betreft 1e begrotingswijziging 2024.
b. 1e begrotingswijziging 2024 Samenwerkingsverband Collectief Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen.
c. Verslag d.d. 16.10.2024 Begeleidingscommissie Samenwerkingsverband Collectief Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2024;

gelet op artikel 35 lid 3, van de Wet Gemeenschappelijke regelingen;

BESLUIT:

a. in te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2024 van het Samenwerkingsverband Collectief Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties;
b. deze positieve zienswijze te bevestigen aan het Dagelijks Bestuur van Samenwerkingsverband Collectief Vraagafhankelijk Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen.

Sluis, 19 december 2024.

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

De Raad van de gemeente Sluis
Postbus 27
4500 AA OOSTBURG

Bezoekadres
Stadhuisplein 1
Terneuzen

Postadres:
Postbus 35
4530 AA Terneuzen

Telefoon 0115-455 000

a.vanwesten@terneuzen.nl

BNG Bank:
NL67BNGH0285163531
Tnv SAMENW.VERB.CVZ

Behandeld door: dhr. A.J.G. van Westen
Onderwerp: eerste begrotingswijziging CVV 2024
Datum: 27 september 2024

Geachte raadsleden,

Bijgaand treft u de eerste begrotingswijziging CVV 2024 aan. Ondanks dat het per totaal saldo meevalt, is er vooral stijging in de kosten voor WMO-vervoer van gemeente Terneuzen en Jeugdzorgvervoer voor alle drie de gemeenten.
De lagere kosten voor leerlingenvervoer verbloemen dat voor een groot deel.

Daarnaast is het zo dat voor het derde en vierde kwartaal nog geen goede prognose voor het leerlingenvervoer is gemaakt. Dit omdat de routes met de start van het nieuwe schooljaar nog niet volledig in beeld zijn. Naar verwachting stellen wij de prognose voor het 3e en 4e kwartaal leerlingenvervoer naar boven bij. Om de kosten rechtmatig en op de juiste plek te kunnen verantwoorden doen wij deze begrotingswijziging. Daarnaast doen we dit om een signaal af te geven dat de kosten voor WMO- en Jeugdzorgvervoer stijgende zijn, in tegenstelling tot sommige gemeenten die het lukt om te besparen op de kosten van beide posten door het nemen van maatregelen.

Een andere reden voor deze begrotingswijziging is dat het VZG-rapport gemeenschappelijke regelingen ook van toepassing is voor het CVV. In dit rapport is het volgende opgenomen:

Tussentijdse rapportages:
Stel een rapportage op als er belangrijke (financiële) ontwikkelingen zijn die voor de opdrachtgever relevant zijn. Beperk de omvang van deze rapportages.
Stel maximaal 2 rapportages op, één naar de situatie per 1 april. En één naar de situatie per 1 juni. Deze rapportages moeten zo snel als mogelijk in de gemeenteraden kunnen worden besproken. De rapportages worden gebundeld en compact naar de colleges en de raden doorgeleid en ook verantwoording geschiedt gebundeld. De secretariaten van de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten en het Overleg Zeeuwse Overheden organiseren dat met hulp van de ambtelijke organisaties/Samenstellingscommissie.

Begrotingswijzigingen:
Begrotingswijzigingen worden voortaan alleen nog opgesteld naar aanleiding van tussentijdse rapportages.

De eerste begrotingswijziging 2024 is in totaal voor de gemeente Sluis € 47.823 hoger dan de primitieve begroting 2024.

Hieronder treft u een beknopt overzicht aan van de kostenposten uit de eerste begrotingswijziging voor Sluis.

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	1e begrotingswijziging 2024
Gemeente Sluis			
Leerlingenvervoer	713.250	652.000	-61.250
Vervoer WMO-gerechtigden	660.500	645.250	-15.250
Jeugdzorgvervoer	241.250	368.750	127.500
Overhead	32.432	29.254	-3.178
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	1.647.432	1.695.254	47.823

Zowel het WMO- Jeugdzorg- als het leerlingenvervoer zijn openeindregelingen. Hierdoor blijven de ramingen schattingen.

De begrotingswijziging moet voor een zienswijze aan gemeenteraden aangeboden worden.

Op grond van artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt u gedurende 8 weken na ontvangst van dit schrijven in de gelegenheid gesteld uw zienswijze over de eerste begrotingswijziging CVV 2024 naar voren te brengen.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van het
Samenwerkingsverband Collectief Vervoer
Zeeuwsch-Vlaanderen,

secretaris,

A.J.G. van Westen

voorzitter,

J. de Buck

Bijlagen:

Eerste begrotingswijziging CVV 2024

Samenwerkingsverband
Collectief Vervoer
Zeeuwsch-Vlaanderen

Eerste begrotingswijziging CVV 2024

Samenwerkingsverband
Collectief Vervoer
Zeeuwsch-Vlaanderen

Voorwoord

Bij deze presenteren wij u de eerste begrotingswijziging 2024.

Ondanks dat het per saldo meevalt, is er vooral voor de kosten van WMO- en Jeugdzorgvervoer Terneuzen extra geld nodig. De lagere kosten voor leerlingenvervoer verbloemen dat voor een groot deel. Daarnaast is het zo dat voor het 3e en 4e kwartaal nog geen goede prognose voor het leerlingenvervoer is gemaakt. Dit omdat de routes met de start van het nieuwe schooljaar nog niet volledig in beeld zijn. Naar verwachting stellen wij de prognose voor het 3e en 4e kwartaal leerlingenvervoer naar boven bij. Om de kosten rechtmatig en op de juiste plek te kunnen verantwoorden doen wij deze begrotingswijziging. Daarnaast doen we dit om een signaal af te geven dat de kosten voor WMO- en Jeugdzorgvervoer stijgende zijn, in tegenstelling tot sommige gemeenten die het lukt om te besparen op de kosten van beide posten door het nemen van maatregelen.

Een andere reden voor deze begrotingswijziging is dat het VZG-rapport gemeenschappelijke regelingen ook van toepassing is voor het CVV. In dit rapport is het volgende opgenomen:

Tussentijdse rapportages:
Stel een rapportage op als er belangrijke (financiële) ontwikkelingen zijn die voor de opdrachtgever relevant zijn. Beperk de omvang van deze rapportages.
Stel maximaal 2 rapportages op, één naar de situatie per 1 april (indienen uiterlijk 1 juni) en één naar de situatie per 1 juni (indienen uiterlijk 15 juli). Deze rapportages moeten zo snel als mogelijk in de gemeenteraden kunnen worden besproken, namelijk in respectievelijk juni en september van het jaar, waardoor er nog bijsturing mogelijk is. De rapportages worden gebundeld en compact naar de colleges en de raden doorgeleid en ook verantwoording geschiedt gebundeld. De secretariaten van de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten en het Overleg Zeeuwse Overheden organiseren dat met hulp van de ambtelijke organisaties/Samenstellingscommissie.

Begrotingswijzigingen:
Begrotingswijzigingen worden voortaan alleen nog opgesteld naar aanleiding van tussentijdse rapportages.

De grootste verschillen zitten hem per gemeente in het volgende:
-Hulst: daling van kosten voor leerlingenvervoer en WMO-vervoer. Stijging van jeugdzorgvervoer.
-Terneuzen: daling van kosten voor leerlingenvervoer. Stijging van WMO- en jeugdzorgvervoer.
-Sluis: daling van kosten voor leerlingenvervoer en WMO-vervoer. Stijging van jeugdzorvervoer.

Verdere toelichting kunt u vinden op de volgende bladzijde.

Wij stellen u voor over te gaan tot vaststelling van de eerste begrotingswijziging 2024.

Het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband Collectief Vervoer Zeeuws-Vlaanderen,

J. de Buck
voorzitter

A.J.G. van Westen
secretaris

1e begrotingswijziging CVV 2024

Leerlingenvervoer	**Primitieve begroting 2024**	**Begroting na wijziging 2024**	**1e begrotingswijziging 2024**
Hulst	700.500	538.500	-162.000
Terneuzen	1.183.000	937.250	-245.750
Sluis	713.250	652.000	-61.250
Totaal	2.596.750	2.127.750	-469.000

Toelichting: Bijgestelde begroting komt door de vakantieweken. Vanwege start nieuwe schooljaar zijn aantal nieuwe ritten nog niet in beeld. Er is dus nog geen prognose voor derde en vierde kwartaal. Mogelijk is het dat de kosten dan weer stijgen. Dit komt door meer vervoersstromen.

Wmo vervoer	**Primitieve begroting 2024**	**Begroting na wijziging 2024**	**1e begrotingswijziging 2024**
Hulst	874.250	822.500	-51.750
Terneuzen	1.172.750	1.375.000	202.250
Sluis	660.500	645.250	-15.250
Totaal	2.707.500	2.842.750	135.250

Toelichting: Forse stijging voor gemeente Terneuzen. Er is een stijgende trend te zien in aantal aanvragen.

Jeugd vervoer	**Primitieve begroting 2024**	**Begroting na wijziging 2024**	**1e begrotingswijziging 2024**
Hulst	162.750	258.750	96.000
Terneuzen	362.250	473.000	110.750
Sluis	241.250	368.750	127.500
Totaal	766.250	1.100.500	334.250

Toelichting: Stijgt voor alle gemeenten boven de begroting uit. Een indicatie vanuit Aan-Z ligt ten grondslag aan recht op vervoer. Duidelijke trend te zien in aantal aanvragen.

Overhead	**Primitieve begroting 2024**	**Begroting na wijziging 2024**	**1e begrotingswijziging 2024**
Hulst	38.517	34.744	-3.773
Terneuzen	76.771	69.252	-7.519
Sluis	32.432	29.254	-3.178
Totaal	147.720	133.250	-14.470

Toelichting: De bijgestelde begroting voor de overhead kosten is gebaseerd op de rentebaten van €15.000.

Totalen	**Primitieve begroting 2024**	**Begroting na wijziging 2024**	**1e begrotingswijziging 2024**
Hulst	1.776.017	1.654.494	-121.524
Terneuzen	2.794.771	2.854.502	59.730
Sluis	1.647.432	1.695.254	47.823
Totaal	6.218.220	6.204.250	-13.971

Advies Begeleidingscommissie

Gemeenschappelijke Regeling (GR) Collectief vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen

Datum: 16/10/2024

Inhoudsopgave

1e begrotingswijziging 2024

1e begrotingswijziging 2024 CVV

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Totaaladvies Begeleidingscommissie vorig jaar	N.v.t.
Is sprake van een bijzondere situatie: ja of nee? Graag toelichten. Het moet bijvoorbeeld gaan om nieuwe taken (waarvan de uitvoering geen uitstel duldt en verwerking in de lopende begroting noodzakelijk is), een pandemie, een uittredende deelnemer enz. Als criterium geldt daarbij dat de bijdragen van de deelnemers in het lopende jaar en/of in opvolgende jaren omhoog moeten. Ja? Begrotingswijziging mogelijk en zienswijze vragen.	Nee en ja, het is een openeinderegeling. Een budgetoverschrijding is niet een bijzondere situatie maar de aanleiding voor deze begrotingswijziging wel. Zie hieronder. Ondanks dat het per saldo meevalt, gaat het vooral om de kosten van Wmo-vervoer van de gemeente Terneuzen én het Jeugdzorg-vervoer voor de drie gemeenten. Gemeente Sluis en Hulst hebben budgetverschuivingen/overschrijdingen door meer en/of minder uitgaven per vervoerssoort. De lagere kosten voor leerlingenvervoer verbloemen dat voor een groot deel. Daarnaast is het zo dat voor het 3e en 4e kwartaal nog geen goede prognose voor het leerlingenvervoer is gemaakt. Dit omdat de routes met de start van het nieuwe schooljaar nog niet volledig in beeld zijn. Naar verwachting stellen wij de prognose voor het 3e en 4e kwartaal leerlingenvervoer naar boven bij. Om de kosten rechtmatig en op de juiste plek te kunnen verantwoorden doen wij deze begrotingswijziging. Daarnaast doen we dit om een signaal af te geven dat de kosten voor Wmo- en Jeugdzorgvervoer stijgende zijn, in tegenstelling tot sommige gemeenten die het lukt om te besparen op de kosten van beide posten door het nemen van maatregelen. ja
Aangeboden voor zienswijze: ja of nee?	ja
Doelstellingen meetbaar: ja of nee? Ja? Dan toelichten.	Deels nee: vanwege start nieuwe schooljaar zijn aantal nieuwe ritten leerlingenvervoer nog niet in beeld. Er is dus nog geen prognose voor derde en vierde kwartaal. Mogelijk is dat de kosten dan weer stijgen. (risico) Deels ja: wmo en jeugdvervoer ligt een indicatie aan ten grondslag, trend te zien in aantal aanvragen.
Nieuw beleid en risico's: ja of nee?	Deels nee, zie bij doelstellingen meetbaar.

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Ja? Dan toelichten.	Deels ja: alle vervoersvormen zijn openeindregelingen met risico dat door hogere deelname ook de kosten evenredig toenemen.
Voldoet aan VZG-richtlijn indexering: ja of nee?	N.v.t.
Voldoet aan VZG-richtlijn bezuiniging: ja, nee of niet van toepassing?	N.v.t.
Voldoet aan VZG-richtlijn reservevorming (5% van alle baten van de GR): ja of nee?	N.v.t.
Totaaladvies Begeleidingscommissie: wel of niet akkoord? Niet akkoord? Dan uitleggen.	BC gaat akkoord. Het tekort/overschrijding voor Terneuzen en Sluis komt ten laste van deze gemeenten d.m.v. een hogere bijdrage 2024. Het overschot voor Hulst komt ten gunste van de gemeente Hulst d.m.v. een lagere bijdrage 2024.

Aangepaste bijdragen deelnemers

Deelnemer	Vorig jaar	Primair	Aangepast
Hulst	€ 1.584.542	€1.776.017	€1.654.494
Sluis	€ 1.598.267	€1.647.432	€1.695.254
Terneuzen	€ 2.604.185	€2.794.771	€2.854.502

Raad

Dossiernummer	7708
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	17
Titel	Voorstel tot het indienen van een zienswijze op de Gemeenschappelijke Regeling Dethon en gewijzigde begroting 2024

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

De GR Dethon moet op basis van wettelijke ontwikkelingen en in lijn met het Zeeuwse adviesrapport m.b.t. GR worden geactualiseerd. Er ligt een concept voor waarover gevoelens kenbaar kunnen worden gemaakt.

Daarnaast heeft de GR Dethon een begrotingswijziging aangeboden over 2024.

Beide voorstellen zijn afgestemd in de begeleidingscommissie Dethon waarin ook Hulst en Terneuzen zijn vertegenwoordigd. In Hulst en Terneuzen liggen adviezen voor met vergelijkbare strekking. Het advies is om op beide documenten een positieve zienswijze te geven.

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het indienen van een zienswijze op de Gemeenschappelijke Regeling Dethon en gewijzigde begroting 2024
Portefeuillehouder	Wethouder P.E.M. van de Vijver-van Deursen

Samenvatting

Op 1 juli 2022 trad de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking. Deze wet is de aanleiding om de bestaande gemeenschappelijke regeling van Dethon te veranderen. Daarom ontvangt u vanuit het Algemeen Bestuur van Dethon een nieuw concept regeling. Voor het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling maken we gebruik van de modelregeling. Het model stelde een juridische werkgroep op, in opdracht van de Vereniging Zeeuwse Gemeenten.

Op 18 oktober 2024 bood de gemeenschappelijke regeling Dethon aan onze gemeente een begrotingswijziging 2024 aan. Dit doen zij conform artikel 25 van de gemeenschappelijke regeling. Naar aanleiding hiervan kan uw gemeenteraad een zienswijze kenbaar maken. De kosten die aanleiding zijn voor de begrotingswijziging waren bij het opstellen van de begroting niet voorzien. Deze kosten komen vooral door hogere personeelskosten professionals en lagere netto-opbrengsten. Deze zijn mede gevolg van de implementatie van de HR21 systematiek en het ingezette koersplan.

Wij adviseren een positieve zienswijze af te geven op zowel de nieuwe concept GR als de gewijzigde begroting 2024.

Aan de raad,

Op 1 juli 2022 trad de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking. Deze wet is de aanleiding om de bestaande gemeenschappelijke regeling van Dethon te veranderen. De gemeenschappelijke regeling van Dethon voldoet nu niet aan de nieuwe Wgr.

Wijziging gemeenschappelijke regeling Dethon
Voor het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling maakten we gebruik van de modelregeling. Het model stelde een juridische werkgroep op, in opdracht van de Vereniging Zeeuwse Gemeenten. Er is gekozen voor een openbaar lichaam. Een intergemeentelijke samenwerking kan ook op basis van een Bedrijfsvoeringsorganisatie. Die vorm heeft een enkelvoudig bestuur waardoor je bestuurlijke drukte voorkomt. Een openbaar lichaam, zoals nu, kan zelfstandiger optreden. Dat geeft meer duidelijkheid voor deelnemende partijen, samenwerkingspartners en personeel. Daarom kiezen we daarvoor.

De nieuwe GR heeft geen gemeenteraadsleden meer in het algemeen bestuur. De samenstelling van het bestuur is een gevolg van de nieuwe wet. In de Wgr is opgenomen dat het bestuur van een openbaar lichaam in elk geval bestaat uit het AB, DB en de voorzitter. Het AB bestaat uit leden die door en uit de colleges van burgemeester en wethouders moeten worden aangewezen (art. 13 lid 6 Wgr). Het is niet mogelijk om raadsleden in het AB te benoemen. Dit is een wijziging ten opzichte van de huidige situatie. Raadsleden kunnen wel als toehoorder of inspreker aanwezig zijn bij de openbare vergadering (art. 22 lid 3 Wgr). Stemmen mogen zij nooit.

In artikel 10, lid 7 staat dat Dethon via een adviescommissie de participatie van inwoners en gemeenteraadsleden regelt. Hierdoor blijft uw raad betrokken. Daarnaast wordt uw raad actief geïnformeerd via kwartaalrapportages.

Begrotingswijziging 2024
Dethon ontwikkelt zich van arbeidsintegratie- naar een sociaal ontwikkelbedrijf. Dethon maakt een meerjarige transformatie door. Dit doen zij aan de hand van het koersplan 2023 – 2025. Vorig jaar gaven we een positieve zienswijze op de begroting 2024. De kosten die nu aanleiding zijn voor de begrotingswijziging waren niet voorzien bij het opstellen van de begroting. De Rijkssubsidie voor de sociaal werkbedrijven is vanwege inflatie verhoogd. Echter niet voldoende om alle extra kosten te dekken. Dit komt vooral door hogere personeelskosten vanwege een CAO wijziging en lagere netto-opbrengsten door het afstoten van de afdeling post. Daarnaast waren nog alle ontwikkelingen op basis van het koersplan vewerkt in de primaire begroting.

De meerjarenraming vanaf 2025 heeft Dethon aangepast in de begroting 2024 V2 en is identiek aan de meerjarenbegroting 2025 V1 welke in augustus 2025 definitief is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Dethon.

Het Algemeen Bestuur van Dethon stelt de begrotingswijziging 2024 vast op 18 december 2024. Dit doen zij met inachtneming van de ontvangen zienswijzen. Dethon verzoekt onze gemeente voor 18 december 2024 een schriftelijke zienswijze te geven. De gemeenteraad komt later bijeen dan het Algemeen Bestuur van Dethon namelijk op 19 december 2024. Daarom informeren we Dethon tussentijds over het voorstel op basis van de besprekingen in de commissie van 10 december 2024. Na besluitvorming in de gemeenteraad brengen we Dethon op de hoogte van ons besluit.

Financieel
De bijgestelde bijdrage 2024 aan Dethon als gevolg van de 1e begrotingswijziging 2024 bedraagt € 765.382. De huidige raming in onze begroting bedraagt € 509.000, derhalve een bijstelling van € 256.382. Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en de aanpassingen daarop worden verrekend met het begrotingssaldo.

Adviescommissies
Beide stukken zijn in de begeleidingscommissie besproken en met een positief advies aan het AB voorgelegd. De adviezen zijn integraal onderdeel van de stukken. Het advies van de samenstellingscommissie is bijgevoegd. De samenstellingscommissie volgt het advies van de begeleidingscommissie, maar vraagt aandacht voor verdere uitvoering van het koersplan. De uitvoering van het koersplan 2023-2025 is halverwege en het bestuur Dethon heeft aangegeven ‘op koers te liggen’. En nu is het eerder vastgestelde plan ook verwerkt in de meerjarenbegroting.

Voorstel
Op basis van de aangeboden stukken via het Algemeen Bestuur van Dethon en met in achtneming van de adviezen van de Zeeuws Vlaamse Begeleidingscommissie en de Zeeuwse Samenstellingscommissie stellen wij voor op beide stukken (begrotingswijziging en nieuwe concept GR) een positieve zienswijze in te dienen.

Oostburg,

Hoogachtend, 12 november 2024

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. Concept GR Dethon
b. Gewijzigde begroting 2024
c. Zienswijze
d. Advies samenstellingscommissie

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 november 2024;

gelet op artikel 25 van de GR Dethon;

BESLUIT:

1. Een positieve zienswijze in te dienen op de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling Dethon.
2. Een positieve zienswijze in te dienen op de gewijzigde begroting Dethon 2024.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING ARBEIDSINTEGRATIEBEDRIJF DETHON

Intitulé
Gemeenschappelijke regeling Arbeidsintegratiebedrijf Dethon

De colleges van de gemeenten Hulst, Sluis en Terneuzen voor zover zij bevoegd zijn;

Overwegende dat:
- op het gebied van arbeidsintegratie samenwerking tussen gemeenten in de regio geboden is;
- nieuwe wetgeving aanleiding is om de huidige gemeenschappelijke regeling te actualiseren en opnieuw vast te stellen;
- de raden van de deelnemende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Arbeidsintegratiebedrijf Dethon hun zienswijzen op het ontwerp van deze wijziging hebben gegeven en toestemming hebben verleend tot het wijzigen van deze gemeenschappelijke regeling;

Gehoord de gemeenteraad van Hulst op [datum(s)], Sluis op [datum(s)] en Terneuzen op [datum(s)];

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, de Wet sociale werkvoorziening en de Participatiewet;

Gezien het voorstel van het algemeen bestuur van [datum];

BESLUITEN:

Te wijzigen de volgende gemeenschappelijke regeling: Arbeidsintegratiebedrijf Dethon, waarna deze met ingang van [datum] als volgt komt te luiden:

HOOFDSTUK 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1: Begripsomschrijvingen
1. Deze regeling verstaat onder:
   a. Arbeidsintegratiebedrijf Dethon: het openbaar lichaam, als bedoeld in artikel 2;
   b. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente;
   c. de regeling: de gemeenschappelijke regeling Arbeidsintegratiebedrijf Dethon;
   d. Gedeputeerde Staten: Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland;
   e. gemeenten: de bij de regeling aangesloten gemeenten Hulst, Sluis en Terneuzen;
   f. Participatiewet: Participatiewet van 1 januari 2015;
   g. Wgr: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
2. Artikelen en bepalingen uit andere regelingen zijn van overeenkomstige toepassing voor ‘de gemeente’, ‘de raad’, ‘het college’ en ‘de burgemeester’ dient te worden gelezen onderscheidenlijk: ‘het openbaar lichaam’, ‘het algemeen bestuur’, ‘het dagelijks bestuur’ en ‘de voorzitter’.

Artikel 2: Openbaar lichaam
1. Er is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, genoemd Arbeidsintegratiebedrijf Dethon met de hoofdvestiging in gemeente Terneuzen en subvestigingen in de gemeenten Hulst en Sluis.
2. Het rechtsgebied van het Arbeidsintegratiebedrijf Dethon omvat het grondgebied van de deelnemende gemeenten.
3. De regeling is aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 3: Belang
Het openbaar lichaam is ingesteld om de gezamenlijke belangen van de deelnemers te behartigen op het gebied van:
   a. De uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening en de Participatiewet, het oprichten en in stand houden van werkverbanden ter voorziening in aangepaste werkgelegenheid voor

personen, die wonen in het gebied waarop de regeling van toepassing is en die tot het verrichten van arbeid in staat zijn;
b. Het uitvoeren van andere vormen van gesubsidieerde arbeid op basis van een met een afzonderlijke gemeente gesloten overeenkomst;

Artikel 4: Bestuursorganen
Arbeidsintegratiebedrijf Dethon kent de volgende bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

HOOFDSTUK 2: TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 5: Taken en bevoegdheden
1. Het uitvoeren van alle taken en bevoegdheden die op grond van de Wet sociale werkvoorziening (en daaruit voortvloeiende wet- en regelgeving) en op het gebied van gesubsidieerde arbeid aan de deelnemende gemeenten zijn opgedragen.
2. Het uitvoering geven aan de mensontwikkeling van doelgroepen van de deelnemende gemeenten.
3. Arbeidsintegratiebedrijf Dethon houdt een werkomgeving in stand waar personen zoals genoemd in het eerste en tweede lid onder aangepaste omstandigheden werkzaamheden kunnen verrichten.
4. Arbeidsintegratiebedrijf Dethon kan met instemming van het dagelijks bestuur ook diensten aan andere gemeenten en derden verlenen.

Artikel 6: Bezwaar en beroep
Het algemeen bestuur is bevoegd tot het vaststellen van een verordening als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 7: Klachtrecht
Het algemeen bestuur is bevoegd tot het vaststellen van een verordening over de behandeling van klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht. Voor de behandeling van deze klachten wordt aangesloten bij de Nationale Ombudsman.

HOOFDSTUK 3: HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 8: Samenstelling
1. Het algemeen bestuur van Arbeidsintegratiebedrijf Dethon bestaat uit zes leden.
2. Het college van iedere gemeente wijst twee leden en een plaatsvervangend lid uit de leden van het college aan. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege zodra het lid zijn functie bij de gemeente verliest.
3. De colleges van de gemeenten beslissen in beginsel binnen één maand na de benoeming van de wethouders van elke zittingsperiode over de aanwijzing van de leden van het algemeen bestuur.
4. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter en zijn plaatsvervanger aan.
5. De leden van het algemeen bestuur die tussentijds ontslag nemen, stellen de voorzitter van het algemeen bestuur evenals het college die hen heeft aangewezen hiervan op de hoogte. Het ontslag is onherroepelijk.
6. Leden van het algemeen bestuur die ontslag hebben genomen, behouden hun lidmaatschap totdat in hun opvolging is voorzien.
7. De aanwijzing voor de vervulling van plaatsen die zijn opengevallen, vindt binnen twee maanden plaats door het college dat het aangaat.

Artikel 9: Bevoegdheden van het algemeen bestuur
1. Aan het algemeen bestuur komen in het kader van deze regeling alle bevoegdheden toe, die niet aan een ander orgaan zijn opgedragen. Het algemeen bestuur kan alle bevoegdheden delegeren aan het dagelijks bestuur, tenzij de aard van de bevoegdheid zich tegen delegatie verzet.
2. Het algemeen bestuur is bevoegd tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge

waarborgmaatschappijen, indien dit in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.

3. De volgende bevoegdheden van het algemeen bestuur zijn niet overdraagbaar:
   a. het aanwijzen van een voorzitter en diens plaatsvervanger en de overige leden van het dagelijks bestuur;
   b. het vaststellen van de begroting, respectievelijk begrotingswijzigingen en de jaarstukken;
   c. het vaststellen van een reglement van orde;
   d. het vaststellen van de Financiële verordening en de Controle verordening;
   e. het vaststellen of wijzigen van een regeling betreffende het financieel en administratief beheer en een treasury statuut;
   f. het vaststellen van een verordening tot instelling van een commissie ex artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht, en de verordening voor de behandeling van klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht;
   g. het doen van voorstellen tot wijziging, toetreding, uittreding en opheffing van deze gemeenschappelijke regeling;
   h. Het instellen van commissies als bedoeld in artikel 24, 24a en 25 van de Wgr;

Artikel 10: Werkwijze

1. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen vast en brengt dit ter kennis van de deelnemende gemeenten.
2. Het algemeen bestuur vergadert zo vaak als hij daartoe heeft besloten, maar minimaal twee keer per jaar en verder zo dikwijls als de voorzitter dit nodig acht of ten minste twee leden van het algemeen bestuur dit verzoeken (onder schriftelijke opgave van de te behandelen onderwerpen).
3. De voorzitter roept de leden schriftelijk tot de vergadering op en tegelijkertijd met de oproep maakt de voorzitter dag, tijdstip en plaats van de vergadering openbaar. De agenda en de daarbij behorende voorstellen, met uitzondering van de in Hoofdstuk Va, Gemeentewet, genoemde stukken waarop geheimhouding is opgelegd, worden tegelijkertijd met de oproep ter inzage gelegd.
4. Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
5. Het lid van de gemeente Terneuzen dat niet in het dagelijks bestuur zit heeft in het algemeen bestuur 2 stemmen.
6. Uit de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing het bepaalde in artikel 20 (quorum voor opening van vergadering), artikel 22 (onschendbaarheid, verschoningsrecht), artikel 26 (handhaving orde vergadering), artikel 28 (niet-deelname aan de stemming), artikel 29 (quorum voor geldige stemming), artikel 30 (tot stand komen besluit), artikel 31 (geheime stembriefjes), artikel 32 (overige stemmingen) en artikel 33 (ambtelijke bijstand leden van het Algemeen bestuur).

Artikel 11: Besloten vergadering

In een besloten vergadering van het algemeen bestuur worden geen besluiten genomen over het meerjarenbeleidsplan, de begroting, begrotingswijzigingen, de jaarstukken en het liquidatieplan.

HOOFDSTUK 4: HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 12: Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat ten minste uit de voorzitter en twee leden.
2. De leden van het dagelijks bestuur worden aangewezen door en uit het algemeen bestuur. Zij worden aangewezen in de eerste vergadering van het algemeen bestuur nadat in overeenstemming met artikel 9 de leden van het algemeen bestuur zijn aangewezen.
3. De aanwijzing van leden van het dagelijks bestuur ter vervulling van plaatsen die openvallen, vindt plaats binnen twee maanden na de melding van de opengevallen plaats.

Artikel 13: Einde lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt indien het lid ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur.

2. De leden van het dagelijks bestuur treden af op de dag waarop de zittingsperiode van de gemeenteraad afloopt. Zij blijven hun functie waarnemen tot het moment dat het algemeen bestuur in de nieuwe samenstelling nieuwe leden voor het dagelijks bestuur heeft aangewezen.
3. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, als dit lid niet meer het vertrouwen van het algemeen bestuur geniet. In dit geval is het bepaalde in artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 en 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

Artikel 14: Werkwijze
1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of een ander lid van het dagelijks bestuur dit nodig acht met opgave van de te behandelen onderwerpen. De vergadering vindt plaats binnen twee weken nadat het verzoek is ingekomen.
2. Voor zover deze regeling niet anders bepaalt, kan het dagelijks bestuur zijn werkzaamheden verdelen over zijn leden. Het dagelijks bestuur deelt zijn besluiten daarover mee aan het algemeen bestuur.
3. Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
4. Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen vaststellen, dat aan het algemeen bestuur ter kennisneming wordt overgelegd.
5. Voor de besluitvorming in het dagelijks bestuur en de verplichting tot geheimhouding zijn de overeenkomstige bepalingen zoals die zijn opgenomen in de Gemeentewet voor het college van toepassing.

Artikel 15: Taak
1. De taak van het dagelijks bestuur is het uitvoeren van alle taken en bevoegdheden die op grond van de in artikel 5 genoemde wetten en algemeen verbindend voorschriften aan de colleges van burgemeester en wethouders toekomen.
2. Het dagelijks bestuur is belast met:
   a. het voorbereiden van al wat aan het algemeen bestuur ter overweging en beslissing zal worden voorgelegd, voor zover die voorbereiding niet aan anderen is opgedragen;
   b. het uitvoeren van besluiten van het algemeen bestuur;
   c. het beheer van de eigendommen en geldmiddelen van Arbeidsintegratiebedrijf Dethon;
   d. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en het verlies van recht of bezit;
   e. het houden van een voortdurend toezicht op het beheer en de exploitatie van Arbeidsintegratiebedrijf Dethon, evenals op al wat Arbeidsintegratiebedrijf Dethon aangaat, waaronder de zorg voor de archiefbescheiden;
   f. het benoemen, schorsen en ontslaan van het personeel
   g. het behartigen van de belangen van Arbeidsintegratiebedrijf Dethon bij andere overheidslichamen en instellingen, diensten of personen, waarmee contact voor Arbeidsintegratiebedrijf Dethon van belang is.
3. Het dagelijks bestuur heeft de verplichting om het algemeen bestuur actief inlichtingen te verstrekken.

HOOFDSTUK 5: DE VOORZITTER

Artikel 16: Benoeming en Taak
1. De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur aangewezen.
2. Het algemeen bestuur kan de voorzitter ontslag verlenen, indien deze het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit
3. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
4. Bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter wordt deze vervangen door een lid van het dagelijks bestuur, aan te wijzen door het dagelijks bestuur.
5. De voorzitter tekent de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
6. De voorzitter vertegenwoordigt Arbeidsintegratiebedrijf Dethon in en buiten rechte. De voorzitter kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door deze aan te wijzen gemachtigde.

7. Indien de voorzitter behoort tot het bestuur van een gemeente, die partij is in een geding waarbij Arbeidsintegratiebedrijf Dethon is betrokken, wordt Arbeidsintegratiebedrijf Dethon door een ander, door het dagelijks bestuur aan te wijzen, lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordigd.

HOOFDSTUK 6: DE DIRECTEUR (indien van toepassing bij openbaar lichaam)

Artikel 17: Functie, Benoeming en Taak

1. De bestuursorganen van de dienst worden bijgestaan door een directeur, aan wie in het dagelijks bestuur een adviserende stem toekomt. De directeur vervult ten behoeve van het algemeen bestuur en ten behoeve van het dagelijks bestuur de functie van ambtelijk secretaris.
2. De directeur wordt benoemd, geschorst en ontslagen door het dagelijks bestuur.
3. De directeur is belast met de dagelijkse leiding van Arbeidsintegratiebedrijf Dethon.
4. De directeur ondertekent mede alle stukken die van het algemeen en dagelijks bestuur uitgaan.
5. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur worden vastgelegd in een statuut. Het statuut wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur.
6. De directeur is verantwoording schuldig aan het dagelijks bestuur.
7. De directeur is bestuurder in de zin van de Wet op ondernemingsraden.
8. Het dagelijks bestuur wijst de functionaris aan die als plaatsvervanger optreedt voor de directeur in geval van diens afwezigheid.

HOOFDSTUK 7: INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 18: Intern

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, samen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven samen, dan wel afzonderlijk, aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoeken, alle gevraagde inlichtingen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, als dit lid niet meer het vertrouwen van het algemeen bestuur bezit. In dit geval is het bepaalde in artikel 49 en verder van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
5. De leden 1 tot en met 3 zijn van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 19: Informatieverstrekking door het algemeen en dagelijks bestuur en de voorzitter

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter geven aan de raden van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door een of meer raden worden verlangd. Die informatie wordt in dat geval ook verstrekt aan de overige raden.
3. Belangrijke financiële, beleidsmatige en/of organisatorische ontwikkelingen of belangrijke afwijkingen van de samenwerkingsafspraken zendt het algemeen en dagelijks bestuur middels een tussentijdse rapportage tijdig naar de raden van de deelnemende gemeenten ter informatie

Artikel 20: Informatieverstrekking door individuele leden van het algemeen bestuur

1. Een lid of een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur is aan het college door wie hij is benoemd, met inachtneming van het bepaalde in artikel 16 Wgr, verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid.
2. Een lid of een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur kan door het college waarbinnen dit lid functioneert, worden ontslagen, indien dit lid niet meer het vertrouwen van het college bezit. Op het ontslagbesluit is artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

HOOFDSTUK 8: HET PERSONEEL

Artikel 21: Personeel
1. Bij Arbeidsintegratiebedrijf Dethon is personeel werkzaam.
2. Het dagelijks bestuur beslist over de toepassing van overige arbeidsvoorwaarden.

HOOFDSTUK 9: FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 22: Begrotingsprocedure
1. Het dagelijks bestuur stuurt jaarlijks vóór 30 april de ontwerpbegroting van Arbeidsintegratiebedrijf Dethon voor het komende kalenderjaar, evenals de financiële beleidsuitgangspunten voor de komende jaren (meerjarenraming), aan de raden van de gemeenten. Het bepaalde in art. 190 lid 1 van de Gemeentewet is van toepassing evenals het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
2. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen binnen twaalf weken, na ontvangst van de ontwerpbegroting het dagelijks bestuur hun zienswijze aangeven.
3. Het dagelijks bestuur stuurt de begroting binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Gedeputeerde Staten.
4. Op wijzigingen van de begroting zijn voorgaande bepalingen van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat een begrotingswijziging uiterlijk 30 september van het betreffende begrotingsjaar door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.
5. Een begrotingswijziging blijft achterwege voor uitgaven die binnen de eigen begroting kunnen worden opgevangen en/of die geen structurele gevolgen hebben voor de begroting van het volgende jaar en/of volgende jaren.

Artikel 23: Bijdragen van de gemeenten
1. In de begroting staat welke bijdrage elke gemeente verschuldigd is voor de uitvoering van de taken van Arbeidsintegratiebedrijf Dethon. De deelnemende gemeenten betalen bij wijze van voorschot op de vijftiende dag van maand een/twaalfde deel van de bedoelde bijdrage.
2. De deelnemers zullen er steeds zorg voor dragen dat de gemeenschappelijke regeling over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen te kunnen voldoen.
3. Indien aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling blijkt dat een deelnemer weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, doet het algemeen bestuur onverwijld aan Gedeputeerde Staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 Gemeentewet.

Artikel 24: Reserve
1. Arbeidsintegratiebedrijf Dethon vormt een reserve ten laste van de gemeentelijke bijdragen aan de uitvoeringskosten conform de richtlijn die jaarlijks door het bestuur van de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten wordt vastgesteld.
2. Kennelijke onbillijkheden die uit de toepassing van dit artikel voortvloeien, worden ter beslissing voorgelegd aan het dagelijks bestuur. Bij beslissingen op gemeentelijke verzoeken hierover past het dagelijks bestuur de afspraken tussen de gemeenten over het te vormen reserve toe.

Artikel 25: Jaarstukken
1. Het dagelijks bestuur legt vóór 30 april aan het algemeen bestuur verantwoording af over het afgelopen kalenderjaar, onder overlegging van de opgestelde jaarstukken en een berekening van de door de deelnemende gemeenten te betalen bijdragen, naast het rapport van de met de controles belaste accountant.
2. De jaarstukken met het voorgenomen besluit van de resultaatbestemming worden gelijktijdig ter informatie aan de raden van de deelnemende gemeenten toegezonden.
3. Indien het dagelijks bestuur met een positief resultaat in de jaarrekening een andere bestemming wenst dan de algemene reserve, dan wel indien met de toevoeging van het resultaat aan de algemene reserve de reservevorming boven de afgesproken richtlijn reservevorming komt, worden de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld binnen twaalf weken na ontvangst, een zienswijze te geven op het voorgenomen besluit van de resultaatbestemming.

4. Het algemeen bestuur onderzoekt de jaarstukken en stelt de jaarstukken en de resultaatbestemming vast.
5. De jaarstukken worden binnen twee weken na de vaststelling aan Gedeputeerde Staten gezonden, maar vóór 15 juli.
6. Het besluit tot vaststelling van de jaarstukken strekt - voor zover het de daarin opgenomen ontvangsten en uitgaven betreft - het dagelijks bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in bewijsstukken en/of andere onregelmatigheden.

HOOFDSTUK 10: HET ARCHIEF EN INFORMATIEVEILIGHEID

Artikel 26: Archief

1. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van artikel 40 van de Archiefwet, regels vast over de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van het openbaar lichaam. Deze regeling wordt toegestuurd aan gedeputeerde staten.
2. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg en het toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden, overeenkomstig de in het eerste lid bedoelde regeling.
3. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet over te brengen archiefbescheiden wijst het algemeen bestuur een archiefbewaarplaats aan.

Artikel 27: Informatieveiligheid

1. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging en gegevensbescherming van de informatie die zij onder zich heeft.
2. Bij de informatieveiligheid en gegevensbescherming gelden dezelfde eisen als waaraan de deelnemende gemeenten moeten voldoen.

Artikel 28: Participatie

1. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kan ingezetenen en belanghebbenden betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en/of evaluatie van haar beleid.
2. Dethon organiseert hiervoor twee keer per jaar een klankbordbijeenkomst met open inschrijving waarbij ingezetenen en belanghebbenden betrokken worden bij:
    a. Uitwerkingen van het koersplan
    b. Jaarrekening
    c. Begroting en eventuele begrotingswijzigingen
    d. Organisatiewijzigingen
3. De regeling verstuurt in ieder geval een uitnodiging voor een klankbordbijeenkomst aan de ondernemingsraad van Arbeidsintegratiebedrijf Dethon, de deelnemende gemeenteraden/commissieleden en de gemeentelijke adviesraden sociaal domein.
4. Ingezetenen en belanghebbenden worden niet betrokken:
    a. ondergeschikte herzieningen van een eerder vastgesteld beleidsvoornemen;
    b. indien inspraak bij of krachtens wettelijk voorschrift is uitgesloten;
    c. indien sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
    d. inzake de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet;
    e. indien de uitvoering van een beleidsvoornemen dermate spoedeisend is dat inspraak niet kan worden afgewacht;
    f. indien het belang van inspraak niet opweegt tegen het belang van de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor kwetsbare groepen in de samenleving.
5. Op inspraak is de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, tenzij het bestuursorgaan een andere inspraakprocedure vaststelt.

HOOFDSTUK 11: TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING, GESCHILLEN EN OPHEFFING

Artikel 29: Toetreding en uittreding

1. Het college van de gemeente dat wenst toe te treden, richt het verzoek hiertoe aan het algemeen bestuur.

2. Het algemeen bestuur stuurt het verzoek als bedoeld in lid 1 na ontvangst door aan de colleges van de deelnemende gemeenten onder overlegging van zijn advies over de toetreding en de eventueel daaraan te verbinden voorwaarden.
3. Toetreding vindt plaats indien de deelnemers daarmee instemmen.

Artikel 30: Aanvang uittredingsprocedure
1. De deelnemer zendt, na verkregen toestemming van zijn raad, het besluit tot uittreding aan het Algemeen Bestuur. De procedure voor uittreding vangt aan de dag nadat het bestuur het besluit heeft ontvangen.
2. Het Algemeen Bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding en legt deze vast in het concept-uittredingsplan.
3. Onder de gevolgen van de uittreding worden verstaan de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding.
4. De uittreding gaat in op 1 januari van het jaar volgende op het verstrijken van een termijn van drie jaren na het nemen van het besluit tot uittreding, tenzij het Algemeen Bestuur bij unanimiteit en de uittredende deelnemer een andere opzegtermijn overeen komen.

Artikel 31: Procedure voor vaststelling uittredingsplan
1. Het uittredingsplan bepaalt de berekening van de financiële gevolgen van de uittreding.
2. Het uittredingsplan bevat een voorlopige berekening van de financiële gevolgen van de uittreding te betalen door de uittredende deelnemer, hierna te noemen de voorlopige uittreedsom.
3. Met het oog op het bepalen van de inhoud van het uittredingsplan kan het Algemeen Bestuur een onafhankelijke externe deskundige aanwijzen die in opdracht van het Algemeen Bestuur het concept-uittredingsplan voorbereidt. De kosten voor het inschakelen van een onafhankelijke externe deskundige komen voor rekening van de uittredende deelnemer.
4. Het Algemeen Bestuur wijst de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en het Dagelijks Bestuur. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt over een gezamenlijke voordracht, wijst het Algemeen Bestuur de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een bindende voordracht van een selectiecommissie bestaande uit drie leden van het bestuur, waaronder in ieder geval een vertegenwoordiger van het bestuur van de uittredende deelnemer.
5. Ten minste twaalf maanden voorafgaand aan het moment van uittreding stelt het bestuur het uittredingsplan en de voorlopige uittreedsom vast. Het bestuur baseert de berekening van de voorlopige uittreedsom op de systematiek als bedoeld in artikel 32 gelet op de vastgestelde jaarrekening van het meest recent verstreken begrotingsjaar.
6. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het bestuur de definitieve uittreedsom vast. Het bestuur baseert de berekening van de definitieve uittreedsom op de systematiek als bedoeld in artikel 32 en vastgestelde jaarrekening van het meest recent verstreken begrotingsjaar.
7. Bij de berekening van de kosten voor uittreding zoals bedoeld in het zesde lid wordt een risico-opslag van 10% op de uittreedsom toegepast om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan de uittreding te ondervangen. Deze opslag vrijwaart de uittredende deelnemer van alle toekomstige onvoorzienbare kosten.
8. Bij de voorbereiding van het concept uittredingsplan biedt het bestuur de uittredende deelnemer de keuze tussen een betaling van de uittreedsom in een aantal termijnen of voor betaling van de uittreedsom in een keer. In het uittredingsplan bepaalt het bestuur conform de voorkeur van de uittredende deelnemer of de uittredende deelnemer de uit-treedsom in een daarbij te bepalen aantal termijnen (maximaal vijf jaartermijnen) of in een keer dient te betalen.

Artikel 32: Te vergoeden kosten, de uittreedsom
1. De voorlopige respectievelijk de definitieve uittreedsom bestaat uitsluitend uit een vergoeding ter compensatie van frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten, waaronder ook een reëel aandeel in het vermogen van de vennootschappen, bedoeld in artikel 9, tweede lid.
2. Onder frictiekosten worden verstaan alle incidentele kosten te maken door het openbaar lichaam die het directe gevolg van de beslissing tot uittreding van een deelnemer zijn.

3. Onder desintegratiekosten worden verstaan alle kosten direct dan wel toekomstig te maken dan wel te dragen door Arbeidsintegratiebedrijf Dethon die samenhangen met de afbouw van structurele en incidentele overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere structurele en incidentele verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen, ontstaan als direct gevolg van de uittreding.
4. Het Algemeen Bestuur brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten, in rekening bij de uittredende deelnemer. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom, binnen drie maanden nadat het bestuur de definitieve uittreedsom, als bedoeld in artikel 31, zesde lid, heeft vastgesteld, tenzij in het uittredingsplan overeenkomstig artikel 31, achtste lid, anders is vastgelegd.
5. Kosten die de uittredende deelnemer maakt ter voorbereiding op of als gevolg van de beslissing tot uittreding komen voor rekening van de deelnemer.
6. De raming en berekening van de kosten voor uittreding worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van de daadwerkelijke uittreding, bedoeld in artikel 31, vijfde lid.
7. Indien de kosten van de inzet van een externe deskundige als bedoeld in artikel 31 en relatie tot de verwachtte uittredesom daartoe aanleiding geeft, kan het Algemeen Bestuur in overleg met deelnemer besluiten om in afwijking van het bepaalde in de voorgaande leden de uittreedsom te bepalen op de eigen bijdrage, zoals deze is vastgesteld in de jaarrekening van het jaar van uittreding, waarbij die bijdrage ieder jaar met 20% afneemt als volgt 1e jaar 100%, 2e jaar 80%, 3e jaar 60%, 4e jaar 40% en 5e jaar 20%.
8. Het openbaar lichaam is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. Het voorgaande hoeft niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer.

Artikel 33: Verplichtingen uittreder
1. De uittredende partij is gehouden zich in te spannen om de formatie van Arbeidsintegratiebedrijf Dethon die als gevolg van de uittreding boventallig is geworden met behoud van arbeidsvoorwaarden in dienst te nemen of anderszins in stand te doen houden. De waarde van de formatie die de uittredende partij overneemt van het openbaar lichaam wordt gekapitaliseerd en in mindering gebracht op de uittreedsom.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op alle andere verplichtingen van het openbaar lichaam die als gevolg van de uittreding overtollig zijn geworden dan wel verminderd of beëindigd dienen te worden.

Artikel 34: Wijziging
1. De regeling wordt gewijzigd, indien de colleges van twee derde van de deelnemende gemeenten daartoe eensluidend besluiten.
2. Voorstellen tot wijziging van de regeling kunnen worden gedaan door het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur of één of meer van de deelnemers.
3. Voorstellen uitgaande van één of meer deelnemende gemeenten worden toegezonden aan het algemeen bestuur, dat het voorstel met zijn beschouwingen ter zake binnen acht weken aan de raden van de deelnemende gemeenten doet toekomen, waarna deze deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur verder handelen conform het bepaalde in het vorige lid van dit artikel.

Artikel 35: Geschillen
1. Voordat over een geschil als bedoeld in artikel 28 Wgr de beslissing van Gedeputeerde Staten wordt ingeroepen, legt het algemeen bestuur het geschil voor aan een geschillencommissie.
2. De geschillencommissie bestaat uit drie leden. Een lid wordt aangewezen door het algemeen bestuur en een lid wordt aangewezen door de betrokken gemeente(n). Deze twee leden wijzen gezamenlijk een derde lid aan dat tevens als voorzitter van de commissie optreedt.
3. De geschillencommissie hoort de bij het geschil betrokken besturen.
4. De geschillencommissie brengt advies uit over de mogelijkheden partijen tot overeenstemming te brengen.
5. Indien het advies van de commissie niet leidt tot oplossing van het gerezen geschil wordt bij het verzoek om een beslissing van Gedeputeerde Staten een afschrift van het advies van de commissie gevoegd.

Artikel 36: Ontbinding en liquidatie

1. De regeling kan worden ontbonden, op voorstel van het algemeen bestuur, gelezen artikel 9 Wgr, bij een daartoe strekkend besluit van de colleges van tenminste twee derde van de deelnemende gemeenten.
2. Ingeval van een besluit tot ontbinding van de gemeenschappelijke regeling, als bedoeld in het vorige lid, stelt het algemeen bestuur daarvoor een liquidatieplan op ter vereffening van het vermogen van de regeling. Een zodanig besluit wordt met een twee derde meerderheid genomen, gehoord de raden van de deelnemende gemeenten.
3. Het liquidatieplan voorziet in de verplichtingen van de gemeenten en de financiële gevolgen van de ontbinding de regeling.
4. Het liquidatieplan voorziet in de gevolgen die de ontbinding heeft voor het personeel.
5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. Het besluit tot ontbinding of tot wijziging van deze regeling wordt direct gezonden aan de gemeenten
7. De organen van de gemeenschappelijke regeling blijven ook na het tijdstip van ontbinding in functie, totdat de vereffening is voltooid.
8. Gedurende de vereffening wordt de aanduiding van de regeling aangevuld met de afkorting van 'in liquidatie', zodat het opschrift komt te luiden: "Arbeidsintegratiebedrijf Dethon i.l.)"

HOOFDSTUK 12: SLOTBEPALINGEN

Artikel 37: Overgangsbepaling

Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter van het openbaar lichaam blijven hun functies vervullen tot de zittingsperiode van de gemeenteraden is beëindigd en in hun opvolging is voorzien.

Artikel 38: Inwerkingtreding

1. Het college van de gemeente van vestiging zorgt namens alle deelnemende gemeenten voor bekendmaking in haar gemeenteblad.
2. De regeling gaat in op <datum>.

Artikel 39: Slotbepaling

1. De begroting wordt voor de eerste keer vastgesteld voor de periode die begint op de dag waarop de regeling in werking treedt tot het einde van het kalenderjaar, dan wel, wanneer het algemeen bestuur dit bepaalt, tot het einde van het volgende kalenderjaar.
2. De eerste jaarstukken hebben betrekking op de periode waarvoor de eerste begroting geldt.
3. In alle gevallen waarin de regeling niet voorziet beslist het algemeen bestuur.

Artikel 40: Evaluatie

De regeling wordt elke vier jaar geëvalueerd. De evaluatie heeft vooral betrekking op de vraag of de samenwerking de doelen die zij zich heeft gesteld ook heeft bereikt tegen de kosten die hiervoor waren uitgetrokken. Daarnaast dient ook gekeken te worden naar de uitvoering van de specifieke taken. De manier waarop de samenwerking heeft gefunctioneerd, is eveneens onderdeel van de evaluatie.

Artikel 41: Titel

De regeling kan worden aangehaald als de "Gemeenschappelijke regeling Arbeidsintegratiebedrijf Dethon".

Ondertekening

Aldus besloten in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hulst van [datum],

, secretaris
, burgemeester.

Aldus besloten in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sluis van [datum],

, secretaris
, burgemeester.

Aldus besloten in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terneuzen van [datum],

, secretaris
, burgemeester.

Notitie bestuursbesluit Dethon

Opgesteld door	Ad Rinkhoud & Roberto Akkermans
Onderwerp	Toelichting begrotingswijziging 2024
Aan	Dagelijks en algemeen bestuur Dethon
Datum vergadering	16 oktober
Doel notitie	Voorlopige vaststelling begroting 2024 V2
Bijlagen	Begroting Dethon 2024 V2

Door ontwikkelingen binnen en buiten Dethon is het wenselijk een begrotingswijziging af te geven over begrotingsjaar 2024. Dethon wil alle stakeholders en betrokkenen zo goed en volledig mogelijk infomeren over de stand van zaken en het (financiële) verloop van het huidige jaar. Bij de totstandkoming van de begroting 2024 (voorjaar 2023) stond het koersplan 2023 - 2025 nog in de steigers (gepresenteerd in de zomer van 2023) en derhalve is er in de begroting 2024 geen rekening gehouden met keuzes en afwegingen uit het koersplan.

Het koersplan omvat met name acties die bij moeten dragen aan een fijne, veilige en leerzame omgeving voor onze (doelgroep) collega's. Iedereen mag zichzelf zijn binnen Dethon en we willen alle collega's een waardevolle plaats in de maatschappij bieden. Dat kan binnen of buiten Dethon. We zijn nu halverwege het koersplan 2023-2025 en we mogen vaststellen dat we "op koers liggen". Het gaat goed met de collega's. We hebben de afgelopen periode een aantal ingrijpende keuzes moeten maken op het gebied van de werksoorten/leerlijnen. De post/pakketbezorging werd afgestoten maar nieuwe leerlijnen zoals de horeca-leerlijn, de montage van elektrische fietsen en een eigen textielatelier worden voorzichtig opgestart. Collega's worden omgeschoold en gaan aan de slag bij bestaande of nieuwe leerlijnen. Op deze wijze geven we stapje voor stapje vorm aan het nieuwe Dethon. 2024 is een echt bouwjaar.

Maar deze scenario's hebben uiteraard ook hun financiële weerslag op Dethon en dus op de afgegeven begroting. Op hoofdlijnen heeft dit impact op het volgende:

- **Netto-opbrengsten**
  Afstoten afdeling post/pakketbezorging (PostNL): de bemensing van deze afdeling (zwaar werk in combinatie werkdruk) maakte het steeds lastiger om mensen te vinden. De verhouding regulier t.o.v. doelgroep was uit balans en juist de combinatie van zwaar werk en werkdruk maakte het werk steeds minder geschikt voor onze doelgroep collega's (geen passend werk). Ook de financiële resultaten vielen tegen. De keuze is gemaakt om deze afdeling te sluiten en de collega's te herplaatsen binnen andere leerlijnen. De activiteiten zijn in het eerste halfjaar 2024 volledig afgebouwd en net voor de zomer is de laatste route gereden. Vanuit begrotingsperspectief houdt dit in dat er in de begroting 2024 rekening is gehouden met een volledig jaar omzet PostNL (€ 1.000K) terwijl er maar een half jaar omzet gerealiseerd is. Dit leidt tot een negatieve afwijking van € 500K. De herplaatsing van collega's vergt tijd en hierdoor leidt hun herplaatsing niet meteen tot de generatie van extra omzet.
  Overige product markt combinaties: bij de overige afdelingen hebben zich ten opzichte van de originele begroting 2024 diverse verschuivingen voorgedaan (positief en negatief). In het algemeen loopt in zijn totaliteit de netto-opbrengst in de productie afdelingen terug: minder afzet bij klanten in combinatie met minder personeel om alle activiteiten uit te kunnen voeren.

- **Loonkosten professionals**
  In het koersplan is opgenomen dat Dethon een nieuwe doelgroep ziet opkomen. Psychosociale problematiek komt steeds vaker voor (afstand tot de maatschappij) en deze problematiek vergt een andere aanpak dat de aanpak voor de bekende doelgroep. In het kader van "mensenwerk is maatwerk" is ervoor gekozen om de afdeling integratie te versterken. In 2024 is er geïnvesteerd in 3 nieuwe jobcoaches en tevens wordt er momenteel gebruik gemaakt van een consultant die het proces rondom integratie begeleid. Samen met de gemeenten wordt er werk gemaakt van de wijze waarop Dethon mensen laat "instromen - doorstromen - uitstromen". Hierdoor kan optimaal maatwerk geleverd worden waardoor klanten van Dethon en de gemeenten succesvol hun plaats kunnen vinden in de maatschappij. Dit leidt tot een stijging in de loonkosten van de professionals.

Bovendien heeft in 2023 een 1-malige vrijval plaatsgevonden van een voorziening kosten jobcoaches. Deze heeft de loonkosten professionals in 2023 1-malig positief beïnvloed.

De implementatie van HR21 (2023) leidt ook tot een structurele stijging van de loonkosten van de professionals. Bij de totstandkoming van de begroting 2024 was HR21 niet afgerond en de financiële effecten van de implementatie waren nog niet in beeld. Per eind van het jaar 2024 wordt afscheid genomen van enkele medewerkers. Dit leidt tot een verlaging van de loonkosten in het boekjaar 2025

- **Inhuur & uitbesteding**
  In het koersplan is ook sprake van het investeren in Dethon als organisatie (dit alles om de dienstverlening en begeleiding te optimaliseren). Momenteel lopen de volgende projecten binnen de organisatie:
- Ontwikkelgericht werken (Zinziz)
- AVG (Zeeuws Meisje)
- In beeld brengen resultaten leerlijnen (Iroko)
- Diverse coaching trajecten (Catseman en Cosijn)
- Integratie afdeling verder ontwikkelen (Fyzier)

  De projecten leiden tot een stijging van de kosten van inhuur (grootste deel van de projecten loopt begin 2025 af).

- **Afschrijvingen**
  In de originele begroting was rekening gehouden met hogere afschrijvingskosten in verband met de renovatie van bestaande gebouwen. Dit heeft in 2024 nog niet plaatsgevonden. Wel is het gebouw Industrieweg 8 verkocht in dit jaar. Er zijn wel kleinere aanpassingen aan de gebouwen gedaan en er hebben noodzakelijke investeringen in het machinepark Groen plaatsgevonden. Dit alles leidt tot lagere afschrijvingskosten dan begroot in de originele begroting.

- **Energie**
  De energieprijzen hebben zich positief ontwikkeld t.o.v. de verwachting die in de begroting werd opgenomen. Hierdoor is er sprake van een daling van deze kosten t.o.v. de originele begroting 2024.

- **De rijksbijdrage WSW**
  De rijksbijdrage WSW in de aangepaste begroting 2024 V2 is gebaseerd op de september circulaire 2024. De rijksbijdrage in deze meest actuele circulaire is positief bijgesteld t.o.v. de begroting versie 1 en levert een extra bate op.

- Macrobudget Sw met 6,08 % verhoogd vanwege de loonprijsontwikkeling (LPO).
  Deze verhoging wordt geheel ingezet voor de verhoging van cao-lonen.

- Macrobudget Sw 1-malig in 2024 verhoogd met 3,59 % t.b.v. toekomstbestendige infrastructuur (+/- 530k)
  Deze 1-malige bijdrage is apart vermeld om deze gelden in de toekomst te kunnen zetten voor de verbetering van de infrastructuur van Dethon in de toekomst (maar leidt op deze wijze niet tot een verbetering van het exploitatietekort).

- Doordat de landelijke uitstroom van de Sw medewerkers weer hoger is dan aangenomen in het verdeelmodel (1 %) wordt het verwachte totaal aantal Sw plekken lager dan geraamd. Hierdoor neemt het Sw budget per arbeidsjaar ook in reële termen iets toe. Voor Dethon geeft dit het volgende beeld (inclusief bijdrage infrastructuur):

Gemeente	Begroting 2024 V1	Begroting 2024 V2
Hulst	3.534.357	4.205.984
Sluis	1.720.589	2.088.193
Terneuzen	7.983.579	9.034.698
Totaal	**€ 13.238.525**	**15.328.875**

- **Vergoedingen loonkosten Participatiewet**
  Het tekort op de loonkosten vanuit de Participatiewet loopt onverminderd op. Er is een sterke stijging t.o.v. de begroting en t.o.v. de voorgaande jaren. Dit tekort zal op blijven lopen. Dethon krijgt steeds meer collega's binnen met een (zeer) lage loonwaarde en een loonkostensubsidie welke lager is dan de SW subsidie. Voor de Werkervaringsplaatsen (3 tot 6 maanden) worden diverse kosten gemaakt door Dethon in de begeleiding en coaching. Hier tegen over staat geen vergoeding. De druk op de exploitatie loopt hierdoor steeds verder op.

- **Gemeentelijke bijdrage Dethon**
  De bovenstaande aanpassingen in de begroting 2024 V2 leiden tot een mutatie in de gemeentelijke bijdragen voor de drie deelnemende gemeenten:

Gemeente	Begroting 2024 V1	Begroting 2024 V2
Hulst	605.515	908.724
Sluis	509.925	765.382
Terneuzen	1.198.605	1.810.895
Totaal	**2.313.045**	**3.485.000** #

Bedragen voor mogelijk benutten algemene reserve voor incidentele kosten 2024.
Het exacte bedrag wordt bepaald bij de vaststelling van de jaarrekening.

Meerjarenplanning

De meerjarenplanning vanaf 2025 in de begroting 2024 V2 is aangepast en identiek aan de meerjarenbegroting 2025 V1 welke in Augustus 2024 definitief is vastgesteld door het algemeen bestuur.

Planning

Volgens planning zal de gewijzigde begroting 2024 in de DB en AB vergadering van 16 oktober 2024 worden besproken. Wanneer het AB akkoord is kunnen de stukken na voorlopige vaststelling voor een zienswijze door de gemeenteraden naar de griffiers van de betrokken gemeenteraden worden verzonden. De raden kunnen hun zienswijze geven die bij de definitieve vaststelling meegenomen zal worden. Definitieve vaststelling van de begroting 2024 V2 kan dan plaatsvinden in de AB vergadering van 18 december 2024.

Voorzitter,

P.E.M. v.d. Vijver-van Deursen

Secretaris,

L. Mangnus

Advies Begeleidingscommissie

Gemeenschappelijke Regeling Dethon

Datum: 14-10-2024

Inhoudsopgave

1e Begrotingswijziging 2024 .....Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1e begrotingswijziging 2024 Dethon

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Totaaladvies Begeleidingscommissie vorig jaar	N.v.t.
Is sprake van een bijzondere situatie: ja of nee? Graag toelichten. Het moet bijvoorbeeld gaan om nieuwe taken (waarvan de uitvoering geen uitstel duldt en verwerking in de lopende begroting noodzakelijk is), een pandemie, een uittredende deelnemer enz. Als criterium geldt daarbij dat de bijdragen van de deelnemers in het lopende jaar en/of in opvolgende jaren omhoog moeten.	Ja, Het verwachte tekort van Dethon in 2024 stijgt per saldo. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn: - Door de invoering van het koersplan zijn er incidentele (eenmalige) kosten ontstaan die later ingelopen kunnen worden. Door het afstoten van de productmarktcombinatie PMC Post zijn er fors minder inkomsten. Door minder geschikt/opgeleid personeel (SW-ers) zijn er minder inkomsten bij andere PMC's. Door de ontwikkeling van nieuwe PMC's en beter afstemmen van medewerkers-/menskwaliteiten op de werksoorten zijn er ook extra kosten. - Er is een extra bijdrage van het Rijk. Het Rijk heeft een bedrag van ca € 530.000 incidenteel toegevoegd aan het SW budget voor het bestendigen van de toekomstige infrastructuur. Dethon wil dit bedrag apart zetten voor (noodzakelijke) investeringen aan gebouwen. - Er zijn extra (begeleidings-)kosten voor de groep die vanuit de Participatiewet bij Dethon werkt aan re-integratie. Het verwachte tekort na de 1e begrotingswijziging 2024 stijgt van € 2,3 miljoen naar € 3,4 miljoen in 2024. Het gaat om incidentele extra kosten.
Ja? Begrotingswijziging mogelijk en zienswijze vragen. Nee? Geen begrotingswijziging mogelijk.	Ja
Aangeboden voor zienswijze: ja of nee?	Ja
Doelstellingen meetbaar: ja of nee? Ja? Dan toelichten.	Ja, gedurende de uitvoering van het koersplan vindt monitoring plaats. Voor wat betreft de extra Rijksvergoeding komt eerst een bestedingsplan.
Nieuw beleid en risico's: ja of nee? Ja? Dan toelichten.	Deels nee: Het betreft uitvoering van het koersplan. Deels ja; de extra verkregen middelen bij de IU Participatie Wsw oud (t.b.v. toekomstige

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
	infrastructuur) wil Dethon inzetten voor de verduurzaming van de gebouwen.
Voldoet aan VZG-richtlijn indexering: ja of nee?	N.v.t.
Voldoet aan VZG-richtlijn bezuiniging: ja, nee of niet van toepassing?	N.v.t.
Voldoet aan VZG-richtlijn reservevorming (5% van alle baten van de GR): ja of nee?	N.v.t.
Totaaladvies Begeleidingscommissie: wel of niet akkoord? Niet akkoord? Dan uitleggen.	BC gaat akkoord De onderbouwing van het gezamenlijke voorstel komt ook in de notitie aan het bestuur te staan, maar in het kort adviseren we ten aanzien van de bijdrage van de gemeente: - We passen de DVO's inclusie aan zodat extra kosten voor de re-integratie van uitkeringsgerechtigden, ten laste van de participatiemiddelen komen. - Voor de incidentele kosten spreekt Dethon de algemene reserve aan. Het exacte bedrag (we schatten € 500.000) bepaalt het AB bij het vaststellen van de jaarrekening. - Het restant komt ten laste van de deelnemende gemeenten d.m.v. een hogere bijdrage 2024. - Dethon mag de extra Rijksvergoeding Wsw van € 530.000 tbv de infrastructuur reserveren, maar voor inzet is er eerst een bestedingsplan verreist. Over dit plan geeft de BC een advies.

BEGROTING 2024

VERSIE 2

dethon

Begroting
2024 v2

Dethon

Mr. F.J. Haarmanweg 33
4538 AN Terneuzen

www.dethon.nl

info@dethon.nl

0115-675200

Vastgesteld d.d. 18 december 2024
Algemeen bestuur Dethon

Voorzitter

P.E.M. v.d. Vijver-van Deursen

Secretaris

L. Mangnus

INHOUDSOPGAVE BEGROTING

Inhoudsopgave 1

Voorwoord 2

Beleidsbegroting

Programmaplan en paragrafen

Programmaplan 4

Paragraaf lokale heffingen 5

Paragraaf financiering 6

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 7

Paragraaf meerjarig investeringsplan en onderhoud kapitaalgoederen 9

Paragraaf verbonden partijen 10

Paragraaf bedrijfsvoering 11

Financiële Begroting

Overzicht van baten en lasten Totaal 13

Toelichting overzicht van baten en lasten Totaal 14

Overzicht van baten en lasten Produktie 15

Overzicht van baten en lasten Diensten 16

Overzicht van baten en lasten Overhead 17

Grondslagen financiële begroting 18

Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting

Balansprognose per einde jaar 21

Meerjarenraming Dethon totaal 23

Overige gegevens

Bijlage 1: Staat van geldleningen 24

Bijlage 2: Gemeentelijke bijdragen 25

Bijlage 3: Historisch overzicht baten en lasten Dethon (inclusief overhead) 26

VOORWOORD

Hierbij bieden wij u de **begroting 2024 V2** aan ter vaststelling in de raden en in het Algemeen Bestuur van Dethon. Sinds het begrotingsjaar 2018 zijn er ook voor GR-en wijzigingen van kracht geworden in het Besluit begroting en verantwoording (BBV). De begroting 2024 is aldus opgezet. Wij verzoeken u de begroting 2024 vast te stellen.

In de originele begroting 2024 was de transformatie van Dethon grotendeels gebaseerd op going concern. Dit houdt niet in dat Dethon zich niet verder ontwikkelt in deze periode. Toekomstige ontwikkelingen zullen verder vorm worden gegeven in een koersplan wat dit jaar is uitgewerkt en gepresenteerd. Eventuele financiële consequenties zijn in deze begrotingswijziging verwerkt. **In de bijgevoegde notitie bestuursbesluit Dethon wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op de mutaties in de Dethon begroting 2024 V2.**

Sinds de invoering van de Participatiewet(PW) in 2015 is de arbeidsmarkt steeds minder toegankelijk geworden voor mensen met een ondersteuningsbehoefte. Daarnaast verkeren sociaal ontwikkelbedrijven in toenemende mate in financieel zwaar weer. Voor een Wsw-medewerker in de oude regeling wordt gemiddeld € 10.000 euro meer aan subsidie verstrekt. Door de lagere budgetten onder de Participatiewet lopen de tekorten bij een sociaal ontwikkelbedrijf op. Dat terwijl de tijd en investeringen die het kost om de doelgroep aan het werk te helpen zeker niet minder is geworden.

Deze tekorten worden nu nog aangevuld door gemeenten, maar de vraag is hoe houdbaar dat op de lange termijn is. Daarnaast verdwijnt een deel van de doelgroep uit beeld, terwijl de verwachting was dat dankzij de Participatiewet méér mensen zouden aankloppen bij sociale ontwikkelbedrijven. Vooral (jongere) niet-uitkeringsgerechtigden zijn moeilijk te vinden. Zij worden vaak ondersteund door een ouder of een partner. Die mensen zijn dus niet in beeld bij de gemeente en dat is een grote zorg. Het beperkte budget om de Participatiewet uit te voeren legt een hypotheek op de toekomst van de sociale ontwikkelbedrijven. Daarnaast zorgt het er ook voor dat grote groepen werkzoekenden niet de ondersteuning krijgen die nodig is. Veel talent blijft daardoor onbenut. Dit vraagt een duidelijk antwoord van de politiek, niet alleen in mooie woorden, maar in concrete maatregelen.

Op basis van het transformatieplan en het verder nog te ontwikkelen koersplan draagt Dethon bij aan het ontwikkelen van mensen met een sw-dienstverband of met een uitkering op grond van de Participatiewet. Reguliere werkgelegenheid, economische zelfstandigheid, sociale zelfredzaamheid, ontplooiing van individuele talenten en volwaardig burgerschap zijn daarbij kernbegrippen. Medewerkers worden voorbereid op duurzame arbeidsparticipatie. Dit kan via een regulier arbeidscontract, in een garantiebaan of via detachering. Door detachering bestaat de mogelijkheid medewerkers buiten Dethon te laten werken. Wij verwachten hiervan ook positieve maatschappelijke effecten zoals inzicht bij werkgevers dat het waardevol is om met deze groep te werken en dat de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met de juiste begeleiding bijdraagt aan een oplossing van het personeelstekort in bepaalde sectoren. Daarnaast behoudt Dethon zijn functie als beschutte werkplek voor de kwetsbare doelgroep.

De uitvoeringsafspraken in relatie tot het transformatieplan tussen de gemeenten en Dethon zijn vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst (DVO).. De mogelijkheid bestaat om mensen met een uitkering op grond van de Participatiewet een basisbaan aan te bieden als er geen zicht is op een reguliere baan, een garantiebaan of een dienstverband met beschut werk. Mensen die geen duurzame aansluiting kunnen vinden op de arbeidsmarkt en als zodanig tussen wal en schip vallen, kunnen op deze manier worden geholpen. Voor deze groep is loonkostensubsidie beschikbaar. De subsidie bedraagt maximaal de hoogte van de van toepassing zijnde bijstandsuitkering. Deze groep medewerkers wordt bij voorkeur gedetacheerd buiten Dethon maar kan ook intern een werkplek krijgen.

Door de hoogte van de rijksbijdrage sluit onze begroting niet zonder gemeentelijke bijdrage. We realiseren ons dat de gemeenten de komende jaren voor zware opgaven staan op financieel vlak. Met de transformatie en een integrale blik moeten we als drie gemeenten en Dethon gezamenlijk de ambitie durven uitspreken om onze taakstelling beschut werk in te vullen en de Participatiewet zoveel als mogelijk budgettair neutraal uit te voeren.

Door een goede samenwerking met de gemeenten en de intentie om zoveel mogelijk mensen te laten participeren realiseren we samen maatschappelijke baten. Het hebben van een baan verhoogt de eigenwaarde van mensen, vermindert eenzaamheid en draagt bij aan een betere gezondheid. Onderzoek toont aan dat mensen met een arbeidsbeperking minder vaak een beroep doen op geestelijke gezondheidszorg en Wmo- ondersteuning als zij werk hebben.

VOORWOORD

Om de ambities vorm te kunnen geven hebben de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten en Dethon twee dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) gesloten: de DVO Groenonderhoud en de DVO Inclusie. Het doel van de overeenkomsten is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam werk te bieden, zo inclusief mogelijk. Dit vloeit voort uit het eerder vastgestelde transformatieplan. Bij Dethon kunnen mensen zich ontwikkelen met als uiteindelijk doel regulier werk. De partijen voldoen zo aan de landelijke verplichting dat meer banen worden gecreëerd in het reguliere bedrijfsleven voor mensen met een arbeidsbeperking (de banenafspraak). De DVO Inclusie biedt een breed scala aan instrumenten om de inclusieve arbeidsmarkt verder uit te bouwen in de regio.

De globale uitgangspunten, zijn concreet vertaald in de begroting met een hoog ambitieniveau. We willen 30% van de trede 2 en 3 mensen van de Zeeuws-Vlaamse werkladder over de vloer hebben voor een traject bij Dethon. Ook willen we ruimte bieden aan mensen van trede 4, de groep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt. Op deze manier willen we bereiken dat we zeker de taakstelling voor beschut werken halen bij elke gemeente in Zeeuws–Vlaanderen. Daarnaast zullen we op deze manier ons doel, participatie in werk, nastreven voor alle Zeeuws-Vlamingen die nu aan de kant staan, bereiken. We realiseren ons dat dit een groot beslag legt op de middelen uit de Participatiewet maar dit is tevens een streven dat ervoor moet zorgen dat die middelen ook in de toekomst beschikbaar blijven. Dit omdat steeds meer naar realisatie wordt gebudgetteerd, vooral bij beschut werken.

Door extra inzet op het bereiken van deze doelen en de door wetgeving duurder geworden arbeidsvoorwaarden stijgen de kosten van het reguliere personeel. We vertrouwen er echter op dat we juist door deze inzet meer toegevoegde waarde kunnen creëren, wat ten goede komt aan het bedrijfsresultaat.

Dit bedrijfsresultaat is natuurlijk de afgelopen jaren onder druk komen te staan door externe omstandigheden. Dit zien we voornamelijk bij Productie. Toch spreken we de ambitie uit om in deze begroting weer terug op het niveau te komen van vóór de crisis. Dit zowel in Metaal, Kunststof als in Montage/verpakking. De Elektronica heeft ook tijdens de afgelopen jaren naar verwachting gepresteerd en zal dat proberen voortzetten. Bij alle onderdelen geldt dat ervaren krachten verdwijnen en een voorwaarde is dat we vanuit de instroom in werkend re-integreren weer voldoende aanwas kunnen realiseren. Dit doen we via onze leerlijnen.

Dit is ook zeker het streven bij Diensten. Daar is de verbinding tussen beschikbare productieve uren en opbrengsten nog directer. Bij Groen en Cleaning proberen we meer werknemers op te leiden zodat ook hier de omzet weer kan groeien.

Bij Productie en Diensten ligt de opdracht om mensen zo hoog mogelijk op de werkladder te laten werken en als het kan in individuele of groepsdetacheringen onder te brengen. Ook is steeds het streven om meer mensen bij Diensten te laten werken als dat mogelijk is.

Dethon
Dethon is hèt arbeidsintegratiebedrijf van Zeeuws-Vlaanderen. De juridische vorm van Dethon is een gemeenschappelijke regeling van de drie gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen. Dethon heeft diverse bedrijfsunits en is tevens aandeelhouder van een aantal BV's (Viaflex BV, Baanflex BV, Dethon Cleaning BV). Deze BV's hebben allen als doel de inzet van professionele of doelgroep medewerkers bij de GR Dethon. De GR streeft ernaar om voor de deelnemende gemeenten alle vormen van gesubsidieerde arbeid uit te voeren.

Doelstelling Dethon
Dethon tracht in samenspraak met de deelnemende gemeenten te komen tot een effectieve en efficiënte uitvoering van de opdrachten die volgen uit de Participatiewet. Deze doelstelling is gerealiseerd voor de SW oude doelgroep en overige doelgroepen Participatiewet, waarmee voor deze medewerkers invulling is gegeven aan hun maatschappelijke participatie danwel aan gerichte participatie – en re-integratievoorzieningen. De gerealiseerde baten en lasten zijn opgenomen in het programma Dethon in de jaarrekening waarnaar wordt verwezen.

Overhead
Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de baten en lasten van overhead in dit programma moeten worden opgenomen (Zie Overhead en algemene dekkingsmiddelen).

Algemene dekkingsmiddelen
De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bankkosten (verwerking mutaties) en de rentekosten op met name de langlopende leningen.

Niet in de programma's opgenomen voordelen
Tegenover het negatief resultaat Participatiewet staan voordelen voor de gemeenten. Door deze activiteiten gaan mensen niet in de bijstandsuitkering, gaan er uit doordat ze toe geleid worden naar de arbeidsmarkt of doordat ze via Baanflex BV tijdelijk aan de slag gaan en op die manier uit de uitkering zijn. Wij hopen op deze manier ook in de Participatiewet een positieve bijdrage te kunnen leveren aan de Zeeuws – Vlaamse arbeidsmarkt.

Vennootschapbelasting
Dethon is vrijgesteld van aangifte vennootschapsbelasting. Bovendien worden er geen positieve resultaten geraamd.

Onvoorzien
Er wordt geen gebruik gemaakt van onvoorzien (nihil)

Verbonden Partijen
Dethon kent een aantal verbonden partijen waarin ze een bestuurlijk belang en/of een financieel belang heeft. De werknemers van de verbonden partijen worden tegen vergoeding van loonkosten ingezet bij Dethon om werkzaamheden te verrichten.

	Raming baten	Raming lasten	Saldo
Programma Dethon (incl. overhead)	36.534.500	-36.534.500	0
Subtotaal Programma's	**36.534.500**	-36.534.500	**0**
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	**36.534.500**	-36.534.500	**0**

PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

De paragraaf lokale heffingen is niet van toepassing.

Paragraaf Financiering

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van renterisico's. Het beheersen van risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de rente-risiconorm en het met een prudent karakter uitzetten van gelden en afsluiten van leningen. Vanaf 2014 is het verplichte schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent dat alle overtollige geldmiddelen boven een bepaalde drempel bij het Rijk moeten worden uitgezet. Daarnaast zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht tot het hebben van een treasurystatuut. Dit statuut regelt de verantwoordelijkheden , de bevoegdheden en de informatievoorziening voor het geldverkeer.

Kasgeldlimiet
De hoogte van de netto vlottende schuld mag (gemiddeld per kwartaal) de kasgeldlimiet niet overschrijden. Voor de kasgeldlimiet is de norm vastgesteld op 8,2 % van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar met een minimumbedrag van € 300.000.

Totaaltelling van de financiële begroting	33.853.500
Door de Minister vastgesteld percentage	8,2%
Kasgeldlimiet (A)	2.775.987
Schuld in rekening-courant (gemiddelde)	0
Liquide middelen (gemiddelde)	-200.000
Totaal netto vlottende schuld (B)	-200.000
Kasgeldruimte (A-B):	2.975.987

Renterisiconorm
Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld met een rentetypische looptijd vanaf 1 jaar.
Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschijden.
De norm is vastgesteld op 20 % van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar met een minimumbedrag van € 2.500.000.

Renteherziening op vaste schuld (A) :geen leningen met tussentijdse renteherziening	0
Nieuwe geldleningen in huidige jaar, zie bijlage 1 (B)	0
Aflossingen, zie bijlage 1 (C)	1.580.000
Renterisico op vaste schuld (A + de laagste van B en C)	0
Totaaltelling van de financiële begroting (D)	33.853.500
Door de Minister vastgesteld percentage (E)	20%
Berekende renterisiconorm (D x E) (F)	6.770.700

Financieringsbeleid
De langlopende schulden worden geherfinancierd door het aantrekken van nieuwe leningen.
De teruglopende rijksbijdrage Sw oude doelgroep en de oplopende (loon) kosten van de overige doelgroepen Participatiewet leiden in toenemende mate tot druk op het resultaat.
Deze tekorten in de GR worden pas achteraf verrekend met de deelnemende gemeenten.
In liquiditeitstekorten wordt voorzien door het afsluiten van kasgeldleningen. Deze kasgeldleningen leveren rentebaten op.

Kredietrisico
Via het kredietrisico wordt het risico op verstrekte gelden aangegeven. Behalve deelname in Baanflex BV, ViaFlex BV, Dethon Cleaning BV verstrekt Dethon geen gelden aan derden.

Rentekosten (€)
115.000

Rente baten (€)

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Ten behoeve van het opvangen van de mogelijke financiële effecten van bedrijfsrisico's dient Dethon voldoende weerstandsvermogen te hebben c.q. op te bouwen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve.

Het benodigde weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een percentage van de totale inkomsten (Wsw bijdrage via gemeenten + bedrijfsopbrengsten). Het percentage is mede gebaseerd op de indertijd door de provincie Zeeland gehanteerde normen (artikel-12 norm en onvoorziene uitgaven) bij de gemeenten. Tevens is gekeken naar de resultaten van Dethon over de afgelopen jaren. Op basis van deze berekening is in het verleden het minimale benodigde weerstandsvermogen door het bestuur van Dethon vastgesteld op € 800.000. De invoering van de Participatiewet zorgt echter voor toenemende onzekerheid in de toekomstige bedrijfsvoering en hiermee een hoger risicoprofiel. Derhalve heeft het bestuur in 2014 ingestemd met een hoger niveau van het weerstandsvermogen Conform het bestuursbesluit van 24 maart 2016 worden overschotten en tekorten in de gemeenschappelijke regeling jaarlijks verrekend met de aangesloten, subsidieverstrekkende gemeenten.

Algemene Reserve

Bij besluit van 14 juni 2001 heeft het algemeen bestuur een algemene reserve gevormd die onderdeel uitmaakt van het weerstandsvermogen.

Voorziene hoogte algemene reserve per einde boekjaar: **€ 930.000**

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

1. Beleid in risicobeheersing

Er is sprake van risicomijdend gedrag; risico's inventariseren, periodiek actualiseren en vervolgens hierop acteren.

2. Wijzigingen in wetgeving en subsidiebudgetten

Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, valt onder de **Participatiewe**t. De wet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een arbeidsbeperking. De Participatiewet voegt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een groot deel van de Wajong tot één regeling samen. De uitvoering ligt grotendeels bij de gemeente. UWV blijft verantwoordelijk voor de Wajong, die sinds 1 januari 2015 alleen nog toegankelijk is voor mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. Sinds de invoering is de wet op diverse onderdelen aangepast. De verwachting is dat dit ook in de komende periode nog zal plaatsvinden. Dit kan ook van invloed zijn op de beschikbare budgetten.

3. Stagnerende economie

De onzekere toestand in de wereld zorgt voor een onzeker toekomstperspectief. De diverse problemen kunnen snel invloed uitoefenen op de vraag vanuit de markt en aldus op het bedrijfsresultaat. De keuze voor diverse activiteiten en spreiding, gekoppeld aan flexibiliteit bij de medewerkers, maakt echter dat we niet afhankelijk zijn van één enkele markt of werksoort.

4. Arbeid wordt duurder

Door het teruglopen van de subsidies enerzijds en de toenemende behoefte aan ondersteuning op de werkvloer anderzijds, zowel in begeleiding als in techniek, stijgen de kosten van arbeid. Dit leidt er toe dat de markt met een andere propositie benaderd moet worden. Dit is een zeer geleidelijk proces maar zal wel leiden tot verschuivingen in met name de industriële dienstverlening en daaraan gekoppelde investeringen.

5. Financieel ravijn gemeenten

Vanaf 2026 is er sprake van een zogenaamd 'financieel ravijn' bij gemeenten. Gemeenten krijgen ca € 3 miljard (landelijk) minder vanuit het gemeentefonds ten opzichte van 2025 (ca 5,5% van het totaal). Bij het opstellen van deze begroting is er nog geen oplossing hiervoor vanuit het Rijk. Mogelijk heeft dit gevolgen voor de begroting van Dethon vanaf 2026.

6. Verbonden Partijen Dethon

Dethon is eigenaar van een aantal B.V. 's welke worden gebruikt als inleenbureau voor (tijdelijk) personeel bij Dethon. Het risico is aanwezig dat door wijzigingen in de wetgeving of de marktomstandigheden de kwantiteit en kwaliteit van deze personeelsleden niet meer aansluit op de behoeften van Dethon.

6a. Exploitatie Viaflex B.V.

Viaflex B.V. is volledig eigendom van Dethon en wordt gebruikt als inleenbureau voor regulier personeel bij Dethon. Het merendeel van dit personeel heeft een vaste betrekking bij Viaflex BV.

6b. Exploitatie Baanflex B.V.

Baanflex B.V. is volledig eigendom van Dethon en wordt gebruikt om (tijdelijk) personeel vanuit de Participatiewet en oproepkrachten in dienst te nemen.

6c. Dethon Cleaning B.V.

Dethon Cleaning B.V. is volledig eigendom van Dethon en wordt gebruikt als inleenbureau voor regulier personeel van de afdeling Cleaning. De werknemers hebben vaak een vaste betrekking bij Dethon Cleaning B.V.

7. Lage inkomensvoordeel (LIV) en Loonkostenvoordeel (LKV)

Uitgangspunt van het LIV is dat het voor werkgevers financieel aantrekkelijker wordt om mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt in dienst te nemen en te houden. De voorziene einddatum van de regeling LIV en LKV is 1 januari 2025. Voor de begroting 20215 is geen bedrag meer opgenomen.

8. Kengetallen

In de onderstaande tabel zijn een aantal begrote kengetallen opgenomen. Deze liggen in de lijn van de gerealiseerde kengetallen in de afgelopen periode.

Omschrijving	Begroting
Netto schuldquote	18,60%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	18,60%
Structurele exploitatieruimte	0,00%
Solvabiliteitsratio	10,60%

PARAGRAAF MEERJARIG INVESTERINGSPLAN EN ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

ALGEMEEN

Dethon is gevestigd op meerdere locaties in Zeeuws-Vlaanderen. Deze gebouwen zijn eigendom van Dethon.
De overige kapitaalgoederen (machines, installaties, voertuigen e.d.) zijn eveneens in eigendom van Dethon en zijn geactiveerd tegen de historische kostprijs, vervaardigingsprijs of aanschaffingsprijs. De afschrijving vindt plaats op basis van een vast percentage. Op grond wordt niet afgeschreven. De afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet.

BELEIDSKADER

Het onderhoud van de kapitaalgoederen is gericht op het instandhouden van deze goederen gedurende de economische levensduur, op een zodanige wijze dat:
- blijvend wordt voldaan aan de ARBO-wetgeving
- blijvend sprake is van een moderne en efficiënte infrastructuur

FINANCIëLE CONSEQUENTIES

Onderhoudsuitgaven worden waar mogelijk gespreid over meerdere jaren. Indien sprake is van levensduur verlengend onderhoud worden deze uitgaven geactiveerd en afgeschreven over meerdere jaren.

Huisvesting

De gebouwen van Dethon verkeren niet in al te beste staat. Bij een oppervlakkige inspectie wordt meteen zichtbaar dat er sprake is van achterstallig onderhoud. De staat van de gebouwen verschilt per locatie en soms ook per onderdeel van het gebouw. Zo zijn bepaalde delen vrij nieuw of in goede staat van onderhoud waar andere absoluut niet meer aan de eisen van de tijd voldoen. Ook de technische installaties van de gebouwen zijn verschillend qua leeftijd en staat van onderhoud. Op een enkele afdeling na, zoals montage-verpakking in Hulst, is er overal in meerdere of mindere mate sprake van achterstallig onderhoud. Op diverse plaatsen heeft dit ook direct invloed op de fysieke werkomgeving (klimaat) waarin de medewerkers hun werk doen. De laatste jaren is er wel geïnvesteerd in het onderhoud van de gebouwen en de installaties maar de eerder ontstane achterstand qua onderhoud is moeilijk in te lopen. De investeringen betroffen met name het draaiende houden van de organisatie. Met andere woorden op huisvestingsgebied het hoofd boven water houden. Kortom, de huisvesting van Dethon verdient serieuze aandacht. Er moet structureel worden geïnvesteerd in een gezonde en eigentijdse werkomgeving. Er is behoefte aan een goed gefundeerd beleid, gebaseerd van de overkoepelende bedrijfsstrategie. Dit moet leiden tot onderbouwde investerings- en onderhoudsplannen. Tegelijkertijd moeten er ook voor de korte termijn beslissingen worden genomen. Anders gezegd, we moeten in overleg, zowel intern als met de stakeholders, plannen maken voor de lange termijn en intussen de huidige situatie qua huisvesting werkbaar houden.

MEERJARIG INVESTERINGSPLAN	2024	2025	2026	2027
Terreinen	10.000	10.000	10.000	10.000
Gebouwen (Hulst, Terneuzen (2023) en Yara (2023)	400.000	750.000	750.000	750.000
Installaties	20.000	30.000	30.000	30.000
Machines (metaal, electronica en groen)	650.000	145.000	145.000	145.000
Inventarissen (Afas uit 2023, kantine)	170.000	15.000	15.000	15.000
Vervoermiddelen (vervanging)	100.000	150.000	150.000	150.000
	1.350.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000

In het meerjarig investeringsplan begroting 2024 was een post opgenomen voor aanpassingen in de gebouwen van € 2.000.000. Deze post is doorgeschoven naar 2025 en volgende jaren omdat realisatie in 2024 naar verwachting niet zal plaatsvinden. De intentie is om het aantal gebouwen af te bouwen welke in gebruik zijn bij Dethon.De verkoop van deze gebouwen kan financiële middelen genereren om (samen met de extra opgenomen investeringen) te komen tot een noodzakelijke upgrade en verduurzaming van de gebouwen welke wel in gebruik blijven.

PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

Dethon kent een aantal verbonden partijen waarin ze een bestuurlijk belang en/of een financieel belang heeft. Conform het BBV mogen deze deelnemingen niet worden geconsolideerd in de jaarrrekening en begroting.

VIAFLEX B.V.

In het jaar 2000 heeft het algemeen bestuur van Dethon de 100 % dochteronderneming ViaFlex B.V. opgericht. Artikel 2 van de oprichtingsakte vermeldt het doel van de B.V. Dit ligt op het vlak van de inzet van arbeidskrachten bij Dethon en het verrichten van alle werkzaamheden, die daarmee in verband staan.
Het doel is ruim geformuleerd, zodat indien nodig daarin ook andere zakelijke activiteiten ondergebracht kunnen worden. Het bestuur van de B.V. is opgedragen aan de directie van Dethon. Er is geen Raad van Commissarissen. De zeggenschap over de B.V. berust bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (artikel 22), die gevormd wordt door de leden van het dagelijks bestuur van Dethon. De werknemers van ViaFlex B.V. worden tegen vergoeding van de loonkosten uitgeleend aan Dethon. De statutaire vestigingsplaats is Terneuzen.

BAANFLEX B.V.

In het jaar 2007 is door arbeidsintegratiebedrijf Dethon de 100 % dochteronderneming Baanflex B.V. opgericht. Artikel 2 van de oprichtingsakte vermeldt het doel van de B.V. Dit ligt op het vlak van het bieden van werkgelegenheid aan cliënten met het doel hun arbeidsmarktkwalificaties te verbeteren. Het bestuur van de B.V. is opgedragen aan de directie van Dethon. Er is geen Raad van Commissarissen. De zeggenschap over de B.V. berust bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (artikel 22), die gevormd wordt door de leden van het dagelijks bestuur van Dethon. De deelnemende gemeenten verstrekken voor de werknemers in dienst bij Baanflex B.V. (gedeeltelijk) loonkostensubsidie en/of werkgeverssubsidie. De werknemers van Baanflex B.V. worden tegen vergoeding van de loonkosten uitgeleend aan Dethon. De statutaire vestigingsplaats is Terneuzen.

DETHON CLEANING B.V.

Ultimo 2014 is door arbeidsintegratiebedrijf Dethon de 100 % dochteronderneming Dethon Cleaning B.V. opgericht . Artikel 2 van de oprichtingsakte vermeldt het doel van de B.V.. Het aanbieden van schoonmaakactiviteiten in de breedste zins des woords met als doelstelling het creëren van werkervaringsplaatsen en werkgelegenheid voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Het bestuur van de B.V. is opgedragen aan de directie van Dethon. Er is geen Raad van Commissarissen. De zeggenschap over de B.V. berust bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (artikel 22), die gevormd wordt door de leden van het dagelijks bestuur van Dethon. De werknemers van Dethon Cleaning B.V. worden tegen vergoeding van de loonkosten uitgeleend aan Dethon. De statutaire vestigingsplaats is Terneuzen.

Overzicht verwachte omvang eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat per verbonden partij (Einde jaar)

Verbonden Partijen (x € 1.000)	Eigen vermogen		Vreemd Vermogen		Resultaat
	Begin	Einde	Begin	Einde	
Baanflex B.V.	18	18	50	50	0
Dethon Cleaning B.V.	1	1	50	50	0
Viaflex B.V.	0	0	600	500	0

Bedrijfsvoering
De bedrijfsvoering van Dethon is een evenwichtsoefening. Als organisatie willen we een optimale ontwikkel- en werkomgeving vormen voor onze doelgroep. Dit is de kern van het koersplan. Tegelijk zoeken we steeds naar manieren om een zo goed mogelijk bedrijfsresultaat te kunnen realiseren.

Dethon is een sociaal ontwikkelbedrijf. De doelgroep, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, moet er terecht kunnen om zich te ontwikkelen (grotendeels via werk). Voor sommigen is dit tijdelijk, voor anderen heeft het een meer permanent karakter. Hoe dan ook, de dienstverlening van Dethon aan de doelgroep houdt in dat er doorlopend geïnvesteerd wordt in begeleiding, deskundigheid en faciliteiten. Met de veranderde instroom na de invoering van de Participatiewet is de urgentie hiervan gestegen.

Om, met het oog op ontwikkeling en participatie, diverse gevarieerde leerlijnen te kunnen aanbieden is het nodig dat er uiteenlopende werkvormen beschikbaar zijn op de afdelingen. Sommige van deze afdelingen dragen positief bij aan het bedrijfsresultaat. Andere afdelingen 'kosten geld' vanwege de lagere economische waarde van de werksoort. Om de eerder genoemde begeleiding op een niveau te brengen (en te houden) dat aansluit bij de huidige en toekomstige rol van Dethon, investeren we in de scholing van de professionals. Hiermee gaat de duurzame professionaliteit van de reguliere medewerkers omhoog, wat resulteert in een hoger niveau van interne expertise en begeleiding.

Dethon in beweging
De doelgroep, de instroom, de markt en de wet- en regelgeving, alles is continu in beweging. Dit betekent dat ook Dethon zelf flexibel en beweeglijk moet zijn. In de bedrijfsvoering zien we dit ook terug. Bepaalde afdelingen, zoals de groene (en blauwe) starters en ook de montage van elektrische fietsen blijken een goed antwoord te zijn op de vraag vanuit de markt en de organisatie. Hierin lijkt potentie te zitten. Ook hoopgevend zijn de nieuw gestarte leerlijnen voor horeca en kringloop.

Andere afdelingen, zoals de bezorgdienst en de interieurafdeling blijken door een gebrek aan instroom en/of marktvraag aan het eind van hun levensduur te komen. Per afdeling worden steeds de kansen en bedreigingen afgewogen om tot een onderbouwde toekomstvisie te komen. Indien nodig worden maatregelen genomen.

De bedrijfsbureaus van Groen en Productie in Terneuzen zijn inmiddels samengevoegd. Deze samenvoeging kan als voorbeeld dienen voor andere afdelingen waar er mogelijk efficiëntieslagen te maken zijn. Tevens zijn de omzetgroepen ninnen Dethon Groen aangepast aan de huidige verdeling in klanten en sectoren..

Ook op het gebied van interne organisatie zoekt Dethon naar efficiëntie en optimalisatie. Een voorbeeld hiervan is het herpositioneren van de afdelingen integratie en detachering binnen Dethon. Er wordt tevens kritisch gekeken naar het personeelsbestand. Bij elke functie die vrijkomt vanwege overplaatsing/einde dienstverband of afscheid wordt bewust de afweging gemaakt of de functie opnieuw moet worden ingevuld of niet.

Huisvesting
De panden van Dethon hebben achterstallig onderhoud. Daarnaast is er een groeiende behoefte (en wettelijke verplichting) om te verduurzamen. Met het oog hierop wordt er externe samenwerking gezocht met deskundigen, met name bij de gemeenten. Dethon is de afgelopen jaren gekrompen. Dit betekent ook dat de behoefte aan ruimte afneemt. In 2023 is het pand aan de Industrieweg 8 in Oostburg verkocht. Het voornemen is om in 2024 ook het pand aan de Mr. F.J.Haarmanweg 32 in Terneuzen af te stoten. Dethon zal een huisvestingsplan opstellen om de andere panden te verbeteren en te verduurzamen.

Samenwerking
Dethon zoekt binnen de regio steeds naar partners, opdrachtgevers en partijen om vormen van samenwerking mee aan te gaan. Belangrijk in dit verband zijn - Onderwijspartners, zoals praktijkscholen en Scalda (bijvoorbeeld voor gerichte opleidingen en P-Lab route) - Bedrijven, waarvoor we werkzaamheden kunnen uitvoeren en eventueel leerlijnen kunnen opzetten - Uitvoeringspartners, zoals Tragel, Zeeuwse Gronden, Emergis en Gors - Welzijnsorganisaties, zoals AanZ, Hulst voor Elkaar en Porthos.

Doelmatigheid
De juidische structuur van DETHON is die van een gemeenschappelijke regeling. Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is de Gemeentewet ook van kracht voor onder de WGR vallende openbare lichamen en gemeenschappelijke organen. De Gemeentewet vereist dat het algemeen bestuur regels vaststelt die waarborgen dat aan de eisen van doelmatigheid en controle wordt voldaan. Het bestuur heeft een directiestatuut vastgesteld, waarin (artikel 9, lid 1) de zorg voor een doeltreffend, doelmatig en mensgericht functioneren van DETHON is opgedragen aan de directie. Daarnaast is in de regeling financieel en administratief beheer een aparte rol voor de manager finance & control vastgelegd als interne toezichthouder. De verdere uitwerking van de doelmatigheid heeft de directie opgenomen in een kwaliteitssysteem volgens de ISO-normen. In de bij dit systeem behorende handboeken zijn de nodige procedures, organisatieschema's en taakomschrijvingen opgenomen.

Rechtmatigheid
De controle verklaring bij de jaarrekening heeft niet alleen betrekking op de getrouwheid van de gepresenteerde cijfers, maar ook op de rechtmatigheid van de daaraan ten grondslag liggende financiële beheers handelingen. Rechtmatigheid betekent in dit kader dat de financiële beheers handelingen en de vastlegging daarvan in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving.

M&O (Misbruik en Oneigenlijk gebruik)
Het criterium Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) is onderdeel van het begrip rechtmatigheid. Bij misbruik is er sprake van bewuste misleiding. Regels worden bewust genegeerd. Dit is onrechtmatig of onwettig. Er is sprake van fraude. Bij oneigenlijk gebruik van regelgeving is er geen sprake van onrechtmatigheid of onwettigheid, maar wordt er gehandeld in strijd met de bedoeling van regelgeving. Naast de reguliere control instrumenten die zijn ingebed in de werkprocessen die vooral voor de externe werking van belang zijn, heeft de interne werking van M&O beleid (voorkomen dat zaken binnen de organisatie fout lopen) nadrukkelijk te maken met houding en gedrag. Dus met integriteit van zowel bestuurders als ambtenaren. Voor de genoemde zaken is binnen Dethon voldoende aandacht op alle niveaus welke ondermeer zichtbaar wordt via zichtbare interne controles, elkaar aanspreken op houding, diverse certificerings systemen (ISO en KAM) en gedrag.

Omschrijving (x € 1000)	Productie	Diensten	Dethon	Overhead	Begroot 2024 V2
Bedrijfsopbrengsten	3.745	11.060	14.805	10	14.815
Grond- en hulpstoffen	-1.330	-1.060	-2.390		-2.390
Toegevoegde Waarde	**2.415**	**10.000**	**12.415**	**10**	**12.425**
Overige bedrijfsopbrengsten					
Netto-opbrengsten	**2.415**	**10.000**	**12.415**	**10**	**12.425**
Loonkosten professionals	-2.055	-5.080	-7.135	-1.900	-9.035
Overige Personeelskosten	-35	-86	-121	-25	-146
Scholing	-61	-150	-211	-8	-219
Afschrijvingen	-315	-541	-856	-60	-916
Onderhoud	-382	-508	-890		-890
Energie	-310	-386	-696		-696
Huur					
Belastingen en verzekeringen	-120	-300	-420	-5	-425
ICT	-35	-38	-73	-150	-223
Kantoorbehoeften	-3	-7	-10	-13	-23
Abonnementen	-2	-10	-12	-55	-67
Inhuur & Uitbesteding	-2	-10	-12	-280	-292
Marketing		-4	-4	-10	-14
Arbo	-31	-45	-76	-230	-306
Representatie	-5	-6	-11	-20	-31
Indirecte productiekosten	-50	-49	-99		-99
Diverse Lasten	-70	-45	-115	-5	-120
Rente				-115	-115
Bedrijfskosten	**-3.476**	**-7.265**	**-10.741**	**-2.876**	**-13.617**
Bedrijfsresultaat	**-1.061**	**2.735**	**1.674**	**-2.866**	**-1.192**
Loonkosten WSW	-7.925	-6.570	-14.495	-300	-14.795
Begeleid Werken		-130	-130		-130
Rijksbijdrage WSW (via gemeenten)	8.000	6.755	14.755	574	15.329
Rijksbijdrage infrastructuur				-530	-530
Netto loonkosten SW	**75**	**55**	**130**	**-257**	**-127**
(Loon)kosten PW	-1.988	-3.085	-5.073		-5.073
Vergoedingen PW	1.360	1.321	2.681		2.681
Netto loonkosten PW	**-628**	**-1.764**	**-2.392**	**-**	**-2.392**
Lage inkomens voordeel (LIV)				225	225
LIV	**-**	**-**	**-**	**225**	**225**
Gemeentelijke bijdragen				3.485	3.485
Gemeentelijke bijdragen	**-**	**-**	**-**	**3.485**	**3.485**
Eindresultaat	**-1.614**	**1.026**	**-588**	**588**	

Toelichting overzicht van baten en lasten Dethon V2 (tekstueel)

Begroting	Toelichting
Netto opbrengsten	De netto opbrengsten zijn gebaseerd op de prognoses van de bedrijfsmanagers voor de verschillende PMC's.
Incidentele baten en lasten	Bij Dethon worden de incidentele baten en lasten niet expliciet met elkaar verrekend, maar in de totale exploitatie meegenomen. Bij de bepaling is als uitgangspunt genomen dat deze baten en lasten niet in de reguliere begroting zijn meegenomen en een maximale termijn van 3 jaar kennen. Baten en lasten lager dan € 50.000 worden als regulier beschouwd en als zodanig in het overzicht vermeld.
(Loon)kosten professionals	CAO-SGO en functiewaarderingssysteem HR21 zijn van toepassing voor medewerkers welke in dienst zijn bij de GR Dethon. (Loon)kosten Viaflex BV en Dethon Cleaning BV worden doorbelast. Loonkosten Integratie 2024 extra medewerkers (4+1): 150 k Meerdere vaststellingsovereenkomsten: 125k 1-malige vrijval voorziening kosten jobcoaches in 2023 is dit jaar niet meer van toepassing Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector in werking getreden (WNT). Bij Dethon is voor de medewerkers en de leden van het bestuur geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen.
Overige Personeelskosten	Diverse personeelskosten bestaat ondermeer uit: werving en selectie overlijden, zakelijke reiskosten en kerstpakketten.
Scholing	Scholing is een belangrijk hulpmiddel om medewerkers te ontwikkelen. Er is extra budget vrij gemaakt om medewerkers een E rijbewijs (aanhanger) te kunnen laten halen.
Afschrijvingen Onderhoud	Afschrijvingen vaste activa: minder begroot in v1 vanwege uitstel verbouwingsplannen Onderhoudskosten hebben naast een vaste component een sterk incidenteel karakter waardoor kostenfluctuaties kunnen optreden. De ouderdom van de gebruikte activa (met name gebouwen) is een belangrijke component in de hoogte van de onderhoudskosten.
Energie	De energieprijzen fluctueren in de markt, tevens is sprake van een toenemende lastendruk via accijnzen en belastingen. Lagere inkoopprijzen 2024 dan begroot
Huur	Niet van toepassing.
Belastingen en verzekeringen	Gemeentelijke belastingen en motortijtuigenbelasting worden geindexeerd Nagenoeg alle verzekeringspremies (met name aansprakelijkheid) worden geindexeerd maar Dethon heeft minder gebouwen.
ICT	Opgelopen kosten worden met name veroorzaakt door implementatie Afas en Isah Finance
Kantoorbehoeften	Geen bijzonderheden.
Abonnementen	Geen bijzonderheden.
Inhuur & uitbesteding	Inhuur & uitbesteding van diensten hebben een flexibel karakter. Hoger dan begroot: Fyzier/Zinziz/Zeeuws meisje/Iroko/Cosijn
Marketing	Geen bijzonderheden.
Arbo	Kosten bedrijfsgeneeskundige zorg (arts en verzuimconsulent) zijn gestegen door extra inhuur.
Representatie	Geen bijzonderheden.
Indirecte productiekosten	Hulpstoffen, verpakkingskosten, vrachtkosten en kwaliteitskosten.
Diverse lasten	Verkoop activa, gestegen kantinekosten door gratis verstrekking producten en Horeca leerlijn, schadevergoeding klanten, Serviceteams.
Rente	Geen negatieve rente meer in dit boekjaar. Hierdoor stijgende rentelasten. Financiering kan via lang en-of kort geld; rente daalt weer langzaam
Subsidieresultaat Sw	Sw rijksbijdrage (via gemeente) conform actuele gemeentelijke circulaire SW cao aanpassing loonschalen en minimumloon verwerkt. Voor 2025 uitstroom en CAO Sw gemaakt.

Overzicht baten en lasten Dethon 2024 v2 — PRODUKTIE

Omschrijving (x € 1000)	Interieur	Metaal	Kunst	Elektronica	Mont	Overhead	Begroot 2024 V2
Bedrijfsopbrengsten	270	1.420	800	880	375		3.745
Grond- en hulpstoffen	-150	-720	-400	-35	-25		-1.330
Toegevoegde Waarde	**120**	**700**	**400**	**845**	**350**	**-**	**2.415**
Overige bedrijfsopbrengsten							
Netto-opbrengsten	**120**	**700**	**400**	**845**	**350**	**-**	**2.415**
Loonkosten professionals	-60	-520	-470	-605	-345	-55	-2.055
Overige Personeelskosten						-35	-35
Scholing		-5	-2	-28	-16	-10	-61
Afschrijvingen		-25	-40	-35		-215	-315
Onderhoud	-7	-60	-20	-39	-16	-240	-382
Energie						-310	-310
Huur							
Belastingen en verzekeringen						-120	-120
ICT						-35	-35
Kantoorbehoeften						-3	-3
Abonnementen						-2	-2
Inhuur & Uitbesteding						-2	-2
Marketing							
Arbo						-31	-31
Representatie						-5	-5
Indirecte productiekosten			-15	-10		-25	-50
Diverse Lasten						-70	-70
Rente							
Bedrijfskosten	**-67**	**-610**	**-547**	**-717**	**-377**	**-1.158**	**-3.476**
Bedrijfsresultaat	**53**	**90**	**-147**	**128**	**-27**	**-1.158**	**-1.061**
Loonkosten WSW	-305	-710	-850	-1.840	-4.150	-70	-7.925
Rijksbijdrage WSW (via gemeenten)	310	720	860	1.860	4.180	70	8.000
Netto loonkosten SW	**5**	**10**	**10**	**20**	**30**		**75**
(Loon)kosten PW		-32	-156	-435	-1.295	-70	-1.988
Vergoedingen PW		29	75	276	910	70	1.360
Netto loonkosten PW		**-3**	**-81**	**-159**	**-385**		**-628**
Lage inkomens voordeel (LIV)							
LIV	-	-	-	-	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage Dethon							
Gemeentelijke bijdragen	-	-	-	-	-	-	-
Eindresultaat	**58**	**97**	**-218**	**-11**	**-382**	**-1.158**	**-1.614**

Overzicht baten en lasten Dethon 2024 v2 — DIENSTEN

Omschrijving (x € 1000)	Groen*	Pakket	Cleaning	Detachering	Overhead**	Begroot 2024 V2
Bedrijfsopbrengsten	8.000	460	2.200	400		11.060
Grond- en hulpstoffen	-595	-15	-450			-1.060
Toegevoegde Waarde	**7.405**	**445**	**1.750**	**400**	**-**	**10.000**
Overige bedrijfsopbrengsten						
Netto-opbrengsten	**7.405**	**445**	**1.750**	**400**	**-**	**10.000**
Loonkosten professionals	-2.570	-350	-1.500	-660		-5.080
Overige Personeelskosten	-70	-4	-7	-5		-86
Scholing	-100	-1	-23	-26		-150
Afschrijvingen	-380	-80	-30	-15	-36	-541
Onderhoud	-400	-40	-30	-2	-36	-508
Energie	-260	-55	-30	-6	-35	-386
Huur						
Belastingen en verzekeringen	-210	-40	-30	-5	-15	-300
ICT	-18			-10	-10	-38
Kantoorbehoeften	-2			-2	-3	-7
Abonnementen	-10					-10
Inhuur & Uitbesteding	-6			-2	-2	-10
Marketing	-4					-4
Arbo	-20			-20	-5	-45
Representatie	-3				-3	-6
Indirecte productiekosten	-45				-4	-49
Diverse Lasten	-40				-5	-45
Rente						
Bedrijfskosten	**-4.138**	**-570**	**-1.650**	**-753**	**-154**	**-7.265**
Bedrijfsresultaat	**3.267**	**-125**	**100**	**-353**	**-154**	**2.735**
Loonkosten WSW	-3.770	-520	-1.190	-1.090		-6.570
Begeleid werken				-130		-130
Rijksbijdrage WSW (via gemeenten)	3.800	525	1.200	1.230		6.755
Netto loonkosten SW	**30**	**5**	**10**	**10**		**55**
(Loon)kosten PW	-2.520	-125	-400	-40		-3.085
Vergoedingen PW	1.094	57	170			1.321
Netto loonkosten PW	**-1.426**	**-68**	**-230**	**-40**	**-**	**-1.764**
Lage inkomens voordeel (LIV)						
LIV	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Gemeentelijke bijdrage Dethon						
Gemeentelijke bijdragen	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Eindresultaat	**1.871**	**-188**	**-120**	**-383**	**-154**	**1.026**

* Groen = inclusief overhead Groen

** Overhead = Cleaning, Detachering

Overzicht baten en lasten Dethon 2024 v2	OVERHEAD

Omschrijving (x € 1000)	Overhead	Begroot 2024 V2
Bedrijfsopbrengsten	10	10
Grond- en hulpstoffen		
Toegevoegde Waarde	**10**	**10**
Overige bedrijfsopbrengsten		
Netto-opbrengsten	**10**	**10**
Loonkosten professionals	-1.900	-1.900
Overige Personeelskosten	-25	-25
Scholing	-8	-8
Afschrijvingen	-60	-60
Onderhoud		
Energie		
Huur		
Belastingen en verzekeringen	-5	-5
ICT	-150	-150
Kantoorbehoeften	-13	-13
Abonnementen	-55	-55
Inhuur & Uitbesteding (incl. accountantscontrole 40k)	-280	-280
Marketing	-10	-10
Arbo	-230	-230
Representatie (incl. bestuurskosten 2k)	-20	-20
Indirecte productiekosten		
Diverse Lasten	-5	-5
Rente	-115	-115
Bedrijfskosten	**-2.876**	**-2.876**
Bedrijfsresultaat	**-2.866**	**-2.866**
Loonkosten WSW	-300	-300
Begeleid werken		
Rijksbijdrage WSW (via gemeenten)	574	574
Rijksbijdrage infrastructuur	-530	-530
Netto loonkosten SW	**-257**	**-257**
(Loon)kosten PW		
Vergoedingen PW		
Netto loonkosten PW	**-**	**-**
Lage inkomens voordeel (LIV)	225	225
LIV	**225**	**225**
Gemeentelijke bijdrage Dethon	3.485	3.485
Gemeentelijke bijdragen	**3.485**	**3.485**
Eindresultaat	**588**	**588**

Algemene Dekkingsmiddelen (opgenomen in overhead)	Overhead	Begroot 2025
Bankkosten	-3	-3
Rente	-5	-5
Totaal algemenedekkingsmiddelen	**-8**	**-8**

Grondslagen financiële begroting

Algemene grondslagen voor de opstelling van de begroting
De begroting is opgesteld volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Staatsblad 2003 nummer 27). De benodigde informatie voor de verbonden partijen is opgenomen in bijlage 4: Gemeentelijke bijdrage en verbonden partijen. De begroting voldoet aan het actuele Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Dit betekent onder meer dat een overzicht overhead en algemene dekkingsmiddelen is toegevoegd.

Financieringsmodel
Ook onder de Participatiewet loopt de geldstroom vanuit het Rijk niet rechtstreeks naar Dethon maar via de gemeenten. Iedere gemeente krijgt een budget. In dit budget wordt onderscheid gemaakt tussen de Sw-doelgroep welke de huidige rechten behoudt en de nieuwe doelgroep van de Participatiewet. Deze budgetten worden via diverse verdeelsleutels over de gemeenten verdeeld. Voor de komende jaren is het uitgangspunt dat de verdeling van de middelen zo dicht mogelijk aansluit bij de feitelijke samenstelling van het Sw-bestand in een gemeente. Per gemeente wordt de afbouw voorspeld ("blijfkans") op basis van rekenkundige gegevens op persoonsniveau en wordt (achteraf) ook gekeken naar de feitelijke afname van het Sw-bestand. De gehanteerde systematiek maakt het moeilijk om hier een meerjarenplanning op te baseren. In de meerjarenbegroting is uitgegaan van de gegevens welke op basis van de meest recente circulaire op dit moment bekend zijn.

Programma's Begroting
Dethon rekent al haar activiteiten tot één programma, te weten bedrijfsvoering Dethon

Begrotingsdiscipline
Aan het begin van het jaar stelt de directie een taakstellend budgetplan op als basis voor de in dat jaar te verwezenlijken plannen. De aansturing daarvan vindt plaats via maandrapportages, kwartaalcijfers en jaarplannen voor de belangrijkste bedrijfstaken. De directie rapporteert de hoofdlijnen maandelijks in een directieverslag aan het dagelijks bestuur van Dethon.

Meerjarenraming
Bij de begroting is een meerjarenraming toegevoegd. Deze is gebaseerd op een normaal verloop van inkomsten en uitgaven, de uitvoering van het meerjarig investeringsplan en een indexatie.

Bedrijfsopbrengsten
De bruto bedrijfsopbrengsten van de geleverde goederen en diensten. De in de begroting opgenomen raming is doorgerekend op basis van de historische resultaten en de productieplannen. Het verleggen van de focus van productie naar re- integratie alsmede externe marktfactoren kunnen tot allerlei mutaties in de orderportefeuille leiden. De raming van opbrengsten heeft dan ook een onzeker karakter. Dit risico wordt deels gedempt door de verscheidenheid in activiteiten en markten.

Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk
De kosten van grond- en hulpstoffen zijn berekend op basis van standaard verrekenprijzen en gebaseerd op historie en verwachtingen voor het begrotingsjaar.

Overige bedrijfsopbrengsten
Overige incidentele opbrengsten

Bedrijfskosten
De in de begroting opgenomen raming is doorgerekend op basis van de historische resultaten en de productieplannen. Het is van belang om de nadruk te blijven leggen op een goede en financieel gezonde bedrijfsvoering. Een bedrijfseconomisch goed functionerende organisatie is hierbij het uitgangspunt. Externe en interne (markt) factoren kunnen tot bijstelling van de begrote kosten leiden.

Grondslagen financiële begroting

(Loon)kosten professionals
Hieronder wordt verstaan het bruto bedrag van de uitbetaalde lonen en de wegens werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening en de reiskosten woon- werk aan niet Sw-werknemers. In de meerjarenraming is rekening gehouden met een constante personeelssterkte en een indexatie op de lonen.

Overige personeelskosten
Hierin zijn begrepen de zakelijke reiskosten, werkkleding, werving en selectie, kosten oud-werknemers en kerstpakketten.

Scholing
Kosten in verband met gevolgde interne en/of externe opleidingen.

Afschrijvingen
Afschrijvingen op de (im)materiële activa conform de vastgelegde afschrijvingstermijnen. De benedengrens voor investeringen is vastgesteld op € 5.000. De voor het begrotingsjaar en volgende jaren voorgenomen investeringen zijn in de begroting opgenomen en een meerjarig investeringsplan .

Onderhoud
Tot deze categorie behoren onderhoud machines, gereedschappen, terreinen, gebouwen, installaties, vervoermiddelen. Tevens vallen hieronder milieukosten en schoonmaakkosten.

Energie
Kosten van elektriciteit, gas, water en brandstoffen. Een post met relatief hoge mate van onzekerheid door externe invloeden welke niet beïnvloedbaar zijn (klimaat, wereld olieprijs).

Huur
Huur gebouwen, bedrijfsmiddelen en voertuigen.

Belastingen en Verzekeringen
Gemeentelijke belastingen, motorrijtuigenbelasting, waterschapslasten, bedrijfsverzekeringen en autoverzekeringen.

ICT
Hieronder vallen alle kosten die met informatie technologie te maken hebben: vaste en mobiele telefonie, hardware, software en onderhoudscontracten ICT.

Kantoorbehoeften
Tot deze categorie behoren kosten in verband met papier, schrijfgerei, opbergmiddelen en kantoormeubilair.

Abonnementen
Abonnementen op vaktijdschriften en (branche) verenigingen.

Inhuur en uitbesteding
Hieronder vallen de volgende kosten : accountant, wagenparkbeheer, juridische kosten en incassokosten.

Marketing
Hieronder vallen kosten van advertenties, beurzen, sponsoring en de personeelskrant.

Arbo
Bestaat uit ARBO-kosten en kosten voor bedrijfsgeneeskundige zorg.

Representatie
Hieronder vallen kosten i.v.m. klanten, jubilea, personeelsactiviteiten van de diverse units en bestuurskosten.

Grondslagen financiële begroting

Indirecte productiekosten
Hieronder vallen de volgende kosten: hulpstoffen, expeditiekosten, verpakkingskosten en vrachtkosten.

Diverse lasten
Diverse lasten bestaan uit : voorraadverschillen, kantinekosten, schadevergoedingen en diversen.

Rente
De rentelasten (c.q baten) bestaan uit de rentelast van de langlopende geldleningen en van rekening-courant met banken. Zie bijlage 1 voor aanvullende info.

(Loon)kosten SW oude doelgroep
Hieronder wordt verstaan het bruto bedrag van de uitbetaalde lonen en de wegens werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening en de reiskosten woon- werk aan Sw-werknemers.

Begeleid werken
Verstrekte loonkostensubsidie in verband met begeleid werken.

Sw rijksbijdrage per gemeente
Vanaf 2015 wordt het budget voor de zittende Wsw -ers berekend door middel van een tabel waarin per gemeente de "blijfkans" in de komende jaren van de huidige Sw-medewerkers wordt berekend en per gemeente een -marginaal- afwijkend subsidiebedrag per standaard eenheid. Vanuit dit budget dienen ook de kosten van begeleid werken voldaan te worden. Het bedrag is gebaseerd op de meest actuele gemeentelijke circulaire.

Resultaat Participatiewet (overige doelgroepen)
Vanaf 2015 kunnen onder de Participatiewet naast de zittende Sw-medewerkers (met een apart budget) nog een aantal doelgroepen worden onderscheiden. Het betreft de volgende categorieën:

- Beschut werken
- Werkend re-integreren
- Garantiebanen
- Arbeidsmatige dagbesteding

In een Dienstverleningsovereenkomst tussen Dethon en de gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen is een intensieve samenwerking tussen partijen overeen gekomen. De samenwerking is gericht op de ontwikkeling van de doelgroep van de Participatiewet richting de arbeidsmarkt. In de begroting wordt uitgegaan van het volume wat genoemd is in de meest actuele DVO. Voor de bepaling van het totaal van de loonkosten, loonkostensubsidie, begeleidingsvergoeding en bonus beschut werken wordt per regeling een gemiddeld bedrag per in te vullen plek gehanteerd. Een specificatie per regeling en gemeente is opgenomen in bijlage 4.

Lage inkomensvoordeel (LIV) en Loonkostenvoordeel (LKV)
Regeling om mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt te steunen; werkgever ontvangt onder voorwaarden een vast bedrag per verloond uur per werknemer. Deze regeling is stopgezet per 01-01-2025.

Gemeentelijke bijdrage
Voor Dethon is door het bestuur bepaald dat tekorten worden aangevuld en overschotten worden verrekend dan wel teruggestort. Voor het actuele begrotingsjaar is geen sluitende exploitatie voorzien en derhalve zal de begroting sluitend worden gemaakt met een gemeentelijke bijdrage aan Dethon. Zie bijlage 2 voor nadere toelichting.

Vennootschapsbelasting
Er is geen rekening gehouden met Vennootschapsbelasting daar deze niet van toepassing is in dit begrotingsjaar.

BALANSPROGNOSE PER EINDE JAAR (€)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa met economisch nut	6.798.525	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000
Financiële vaste activa	18.001	18.001	18.001	18.001	18.001	18.001
Totaal	6.816.526	8.018.001	8.018.001	8.018.001	8.018.001	8.018.001
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden	894.159	900.000	600.000	300.000	300.000	300.000
Vorderingen - Rentetypische looptijd < 1 jaar	2.414.123	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000
Overlopende activa	648.039	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
Liquide middelen	414.832	300.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal	4.371.153	4.250.000	3.750.000	3.450.000	3.450.000	3.450.000
TOTAAL ACTIVA	**11.187.679**	**12.268.001**	**11.768.001**	**11.468.001**	**11.468.001**	**11.468.001**
VASTE PASSIVA - EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve	922.567	930.000	930.000	925.000	920.000	915.000
Bestemmingsreserve vakantiegeld	564.166	565.000	556.773	551.733	556.733	561.733
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.486.733	1.495.000	1.486.773	1.476.733	1.476.733	1.476.733
VASTE PASSIVA - VOORZIENINGEN	0	0	0	0	0	0
Voorziening zieke werknemers	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0
VASTE PASSIVA - VASTE SCHULDEN MET RENTETYPISCHE LOOPTIJD > 1 JAAR						
Leningen	5.777.500	7.000.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000
Totaal	5.777.500	7.000.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000
VLOTTENDE PASSIVA - NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET RENTETYPISCHE LOOPTIJD < 1 JAAR						
Liquide middelen	0	0	0	0	0	0
Crediteuren	579.294	400.000	400.000	250.000	250.000	250.000
Overige schulden	3.115.856	3.073.001	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
Overlopende passiva	228.296	300.000	381.228	241.268	241.268	241.268
Totaal	3.923.446	3.773.001	3.781.228	3.491.268	3.491.268	3.491.268
TOTAAL PASSIVA	**11.187.679**	**12.268.001**	**11.768.001**	**11.468.001**	**11.468.001**	**11.468.001**

EMU SALDO PER EINDE JAAR (€)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
EMU saldo	0	0	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Het EMU-saldo is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid. Inkomsten en uitgaven worden daarbij geboekt in het jaar dat economische waarde gecreëerd wordt of wanneer een recht dan wel verplichting ontstaat. Vanwege de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage is het meerjarig EMU saldo 0.

Balansprognose per einde jaar (tekstueel)

Balans	Toelichting
Materiële vaste activa met economisch nut	Gronden, gebouwen, installaties, machines en voertuigen.
Financiële vaste activa	Deelnemingen verbonden partijen.
Voorraden	Magazijnvoorraden en onderhanden werk orders per einde jaar.
Vorderingen - Rentetypische looptijd < 1 jaar	Debiteuren en Schatkistbankieren.
Overlopende activa	Nog te ontvangen bedragen: LIV en gemeentelijke bijdragen Dethon.
Liquide middelen	Banktegoeden (exclusief SKB).
Algemene reserve	.Voorziene toevoeging bestemmingsreserve vakantiegeld; verder geen structurele mutaties
Bestemmingsreserve vakantiegeld	Onttrekking i.v.m. afname SW medewerkers (zie algemene reserve).
VASTE PASSIVA - VASTE SCHULDEN MET RENTETYPISCHE LOOPTIJD > 1 JAAR	Leningen (zie bijlage 1 Staat van geldleningen).
Crediteuren	Crediteuren: saldo per einde jaar.
Overige schulden	Kasgeldleningen, nog te betalen belastingen en spaarverlof. Met uitzondering van het spaarverlof, zijn geen jaarlijks terugkerende arbeidskosten. Gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume onder de overige schulden verantwoord.
Overlopende Passiva	Nog te betalen bedragen.
Financiële positie	Ramingen zijn gebaseerd op de nu te in te schatten ontwikkelingen inzake de Participatiewet.

Meerjarenbegroting baten en lasten Dethon (inclusief overhead)

Omschrijving (x € 1000)	Rekening 2023	Begroting v1 2024	Begroting v2 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bedrijfsopbrengsten	14.604	15.400	14.815	15.125	15.276	15.429	15.583
Grond- en hulpstoffen	-1.904	-2.200	-2.390	-1.925	-1.944	-1.964	-1.983
Toegevoegde Waarde	**12.701**	**13.200**	**12.425**	**13.200**	**13.332**	**13.465**	**13.600**
Overige bedrijfsopbrengsten	17						
Netto-opbrengsten	**12.718**	**13.200**	**12.425**	**13.200**	**13.332**	**13.465**	**13.600**
Loonkosten professionals	-9.025	-7.840	-9.035	-8.328	-8.411	-8.495	-8.580
Overige Personeelskosten	-303	-275	-146	-272	-275	-277	-280
Scholing	-169	-250	-219	-210	-212	-214	-216
Afschrijvingen	-840	-1.200	-916	-995	-1.005	-1.015	-1.025
Onderhoud	-1.029	-1.070	-890	-930	-939	-949	-958
Energie	-1.076	-1.214	-696	-800	-808	-816	-824
Huur	-	-2					
Belastingen en verzekeringen	-467	-457	-425	-437	-441	-446	-450
ICT	-212	-250	-223	-250	-253	-255	-258
Kantoorbehoeften	-32	-34	-23	-27	-27	-28	-28
Abonnementen	-51	-50	-67	-49	-49	-50	-50
Inhuur & Uitbesteding	-206	-190	-292	-98	-99	-100	-101
Marketing	-48	-40	-14	-40	-40	-41	-41
Arbo	-293	-180	-306	-301	-304	-307	-310
Representatie	-40	-58	-31	-42	-42	-43	-43
Indirecte productiekosten	-88	-132	-99	-107	-108	-109	-110
Diverse Lasten	-195	-106	-120	-194	-196	-198	-200
Rente	-75	-125	-115	-120	-121	-123	-124
Bedrijfskosten	**-14.150**	**-13.473**	**-13.617**	**-13.200**	**-13.332**	**-13.466**	**-13.600**
Bedrijfsresultaat	**-1.432**	**-273**	**-1.192**	**0**	**0**	**0**	**-0**
Loonkosten WSW	-14.992	-14.143	-14.795	-13.872	-13.200	-12.900	-12.600
Begeleid Werken	-135	-130	-130	-130	-131	-133	-133
Rijksbijdrage Sw Hulst	4.037	3.570	4.206	3.693	3.571	3.515	3.773
Rijksbijdrage SW Sluis	1.894	1.757	2.088	1.695	1.623	1.578	1.585
Rijksbijdrage SW Terneuzen	8.713	8.055	9.035	8.092	7.551	7.353	7.214
Netto loonkosten SW	**-483**	**-891**	**404**	**-522**	**-586**	**-587**	**-161**
(Loon)kosten PW	-4.234	-4.074	-5.073	-4.984	-5.300	-5.700	-6.100
Vergoedingen PW	2.532	2.750	2.681	3.089	3.120	3.500	3.700
Netto loonkosten PW	**-1.703**	**-1.324**	**-2.392**	**-1.895**	**-2.180**	**-2.200**	**-2.400**
Lage inkomens voordeel (LIV)	325	175	225				
LIV	**325**	**175**	**225**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gemeentelijke bijdragen	3.293	2.313	3.485	2.417	2.766	2.787	2.561
Gemeentelijke bijdragen	**3.293**	**2.313**	**3.485**	**2.417**	**2.766**	**2.787**	**2.561**
Eindresultaat	**0**	**0**	**530**	**-**			

BIJLAGE 1: STAAT VAN GELDLENINGEN

Jaar	Nr.	Geldgever	Bedrag (€)	Looptijd	Rente %	Beginsaldo	Opname	Aflossing	Eindsaldo	Rentebedrag
2015	110051	BNG	2.000.000	10	0,89%	150.000		150.000	0	668
2016	110566	BNG	2.000.000	10	0,42%	300.000		200.000	100.000	945
2017	111365	BNG	1.000.000	10	0,60%	275.000		100.000	175.000	1.425
2018	111958	BNG	1.000.000	10	0,69%	350.000		100.000	250.000	2.156
2018	112120	BNG	1.000.000	10	0,62%	375.000		100.000	275.000	2.093
2019	112578	BNG	1.000.000	10	0,595%	425.000		100.000	325.000	2.306
2020	114113	BNG	2.300.000	10	-0,01%	1.322.500		230.000	1.092.500	-124
2021	114970	BNG	2.000.000	10	0,00%	1.350.000		200.000	1.150.000	0
2024		BNG	2.000.000	10	4,00%	2.000.000		200.000	1.800.000	70.531
2025		BNG	2.000.000	10	4,00%	2.000.000		200.000	1.800.000	40.000
Totaal			**16.300.000**			**8.547.500**	**0**	**1.580.000**	**5.167.500**	**120.000**

BIJLAGE 2 Gemeentelijke bijdragen

Gemeentelijke bijdrage Dethon

De gemeentelijke bijdrage wordt via een voorschot per kwartaal in rekening gebracht bij de gemeenten. Het voorschot wordt na afloop van het boekjaar verrekend met het actuele resultaat per aangesloten gemeente. De verdeling van deze bijdrage over de gemeenten wordt berekend met de in artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling vermelde verdeelsleutel: *De deelnemende gemeenten verbinden zich bij te dragen in de kosten van Dethon voor uitoefening van de in artikel 3, lid a. genoemde taak tot het door het algemeen bestuur bepaalde bedrag naar verhouding van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten op 1 januari van het betrokken jaar.*

GEMEENTELIJKE BIJDRAGE DETHON 2025 (€)

Gemeente	Inwoners *	Percentage	Dethon
Hulst	27.596	26,08%	908.724
Sluis	23.243	21,96%	765.382
Terneuzen	54.993	51,96%	1.810.895
Totaal drie gemeenten	**105.832**	**100,00%**	**3.485.000**

* Inwoners per 01-01-2023 CBS

GEMEENTELIJKE BIJDRAGE DETHON MEERJAREN BEGROTING (€) *

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Meerjarenbegroting totaal	3.293.000	2.313.045	2.417.000	2.766.000	2.787.000	2.561.000
Hulst	858.659	603.133	630.240	721.242	726.718	667.788
Sluis	723.214	507.995	530.826	607.474	612.086	562.451
Terneuzen	1.711.127	1.201.917	1.255.935	1.437.284	1.448.196	1.330.761
Totaal drie gemeenten	**3.293.000**	**2.313.045**	**2.417.000**	**2.766.000**	**2.787.000**	**2.561.000**

* Gebaseerd op December circulaire 2023

BIJLAGE 3 Historisch overzicht baten en lasten Dethon (inclusief overhead)

Omschrijving (x € 1000)	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023	Begroting 2023 V2	Begroting 2024 V1	Begroting 2024 V2
Bedrijfsopbrengsten	14.969	15.353	14.604	15.000	15.400	14.815
Grond- en hulpstoffen	-1.862	-2.387	-1.904	-1.900	-2.200	-2.390
Toegevoegde Waarde	**13.107**	**12.967**	**12.701**	**13.100**	**13.200**	**12.425**
Overige bedrijfsopbrengsten	9	13	17			
Netto-opbrengsten	**13.115**	**12.980**	**12.718**	**13.100**	**13.200**	**12.425**
Loonkosten professionals	-8.521	-8.525	-9.025	-9.034	-7.840	-9.035
Overige Personeelskosten	-206	-269	-305	-250	-275	-146
Scholing	-196	-187	-169	-225	-250	-219
Afschrijvingen	-856	-793	-840	-940	-1.200	-916
Onderhoud	-1.108	-1.012	-1.029	-1.050	-1.070	-890
Energie	-629	-745	-1.076	-1.200	-1.214	-696
Huur	-3	-1	-	-5	-2	
Belastingen en verzekeringen	-420	-445	-467	-470	-457	-425
ICT	-180	-202	-212	-230	-250	-223
Kantoorbehoeften	-38	-38	-32	-40	-34	-23
Abonnementen	-42	-46	-51	-47	-50	-67
Inhuur & Uitbesteding	-216	-338	-206	-210	-190	-292
Marketing	-23	-37	-48	-40	-40	-14
Arbo	-174	-185	-293	-220	-180	-306
Representatie	-580	-76	-40	-65	-58	-31
Indirecte productiekosten	-102	-127	-88	-109	-132	-99
Diverse Lasten	-130	-133	-195	-130	-106	-120
Rente	-5	-25	-75	-90	-125	-115
Bedrijfskosten	**-13.429**	**-13.184**	**-14.152**	**-14.355**	**-13.473**	**-13.617**
Bedrijfsresultaat	**-314**	**-205**	**-1.435**	**-1.255**	**-273**	**-1.192**
Loonkosten WSW	-15.652	-15.019	-14.992	-14.818	-14.143	-14.795
Begeleid Werken	-122	-131	-135	-135	-130	-130
Rijksbijdrage WSW (via gemeenten)	14.749	14.326	14.644	14.633	13.382	15.329
Rijksbijdrage infrastructuur						-530
Netto loonkosten SW	**-1.026**	**-823**	**-483**	**-320**	**-891**	**-127**
(Loon)kosten PW	-2.199	-3.199	-4.234	-4.100	-4.074	-5.073
Vergoedingen PW	1.591	2.113	2.532	2.500	2.750	2.681
Netto loonkosten PW	**-608**	**-1.086**	**-1.703**	**-1.600**	**-1.324**	**-2.392**
Lage inkomens voordeel (LIV)	237	382	325	175	175	225
LIV	**237**	**382**	**325**	**175**	**175**	**225**
Gemeentelijke bijdragen	1.711	1.732	3.295	3.000	2.313	3.485
Gemeentelijke bijdragen	**1.711**	**1.732**	**3.295**	**3.000**	**2.313**	**3.485**
Eindresultaat	-	-	-	-	-	-

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Het bestuur van de GR Dethon

ons kenmerk :
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : M.C.A. Jansen
doorkiesnummer : 0031621127439
onderwerp : concept GR en gewijzigde begroting Dethon 2024
bijlage(n) : raadsbesluit

Oostburg, 20 december 2024,

Geacht bestuur,

In de vergadering van 19 december 2024 heeft de gemeenteraad kennis genomen van uw gewijzigde begroting 2024 en de concept nieuwe Gemeenschappelijke Regeling.

Onze raad erkent de argumenten waarop de wijziging is gebaseerd. Er is begrip dat nog niet alle gevolgen van het koersplan in de primaire begroting zijn verwerkt.

Wij zijn blij met het voorstel om de GR te actualiseren en onderschrijven dat een Openbaar Lichaam de meest passende vorm is.

Op beide onderwerpen geven wij een positieve zienswijze. Tot slot wensen wij u veel succes bij de verdere transformatie.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, De burgemeester,

S.I. de Kievit-Minnaert mr. M.M.D. Vermue

Raad

Dossiernummer	7581
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	18
Titel	Voorstel Beleidsplan Musea Sluis

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

Na uw eerdere (aangehouden) besluit ontvangt u ons definitieve voorstel voor de toekomstige exploitatie van de Musea Sluis. Hierin zijn de vragen en opmerkingen vanuit college verwerkt. Daarnaast is in het voorstel ook aandacht besteed aan de gemaakte opmerkingen tijdens de commissie.

Met het vaststellen van het beleidsplan Musea Sluis en de extra structurele investering (kadernota 2026) denken wij dat de Musea in onze gemeente toekomst hebben.

In geval uw college besluit niets te doen en eerder genomen besluiten respecteert, zijn de musea niet levensvatbaar. In dat geval sluit het nieuwe museum Aardenburg, het Belfort en het Vlaemsche erfgoed binnen twee jaar en het Bolwerk zal er over 5 jaar ook niet meer zijn. Ook over de toekomst van het visserijmuseum maken wij ons zorgen als er slechts een tijdelijke subsidie van drie jaar mogelijk is zoals nu in de plannen staat.

Wat een uitgeklede variant van de stichting Musea Sluis betekent, is lastiger te voorspellen.

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel Beleidsplan Musea Sluis
Portefeuillehouder	Wethouder P.E.M. van de Vijver-van Deursen

Samenvatting

Voor een toekomstbestendig Museumbestel is een bundeling van krachten en een extra (financiële) impuls nodig. Ons voorstel is om een stichting Musea Sluis op te richten die een aantal kernmusea in onze gemeente exploiteert en waar nodig ondersteuning biedt aan de overige musea.

Een museum is een kernmuseum als het voldoet aan objectieve kwaliteitscriteria van de Museumvereniging. De museumnorm is het kwalitatieve kader voor de geregistreerde musea in Nederland en daarmee de basis om te participeren in het concept van de Museumkaart. Dit is een belangrijk marketinginstrument en daarmee inkomstenbron voor Musea.

Op dit moment voldoen Belfort Sluis, Bolwerk IJzendijke, Cultuurforum Aardenburg en Visserijmuseum Breskens aan de museumnorm. Zonder extra investering lijkt dat niet houdbaar. Een vijfde museum, het Vlaemsche erfgoed Groede heeft de potentie om de norm te behalen. Met extra ondersteuning moet dit lukken. Zo ontstaat een sterk collectief dat op diverse locaties het verhaal van onze mooie gemeente door de eeuwen heen presenteert.

Door nu te kiezen voor een extra impuls kunnen we verschraling in ons aanbod voorkomen. Als we niets doen en het huidige budget bevriezen en/of herverdelen komt elk museum vroeg- of laat in de problemen. In dat geval is verzelfstandiging van het Belfort ook geen reële optie. Zonder extra investering in het Belfort is ook de huidige exploitatie niet houdbaar.

De grote en kleine musea ondersteunen het voorliggende beleidsplan. Datzelfde geldt voor onze vrijwilligers. Daarom vinden wij het een unieke kans om dit plan nu vast te stellen. De vervolgstap is het oprichten van de Stichting Musea Sluis. De stichting Musea Sluis ontvangt vanaf 2026 een geïndexeerde bijdrage van € 100.000 per kernmuseum voor formatie, huisvesting en organisatiekosten.

Periodiek evalueren we de voortgang en elk half jaar ontvangt uw raad een update. Uiterlijk in Q2 2028 ontvangt uw raad een evaluatie en beoordelen we of er aanpassingen nodig zijn in het beleidsplan.

Voor het realiseren van onze ambities is voor de jaren 2026, 2027 en 2028 een extra jaarlijkse bijdrage nodig van € 200.000. Als u akkoord bent, nemen we dit mee in de kadernota 2026. Wij denken dat het mogelijk is de extra bijdrage aan de Stichting Musea Sluis voor de periode 2029-2032 te halveren en mede afhankelijk van de definitieve businesscase van het Visserijmuseum waar mogelijk verder te verlagen.

Aan de raad,

In 2021 is de visie op Musea door de gemeenteraad vastgesteld. Daarna is een aantal mooie stappen gezet zoals een gezamenlijke museumcoördinator en de oprichting van de vereniging Musea West Zeeuws Vlaanderen. Daarna is de uitwerking in beleid gestagneerd. Dit jaar is het ons gelukt om met externe ondersteuning de draad weer op te pakken. Het resultaat is het beleidsplan Musea Sluis 2025-2028. Dit plan wordt door de vereniging waar alle musea in zijn betrokken breed ondersteund. Ook de RMDO is positief over de beleidsuitwerking. Dit is in lijn met het uitgebrachte advies tijdens het visietraject waar gepleit werd voor meer samenwerking.

Het verhaal van de Musea Sluis

De musea Sluis presenteren de cultuurhistorie van de gemeente; het streek DNA van gisteren naar morgen naar overmorgen. Onze musea zijn belangrijke maatschappelijke- en toeristische voorzieningen. Cultuur en Toerisme kunnen elkaar versterken. Musea zorgen daarnaast voor binding en gemeenschapszin. Het museumlandschap Sluis kan bijdragen aan spreiding van toerisme richting achterland. Door te investeren in

de kwaliteit van de Musea mikken we op meer bezoekers het hele jaar door (seizoenverlenging). Met name door een betere presentatie en specifieke evenementen zien we hiertoe kansen. Zeker als er extra aandacht komt voor de museumkaart als marketinginstrument. Hiermee kunnen we ook nieuwe doelgroepen bereiken die speciaal een paar dagen onze gemeente bezoeken om de 'tijdreis door Sluis' te ervaren. Een lokale museumkaart of een Zeeuws alternatief is minder effectief.

Museumbeleid
Het beleid is uitgewerkt aan de hand van de strategische kaders (toekomstbestendig, zelfstandig, betrokken en gezamenlijk) die door uw raad zijn meegegeven. Op basis daarvan adviseren wij om de krachten van alle musea te bundelen die samen het verhaal van Sluis vertellen.

Om de musea toekomstbestendig te maken is een extra (tijdelijke) investering nodig. De eenmalige middelen voor het oplossen van een aantal knelpunten heeft uw raad al beschikbaar gesteld via de kadernota/ begroting 2025. Om zelfstandig, onafhankelijk van de gemeente te opereren is meer nodig. Ons voorstel is om een Stichting Musea Sluis op te richten die een aantal kernmusea in onze gemeente exploiteert en ondersteuning biedt aan de overige musea. Een kernmuseum voldoet aan objectieve kwaliteitscriteria. Door nu te kiezen voor een extra impuls kunnen we verschraling in ons aanbod voorkomen. Als we niets doen en het huidige budget bevriezen en/of herverdelen komt elk museum vroeg- of laat in de problemen.

Stichting Musea Sluis
Een bundeling van de nu nog afzonderlijke museumexploitaties geeft de mogelijkheid een professionele kernorganisatie te vormen met specifieke expertise op het gebied van o.a. collectiebeleid, museale presentaties, educatie, fondsenwerving en vooral ook: marketing en promotie. Hiermee kan uiteindelijk een groter publiek worden bereikt en meer eigen inkomsten worden gegenereerd.

Vanaf 2026 is er een overkoepelende stichting met een aantal professionals in dienst. De medewerkers van de bestaande musea komen in dienst van de nieuwe stichting. In overleg wordt gekeken welke functie in de nieuwe organisatie het beste past en welke vaardigheden nog kunnen worden ontwikkeld. Het bestuur van de stichting wordt gevormd door een bestuurslid per locatie en een onafhankelijk voorzitter. De stichting gaat over het gezamenlijke beleid, promotie en educatie. Zij coördineren de inzet van de beschikbare professionals en het beheer van de lokale musea. Elk aangesloten museum heeft lokaal zeggenschap over de museale presentatie en exposities.

De Stichting Musea Sluis ontvangt de eerste drie jaar een geïndexeerde subsidie van € 500.000 voor de exploitatie van alle aangesloten musea die aangesloten zijn bij het concept van de museumkaart. De insteek is om de norm voor het Belfort, Bolwerk, Cultuurforum en het Visserijmuseum te behouden en het Vlaemsche Erfgoed te ondersteunen om in 2025 de certificering te behalen.

Met de gemeentelijke exploitatiesubsidie zijn de kosten voor personeel, formatie en huisvesting gedekt. Dit geeft de stichting de kans om toe te werken naar een professionele organisatie die de kwaliteit van de museale presentatie borgt en zorgt voor een betere exploitatie. Door fondswerving en betere profilering zijn er kansen om de inkomsten te verhogen uit entreegelden en overige activiteiten.

Vrijwilligers
Belangrijk onderdeel van de museumexploitatie zijn de vrijwilligers op de diverse locaties. Het idee is dat vanuit de stichting een gezamenlijke vrijwilligerscoördinator actief is die zorgt voor een eenduidig vrijwilligersbeleid. Zo is het makkelijker om op vrijwillige basis mensen breder in te zetten. Uiteraard in overleg met de bestaande groep. Elke vrijwilliger heeft zelf een stem in taken en locatie.

Overige Musea
De musea die niet geëxploiteerd worden door de Stichting Musea Sluis worden meegenomen in gezamenlijke projecten rondom promotie en educatie zoals de tijdreis door Sluis. Ook kunnen zij ondersteuning krijgen van de stichting of gemeente voor fondswerving en vrijwilligersbeleid. Daarnaast is er slechts 1 museum dat nu

ook periodiek subsidie krijgt. Dat is Museumhuis 1912. Zij ondersteunen het voorstel. Tot slot is ook de voorbereiding gestart voor een nieuwe Subsidieverordening en Cultuur- en Erfgoednota. Mogelijk ontstaan er op basis daarvan nieuwe inzichten en kansen voor de overige, niet commerciële partijen zoals Grote Kerk Groede en de Vuurtoren Breskens.

Verzelfstandiging het Belfort
De verzelfstandiging van het Belfort koppelen we aan de oprichting van de Stichting Musea Sluis. Tot die tijd regelen we zelf het beheer in overleg met de huidige vrijwilligersgroep. Samen met Cultuurforum Aardenburg bekijken we naar de upgrade en aanpassing van de museale presentatie. Een logische partij omdat Cultuurforum Aardenburg streeft naar de inrichting van een tentoonstelling over de vroeg Middeleeuwse periode in Aardenburg en een tentoonstelling over de late middeleeuwen in het Belfort waarmee een volledig verhaal verteld wordt over die periode in onze regio. De museumdirecteur van cultuurforum zet zich 8 uur per week in voor alle andere musea. Ze zijn een trekker van de huidige VMWZV (Vereniging Musea West Zeeuws Vlaanderen). Voor de verzelfstandiging van het Belfort zijn er op kort termijn een aantal opties. De huidige vrijwilligersgroep van het Belfort richt een zelfstandige stichting op of gaat tijdelijk verder als ‘werkgroep Belfort’ met bestuurlijke ondersteuning van Cultuurforum Aardenburg. Een andere variant is dat de vrijwilligers van het Belfort onderdeel worden van de stichting Cultuurforum Aardenburg. Wij hebben geen directe voorkeur en gaan in gesprek met alle betrokkenen over deze opties.

Financieel
Voor het realiseren van onze ambities zijn extra middelen nodig binnen onze begroting. Voor volgend jaar is hier al in voorzien via de kadernota en begroting 2025. Voor de jaren 2026 tot en met 2028 is € 200.000 extra nodig op de post Cultuur/Musea. Als u akkoord bent, nemen we dit mee in de kadernota 2026. Wij denken dat het mogelijk is de extra bijdrage aan de Stichting Musea Sluis voor de periode 2029-2032 fors te verlagen, mede afhankelijk van de definitieve businesscase van het Visserijmuseum. Dit kan doordat een gebundelde, professionele museumorganisatie zorgt voor een verbeterde museale presentatie met kwalitatieve wisseltentoonstellingen. Door een betere promotie en optimale benutting van het instrument museumkaart kunnen de bezoekersaantallen stijgen tot 50.000. Voor een betere kwaliteit zijn mensen bereid te betalen waardoor de gemiddelde opbrengst per betalende bezoeker stijgt naar € 5. De eigen inkomsten stijgen in dat geval van 110.000 naar € 250.000.

Scenario’s
Er is een tweetal alternatieve scenario’s te benoemen. Deze passen minder goed in de door uw raad vastgestelde visie. Daarom ontraden wij deze alternatieven.

Alternatief 1 Bestaande situatie handhaven en oplossen knelpunten
In dit scenario blijft de structurele subsidie aan Musea ongewijzigd. We lossen alleen een aantal knelpunten op zoals in het beleidsplan geformuleerd. Dit kan met de middelen in de vastgestelde begroting 2025. Als er niets gedaan wordt in de subsidiesystematiek blijft een ongelijk speelveld intact. Op basis daarvan worden alle toekomstige aanvragen om ontstane knelpunten op te lossen niet meer gehonoreerd. We verwachten dat dit grote impact heeft op het bestaansrecht van de musea en dat er een aantal zal verdwijnen. Dat geldt ook voor museum het Belfort. Zonder extra investering is verzelfstandig van het Belfort niet mogelijk.

Alternatief 2 Een exploitatiestichting Musea Sluis ontvangt een lager budget
In dit alternatief wordt de stichting Musea Sluis opgericht waarbij subsidie wordt gemaximeerd op een minimale basisorganisatie van 4,5 fte en € 25.000 minder voor organisatiekosten. De basisgedachte is dat de gemeente de subsidiegrondslag baseert op maximaal vier, gecertificeerde, kernmusea. Dit alternatief levert ten opzichte van het voorkeursscenario een beperkt financieel voordeel op van € 62.500 maar heeft inhoudelijk veel nadelen zoals mogelijk het wegvallen van een museum en minder ondersteuning aan de gelieerde, kleinere musea.

Besluit
Wij adviseren uw raad akkoord te gaan met het Beleidsplan Musea Sluis en vanaf 1 januari 2026 voor een periode van drie jaar een extra bedrag te ramen voor Cultuur /Musea van € 200.000 per jaar.

Uw raad informeren we elk half jaar over de voortgang van het voorgestelde beleid. Een evaluatie volgt in de eerste helft van 2028. Deze vormt de basis voor de nieuwe beleidsperiode 2029-2032 waarbij het uitgangspunt een lagere subsidie is tot een maximum van het werkelijke exploitatietekort.

Oostburg, 12 november 2024

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. Beleidsplan Musea Sluis 2025-2028

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 november 2024

BESLUIT:

De uitgangspunten van het beleidsplan Musea Sluis 2025-2028 vast te stellen en de financiële consequenties te verwerken in de kadernota 2026.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

BMC
RANDSTAD PROFESSIONAL

Naar een toekomstbestendig museumbestel

Beleidsplan Musea gemeente Sluis 2025-2028

Rapport | 18 september 2024

Partners in verbetering

Naar een toekomstbestendig museumbestel

Beleidsplan Musea gemeente Sluis 2025-2028

Rapport
Gemeente Sluis

BMC
YACHT GROUP

Samenvatting vooraf

Museale veld Sluis: veel potentie, maar nog versnipperd en onvoldoende kwaliteit
West Zeeuws-Vlaanderen, de gemeente Sluis dus, kent een rijke cultuurhistorie waarvan nog veel te zien en te beleven is. De musea in Sluis belichten elk voor zich belangrijke cultuurhistorische thema's en vormen zo een mooie staalkaart van hoe West Zeeuws-Vlaanderen zich door de eeuwen heen ontwikkeld heeft, vanaf de Romeinse tijd tot aan de tijd waarin wij nu leven. Het gevarieerde museale aanbod is van belang voor het toeristische product van West Zeeuws-Vlaanderen. Daarmee vormen de musea een wezenlijk onderdeel van het toeristische voorzieningenniveau in de gemeente Sluis. Ook zijn de musea van belang voor de inwoners van Sluis en daarbinnen van de verschillende woonkernen. De musea zorgen voor binding met de plek waar je woont. De meeste musea worden gedragen door actieve erfgoedgemeenschappen met veel vrijwilligers die bereid zijn zich in te zetten voor beheer en behoud van hun erfgoed en de openstelling van hun museum. Daarmee vormen de musea een wezenlijk onderdeel van het maatschappelijke voorzieningenniveau in de gemeente Sluis.

De keerzijde is dat Sluis wel heel veel musea telt; een relatief kleine gemeente met nog geen 25.000 inwoners en met maar liefst twaalf musea. Dat aantal is veel te groot om vanuit de gemeente ondersteund te worden. Ieder museum doet zijn uiterste best om de museale performance zo goed mogelijk te laten zijn, maar elk voor zich beschikken de musea over zeer beperkte middelen, is er slechts beperkt museale expertise aanwezig en spelen er bij de meeste musea organisatorische en infrastructurele problemen die niet op eigen kracht kunnen worden opgelost. Het gevolg van deze versnipperde situatie is dat het kwaliteitsniveau van de meeste musea onvoldoende is om aantrekkelijk te zijn voor een groot publiek.

In het bijzonder de musea die opgenomen zijn in het landelijke Museumregister hebben te kampen met organisatorische problemen en/of ernstige tekortkomingen in het gebouw en de museale presentatie. Voor deze gecertificeerde musea ligt de lat hoger omdat zij moeten voldoen aan de normen van het Museumregister. Toelating tot het Museumregister heeft het grote voordeel dat de Museumkaart mag worden gevoerd en dat is een zeer behulpzaam marketinginstrument bij het binnenhalen van publiek en daarmee van inkomsten uit entreegelden, horeca en winkel. Het Museumregister stelt eisen aan de kwaliteit van de musea qua openstelling, museale presentatie, accommodatie, collectiebeheer, publieksactiviteiten, veiligheid, bedrijfsvoering en governance. Hiervoor is nodig dat elke organisatie over voldoende professionele capaciteit beschikt om samen met de vrijwilligers het museumbedrijf op het vereiste niveau te laten functioneren.

Scherpe keuzes noodzakelijk
De meeste musea zijn te klein en te kwetsbaar om alle uitdagingen het hoofd te bieden. Het is noodzakelijk daar verandering in te brengen. Wanneer de ambitie is om met het museale aanbod in Sluis een bijdrage te leveren aan de aantrekkingskracht van West Zeeuws-Vlaanderen, dan zullen scherpe keuzes gemaakt moeten worden met betrekking tot de vraag welke musea nog door de gemeente ondersteund worden en welke niet. Voor de musea die ondersteund blijven worden is het noodzakelijk die te versterken met meer professionele

capaciteit. Daarnaast is nodig dat de krachten worden gebundeld. Wanneer dat niet lukt en iedereen in de eigen kleine kring blijft ronddraaien, dan zullen er musea sneuvelen.

Beperkt aantal kernmusea

In dit Beleidsplan Musea Sluis 2025-2028 wordt geadviseerd om expliciet in te zetten op het versterken van de musea die voldoen aan de eisen van het landelijke Museumregister. Dit is een objectief criterium dat de gemeente Sluis kan hanteren in haar subsidiebeleid. Op dit moment zijn opgenomen in het Museumregister: Cultuurforum Aardenburg, Museum Het Bolwerk, Museum Het Belfort en Visserijmuseum Breskens. Geadviseerd wordt om ook Museum(straat) Het Vlaemsche Erfgoed de stap te laten zetten richting museumregistratie.

Museum Het Vlaemsche Erfgoed vertegenwoordigt een belangrijk en voor toeristen aantrekkelijk thema in het verhaal van West-Zeeuws Vlaanderen: het leven en de landbouw van zo'n 100 jaar geleden. Ook Erfgoed Zeeland is in de basis positief over Het Vlaemsche Erfgoed en geeft aan dat opname in het landelijke Museumregister in beginsel mogelijk is. Inclusief Het Vlaemsche Erfgoed gaat het dus om vijf kernmusea die door de gemeente structureel ondersteund kunnen worden.

Professionalisering en bundeling van de kernmusea

De kernmusea blijven gebruikmaken van (liefst nog meer) vrijwilligers, maar professionele ondersteuning is nodig om de musea op niveau te laten functioneren en te kunnen voldoen aan de normen van het Museumregister. Geadviseerd wordt te bewerkstelligen dat elk kernmuseum minimaal over 1 fte professionele ondersteuning kan beschikken, in totaal 5 fte dus. Op dit moment hebben de kernmusea de beschikking over in totaal 3 fte aan professionele ondersteuning, maar dat blijkt in de praktijk onvoldoende.

De parttime professionele ondersteuners waarover de (beoogde) kernmusea nu beschikken zijn allemaal duizendpoten die van alle markten thuis moeten zijn. Dat werkt niet goed en is ook niet efficiënt. Ook wanneer het mogelijk blijkt om naar 1 fte professionele ondersteuning per museum te gaan, zal dit niet het grote verschil maken. Geadviseerd wordt om de museumexploitaties van de vijf kernmusea samen te voegen in één exploitatiestichting: Stichting Musea Sluis. Met de 5 fte kan dan een professionele museumorganisatie worden gebouwd met een directeur, een medewerker marketing-communicatie, een collectiebeheerder, een tentoonstellingsmaker, een medewerker educatie, een coördinator vrijwilligerswerk en een administrateur. Deze professionele organisatie bedient elk van de vijf museumlocaties en ondersteunt de museumvrijwilligers bij elk museum. Het bestuur van de gezamenlijke exploitatiestichting wordt gevormd door afgevaardigden uit de besturen van de bestaande stichtingen, met een onafhankelijk voorzitter. Met dit model zijn elders goede ervaringen opgedaan, zoals bij de Stichting Amelander Musea op Ameland.

Samenvoeging van de exploitaties van de vijf kernmusea in Stichting Musea Sluis kan met ingang van 2026 gerealiseerd worden. Vanaf dat jaar zal ook de uitbreiding naar 5 fte beschikbaar moeten komen. Ook de Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen (VMWZV) wordt in deze samenvoeging meegenomen.

Samenwerking op de korte termijn
Geadviseerd wordt om op korte termijn door te pakken met de samenwerking zoals die door VMWZV reeds in de steigers is gezet. Geadviseerd wordt te focussen op twee meerjarige projecten:

- Tijdreis door Sluis. Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen[1] heeft in overleg met de VMWZV een plan gemaakt voor een onderscheidend concept dat de musea in West Zeeuws-Vlaanderen verbindt en dat zelfstandig in de markt kan worden gezet: Tijdreis door Sluis. Met het concept Tijdreis door Sluis maakt het publiek kennis met de geschiedenis van West Zeeuws-Vlaanderen, vanaf de Romeinse tijd (Cultuurforum) via de middeleeuwen (Het Belfort), de Tachtigjarige Oorlog met Staats-Spaanse Linies (Het Bolwerk), de visserij van vroeger en nu (Visserijmuseum) en de landbouw en het boerenleven van vroeger en nu (Het Vlaemsche Erfgoed). Ook andere musea en organisaties kunnen bij dit concept worden aangehaakt.
- Collectief programma museumeducatie. Geadviseerd wordt om parallel aan het concept Tijdreis door Sluis een nieuw programma museumeducatie op te zetten waarmee de thema's van de West Zeeuws-Vlaamse cultuurhistorie voor het onderwijs ontsloten worden, afgestemd op de leerdoelen en onderwijsprogramma's van de scholen. Ook krijgen leerlingen met dit educatieaanbod meer kennis over wat erfgoed is. Voor de thema's Landbouw en Visserij van vroeger en nu zijn al pilots opgezet vanuit de VMWZV.

Verzelfstandiging Museum Het Belfort
Museum Het Belfort is nu nog onderdeel van de gemeentelijke organisatie. In de nota Visie op Musea (2021) heeft de gemeente bepaald dat de exploitatie van musea geen gemeentelijke taak is en dat verzelfstandiging overwogen moet worden. Met dit Beleidsplan Musea Sluis 2025-2028 wordt geadviseerd Museum Het Belfort daadwerkelijk te verzelfstandigen en dat de beste oplossing daarvoor is het museum per 2026 in te voegen in Musea Sluis. Dat kan ofwel rechtstreeks ofwel via de Stichting Cultuurforum Aardenburg, die heeft aangeboden de exploitatieverantwoordelijkheid voor Museum Het Belfort al met ingang van 2025 op zich te willen nemen wanneer de gemeente de thans beschikbare middelen voor de museumexploitatie als subsidie beschikbaar stelt. Geadviseerd wordt de verzelfstandiging en overheveling van middelen uitsluitend betrekking te laten hebben op de museumexploitatie (personeel, organisatiekosten, tentoonstellingskosten) en niet op de huisvestingskosten vanwege het multifunctionele gebruik van het gebouw (gemeenteraad, parkeerpolitie, kantoor middenstandsvereniging, activiteiten Stichting J.H. Van Dale en het museum).

Herziening subsidiebeleid
Geadviseerd wordt het subsidiebeleid voor de musea aan te scherpen en voor wat betreft structurele subsidies uitsluitend te richten op de kernmusea. Het ultieme subsidiecriterium is dan of het betreffende museum opgenomen is in het landelijke Museumregister en daarmee de Museumkaart kan voeren.

[1] De gemeente Sluis heeft besloten de regionale streekpromotie van West-Zeeuws Vlaanderen aan te besteden. Dit kan betekenen dat een andere organisatie de werkzaamheden van de Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen overneemt.

Voor de beleidsperiode 2025-2028 wordt geadviseerd als grondslag voor subsidie te nemen:

- Bekostiging door gemeente: huisvestingslasten (100%), organisatiekosten (100%) en personeelskosten (tot 1 fte per kernmuseum[2]).
- Bekostiging door de kernmusea: alle presentaties en publieksactiviteiten (100%) en marketing-communicatie-activiteiten (100%).
- Eventuele positieve exploitatieresultaten mogen worden behouden als reservering voor vervanging van de vaste presentaties, budget voor nieuwe tentoonstellingen en publieksactiviteiten en voor het vormen van een weerstandsreserve.

Geadviseerd wordt aan het eind van de beleidsperiode (2028) te evalueren hoe de (dan) gebundelde museumexploitaties verlopen. Ervan uitgaande dat de bezoekersaantallen en de eigen inkomsten substantieel zijn gestegen, kan voor de volgende beleidsperiode (2029-2032) worden bepaald welke financiële ondersteuning vanuit de gemeente nog nodig is. Vanaf dat moment wordt gewerkt met exploitatiesubsidie (subsidie in het verwachte exploitatietekort). In beginsel zou in een volgende beleidsperiode toegewerkt kunnen worden naar een verhouding subsidie : eigen inkomsten van twee derde : een derde.

Oplossen infrastructurele knelpunten

Geadviseerd wordt om de belangrijkste infrastructurele knelpunten bij de kernmusea te helpen oplossen:

- Bij Visserijmuseum Breskens versnelling aanbrengen in de herpositionering als onderdeel van de Visserij Experience. Nodig is een bidbook (ontwerp + kostenraming) van het nieuwe museum waarmee fondsen kunnen worden geworven en een ondernemingsplan voor de organisatie- en exploitatieopzet.
- Bij Museum Het Bolwerk zal de verduurzaming van het gebouw (gemeentelijk eigendom) moeten worden geëffectueerd. Nu kampt het museum met exploitatieproblemen vanwege stijging van energiekosten. Ook moeten de afspraken over beheer en onderhoud van gebouw en installaties worden verduidelijkt.
- Bij Museum Het Belfort is een upgrade en aanpassing van de museumpresentatie nodig. Nodig is een bidbook (ontwerp + kostenraming) voor fondsenwerving.
- Bij Cultuurforum Aardenburg is de basis inmiddels op orde. Wat nog aan opgave resteert, is de inrichting van de verdiepingsvloer. Ook hier is een bidbook (ontwerp + kostenraming) nodig om fondsen te kunnen werven.
- Bij Museum Het Belfort, het Visserijmuseum en Het Vlaemsche Erfgoed is sprake van een depotprobleem (te weinig m2 en ondeugdelijke ruimtes). Geadviseerd wordt eerst de collecties op te schonen en een oplossing te zoeken voor wat aan depotbehoefte resteert.
- Bij Het Vlaemsche Erfgoed zou een optimalisering van het straatbeeld gerealiseerd moeten worden en meer samenwerking/samenhang met de ondernemers moeten komen, zodat het meer een geheel wordt en er voor het publiek meer beleving komt.

Verder wordt geadviseerd bij Bunkerpark Podium Groede de gemeentelijke presentatie van het verhaal van WO II van een upgrade te voorzien.

[2] Visserijmuseum Breskens als onderdeel van de visserijexperience nog nader te bezien.

Financieel overzicht museumbeleid 2025-2028

Structurele subsidies:

• M.i.v. 2025 herijking grondslagen subsidiebeleid kernmusea	€ 120.000,-
• M.i.v. 2026 uitbreiding naar 5 fte kernmusea (2 fte erbij)	€ 150.000,-
• *Totaal benodigde subsidieverruiming*	*€ 270.000,-*

Overheveling exploitatiemiddelen Museum Het Belfort naar Cultuurforum Aardenburg:

• Personeelskosten 1 fte (zie bovenstaand)	€ PM
• Exploitatiekosten zonder huisvestingskosten	€ 29.000,-
Totaal over te hevelen	*€ 29.000,-*

Incidentele subsidies voor de samenwerkingsprojecten, oplossen van infrastructurele knelpunten, afkoop waarderingssubsidie Museumhuis 1912, reservering inrichting Belfort, begeleiding van de samenvoeging kernmusea in Stichting Musea Sluis: totaal € 202.500,- (zie bijlage 1).

Inhoudsopgave

Inleiding **1**
H1 | Huidige situatie **3**
1.1 Museale landschap anno 2024 3
1.2 Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen 5
1.3 Nota Visie op Musea (2021) 5
H2 | Omgevingsanalyse **6**
2.1 Actuele ontwikkelingen museumsector 6
2.2 SWOT-analyse 9
H3 | Ontwikkelperspectief **14**
3.1 Meer focus in het museumbeleid 14
3.2 Basis op orde 15
3.3 Gezamenlijke exploitatiestichting 19
3.4 Specifieke situatie Visserijmuseum Breskens 20
H4 | Samenwerking korte termijn (VMWZV) **21**
4.1 Doorpakken op beperkt aantal sleutelprojecten 21
4.2 Collectieve Promotie: Tijdreis door Sluis 21
4.3 Collectief programma museumeducatie 23
H5 | Herziening subsidiebeleid **24**
5.1 Uitgangspunten en grondslagen 24
5.2 Financiële effecten meerjarig 25
5.3 Subsidiesystematiek 26
H6 | Verzelfstandiging Museum Het Belfort **28**
6.1 Huidige situatie 28
6.2 Verzelfstandigen of overdracht museaal gebruik? 30
Bijlage 1 | Overzicht voorstel incidentele subsidies **33**
Colofon **34**

Dit document (inclusief eventuele bijlagen) is opgesteld door BMC en de (auteurs)rechten met betrekking tot de inhoud en het format van dit document berusten bij BMC. Dit document is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de opdrachtgever en mag niet worden gepubliceerd of aan anderen ter beschikking worden gesteld zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van BMC.

Inleiding

In de gemeente Sluis zijn verschillende musea actief. De gemeente hecht belang aan een aantrekkelijk en samenhangend museumbestel, zowel voor de eigen inwoners als voor bezoekers. Het bestaande museale landschap in Sluis bestaat uit maar liefst twaalf musea[3]. Deze musea opereren relatief autonoom en verschillen niet alleen qua onderwerp, maar ook qua presentatie, accommodatie, organisatievorm en subsidieniveau. Een belangrijke oorzaak van de veelheid aan musea is gelegen in het gegeven dat de regio West Zeeuws-Vlaanderen tot 2003 uit verschillende kleinere gemeenten bestond.

Om meer lijn te krijgen in het museale landschap van West Zeeuws-Vlaanderen is in 2021 de nota Visie op Musea vastgesteld. Hierin heeft de gemeente onder andere aangegeven meer samenhang en samenwerking tussen de verschillende musea te willen. Daarnaast geeft de Visie op Musea aan dat er een duidelijke rolverdeling moet komen tussen de gemeente (beleidsbepalend en faciliterend, op basis van een transparant subsidiebeleid) en de musea (uitvoerend), op grond waarvan museum Belfort mogelijk verzelfstandigd moet worden. De gemeente wil de nota Visie op Musea uitgewerkt zien in meerjarig museumbeleid, vast te leggen in een 'beleidsplan musea', voorzien van een Uitvoeringsagenda. Het 'beleidsplan musea' moet in ieder geval een uitwerking bevatten op de volgende punten:

- Versterking van de samenwerking, mogelijk als groeimodel.
- Advies over de verzelfstandiging van museum Belfort.
- Subsidieverlening, op basis van transparante en eenduidige grondslagen.

Adviesbureau BMC Cultuur & Erfgoed heeft opdracht gekregen om in dialoog met het museale veld en de gemeente het museumbeleid uit te werken. In essentie behelst de opdracht het uitbrengen van een advies om te komen tot een toekomstbestendig museumbestel in Sluis.

De opdracht is uitgevoerd door Marco van Vulpen, partner/managing consultant Cultuur & Erfgoed bij BMC. Marco van Vulpen is gespecialiseerd in de museum- en erfgoedsector. Zijn adviespraktijk bestaat uit visie- en conceptontwikkeling, organisatievraagstukken (verzelfstandigingen, fusies, samenwerkingsverbanden), ondernemingsplannen en interimmanagement. Voorbeelden van recente en lopende opdrachten zijn: kwartiermaker nieuw stadsmuseum Rotterdam, supervisie Uitbreiding TextielMuseum in Tilburg, haalbaarheidsonderzoek herpositionering Grafisch Museum Groningen, kwartiermaker professionalisering Industrieel Museum Zeeland, haalbaarheidsonderzoek museale herbestemming Pompgebouwen Schutterspark Brunssum (voormalige mijnindustrie). In vorige functies is Marco van Vulpen onder andere algemeen directeur geweest van de Amersfoortse musea (vier musea in één exploitatiestichting) en van de provinciale kunst- en erfgoedinstelling van Overijssel. Deze opdracht is mede uitgevoerd door Rosa Vrijhof, startend adviseur bij BMC.

[3] Zoals vermeld in de gemeentelijke nota Visie op musea (2021).

Met de musea zijn bilaterale gesprekken gevoerd en op 28 maart 2024 en 23 mei 2024 hebben plenaire bijeenkomsten plaatsgevonden met de betrokken musea, de gemeente (ambtelijk), de Vereniging Musea West-Zeeuws Vlaanderen en Stichting Gastvrij Zeeuws Vlaanderen. Tussentijds is steeds teruggekoppeld aan de gemeente, zowel ambtelijk als bestuurlijk (portefeuillehouder). Vuurtoren Breskens is niet bij de gesprekken aangesloten, zij gaven aan geen interesse te hebben om deel te nemen aan het traject.

Het resultaat van de beleidsontwikkeling ligt nu voor in dit document 'Naar een toekomstbestendig museumbestel; Beleidsplan Musea gemeente Sluis 2025-2028'.

H1 | Huidige situatie

1.1 Museale landschap anno 2024

Het museale landschap in Sluis bestaat uit maar liefst twaalf musea. Elk museum heeft eigen thema's en er is grote variatie in presentatiestijlen, huisvesting, organisatie en de mate waarin de musea subsidie ontvangen. Vier van de musea zijn opgenomen in het landelijke Museumregister en mogen de Museumkaart voeren. Hieronder een overzicht van de twaalf musea.

Museum Cultuurforum Aardenburg
Aardenburg is een stad met een geschiedenis van bijna 2.000 jaar. De Romeinen bouwden hier een fort. Het Cultuurforum vertelt het verhaal van Aardenburg, met een focus op de Romeinse tijd en de Middeleeuwen. De collectie bestaat uit de gevonden voorwerpen, aan de hand van deze objecten en een interactieve presentatie ervaren bezoekers hoe de bewoners vroeger leefden, aten, dronken en waar zij in geloofden.

Museum Het Belfort
In Sluis staat het enige Belfort van Nederland. In het museum zijn verschillende (interactieve) presentaties over de geschiedenis van Sluis en haar inwoners. Bezoekers kunnen onder andere de raadszaal en burgemeesterskamer bezoeken en de oude toren beklimmen. In de raadskelder kan men de voormalige gevangenis bekijken en genieten van hedendaagse kunst van lokale kunstenaars. Een speciale ruimte is gewijd aan een beroemde inwoner van Sluis: Johan Hendrik van Dale.

Museum Het Bolwerk
Museum Het Bolwerk toont hoe de bewoners van de streek zich door de eeuwen heen tegen verschillende vijanden hebben verdedigd. Het verhaal begint bij het Romeinse Castellum en eindigt bij de Tweede Wereldoorlog en de vele bunkers in het gebied. Het museum focust zich met name op de periode van de Tachtigjarige Oorlog, de Staats-Spaanse Linies.

Visserijmuseum Breskens
In het Visserijmuseum kunnen bezoekers het leven van een visser op een kotter ervaren. De geschiedenis van de visserij in Breskens komt tot leven aan de hand van voorwerpen die door de lokale vissers zijn opgevist zoals fossiele botten, gebruiksvoorwerpen, haaientanden en mammoetkiezen. Daarnaast zijn er ook maquettes, vogels, schelpen en koralen te bewonderen.

Het Vlaemsche Erfgoed
Het Vlaemsche Erfgoed is een historische straat in Groede waar de authentieke sfeer en levendigheid van het landbouwdorp rond 1900 kan worden beleefd. In de straat zitten verschillende winkels en werkplaatsen, zoals een kruidenier, wolbewerkers en meubelmakers. Daarnaast zijn er ook collecties op het gebied van landbouwgereedschappen en klederdrachten.

Museumhuis 1912
Museumhuis 1912 is een bijna authentiek huis uit het jaar 1912. Het huis is na het overlijden van boer Pieter de Hullu in vrijwel geheel de oorspronkelijke staat gebleven, wat een goed beeld geeft van hoe er toen werd geleefd, gewerkt en gekookt. Het museum toont ook een collectie van Cadzandse klederdracht, bezoekers hebben de mogelijkheid om zelf ook de Cadzandse dracht aan te doen.

Landbouwmuseum het Klinket
Het Klinket beheert de landbouwcollectie van West Zeeuws-Vlaanderen, deze bestaat voornamelijk uit landbouwmachines en gereedschappen van (overwegend) begin 20e eeuw. Bezoekers kunnen hier ontdekken hoe de landbouw in het verleden en heden wordt bedreven.

Vuurtoren Breskens
De vuurtoren van Breskens uit 1868 is de oudste nog bestaande gietijzeren vuurtoren van Nederland en een bijzonder herkenningspunt in West Zeeuws-Vlaanderen. De toren is achthoekig van vorm en heeft kenmerkende zwart-witte strepen.

Oorlogsmuseum Switchback
Oorlogsmuseum Switchback vertelt het verhaal van de Tweede Wereldoorlog in West Zeeuws-Vlaanderen. De collectie bestaat uit kleding en voorwerpen van zowel de bezetter als de Canadese bevrijders en wordt aangekleed met vele foto’s en krantenartikelen over het leven tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Speel- en Bunkerpark Groede Podium
Op het Speel- en Bunkerpark in Groede staan elf bunkers van de Atlantikwall. Bezoekers kunnen de bunkers betreden en leren over de geschiedenis van de bunkers en de Tweede Wereldoorlog. In de naastgelegen horecaruimte wordt door een lokale kunstenaar de geschiedenis van de oorlog verbeeld in tekeningen en schilderijen.

De Grote Kerk Groede
De Grote Kerk in Groede is een driebeukige hallenkerk waar sinds de 13e eeuw aan is gebouwd. Door de tijd heen hebben verschillende geloofsgemeenschappen van het gebouw gebruikgemaakt, zoals de katholieken, hervormden en hugenoten. De Grote Kerk exposeert over de geschiedenis van de kerk en heeft als blikvanger de preekstoel, dooptuin en herenbank uit 1794 die is geschonken door de familie Cats.

Museumcafé het Koekoeksnest
Het Koekoeksnest is een museum en café in één. In de monumentale boerderij staan overal beelden, decors, poppen en automatisch spelende instrumenten. Zodra het automatisch orkest gaat spelen beginnen er door de hele schuur instrumenten te spelen, poppen te dansen en objecten te bewegen.

1.2 Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen

De Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen is opgericht in 2021. De twaalf bovengenoemde musea zijn bij de vereniging aangesloten. De vereniging zet zich in voor de belangen van de musea en stimuleert toekomstgericht museaal beleid. Door samenwerking tussen de aangesloten musea te bevorderen, wordt gestreefd naar verhoging van de kwaliteit en realisatie van gezamenlijke projecten. De vereniging brengt leden van de afzonderlijke musea samen en biedt professionele ondersteuning aan kleinere organisaties. Dit gebeurt door het organiseren van gedeelde diensten op het gebied van collectiebeheer, presentatie, educatie, marketing-communicatie en vrijwilligersbeleid, waardoor de musea een kwaliteitsslag kunnen maken en op zowel inhoudelijk als organisatorisch vlak de verbinding met elkaar kunnen maken.

1.3 Nota Visie op Musea (2021)

In 2021 heeft de gemeente Sluis de nota Visie op Musea vastgesteld. In deze nota is als missie voor de gezamenlijke musea geformuleerd: *"ONTWIKKELING en PRESENTATIE van het streek-DNA van GISTEREN naar MORGEN en OVERMORGEN".*

Als visie van de gezamenlijke musea is geformuleerd:
MUSEA ontwikkelen zich in herkenbaar- en beleefbaarheid voor inwoners en bezoekers van de streek, door samen met (strategische) partners ieder voor zich en daarbij in samenhang met elkaar vorm en inhoud te geven aan de rol van de MUSEA.

De nota Visie op Musea is een document op hoofdlijnen. Besloten is dat de visie uitgewerkt moet worden in een concreet beleidsplan voor de middellange termijn, voorzien van een Uitvoeringsagenda voor de korte termijn. In de nota Visie op Musea zijn als belangrijkste uitgangspunten voor de uitwerking van het museumbeleid genoemd:

- De musea in Sluis zijn zelfstandige musea die samenwerken en onafhankelijk van de gemeente opereren.
- De samenwerking richt zich onder andere op publieksbereik, gezamenlijke projecten, fondsenwerving en kennisuitwisseling.
- Exploitatie van musea is geen gemeentelijke kerntaak; de gemeentelijke musea moeten op afstand worden geplaatst.
- Subsidieverlening vanuit de gemeente is niet gericht op instandhouding, maar op stimulering van activiteiten waarmee musea aantrekkelijk blijven voor bezoekers.
- Transparantie is nodig in de verdeling van de gemeentelijke middelen naar de verschillende musea, zowel ten aanzien van exploitatie als gebouwen.
- De rol van de gemeente is ondersteunend en faciliterend, onder andere via (exploitatie)subsidies en het beschikbaar stellen van middelen voor een gezamenlijke museumcoördinator.

H2 | Omgevingsanalyse

2.1 Actuele ontwikkelingen museumsector

Post-corona

Tot aan de coronacrisis deed de museumsector het buitengewoon goed in Nederland. In de periode 2010-2020 zijn de bezoekersaantallen gemiddeld verdubbeld. Door de coronacrisis is deze stijgende trend tot stilstand gekomen. Gelukkig zien we in het post-corona tijdperk dat de bezoekersaantallen weer stijgen. De Museumvereniging geeft aan dat de bezoekersaantallen over 2023 alweer boven die van 2019 liggen, de stijgende trend zet dus gewoon door. Niettemin is het beeld divers; vooral de grote musea zorgen voor de stijging. De kleinere en middelgrote musea hebben het nog moeilijk. Weliswaar komen de bezoekersaantallen ook daar weer voorzichtig op gang, maar nu zijn het de kostenstijgingen (personeelskosten en huisvesting) die de continuïteit bemoeilijken. Door de coronacrisis zijn veel musea door hun reserves heen en kunnen zij de nieuwe kostenstijgingen moeilijk opvangen.

Het belang van musea

De Museumvereniging houdt zich sinds 2011 actief bezig met de maatschappelijke betekenis van musea. Twee onderzoeken hierover leverden dezelfde conclusie op: musea zijn hun bestaan meer dan waard, zowel kwalitatief als kwantitatief. Elk museum, of het nu een bescheiden buurtmuseum of een gevestigd nationaal museum is, heeft een collectie die een breed palet aan waarden oplevert: variërend van schoonheid tot kennis. Musea zijn niet weg te denken uit ons bestaan.[4]

Musea kennen *vijf maatschappelijke waarden*.

1. Zonder *collectie* geen museum. Musea zijn schatkamers van objecten en collecties zijn het geheugen van stad, streek en land.
2. Musea *verbinden* collecties en bezoekers en bieden een ontmoetingsplek voor verleden, heden en toekomst.
3. Musea hebben een *educatieve* functie en een leeromgeving die voor iedereen geschikt is.
4. In musea valt veel te *beleven* zoals herinneringen die boven komen en een plek om te genieten.
5. Musea dragen bij aan de *economie*, ze zijn een toeristische trekpleister en dragen bij aan de leefbaarheid van een omgeving.

Deze vijf waarden zijn ook direct van toepassing op de musea in West-Zeeuws Vlaanderen. Vooral de collectiewaarde en de verbindende waarde zijn bij de musea in Sluis al goed ontwikkeld. Op de andere drie waarden (educatief, beleving en economisch) zijn nog stevige stappen te zetten.

[4] Museumvereniging. Versie 23.01.2023 <www.museumvereniging.nl/waarden>

Versterking van kleine musea
Over de positie van de kleine (en middelgrote) musea zijn de laatste jaren verschillende publicaties en rapporten verschenen, onder andere van de Museumvereniging en de Raad voor Cultuur. Deze publicaties en rapporten zijn vrij eensluidend over wat er nodig is om (ook) van kleine en middelgrote musea aantrekkelijke en duurzame voorzieningen te maken, met breed draagvlak in de (lokale) samenleving. Onderstaand de belangrijkste aanbevelingen op een rij:

Profiel en presentatie
Breng focus aan in het verhaal van jouw museum; kies voor onderscheidende thema's.
Speel in op je publiek: presenteer verhalend, interactief en gelaagd (overzicht voor breed publiek en verdiepend voor de kenners).
Denk ook buiten de muren van het museum: Welke points of interest in de nabijheid passen bij het verhaal van jouw museum?
Draagvlak
Betrek inwoners bij je organisatie; vrijwilligers zijn je beste ambassadeurs.
Welke stakeholders zijn voor jouw museum van belang (gemeente, bewonersplatforms, lokale bedrijven, middenstand, pers)? Wat heb jij hen te bieden?
Organisatie
Wie niet sterk is, moet slim zijn; zoek de samenwerking op met verwante musea en vrijetijdsaanbod. Denk aan arrangementen, gezamenlijke publieksagenda's, samenwerking in de backoffice.
Welke lokale partijen kunnen jouw werk uit handen nemen (sponsoring in natura)?
Zijn er grotere museum- en erfgoedorganisaties die jouw museum kunnen ondersteunen? Denk aan collectiebeheer, opslag, tentoonstellingsadvies, et cetera.

Deze aanbevelingen zijn ook van toepassing op de musea in de gemeente Sluis. In het ontwikkelperspectief dat we verderop in dit advies aanreiken, hebben we deze aanbevelingen zo veel mogelijk toegespitst op het museale bestel van West Zeeuws-Vlaanderen.

Provinciaal beleid
Het museumbeleid van de Provincie Zeeland richt zich primair op het versterken van de vijf themamusea in Zeeland (Zeeuws Museum, Watersnoodmuseum, Zeeuws Maritiem MuZEEum, Bevrijdingsmuseum Zeeland en Industrieel Museum Zeeland) en de flankerende instellingen (Erfgoed Zeeland, Zeeuws Archief, Zeeuwse Bibliotheek, Vereniging Zeeuwse Musea, Cultuurkwadraat). Niettemin geeft de provincie aan dat er mogelijk andere musea voor structurele subsidie in aanmerking komen, mits die voldoen aan:

- hoge inhoudelijke kwaliteit en invulling geven aan de intrinsieke waarde van cultuur;
- herkenbare bijdrage aan de prioritaire maatschappelijke opgaven van de provincie;
- organisaties en programma's met een provinciale of nationale uitstraling;
- organisaties die domeinoverstijgend samenwerken en zich verbinden aan externe netwerken;

- activiteiten die invulling geven aan een wezenlijke lacune in voorzieningen en/of activiteiten in het cultuurveld;
- de drie Codes Cultuur (governance, fair practice en culturele diversiteit).

Op grond van dit beleid valt niet te verwachten dat een of meer musea in de gemeente Sluis in aanmerking komen voor structurele subsidie van de provincie Zeeland. Wel kan een beroep worden gedaan op advies vanuit de provinciale ondersteuningsinstellingen.

De provincie Zeeland ontwikkelt op dit moment nieuw cultuurbeleid voor de periode tot 2032. Begin dit jaar heeft de provincie een Koersdocument gepresenteerd om richting te geven aan de beleidsontwikkeling. De inzet van het nieuwe beleid is om "cultuur en erfgoed de komende jaren zichtbaar meer (artistieke) waarde toe te laten voegen aan de samenleving. In 2032 kent Zeeland een gezonde en dynamische cultuursector die zichtbaar, toegankelijk en te benutten is voor en door iedereen. "Een sector waar Zeeland trots op is". De provincie geeft op voorhand vijf speerpunten van beleid:

- Meer (kunst)productie
- Meer ruimte voor professionals (ook bij organisaties)
- Innovatiekracht van netwerken
- Inhoudelijke (artistieke) kwaliteit
- Het bereiken van zoveel mogelijk Zeeuwen

Onder voorbehoud van hoe het cultuurbeleid er uiteindelijk uit komt te zien, lijkt dit beleid zeker kansen te bieden voor de musea in Sluis. Niet zozeer in de zin van structurele ondersteuning, maar wel voor bijvoorbeeld ontwikkeltrajecten op het gebied van professionalisering, innovatieve projecten om het publieksbereik te vergroten en het opzetten of uitbreiden van netwerken en samenwerkingsverbanden.

Regionaal
In Zeeuws-Vlaanderen zijn eigenlijk geen grote musea. In Sas van Gent staat Industrieel Museum Zeeland (IMZ), een van de vijf provinciale thema-musea. IMZ is bezig met een professionaliseringsslag, waarbij de professionele kernorganisatie moet worden uitgebreid. Ook komt er een nieuwe museumpresentatie die geheel gewijd is aan een fundamentele opgave waar het bedrijfsleven ook in deze regio voor staat: de energietransitie.

Verder zijn er in Oost Zeeuws-Vlaanderen nog enkele kleinere vrijwilligers-musea, waaronder Museum Hulst, Het Warenhuis in Axel en het Schoolmuseum in Terneuzen. Wat opvalt, is dat de museumdichtheid in West Zeeuws-Vlaanderen aanzienlijk hoger is dan in Oost Zeeuws-Vlaanderen.

Vlaanderen
Over de grens liggen verschillende aanknopingspunten. Het HEY-museum in Knokke-Heist is in 2022 compleet vernieuwd en presenteert met moderne technieken het verleden, heden en de toekomst van Knokke-Heist. Qua collectie zijn er veel overeenkomsten met verschillende musea in Sluis, zo bevat het onder andere objecten en verhalen over de visserij, landbouw, en wonen en leven in Knokke-Heist.

In Izenberge bevindt zich het Openluchtmuseum Bachten De Kupe. Dit museum bestaat uit 46 gebouwen en duizenden objecten die vervlogen tijden weer tot leven brengen. Naast een dorpsplein, kasseiwegen en een herberg is er ook een winkelstraat met een schoenenzaak, een tabakswinkel, een kapper, een slagerij en een dokterspraktijk. Hiermee vertoont het veel overeenkomsten met museumstraat Het Vlaemsche Erfgoed. In Veurne is het Bakkerijmuseum. Dit museum behandelt de geschiedenis van de bakkerij van circa 1800 tot 1950.

Ook op het gebied van het verhaal van de Tweede Wereldoorlog zijn er aanknopingspunten, het For Freedom Museum in Knokke-Heist en het Canada and Poland War II Museum in Maldegem hebben collecties en presentaties die mooi aansluiten bij Oorlogsmuseum Switchback en Bunkerpark Groede Podium. Iets verder weg, in Oostende, kan ook verbinding worden gemaakt met de Atlantikwall. Op grotere afstand zijn er oorlogsmusea in Zonnebeke, Ieper en Koekelare.

In Oudenburg bevindt zich het Romeins Archeologisch Museum (RAM) met een grote collectie opgegraven voorwerpen afkomstig uit oude graven van buiten de stad en de Romeinse Castella in het centrum.

In Oostende ligt het interactieve museumschip O.129 Amandine. Aan boord kunnen bezoekers alles te weten komen over de IJslandvaart en zeevisserij. Daarnaast kunnen bezoekers alles over vis, visserij en ambacht vinden in NAVIGO, het nationale visserijmuseum van Belgie, in Oostduinkerke.

De website visitwestvlaanderen.be brengt het culturele aanbod van de regio West-Vlaanderen goed samen. Zo bieden zij bijvoorbeeld wandelroutes aan rond de verschillende Belforten in de regio. Dit marketinginstrument kan worden ingezet om de verbinding te zoeken met gezamenlijke verhalen, bijvoorbeeld door het uitlichten van combinaties op inhoudelijke thema’s in zowel Nederland als België.

2.2 SWOT-analyse

Sterke punten

Rijke cultuurhistorie

De gemeente Sluis, West Zeeuws-Vlaanderen dus, kent een rijke cultuurhistorie, waarvan nog veel te zien en te beleven is. De musea in West Zeeuws-Vlaanderen belichten elk voor zich belangrijke cultuurhistorische thema’s en vormen zo een mooie staalkaart van hoe West Zeeuws-Vlaanderen zich door de eeuwen heen ontwikkeld heeft, vanaf de Romeinse tijd tot aan de tijd waarin wij nu leven. Het gevarieerde museale aanbod is van belang voor het toeristische product van West Zeeuws-Vlaanderen. Daarmee vormen de musea een wezenlijk onderdeel van het toeristische voorzieningenniveau in de gemeente Sluis.

Erfgoedgemeenschappen

Ook zijn de musea van belang voor de inwoners van de gemeente Sluis en daarbinnen van de verschillende woonkernen. De musea zorgen voor meer binding met de plek waar je woont. Bij de meeste musea is een grote groep vrijwilligers actief. Allemaal mensen die zich betrokken voelen bij de cultuurhistorie van de plaats waar zij wonen en die bereid zijn zich in te zetten voor het beheer en behoud van hun erfgoed en de openstelling van hun museum.

Bijna elk museum is zo het bindmiddel van een actieve erfgoedgemeenschap die bijdraagt aan de gemeenschapszin en de identiteit van het betreffende dorp of stadje. Daarmee vormen de musea een wezenlijk onderdeel van het maatschappelijke voorzieningenniveau in de gemeente Sluis.

Zwakke punten

Versnippering van het museale veld

De gemeente Sluis is een relatief kleine gemeente, met nog geen 25.000 inwoners, maar wel met twaalf musea. Dit aantal is veel te groot om vanuit de gemeente ondersteund te worden. Het museale veld is versnipperd en dat gaat ten koste van een helder museaal profiel. Wanneer de ambitie is om met het museale aanbod een bijdrage te leveren aan de aantrekkingskracht van West Zeeuws-Vlaanderen, dan is het onvermijdelijk dat er scherpe keuzes worden gemaakt met betrekking tot de vraag welke musea door de gemeente ondersteund worden en welke niet of minder.

Zeer beperkte organisatorische slagkracht

In het bijzonder bij de gecertificeerde musea staan de organisaties onder grote druk. Deze musea hebben zich verplicht te voldoen aan de landelijke Museumnorm die het Museumregister stelt. Toelating tot het Museumregister heeft het grote voordeel dat de Museumkaart mag worden gevoerd en dit is zeer behulpzaam bij het binnenhalen van een groter publiek en daarmee van inkomsten uit entreegelden, horeca en winkel, maar het moeten voldoen aan de Museumnorm trekt een zware wissel op de organisatie. De Museumnorm stelt hoge eisen aan de professionele kwaliteit van het museumbedrijf qua openstelling, museale presentatie, accommodatie, collectiebeheer, publieksactiviteiten, veiligheid, sturing, bedrijfsvoering en governance. Hiervoor is nodig dat elke organisatie over voldoende professionele capaciteit beschikt om samen met de vrijwilligers het museumbedrijf op het vereiste niveau te laten functioneren. En daar lopen eigenlijk alle gecertificeerde musea min of meer in vast.

Deze problematiek geldt ook bij museum Het Vlaemsche Erfgoed. Het Vlaemsche Erfgoed is (nog) niet museum-geregistreerd, maar is wel voornemens dat te doen. Maar alleen al het traject om tot het Museumregister te worden toegelaten is arbeidsintensief en vraagt om specialistische kennis, daar heeft het museum niet de capaciteit voor.

Vraagstukken huisvesting en inrichting

Bij verschillende musea spelen wezenlijke vraagstukken qua huisvesting en (museale) inrichting:

- Visserijmuseum Breskens. De huidige huisvesting en inrichting zijn achterhaald. Weliswaar ligt er het voornemen om het museum te herpositioneren in een nieuw gebouw en met een geheel nieuwe inrichting, op basis van een nieuw museaal concept en als dragend onderdeel van de beoogde Visserij Experience, maar de planontwikkeling duurt al jaren en is verschillende keren van koers veranderd. Het nieuw aangetreden museumbestuur heeft dringend behoefte aan duidelijkheid en vraagt om meer regie op het proces. Daarnaast heeft het Visserijmuseum ook met een gebrek aan opslagruimte voor de collectie te maken.
- Museum Het Bolwerk. Het gebouw (gemeentelijk monument) waarin het museum is gehuisvest is niet geïsoleerd. Hierdoor kampt het museum met fors stijgende energielasten, waardoor de exploitatie steeds verder onder druk komt te staan.

Het pand is eigendom van de gemeente; verduurzaming is dringend gewenst. Ook is nodig dat het onderhoudscontract wordt geactualiseerd; in de huidige situatie is onvoldoende duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is qua beheer en onderhoud van het gebouw. Zo is de lift buiten gebruik vanwege storingen en kunnen mindervaliden niet naar de verdiepingen.

- Museum Het Belfort. Museum Het Belfort is in 2014 open gegaan. Het museum is toen van een geheel nieuwe museale presentatie voorzien. Deze presentatie is inmiddels tien jaar oud en heeft hoognodig een upgrade nodig. Daarnaast wordt een deel van de collectie bewaard op het gemeentehuis in Oostburg, gezien de verbouwing is het nodig om een oplossing te vinden voor de opslag van de collectie.
- Cultuurforum Aardenburg. Dit museum is in 2022 heropend op een nieuwe locatie, met een fraaie presentatie. Wel staat het museum nog voor de opgave om de eerste verdieping museaal in te richten. Het plan is dat te doen met een vaste opstelling over Aardenburg in de vroege middeleeuwen. Hiervoor zal een ontwerp/bidbook gemaakt moeten worden aan de hand waarvan fondsen geworven kunnen worden.
- Speel- en bunkerpark Groede Podium. Het Bunkerpark Podium Groede is een vrijetijdsvoorziening, onderdeel van de Van Damme recreatiegroep die een aantal campings en vakantieparken exploiteert. De museale component heeft betrekking op de bunkers op het terrein en daarmee op het verhaal van WO II. De bunkers en het park zijn eigendom van de gemeente. In 2010 heeft de gemeente geïnvesteerd in het ontsluiten van het verhaal van WO II, het terrein voorzien van een bezoekerscentrum (nu horeca) en een museum-parcours aangelegd met displays en geluidspalen. Ook het Bunkerpark vraagt hoognodig om een upgrade; de bunkers lopen vol met water, de vlonders van het parcours zijn gedeeltelijk weggerot, displays zijn kapot en geluidspalen doen het niet meer. Het bunkerpark ontvangt geen gemeentelijke subsidie.
- Het Klinket is een ‘gemengd’ agrarisch bedrijf: biologische akkerbouw, boerengolf, events en een collectie historische landbouwgereedschappen en werktuigen van (overwegend) begin 19e eeuw. Het Klinket heeft de collectie een aantal jaren geleden overgenomen van de gemeente. Daarbij is afgesproken dat de gemeente een bruidsschat van € 40.000,- meegeeft om de landbouwcollectie goed aan het publiek te presenteren. Van dit bedrag is destijds € 10.000,- uitbetaald. De collectie ligt opgeslagen en is slechts beperkt voor het publiek toegankelijk en al helemaal niet in een museale setting.
- Het Vlaemsche Erfgoed. De uitstraling en de beleving van de Slijkstraat als museumstraat gaat achteruit. Ook sluit de Bakkerieje binnenkort haar deuren, wat een aderlating is voor het geheel.

Kansen

Het verhaal van West Zeeuws-Vlaanderen

De musea vertellen gezamenlijk het verhaal van West Zeeuws-Vlaanderen, maar zo wordt het nog niet of onvoldoende gepresenteerd. Door het verhaal van West Zeeuws-Vlaanderen in samenhang te presenteren en als zodanig in de markt te zetten, liggen er goede kansen om de bezoekersaantallen fors hoger te krijgen. Daarvoor is nodig dat er een overtuigend overkoepelend concept over het verhaal van West Zeeuws-Vlaanderen wordt ontwikkeld.

Bereidheid tot meer samenwerking
De musea proberen nu ieder afzonderlijk hun hoofd boven water te houden en dat lukt onvoldoende. Gelukkig is er een grote mate van bereidheid om samen te werken, met behoud van ieders eigen identiteit. In 2023 is de Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen opgericht. In den lande zijn er meer voorbeelden van geslaagde samenwerkingsverbanden tussen musea. Zo werken de vier musea op Texel (Ecomare, Museum Kaap Skil, Vuurtoren Texel en de Oudheidkamer) samen onder de bestuurlijke en administratieve koepel van Stichting Texels Museum. En in Amersfoort zijn de voorheen zelfstandige musea Flehite, Kunsthal KadE, (voorheen) Armando Museum en het Mondriaanhuis volledig samengevoegd in de stichting Amersfoort in C. Iets dichterbij, op Schouwen-Duiveland, is gekozen voor een lichtere vorm, waarbij de musea op het gebied van promotie en marketing, educatie en programmering samenwerken in de Vereniging Musea Schouwen-Duiveland.

Benutten marketinginstrument Museumkaart
In de periode 2010-2020 zijn de bezoekersaantallen in de museumsector verdubbeld. Ook na de coronacrisis is de stijgende lijn weer gevonden en liggen de bezoekersaantallen inmiddels zelfs boven het het niveau van 2019, het laatste jaar voor corona. De verwachting is dat de belangstelling verder blijft groeien. De groei is in belangrijke mate op conto van het succesvolle marketinginstrument Museumkaart te schrijven. In West Zeeuws-Vlaanderen zijn al vier musea aangesloten bij het Museumregister, op grond waarvan de Museumkaart kan worden gevoerd. De mogelijkheden van de Museumkaart worden nog weinig benut; hier liggen zeker kansen, zeker wanneer er een aantrekkelijke gezamenlijke propositie ontwikkeld kan worden.

Inspelen op groeiend toerisme in West Zeeuws-Vlaanderen
Het toerisme in West Zeeuws-Vlaanderen zit in de lift en zal ook verder blijven groeien. Uit de jaarlijkse toeristenmonitor van HZ Kenniscentrum Kusttoerisme blijkt dat Sluis met inmiddels 5 miljoen overnachtingen per jaar een van de grote trekpleisters is van de Zeeuwse kust. De verwachting is dat het aantal toeristen de komende jaren verder blijft stijgen. In dit perspectief wil de gemeente inzetten op kwaliteitstoerisme en het verspreiden van het toerisme richting het achterland. De musea kunnen hier een uitstekende bijdrage aan leveren. Een aantrekkelijk museaal aanbod kan een wezenlijk onderdeel vormen voor de marketing van West Zeeuws-Vlaanderen als vakantiegebied. De musea vormen goede bestemmingen in geval van slecht weer en ook als propositie om te werken aan seizoensverlenging. Nodig is dan wel dat het museale aanbod kwalitatief wordt versterkt en vanuit een gezamenlijke inspanning in de markt wordt gezet. Hierbij zal ook gekeken moeten worden naar mogelijkheden om publieksstromen uit Vlaanderen (beter) aan te boren. Ook in dit opzicht is een sterke samenwerking tussen de musea en Stichting Gastvrij Zeeuws Vlaanderen[5] meer dan wenselijk.

[5] De gemeente Sluis heeft besloten de regionale streekpromotie van West-Zeeuws Vlaanderen aan te besteden. Dit kan betekenen dat een andere organisatie de werkzaamheden van de Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen overneemt.

Bedreigingen

Steeds hogere eisen van consumenten

De belangstelling voor musea is groeiende en er komen steeds meer toeristen naar deze regio. Tegelijkertijd stelt het publiek steeds hogere eisen aan waar zij hun vrije tijd besteden. Bij veel musea in West Zeeuws-Vlaanderen is het noodzakelijk de museale presentatie te upgraden. Wanneer dat niet gebeurt, zal er niet geprofiteerd kunnen worden van de in potentie groeiende belangstelling en zal er juist sprake zijn van daling van bezoekersaantallen. Het upgraden van museale presentaties vraagt om forse investeringen. Gelukkig zijn er grote fondsen en regelingen waarop een beroep kan worden gedaan, maar daarvoor is wel nodig dat er goede plannen worden gemaakt en ook dat kost geld.

Onderliggende problematiek onvoldoende onderkennen

In de nota Visie op Musea wordt slechts beperkt ingegaan op de onderliggende problemen die bij de meeste musea spelen. De nota zet vooral in op het versterken van de samenwerking. Dat is als zodanig een goed streven, maar samenwerking is niet het tovermiddel om onderliggende problemen bij individuele musea op te lossen. Sterker zelfs: om goed te kunnen samenwerken heb je partners nodig waarbij de basis op orde is. In het te ontwikkelen museumbeleid is het noodzakelijk de problemen waar de afzonderlijke musea mee kampen te onderkennen en daar een handelingsperspectief in aan te reiken.

Niet kiezen

Met de beste wil van de wereld zal het niet mogelijk zijn om alle musea te helpen en alle problemen op te lossen. Er is behoefte aan een helder beleid waarin duidelijke keuzes worden gemaakt over waarin de gemeente kan ondersteunen en waarin niet. Wanneer er geen keuzes worden gemaakt dreigt er een negatieve spiraal voor met name de gecertificeerde musea: deze musea zullen er niet meer in slagen aan de Museumnorm te blijven voldoen, waardoor de Museumkaart niet meer kan worden gevoerd en bijgevolg de exploitatietekorten verder zullen stijgen.

Onvoldoende krachtenbundeling

De meeste musea zijn te klein en te kwetsbaar om alle uitdagingen het hoofd te bieden. Het is noodzakelijk daar verandering in te brengen en de organisaties te versterken met meer professionele capaciteit. Daarnaast is nodig dat de krachten worden gebundeld. Wanneer dat niet lukt en iedereen in zijn eigen kleine rondje blijft ronddraaien dan is het denkbeeldig dat er musea zullen sneuvelen.

H3 | Ontwikkelperspectief

3.1 Meer focus in het museumbeleid

Op inhoud: het verhaal van Sluis
Waar veel andere plaatsen een stevig stadsmuseum kennen waarin de belangrijkste thema's uit de ontwikkeling van die plaats worden belicht, heeft de gemeente Sluis een reeks aan kleinere musea die de belangrijke thema's uit de cultuurhistorie van West Zeeuws-Vlaanderen vertellen. Maar waar een stadsmuseum stuurt op een samenhangende presentatie van het verhaal en een strategische aanpak om daarvoor een zo groot mogelijk publiek te vinden, opereren de musea in Sluis nog afzonderlijk. Het is wenselijk daar verandering in te brengen en toe te werken naar een samenhangende presentatie van het verhaal van West Zeeuws-Vlaanderen.

Stel, je zou een reis door de tijd willen maken door het gebied van West Zeeuws-Vlaanderen, dan kun je met het huidige museale aanbod de volgende thema's belichten:

- Romeinse tijd (Cultuurforum Aardenburg).
- Bloeiperiode in de late Middeleeuwen; Sluis centrum van de macht (Museum Het Belfort).
- De Tachtigjarige Oorlog en de Staats-Spaanse Linies (Museum Het Bolwerk).
- Landbouw en het leven in een boerendorp rond 1900 (Het Vlaemsche Erfgoed, het Klinket, Museumhuis 1912).
- (West) Zeeuws-Vlaanderen in WO II (Bunkerpark Groede Podium, Switchback Museum Oostburg).
- Visserij van vroeger en nu (Visserijmuseum Breskens, Vuurtoren Breskens).

Op deze wijze zou je de musea in de gemeente Sluis als een netwerkmuseum kunnen beschouwen dat meer samenhang in het verhaal en de presentatie daarvan kan brengen. Het Verhaal van West Zeeuws-Vlaanderen, mogelijk in de vorm van een reis door de tijd, kan als geheel in de markt worden gezet, waarbij het publiek wordt uitgenodigd om deze reis door de tijd te maken en verschillende musea aan te doen.

Beperkt aantal kernmusea
Met twaalf musea is Sluis de gemeente met misschien wel de hoogste museumdichtheid per hoofd van de bevolking in Nederland. Het is ondoenlijk om alle ballen met gemeentelijke subsidie in de lucht te houden. We stellen voor om het budget dat de gemeente jaarlijks beschikbaar heeft voor museumbeleid zo gericht mogelijk in te zetten, op basis van heldere beleidskeuzes.

We adviseren om in de gemeente Sluis expliciet in te zetten op het versterken van de musea die voldoen aan standaardcriteria van de museumsector in Nederland, zoals vastgelegd in de Museumnorm en waarmee een museum kan worden opgenomen in het landelijke Museumregister. Deze musea kunnen dan de Museumkaart voeren, wat een belangrijke sleutel is in het vergroten van het publieksbereik. Het voldoen aan de Museumnorm en opgenomen zijn in het Museumregister en het daarmee kunnen voeren van de Museumkaart is een objectief criterium dat de gemeente Sluis kan hanteren in haar subsidiebeleid.

Op dit moment zijn opgenomen in het Museumregister: Cultuurforum Aardenburg, Museum Het Bolwerk, Museum Het Belfort en het Visserijmuseum Breskens. Museum(straat) Het Vlaemsche Erfgoed overweegt ook om de stap te zetten richting museumregistratie. Dat zou een goede stap zijn, want Het Vlaemsche Erfgoed vertegenwoordigt een belangrijk en voor toeristen aantrekkelijk thema in het verhaal van West-Zeeuws Vlaanderen: het leven en de landbouw van zo'n 100 jaar geleden. Ook Erfgoed Zeeland is positief over wat Het Vlaemsche Erfgoed in museaal opzicht te bieden heeft en is van mening dat opname in het landelijke Museumregister in beginsel mogelijk is. We adviseren toe te werken naar een situatie waarbij de gemeente Sluis beschikt over vijf musea die voldoen aan de normen van het Museumregister en die bijgevolg de Museumkaart mogen voeren.

Een besluit om te willen voldoen aan de Museumnorm en toegelaten te worden tot het Museumregister moet overigens niet lichtvaardig genomen worden; het betreffende museum moet dan stevig aan de slag om aan de eisen van de Museumnorm te voldoen en ook de aanvraag- en toelatingsprocedure vragen veel inzet en tijd van medewerkers.

De vier (mogelijk vijf) gecertificeerde musea vormen dan de basis, de kern van het museale bestel van de gemeente Sluis. Dat schept duidelijkheid en maakt beleidsmatige aansturing beter mogelijk. Aan de subsidieverlening kan de gemeente immers voorwaarden verbinden, niet alleen uit oogpunt van rechtmatigheid en doelmatigheid, maar ook beleidsinhoudelijk. Bijvoorbeeld door te bepalen dat de kernmusea geacht worden zich als geheel in de markt te zetten en zich ook als zodanig te organiseren.

Vallen de andere musea (de musea die dus niet opgenomen zijn in het Museumregister) dan buiten de boot? Nee. Deze musea kunnen in het nieuwe museumbestel waar mogelijk en zinvol meedoen aan gezamenlijke projecten en daar de vruchten van plukken. Wanneer de kernmusea versterkt worden neergezet en zich ook als geheel gaan presenteren, dan kunnen daarmee meer bezoekers worden getrokken dan ieder voor zich en die grotere bezoekersaantallen kunnen middels (erfgoed)routes en arrangementen ook de andere musea aandoen.

Daarnaast is denkbaar dat de gemeente met gerichte eenmalige bijdragen mogelijk maakt dat specifieke erfgoedcollecties die niet bij de kernmusea in beheer zijn, maar wel van belang worden geacht voor het cultuurhistorische verhaal van West Zeeuws-Vlaanderen, goed beheerd en vooral ontsloten worden voor het publiek. Bijvoorbeeld de collectie historische landbouwwerktuigen bij het Klinket of het bunkerpark bij Groede.

3.2 Basis op orde

Professionalisering kernmusea
Van belang is dat de kernmusea elk over voldoende professionele ondersteuning kunnen beschikken. Ook de kernmusea blijven gebruikmaken van (liefst nog meer) vrijwilligers, maar professionele ondersteuning is nodig om de musea op niveau te laten functioneren, dat wil zeggen: aantrekkelijk te zijn voor een breed publiek en ook op termijn te kunnen blijven voldoen aan de Museumnorm. Het is lastig te bepalen wat minimaal noodzakelijk is aan professionele ondersteuning.

Op dit moment hebben de kernmusea in totaal 3 fte aan professionele ondersteuning beschikbaar, maar dat blijkt in de praktijk onvoldoende. Ons advies is om de komende jaren te werken met 1 fte per kernmuseum. Dan gaat het dus om structureel 4 fte in totaal en wanneer Het Vlaemsche Erfgoed ook is opgenomen in het Museumregister om 5 fte.

Wanneer we de vier (op termijn vijf) kernmusea zien als een netwerkmuseum met vier (later vijf) locaties, dan beschikt dit netwerkmuseum over een professionele ondersteuningsorganisatie van in totaal 4 fte (later 5 fte). Dat is helemaal niet zo veel wanneer je dat vergelijkt met cultuurhistorische musea in andere kleine of middelgrote gemeenten in ons land.

Een uitbreiding naar 1 fte per kernmuseum betekent met vier kernmusea een uitbreiding van in totaal 1 fte. Met de toetreding van Het Vlaemsch Erfgoed komt er nog
1 fte bij en gaat het om een uitbreiding van in totaal 5 fte. Dit betekent een stijging van de personeelskosten met in totaal € 150.000,- (inclusief werkgeverslasten).[6]

Oplossen infrastructurele knelpunten
Om de basis op orde te krijgen zal ook geïnvesteerd moeten worden in het oplossen van de belangrijkste infrastructurele knelpunten.

Bij Visserijmuseum Breskens zal de planontwikkeling vlot getrokken moeten worden. Op inhoud is nodig dat er een ontwerp van de Visserij Experience wordt gemaakt: hoe gaat de Experience eruitzien, wat valt er te zien en te beleven? Een professionele museumontwerper zal een (schets)ontwerp moeten maken, voorzien van een kostenraming. Ontwerp + raming vormen een bidbook waarmee de fondsenwerving kan worden opgepakt. Ook moet een businesscase worden opgesteld waarin het plan ook op organisatie en exploitatie wordt uitgewerkt. De businesscase moet inzichtelijk maken in hoeverre het Visserijmuseum als onderdeel van de Visserij Experience afhankelijk is van structurele subsidie. De businesscase is ook nodig voor de fondsenwerving. Aan initieel planontwikkelingsbudget is een bedrag van € 35.000,- nodig (€ 25.000,- ontwerper en € 10.000,- businesscase). We hebben begrepen dat deze bedragen gedekt kunnen worden uit het budget voor de herontwikkeling van het havengebied in Breskens.

Bij Museum Het Bolwerk zal er versneld duidelijkheid moeten komen over de verduurzaming van het gebouw. Het pand is eigendom van de gemeente, dus de gemeente zal dit in gang moeten zetten. In afwachting daarvan is het reëel om het museum te compenseren voor de stijgende energielasten. In twee jaar tijd zijn de energielasten verdubbeld. Het museum heeft geen invloed op deze kostenstijging. We adviseren de verduurzaming van het gebouw versneld te realiseren. Dat laat onverlet dat het museum zich geconfronteerd ziet met een structurele stijging van de energielasten. We stellen voor het museum structureel te compenseren met € 15.000,- voor de stijging van de energielasten. Mogelijk kan dit op termijn worden bijgesteld wanneer de verduurzaming van het pand een feit is.

[6] 1 fte in de museumsector kost gemiddeld € 75.000,-, inclusief werkgeverslasten (schaal 10 Museum CAO).

Daarnaast is nodig dat de afspraken over beheer en onderhoud van het gebouw worden geactualiseerd, waarbij voorzien wordt in een heldere demarcatie van wie waarvoor verantwoordelijk is tussen de gemeente als verhuurder en het museum als huurder.

Bij Museum Het Belfort is een upgrade en bij voorkeur ook aanpassing van de museumpresentatie nodig. Hiervoor zal door een museumontwerper een plan moeten worden gemaakt, voorzien van een kostenraming. Voor de dekking van de uitvoeringskosten kunnen fondsen worden geworven. Voor het opstellen van het plan, tevens bidbook, zal initieel een budget van € 25.000,- beschikbaar moeten komen. Dit kan gedekt worden uit de reserve die is gevormd door afschrijving op de museale inrichting. Een upgrade van de museale presentatie in Museum Het Belfort is ook nodig om het museum verantwoord te kunnen verzelfstandigen.

Bij Cultuurforum Aardenburg is de basis inmiddels bijna op orde. Daar is door het museum en de gemeente de afgelopen jaren hard gewerkt aan nieuwe huisvesting met een nieuwe, mooi ontworpen museale presentatie. Wat nog aan opgave resteert, is de inrichting van de verdiepingsvloer. De ambitie is om daar een eigentijdse presentatie te realiseren over de stad Aardenburg in de vroege middeleeuwen. Het gaat om een beperkte ruimte, maar ook die vraagt om een aanpak waarbij eerst een ontwerp en investeringsraming wordt gemaakt (= bidbook), aan de hand waarvan fondsen kunnen worden geworven. Voor het maken van een bidbook voor deze kleinere ruimte is initieel een budget van € 15.000,- nodig. We adviseren hiervoor een incidentele subsidie vanuit de gemeente beschikbaar te stellen.

Bij twee van de geregistreerde musea is er sprake van een depotprobleem. In het Belfort staat de zolderruimte overvol met gemeentelijke collectie, daarnaast is er een volle ruimte in het gemeentehuis van Oostburg. Gezien de geplande nieuwbouw van het gemeentehuis zal deze collectie elders moeten worden opgeslagen, hier is nog geen oplossing voor gevonden. Het Visserijmuseum kampt ook met te weinig opslagruimte om de collectie te kunnen bergen. Er zijn door de jaren heen flink wat voorwerpen naar het museum gebracht, in vele gevallen door inwoners van West Zeeuws-Vlaanderen, waardoor de collectie flink is gegroeid. Voor beide musea geldt dat er geen zicht is op welke objecten er door de tijd heen zijn verzameld. Om greep te krijgen op de collecties adviseren we om met beide musea een traject van drie stappen te doorlopen:

1. Collectieregistratie: welke objecten zitten in de collectie?
2. Ontwikkelen collectiebeleid: welke objecten passen in de verzameling en welke niet?
3. Ontzamelen: het volgens de richtlijnen van de LAMO (Leidraad Afstoting Museale Objecten) afstoten van objecten die niet (meer) in de collectie passen.

Na het doorlopen van deze stappen is er greep op de collectie en een helder beeld van de depotbehoefte. Vervolgens kan worden bepaald welke depotruimte er nodig is om de collecties adequaat te bewaren. Het doorlopen van bovenstaande stappen is een complex proces waar een hoop richtlijnen bij komen kijken. Het is van belang dit goed op te pakken om de certificering bij het Museumregister ook voor de toekomst veilig te stellen en daarmee het gebruik van de Museumkaart te continueren. We adviseren om hier een professional bij te halen en dit gezamenlijk op te pakken voor Museum Het Belfort en het Visserijmuseum, hiervoor is een incidentele subsidie van € 15.000 nodig.

Het Vlaemsche Erfgoed kampt ook met een tekort aan ruimte voor opslag van de collectie. Dit vraagstuk kan indien gewenst in gezamenlijkheid met Museum Het Belfort en het Visserijmuseum worden opgepakt. Wanneer het Vlaemsche Erfgoed aan de slag gaat met het traject richting Museumregistratie kan het infrastructurele vraagstuk daarin worden meegenomen.

Verder speelt bij Het Vlaemsche Erfgoed de uitdaging om de samenhang van de Museumstraat (Slijkstraat) te vergroten. Het straatbeeld dreigt nu te verrommelen en er is weinig tot geen synergie tussen wat de museumorganisatie doet en de ondernemers in de straat. Het is wenselijk te komen tot een gezamenlijke aanpak van het museum en de ondernemers om te komen tot meer beleving en acties om bezoekers van het een naar het ander te stimuleren. Mogelijk kunnen daar ook aanpalende publieksactiviteiten bij betrokken worden, zoals de openstelling van de Grote Kerk. Met de gemeente zou een ruimtelijk kwaliteitskader ontwikkeld kunnen worden waarmee er meer eenheid en beleving kan worden bereikt en de identiteit als openluchtmuseum wordt versterkt. Nodig is dat museum en ondernemers komen tot een gezamenlijke aanpak; dat hoeft als zodanig geen geld te kosten; het gaat om de bereidheid om met elkaar om tafel te gaan en afspraken te maken. Daarnaast adviseren wij de gemeente om het initiatief te nemen om met in samenspraak met de partners te komen tot een beeldkwaliteitsplan waarmee het karakter van een openluchtmuseum kan worden versterkt.

Aanvullende maatregelen
In aanvulling op de infrastructurele maatregelen bij de kernmusea geven we in overweging de volgende maatregelen te treffen:

- Het Vlaemsche Erfgoed: toewerken naar Museumregistratie zodat de Museumkaart gevoerd kan worden. We stellen externe ondersteuning voor om de organisatie te ondersteunen bij de complexe toelatingsprocedure. Een in te huren specialist ‘Museumregistratie’ kan dan meteen kijken naar de noodzakelijk geachte upgrade van de Museumregistraties van Museum Het Belfort en het Visserijmuseum. Kosten inhuur specialist: € 25.000,-. We adviseren hiervoor een incidentele subsidie beschikbaar te stellen vanuit de gemeente.
- Speel- & Bunkerpark Groede Podium. Het Bunkerpark is een belangrijke lieux de mémoire die het verhaal van WO II vertelt. Beheer en onderhoud van het Bunkerpark is een verantwoordelijkheid van de gemeente, afdeling beheer Groen. Het is zaak dat de gemeente er zorg voor draagt dat de museale presentatie zoals die in 2010 is aangelegd, weer naar behoren functioneert. Dat betekent concreet: voorkomen dat de bunkers vollopen met water bij een regenbui, de wandelvlonders herstellen, geluidspalen weer laten functioneren en de displays op bunkermuren vernieuwen. Het Bunkerpark wordt geëxploiteerd door de Van Damme Recreatiegroep als onderdeel van Podium Groede. Het bezoekerscentrum van weleer heeft tegenwoordig een horecafunctie. De exploitant heeft aangegeven op de eerste verdieping van het bezoekerscentrum/de horeca een goede presentatie van West Zeeuws-Vlaanderen in WO II te maken. We geven in overweging dit op te pakken met het Switchback Museum. Denkbaar is een deal te maken met de Van Damme Recreatiegroep waarbij de gemeente zorgt draagt voor het herstel van de buitenpresentatie en de Van Damme Recreatiegroep de museale presentatie op de verdieping van het bezoekerscentrum/de horeca realiseert, als het kan met medewerking van het Switchback Museum.

3.3 Gezamenlijke exploitatiestichting

In de huidige situatie beschikken de bestaande kernmusea over een parttime professionele ondersteuner. Bij allemaal gaat het om de bekende duizendpoot die van alle markten thuis moet zijn en zowel strategisch als operationeel moet kunnen opereren. Dat werkt niet goed. Ook wanneer het mogelijk blijkt om naar 1 fte professionele ondersteuning te gaan, zal dit niet het verschil maken. We adviseren de 5 fte (inclusief Het Vlaemsche Erfgoed) samen te brengen in één organisatie die alle kernmusea bedient. Dan kan de gebundelde organisatie zodanig worden ingericht dat er een professionele museumorganisatie ontstaat die over specifieke expertise beschikt op de belangrijkste onderdelen van het gezamenlijke museumbedrijf.

Museum	fte huidig	fte toekomst
1. Visserijmuseum Breskens	1	1
2. Museum Het Bolwerk	0,55	1
3. Cultuurforum Aardenburg	1	1
4. Museum Het Belfort	PM	1
5. Het Vlaemsche Erfgoed	0,45 (tijdelijk)	1
Totaal	*3*	*5*

Door de 5 fte in de gezamenlijke exploitatiestichting te bundelen, ontstaat de mogelijkheid een professioneel functiegebouw in te richten, met specifieke museale expertise. Onderstaand geven we een globale opzet van het functiegebouw in de gezamenlijke exploitatiestichting (combinaties zijn denkbaar):

- Directievoering 0,6 fte
- Publiciteit 0,6 fte
- Educatie 0,4 fte
- Wisseltentoonstellingen 0,4 fte
- Collectiebeheer 0,4 fte
- Gebouwbeheer/openstelling 1,6 fte
- Vrijwilligersbeleid 0,4 fte
- Administratie 0,6 fte

Totaal *5,0 fte*

Het idee is dat de moederstichtingen blijven bestaan. Van elke moederstichting neemt een vertegenwoordiger zitting in het bestuur van de gezamenlijke exploitatiestichting. Het vrijwilligerswerk blijft lokaal georganiseerd, want hun oriëntatie is natuurlijk op het eigen museum in de plaats waar zij wonen.

In Nederland is al eerder ervaring opgedaan met samenwerkingsverbanden en samenvoegingen van museumorganisaties. Een aansprekend voorbeeld in dit verband is te vinden op Ameland, waar Natuurmuseum Ameland, Stichting d'Ouwe Polle (o.a. Bunkermuseum, Juttersmuseum), Stichting Paardenreddingsboot en Vereniging Oude Korenmolens hun exploitaties hebben ondergebracht in de Stichting Amelander Musea. Een gezamenlijke exploitatiestichting die tien locaties bedient en meer dan 100.000 bezoekers weet te trekken. De moederstichtingen bewaken de kwaliteit van de gezamenlijke museumexploitatie en hebben zitting in het bestuur van de Stichting Amelander Musea. Deze bundeling van museumexploitaties met behoud van de respectievelijke moederstichtingen wordt in de museumsector het Amelander Model genoemd.

Een gezamenlijke exploitatiestichting voor de kernmusea in West Zeeuws-Vlaanderen overlapt met de recent opgerichte Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen (VMWZV). Het is daarom wenselijk de VMWZV te laten opgaan in de gezamenlijke exploitatiestichting. Aan die gezamenlijke exploitatiestichting kan de naam Stichting Musea Sluis gegeven worden.

We adviseren de gezamenlijke Stichting Musea Sluis met ingang van 2026 operationeel te laten zijn. De uitbreiding van de formatie van 3 naar 5 fte (inclusief Het Vlaemsche Erfgoed) moet dan ook met ingang van 2026 gerealiseerd kunnen worden.

De oprichting van de Stichting Musea Sluis, de overdracht van de afzonderlijke museumexploitaties naar de nieuwe stichting en het invoegen van de VMWZV is een complexe operatie die zorgvuldig moet worden uitgevoerd. We adviseren hiervoor een organisatiedeskundige in te huren. Hiervoor is een incidentele subsidie van € 25.000,- nodig.

3.4 Specifieke situatie Visserijmuseum Breskens

Van belang is op te merken dat voor het Visserijmuseum geldt dat gewerkt wordt aan een algehele herpositionering van het museum, als onderdeel van de beoogde Visserij-experience in Breskens. Nog niet duidelijk is hoe de organisatie- en exploitatieopzet van het vernieuwde Visserijmuseum eruit komt te zien. Het Visserijmuseum trekt nu al verreweg de meeste bezoekers (circa 14.000) en de ambitie is dat dit in de nieuwe setting fors zal toenemen. Met zulke hoge bezoekersaantallen is het noodzakelijk dat het Visserijmuseum de beschikking heeft over voldoende formatie op locatie om de grote bezoekersstroom te kunnen managen en betrokken vrijwilligers te kunnen aansturen. Het Visserijmuseum geeft aan hiervoor minimaal 1 fte voor een beheerder/floormanager nodig te hebben. Tegen deze achtergrond hebben we in het globale functiegebouw (voorgaande paragraaf) de functie van gebouwbeheer/openstelling relatief ruim gesteld (1,4 fte). Hiermee kan worden voorzien in een fulltime beheerder/floormanager voor het Visserijmuseum en blijft er nog 0,4 fte over voor de coördinatie van gebouwbeheer en openstelling in de andere musea. Met een nog op te stellen businesscase/ondernemingsplan voor het vernieuwde Visserijmuseum zal meer duidelijkheid gegeven kunnen worden over hoe de organisatie- en exploitatieopzet er uit komt te zien. Op basis daarvan kan dan definitief worden bepaald welke personele capaciteit nodig is en hoe die kan worden bekostigd.

H4 | Samenwerking korte termijn (VMWZV)

4.1 Doorpakken op beperkt aantal sleutelprojecten

In afwachting van de oprichting van een gezamenlijke Stichting Musea Sluis, waarin de kernmusea hun exploitaties bundelen, kan de samenwerking tussen de musea in West Zeeuws-Vlaanderen al worden geïntensiveerd. Die samenwerking ligt nu bij de vorig jaar opgerichte Vereniging Musea West Zeeuws Vlaanderen (VMWZV).

We gaan ervan uit dat de Stichting Musea Sluis medio 2026 operationeel kan worden. Dat betekent dat uiterlijk bij de begrotingsbehandeling 2026 (november 2025) tot de noodzakelijk geachte subsidieverruiming moet worden besloten. Het is wenselijk de samenwerking in VMWZV-verband de komende twee tussenjaren verder te ontwikkelen, bij voorkeur gericht op een beperkt aantal sleutelprojecten. Ook kijkend naar wat de VMWZV al aan samenwerkingsinitiatieven heeft ontwikkeld, adviseren we de samenwerking te richten op de volgende sleutelprojecten:

- Collectieve Promotie: Tijdreis door Sluis.
- Collectief programma museumeducatie.

4.2 Collectieve Promotie: Tijdreis door Sluis

Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen heeft in overleg met de VMWZV een plan gemaakt voor een onderscheidend concept dat de musea in West Zeeuws-Vlaanderen verbindt en dat zelfstandig in de markt kan worden gezet: Tijdreis door Sluis. Met het concept Tijdreis door Sluis maakt het publiek kennis met de geschiedenis van West Zeeuws-Vlaanderen, vanaf de Romeinse tijd (Cultuurforum) via de middeleeuwen (Het Belfort), de Tachtigjarige Oorlog met Staats-Spaanse Linies (Het Bolwerk), de visserij van vroeger en nu (Visserijmuseum) en de landbouw en het boerenleven van vroeger en nu (Het Vlaemsche Erfgoed).

Qua vorm wordt gedacht aan een gepersonifieerde, verhalende presentatievorm, bijvoorbeeld zoals ook de documentaireserie *Oranje Nassau - het verhaal van Nederland*, waarin acteur Daan Schuurmans als alwetende verteller opduikt in historische scènes en de kijker van toelichting en duiding voorziet. Een filmische aanpak is dus denkbaar, mogelijk te projecteren in een mobiele filmzaal die op drukke plekken her en der in West Zeeuws-Vlaanderen geplaatst kan worden. Dit idee kan nader worden uitgewerkt met een creatief bureau.

De Tijdreis door Sluis gaat dus over de thema's/gebeurtenissen die de kernmusea presenteren, maar kan ook worden voorzien van 'stops' bij andere musea. Bijvoorbeeld op het thema 'landbouw en het boerenleven van vroeger en nu' kan de Tijdreis door Sluis ook Museumhuis 1912 en het Klinket aandoen. En het thema 'West Zeeuws-Vlaanderen in WO II' kan ook opgenomen worden in de Tijdreis door Sluis, waarbij het Bunkerpark Groede Podium en Museum Switchback worden aangedaan.

Het doel van het meerjarige project Tijdreis door Sluis is te komen tot een aanbod van bijzondere verhalen over belangrijke historische gebeurtenissen, gepresenteerd in een samenhangend geheel en dat het verleden verbindt met het West Zeeuws-Vlaanderen van vandaag en van de toekomst. Met het project Tijdreis door Sluis worden de musea onder de aandacht gebracht van de inwoners, de gasten en van gastheren/ondernemers die mogelijkheden zien voor arrangementen. De inzet is de naamsbekendheid van het geheel aan musea in West Zeeuws-Vlaanderen te vergroten en meer bezoekers te trekken. Met een aantrekkelijk museumaanbod kan gewerkt worden aan het versterken van kwaliteitstoerisme en aan seizoensverlenging (spreiding in tijd) en geografische spreiding, waarbij ook het achterland van West Zeeuws-Vlaanderen beter ontsloten wordt.

Het project Tijdreis door Sluis vraagt om een professionele projectorganisatie die de volgende werkzaamheden oppakt:

- Het in samenspraak met de musea selecteren van belangrijke gebeurtenissen per thema/episode/kernmuseum en het ontwikkelen van daarop gebaseerde verhalen en avonturen, inclusief verhalendragers/personages.
- Het maken van een bidbook (ontwerp + investeringsraming) voor een onderscheidend concept (filmisch, mobiele projectieruimte?) door een creatief bureau.
- Het ontwikkelen van een marketing- en communicatiestrategie met beeldmerk om Musea Sluis als één geheel in de markt te zetten.
- Het opzetten van online communicatieplatforms: website Tijdreis door Sluis, social media.
- Het opzetten van offline communicatie: gevelborden, advertenties en advertorials.

De kosten van het project Tijdreis door Sluis ramen we als volgt:

• Projectleiding	€ 10.000,-
• Selecteren en ontwikkelen verhalen	€ 10.000,-
• Concept + bidbook Tijdreis door Sluis (filmisch met pop-up projectie?)	€ 15.000,-
• Marketing- en communicatieplan (met beeldmerk en online/offline platforms)	€ 15.000,-
Totaal	*€ 50.000,-*

We adviseren de eenmalige investering van € 50.000,- als incidentele subsidie vanuit de gemeente beschikbaar te stellen. Voor de uitvoeringskosten van het ontwerp voor het (mogelijk) filmisch concept + mobiele projectieruimte kan een beroep worden gedaan op fondsen en subsidieregelingen.

Het project kan gecoördineerd en uitgevoerd worden door Stichting Gastvrij Zeeuws Vlaanderen (SGZV). Wanneer uit de in gang gezette aanbesteding van de streekpromotie in West Zeeuws-Vlaanderen mocht blijken dat een andere organisatie de taken van SGZV zal overnemen, dan zal bezien moeten worden of die organisatie het project kan overnemen. Een en ander in opdracht van de VMWZV (die op termijn overgaat in de gezamenlijke exploitatiestichting Musea Sluis).

4.3 Collectief programma museumeducatie

Museumhuis 1912 heeft op eigen kracht (in de persoon van Josje Zuurbier) en in samenspraak met de VMWZV een pilot museumeducatie opgezet voor groep 3 en 4 van het basisonderwijs. In dit aanbod van Museumhuis 1912 worden leerlingen meegenomen naar het leven van boer Pieter en huishoudster Saartje, in het West Zeeuws-Vlaanderen van 1912. Het aanbod bestaat uit een lesbrief waarmee de leerkracht een les op school kan verzorgen, gevolgd door een bezoek aan Museumhuis 1912. Al met al een programma van 1,5 à 2 uur waarin de kinderen niet alleen inzicht krijgen hoe het leven hier ruim 100 jaar geleden was (werken, wonen, kleding, eten, spelen, naar school gaan) maar ook een beter begrip van erfgoed wordt bijgebracht: hoe je objecten, gebouwen en verhalen uit het verleden kunt restaureren, bewaren en voor het publiek kunt ontsluiten. Bijzonder is ook dat het aanbod goed is afgestemd op de leerdoelen van het onderwijs. De pilot van Museumhuis 1912 wordt zeer gewaardeerd. Inmiddels is een tweede pilot (Visserijmuseum) zo goed als af.

We adviseren om door te pakken met dit bijzondere aanbod museumeducatie, waarbij op dezelfde grondslagen een educatieprogramma wordt ontwikkeld voor alle hoofdthema's die door de musea in Sluis worden gerepresenteerd. De inzet is dan:

- Op alle hoofdthema's van de (kern)musea in Sluis een vergelijkbaar aanbod als dat van de pilot Museumhuis 1912.
- Niet alleen voor de groepen 3 en 4, maar ook 5, 6, 7 en 8.
- Uiteindelijk ook voor de onderbouw van het VO.

Het collectieve programma museumeducatie kent een stevige samenhang met het project Tijdreis door Sluis. In feite wordt het project Tijdreis door Sluis op deze wijze voorzien van een educatieve dimensie.

Het collectieve programma museumeducatie kent ook een stevige samenhang met het provinciale educatieprogramma Reizen in de Tijd, zoals dat door Erfgoed Zeeland wordt gecoördineerd. Reizen in de Tijd werkt volgens een beproefd en succesvol format, dat uitgaat van de behoefte in het onderwijs enerzijds en de verhalen en collecties van erfgoedinstellingen (zoals Musea Sluis) anderzijds. Wanneer aangesloten wordt op de overkoepelende leerlijn van Reizen in de Tijd kan dat toegang bieden tot het budget Cultuur met Kwaliteit (CmK). Het CmK-budget (rijkssubsidie OCW) blijft ook de komende jaren beschikbaar.

Om het collectieve programma museumeducatie verder te ontwikkelen en uit te rollen is het wenselijk dat Josje Zuurbier tijdelijk ondersteuning krijgt van een professionele educatiemedewerker, bij voorkeur door of via de erfgoededucatie-specialisten van Erfgoed Zeeland. Het maken van een lesbrief met lesmateriaal door een erfgoededucatie-specialist kost € 2.500,- per thema. Op twee van de vijf thema's is inmiddels een aanbod ontwikkeld (groep 3 en 4). Op drie thema's moet dat nog gebeuren. Hiervoor is eenmalig een bedrag van € 7.500,- nodig. Daarnaast is nodig dat voor alle thema's ook een vertaling wordt gemaakt naar de groepen 5, 6, 7 en 8. We schatten in dat dit € 2.500,- per groep kost: € 10.000,- in totaal dus. We gaan ervan uit dat de helft (€ 5.000,-) uit CmK-budget bekostigd kan worden. De andere € 5.000,- zal zelf bekostigd moeten worden. Alles bij elkaar is voor dit samenwerkingsproject een bedrag van € 12.500,- nodig. We adviseren dit bedrag als incidentele subsidie vanuit de gemeente beschikbaar te stellen.

H5 | Herziening subsidiebeleid

5.1 Uitgangspunten en grondslagen

Om meer lijn in het subsidiebeleid voor de musea te krijgen adviseren we om vanaf 2026 alleen de gecertificeerde musea (de kernmusea) structureel te subsidiëren. Vooralsnog gaat het om de vier kernmusea: Cultuurforum Aardenburg, Visserijmuseum Breskens, Museum Het Bolwerk en (het te verzelfstandigen) Museum Het Belfort. We adviseren er rekening mee te houden dat ook Het Vlaemsche Erfgoed tot de groep kernmusea gaat behoren. We gaan dus uit van vijf kernmusea.

We stellen voor de volgende grondslagen te hanteren voor de beleidsperiode 2025-2028:

- Gemeente subsidieert:
    - huisvestingslasten (100%);
    - personele lasten (tot 1 fte per kernmuseum);
    - organisatiekosten (100%).
- De museumstichtingen dragen zelf zorg voor de bekostiging van:
    - publieksactiviteiten (tentoonstellingen, educatie, lezingen, publicaties);
    - marketingcommunicatie-activiteiten.
- Positief exploitatieresultaat mag worden benut voor reservering voor vervangingsinvesteringen in de museale inrichting en voor het vormen van een weerstandsreserve (tot 15% van de jaaromzet).

Subsidiebedragen worden geïndexeerd op basis van de CBS-index, daarnaast is het wenselijk om na vier jaar te evalueren (2028). Met bovenstaande grondslagen gaan de kernmusea er financieel op vooruit. Dat is ook nodig om op vlieghoogte te komen. Aan de subsidieverlening zal de voorwaarde verbonden moeten worden dat de kernmusea mee zullen gaan in de bundeling van exploitaties in de gezamenlijke Stichting Musea Sluis. Deze constructie zal ertoe leiden dat de musea na verloop van enkele jaren substantieel meer bezoekers zullen trekken en daarmee ook aanzienlijk meer eigen inkomsten zullen genereren. De evaluatie in 2028 is er onder andere op gericht om vast te stellen hoe het met de ontwikkeling van bezoekersaantallen en eigen inkomsten - ook uit fondsenwerving - gaat. Wanneer die positief is, kan dat aanleiding zijn om de subsidies voor een volgende beleidsperiode (2029-2032) te verlagen.

Het is reëel om ervan uit te gaan dat de musea in Sluis - de kernmusea voorop - beter gaan presteren wanneer hun presentatie, huisvesting en organisatie op orde zijn en er sprake is van een gebundelde professionele werkorganisatie met specifieke expertises. Cultuurhistorische musea in Nederland slagen er steeds beter in meer bezoekers te trekken en meer eigen inkomsten te genereren. Inmiddels ligt de verhouding subsidie : eigen inkomsten bij cultuurhistorische musea op gemiddeld twee derde deel exploitatiesubsidie en een derde deel eigen inkomsten. Voor de kernmusea in Sluis ligt dat op dit moment ongeveer op driekwart subsidie en een kwart eigen inkomsten. Voor de gebundelde organisatie Stichting Musea Sluis moet het mogelijk zijn om vanaf de oprichting in 2026 naar het landelijk gemiddelde te groeien (twee derde subsidie : een derde eigen inkomsten).

In het licht van het nieuwe museumbeleid zoals we dat in dit advies voorstellen, is met de musea alvast gekeken naar de begroting 2025. Op basis van de bovengenoemde subsidiegrondslagen zou de subsidieverlening in 2025 er als volgt uitzien:

Begroting 2025 kernmusea	Visserij-museum	Cultuur-forum	Het Bolwerk	Vlaemsche Erfgoed	Het Belfort	Totaal
Voor rekening gemeente						
Huisvesting	31.000	11.000	40.000	7.000	0	89.000
Personeel (inclusief vrijwilligers)	69.000	89.000	35.000	25.000	10.000	228.000
Organisatie	6.000	5.000	10.000	3.000	20.000	44.000
Subsidiabele kosten	**106.000**	**105.000**	**85.000**	**35.000**	**30.000**	**361.000**
Af: eigen bijdrage 2025	-38.000	0	0	0	0	-38.000
Exploitatiebijdrage 2025	**68.000**	**105.000**	**85.000**	**35.000**	**30.000**	**323.000**
Subsidie 2024	-14.000	-93.000	-58.000	-8.000	-30.000	**-203.000**
Aanvullende subsidie 2025	**54.000**	**12.000**	**27.000**	**27.000**	**0**	**120.000**
Voor rekening kernmusea						
Activiteiten		10.000	20.000	4.000	9.000	43.000
PR/Communicatie	7.000	2.000	5.000	5.000		19.000
Inzet eigen middelen musea	**7.000**	**12.000**	**25.000**	**9.000**	**9.000**	**62.000**
Eigen inkomsten	32.000	20.000	20.000	18.000	25.000	115.000
Resultaat/reservevorming	**25.000**	**8.000**	**-5.000**	**9.000**	**16.000**	**53.000**

Ten opzichte van de subsidies 2024 is op basis van de voorgestelde subsidiegrondslag in 2025 een aanvullende exploitatiesubsidie nodig van in totaal € 120.000,-.

Aan de inkomstenkant is sprake van een plus van € 53.000,-, die in hoofdzaak wordt gerealiseerd door het Visserijmuseum. Voor het Visserijmuseum moet nog een ondernemingsplan worden opgesteld voor de nieuwe situatie. Verwacht mag worden dat de plus in het exploitatieresultaat 2025 hard nodig zal zijn om de exploitatie voor het vernieuwde museum in de Visserij-experience sluitend te krijgen.

5.2 Financiële effecten meerjarig

Het nieuwe museumbeleid zoals voorgesteld in dit beleidsplan Musea 2025-2028 vraagt dan van de gemeente om de volgende meerjarige subsidieverruiming:

- M.i.v. 2025 herijking grondslagen subsidiebeleid kernmusea € 120.000,-
- M.i.v. 2026 uitbreiding naar 5 fte kernmusea (2 fte erbij) € 150.000,-
- *Totaal benodigde subsidieverruiming* *€ 270.000,-*

Met een gebundelde, professionele museumorganisatie, verbeteringen in de respectievelijke museumpresentaties, wisseltentoonstellingen van goede kwaliteit, een professionele marketing- en communicatie-aanpak waarmee ook een instrument als de Museumkaart goed kan worden bespeeld, is aan de belangrijkste randvoorwaarden voldaan om meer bezoekers te trekken.

Op dit moment trekken de vijf kernmusea bij elkaar zo'n 33.000 bezoekers per jaar. De gemiddelde opbrengst per museumkaartje is nu € 3,33[7]. Hiermee bedraagt het totaal aan inkomsten uit entreegelden momenteel € 110.000,-. Er mag vanuit worden gegaan dat met de genoemde maatregelen het aantal museumbezoekers vanaf 2026 substantieel gaat stijgen. Alleen al het nieuwe Visserijmuseum als onderdeel van de Visserij Experience zal een flinke groei in bezoekersaantallen te zien geven. Een stijging tot zo'n 50.000 bezoekers vanaf 2029 voor Musea Sluis is naar onze mening realistisch. Met een verbeterd museaal aanbod mogen ook de entreeprijzen wat duurder worden gemaakt; we gaan uit van een gemiddelde opbrengst van € 5,- per bezoeker. Dit betekent dat vanaf 2029 Musea Sluis zo'n € 250.000,- aan inkomsten uit entreegelden kan realiseren; dat is zo'n € 130.000,- meer dan in de huidige situatie. Ook de inkomsten uit winkelverkoop en horeca zullen enigszins stijgen. We denken dat deze stijging van de publieksinkomsten ongeveer de helft zal bedragen van wat nu aan meerjarige subsidieverruiming nodig is. Anders geformuleerd: waar voor de onderhavige beleidsperiode 2025-2028 een subsidieverruiming van € 270.000,- nodig is om de kernmusea/Musea Sluis op vlieghoogte te brengen, kan de subsidieverruiming vanaf 2029 met ongeveer de helft weer worden verlaagd.

5.3 Subsidiesystematiek

Subsidieverlening steeds voor vier jaar
We adviseren de subsidieverlening meerjarig te maken, steeds in periodes van vier jaar. Weliswaar beperkt het budgetrecht van de gemeenteraad zich formeel tot één jaar, maar de gemeente kan wel de verplichting aangaan dat de subsidie voor vier jaar wordt afgesproken, onder het voorbehoud dat zich geen bijzondere onvoorziene omstandigheden voordoen. Subsidiebeschikkingen blijven op jaarlijkse basis worden afgegeven, steeds nadat de raad de begroting voor het volgende jaar heeft vastgesteld.

Toewerken naar exploitatiesubsidies
Het is wenselijk uiteindelijk te werken met exploitatiesubsidies. Dat wil zeggen dat de kernmusea (op te gaan in de Stichting Musea Sluis) in hun meerjarenbegroting aangeven welke kosten zij verwachten en welke (eigen) inkomsten. Het exploitatietekort dat daarmee inzichtelijk is gemaakt zal door een gemeentelijke subsidie moeten worden afgedekt. De subsidies aan de kernmusea worden dus verleend in het tekort. Daarmee is sprake van exploitatiesubsidie, steeds af te spreken voor een beleidsperiode van vier jaar.

Aan de subsidieverlening kunnen voorwaarden worden verbonden. Naast formele voorwaarden ten aanzien van rechtmatigheid en doelmatigheid kunnen voorwaarden worden opgenomen ten aanzien van publieksbereik, bedrijfsvoering en governance. Een belangrijke voorwaarde die zal moeten worden gesteld is dat de musea mee zullen werken aan de beoogde bundeling van museumexploitaties in de Stichting Musea Sluis.

[7] Het gemiddelde voltarief van de 5 kernmusea bedraagt nu € 5,5

Vaste cyclus

- In het jaar voorafgaand aan een nieuwe beleidsperiode wordt het museumbeleid van de gemeente herijkt. Dat hoeft niet elke vier jaar een compleet nieuw beleid te zijn, maar wel een actualisatie.
- De kernmusea (later de Stichting Musea Sluis) stellen een hierop gebaseerd instellingsbeleidsplan op voor de volgende beleidsperiode.
- Gemeentebeleid + instellingsbeleid vormen de basis voor subsidieafspraken voor een volgende beleidsperiode van vier jaar.
- In het jaarverslag en de jaarrekening wordt expliciet verantwoording afgelegd over de gemaakte subsidieafspraken.
- Gemeente en instelling hebben een halfjaarlijks bestuurlijk overleg om de uitvoering van de subsidieafspraken te monitoren.

H6 | Verzelfstandiging Museum Het Belfort

6.1 Huidige situatie

Huisvesting en ruimtegebruik
Het prachtige Belfort in de kern Sluis is eigendom van de gemeente en wordt door de gemeente gebruikt als:

- Raadszaal, met ondersteunende ruimten zoals de koffiekamer, de bodekamer, toiletten en opslag.
- Bureau van de parkeerpolitie.
- Museum Het Belfort, onder andere met vaste museale presentaties op de eerste verdieping (verhaal van het Belfort en Sluis in de late middeleeuwen) en de tweede verdieping (het verhaal van de neerlandicus Van Dale, bekend van de woordenboeken) en een depot op de zolderverdieping.
- Trouwlocatie.

Het gebouw kent nog andere gebruikers:

- Incidenteel gebruik: Stichting J.H. van Dale met een kunst- en cultuurprogramma bestaande uit concerten (raadszaal), tentoonstellingen (raadskelder), literaire en educatieve activiteiten op de tweede verdieping.
- Vaste verhuur: bureau van de Sluise Middenstandsvereniging (SMV).

Verschillende ruimtes worden door meerdere partijen gebruikt:

- De raadszaal wordt gebruikt door:
    - De gemeenteraad (hoofdgebruiker)
    - Stichting J.H. van Dale voor concerten en lezingen
    - Museum Het Belfort; raadszaal als onderdeel van de museumroute
- De raadskelder wordt gebruikt door:
    - Stichting J.H. van Dale voor tentoonstellingen (42 weken per jaar)
    - Museum Het Belfort: optie voor tentoonstellingen (10 weken per jaar)
- Facilitaire ruimten:
    - Entree
    - Koffiekamer
    - Toiletten

Bezien vanuit de museale functie maakt Museum Het Belfort gebruik van de volgende ruimten:

- Entree
- Raadszaal (museumroute voert door de raadszaal met onder andere enkele historische schilderijen).
- Verdiepingsvloer 1: vaste museale presentatie over de geschiedenis van het Belfort en Sluis en de achterliggende burgemeesterskamer.
- Verdiepingsvloer 2: vaste museale presentatie over Van Dale, tevens ruimte voor educatieve activiteiten.
- Beklimming toren met uitzicht over de stad en West Zeeuws-Vlaanderen.
- Zolder: depot.

- Raadskelder: hier kan het museum (cultuurhistorische) tentoonstellingen presenteren. Helaas maakt het museum daar geen gebruik van vanwege personeelskrapte.

Het museum is de grootste gebruiker. Ruim de helft van het gebouw is in gebruik voor de museale functie. De andere gebruikers (functie gemeenteraad, Stichting J.H. van Dale, parkeerpolitie en SMV) vormen bij elkaar de andere helft van het gebruik.

Beheer en onderhoud
De gemeente draagt zorg voor het groot onderhoud middels een Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP). Het gebouw wordt goed onderhouden. Het dagelijks beheer van het gebouw wordt ook door de gemeente verzorgd. Dit beheer heeft onder andere betrekking op openstelling, roosteren van activiteiten, klein onderhoud, schoonmaak, contractbeheer nutsvoorzieningen, ICT, verzekeringen, et cetera. Voor wat betreft de technische en administratieve kant van beheer en onderhoud is de situatie goed op orde. Ten aanzien van het roosteren, openstelling en het dagelijks beheer ligt de situatie lastiger. Met de verschillende gebruikers en de verschillende gebruiksfuncties - vaak in dezelfde ruimte - is het dagelijks beheer van het gebouw een complexe opgave.

Met het beheer en onderhoud van de museale inrichting is het minder goed gesteld. De vaste museale presentatie is inmiddels meer dan tien jaar oud en doet enigszins gedateerd aan, zowel op de eerste verdieping als op de tweede verdieping. Het is wenselijk de vaste opstelling van een upgrade te voorzien.

Met betrekking tot de situatie ten aanzien van het beheer en onderhoud van de museale collectie - het collectiebeheer dus - is de situatie zorgelijk:
- De zolderverdieping staat vol met objecten en schilderijen, te vol. Er wordt sinds enkele jaren gebruikgemaakt van een extra ruimte in het gemeentehuis in Oostburg, maar deze ruimte komt te vervallen.
- De collectie is slechts gedeeltelijk geregistreerd. Het museum voldoet op dit punt niet aan de landelijke Museumnorm. Dit heeft als risico dat in geval van een inspectie Museum Het Belfort uit het landelijke Museumregister wordt gezet en bijgevolg geen gebruik meer kan maken van de Museumkaart. En dat zal gevolgen hebben voor bezoekersaantallen en inkomsten uit entreegelden.
- Het gebrek aan collectiebeheer valt terug te voeren op het gebrek aan personele capaciteit.

Organisatie en exploitatie
Museum Belfort is in 2014 gestart met 0,5 fte aan personele bezetting voor museale zaken. In de praktijk beschikt Museum Het Belfort slechts over een museumcoördinator voor 8 uur per week (0,2 fte). Daarnaast zijn er enkele vrijwilligers die de entree bemensen (kaartverkoop) en beperkt als zaalwacht kunnen fungeren. Verder lift het museum mee op de formatie van de bodes voor het dagelijks beheer.

Kosten	Bedrag
Personeelskosten	10.000
Exploitatiekosten zonder huisvestingskosten	29.000
Huisvestingskosten (50% van totale huisvestingslasten)	72.500
Totaal	*101.500*
Opbrengsten	
Entreegelden	25.000

6.2 Verzelfstandigen of overdracht museaal gebruik?

BMC Cultuur & Erfgoed heeft de afgelopen jaren verschillende verzelfstandigingstrajecten van musea begeleid: In Venlo hebben we de gemeente begeleid met de verzelfstandiging van Museum van Bommel van Dam. In Oss ging het om Museum Jan Cunen en in Breda hebben we de verzelfstandiging van Breda's Museum (en de samenvoeging met Museum of the Image (Moti) tot Stedelijk Museum Breda) begeleid. Uit ervaring weten we dat verzelfstandigingstrajecten complex en tijdrovend zijn.

Kort samengevat moeten bij een verzelfstandiging de volgende stappen worden gezet:

- Inventarisatie van toe te rekenen (en over te hevelen) overheadkosten (HRM, automatisering, verzekeringen, financiële administratie, bureaukosten, inkoop).
- Uitsplitsing van huisvestingslasten in eigenaarsdeel (waaronder afschrijvingen en MJOP) en gebruikersdeel. En een hierop gebaseerd voorstel voor huurlasten (ervan uitgaande dat het gebouw eigendom blijft van de gemeente).
- Organisatieopzet: governance (rechtsvorm en bestuursmodel) en organisatiemodel (professionele kernorganisatie met vrijwilligers).
- Collectiebeleid en model bruikleenovereenkomst (ervan uitgaande dat de collectie gemeentelijk eigendom blijft).
- Rechtspositionele consequenties voor de zittende medewerker(s) (ervan uitgaande dat deze overstappen naar de nieuw op te richten rechtspersoon).
- Mee te geven weerstandsreserve (meestal eenmalig 15% van de jaaromzet).
- Globale exploitatieopzet met meerjarenbegroting.
- Opstellen profielschetsen en werven nieuwe bestuursleden.
- Oprichten stichting.
- Opstellen en tekenen overeenkomsten (overeenkomst van overdracht, subsidieovereenkomst, bruikleenovereenkomst collectie, huurovereenkomst gebouw).

We adviseren Museum Het Belfort daadwerkelijk te verzelfstandigen. De beste oplossing daarvoor is dat het museum als een van de vijf kernmusea opgenomen wordt in de nieuwe gezamenlijke exploitatiestichting Musea Sluis. Dat kan met ingang van 2026 wanneer de nieuwe stichting is opgericht. Desgewenst kan de verzelfstandiging ook al in 2025 worden ingezet door gebruik te maken van het aanbod van Stichting Cultuurforum Aardenburg om zorg te dragen voor de exploitatie van Museum Het Belfort tot het moment dat de exploitatieverantwoordelijkheid van de vijf kernmusea, dus inclusief Museum Het Belfort, bij de nieuwe gezamenlijke exploitatiestichting (Musea Sluis) komt te liggen.

In beide gevallen zal de gemeente de thans beschikbare middelen voor de museumexploitatie moeten overdragen aan de nieuwe exploitant. We adviseren de kosten voor de huisvesting en daarmee samenhangende werkzaamheden op het gebied van beheer en onderhoud niet over te hevelen, maar onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te houden. Dit is beter omdat er verschillende gebruikers in Het Belfort zijn, waaronder de gemeente zelf.

Verzelfstandiging van Museum Het Belfort heeft derhalve betrekking op het overhevelen van de exploitatieverantwoordelijkheid met de volgende taken:

- Openstellen van het museum op basis van de huidige openingstijden.
- Collectiebeheer.
- Zorgdragen voor periodieke upgrades van de vaste presentatie.
- Zorgdragen voor minimaal één wisseltentoonstelling per jaar.
- Ontwikkelen museumeducatie.
- Marketingcommunicatie.
- Ontwikkelen en uitvoeren museumbeleid.
- Fondsenwerving voor upgrades van de museale inrichting.
- Onderhouden van de subsidierelatie met de gemeente.

In het kader van de verzelfstandiging zal aan personeelskosten 1 fte worden overgeheveld (nieuwe lijn: 1 fte per kernmuseum), aangevuld met het bedrag van de overige exploitatiekosten (minus huisvestingskosten). In concrete bedragen betekent dat de volgende bedragen beschikbaar worden gesteld aan de nieuwe exploitant:

- 1 fte personeel € 70.000,-
- Overige exploitatiekosten € 29.000,-
- Totaal € 99.000,-

Verzelfstandiging van Museum Het Belfort naar Stichting Musea Sluis (per 2026), al dan niet via een tussenjaar met Cultuurforum Aardenburg, kent als belangrijke voordelen:

- De verantwoordelijkheid voor de huisvesting, niet alleen het eigenaarsdeel van groot onderhoud, maar ook het gebruikersdeel van de huisvesting (schoonmaak, verzekering, energie, water, klein onderhoud, et cetera) blijft bij de gemeente. Dat scheelt veel uitzoekwerk en demarcatiediscussies over wie waarvoor verantwoordelijk is. Dat is bij verzelfstandigingstrajecten altijd een enorme kluif, zeker in het geval van het Belfort, omdat hier verschillende gebruikers gebruikmaken van dezelfde ruimten.
- Qua governance voorziet het voorstel in het praktische voordeel dat er geen nieuwe stichting Museum Het Belfort moet worden opgericht, waarvoor weer nieuwe bestuursleden moeten worden geworven. Het voorstel past goed in het streven om juist naar minder organisaties toe te gaan.

Om de overdracht van de museumfunctie goed te laten verlopen zullen enkele overeenkomsten moeten worden opgesteld:

- Overeenkomst van overdracht waarin beschreven wordt wat de museumfunctie van het Belfort behelst, welke taken Stichting Musea Sluis (ofwel eerst Cultuurforum Aardenburg) daartoe zal vervullen, welke rechten en plichten daarbij komen kijken en welke middelen de gemeente daarvoor beschikbaar stelt.
- Een bruikleenovereenkomst met daarin een beschrijving van de collectie die in beheer wordt gegeven (uitputtende objectenlijst), aan welke minimale eisen het collectiebeheer zal voldoen en afspraken over ontzamelen en verzamelen.

- Op termijn kan een huurovereenkomst worden overwogen, maar dan zal eerst een goede uitsplitsing van gebruikerslasten gemaakt moeten worden op basis waarvan een huurprijs kan worden bepaald. Ook zal een demarcatie gemaakt moeten worden van waar de gemeente als eigenaar/verhuurder qua beheer en onderhoud toe gehouden is en wat voor rekening van de gebruiker/huurder komt. We adviseren dat pas in een later stadium te doen.

In geval gekozen wordt om gebruik te maken van het aanbod van Cultuurforum Aardenburg zal aan de overdracht de expliciete voorwaarde moeten worden verbonden dat Stichting Cultuurforum zal meewerken aan de bundeling van museumexploitaties in de gezamenlijke Stichting Musea Sluis.

Bij de overdracht van de museumfunctie aan Stichting Musea Sluis (eventueel voorafgegaan met een tussenjaar bij Cultuurforum Aardenburg) is het wat ons betreft wenselijk meteen de volgende punten te regelen:

- De gemeente schrijft af op de inrichting, ook de museale inrichting. Sinds 2014 is daarmee een bescheiden reservering gevormd van afgerond € 32.000,-. Conform het voorgestelde beleid in dit beleidsplan zijn de (kern)musea/Musea Sluis verantwoordelijk voor alles wat met de publieksfunctie te maken heeft, ook de verantwoordelijkheid voor de vaste museale inrichting. We adviseren het gereserveerde bedrag mee te geven bij de overdracht. NB: De jaarlijkse afschrijving voor de museale inrichting valt vanaf het moment van overdracht vrij in het voordeel van de gemeente.
- Museale route door de raadszaal. In de praktijk blijkt dit beheersmatig een lastige situatie. Ook denken we dat de bezoekerservaring niet optimaal is met de moderne raadszaalinrichting. We adviseren een bezoek aan de raadszaal los te koppelen van het museumbezoek. Hoogstens kan een eigentijdse presentatie bij het hek van de ingang van de raadszaal worden gerealiseerd. Het maakt de beleving juist spannender wanneer het museumpubliek door het (historische) hekwerk een ‘glimp van het bestuurscentrum van een eens machtige stad’ kan zien.
- De entreepartij van het Belfort (destijds de huisvesting van de VVV) zou eveneens een upgrade mogen krijgen, niet alleen ten behoeve van het museum, maar voor iedereen die langs deze ingang binnenkomt. En het zou interessant zijn te kijken of Gastvrij Zeeuws Vlaanderen hier huisvesting kan krijgen, in ruil voor bemensing van de balie, al dan niet met ondersteuning van een vrijwilligersgroep. Gastvrij heeft aangegeven hierover graag in gesprek te gaan.

Bijlage 1 | Overzicht voorstel incidentele subsidies

Museum	Maatregel	Bedrag
Visserijmuseum/ Visserij Experience	Bidbook + businesscase Fondsenwerver + projectleider	PM planontwikkeling Havengebied Breskens
Museum Het Belfort	Bidbook actualisering inrichting	€ 25.000,-
Cultuurforum	Bidbook invulling verdieping	€ 15.000,-
Het Vlaemsche Erfgoed	Traject Museumregistratie	€ 25.000,-
Het Klinket	Realiseren museale presentatie collect	€ 30.000,- (cf afspraak)
Museum Het Belfort en Visserij Experience	Traject collectieregistratie, collectiebeheer, ontzamelen, Museumregistratie	€ 15.000,-
Bunkerpark	Upgrade toegankelijkheid, displays, audiopalen	PM Afdeling Vastgoed
VMWZV	Project Tijdreis door Sluis	€ 50.000,-
VMWZV	Project museumeducatie	€ 12.500,-
Stichting Musea Sluis	Kwartiermaker	€ 25.000,-
Museumhuis 1912	Afkoop waarderingssubsidie	€ 5.000,-
Totaal		**€ 202.500,-**

BMC

Databankweg 26D
3821 AL Amersfoort

Postbus 490
3800 AL Amersfoort

(033) 496 52 00
info@bmc.nl
www.bmc.nl

KvK BMC Advies 32078667
IBAN NL91 ABNA 0504035754
BTW NL80.86.63.598 B.01

Colofon

18 september 2024

Classificatie	:	Intern gebruik
Naam adviseur	:	Marco van Vulpen
Kenmerknummer	:	PO041204-2470

Kijk voor meer info op onze website: bmc.nl

Raad

Dossiernummer	7732
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	19
Titel	Voorstel tot vaststellen van de bestuursopdracht Strategische Visie Sluis 2050

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

RV en Nota aangepast nav collegebesluit 12 november jl.

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot vaststellen van de bestuursopdracht Strategische Visie Sluis 2050
Portefeuillehouder	Wethouder B. Van Assche

Samenvatting

Volgens de Omgevingswet is elke gemeente verplicht om uiterlijk 1 januari 2027 een vastgestelde Omgevingsvisie te hebben. Ons voorstel is om eerst te werken aan het langetermijnperspectief. Hierna verwoord als Strategische Visie Sluis 2050

Dit raadsvoorstel is de bestuursopdracht om te komen tot een Strategische Visie Sluis 2050 en is bedoeld om de samenhang inzichtelijk te maken tussen landelijke, provinciale en regionale doelen. En dient mogelijke keuzes ten aanzien van o.a. de toekomstige Omgevingsvisie inzichtelijk te maken. Nadat de Strategische Visie is vastgesteld stellen we een Omgevingsvisie op.

Op landelijk, provinciaal en regionaal niveau zijn veel langetermijnkeuzes neergelegd. Veel van de grote opgaven hebben een veel langere tijdshorizon dan 4 jaar en vragen een duidelijk beeld om naartoe te werken. Deze bestuursopdracht leidt tot een doorvertaling van de langetermijnkeuzes naar onze gemeente. Bestaande gemeentelijke visies en beleidsplannen (waaronder Krachtig Verbonden) zijn bouwstenen voor deze Strategische Visie 2050.

Wanneer u instemt met deze bestuursopdracht resulteert dat in een Lokale Strategische Visie 2050 voor onze gemeente. Daarin vertalen we een aantal keuzes naar gemeentelijk niveau. Die dienen als basis voor alle nader uit te werken beleidsplannen, waaronder de nog op te stellen Omgevingsvisie. Zodoende dient deze Strategische Visie als stip aan de horizon waar alle beleidsplannen naar te herleiden zijn en streven naar hetzelfde eindplaatje. Lopende trajecten zoals de Economische Agenda en uitvoering van het Woonbeleid gaan overigens gewoon door en komen niet on hold te staan.

Aan de raad,

Als gemeente hebben wij vaak te maken met landelijke, regionale en provinciale lange termijn doelen. Dit vertalen we naar gemeentelijk niveau in visie- en beleidsdocumenten. Wat werkt voor Sluis? Wat past bij onze gemeente? Hoe maken we algemene visies lokaal passend en werkbaar? Dat doen we vooral door goed te kijken naar wat werkt in bestaand beleid. En dit per coalitieperiode waar nodig te herzien naar toekomstig beleid. Gebaseerd op ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving.

Sluis, voor nu en later
Zo ontwikkelt de gemeente Sluis zich voortdurend tot een veerkrachtige, gezonde, diverse en aantrekkelijke woon-, leef- en werkgemeente. Het laat zien dat er aandacht is voor de hogere landelijke, provinciale en regionale opgaven maar verliest daarbij niet de gewenste groei uit het oog. De opgaven waar we nu voorstaan en keuzes die we nu maken beïnvloeden de ontwikkeling van onze gemeente in de toekomst. Daar hangt deze belangrijke vraag boven: wat voor gemeente willen wij zijn in 2050?

Strategische Visie 2050
De herziene lokale Strategische Visie geeft antwoord op die vraag doordat we de lange termijn doelen hierin afzonderlijk vastleggen tot 2050. Door dit langetermijnperspectief maken we duidelijk welke keuzes dat vraagt. Die strategische basis geeft vertrouwen aan onze inwoners voor de komende jaren. Sturen op basis van een scherp toekomstbeeld kan, net als anders, tijdens de verschillende coalitieperiodes.
Sluis, vooral nu voor later.

Keuzes maken
Enkele voorbeelden van deze opgaven voor de lange termijn zijn bijvoorbeeld de woningmarkt, mobiliteit, (behoud van) zorg, de arbeidsmarkt, de duurzaamheids- en energieopgave of de opgaven in het

buitengebied vanuit landbouw en water. Dit is een niet uitputtende lijst maar het geeft wel aan hoe verweven de thema's zijn met elkaar en dat het om lange termijn keuzes vraagt.

Doelen strategisch bundelen
Veel van deze doelen liggen al vast, hetzij op Rijks-, provinciaal of gemeentelijk niveau. Deze doelen hoeven we niet opnieuw te bedenken maar willen we wel bundelen in een integrale strategisch visie. Dit gaat van het klimaatakkoord van Parijs tot aan datgene wat we afspraken in de Zeeuws-Vlaamse Regiovisie en daarbij benoemden wat dat voor Sluis betekent.

Doel lokale Strategische Visie
Het vaststellen van de samenhang tussen de opgaven, bestaande visies en doelstellingen vormt de belangrijkste beweegreden om te komen tot een lokale Strategische Visie. Daarnaast is het van belang om te bepalen welke rol we voor onszelf als gemeente zien. Overkoepelend en in die vraagstukken afzonderlijk. Nadere duiding en invulling daarvan werken we uit in de aparte beleidsnota's per thema en de nog op te stellen Omgevingsvisie. Het doel is dus om een duidelijke stip aan de horizon te hebben waar naartoe gewerkt wordt en die een duidelijke koers uitstippelt. Daarmee is er een duidelijk beeld waar alle afzonderlijke op te stellen beleidsplannen naar te herleiden zijn en wat ook een duidelijke basis vormt voor de nog op te stellen Omgevingsvisie.

Brede aanpak
De Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen is ingestoken vanuit de versterking van de Brede Welvaart. Daarbij wordt getoetst aan een specifiek aantal indicatoren die van toepassing zijn. Om in lijn hiermee te blijven sluiten we in de lokale Strategische Visie hierbij aan. We werken nader uit welke keuzes gemaakt worden, wat daarbij de belangrijkste criteria zijn waar we ons toekomstig beleid op baseren en welke waarde we hieraan geven. Toekomstig beleid spitsen we met meer meetbare criteria op toe. Die criteria werken we later per domein in een uitvoeringsagenda uit.

Lopende trajecten lopen door
Het is niet de bedoeling dat lopende (beleids-)trajecten on hold komen te staan of niet meer doorgaan. Dossiers die lopen zoals de economische agenda of de uitvoering van het woonbeleid continueren. Integraal werken staat hierbij voorop. De samenhang en voorliggende keuzes tussen beleidsterreinen en de op te stellen beleidsuitgangspunten worden alleen maar duidelijker. Uiteindelijk dient de lokale Strategische Visie als een basisuitgangspunt voor nieuw op te stellen beleidsnota's. Daarbij gebruikmakend van de reeds vastgestelde beleidsdocumenten die nog actueel zijn en waar de lange termijndoelen al in verwerkt zijn. Voor de thema's waar dit nog niet vastligt worden de aparte doelen benoemd.

Participatie en inspraak
Voor de lokale Strategische Visie is het de bedoeling om vooral bestaande visies en beleidsuitgangspunten te koppelen, te verbinden en te vertalen naar de situatie voor Sluis. Vanuit die insteek is een (herhaald) participatietraject dan ook niet nodig omdat het allemaal uitgangspunten bevat die eerder mede door participatie zijn gevormd en vastgelegd. Dit geldt voor zowel een formeel (terinzagelegging) als een informeel (avonden, digitaal etc.) participatietraject. De nu nog abstracte keuzes vertalen we in beleidsnota's waar afzonderlijke participatietrajecten voor volgen. Uit deze aparte beleidstrajecten volgen keuzes waar de inwoners en organisaties uit onze gemeente mee van doen krijgen.
Het streven is om in oktober 2025 een definitieve Lokale Strategische Visie ter besluitvorming voor te leggen aan uw gemeenteraad. Tussentijds betrekken we u op meerdere momenten en vragen u om mee te denken over de keuzes die u terug wilt zien in het stuk. Dat doen we op verschillende momenten en in diverse vormen.

Omgevingsvisie
Volgens de Omgevingswet is elke gemeente verplicht om uiterlijk 1 januari 2027 een vastgestelde Omgevingsvisie te hebben. Ons voorstel is om eerst te werken aan het langetermijnperspectief. Zodra er meer zicht op de keuzes is, stellen we een Omgevingsvisie op. Voor het traject van de Omgevingsvisie volgt een apart participatietraject voor nieuwe beleidsmatige keuzes. Informatie over het proces voor het opstellen van de Omgevingsvisie volgt op een later moment. De Omgevingsvisie kan dan nadrukkelijk gebaseerd worden op het langetermijnperspectief wat geschetst wordt in de Strategische Visie. Ook vanuit

de insteek dat de keuzes in de nog op te stellen Omgevingsvisie een grotere impact hebben dan vanuit een termijn van 4 jaar bekeken. Op dit moment hebben we visiedocument Krachtig Verbonden. Doordat er geen richtinggevende keuzes gemaakt worden in Krachtig Verbonden is dit niet aan te merken alszijnde een Omgevingsvisie zoals bedoeld vanuit de Omgevingswet.

Financiën
Op dit moment zijn geen kosten voorzien voor dit traject. Mochten er toch kosten gemaakt worden dan dekken we dit uit de post Omgevingswet. €150.000,- is gereserveerd voor het bekostigen van de Omgevingsvisie.

Advies
Ons advies is om in te stemmen met dit raadsvoorstel als zijnde de bestuursopdracht om te komen tot een Lokale Strategische Visie voor Sluis richting 2050.

Oostburg, 19 november 2024

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n)

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.; 19 november 2024

BESLUIT:

Om deze bestuursopdracht in de vorm van dit raadsvoorstel voor de Lokale Strategische Visie 2050 vast te stellen

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Raad

Dossiernummer	7764
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	20
Titel	Voorstel tot het realiseren van een HUB nabij Schoondijke

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het realiseren van een HUB nabij Schoondijke
Portefeuillehouder	Wethouder B. Van Assche

Samenvatting

De vorming van knooppunten (hub's) is een uitgangspunt van de Regionale Mobiliteitsstrategie. Deze strategie is op 24 maart 2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Op 14 november 2023 vond een informatieve raadsbijeenkomst plaats over de verdere uitwerking, waarvan de vorming van een hub onderdeel was. Voorgesteld wordt om voor de realisatie van project Hub Schoondijke een investeringskrediet van € 700.000 beschikbaar te stellen, waarbij het gemeentelijk aandeel van € 175.000 wordt gedekt door een onttrekking uit de Egalisatiereserve Wegen.

Aan de raad,

Zeeland is een uitgestrekte en dunbevolkte provincie, waar met traditioneel lijngebonden busvervoer niet alle bestemmingen bereikbaar zijn. Door het publieke vervoer op een vernieuwende manier, met meer fijnmazige mobiliteit, te organiseren, kan de bereikbaarheid en leefbaarheid in Zeeland worden verbeterd. Dit uitgangspunt vormt de basis van de Regionale Mobiliteitsstrategie (hierna RMS), die uw raad in 2022 heeft vastgesteld.

Voor een goede aansluiting van het systeem van fijnmazige mobiliteit en de snelle lijnen (trein, bus, ferry), moeten er op strategische locaties mobiliteitshubs komen. De Provincie heeft hiervoor een subsidieregeling opengesteld waar gemeenten cofinanciering kunnen aanvragen om deze hubs te ontwikkelen. Deze subsidieregeling valt binnen de Regiodeal NSPD onder de sleutelopgave Mobiliteit en bereikbaarheid.

Binnen deze sleutelopgave zet de provincie in op onder andere het ontwikkelen van zogenaamde hubs. Voor de hubontwikkeling is een shortlist samengesteld van te ontwikkelen hubs in het kader van de RMS. De hub Rotonde Schoondijke N61 valt hieronder.

Een hub is een kwalitatief hoogwaardig knooppunt waar tussen meerdere modaliteiten kan worden overgestapt. Het verzorgingsgebied is goed met een (elektrische) fiets te bereiken. Op de hub kan worden overgestapt op het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (buslijn), is deelmobiliteit voorstelbaar en is er veel aandacht voor de overstap van de eigen auto of eigen fiets op het openbaar vervoer.

In de kostenraming die is opgesteld ten behoeve van de subsidieaanvraag, is rekening gehouden met alle kosten die gemaakt worden om de hub te realiseren. Dit komt neer op de volgende geraamde kosten:

- Grondverwerving: € 200.000
- Aanlegkosten hub: € 250.000
- Inrichtingskosten hub: € 150.000
- Onderzoeks- en advieskosten: € 100.000 (waaronder archeologisch onderzoek, veldonderzoek, Quick scan, enz)

Totaal: € 700.000

Vanuit de regiodeal wordt 50% van de onderzoeks- en realisatiekosten betaald. De andere 50% wordt verdeeld tussen provincie en gemeente. Uitgaande van deze kostenverdeling komt dit neer op:

- Rijk: € 350.000
- Provincie: € 175.000
- Gemeente: € 175.000

Voorgesteld wordt om voor de realisatie van project Hub Schoondijke een investeringskrediet van € 700.000 beschikbaar te stellen, waarbij het gemeentelijk aandeel van € 175.000 wordt gedekt door een onttrekking uit de Egalisatiereserve Wegen.

Oostburg, 19 november 2024

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. Raadsbesluit 24 maart 2024

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 19 november 2024

BESLUIT: voor de realisatie van project Hub Schoondijke een investeringskrediet van € 700.000 beschikbaar te stellen, waarbij het gemeentelijk aandeel van € 175.000 wordt gedekt door een onttrekking uit de Egalisatiereserve Wegen.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Datum vergadering	24 maart 2022
Omschrijving agendapunt	Vaststelling Regionale Mobiliteitsstrategie
Portefeuillehouder	Wethouder M.P.E. de Feijter

Samenvatting

De provincie vraagt de 13 Zeeuwse gemeenteraden om de Regionale Mobiliteitsstrategie vast te stellen. Er wordt met de strategie beoogd om efficiënter om te gaan met middelen. Het uitgangspunt in de RMS is om beter vervoer te bieden met dezelfde budgetten. Daarnaast is het doel om een mobiliteitssysteem op te tuigen dat beter inspeelt op de behoeften van zijn gebruikers in het openbaar vervoer en doelgroepenvervoer. Tegelijkertijd houdt de gemeente regie over het doelgroepenvervoer. Mogelijke risico's zijn er aanwezig voor de gemeente Sluis op het vlak van de mix van mobiliteit, opstappunten, haltes en hubs en de Mobiliteitscentrale. Hier dient rekening gehouden mee te worden bij de uitwerking van de RMS zodat onze gemeente bereikbaar, leefbaar en aantrekkelijk blijft en zal blijven in de toekomst.

Aan de raad,

Inleiding / aanleiding / doel
De bereikbaarheid van Zeeland en zijn gemeenten is belangrijk voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid vandaag de dag en naar de toekomst toe. Tegelijkertijd staat de kwaliteit van het openbaar vervoer in Zeeland onder druk en is ook de druk op het doelgroepenvervoer hoog onder andere door vergrijzing. Daarnaast loopt de huidige openbaar busvervoer concessie af in 2024.

Vanwege de gezamenlijke opgaven met betrekking tot mobiliteit in Zeeland is er vanuit de provincie een directe reden geweest om begin 2020 samen met een breed netwerk van partners zoals gemeenten, na te denken over het verbeteren van het mobiliteitssysteem voor de reiziger in Zeeland.

Het doel van dit gezamenlijke proces is uiteindelijk om betere mobiliteitsproducten aan te bieden en de reiziger centraal te stellen door in te zetten op slimme, geïntegreerde en duurzame mobiliteit. Hedendaagse technologische mogelijkheden bieden daarnaast kansen om verschillende vervoersvormen voor de reiziger makkelijker aan elkaar te gaan verknopen. Op basis van het bovenstaande heeft de provincie het voortouw genomen en de RMS opgesteld. Nu zijn wij in de fase aangekomen waarin wordt gevraagd aan de gemeenten om de RMS te onderschrijven.

De strategische koers
De Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS, bijlage 1) is een strategische koers op hoofdlijnen. De RMS voorziet in een raamwerk met randvoorwaarden waarin verschillende inhoudelijke richtingen zijn voorgesteld die nog verdere uitwerking nodig hebben. Daarnaast zijn er randvoorwaarden gesteld wie verantwoordelijk zijn voor de verschillende vervoersvormen en hoe deze elkaar mogelijk kunnen versterken.

In de RMS staan 6 richtingen centraal:

1 Duurzame Mobiliteit:
Door het veranderen van zowel mobiliteitsgedrag als ook het verduurzamen van de voertuigen zijn er manieren om te komen tot de vermindering van de uitstoot van stoffen die voor mens, klimaat, milieu en natuur schadelijk zijn. In combinatie met de doelen zoals die in de Regionale Energiestrategie zijn vastgelegd wordt dit meegenomen in de Regionale Mobiliteitsstrategie.

2 Mix van Mobiliteit:
Naast eigen vervoer wordt gezorgd voor een goed mobiliteitsaanbod via fijnmazige mobiliteit, zodat iedere reiziger een passende mogelijkheid heeft om van deur tot bestemming te komen. De deur-tot-deur reis voor de meest kwetsbare reizigersgroepen is gegarandeerd. Dit wordt gecombineerd met een beperkter, maar hoogwaardiger netwerk van snelle verbindingen (bus en trein) tussen de grote knooppunten en steden, binnen en buiten Zeeland. De Zeeuwse basis krijgt ruimte voor maatwerk, welke op regionaal en gemeentelijk niveau

wordt uitgewerkt. De Regionale Mobiliteitsstrategie gaat uit van het huidige beleid ten aanzien van de Westerschelde Ferry. Hier wordt dan ook geen afwijkende invulling aan gegeven.

3 Opstappunten, haltes en hubs:
In Zeeland is binnen de bebouwde kom vanaf 2025 binnen 500 meter een opstappunt en buiten de bebouwde kom is dit binnen maximaal 2,5 km. De Zeeuwse aanpak van knooppunt ontwikkeling is uitgewerkt, gericht op hubs met gelaagdheid van drie niveaus. Daarnaast wordt gewerkt aan mobiliteitshubs rond laadvoorzieningen en opstappunten voor fijnmazige mobiliteit. Samen met andere wegbeheerders zijn ambities voor knooppuntontwikkeling in beeld gebracht en is een lobby opgestart richting het Rijk voor cofinanciering van grote hubs en kleinere deelmobiliteitspunten.

4 Mobiliteitscentrale:
Een op te richten Mobiliteitscentrale Zeeland fungeert als coördinator en adviseur voor het aanbod van mobiliteit, draagt bij aan de ontwikkeling van vervoersinitiatieven, analyseert het aansluiten van aanbod op vraag en draagt zorg voor zichtbaarheid van Zeeuwse mobiliteit in MaaS apps. De Mobiliteitscentrale heeft een ontwikkelfunctie waarmee systemen vanuit verschillende contracten/initiatieven met elkaar kunnen ademen. Voor de niet digitaal vaardige reiziger biedt de mobiliteitscentrale telefonische plan- en boekingsmogelijkheden. Een spoorboekje om te komen tot de mobiliteitscentrale is opgenomen in de Regionale Mobiliteitsstrategie. Verder zijn in de Regionale Mobiliteitsstrategie spelregels afgesproken over beleidsadvies vanuit de mobiliteitscentrale aan overheden en waar de bevoegdheden voor besluitvorming liggen.

5 Data:
Mobiliteitsvraag, mobiliteitsaanbod en infrastructuur worden slim ingericht, waarbij datastromen via het Regionaal Datateam worden gefaciliteerd, met als doel voor de reiziger het mobiliteitssysteem zo vlug, veilig, betrouwbaar en comfortabel mogelijk te organiseren.

6 Living Lab:
We investeren de beschikbare middelen uit het compensatiepakket ‘Wind in de zeilen’ voor het Living Lab Slimme Mobiliteit Zeeland, om nieuwe technieken en ontwikkelingen met pilots te testen en uit te proberen in de Zeeuwse situatie. Zeeland is daarmee het gebied om in een meer dunbevolkt gebied innovaties die door kennisinstellingen zijn ontwikkeld en uitgewerkt in de praktijk uit te gaan testen. Bij in de praktijk bewezen succesvolle toepassingen rollen we initiatieven uit over Zeeland.

Reflectie op de RMS
Het document dat de provincie nu voorlegt ter besluitvorming is een strategie op hoofdlijnen. Er moet met andere woorden nog verdere uitwerking plaatsvinden van de voorgestelde inhoudelijke richtingen zoals hierboven beschreven. Uw raad wordt gevraagd iets vast te stellen, terwijl nog niet alles duidelijk is. Met name als het gaat over de inhoudelijke richtingen van de mix van mobiliteit, opstappunten, haltes en hubs en de mobiliteitscentrale. Hieronder volgt een overzicht met kanttekeningen en aandachtspunten voor tijdens verdere uitwerking van de RMS:

2 Mix van mobiliteit:
Het uitgangspunt in de RMS is om beter vervoer te bieden met dezelfde budgetten. Er wordt een systeem voorgesteld waarbij buslijnen zorgen voor een beperkter aanbod met snellere verbindingen, terwijl een fijnmazig systeem met een flextaxi zorgt voor het ontsluiten van gebieden waar geen buslijn rijdt. De flextaxi is een vraaggestuurd systeem zonder vaste dienstverlening. Dit biedt potentieel met meer op maat gericht vervoer om te reizen van opstappunt naar opstappunt of hub. Maar er zijn ook nog randvoorwaarden onduidelijk die aandacht verdienen bij de uitwerking zoals de vereisten voor het boeken van een rit of hoe de beslissingen worden genomen over de invulling van het flexibele fijnmazig vervoer.
Deelmobiliteit is essentieel voor het opzetten van een fijnmazig mobiliteitssysteem. Het vraagt dan ook de aandacht dat er centraal vanuit de provincie wordt gestuurd om deelmobiliteit op te zetten.
Voor het doelgroepenvervoer is de verwachting dat de budgetten voor het doelgroepenvervoer gehandhaafd blijven, rekening houdend met opgenomen taakstellende bezuinigingen. De gemeente houdt de instrumenten om kosten te beheren van het doelgroepenvervoer. In ieder geval om het doelgroepenvervoer op voldoende

niveau te houden en het vraagt volgens de RMS altijd maatwerk. Het doelgroepenvervoer wordt voor de rest al relatief efficiënt georganiseerd.

3 Opstappunten, haltes en hubs:
In de RMS is opgenomen dat in Zeeland binnen de bebouwde kom vanaf 2025 binnen 500 meter een opstappunt is en buiten de bebouwde kom is dit binnen maximaal 2,5 km. Voor het ontwikkelen van infrastructuur die benodigd is voor de uitvoering van de RMS kan het zijn dat er bushaltes komen te vervallen en dat er investeringen nodig zijn. Wat de precieze ontwikkelkosten/locaties hiervan zijn is op dit moment nog niet te zeggen. Hier zal bij de uitwerking van de RMS rekening mee gehouden moeten worden. Op dit moment komen/zijn er subsidies beschikbaar uit het Rijk en is de provincie bereid mede de infrastructuur te financieren. Tevens wordt dit aspect mee opgenomen bij de uitwerking van het Mobiliteitsplan in onze gemeente.

4 Mobiliteitscentrale:
De provincie beoogt de Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland door te ontwikkelen naar een Zeeland brede Mobiliteitscentrale in de vorm van een openbaar lichaam. Daarvoor zijn spelregels afgesproken. De MC moet gaan functioneren als verbindende schakel die alle mobiliteitsvormen aan elkaar koppelt. In de RMS is opgenomen dat een verhoging van de organisatiekosten van de op te richten MC leidt tot gevolgen in de begroting van gemeenten, hier unaniem over dienen te besluiten. Over de precieze inrichting (regie, locatie en zicht) van de MC volgt later een go/no go-besluit door alle gemeenteraden.

Globaal beoogde doorlooptijd RMS

a) Eind 2021/Q1 2022 vaststelling Regionale Mobiliteitsstrategie gemeenteraden Zeeland;
b) Eind 2024 ingang nieuwe concessie grote bussen en uitvoering fijnmazige mobiliteit;
c) Begin 2027 evaluatie strategie en contracten;
d) Eind 2027 bijstellingen concessie grote bussen en deel contracten fijnmazige mobiliteit /doelgroepenvervoer;
e) 2030 evaluatie en bijsturing contracten.

Een aantal gemeenteraden heeft de RMS vastgesteld in december 2021 net als de provinciale staten van Zeeland. In januari, februari en maart van dit jaar volgen de andere gemeenten met vaststelling. Daarbij dient opgemerkt te worden dat in algemene zin de andere gemeenten ook zo hun kritische kanttekeningen plaatsen bij de RMS en dat er bij de uitwerking rekening gehouden dient te worden met de gestelde zorgen van de gemeenten op het vlak van de mix van mobiliteit, opstappunten, haltes en hubs en de Mobiliteitscentrale.

Wij willen bij de uitwerking van de RMS betrokken blijven zodat wij goede resultaten kunnen behalen op de voorgestelde inhoudelijke richtingen. Dit zodat wij een mobiliteitssysteem mee ontwikkelen dat zorgt voor een goede bereikbaarheid van de gemeente. Onze gebruikers van het openbaar vervoer, doelgroepenvervoer zoals jongeren en WMO-vervoer moeten mobiel blijven en daarvoor verschillende mobiliteitsmogelijkheden hebben zonder dat de kosten voor de gemeente/gebruikers zal stijgen.

Wij stellen u voor
De provincie vraagt de 13 Zeeuwse gemeenteraden om de Regionale Mobiliteitsstrategie vast te stellen. Er wordt met de strategie beoogd om efficiënter om te gaan met middelen. Het uitgangspunt in de RMS is om beter vervoer te bieden met dezelfde budgetten. Daarnaast is het doel om een mobiliteitssysteem op te tuigen dat beter inspeelt op de behoeften van zijn gebruikers in het openbaar vervoer en doelgroepenvervoer. Tegelijkertijd houdt de gemeente regie over het doelgroepenvervoer. Mogelijke risico’s zijn er aanwezig voor de gemeente Sluis op het vlak van de mix van mobiliteit, opstappunten, haltes en hubs en de Mobiliteitscentrale. Hier dient rekening gehouden mee te worden bij de uitwerking van de RMS zodat onze gemeente bereikbaar, leefbaar en aantrekkelijk blijft en zal blijven in de toekomst.

Daarom stellen wij u voor om:

1. De Regionale Mobiliteitsstrategie vast te stellen.
2. De provincie middels een brief op de hoogte te brengen van de randvoorwaarden/aandachtspunten voor tijdens de uitwerking van de Regionale Mobiliteitsstrategie.

Oostburg, 15 februari 2022

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,	De burgemeester,
S.I. de Kievit-Minnaert	mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

1) 01 Regionale Mobiliteitsstrategie
2) 02 Brief Reactie op Regionale Mobiliteitsstrategie
3) 03 Was/Wordt

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 15 februari 2022

gelet op artikel;

Besluiten om:

1. De Regionale Mobiliteitsstrategie vast te stellen.
2. De provincie middels een brief op de hoogte te brengen van de randvoorwaarden/aandachtspunten voor tijdens de uitwerking van de Regionale Mobiliteitsstrategie.

Sluis, 24 maart 2022

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Regionale Mobiliteitsstrategie

Zeeland Slim en Duurzaam Bereikbaar

26 oktober 2021

Inhoud

1 Strategie in hoofdlijnen 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Ambitie 4
1.3 Betekenis voor strategie tot 2035 5
2 Inleiding Uitwerking 7
2.1 Huidige Situatie 7
2.2 Landelijk Beleid 7
2.3 Perspectief Reiziger 8
3 Duurzame Mobiliteit 11
3.1 Ambities Duurzame Mobiliteit 11
3.2 Zero Emissie 11
3.3 (Laad)infrastructuur 12
3.4 Samenspel 12
4 De mix van mobiliteit 14
4.1 Inleiding 14
4.2 Strategische keuzes 14
5 Opstappunten, haltes en hubs 25
5.1 Inleiding 25
5.2 Type knooppunten 26
5.3 Realisatie van hub ontwikkeling 28
5.4 Menukaarten 29
5.5 Uniformiteit binnen de Zeeuwse hubs 30
5.6 Organisatie 30
5.7 Locatiebepaling 31
6 Mobiliteitscentrale 33
6.1 Aanleiding 33
6.2 Ambitie 34
6.3 Taken 34
6.4 Regierol, ontwikkelfunctie en opbrengstverantwoordelijkheid 35
6.5 Rechtsvorm en governance 36
6.6 Spoorboekje ontwikkeling Mobiliteitscentrale 38
7 Data 40
7.1 Inleiding 40
7.2 Inhoudelijk belang data wegbeheerders 40
7.3 Regionaal Data Team 41

7.4 Ontwikkelingen 42
7.5 Mobility as a Service 42
8 Living Lab Slimme Mobiliteit Zeeland 43
8.1 Inleiding 43
8.2 Onderdelen Living Lab 43
8.3 Te behalen resultaten 44
8.4 Afwegingskader ondersteuning projecten 45
9 Samenwerking 46
9.1 Belang 46
9.2 Rollen 47
9.3 Adviesorganen en ervaringsdeskundigheid benutten 48
10 Monitoring en Evaluatie 49
10.1 Doelen 49
10.2 Monitoring 50
10.3 Evaluatie 51
Bijlage 1: Kaart hoofdfietsroutes 52
Bijlage 2: Buurtbus- en scholierenlijnen 53
Bijlage 3: Menukaarten van hubs 54

Leeswijzer:

Deze Regionale Mobiliteitsstrategie is opgebouwd in twee delen. In het eerste hoofdstuk wordt de aanleiding voor de strategie en de strategie zelf op hoofdlijnen beschreven. Voor de lezer is dit de beschrijving op hoofdlijnen. Voor de geïnteresseerde wordt in hoofdstuk 2 tot en met 10 de strategie in verder detail uitgewerkt. In hoofdstuk 2 met een inleiding op de strategie, waarbij aanleiding, landelijk beleid en het perspectief van de reiziger aan bod komt. In hoofdstuk 3 tot en met 8 wordt ingegaan op zes belangrijke inhoudelijke onderdelen van de strategie: duurzame mobiliteit, de mix van mobiliteit, opstappunten, haltes en hubs, de mobiliteitscentrale, data en het living lab slimme mobiliteit. In de laatste twee hoofdstukken is aandacht voor de samenwerking en monitoring en evaluatie.

1 Strategie in hoofdlijnen

1.1 Aanleiding

Mobiliteit is een bepalende factor voor de leefbaarheid van Zeeland. De combinatie van een kwetsbaar mobiliteitssysteem en opschaling van voorzieningen kan de leefbaarheid onder druk zetten. De bereikbaarheid moet in heel Zeeland gegarandeerd zijn om de leefbaarheid op peil te houden. Goede verbindingen naar de steden die om Zeeland heen liggen zorgen dat inwoners en bezoekers van Zeeland kunnen profiteren van de voorzieningen in (groot)stedelijke gebieden. Voor het vestigingsklimaat zijn goede verbindingen binnen Zeeland en snelle verbindingen met omliggende regio's essentieel. Imago-onderzoek laat zien dat voor verschillende leeftijdsgroepen, bij de overweging om zich in Zeeland te vestigen, bereikbaarheid bij de belangrijkste vestigingsfactoren hoort en van die belangrijkste factoren het laagste rapportcijfer krijgt. Daarnaast speelt als factor de groei van het toerisme en de steeds langer wordende toeristische periode, wat een steeds groter wordende drukte op het Zeeuwse wegennet met zich meebrengt. Ook biedt mobiliteit juist een mooie (belevings)factor om Zeeland te verkennen.

Reizigers willen veilig, snel en gemakkelijk van deur tot deur kunnen reizen. De behoefte van de reizigers om van a naar b te kunnen komen verandert niet, wél de manier waarop die die behoefte kan worden bediend. Mobiliteit zit namelijk in een transitie. De verschillende modaliteiten veranderen. Denk aan de elektrische fiets, de opkomst van deelmobiliteit en de veranderingen binnen het openbaar en doelgroepenvervoer. De mogelijkheden om mobiliteit (digitaal) te plannen, boeken, gebruiken en betalen zijn in opmars, waardoor grenzen tussen openbaar vervoer (OV), doelgroepenvervoer, eigen mobiliteit en privaat mobiliteitsaanbod vervagen. De vervanging van voertuigen op fossiele brandstoffen door zero-emissie voertuigen laat een exponentiële trendbeweging zien. Dat gegeven maakt dat stakeholders in Zeeland samen nadenken en werk maken van de verbetering van de mobiliteit in Zeeland. De bevoegdheden op het gebied van de mobiliteit zijn verdeeld over diverse overheden, wat de noodzaak tot samenwerking benadrukt. Eind 2024 eindigt de huidige openbaar busvervoer concessie in Zeeland. Gezien de verschillende ontwikkelingen is het daarom van belang gezamenlijk strategie te bepalen voor 2025 en verder.

1.2 Ambitie

Bovenstaande noopt om de Zeeuwse insteek op de toekomst van mobiliteit te bepalen. De ambitie is met een nieuwe insteek de stap te maken naar slimme en duurzame mobiliteit. Hierbij wordt het aanbod afgestemd op de vraag naar mobiliteit. Dit gebeurt door inzet op een samenspel van innovatieve technologische systemen en klassieke vervoersvormen (bus, trein, ferry). De komende tijd is een doorontwikkeling noodzakelijk in het samenspel tussen fijnmazige systemen en verbindingen die met de grote bus worden bediend.

De reiziger komt daarbij centraal te staan. Het perspectief van de reiziger is het uitgangspunt en niet het denken vanuit verschillende overheden in losse systemen. Doordat de reiziger via Mobility as a Service-apps en (telefonisch) via de mobiliteitscentrale makkelijker vervoerwijzen kan combineren en daardoor ook meer keuze krijgt in de van deur tot deur vervoersmogelijkheden. Het benutten van data en het beschikbaar maken van data is een belangrijke basis voor een goed mobiliteitssysteem.

Mobiliteit wordt georganiseerd zodat iedereen daar makkelijk gebruik van kan maken. Dit in lijn met de uitgangspunten van het VN-verdrag voor de rechten van de mens met een beperking. Zoveel als mogelijk kan gebruik worden gemaakt van de reguliere mobiliteitssystemen. Voertuigen en hubs worden daarop ingericht. Voor de meest kwetsbare groepen zijn er specifieke mogelijkheden via het doelgroepenvervoer. Daarbij is de

ambitie om ook de mogelijkheid te bieden om deels via doelgroepenvervoer en deels met reguliere mobiliteit de reis af te leggen.

De veranderingen in de mobiliteit stoppen in de komende periode niet. Die zullen met wisselende snelheden doorgaan. Dat vraagt dat in Zeeland blijvend wordt ingespeeld op ontwikkelingen. Dat er een klimaat wordt gecreëerd waarin het normaal is om nieuwe mogelijkheden uit te testen en bij bewezen maatschappelijke meerwaarde uit te rollen.

1.3 Betekenis voor strategie tot 2035

Gericht wordt op een toekomstig mobiliteitssysteem dat aansluit op de behoeften van de individuele reiziger. Dat gaat niet vanzelf. Er moet gewerkt worden aan verschillende elementen en randvoorwaarden om dat tot stand te laten komen.

Snelle OV-verbindingen binnen Zeeland en tussen Zeeland en omliggende steden zijn belangrijk om de bereikbaarheid van Zeeland op peil te houden. Met de trein, busverbindingen en de Westerschelde Ferry wordt een hoofdnetwerk van snelle verbindingen gerealiseerd. Deze verbindingen zijn maximaal een factor 2 langzamer dan dezelfde verbinding met de auto. Scholieren en studenten blijven een belangrijke doelgroep, waarvoor ook specifieke buslijnen beschikbaar zijn.

Figuur 1: Intercity door Zeeland

Vanuit de basis van de haltetaxi wordt gebouwd aan een fijnmazig systeem van flextaxi's en kleine busjes in combinatie met het doelgroepenvervoer, vrijwilligersinitiatieven en deelmobiliteit. Dit systeem moet de garantie bieden dat iedere inwoner binnen 2,5 kilometer een opstaplocatie heeft, met een passende mobiliteitsmogelijkheid. Voor de meeste inwoners zal dit dichter bij huis zijn, omdat dergelijke opstappunten in dorpen en woonwijken te vinden zijn op een afstand van maximaal 500 meter. Buiten de bebouwde kom wordt 2,5 kilometer als maximum afstand tot een opstappunt gegarandeerd. Met die fijnmazige mobiliteits-mogelijkheden kan iedereen op een makkelijke manier een hub bereiken. Stap voor stap wordt hierbij een systeem ontwikkeld, zodat steeds meer de mogelijkheden van Mobility as a Service worden benut. Zodat reizigers kort van te voren in hun MaaS-app of telefonisch kunnen aangeven van welk opstappunt naar welke locatie ze willen en steeds meer ritten dankzij een automatische planning kunnen worden gecombineerd.

Fietsen en wandelen blijven naast de georganiseerde mobiliteit de belangrijkste elementen. Het zijn niet de technologisch ingewikkelde mobiliteitsvormen, maar wel de slimste manieren van mobiliteit. Gezond en schoon, maar beperkt in de afstanden die kunnen worden afgelegd. Met de opkomst van de elektrische fiets is de afstandsgrens en inspanningsgrens verlegd. Niet voor iedereen is het mogelijk om via wandelen of fietsen bij een opstappunt te komen. Daarom is het belangrijk dat met doelgroepenvervoer wordt gegarandeerd dat de meest kwetsbare mensen en specifieke groepen kunnen rekenen op vervoer van deur tot deur, dat met het nodige maatwerk is georganiseerd.

Door steeds meer datagestuurd te gaan werken kan de inzet van voertuigen worden geoptimaliseerd en wordt het mobiliteitsaanbod aangepast op de mobiliteitsvraag bij locaties. De mobiliteitsmogelijkheden die door overheden worden ondersteund zijn Zero-Emissie of worden uiterlijk in 2030 vervangen door Zero-Emissie voertuigen. Zero Emissie voertuigen stoten geen restproducten uit die schadelijk zijn voor mens en omgeving, zoals CO_2, stikstofverbindingen, of fijnstof. Daarnaast maken deze voertuigen gebruik van duurzaam opgewekte energie.

Daarbij is het besef dat “de reiziger” van persoon tot persoon verschilt en dat verschillende doelgroepen/ reizigers wellicht een verschillende aanpak vragen (zo vraagt bijvoorbeeld een scholier andere kwaliteit van het systeem dan een toerist). Gezamenlijk wordt een goede basis gelegd, waarbij initiatieven van vrijwilligers en private partijen worden gestimuleerd om verder in te spelen op de behoeften van verschillende doelgroepen.

Waar de reiziger via meerdere modaliteiten reist, worden deze verknoopt op hubs. Daar worden de verbanden gelegd tussen snelle verbindingen en fijnmazige mobiliteitsoplossingen. Deze hubs krijgen een vast kwaliteitsniveau en zijn herkenbaar, zodat de reiziger weet waar hij op kan rekenen. Stap voor stap wordt geïnvesteerd om dit kwaliteitsniveau in Zeeland te gaan bereiken. De kwaliteit van de hubs is een belangrijke voorwaarde om diverse vormen van mobiliteit met elkaar te verknopen.

Een samenhangend mobiliteitssysteem vraagt samenwerking. Verschillende verantwoordelijkheden tussen overheden, contracten en contractvormen mogen niet in de weg staan om het voor de reiziger best beschikbare aanbod te kunnen creëren, binnen de budgettaire middelen die daarvoor beschikbaar zijn. In een mobiliteitscentrale zal expertise gebundeld worden en wordt gezorgd voor regie over de verschillende mobiliteitsvormen heen. De mobiliteitscentrale zal adviezen geven aan de verantwoordelijke overheden, die de besluitvorming in handen hebben. Daarbij zijn gemeentenen verantwoordelijk voor het doelgroepenvervoer, wordt gezamenlijke besluitvorming georganiseerd over de fijnmazige mobiliteit en is de provincie verantwoordelijk voor de grote bus. De mobiliteitscentrale zal bijvoorbeeld adviseren over wanneer op een route en tijdstip het gewenst is met grote bussen te rijden en waar en wanneer juist fijnmazige mobiliteitsopties beter voldoen. De samenwerkingsvorm voor die mobiliteitscentrale wordt in de komende periode, tussen uitgewerkt. Daarbij is de samenwerking met en tussen private initiatiefnemers, vervoerbedrijven en vrijwilligersinitiatieven essentieel om een goed mobiliteitsaanbod in Zeeland te garanderen.

Data en systemen om de reis makkelijk te kunnen plannen, boeken, gebruiken en betalen zijn belangrijke randvoorwaarden voor het laten slagen van de ambities. Een regionaal datateam gaat de Zeeuwse overheden begeleiden om kwalitatief goede data beschikbaar te krijgen en beschikbaar te stellen aan andere partijen via het Nationaal Toegangspunt Mobiliteitsdata. Daar waar noodzakelijk zal dit worden aangevuld met specifieke (kwantitatieve maar ook zeker kwalitatieve) Zeeuwse data op het gebied van de wensen/vraag van de reiziger. Data uit de systemen biedt geanonimiseerd en op een veilige manier inzicht in de mobiliteitsvraag. Gezamenlijk wordt die data gebruikt om het aanbod steeds gerichter op de mobiliteitsvraag te organiseren en daarmee stap voor stap de reiziger beter en efficiënter bedienen.

Met het Living Lab Slimme Mobiliteit wordt een start gemaakt om nieuwe mobiliteitsoplossingen in Zeeland uit te testen en ontwikkelingen te versnellen. Het Living Lab biedt een klimaat waar partijen gezamenlijk als uitgangspunt hebben om het Zeeuwse mobiliteitssysteem blijvend te verbeteren en te vernieuwen. Zowel bij de ontwikkeling, het testen als ook het implementeren van nieuwe mobiliteitsoplossingen vormt samenwerking de crux. Het realiseren van deze strategie is dan ook een gezamenlijke (mooie) uitdaging waarmee Zeeland duurzamer, leefbaarder en bereikbaarder wordt.

2 Inleiding Uitwerking

2.1 Huidige Situatie

De toekomst begint bij het hier en nu. Het hier en nu brengt veel onzekerheid met zich mee. Begin 2019 was de gedachte dat de ontwikkeling van aantallen reizigers voor een aantal doelgroepen goed ingeschat kan worden. Trends uit het verleden en bijvoorbeeld de te verwachten aantallen scholieren gaven daarvoor een goede basis. De Coronaperiode heeft laten zien hoeveel er in korte tijd kan veranderen, waarbij onduidelijk is hoeveel blijvende effecten dit heeft op de reizigers.
Voor Corona waren er redenen in overvloed om tot een nieuwe strategie te komen voor de toekomstige mobiliteit in Zeeland en fundamenteel te kijken naar de huidige werking van het mobiliteitssysteem. Die redenen zijn eerder versterkt dan verminderd. Er is meer flexibiliteit nodig, reizigers moeten makkelijker keuzes kunnen maken tussen verschillende mobiliteitsvormen en het belangrijkst is dat de reiziger centraal moet staan en niet de mobiliteitsvorm.

Daarbij wordt rekening gehouden met de huidige omstandigheden. In de Marktverkenning Openbaar Vervoer Zeeland zijn marktpartijen bevraagd op meningen ten aanzien van verschillende mogelijke keuzes en de invloed van Corona op het al dan niet inschrijven bij de aanbesteding van een volgende concessie voor de grote bussen. Hieruit blijkt dat het voor vervoersbedrijven belangrijk is dat er binnen lopende concessieselders in het land goede afspraken zijn gemaakt voor de concessieperiode. Wanneer er nog veel onzekerheden in lopende concessies spelen dan zal er een grotere terughoudendheid zijn om een aanbod te doen voor de Zeeuwse concessie.

2.2 Landelijk Beleid

In de landelijke Schets Mobiliteit 2040 zijn de lijnen voor het toekomstige mobiliteitsbeleid in Nederland uiteengezet. Daarbij wordt geschetst dat de huidige ontwikkelingen op mobiliteitsgebied zo snel gaan dat het moeilijk te voorspellen valt hoe de mobiliteit in 2040 eruit zal zien, maar wel dat die er anders uit zal zien. De nationale ambitie is: “…een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem, waarbij de gebruiker en diens deur-tot-deur-reis centraal staat en de impact op de leefomgeving minimaal is. Onze mainports, stedelijke gebieden en andere economische centra zijn uitstekend met elkaar verbonden en met Europa en de rest van de wereld. Nederland is wereldwijd nummer één in logistiek en koploper in intelligente transportsystemen, zelfrijdende voertuigen en andere innovatieve mobiliteitstoepassingen.” (Schets Mobiliteit naar 2040: veilig, robuust, duurzaam, Ministerie I&W, juni 2019)

Voor de inzet op de innovatieve mobiliteitsontwikkelingen zijn landelijk de handen ineengeslagen. Dit gebeurt via de samenwerking ‘Krachtenbundeling Smart Mobility’. Geen losse en op zichzelf staande pilots meer, maar een samenhangende aanpak. Gericht op grootschalige toepassing in de praktijk, waarin beleid, werkwijzen, kennisontwikkeling en investeringen goed op elkaar aansluiten.

Het OV-toekomstbeeld 2040 geeft de invulling op nationaal niveau aan de ontwikkeling van het OV-netwerk. Als contour is daarvoor al in 2019 geschetst: “In het dichtbevolkte stedelijk gebied wordt ingezet op een groot ov-netwerk met directe verbindingen naar drukbezochte plekken, kortere wachttijden en hogere frequenties. Aan de randen van stedelijke gebieden en in dunbevolkte regio’s moet worden geïnvesteerd in nieuwe, gebruiksvriendelijke en slimmere voorzieningen. Voorzieningen die aansluiten op de behoeften van reizigers, zoals deelauto’s, zelfrijdende busjes en e-fietsvoorzieningen.”

In de contouren van het Toekomstbeeld OV 2040 wordt via drie pijlers geschetst op welke wijze het OV van de toekomst wordt vormgegeven. Ten eerste de focus op de kracht van het OV, met daarbinnen een frequente verbinding in een ring van steden, een versnelde aansluiting van de landsdelen en een hoogwaardige verbinding met onze buurlanden. Ten tweede een drempelloze reis, waarbij stations binnen en buiten die ring hoogwaardige knooppunten zijn voor een drempelloze aansluiting op lokaal of regionaal vervoer en de fiets. Ten derde wordt er geïnvesteerd in veiligheid, duurzaamheid en het ontzien van omwonenden.

In het landelijke Perspectief 2030 (beleidsdocument toerisme) wordt een doorkijk gegeven van het toeristisch perspectief voor Nederland in 2030. Belangrijke kenmerken voor de mobiliteit in 2030 zijn dat ook hier de trend van bezit naar gebruik zichtbaar is, zowel naar de bestemming als op de bestemming. Daarnaast spelen technologische ontwikkelingen een belangrijke rol en is een duidelijke trend zichtbaar dat de toerist meer en meer op zoek is naar unieke ervaringen, ook tijdens zijn reis. Dit wordt gecombineerd met de voorspelling dat het verblijfstoerisme in Zeeland in 2030 met 50% toeneemt (voorspelling precorona) en dat dit grote consequenties heeft voor onder andere de leefbaarheid én het mobiliteitssysteem (zowel toeristisch als voor de eigen inwoners).

2.3 Perspectief Reiziger

De reiziger moet in de toekomst centraal staan. Mobiliteit als een dienst aan de reiziger. Systeemgrenzen vervagen steeds meer. Wat is dan voor die reiziger belangrijk? Uit het totaal van gevoerde gesprekken (combinatie van werksessies, brede bijeenkomsten en gesprekken met reizigers) zijn acht belangen naar voren gekomen.
Deze zijn in willekeurige volgorde hieronder aangegeven:

Flexibiliteit en comfort
Wandelen, fietsen en de auto worden bij voorkeur gekozen vanwege de flexibiliteit die deze bieden. Het zijn flexibele en makkelijke opties. Geen drempels en je kunt zelf kiezen wanneer je vertrekt. Belangrijk is dat de reis zelf ook comfortabel is.

Zekerheid
Iedereen die heeft staan wachten op een bus die niet kwam, een grote treinvertraging had, in voor het gevoel eindeloze files terecht kwam of mis heeft gegrepen omdat er geen deelfiets meer beschikbaar was, weet hoe vervelend dit is. Zekerheid over beschikbaarheid en de reistijd vormen de basis.

Veiligheid
Je veilig voelen is een belangrijke basiswaarde. In het verkeer, in het voertuig en ook op een plek waar je moet wachten. Voorzieningen op een knooppunt moeten afgestemd zijn op de laatst vertrekkende bus en/of trein of er dient een alternatieve mobiliteitsvorm aanwezig te zijn die geen vertrektijden heeft.

Inclusiviteit en toegankelijkheid
Mobiliteit is een voorwaarde om maatschappelijke mee te kunnen doen. Dat betekent dat er in het mobiliteitssysteem aandacht moet zijn voor de maatregelen die dat garanderen. Dit conform het VN-verdrag voor de rechten van de mens met een beperking.

Figuur 2: Busstation Hulst

Betaalbaarheid

Voor de reiziger is betaalbaarheid een belangrijke component in de afweging. Publiek vervoer is voor een deel van de gebruikers de enige keuze die ze hebben. Juist voor die reizigers is de betaalbaarheid een extra aandachtspunt. Betaalbaarheid heeft ook een keerzijde. Wil mobiliteit ook structureel en robuust kunnen worden gegarandeerd, dan dient het ook als totaal voor overheden betaalbaar te zijn. Waar het ondernemers betreft moeten inkomsten opwegen tegen kosten en risico's,

Goede informatie

Om een keuze te kunnen maken is goede informatie een randvoorwaarde. In het digitale tijdperk gaat het steeds meer om digitale informatie, maar daarnaast blijven andere informatiebronnen belangrijk. Ook wordt aangegeven dat communicatie tussen de verschillende mobiliteitsvormen bij een overstap van belang is.

Menselijke factor

Veiligheid doordat er iemand op een knooppunt aanwezig is, de buschauffeur die met een passagier een praatje maakt en waarschuwt wanneer de uitstaphalte eraan komt, de (telefonische) hulp voor het plannen en boeken van een rit of de OV-ambassadeur die iemand op weg helpt in het OV. Het zijn allemaal elementen die laten zien dat het ook gaat om het persoonlijke contact, direct of indirect, dat bepalend is of in de systemen uit de voeten kan worden gekomen.

Prettig wachten

Niemand houdt van wachten op een verbinding. Reizigers willen binnen een maatschappelijk acceptabele tijd op hun bestemming zijn. Aansluitingen moeten snel en direct zijn en als er dan toch gewacht moet worden, dan is dat minimaal op een locatie waar je een kopje koffie of ander drankje kan krijgen, waar je even kan zitten, beschermd bent tegen weer en wind en waar je in het donker niet alleen op een afgelegen locatie staat.

Deze belangen zijn niet uitputtend. Voor specifieke groepen is bijvoorbeeld snelheid heel belangrijk en voor bijvoorbeeld toeristen speelt de beleving een grote rol. Deze acht belangen komen het meest breed naar voren. Daarbij hoort de aandacht dat voor iedere reiziger de weging anders zal zijn.

In deze strategie is bij de uitwerking aandacht besteed aan deze acht belangen, zoals wat dit betekent voor de knooppunten. De uiteindelijke waardering van de reiziger en hoe de ervaring is, komt niet voort uit wat er op papier staat. Die komt voort uit de praktijk. In hoofdstuk 9 wordt ingegaan op welke wijze deze belangen worden meegenomen bij monitoring en evaluatie.

3 Duurzame Mobiliteit

3.1 Ambities Duurzame Mobiliteit

De sector verkeer en vervoer is verantwoordelijk voor 29% van de totale nationale CO2 uitstoot. Wegvervoer heeft met 21% van de totale CO2 uitstoot – ofwel 72% van de sectorale uitstoot – het grootste aandeel in de uitstoot van broeikasgassen. In de Regionale Energiestrategie Zeeland (RES) is bepaald dat die uitstoot in 2030 met 49% gereduceerd moet zijn. Cijfermatig komt deze doelstelling neer op een CO_2 reductie van 1.029 Kton in mobiliteit (personen- en goederenvervoer) ten opzichte van 1990. Daarnaast is de sector verkeer en vervoer landelijk verantwoordelijk voor 16,4% van de stikstofuitstoot. Dit uitstoot moet omlaag om te kunnen voldoen aan de stikstofdoelstellingen.

Zowel het veranderen van ons mobiliteitsgedrag als ook het verduurzamen van de voertuigen vormen manieren om te komen tot de vermindering van de uitstoot van stoffen die voor mens, klimaat, milieu en natuur schadelijk zijn. Door slimmer en meer gezamenlijk te reizen neemt de efficiëntie van de mobiliteit toe en de uitstoot af. Daarnaast zal door faciliterende maatregelen het autobezit deels verschuiven naar autogebruik, resulterend in een vermindering van het totaal aantal auto's. Dit in samenspel met auto's en andere voertuigen die zero-emissie (schoon) worden.

3.2 Zero Emissie

De nationale ambitie is dat in 2030 *nieuwe* personenvoertuigen emissievrij zijn (Zero-Emissie). Hierbij wordt vooral ingezet op de transitie van fossiele brandstoffen naar elektrisch aangedreven voertuigen. De prognose uit het klimaatakkoord is dat het aantal elektrische personenwagens in 2030 zo'n 1,9 miljoen bedraagt. Daarnaast wordt nog een sterke groei verwacht in elektrische bussen, bestelauto's, vrachtwagens, binnenvaartschepen en overig elektrisch transport/vervoer. In Zeeland wordt het doel gezet om met ingang van de nieuwe busconcessie in 2025 alleen zero emissie bussen te laten rijden. Dit in lijn met het landelijk afgesloten Bestuursakkoord Zero-Emissie Busvervoer. De ambitie uit het klimaatakkoord is om ook in het doelgroepenvervoer een reductie van 49% te realiseren in 2030.

De elektrificatie van mobiliteit draagt bij aan een schonere leefomgeving met minder geluidsoverlast – er is immers geen uitstoot en motorgeluid. Hiermee sluit de opgave om de Zeeuwse mobiliteit te verduurzamen naadloos aan bij het Schone Lucht Akkoord (SLA), welke zich richt op het verminderen van schadelijke stoffen in de lucht. Elektrische mobiliteit wordt in steeds meer gevallen economisch voordeliger vanwege de lagere gebruiks- en onderhoudskosten. De RES stelt dat elektrisch rijden voor het overgrote deel van de mobiliteitsvormen een oplossing biedt en alleen waar elektrische mobiliteit niet mogelijk is komen alternatieven in beeld.

Figuur 3: Elektrische lesmotor

Voor de productie van alternatieve brandstoffen is namelijk veel (groene) energie nodig, die beter direct gebruikt kan worden. Zo geldt momenteel dat op eenzelfde hoeveelheid energie een batterij-elektrische auto ongeveer drie keer zo ver komt in vergelijking met een waterstof aangedreven auto. In de Regionale Energie Strategie is daarom een waterstofladder opgenomen. Die ladder stelt welke gebruiksvormen geprioriteerd moeten worden als

het gaat om waterstof. Op de eerste trede staat waterstof als grondstof in de industrie, daarna volgt waterstof als bron voor hoge temperaturen in de industrie (trede twee). Op de vijfde en laatste trede volgt waterstof voor auto's en bussen. Dit betekent dat voor personenmobiliteit in Zeeland als eerste wordt gekeken naar de mogelijkheden van gebruik van elektrische voertuigen. Wanneer voor bepaalde routes of dienstregeling een elektrische bus geen volwaardige mogelijkheden biedt, kan worden gekeken naar de waterstofbussen waar in andere regio's pilots mee zijn gedaan.

3.3 (Laad)infrastructuur

De omslag naar slim en emissieloos rijden vraagt om een herinrichting van infrastructuur. Om al het elektrisch vervoer in de toekomst van energie te kunnen voorzien, ligt er een enorme taak betreffende het opschalen van laadinfrastructuur en het elektriciteitsnetwerk. In Zeeland wordt voor personenvervoer toegewerkt naar 3.000 (semi)-publieke laadpalen in 2025 en 10.000 in 2030. De Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) biedt hiervoor de benodigde ondersteuning richting gemeenten. Op regionaal niveau is de aanpak voor laadinfra in Zeeland opgenomen in de Regionale Aanpak Laadinfrastructuur (RAL). Deze is afgestemd met de Regionale Energie Strategie (RES). In de RAL trekken Zuid-Holland en Zeeland als samenwerkingsregio Zuidwest samen op en werken aan een forse uitbreiding van het aantal laadpunten en een slim, dekkend, toegankelijk en betaalbaar laadnetwerk. Zo hebben alle Zeeuwse gemeenten beschikking over een 'laadpaalplankaart' die aangeeft waar laadpalen het meest effectief zijn. Deze kaarten zijn opgesteld in samenwerking met gemeenten en netbeheerder en geven daarmee een solide handvat voor plaatsing van laadpalen. Daarnaast geeft dit gemeenten de kans om vooraf besluiten te nemen over laadpalen en zo de doorlooptijd van aanvragen significant korten.

Figuur 4: Laadpalen bij verblijfsaccomodatie

in te

Ruimte op het net is een harde voorwaarde voor de transitie naar schone mobiliteit. Dit vraagt om een nauwe samenwerking met de netwerkbeheerder. Zo wordt er gericht op de koppeling van lokale duurzame opwek met (duurzaam) verbruik, wat een uitkomst biedt om het elektriciteitsnet te ontzien. Ook wordt ingezet op slimme oplaadtechnieken die zorgen voor een evenwichtige energievraag door het dempen van pieken en dalen in de elektriciteitsvraag. Daarnaast is voor de realisatie van snelladers in Zeeland is een snellaadanalyse gedaan in samenwerking met Netbeheerder Enduris en de Zeeuwse gemeenten. Bij het delen van laadinfrastructuur wordt zo breed mogelijk gekeken, waarbij ook de koppeling van laadgelegenheden voor grote bussen, collectief vervoer en logistiek aan de orde komt. Om de energietransitie voor mobiliteit succesvol te laten verlopen zijn hechte samenwerking, kennisdeling, en het gebruik innovatieve oplossingen cruciaal en daarmee onmisbaar.

3.4 Samenspel

Om mobiliteit in Zeeland te verduurzamen is wisselwerking tussen verschillende projecten van belang. Zo kan laadinfrastructuur bijvoorbeeld meerdere modaliteiten bedienen en een slimmer mobiliteitssysteem zorgt voor een nieuwe invulling van de mobiliteitsbehoefte. Zero Emissie deelmobiliteit is een belangrijke mogelijkheid om

vrijheid en flexibiliteit te bieden aan inwoners als ook bezoekers (zakelijk en toeristisch). De Regionale Energie Strategie stelt ook dat het aantal zakelijke kilometers gereduceerd moet worden. Een flexibeler en schoon mobiliteitssysteem biedt ook zakelijke reizigers een aantrekkelijk alternatief voor de auto, en kan daarmee de zakelijke kilometers en daarmee de uitstoot verminderen. Daarnaast wordt met werkgevers een werkgeversaanpak opgesteld om naast het aanbod ook de noodzaak voor zakelijke autokilometers te verminderen.

Het plaatsen van laadinfrastructuur op de juiste plekken – onder andere op knooppunten – faciliteert slimmer reizen en interoperabiliteit van mobiliteitsvormen. In volgende hoofdstukken volgt een verdieping op het invullen van slimmer reizen en het verbinden van mobiliteitsoplossingen. De wisselwerking tussen slim en schoon zorgt voor een toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk in Zeeland.

Samenvattend wordt in deze strategie het bredere mobiliteitssysteem beschouwd waarin schoon en slim samensmelten tot één geheel. Dat vergt een sterke koppeling van projecten en organisaties. Naast een uitdaging op gebied van kennis en techniek is de transitie in mobiliteit daarmee ook een uitdaging op het gebied van samenwerking. De Regionale Mobiliteitsstrategie kent hierdoor een sterke relatie met de Regionale Energie Strategie en de Regionale Agenda Laadinfrastructuur. Duurzame elektrische mobiliteit vraagt immers om voldoende beschikbaarheid van duurzame energie en laadinfrastructuur, terwijl het andersom voor Regionale Energiestrategieën van belang is om rekening te houden met de energievraag van elektrisch vervoer en het gebruik van elektrische voertuigen als energieopslag. Dit moet echter wel ondersteund worden door voldoende en technisch afdoende (snel)laadinfrastructuur. Daarnaast is er een relatie met het Schone Luchtakkoord en de Strategische Aanpak Stikstof. De overstap naar Zero-Emissie mobiliteit zorgt immers voor een sterke daling in de uitstoot van voor mens en dier schadelijke stoffen.

4 De mix van mobiliteit

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt verder invulling gegeven aan de richtinggevende keuze op het gebied van de mix van mobiliteit, in lijn met het landelijke OV toekomstbeeld 2040. Daarbij is de eerste stap om eigen vervoer voor verplaatsingen over korte afstand zo goed mogelijk te faciliteren. Dit kan te voet, met de fiets en met de auto. Tevens willen we het aanbod van flexibele fijnmazige mobiliteit uitbreiden, waarmee iedere reiziger een passende mogelijkheid heeft om van deur tot knooppunt en van knooppunt tot bestemming te komen. Voor de meest kwetsbare reizigersgroepen blijft de deur tot deur reis gegarandeerd, maar is wel nader onderzocht welke kansen er zijn om dat anders dan alleen met de WMO-taxi in te vullen. Deze uitbreiding van flexibele fijnmazige oplossingen wordt gecombineerd met een netwerk van vaste snelle verbindingen (grote bus en trein) tussen de grote knooppunten en steden binnen en buiten Zeeland. Via regiotafels is de mix van mobiliteit op hoofdlijnen uitgewerkt, waarbij ruimte is voor regionaal/ lokaal maatwerk en maatwerk voor de toeristische bezoeker.

Door de uitrol van MaaS-apps (Mobility as a Service) wordt plannen, boeken, betalen en reizen makkelijker. Daarmee kan MaaS helpen om de mix van mobiliteit in Zeeland te vinden en daarmee ook reizen.

4.2 Strategische keuzes

Eigen vervoer

Goede voorzieningen voor voetgangers en fietsers zijn nodig om korte verplaatsingen goed te kunnen faciliteren. Alleen dan kunnen zij comfortabel en veilig vanaf huis naar voorzieningen, opstappunten, haltes en hubs reizen.

Het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF) wordt in Zeeuwse Fiets Visie nader uitgewerkt. Uitgewerkt wordt hoe de fiets een belangrijke plaats behoudt en nog verder krijgt in het Zeeuwse mobiliteitssysteem. Of het nu om de reis naar werk, school, winkel, sportclub of strand gaat. Op relatief korte afstanden is een grote rol weggelegd voor de fiets. Zo zien we dat scholieren steeds vaker en meer de fiets gebruiken van huis naar school en terug. Een belangrijke randvoorwaarde is de realisatie van een veilig kwalitatief hoogwaardig netwerk van hoofdfietsroutes. Deze hoofdfietsroutes moeten voldoende breedte hebben, zo min mogelijk barrières opwerpen en waar mogelijk prioriteit krijgen bij kruisingen ten opzichte van het overige verkeer. Een kaart van de hoofdfietsroutes is te vinden in bijlage 1. Slimme verkeerslichten kunnen hierbij faciliteren. Voor veel fietsers is het belangrijk dat op de bestemming ook voorzieningen aanwezig zijn, zodat er bijvoorbeeld op het werk omgekleed kan worden, een fiets opgeladen kan worden of het mogelijk is een band te plakken. Werkgevers en onderwijsinstellingen hebben een prominente rol binnen deze ontwikkeling. Tevens is het noodzakelijk om veilige stallingen te faciliteren op de plaats van bestemming of bij een halte of hub veilige stallingen voor de (veelal dure) fietsen te realiseren.

Op deze manier kan fietsen over korte afstand prettig worden gecombineerd met een overstap op een hub of halte naar een snelle OV verbinding. Ook zal de (elektrische) deelfiets een belangrijke rol spelen in het natransport vanaf hubs in stedelijk omgeving en in toeristische gebieden. Voor de recreant is het belangrijk dat er een integraal en toekomstbestendig routenetwerk gefaciliteerd wordt voor langere recreatieve fietsroutes waarbij fietsen het doel zelf is. Vanuit slimme, veilige, gezonde en zero emissie mobiliteit is het een logische en noodzakelijke stap om met overheden, scholen, werkgevers en de toeristische sector een aanpak te ontwikkelen, waarin (veilig) fietsen meer wordt gestimuleerd.

In het Nationaal Toekomstbeeld Fiets is als doelstelling opgenomen een stijging van het aantal fietskilometers met 20% in de periode 2017 – 2027. In Zeeland, een provincie waarin de fiets al veel wordt gebruikt, ambiëren we eveneens een groei van 20%.

De auto blijft naar verwachting in Zeeland de belangrijkste manier voor verplaatsingen over langere afstanden. Hoewel er door verbetering van de mobiliteitsalternatieven andere keuzes beschikbaar komen, is de verwachting dat de auto een sterke positie blijft houden binnen de modal split, waarbij de deelauto als alternatief voor de tweede of derde auto bij een gezin een toenemende rol gaat spelen.

Georganiseerd fijnmazig vervoer

Naast het eigen vervoer is het voor Zeeland belangrijk om meer fijnmazige mobiliteit te organiseren. Het is voor het gebruik van vervoer belangrijk dat je dicht bij huis kunt opstappen en dicht bij je bestemming kunt komen. In steden en woonkernen (binnen de bebouwde kom) wordt gezorgd dat binnen 500 meter er een opstappunt voor fijnmazige vervoer is. Buiten de bebouwde kom wordt de afstand teruggebracht van op sommige locaties wel 10 kilometer naar 2,5 kilometer als maximale afstand tot een opstappunt. Reizigers krijgen daarmee over heel Zeeland de garantie op fijnmazige mobiliteit.

Deze fijnmazige mobiliteit zorgt er tevens voor dat gedurende de hele dag, van 6.00 uur ’s ochtends tot 23.00 uur ’s avonds er vervoermogelijkheden beschikbaar zijn. Waar het in de huidige situatie op sommige locaties niet meer mogelijk is om na 20.00 uur met het OV thuis te komen, wordt met deze fijnmazige invulling daarvoor over heel Zeeland te mogelijkheid geboden.

Voor de reiziger is het belangrijk dat het brede aanbod van fijnmazige mobiliteit en snelle verbindingen makkelijk te plannen, boeken en betalen is. MaaS-apps gaan hier een belangrijke rol in spelen om verschillende reisopties tegen elkaar af te wegen en keuzes te maken binnen de voorkeuren van de reiziger. Uit overleggen met reizigers met een beperking is gebleken dat deze groep reizigers het liefst zelfstandig mobiel is en liever geen gebruik maakt van speciale voorzieningen, maar zo veel mogelijk gebruik maakt van de reguliere mobiliteitsmogelijkheden. Toegankelijke haltes en voertuigen, goede communicatie en, in sommige gevallen met begeleiding, zijn nodig om ook daadwerkelijk gebruik te kunnen maken van de trein, bus of een vrijwilligersinitiatief. Waar dat niet mogelijk is of waar voor specifieke groepen specifieke mogelijkheden nodig zijn wordt dit georganiseerd via het doelgroepenvervoer.

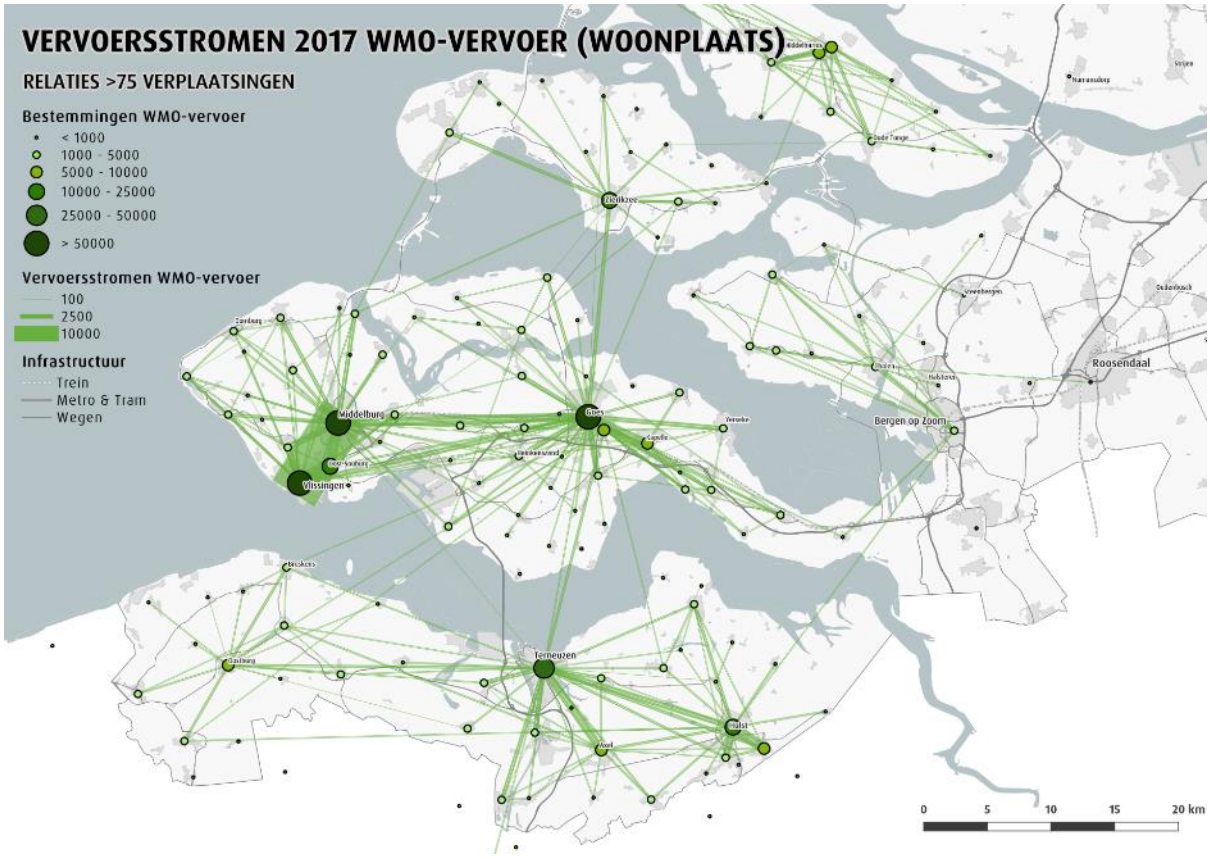
De georganiseerde fijnmazige opties voor de reiziger zijn:

- WMO-vervoer (voor mensen met een indicatie)
- Vervoer voor specifieke doelgroepen: Leerlingenvervoer, vervoer in het kader van de Jeugdwet, vervoer in het kader van de Participatiewet en vervoer van/ naar de dagbesteding.
- Flextaxi
- Buurtbus
- Mobiliteitsconcepten gebouwd op vrijwilligers
- Deelmobiliteit

Doelgroepenvervoer

Elke Zeeuwse gemeente is verantwoordelijk voor het doelgroepenvervoer van haar inwoners. Hieronder valt het leerlingenvervoer naar scholen voor speciaal onderwijs, het vervoer van inwoners met een WMO-indicatie (Wet Maatschappelijke Ondersteuning), vervoer in het kader van de Jeugdwet, vervoer in het kader van de Participatiewet en vervoer van/naar dagbesteding. Elke gemeente heeft eigen voorwaarden in de contracten met vervoerders. Per gemeente verschillen daarnaast de voorwaarden van het WMO-vervoer. Dit betreft de indicatiestelling van inwoners, het tarief en eventuele beperkingen aan het aantal ritten per jaar. De aansturing van de vervoerders hebben de Zeeuwse gemeenten ondergebracht in de Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland (GVZ).

Uit analyse van vervoersstromen (zie ook figuur 5) blijkt dat het doelgroepenvervoer reeds efficiënt wordt georganiseerd en slechts een beperkte winst (3 tot 15%) valt te behalen binnen het domein van het doelgroepenvervoer door reizigers daaruit meer gebruik te laten maken van het OV. Het clusteren van ritten bij het hanteren van een groter tijdraam geeft daarnaast de grootste kans tot efficiencywinst. Dat is echter niet altijd mogelijk. Zo zit een reiziger met een doktersafspraak vast aan een bepaalde tijd. Dat vraagt dus altijd maatwerk.

Figuur 5: Vervoersstromen WMO vervoer in 2017

Een andere optie is om bij het indiceren ook andere mobiliteitsopties mee te wegen en minder specifieke randvoorwaarden en indicaties op te nemen, waardoor er meer kansen zijn om te combineren.
In totaal zijn er dus in beperkte zin mogelijkheden voor kostenbesparingen door verhoging van efficiëntie in het doelgroepenvervoer. Daar staat tegenover als gevolg van de vergrijzing de kosten zonder maatregelen zullen stijgen. De verwachting is dat de gemeentelijke budgetten die in de begrotingen voor de komende jaren geraamd zijn voor doelgroepenvervoer ook nodig zijn om doelgroepenvervoer van voldoende kwaliteit te blijven leveren.

Flextaxi's en flexbussen

Vanuit het concept van de huidige haltetaxi wordt een flextaxisysteem ontwikkeld. Een samenwerking tussen gemeenten en provincie is met de haltetaxi reeds gemaakt. Met deze strategie wordt ingestoken om dit concept verder door te ontwikkelen. Waar er een dichtheid van ritten ontstaat, in samenhang met doelgroepenvervoer, wordt gewerkt aan de doorontwikkeling naar een systeem zoals de Texel-hopper. Hierbij kan kort van tevoren worden gemeld welke rit iemand wil maken en doordat busjes continue door algoritmes bepaalde routes rijden kunnen passagiers continue worden opgepikt en afgezet. Dit als voorloper op zelfrijdende shuttles die op deze manier kunnen gaan functioneren. Zo mogelijk doen we voor 2025 reeds de eerste testen met een dergelijk systeem.

Voor 2025 wordt in eerste instantie doorgebouwd op de basis die de haltetaxi al biedt, zodat er een gegarandeerd betrouwbaar systeem staat. Daarmee dient het fijnmazig taxisysteem (bestaande uit flextaxi's en kleine busjes) als alternatief voor afstanden die niet te voet of met de fiets af te leggen zijn en als extra mobiliteitsoptie voor de reiziger. Hierdoor voorkomen we dat grote bussen met lage bezetting twee keer per uur door kleine kernen en woonwijken rijden. De flextaxi rijdt met klein materieel en alleen als er vervoersvraag is. De meerwaarde van dit fijnmazig taxisysteem is ook om reizigers van en naar hubs en haltes te brengen om zo de snelle lijnen per bus en trein te voeden. Ook voor de toeristische reiziger, die een andere mobiliteitsbehoefte heeft dan een reguliere busreiziger, kan dit fijnmazig taxisysteem een uitkomst zijn. Uitgangspunt van de strategie is dat in iedere kern binnen 500 meter een opstappunt is voor een flextaxi of kleine bus en buiten bebouwde kom binnen 2,5km een opstappunt beschikbaar is. De flextaxi's en flexbussen rijden niet op vaste routes of vaste tijdstippen en kunnen gebruikt worden voor het reizen van maximaal 15 kilometer van opstappunt naar opstappunt of van opstappunt naar hub, zonder parallel aan de snelle bus of trein te rijden. Zo kan een reiziger rechtstreeks van Biggekerke naar Middelburg station met de flextaxi, maar bijvoorbeeld ook van Biggekerke naar Zoutelande. Boven de 15 kilometer zal de reiziger eerst van opstappunt naar halte of hub worden gebracht, om vervolgens een deel van de reis met de grote bus af te leggen. Waar op een efficiënte wijze overstap tussen flextaxi en grote bus kan worden georganiseerd heeft dat de voorkeur. De flextaxi zal maximaal aansluiten op grote bus en trein.

De flextaxi's en flexbussen zijn zeven dagen per week tussen 6 uur 's ochtends beschikbaar en 11 uur 's avonds beschikbaar. Daarmee wordt in het totale systeem gezorgd dat in de vroege ochtenduren en in de avond er in heel Zeeland mobiliteitsopties beschikbaar zijn.

Buurtbus

De buurtbus is op dit moment een belangrijke factor in het bereikbaar houden van Zeeland en dat zal naar de toekomst toe ook zo blijven, wanneer het mogelijk blijft voldoende vrijwilligers beschikbaar te houden voor de verschillende lijnen. Wanneer de buurtbus buiten de spits weinig reiziger vervoert zal in overleg met de vrijwilligers, worden verkend of de buurtbus vaker van een vaste dienstregeling en route af kan wijken om reizigers meer fijnmazigheid te bieden.

De toegankelijkheid is in de huidige buurtbussen niet gegarandeerd. Voor de toekomst moeten alle voertuigen toegankelijk zijn, waardoor ook echt alle reizigers hier gebruik van kunnen maken. De inzet van de buurtbus en de vrijwilligers biedt grote meerwaarde aan het systeem en zal in de toekomst blijvend worden ondersteund.

Vrijwilligersinitiatieven

Concepten zoals de schoolbus Zonnemaire en Thover bewijzen dat ook initiatieven gebouwd op vrijwilligers voorzien in een behoefte. Deze mobiliteitsconcepten zijn niet gebonden aan routes en dienstregeling. Vaak gebeurt dit met kleine voertuigen in het landelijk gebied. Uitdaging is om deze initiatieven in de nieuwe mix van mobiliteit te ondersteunen, zonder het eigenaarschap over te nemen. Deze initiatieven blijven van groot belang bij het voor- en natransport naar hubs. Dit kan door via de Mobiliteitscentrale te faciliteren in backoffice taken en het plannen, boeken en betalen en door beschikbare reizen en stoelen van mobiliteitsinitiatieven via het MaaS systeem goed zichtbaar te krijgen voor de reiziger. Ook vraagstukken zoals het verzekeren van vrijwilligers kunnen door de mobiliteitscentrale worden ondersteund. Met vrijwilligersinitiatieven kan een extra plus worden gecreëerd in fijnmazigheid en/ of gemak ten opzicht van genoemd flextaxisysteem.

Figuur 6 Links: Bus mobiliteitsconcept Thover, rechts Schoolbus Zonnemaire, onderdeel van SD op weg

Deelmobiliteit

De opkomst van deelmobiliteit gaat snel. Waar in het begin de ontwikkeling alleen in de grote steden plaats vond, vindt de toepassing steeds meer over heel Nederland plaats. Deelauto's, deelscooters, deel ebikes en deelfietsen bieden mogelijkheden om zonder eigen vervoer reizen over lange, middenlange en korte afstand in te vullen en daarmee meer bestemmingen bereikbaar te maken. Met de opbouw van fijnmazige mobiliteit kunnen reizigers, met name over korte afstanden, zich verplaatsen naar bestemming ofwel de overstap maken via een hub op het netwerk van snelle trein en busverbindingen. Het realiseren en opereren van deelmobiliteit is een gezamenlijke opgave van markt, overheid en vrijwilligers. Het aanbieden van deelmobiliteit is in essentie een marktactiviteit. Nationaal wordt een programma opgezet om deelmobiliteit over heel Nederland verder uit te rollen en een onderdeel te maken van de mobiliteit. In Zeeland vraagt de ontwikkeling van deelmobiliteit een andere aanpak dan in de dichtbevolkte delen van Nederland. Om deelmobiliteit goed van de grond te krijgen vraagt dit een netwerk dat gekoppeld is aan bedrijven en organisaties die daar gebruik van willen maken. Daarnaast is te zien dat dorpsraden en lokale coöperatievormen initiatieven op het gebied van deelmobiliteit ontplooien. Zo kennen we deelauto initiatieven in onder andere Brouwershaven en Wolphaartsdijk, deelfietsen in Middelburg en Vlissingen en deel E-bikes langs de kust van de gemeente Sluis. Ontsluiting van deelmobiliteit via een MaaS app is cruciaal om deelmobiliteit samen te laten smelten met openbaar vervoer. Via regionaal maatwerk kijken gemeenten en

Figuur 7: Deelauto Stichting Duurzame Mobiliteit Zeeland

provincie waar deelmobiliteit gestimuleerd wordt en met lokale en nationale marktpartijen wordt dan invulling gegeven aan de wenselijke vormen van deelmobiliteit. De overheid kan via cofinanciering helpen om deelmobiliteit op gang te brengen. Op basis van data worden keuzes gemaakt om initiatieven voort te zetten, uit te breiden of te beëindigen. Wanneer de businesscase na de opstartfase niet rendabel is, zal worden overwogen of in wisselwerking met de fijnmazige mobiliteit de maatschappelijke meerwaarde zodanig is dat blijvende publieke financiering wenselijk is.

Regionale verschillen en maatwerk voor de toerist

De samenstelling van de mix van diverse fijnmazige opties zal regionaal verschillen. Daar waar in het landelijk gebied meer behoefte is aan buurtbussen, vrijwilligersconcepten en flextaxi's, zal de vraag naar deelmobiliteit zich meer voordoen in het stedelijk gebied en in toeristische regio's. Om de balans tussen het faciliteren van het toerisme en de leefbaarheid goed te houden zijn hubs in combinatie met deelmobiliteit kansrijke concepten voor het toeristisch gebied, terwijl met de toeristische ondernemers aanvullende mobiliteitsconcepten kunnen worden ontwikkeld voor mobiliteit over langere afstanden.

Snelle bus- en treinverbindingen

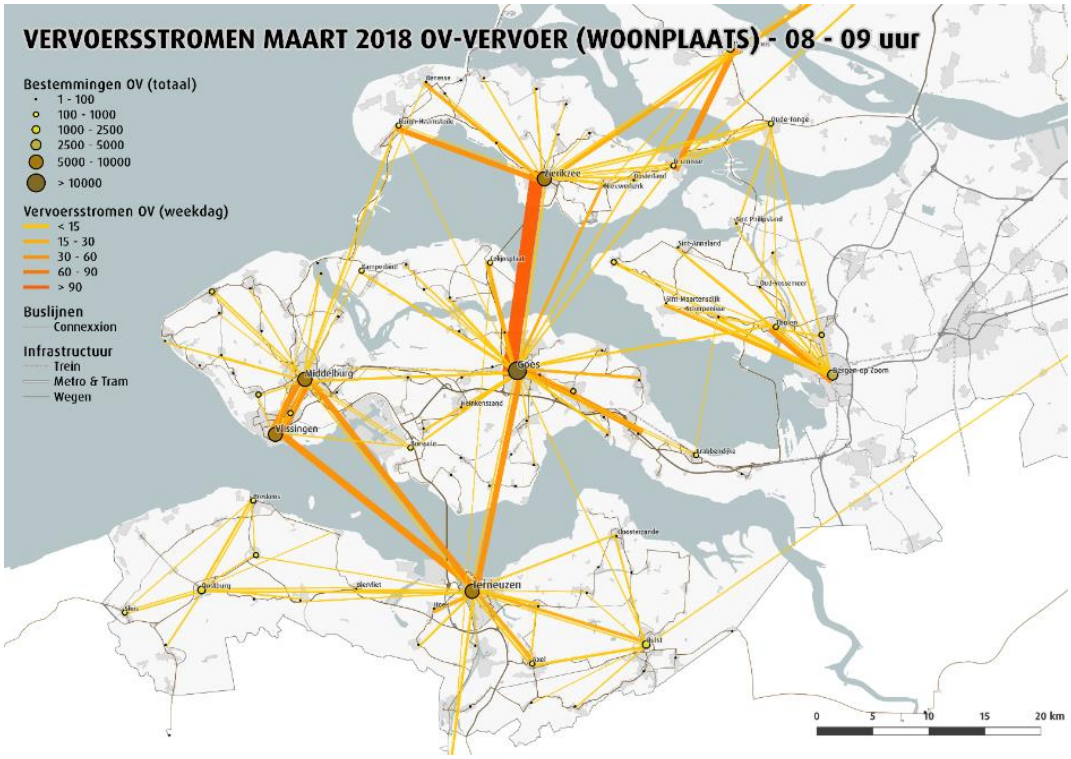
De invulling van het snelle netwerk van OV verbindingen bestaat uit de Westerschelde Ferry, de trein en de busverbindingen. De Westerschelde Ferry verzorgd de verbinding tussen Vlissingen en Breskens, met aansluiting op snelle bussen en fijnmazige mobiliteit. Per december 2021 zal naast de twee sprinters per uur, die alle stations aandoen, één intercity per uur gaan rijden. Deze extra intercity versnelt de verbinding tussen Vlissingen, Goes en Middelburg met de Randstad. Een volgende stap is een verdere versnelling door aansluiting van de Zeeuwse lijn op de hogesnelheidslijn richting Amsterdam. De ambitie is om op termijn te komen tot een volwaardige bediening met twee intercity's en twee sprinters per uur met verdere versnelling naar Brabant en goede overstapmogelijkheden. Het project Rail Gent – Terneuzen biedt in de toekomst ook kansen voor personenvervoer.

Figuur 8: Huidige sprinterverbinding in Zeeland

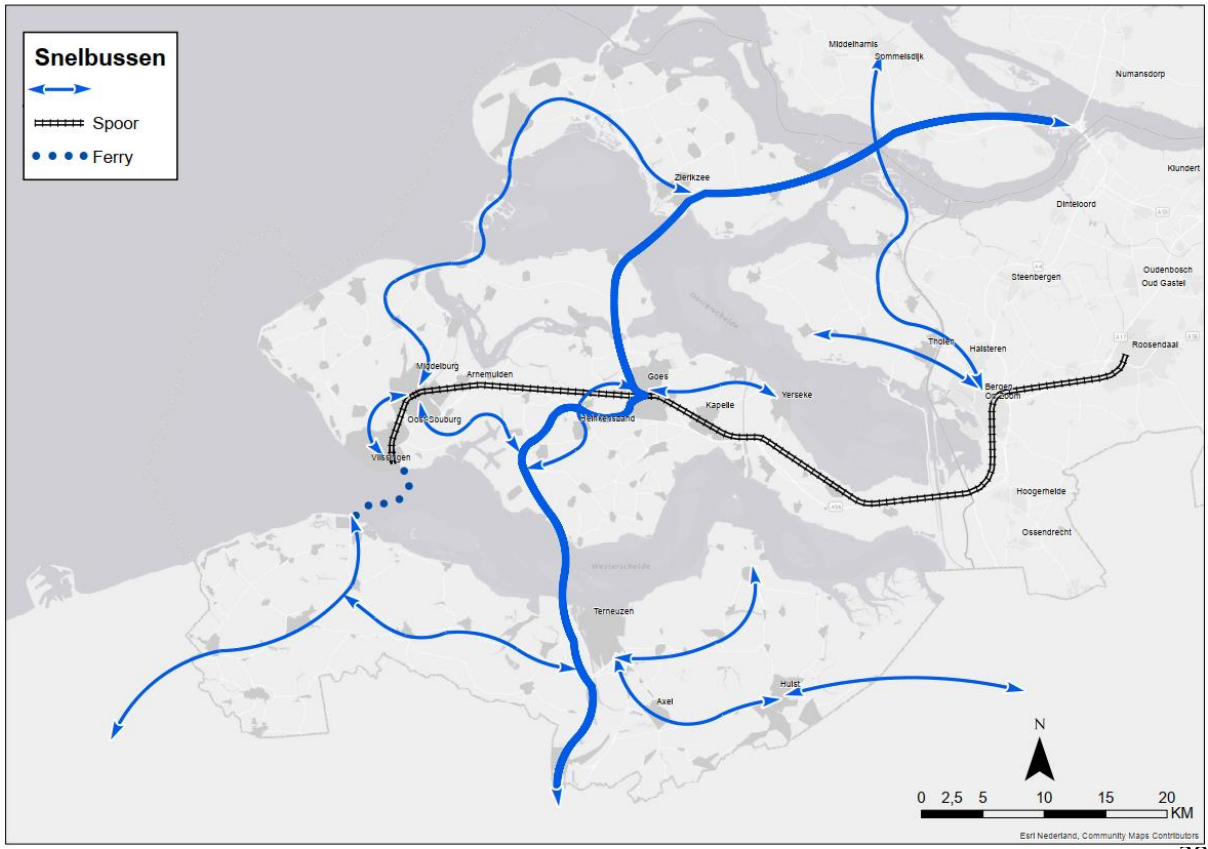
Het netwerk van grote bussen biedt minder verbindingen dan in de huidige situatie, maar wel betere en hoogwaardige verbindingen. Dit snelle OV netwerk heeft niet meer de verzamelende functie, dat met fijnmazige mobiliteit wordt ingevuld, maar wel de verbindende functie. Reizigers kunnen met de trein, ferry en bus snel naar andere hubs reizen en daar via fijnmazige opties het natransport inrichten.

In onderstaande figuur 9 staan de vervoersstromen in het Zeeuwse busvervoer in 2018 in de ochtendspits weergegeven. De analyse van vervoersstromen zijn gebruikt om te bekijken op welke routes en tijden er veel vervoervraag is. Voor de toekomstige ontwikkelingen is de inzet om steeds meer data daarbij te betrekken, zodat niet alleen de huidige gebruiker, maar ook de potentiële gebruiker in beeld komt.

Figuur 9: Vervoersstromen bus in maart 2018 in de ochtendspits

Analyse van die vervoersstromen heeft geleid tot onderstaande kaart, figuur 10, met snelle busverbindingen. Met de pijlen wordt op hoofdlijnen weergegeven waar in de toekomst inzet van grote bussen zal plaatsvinden. Exacte lijnvoering, frequentie en bediening van de vervoervraag in tussenliggende gebieden (waar soms een kernnet verbinding liep) worden bepaald tijdens de aanbesteding en implementatieperiode. In die periode zal bijvoorbeeld ook worden bekeken of een extra insteker de gemeente Veere in alsnog gewenst blijkt te zijn.

Figuur 10: Kaartbeeld met snelle verbindingen per spoor, ferry en grote bus

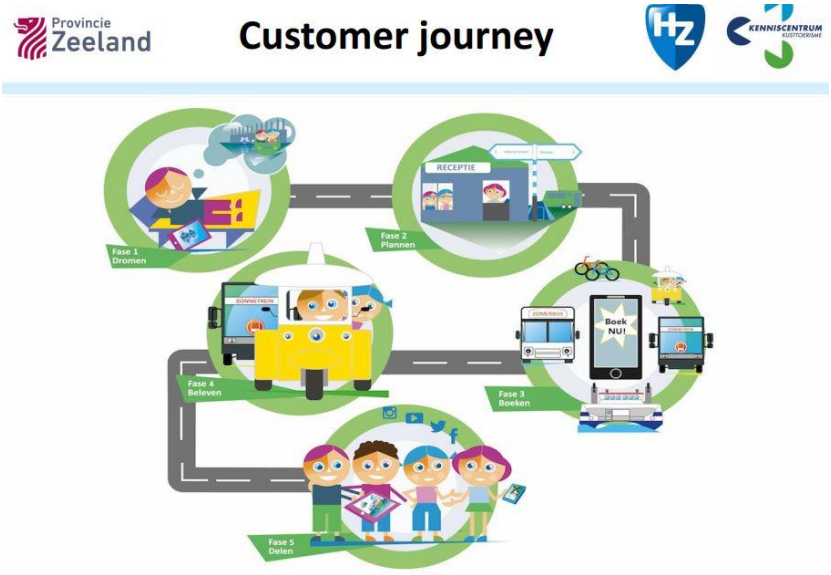
Naast dit netwerk van snelle verbindingen worden buurtbuslijnen en scholierenlijnen behouden. Uitzondering hierop zijn de scholierenlijnen voor het traject dat puur parallel aan het spoor wordt gereden. Buurtbuslijnen rijden in het algemeen op weekdagen tussen 8-18u en scholierenlijnen op weekdagen in de ochtend- en middagspits. Deze lijndiensten zijn te vinden in bijlage 2.

Op de noord-zuid-as, tussen Rotterdam, Zierikzee, Goes, Terneuzen en Gent, wordt gestreefd naar een Bus Rapid Transit (BRT) verbinding, waarin snelle bussen hoogfrequent rijden.

Door de keuze voor deze verbindingen te maken wordt een toekomstvast snel en comfortabel basisnet aan busverbindingen gegarandeerd.

Mobiliteitsopties voor de bezoeker

Ook voor de vele toeristen die jaarlijks Zeeland bezoeken gaat de nieuwe mobiliteitsmix beter inspelen op de behoefte. De toerist is met de trein of bus sneller in Zeeland en heeft meer ruimte om op hubs over te stappen op fijnmazige mobiliteitsopties om Zeeland te beleven. Het toeristisch seizoen is niet alleen in juni tot en met augustus, maar eigenlijk jaarrond. We kennen niet alleen veel verblijfstoeristen, maar ook veel dagjesmensen van binnen en buiten de provincie. Structurerend element binnen de aanpak is de customer journey, de klantreis. Via een viertal stappen (de deelfase is voor de gast zelf), die elke (toeristische) reiziger bewust of in zijn hoofd neemt, wordt mobiliteit voor de toeristische reiziger gestructureerd en georganiseerd.

Figuur 11: Customer journey

In fase 1, de droomfase, speelt data een belangrijke rol. Onder andere via de MaaS-app, de mobiliteitscentrale, maar ook via diverse andere methoden vindt dataverzameling plaats over de reizen van de toeristische reiziger. Op basis van deze data kunnen keuzes worden gemaakt in passend aanbod van mobiliteitsdiensten.

In fase 2, de planfase, wordt de reis daadwerkelijk gepland. Belangrijk daarbij is welk aanbod er beschikbaar is om de reis daadwerkelijk te gaan maken. Daarbij wordt het gebruik van de eigen auto ontmoedigd, omwille van steeds groter wordende drukte én omwille van de beleving van het Zeeuwse landschap. De MaaS-app moet de reiziger hierin faciliteren met onder andere informatie over de verschillende vervoerswijzen om de reis te maken, drukte op de weg, incidenten en goede plekken om te parkeren (bij hubs) en te reizen met snel OV of deelmobiliteit. Het creëren van een dekkend netwerk is hierbij zeer belangrijk. Een deel van de bezoekers is te

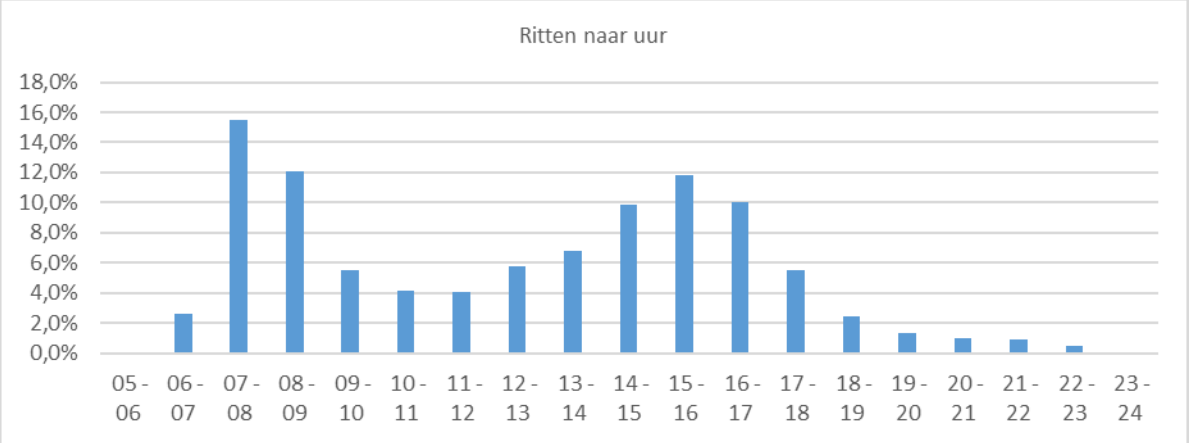
verleiden om met het OV naar Zeeland te komen. De verbindingen met de trein en de bus worden immers sneller. Samen met NS en toeristische ondernemers wordt ingezet op arrangementen om de bezoeker te ontzorgen en te faciliteren in de gewenste reis.

Daar waar mogelijk wordt de bezoeker verleid om de auto te parkeren op een hub aan de rand van een kern, om vanaf de hub de 'last mile' met een andere vervoerswijze in te vullen. Belangrijk aandachtspunt daarbij is dat reizigers met een toeristisch perspectief vaak alleen geneigd zijn op- of over te stappen aan het begin (first mile) of aan het einde (last mile) van hun reis. Ergens halverwege overstappen zal een reiziger met een toeristisch perspectief niet graag doen. Daarom is het belangrijk om op hubs te communiceren over toeristische routes en attracties. In overleg met de sector zijn inleverpunten voor deelmobiliteit bij toeristische attracties, verblijfsaccommodaties en andere toeristische hotspots nodig, om deze vorm van mobiliteit zo goed mogelijk te faciliteren. Hier wordt aan de kust van Sluis en in Renesse reeds mee geëxperimenteerd.
Uit eerdere pogingen is geleerd dat de bezoeker moeilijk in de reguliere busverbindingen te krijgen is. Inzet wordt gericht op initiatieven die goed aansluiten bij de behoefte van de toerist (denken vanuit de reiziger). Naast het aanbod van deelmobiliteit op hubs en inleverpunten bij toeristische bestemmingen, gaan Zeeuwse overheden met de toeristische sector in gesprek om een vraaggestuurde opties gericht op toeristen op te zetten, bijvoorbeeld van een centraal punt in Domburg van/naar Middelburg.

In fase 3, de boekfase, wordt de reis daadwerkelijk en in zijn geheel geboekt. Ook of juist in deze fase speelt de MaaS-app (en de mobiliteitscentrale) een belangrijke rol.

In fase 4, de belevingsfase, wordt ingezet op de beleving tijdens de reis. Omdat de toerist ook graag Zeeland wilt beleven is in deze fase aandacht nodig voor goede en aantrekkelijke (fiets)routes met verschillende vervoerswijzen. Ook het vertellen van het verhaal van Zeeland (beleefroutes, etc) is in deze fase zeer belangrijk.

Onderwijsaanpak
In Zeeland bestaat een groot deel van de OV-reizigers uit scholieren en studenten. Deze stroom leidt dan ook tot relatief zware en geconcentreerde spits-stromen, met name rond de starttijden van de scholen, zoals weergegeven in figuur 12.

Figuur 12: Ritverdeling bus per uur op een gemiddelde werkdag in 2019

Door deze zogenaamde hyperspits staat een deel van de voertuigen een deel van de dag stil of wordt er onderbezet een route gereden. Niet alleen spaart een beter spreiding de inzet van extra scholierenbussen in de hyperspits uit, maar ook wordt de restcapaciteit van de overige bussen beter benut wat leidt tot langdurigere en een betere bezetting. Het is belangrijk dit met de scholen en een nieuwe vervoerder, gericht op de nieuwe

concessie vanaf eind 2024, verder uit te werken naar wat in diverse regio's in Nederland een onderwijsaanpak wordt genoemd. In een dergelijke aanpak wordt gezamenlijk tussen scholen en vervoerder gezocht naar een goede bediening van het onderwijs, met aandacht voor de totale maatschappelijke kosten.

Grensoverschrijdende verbindingen

Er zijn diverse provinciegrens overschrijdende busverbindingen die belangrijk zijn in dit netwerk. Ook wordt veel waarde gehecht aan de verbindingen met Vlaanderen. In reizigersaantallen zijn dit niet de drukst bezette verbindingen, maar het belang van een goede samenhang met het Vlaamse OV-systeem en van de verbindingen met de Vlaamse steden wordt breed onderschreven. Dit betekent dat deze verbindingen een hoge prioriteit krijgen bij de invulling van het busnetwerk. Vanuit Zeeland wordt het initiatief genomen voor een vast overleg tussen verantwoordelijke partijen over het grensoverschrijdende openbaar vervoer tussen Vlaanderen en Zeeland en de systemen van vervoer op maat (Vlaanderen) en de fijnmazige mobiliteit in Zeeland. Daarbij zal aan de orde zijn hoe grensoverschrijdende verbindingen, zoals nu al het geval is met de busverbinding Breskens-Brugge, gezamenlijk kunnen worden uitgevoerd. Voor de verbinding vanuit Hulst wordt uitgegaan dat reizigers in Antwerpen een goede aansluiting op de trein naar Breda krijgen. Daarbij wordt zorg gedragen dat studenten niet te maken krijgen met oplopende reiskosten.

Ook vanuit toeristisch perspectief worden grensoverschrijdende verbindingen steeds belangrijker, zowel voor de korte als lange afstanden. Steeds vaker en steeds meer vindt grensoverschrijdende samenwerking plaats om initiatieven en concepten gericht op de toerist van de grond te krijgen. Koppeling van MaaS-apps kan een oplossing bieden voor de problematiek van verschillende betaalsystemen.

In de verdere toekomst wordt de aanleg van het ontbrekend stuk spoor tussen de Axelse Vlakte en Zelzate voorzien voor in eerste instantie goederenvervoer, maar met de potentie voor personenvervoer in de verdere toekomst. Met een volwaardige busverbinding kan de vervoerspotentie zoals in studies wordt geschetst in de praktijk worden aangetoond. Voor de stap naar een treinverbinding zal richting Vlaamse overheid en nationale overheden worden gekeken voor het ondersteunen van de exploitatie van een dergelijke spoorverbinding.

Financieel

Vanuit het provinciale budget van € 16 miljoen dat in de huidige concessie voor 100% in de bus wordt gestoken en de € 7 ton die beschikbaar is voor de haltetaxi, is een nieuwe verdeling nodig om invulling te geven aan de mix van mobiliteit. Genoemde bedragen zijn de bedragen uit de provinciale begroting 2021. Beschikbare bedragen voor 2025 zullen waarschijnlijk iets hoger zijn, vanwege de jaarlijks toegepaste indexering vanuit de provinciale begroting.

Ten behoeve van de flextaxi's en flexbusjes wordt jaarlijks € 2-3 miljoen gereserveerd. Ten behoeve van het aanjagen van deelmobiliteit en de realisatie van fietsvoorzieningen reserveren we ca € 5 ton. Het overige budget van € 12-13 miljoen reserveren we voor de grote bus. Het totaal van budgetten, die worden ingezet op fijnmazige mobiliteit en snelle bussen, blijft daarmee € 16,7 miljoen. Uitgangspunt is dat de herverdeling van deze middelen start bij de nieuwe concessie in december 2024.

Binnen het doelgroepenvervoer is het, gezien de huidige efficiënte organisatie, de verwachting dat de budgetten zoals opgenomen in de gemeentelijke meerjarenbegrotingen (rekening houdend met opgenomen taakstellende bezuinigingen) benodigd zullen zijn om het doelgroepenvervoer op voldoende niveau te houden. Financieel is er daarmee naar verwachting geen 'winst' te behalen.

Belangrijk voor een efficiënt systeem is dat de uitvoering van doelgroepenvervoer en systeem van flextaxi's en kleine busjes wordt gebundeld. Door gebruik te maken van dezelfde voertuigen en personeel kan de efficiëntie worden bereikt die de uitvoering van het fijnmazige systeem mogelijk maakt. Hierbij worden provinciale budgetten gebruikt voor de inzet van de flextaxi en flexbusjes, die worden gecontracteerd via de aanbesteding van het doelgroepenvervoer, waarvoor gemeenten verantwoordelijkheid dragen. Daarom is het ook belangrijk dat voor het fijnmazige systeem de besluitvorming gezamenlijk plaats vindt.

5 Opstappunten, haltes en hubs

5.1 Inleiding

Zoals in het voorgaande hoofdstuk geschetst worden snelle bus- en treinverbindingen verbonden met een onderliggend, fijnmazig netwerk van lokale OV-lijnen en vraaggestuurd vervoer. Omdat de reiziger steeds vaker via knooppunten van meerdere mobiliteitsvormen (zoals trein, bus, ferry, taxi, auto, fiets, fijnmazig taxisysteem en deelmobiliteit) gebruik zal gaan maken, worden goede op- en overstapplaatsen belangrijker. De kwaliteit op de Zeeuwse knooppunten in 2021 laat op veel plaatsen te wensen over. Trends in mobiliteit, zoals de aandacht voor duurzaamheid, de opkomst van de deeleconomie en technologische ontwikkeling maken overstappen tussen modaliteiten steeds gewenster en aannemelijker. Hierdoor groeit ook de behoefte aan goede en aantrekkelijke knooppunten als onderdeel van de drempelloze reis van deur tot deur. Er kan niet alleen worden overgestapt tussen vervoermiddelen, maar het worden plekken waar je graag verblijft en waar wat te beleven valt.

Ook Zeeland gaat aan de slag met opstappunten, haltes en knooppunten. Opstappunten zijn altijd nabij en bieden fijnmazige mobiliteitsvormen. Haltes zijn locaties waar op de grote bus kan worden gestapt. Knooppunten zijn er in iedere regio om het netwerk van flexibele en vraagafhankelijke mobiliteit te verbinden met snelle, doorgaande trein- en busverbindingen. Ook dienen knooppunten om ook het overstappen van eigen auto op openbaar vervoer of deelmobiliteit te stimuleren. Goede opstappunten, haltes en knooppunten zijn daarmee voorwaardelijk voor het goed functioneren van de mix van mobiliteit. Op dit moment weten reizigers in Zeeland echter niet wat ze bij een opstappunt, halte of knooppunt kunnen verwachten en is de verblijfskwaliteit vaak matig.

Figuur 13: Station Goes: Wisselende kwaliteit aan de noord- en zuidzijde.

De vernieuwing in opstappunten, haltes en knooppunten is uitgewerkt in een knooppuntenaanpak. Deze knooppuntenaanpak moet ertoe bijdragen dat reizigers straks beter gefaciliteerd worden bij hun verblijf op en reis en overstap via een opstappunt, halte of knooppunt. Een knooppuntenaanpak is nodig om in een netwerk van partijen afspraken te maken over het opwaarderen van bestaande knooppunten en het realiseren van nieuwe knooppunten. Uiteindelijk moet een solide netwerk van knooppunten ontstaan wat straks aansluit op de reisbehoefte en verwachtingen van de reiziger. Ook neemt de verblijfskwaliteit toe en wordt de overstap van het ene op het andere vervoermiddel gemakkelijker. Daarbij zijn er ook kleinere knooppunten zonder OV, bijvoorbeeld parkeerterreinen aan randen van steden.

De inzet op knooppuntontwikkeling moet niet alleen leiden tot het beter faciliteren van de bekende OV-reiziger, maar biedt ook kansen voor het aantrekken van nieuwe reizigers. Zeeland kent veel toerisme. Toeristen, zoals dagjesmensen, hotelbezoekers of campinggasten, reizen nu nog veelal met de eigen auto bij gebrek aan een alternatief. Als knooppunten herkenbaar, gemakkelijk in gebruik en aantrekkelijk zijn, kan dit toeristen stimuleren om vaker gebruik te maken van nieuwe, slimme en duurzame vormen van mobiliteit. Dezelfde kans ligt er voor de zakelijke reiziger. Voor deze groep is het aanbieden van laadinfrastructuur voor het eigen vervoer van toegevoegde waarde. De zakelijke reiziger kan op deze manier worden gestimuleerd om over te stappen naar duurzame vervoersvormen voor de laatste kilometer.

5.2 Type knooppunten

De Zeeuwse knooppuntenaanpak maakt onderscheid tussen opstappunten, haltes en drie typen knooppunten onderscheiden, met ieder een vastgesteld voorzieningenniveau. Om de verschillen nader te duiden, volgt in deze paragraaf een toelichting:

Opstappunt
Een opstappunt is een herkenbare plek waar de reiziger kan opstappen op de flextaxi, flexbus of buurtbus. Aanvullend kunnen ook andere fijnmazige mobiliteitsopties gebruik maken van dit opstappunt. Deze opstappunten zijn binnen de bebouwde kom voor iedereen op loopafstand (maximaal 500 meter) bereikbaar en buiten bebouwde kom op maximaal 2,5 kilometer. Locaties worden bij voorkeur gekozen nabij voorzieningen (horeca/detailhandel) en in samenspraak met omwonenden bepaald. Wanneer op deze punten ook deelmobiliteit wordt aangeboden, dan is het belangrijk om ruimte te reserveren voor veilig stallen van voertuigen (deelauto, deelfiets, deelscooter of deelstep). Opstappunten maken wel onderdeel uit van het netwerk van fijnmazige mobiliteit. Toegankelijkheid vanuit opstappunten wordt gegarandeerd door de gebruikte voertuigen. De huisstijl van de hubs kan hier worden toegepast, maar de benaming hub blijft hier achterwege.

Halte
Een halte is een herkenbare plek waar de reiziger kan opstappen op de grote bus. Een halte maakt wel onderdeel uit van het vervoersnetwerk. Een halte heeft een basis voorzieningenniveau en voorziet alleen in het opstappen en informeren. Doordat reizigers hier relatief kort verblijven is het aantal voorzieningen beperkt. De huisstijl van de hubs kan hier worden toegepast, maar de benaming hub blijft ook hier achterwege. Een halte is ingericht zodat deze een grote bus, flextaxi, flexbus en buurtbus kan ontvangen en voldoet aan de toegankelijkheidseisen, zodat gelijkvloers van halte in bus kan worden gekomen.

Hubs
Hubs zijn locaties waar verschillende mobiliteitsvormen bij elkaar komen: de grote bus, flextaxi's en kleine busjes en in het geval van stationslocaties ook de trein. Daarnaast kunnen andere vormen van fijnmazige mobiliteit worden aangeboden, zoals de buurtbus en deelmobiliteit. Op deze locaties komt een gepast

voorzieningenniveau zodat het comfortabel en veilig overstappen is. De Zeeuwse knooppuntenaanpak onderscheidt drie typen hubs: stationshubs, regiohubs en reguliere hubs. Per categorie zal een synoniem voor het woord knooppunt gebruikt worden, namelijk ‘hub’. Dit is aansluitend op de landelijke trend waarin steeds vaker over mobiliteitshubs gesproken wordt. Bovendien benadrukt nieuwe terminologie ook dat er een kwaliteitsverbetering bij bestaande knooppunten wordt doorgevoerd. In andere woorden: in de oude en huidige situatie wordt gepraat over knooppunten, transferia en P+R. In de nieuwe situatie wordt de term ‘hubs’ gehanteerd, maar deze worden pas ‘hubs’ genoemd als het voorzieningenniveau op het afgesproken niveau is gerealiseerd. Buiten de drie type hubs is in de categorisering ook plaats voor een hubgrade (tijdelijk toevoegen van extra voorzieningen).

De term ‘hub’ wordt alleen gebruikt voor knooppunten met een minimale kwaliteit en minimaal voorzieningenniveau. Hierdoor weet een reiziger weet wat hij/zij kan verwachten als er via een hub gereisd wordt. Bij een hub hanteren we het volgende minimale voorzieningenniveau:

- Toegankelijk, herkenbaar en vindbaar
- Contactinfo en een kaart van de lijnen, de omgeving en het hubnetwerk
- Overdekt fietsparkeren en fietsreparatiepaal
- Autoparkeren en kiss & ride
- Overdekt wachten, verlichting een afvalbak en toeristeninfo

Figuur 14: Verschillende typen hubs naast de halte en deelmobiliteitspunten

A. Stationshub

Een stationshub is het grootste knooppunt. Hier worden alle voorzieningen aangeboden en is er een treinstation en een bushalte voor snelle verbindingen naar andere hubs. Onder de extra voorzieningen vallen bijvoorbeeld uitgebreide stallingsmogelijkheden, parkeervoorzieningen met mogelijkheid tot opladen, verwarmd wachten, deelmobiliteit en horeca. Op een stationshub gaat het om op- en overstappen, informeren, kwaliteit bieden, beleven en verblijven. Op basis van het huidige gebruik worden de stations Vlissingen, Middelburg en Goes als voorbeelden van een stationshub gezien.

B. Regiohub
Een regiohub is een groot knooppunt met grote regionale functie, waar iets minder voorzieningen te vinden zijn dan bij een stationshub. Je vindt er bushaltes voor snel vervoer naar andere hubs, voldoende parkeerplaatsen, overdekte fietsparkeerplaatsen, laadvoorziening en mogelijk ook een treinstation en deelmobiliteit. De functie van een regiohub is op- en overstappen, informeren, kwaliteit bieden en beleven. Op basis van het huidige gebruik worden het busstation van Zierikzee en het busstation WST Terneuzen als voorbeelden van een regiohub gezien, waarbij die in de huidige situatie nog niet voldoen aan de kwaliteitseisen van een regiohub.

C. Hub
Een hub is een kwalitatief hoogwaardig knooppunt waar tussen meerdere modaliteiten kan worden overgestapt. Deelmobiliteit is optioneel en er is veel aandacht voor de overstap van de eigen auto of eigen fiets op het openbaar vervoer. Op deze locaties speelt aanbod van laadinfrastructuur een belangrijke rol. De reiziger die met elektrisch vervoer richting de hub komt vindt hier een mogelijkheid om te laden. Een voorbeeld van een Hub is station Krabbendijke.

De ontwikkeling van laadinfrastructuur neemt de komende jaren een vlucht vanwege het groeiend aantal elektrische voertuigen. Een van de mogelijkheden die daar steeds vaker worden toegepast zijn laadpleinen en snellaadpleinen, een locatie waar meerdere laadpalen bij elkaar een plein vormen. Zeker rond de steden in Zeeland maar ook bij drukbezochte toeristische locaties worden laadpleinen gepland.

Door op deze locaties, naast aantrekkelijke wandelroutes naar het centrum, ook deelmobiliteit aan te bieden zoals fietsen, scooters en eventueel een shuttlebus worden deze aantrekkelijker voor bezoekers om hun elektrische auto te parkeren en op te laden en direct een last mile oplossing te kunnen gebruiken naar het centrum van de kern. Daarmee gaat het (snel)laadplein ook als mobiliteitshub dienstdoen.
De mobiliteitshubs rondom laadpleinen worden in het netwerk van mobiliteitshubs met OV toegevoegd en kunnen ook helpen de drukte op de parkeerplaats bij het station te ontlasten. Door de locaties goed te ontsluiten in de MaaS app wordt het reizen via de hubs bij (snel)laadpleinen ook vergemakkelijkt en helpt het wellicht ook om reizigers een deel van de reis met deelmobiliteit te laten maken of het openbaar vervoer.

Hubgrade
Een hubgrade staat voor het tijdelijk toevoegen van extra voorzieningen op een hub om te voorzien in piekbelasting, bijvoorbeeld door toerisme. Door hubs deels schaalbaar op te zetten, kunnen voorzieningen efficiënter ingezet worden. Er valt te denken aan een pop-up station voor deelfietsen of extra voorzieningen voor toeristen. Door niet gedurende het hele jaar alle voorzieningen aan te bieden, kan bespaard worden op het beheer en onderhoud en kunnen voorzieningen geplaatst worden waar ze op dat moment de meeste waarde hebben (bijvoorbeeld in de zomer aan het strand en buiten de vakanties bij populaire scholierenroutes).

5.3 Realisatie van hub ontwikkeling

Waarom we hubs willen realiseren en welk type hubs we onderscheiden, is reeds toegelicht. Om te komen tot hub ontwikkeling is een aanpak nodig waarbij realistische doelen worden gesteld. Met de invulling van het type knooppunten wordt de concrete doelstelling om in Zeeland minimaal twee stationshubs, vier regiohubs en zes hubs voor 2025 te realiseren en deze tussen 2025 – 2030 aanvullen met achttien nieuwe hubs (uit verschillende categorieën). Welke voorzieningen per type hub nodig zijn, is terug te lezen in de menukaarten. Ook zijn er

globale kostenramingen per voorziening om de benodigde investeringen globaal te kunnen inschatten. Via een uitvoeringsprogramma ontwikkelen we in samenspraak deze knooppunten.

Ten aanzien van opstappunten, wordt gekozen om de locaties in samenspraak met gemeenten te bepalen en burgers in de nabijheid van deze locaties te betrekken.

5.4 Menukaarten

Voor elke categorie hub en ook voor haltes is een menukaart opgesteld. Op deze menukaart is te zien welke mobiliteitsdiensten en aanvullende diensten er te vinden zijn. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een basisniveau (altijd aanwezig) en extra niveau (optioneel aanwezig). De onderstaande diensten zijn terug te vinden op de menukaarten in Bijlage 2. De menukaarten gaan in op mobiliteitsdiensten, aanvullende diensten en kansen voor een hubgrade.

Mobiliteitsdiensten zijn onder andere de toegankelijkheid van de halte, routeinformatie, fietsparkeren, autoparkeren, P&R en deelmobiliteit. Daarbij is het uitgangspunt dat hoe groter de hub is hoe meer voorzieningen in de basis terug te zien zijn. Bij kleinere hubs is het voorzieningenniveau in de basis lager, maar kunnen overheden wel extra voorzieningen aanbrengen als deze passend zijn voor de betreffende locatie.

Onder aanvullende diensten worden voorzieningen benoemd die niet per se gerelateerd zijn aan de mobiliteit, maar die wel van belang zijn voor de verblijfskwaliteit, zoals afvalbakken, wachtmogelijkheden, verlichting, en horeca. Ook voor deze voorzieningen is per type knooppunt onderscheid gemaakt tussen de basis kwaliteit en mogelijkheden om extra voorzieningen te treffen. Voor watertappunten en deelmobiliteit op hubs is sprake van een inspanningsverplichting om deze te realiseren.

Figuur 15: Overzicht van voorzieningen op een reguliere hub

5.5 Uniformiteit binnen de Zeeuwse hubs

Voor de reiziger die gebruik maakt van de hubs moet de hub herkenbaar en sociaal veilig zijn en tevens uitnodigend in het gebruik. Daarnaast moeten hubs digitaal goed vindbaar zijn voor de reiziger die reist via een MaaS app of navigatiesystemen. De hub is immers onderdeel van de reis van deur tot deur en als reiziger moet je kunnen rekenen op het aanbod in (deel)mobiliteit.

Door veel aandacht te schenken aan duidelijkheid in de communicatie, herkenbaarheid, ingericht op alle doelgroepen en een aansprekend ontwerp, passend binnen de omgeving, wordt het voor gebruikers duidelijk wat het netwerk van mobiliteitshubs is en wat ze van zowel het netwerk als de mobiliteitshubs kunnen verwachten. Het zorgt onder andere voor soepel op- en overstappen, en door het uniforme en consistente beeld raken reizigers tevens vertrouwd met het systeem.

In relatie tot de Zeeuwse identiteit, is het in het ontwerp van belang dat de hub goed ingepast wordt in de omgeving. Door kenmerkende Zeeuwse vormen en elementen terug te laten komen in de huisstijl en outillage/uitrusting, al dan niet met een lokale touch, zijn de hubs in harmonie met de Zeeuwse omgeving. Dit vraagt ook inpassing in de omgeving. Uniformiteit draagt voor gebruikers bij aan de netwerkbeleving van hubs en een kwalitatief hoge uitstraling heeft een positieve invloed op de gebruiksbeleving. Alhoewel de kwaliteit van het materiaalgebruik (stenen, bankjes, groenvoorziening, prullenbakken e.d.) ook belangrijk is, is ervoor gekozen om dit niet centraal te organiseren, maar de wegbeheerder daarin leidend laten zijn. Met het advies om het hoogst geldende kwaliteitsniveau binnen de gemeente te laten toepassen op de hubs. Daarbij geldt het advies om zoveel mogelijk circulair, klimaatadaptief en natuurinclusief te bouwen en bijvoorbeeld met zonnepanelen lokale energieopwekking mogelijk te maken.

Om deze uniforme uitstraling binnen de hubs te realiseren wordt gekozen voor een opvallend beeldmerk en een begrijpelijke toekomstvaste naam. Daarnaast is de realisatie van informatiemiddelen op iedere hub (en halte) in dezelfde stijl en vorm, welke terug komt in (digitale en fysiek aanwezige) reisinformatie, een informatiebord met overzicht van het voorzieningenniveau van de betreffende hub en een kaart van het Zeeuwse Hub netwerk.

5.6 Organisatie

Een knooppuntenaanpak is een randvoorwaarde van het mobiliteitssysteem om reizen van deur tot deur via hubs te faciliteren. Maar het ontwikkelen van hubs vraagt natuurlijk wel investeringen voor de realisatie, als ook voor beheer en onderhoud. Om samen goede keuzes te kunnen maken over het gewenste minimale voorzieningenniveau per hub zijn investeringskosten en beheer- en onderhoudskosten in beeld gebracht. Voor de genoemde prijzen per voorziening moet een bandbreedte van 40% worden aangehouden omdat kosten voor verschillende locaties kunnen verschillen en zijn daarom indicatief. In de uitwerking zal per locatie gedetailleerder worden uitgewerkt welke investering nodig is en zal een kostenverdeling tussen de verschillende partijen worden afgesproken. In onderstaande tabel is de bandbreedte van de investeringskosten, exclusief de kosten voor eventuele grondaankoop, per categorie hub weergegeven.

Categorie	Bandbreedte investeringskosten
Stationshub	**€ 350.000 - € 500.000**
Regiohub	**€ 650.000 – € 900.000**
Hub	**€ 200.000 - € 450.000**

Tabel 1: Investeringskosten per type hub

De investeringskosten zijn van toepassing op de gekozen basisvoorzieningen van de mobiliteits- en aanvullende diensten, zie ook de menukaarten. De opbouw van de kosten is grotendeels te verklaren door middel van de schaal van de voorzieningen die geplaatst worden.

- De halte heeft nauwelijks tot geen extra voorzieningen, maar wel de minimale voorzieningen zoals contact- en reisinformatie, aangevuld met minimale fiets- en wachtvoorzieningen.
- De hub heeft daarbij een extra stap met meer voorzieningen om de beleving en gemak van de reiziger te dienen, zoals het overdekt wachten en mogelijkheid tot fiets- en autoparkeren.
- Een regiohub heeft globaal gezien de meeste investeringskosten. Dit heeft voornamelijk te maken met uitgebreide fiets- en autoparkeermogelijkheden, aangevuld met services gericht op beeld- en belevingskwaliteit van de hub.
- Een stationshub heeft globaal gezien minder investeringskosten, dit heeft te maken met de aansluiting op de voorzieningen die het station zelf al heeft. Daarbovenop komen kosten voor de hub zelf, zoals het aanbod van deelmobiliteit, en gebruiksvriendelijke wacht- en zitgelegenheden.

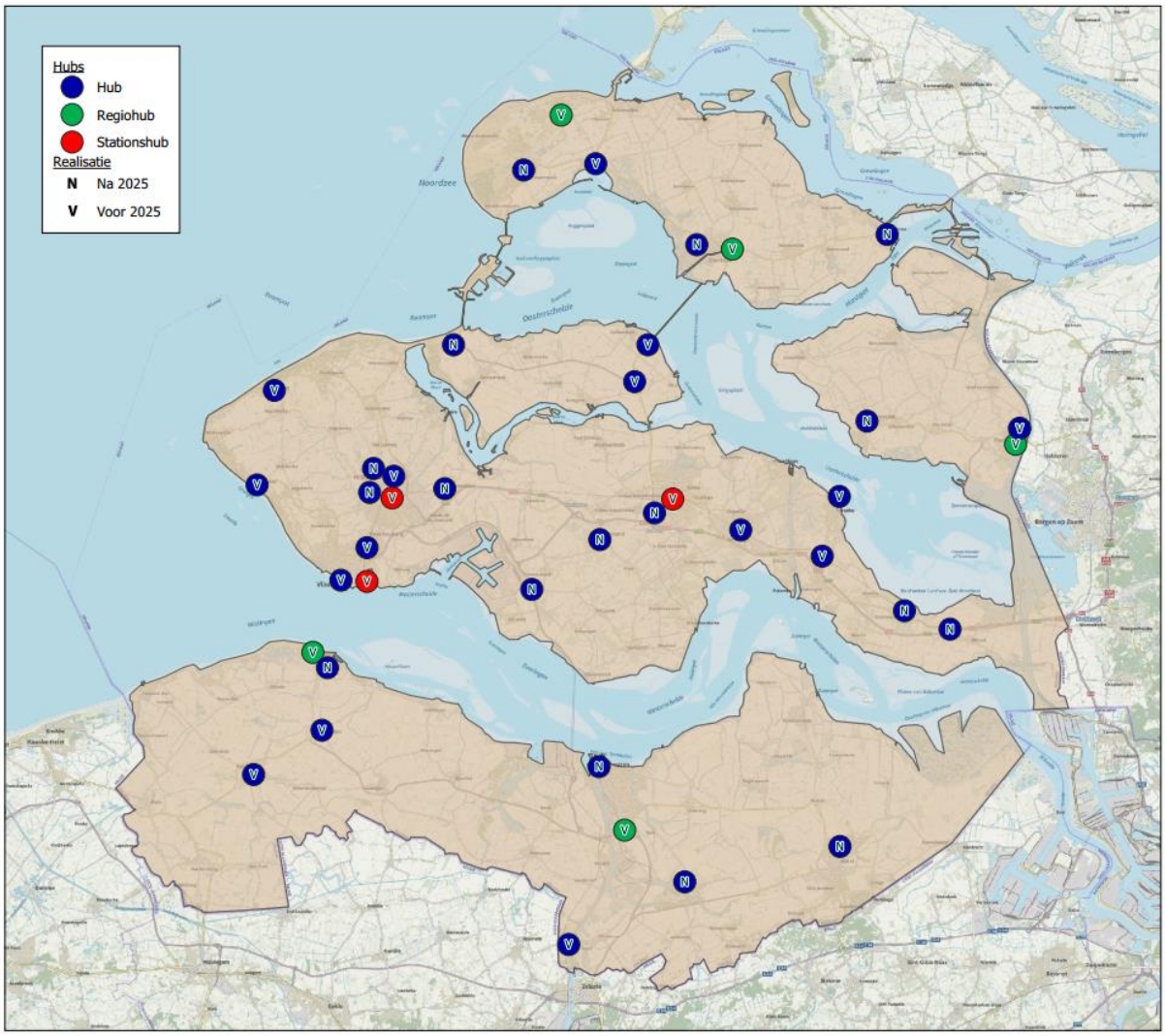
Een Zeeuwse aanpak voor hubontwikkeling vraagt om een stapsgewijze uitrol, waarbij per locatie met lokale stakeholders wordt verkend hoe plannen worden ontwikkeld, uitgevoerd en gefinancierd. Hierbij staat voorop dat de wegbeheerder er niet alleen voor staat. Ook de Provincie en (lokale) stakeholders investeren mee in de hub ontwikkeling. Wanneer nieuwe hubs gerealiseerd worden is het zaak om slimme combinaties te zoeken met reeds aanwezige voorzieningen (zoals horeca en parkeerruimte). Ook andere voorzieningen zoals deelmobiliteit en pakketkluizen worden bij voorkeur geclusterd op de hub, zodat diverse voorzieningen elkaar versterken. Ingezet wordt op een hoge kwaliteit van voorzieningenniveau en een stapsgewijze uitbreiding van hubs. Om dit in heel Zeeland te realiseren is tijd nodig.

Zeeuwse hubs zijn onderdeel van het netwerk van fijnmazige mobiliteit, snelle bus en treinverbindingen. Daarom is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid om in de hubs te investeren. De functie van een hub kan worden versterkt door ruimtelijk beleid (clusteren van voorzieningen bij de hub), parkeerbeleid (financiële stimulans voor gebruik van de hub), kwalitatief hoogwaardige infrastructuur rondom de hub en goede communicatie over multimodaal reizen en het stimuleren om te reizen via hubs. Per locatie gaan gemeente en/ of Provincie in gesprek met de stakeholders om plannen te realiseren en kosten te verdelen.

5.7 Locatiebepaling

In een ambtelijke verkenning hebben de Zeeuwse overheden opgehaald op welke locaties hubontwikkeling gerealiseerd kan worden. Dit betreft veelal opwaardering van bestaande haltes of knooppunten, maar ook verschillende nieuwe locaties. Voor 2025, wanneer de nieuwe busconcessie start, realiseren we een deel van deze hub ontwikkeling, terwijl andere hubs op een later moment worden ontwikkeld. Voor 2025 is het doel om minimaal twee stationshubs, vier regiohubs en zes reguliere hubs te ontwikkelen. Op de kaart (figuur 16) is het resultaat van de ambtelijke verkenning weergegeven.

Het is mogelijk dat later in de tijd, vanwege nieuwe inzichten, enkele van de hub locaties niet ontwikkeld worden ofwel dat er nieuwe hub locaties bij komen. Naast de deelmobiliteit op hubs, kan ook op de nog te ontwikkelen opstappunten deelmobiliteit gerealiseerd worden. Figuur 16 geeft dan een eerste doorkijk naar het boogde netwerk van hubs. In een uitvoeringsprogramma werken de stakeholders de hubontwikkeling gezamenlijk verder uit.

Figuur 16: Ambities hub ontwikkeling

6 Mobiliteitscentrale

6.1 Aanleiding

Zeeuws-Vlaanderen heeft in 2008 als eerste regio in Nederland gekozen voor een regiecentrale voor de ritplanning van het doelgroepenvervoer. De positieve ervaringen in Zeeuws-Vlaanderen waren reden voor de Oosterschelderegio en later ook de Walcherse gemeenten en de provincie om toe te treden tot de Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland (GVZ). De Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland voert naar tevredenheid telefonische boekingen van ritten, ritplanning en financiële afhandeling uit. In navolging van Zeeuws-Vlaanderen zijn dergelijke centrales inmiddels in steeds meer regio's in Nederland opgetuigd.

Binnen de GVZ bestaat het besef dat nieuwe technologische ontwikkelingen vragen om een doorontwikkeling van de huidige regiecentrale. Door de invoering van MaaS-apps ontstaan er meer mogelijkheden voor reizigers om digitaal (gecombineerde) reizen te plannen, boeken en betalen, waarbij het ook voor een dergelijk centrale makkelijker wordt dit te faciliteren. En door het beschikbaar komen van meer data kan steeds beter worden geprognosticeerd op welke vervoersvraag er is op ieder moment. Daarnaast is er zoals in hoofdstuk 4 beschreven de beweging om werk te maken van een uitgebreider fijnmazig systeem, waarin een centrale een cruciale rol vervult.

Met de GVZ is de afgelopen jaren, voortbouwend op kennis en ervaring vanuit de praktijk, een mooie basis gelegd voor een regionale vervoerregisseur. Nu ligt de volgende uitdaging voor ons, waarin de centrale zich in het belang van de mobiliteit van de reizigers in Zeeland verder ontwikkelt. Daarbij is de vraag of vanuit het belang van de reizigers meer vormen van mobiliteit integraal aangestuurd kunnen worden om slimme en efficiëntere mobiliteitsoplossingen mogelijk te maken. Oplossingen die passen bij de unieke geografische kenmerken van Zeeland en de Zeeuwse manier van samenwerken.

Figuur 17: Foto van werk Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland

Voor het beantwoorden van deze vraag is een verkenning uitgevoerd bij andere regiecentrales en zijn diverse scenario's onderzocht en in overweging genomen. Op basis daarvan is in de richtingennotitie slimme mobiliteit het scenario van een Zeeuwse mobiliteitscentrale als richtinggevende keuze aangemerkt.

6.2 Ambitie

De ambitie is om te komen tot een mobiliteitscentrale, waarin gemeenten en provincie gezamenlijk kunnen gaan inspelen op de mobiliteitsbehoeften van reizigers, door samen invulling te geven aan taken op het gebied van de mobiliteit in Zeeland. De mobiliteitscentrale vormt o.a. het centrale aanspreekpunt voor de reizigers, bundelt de bij overheden bestaande expertise binnen Zeeland en maakt meer en slimmere combinaties van mobiliteit mogelijk. Naast publieke vormen van openbaar en doelgroepenvervoer kan de mobiliteitscentrale ook private initiatieven ondersteunen, waardoor een brede mix van mobiliteit ontstaat en voor reizigers wordt ontsloten.

De mobiliteitscentrale is cruciaal om te zorgen dat:

- Reizigers op een makkelijke manier ook telefonisch hun reis kunnen plannen, boeken en betalen.
- Reizigers goed bediend kunnen worden met het fijnmazige mobiliteitssysteem en doelgroepenvervoer.
- Analyses gemaakt kunnen worden over de vervoersvraag en aanbod op locaties en tijdstippen om op basis daarvan (indien nodig) bij te kunnen sturen op het vervoersaanbod.
- Adviezen aan de verantwoordelijke overheden kunnen worden gegeven op basis van dergelijk analyses.
- Kennis en kunde in Zeeland samengebracht en gedeeld wordt van waaruit de betekenis van verschillende ontwikkelingen op mobiliteitsgebied kan worden geduid.
- Aangesloten kan worden op landelijke initiatieven om mobiliteit te verbeteren.
- Vervoerders kunnen worden aangestuurd en een goede administratie ten aanzien van gereden ritten wordt verzorgd.
- Gefaciliteerd wordt dat meer uitwisseling van ervaringskennis tussen Zeeuwse overheden wordt gedeeld.

6.3 Taken

Gemeenten en provincie voeren wettelijke taken uit op het gebied van de mobiliteit. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor verschillende vormen van doelgroepenvervoer. Daaronder vallen onder meer het WMO-vervoer, leerlingenvervoer, jeugdhulpvervoer en het vervoer in het kader van de participatiewet. Daarnaast zijn gemeenten als wegbeheerder verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van gemeentelijke wegen, fietspaden en bruggen binnen de bebouwde kom. De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar busvervoer en het fietsvoetveer Vlissingen-Breskens. Daarnaast heeft de provincie ook een taak als wegbeheerder en is ze verantwoordelijk voor het kanaal door Walcheren.

In voorbereidend onderzoek is in beeld gebracht wat mogelijke taken voor de mobiliteitscentrale zijn. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in frontoffice, midoffice en backoffice.

Als frontoffice blijft de mobiliteitscentrale de bestaande taken van de regiecentrale uitvoeren, zoals de ritplanning. Ze is het centrale aanspreekpunt voor de reizigers. Reizigers kunnen dus bij de centrale terecht met tal van vragen, zoals verzoeken om een concreet reisadvies en het boeken van bepaalde ritten. Doordat planning van ritten voor zowel doelgroepenvervoer als flextaxi's en flexbussen, als onderdeel van de fijnmazige mobiliteit, via de mobiliteitscentrale loopt, kan die bekijken waar ritten gecombineerd kunnen worden. Naast het beantwoorden van vragen van reizigers wordt het ook de taak van de mobiliteitscentrale om zelf actieve communicatie en voorlichting te geven, bijvoorbeeld over wijzigingen in de dienstregeling. Met kennis van het systeem van grote bussen en de treinen en deelmobiliteit, kan de reiziger ook direct een reisadvies worden aangeboden waarmee deze van deur tot deur reist.

Als midoffice bundelt de mobiliteitscentrale kennis en expertise op het gebied van mobiliteit, die nu nog versnipperd is over de individuele overheden. Door de beschikbare data over verschillende mobiliteitsmogelijkheden, inclusief vraag en aanbod, bij de mobiliteitscentrale onder te brengen, kan de mobiliteitscentrale analyses maken, Dit stelt de mobiliteitscentrale in staat om beleidsadviezen voor te bereiden voor de deelnemende overheden. De verantwoordelijke overheden nemen vervolgens zelf een besluit, waarbij er de ruimte is van gegeven adviezen af te wijken.

Als backoffice zijn voor de mobiliteitscentrale o.a. als taken in beeld: het concessiebeheer van de grote bussen, administratie van ritten voor doelgroepenvervoer, budgetbeheer en creëren van de randvoorwaarden zodat de diverse vormen van mobiliteit MaaS-waardig zijn.

Niet alle taken worden overgedragen aan de mobiliteitscentrale. Er wordt een knip gemaakt waarbij specifiek is gekeken om de bevoegde gezagen grip te laten houden op de kosten. De taken die overheden als wegbeheerder uitvoeren, blijven bij de individuele overheden. Ook de indicatiestelling en besluitbevoegdheden voor het doelgroepenvervoer, in combinatie met het bepalen van de eigen bijdragen en het bepalen van een maximum aantal kilometers blijven taken voor de individuele gemeenten. Daarmee houden de gemeenten zelf de instrumenten in handen om grip te hebben op de kosten van het doelgroepenvervoer. En waar de mobiliteitscentrale wel beleidsadviezen helpt voorbereiden en adviezen opstelt, blijft de besluitvorming bij de individuele overheden liggen.

6.4 Regierol, ontwikkelfunctie en opbrengstverantwoordelijkheid

Bij de aanbesteding en het contractbeheer voor het openbaar en doelgroepenvervoer moeten nadere keuzes worden gemaakt over de regierol, de ontwikkelfunctie en de opbrengst-verantwoordelijkheid.

Regierol

De regierol gaat over de vraag wie verantwoordelijk wordt voor de integrale afstemming tussen en ontwikkeling van de verschillende vormen van mobiliteit. Kijkend naar de bestaande situatie bij het gemeentelijk doelgroepenvervoer en de wensen van de gemeenten, is de voorkeur om de Mobiliteitscentrale de regierol te geven. Hierover moet begin 2022 nog besloten worden. De mobiliteitscentrale wordt daarmee de regisseur van de mobiliteit over verschillende vervoerscontracten heen. Bij de vervoerder die de grote bussen verzorgt, zal wel een deel van de ontwikkeltaak blijven liggen, met name waar het betreft de busdienstregeling en als gevolg daarvan de planning van materieel en personeel. Bij de mobiliteitscentrale ligt de rol om te adviseren over waar en wanneer de grote bus van toegevoegde waarde is en wanneer beter fijnmazige mobiliteit kan worden ingezet. Bij de regierol wordt dus wel een passende samenwerking met de busvervoerder voorzien. Op die manier kan de mobiliteitscentrale ook de (internationale) expertise die een vervoerder met zich meebrengt, optimaal benutten.

Ontwikkelfunctie en opbrengstverantwoordelijkheid

De ontwikkelfunctie gaat over de vraag wie binnen een vervoermodaliteit verantwoordelijk is voor het op elkaar afstemmen van vraag en aanbod. Bij het doelgroepenvervoer gaat het concreet om de ritplanning. Bij het OV betreft het de vertaling naar inzet van personeel en materieel, routebepaling en invulling van de dienstregeling. Het is belangrijk om per contract te bepalen hoe de verhouding is tussen de ontwikkelrol, opbrengstverantwoordelijkheid en risicoverdeling tussen de aanbestedende partij, de Mobiliteitscentrale en de opdrachtnemer (vervoerder).

Voor het doelgroepenvervoer zijn de gemeenten en samenwerkingsverbanden momenteel verantwoordelijk voor de ontwikkelfunctie; zij zijn daarmee ook opbrengstverantwoordelijk. Voor het doelgroepenvervoer hechten

gemeenten en regio's aan de mogelijkheid van directe sturing, vanwege de kwetsbaarheid van de reizigersgroepen die hiervan gebruik maken en vanwege het kunnen beheersen van de kosten. Vanuit het onderzoek naar de mix van mobiliteit blijkt dat het verder opschalen van contracten in het doelgroepenvervoer niet noodzakelijk tot meer efficiëntie leidt. Wel blijkt zowel uit het onderzoek naar de mix van mobiliteit als uit de marktverkenning dat een fijnmazig taxisysteem, zoals dat in hoofdstuk 4 is beschreven, het beste kan worden gekoppeld aan het doelgroepenvervoer en dus moeten worden meegenomen in de daarvoor af te sluiten contracten. Dit is conform de wijze waarop de haltetaxi in de afgelopen periode is uitgevoerd.

Voor de komende aanbesteding van het busvervoer geven marktpartijen in het kader van de uitgevoerde marktverkenning aan dat ze bij voorkeur de regierol en daarmee ook de ontwikkelfunctie voor al het publieke vervoer in Zeeland krijgen, wat aanbesteding in één multimodale concessie vraagt. Voor de opbrengstverantwoordelijkheid hechten marktpartijen belang aan het begrenzen van risico's, mede als gevolg van de coronapandemie.

De wens van marktpartijen voor een multimodale concessie is vanuit hun optiek begrijpelijk maar ligt voor de Zeeuwse situatie niet voor de hand. Vooralsnog wordt dus uitgegaan van verschillende contracten voor openbaar en doelgroepenvervoer (inclusief fijnmazig flextaxisysteem). Voor de ontwikkelfunctie binnen de nieuwe busconcessie zal wel een samenspel nodig zijn tussen mobiliteitscentrale en vervoerder. Hieraan kan bijvoorbeeld invulling worden gegeven door enerzijds een stabiel basisdeel van het contract te creëren, waar de vervoerder op stabiele inkomsten (en kosten) kan rekenen. Aan de andere kant ontwikkelt een deel van de busconcessie mee in combinatie met ontwikkelingen op een fijnmazig flextaxisysteem, het doelgroepenvervoer en deelmobiliteit. Zodoende zoekt de vervoerder naar manieren om het busvervoer te verbeteren en kan deze in het samenspel tussen partijen de mobiliteitscombinaties steeds beter invullen. De mobiliteitscentrale blijft daarbij vanuit de regierol verantwoordelijk voor het zo goed mogelijk inzetten van de verschillende vormen van mobiliteit, op basis van data over de vraag van reizigers en het aanbod van vervoersmiddelen vanuit de verschillende contracten.

In de marktverkenning hebben vervoerders suggesties gedaan hoe op stimulerende wijze invulling kan worden gegeven aan de ontwikkelfunctie en het meebewegen in een nieuwe concessie. Bij de invulling van het programma van eisen voor de nieuwe concessie wordt dit verder ingevuld en uitgewerkt.

6.5 Rechtsvorm en governance

Voor bestuurlijk draagvlak van een mobiliteitscentrale is bij de gemeenten, regio's en provincie onderzoek gedaan naar de mogelijke juridische vorm en de daarbij passende governance. In het kader van het onderzoek zijn gesprekken gevoerd met (vertegenwoordigers van) gemeenten, regio's, vervoerders en provincie . Uit deze gesprekken blijkt onder meer een gedeelde visie op het publieke belang van het in stand houden van de bereikbaarheid, participatie en de leefbaarheid binnen de provincie Zeeland, waarbij de reiziger centraal staat, de wens om flexibel te kunnen inspelen op de veranderende vervoervraag, het kunnen leveren van maatwerk en het efficiënt en effectief gebruiken van voertuigen en infrastructuur. Een gemeenschappelijk aandachtspunt is de grip op financiën. Het betreft grip op zowel de eigen vervoerskosten van OV (provincie) en doelgroepenvervoer (gemeenten) maar ook de kosten van de organisatie van de Mobiliteitscentrale Zeeland.

De bestuurders beogen met de Mobiliteitscentrale dat het samenwerkingsverband stevig wordt vormgegeven, zelfstandig kan deelnemen aan het economisch verkeer, kan optreden als opdrachtgever naar derden en daarmee contracten kan afsluiten en de werkgeversrol kan vervullen ten aanzien van medewerkers. Deze bestuurlijke wens vereist dat het samenwerkingsverband rechtspersoonlijkheid heeft. Om daaraan tegemoet te

komen, wordt de vorm van een ‘Zelfstandige organisatie’ geadviseerd. De keuze voor een publieke rechtsvorm heeft daarbij de voorkeur. De samenwerking van de Mobiliteitscentrale richt zich namelijk op wettelijke taken, waarbij belangrijk is dat het belang van publieke waarden en democratische legitimiteit geborgd zijn. Binnen de publiekrechtelijke variant van een zelfstandige organisatie, ligt een openbaar lichaam het meest in de rede Dit gelet op de mogelijk bij de Mobiliteitscentrale te beleggen taken en de daarbij benodigde bestuurlijke sturing en controle.

Voor de werking van de mobiliteitscentrale wordt een aantal spelregels voor de governance aan de voorkant afgesproken:

1) Het doelgroepenvervoer valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. De komst van de mobiliteitscentrale verandert hier niets aan. Gemeenten bepalen zelf de indicatiestelling en behouden instrumenten om kosten te beheersen en maken zelf beleidskeuzes. Gemeenten bepalen zelf de indicatiestelling en behouden instrumenten om kosten te beheersen en maken zelf beleidskeuzes. De mobiliteitscentrale kan daarover wel een beleidsadvies geven aan gemeenten, waarbij gemeenten zelf de beleidsbesluiten nemen ten aanzien van doelgroepenvervoer en derhalve ook nog steeds de ruimte hebben om af te wijken van een dergelijk advies. Over besluiten met betrekking tot doelgroepenvervoer krijgt de provincie dus geen zeggenschap.

2) Voor flexibele fijnmazige mobiliteit wordt provinciaal budget beschikbaar gesteld (uit de OV-middelen), waarbij materieel en personeel voor de flextaxi en flexbusjes via de gemeentelijke doelgroepenvervoercontracten worden gecontracteerd. Gemeenten en Provincie zullen derhalve samen beslissingen nemen over invulling van flexibele fijnmazige mobiliteit. Hierbij is dus sprake van gezamenlijke besluitvorming van provincie en gemeenten binnen de mobiliteitscentrale.

3) Voor de grote bussen heeft de provincie de verantwoordelijkheid. Bij de mobiliteitscentrale wordt kennis en expertise belegd om te adviseren waar de grote bus nodig is en waar fijnmazige mobiliteit beter kan worden ingezet, zodat provincie en gemeenten in gezamenlijkheid kunnen bespreken wanneer moet worden opgeschaald naar een grote bus en waar op fijnmazige mobiliteit wordt ingezet. De besluitvorming over de grote bus ligt bij de provincie.

4) Over (verhoging van) organisatiekosten (meer dan indexering) van de mobiliteitscentrale wordt unaniem besloten door de partijen voor wie dat gevolgen voor de begroting heeft. Dit zodat de deelnemer grip houden op de balans tussen ambitie en organisatiekosten.

Bij de verdere uitwerking en invulling van de Mobiliteitscentrale zullen deze spelregels verder worden uitgewerkt in de totale governance voor de mobiliteitscentrale.

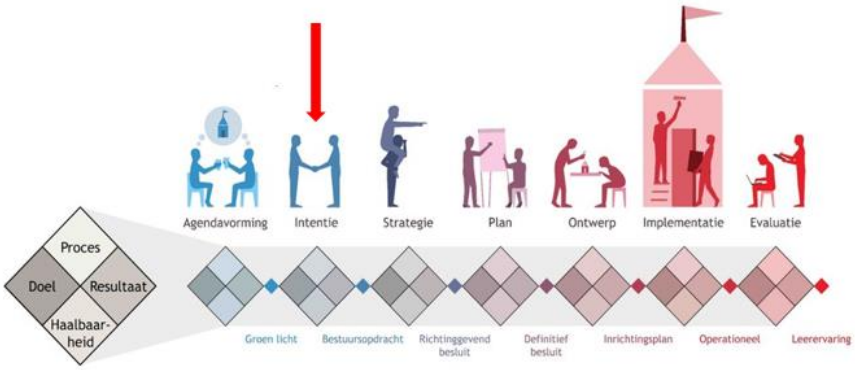
6.6 Spoorboekje ontwikkeling Mobiliteitscentrale

Na afronding van het onderzoek naar de mogelijke rechtsvorm en governance van de Mobiliteitscentrale, is via een 'spoorboekje' door hetzelfde onderzoeksbureau in kaart gebracht welke stappen dienen te worden ondernomen indien daadwerkelijk zou worden besloten tot het op- en inrichten van een Mobiliteitscentrale. Ook van belang om te zien wanneer een definitief bestuurlijk besluit gepland staat.

Het spoorboekje gaat uit van een aantal belangrijke bestuurlijke ijkpunten, namelijk de gemeentelijke verkiezingen (maart 2022), de provinciale verkiezingen (maart 2023) en de start van de nieuwe concessie voor grote bussen op 15 december 2024. Het bovenstaande leidt tot de volgende hoofdlijn voor het spoorboekje.

Hoofdlijn van het spoorboekje

In het onderstaande overzicht is het spoorboekje op hoofdlijnen opgenomen.

Figuur 18: Spoorboekje ontwikkeling mobiliteitscentrale

Hieronder worden de onderdelen toegelicht.

De fase van **agendavorming / intentie** wordt met een besluit over de Regionale Mobiliteitsstrategie afgesloten. Daarmee is nog geen formeel besluit genomen over de oprichting van de Mobiliteitscentrale en de rechts- en samenwerkingsvorm daarvan. Maar met het vaststellen van deze strategie spreken partijen wel gezamenlijk de intentie uit om tot een dergelijke centrale te komen.

De **strategiefase** begint met het verder preciseren van de doelen en ambities, zoals die in deze strategie zijn opgenomen. Het is daarbij belangrijk dat er duidelijkheid ontstaat over de precieze taken van de MCZ. Dat is niet alleen nodig voor de inrichting van de nieuwe organisatie maar ook voor de verwerking in de contracten (concessies) voor de grote bussen en doelgroepenvervoer. In Q1 2022 dient dit duidelijk te zijn

In de **planfase** worden de hoofdlijnen die het resultaat vormden van de strategiefase uitgewerkt in een integraal ontwerp van het samenwerkingsarrangement. In dit integrale ontwerp staat opgenomen hoe de samenwerking er inhoudelijk en in organisatorische zin uit komt te zien, hoe besluitvorming verloopt met inachtneming van de eerder in dit hoofdstuk beschreven spelregels en verantwoordelijkheden en wat de consequenties daarvan zijn, waaronder in geld en in mensen. Dit wordt vormgegeven in een business case en een concepttekst voor de gemeenschappelijke regeling van de Mobiliteitscentrale.

Het resultaat van deze fase is een definitief besluit van de deelnemende besturen om te gaan samenwerken en het ontworpen arrangement tot stand te brengen. Het daadwerkelijke go/no go besluit. In de planning moet het beslisdocument in Q3 2022 beschikbaar zijn, zodat daarover in Q4 2022 plaats – ruim na de gemeentelijke verkiezingen en ruim voor de provinciale verkiezingen – bestuurlijke besluitvorming kan plaatsvinden.

In de **ontwerpfase** worden de plannen uitgewerkt tot op het detailniveau dat nodig is om het samenwerkingsarrangement te kunnen gaan implementeren. Wanneer gekozen wordt voor een nieuwe organisatie worden in deze fase zowel de juridische vormgeving als de begroting en het organisatiemodel verder uitgewerkt. De ontwerpfase wordt afgesloten met de tekst van de af te sluiten overeenkomst of het inrichtingsplan voor de nieuwe organisatie. In de planning zal daarover voor de bestuurlijke start in Q1 2023 duidelijkheid zijn. Dit zal rond de provinciale verkiezingen zijn.

In de **implementatiefase** wordt de samenwerkingsovereenkomst of het inrichtingsplan geïmplementeerd met als resultaat een operationele Zeeuwse mobiliteitscentrale. Daarmee is de nu bestaande Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland doorontwikkeld naar een volledig ingerichte en functionerende Mobiliteitscentrale Zeeland. Volgens de planning kan deze in Q2 2023 gerealiseerd zijn.

7 Data

7.1 Inleiding

De beschikbaarheid van correcte mobiliteitsdata is een belangrijke randvoorwaarde voor een snelle, veilige, betrouwbare en comfortabele reis. Data is hierin cruciaal. Of de reiziger nu met eigen vervoer reist, gebruik wil maken van collectief vervoer of gedeelde mobiliteit. Er is behoefte aan informatie over routes, reisduur, het beschikbare aanbod, tijden en tarieven. Data is daarnaast belangrijk, omdat het voor overheden mogelijkheden creëert om efficiënter en effectiever te sturen op beheer van wegen, aanbod van mobiliteit en investeringen in infrastructuur. Bovendien biedt de beschikbaarheid van data mogelijkheden om projecten/routes bij te sturen en de aanbieders van mobiliteit te helpen de producten te optimaliseren en (nog) beter af te stemmen op de wensen van de gebruiker/reiziger. In de richtingennotitie Slimme Mobiliteit is daarom de volgende richtinggevende keuze opgenomen over data:

> *Mobiliteitsvraag, mobiliteitsaanbod en infrastructuur worden slim ingericht, waarbij datastromen via het Regionaal Datateam worden gefaciliteerd, met als doel voor de reiziger het mobiliteitssysteem zo vlug, veilig, betrouwbaar en comfortabel mogelijk te organiseren.*

Zeeland is aangesloten bij de landelijke samenwerking Digitalisering van mobiliteitsdata. In bestuurlijk overleg met de minister van I&W in 2019 heeft het Rijk met alle regio's, waaronder Zeeland, afgesproken om in 2023 90% van vijftien prioritaire data-items op orde te hebben. Het gaat daarbij om de volgende data-items: geplande en actuele wegwerkzaamheden, incidenten, restduur incidenten, maximum snelheden, ge- en verbodsborden, regelscenario's uit verkeerscentrales, beeldstanden rijkswegen, brugopeningen, statische en dynamische parkeerdata, evenementdata, iVRI data (data van slimme verkeersregelinstallaties), data voor logistiek en fietsdata. In de eerste stappen is het de uitdaging om als wegbeheerders de data digitaal beschikbaar te krijgen. Daarnaast speelt de ontwikkeling van Mobility as a Service (MaaS), waarmee veel inzicht kan worden gekregen over de vraag van de reiziger. Ook de monitoring van projecten biedt veel inzichten en levert veel data op.

7.2 Inhoudelijk belang data wegbeheerders

Data krijgt meerwaarde wanneer verbanden worden gelegd en vergelijkingen worden gemaakt. Juist door die verbinding tussen data en tussen bronnen van data te leggen, biedt dit waardevol inzicht in het Zeeuwse netwerk. Vanuit die inzichten worden kansen in kaart gebracht voor verbetering en geven we ruimte aan innovaties op de weg. Digitaal, betrouwbaar en actueel inzicht in het Zeeuwse netwerk brengt veel voordelen met zich mee:

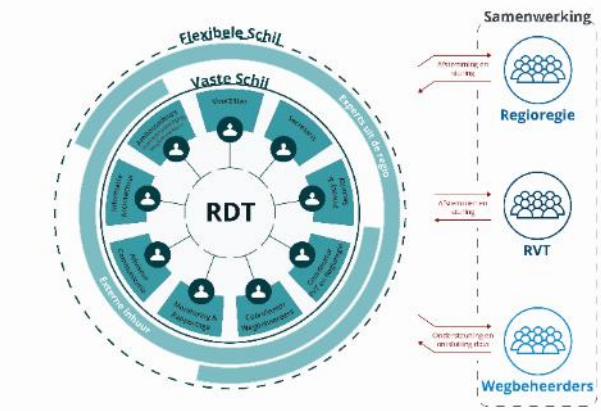
- Wegbeheerders krijgen meer inzicht in mogelijke maatregelen en effectiviteit van maatregelen om de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid te verbeteren.
- Wegbeheerders kunnen data gebruiken voor een efficiënter beheer- en onderhoudsprogramma.
- Voor in-car systemen door autofabrikanten en leveranciers van soft- en hardware kan worden gesteund op betrouwbare en actuele informatie van wegbeheerders.

Daarmee heeft het meerwaarde voor het beleidsmatig en uitvoerend werk van de Zeeuwse wegbeheerders én door de vermindering van reistijden door betere reisinformatie, verbetering van de veiligheid en meer gemak komt dit de reiziger ten goede. Het beschikbaar stellen van actuele, betrouwbare, correcte en relevante mobiliteitsdata is een belangrijke basisvoorwaarde om ook in Zeeland gebruik te kunnen gaan maken van slimme mobiliteitsoplossingen. En om te zorgen dat de toenemende rijtaakondersteuning in voertuigen ook in Zeeland goed en veilig kan functioneren. Op termijn worden ook financiële voordelen behaald, omdat niet meer voor iedere studie afzonderlijk data hoeft te worden ingewonnen. Er is straks altijd geschikte basisdata voorhanden als start voor een wegenstudie.

7.3 Regionaal Data Team

Het inwinnen en ontsluiten van data is niet nieuw voor de regio. Zo werken wegbeheerders bijvoorbeeld al actief met het datasysteem MELVIN, waarin wegwerkzaamheden en stremmingen van wegen worden vastgelegd om wegwerkzaamheden af te stemmen, en MOOR, voor informatie over kabels en leidingen, worden er frequent fietstellingen uitgevoerd en is van een aantal bruggen de brugstatus (open/dicht) al ontsloten via Blauwe Golf Verbindend. De digitaliseringsopgave mobiliteitsdata richt zich op een breed scala aan data items (de data top 15), om een zo dekkend mogelijk beeld van het netwerk te krijgen.

De opgave, benodigde organisatie, personele inzet en financiering zijn voor de data top 15 voor Zeeland voor de jaren 2021 tot en met 2023 nauwkeurig in beeld gebracht in het Implementatieplan Zeeland: digitaal de weg op orde. Commitment van alle Zeeuwse wegbeheerders is van belang om Zeeland-dekkend en uniform de data in landelijke systemen beschikbaar te krijgen, zodat overheden en marktpartijen naar eigen behoefte deze data om kunnen zetten in informatie en inzicht. Sinds medio 2021 is het Zeeuws Regionaal Data Team (RDT) opgericht. In dit RDT overleg worden kennis, ervaring en capaciteit voor en vanuit de Zeeuwse wegbeheerders gebundeld om de individuele Zeeuwse wegbeheerders te ondersteunen in het proces van digitalisering mobiliteitsdata en het gebruik van slimme toepassingen. Het RDT kent de rollen zoals in de afbeelding is weergegeven. Omdat het beschikbaar stellen van de data alleen vanuit de wegbeheerders zelf kan gebeuren, is vooralsnog gekozen voor een team vanuit de wegbeheerders zelf en dit niet bij de mobiliteitscentrale neer te leggen.

Figuur 19: Organisatie regionaal data team

In de samenwerking sluit het RDT zo veel mogelijk aan bij bestaande gremia en lopende programma's. Elkaar versterken staat hierin centraal en daarmee wordt dubbel werk, of worden parallelle processen, voorkomen. Het RDT werkt nauw samen met onder andere het Regionaal Verkeersmanagement Team (RVT) en het afstemmingsoverleg tussen wegbeheerders over wegwerkzaamheden en evenementen (Regioregie i.o.). Ook is het RDT de link met de landelijke organisatie en daarmee met de RDT's uit andere regio's.

De manier waarop de data wordt verzameld en in de regio wordt benut is regionaal maatwerk. Het RDT vertaalt de landelijke aanpak per data item naar regionale plannen, en koppelt dit aan de regionale beleidsdoelen zoals die onder andere in deze regionale mobiliteitsstrategie zijn verwoord. Ook de kennis op het gebied van cybersecurity en privacy, wat altijd een risico is als het gaat over digitalisering, is binnen het RDT geborgd. Hierbij is er directe toegang tot de landelijke werkgroep Digitale Veiligheid van mobiliteitsdata via de Zeeuwse vertegenwoordiger.

Het daadwerkelijk data items op orde brengen voor de data uit de eigen organisatie blijft de verantwoordelijkheid van elke wegbeheerder zelf.

7.4 Ontwikkelingen

De landelijke opgave Digitalisering mobiliteitsdata staat niet op zichzelf. Op nationaal niveau wordt gewerkt aan het bundelen van alle mobiliteitsdata, zodat deze via een Nationaal Toegangspunt Mobiliteitsdata beschikbaar komt voor serviceproviders, wegbeheerders of iedere andere partij die er gebruik van wil maken. Via een samenwerking van publieke en private partijen worden in het landelijke programma Talking Traffic nieuwe oplossingen voor verkeersknelpunten gezocht, waaronder de uitrol van een nieuwe generatie verkeerslichten (iVRI's) die het verkeer op basis van actuele data (vanuit en naar voertuigen) slimmer kunnen regelen.

In de landelijke Taskforce Verkeersveiligheid is veel aandacht voor datagestuurd werken. De data top 15 is daarom naar verwachting niet limitatief. Impuls voor het verzamelen van extra data items komt vanuit dergelijke landelijke taskforces en programma's en ook uit regionale beleidsplannen, waaronder deze mobiliteitsstrategie.

Een belangrijke databron is, naast de wegbeheerder, ook steeds meer het voertuig zelf. Om gladheid op het wegdek te meten zodat gerichter een strooiactie kan worden uitgevoerd, en om vertragingen te meten met Floating Car Data zodat met verkeersmanagementmaatregelen effectief kan worden ingegrepen door een verkeerscentrale. Pilots in Noord-Brabant en Limburg leren dat op basis van informatie uit auto's over de schokdempers er uitspraken kunnen worden gedaan over de onderhoudstoestand van de wegen.

7.5 Mobility as a Service

Mobility as a Service (MaaS) gaat om het plannen, boeken en betalen van al het mogelijke vervoer via apps. Bijvoorbeeld de deelfiets, -auto, -scooter, trein, bus, taxi of flextaxi/ WMO-vervoer. Vooral ook combinaties van al deze soorten vervoer.

Landelijk zijn er zeven nationale pilots in uitvoering. Momenteel is te zien dat er uit die pilots acht MaaS-apps komen die potentie hebben om landelijk gebruikt te worden. In die MaaS-apps staat de reiziger centraal. Doordat de reiziger in één app een reis kan plannen, boeken en betalen wordt de reiziger ontzorgd. Planningsapps worden al veel gebruikt, maar het ook kunnen boeken, reizen en betalen voor de diverse mobiliteitsvormen was daarmee nog niet mogelijk. Met MaaS-apps kan de reiziger op elk moment het vervoermiddel dat voor hem het gunstigst is kiezen. Door de koppeling met de actuele informatie van de verschillende mobiliteitsmogelijkheden kan de reiziger onderweg ook nog keuzes bij stellen. Bijvoorbeeld omdat je onderweg nog even een boodschap wilt doen. En op het moment dat wordt geconstateerd dat bijvoorbeeld een bus of trein vertraging heeft, kan de app ook een voorstel aangeven met andere keuzemogelijkheden.

Sneller dan verwacht zullen MaaS-apps nationaal gaan worden uitgerold. Om deze in Zeeland goed te kunnen benutten is het belangrijk dat alle mobiliteitsvormen hierop worden aangesloten. Vanuit de huidige concessies betreft dit Connexxion en de Westerschelde Ferry en daarnaast kan de deelmobiliteit in Zeeland snel hierop worden aangesloten. Uitgewerkt zal worden op welke manier de vervoersmogelijkheden die via de Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland via MaaS kunnen worden ontsloten. Het ministerie van I&W heeft aangeboden Zeeland te helpen in het aansluiten van de diverse vormen van mobiliteit naar de MaaS-apps.

De reisgegevens van de reiziger zijn anoniem. Deze worden samen met die van andere gebruikers gebundeld en geanalyseerd. Daardoor ontstaan mogelijk inzichten die bijdragen aan oplossingen. Voor bijvoorbeeld keuzes waar een eerder onbekende mobiliteitsvraag zit, waar bepaalde mobiliteitsmogelijkheden wel of niet optimaal werken en bijvoorbeeld ook voor andere doelstellingen zoals het terugdringen van CO2-emissie of stikstof.
De komende jaren wordt door het gebruik van de MaaS-apps de beschikbaarheid van data opgebouwd. Gecombineerd met data die uit andere bronnen beschikbaar is en beschikbaar komt, zal stap voor stap worden opgebouwd welke combinaties van data en analyses daarover de nuttige inzichten bieden.

8 Living Lab Slimme Mobiliteit Zeeland

8.1 Inleiding

Zoals in het begin van de strategie is aangegeven staat de ontwikkeling niet stil. De technologische en digitale ontwikkelingen gaan door. Zo zijn er in Nederland tests gedaan met langzamere zelfrijdende shuttlebusjes, maar worden in Amerika en China ook al proeven gedaan met grotere snelle zelfrijdende bussen. De MaaS-apps staan na een pilotperiode in de startblokken om uitgerold te worden, maar ook in de apps zal de ontwikkeling doorgaan.

In Nederland zijn de ambities om nieuwe mobiliteitsinnovaties te ontwikkelen, uit te proberen en uit te rollen hoog. Veel van de innovaties worden daarbij gericht op de toepassing in grootstedelijk gebied, gericht op het opvangen van groeiende verkeersstromen en het voorkomen van files. In Zeeland is de ambitie de innovaties met name testen op hun meerwaarde in een meer landelijk gebied. Daarnaast ligt er een Zeeuws belang dat innovatieve systemen ook grensoverschrijdend werken. De verbindingen met Vlaanderen zijn immers zeer belangrijk voor Zeeland.

Centraal daarbij staat de betekenis voor de reiziger. De toets is of met een nieuwe ontwikkeling in Zeeland voor de reiziger een verbetering kan worden gerealiseerd. Door pilots en tests uit te voeren en gericht te evalueren, kan bepaald worden wat in Zeeland wel en niet een verbetering is. Het is dus ook acceptabel om te constateren dat nieuwe ontwikkelingen niet in Zeeland passen en dus ook niet in Zeeland zullen worden toegepast. Zo is al geleerd dat in Zeeland deelmobiliteit op een andere manier een rol heeft dan in de grote steden en dus ook op een andere manier moet worden in- en opgezet.

Met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zijn afspraken gemaakt over Zeeland als Living lab Slimme Mobiliteit. Vanuit het compensatiepakket Wind in de Zeilen is er € 5 miljoen beschikbaar om het Living Lab Slimme Mobiliteit verder in te vullen. Vlissingen en omgeving zijn het focusgebied voor het living lab slimme mobiliteit, waarbij projecten in andere delen van Zeeland ook mogelijk zijn. Projecten die worden uitgetest hebben als doel om bij succes na een testfase ook in andere delen van Zeeland te kunnen worden toegepast.

8.2 Onderdelen Living Lab

Testen met nieuwe mobiliteitsconcepten

Om het flexibele fijnmazige netwerk op te bouwen is het nodig om op kleine schaal nieuwe mobiliteitsconcepten uit te testen. Voorbeelden van al bestaande mobiliteitsconcepten zijn de schoolbus Zonnemaire, het vrijwilligersvervoer in Haamstede, slimme deelfietsen en e-deelauto's in Vlissingen, Middelburg en Schouwen-Duiveland, Thover op Tholen, Max Mobiel in Terneuzen en de Ontmoetingsbus Reimerswaal en toeristische initiatieven.

Ook kan gedacht worden aan superslim laadplein voor elektrische deelauto's, deel e-bikes en deel e-scooters. Of een initiatief om leerlingen van een partijkopleiding slim en snel naar hun praktijklocaties te brengen en halen. Ieder concept speelt in op een specifieke reisbehoefte in een bepaalde regio. Vanuit het living lab kan, met steun van de overheid een kleinschalig project worden geholpen om op te starten.

De inzet van data om de mobiliteitsvraag beter te voorspellen en daar het mobiliteitsaanbod op korte termijn aan te passen biedt nog vele kansen. Concepten testen die meer gebruik maken van datagestuurde afwegingen in aanbod, bijvoorbeeld door reserveringen, weersverwachtingen en historische data te combineren voor het te verwachten noodzakelijke aanbod kan de efficiëntie vergroten.

Leren delen

Op dit moment wordt op een aantal plekken al deel fietsen en deelauto's aangeboden voor inwoners van Zeeland. Het leren delen is een belangrijke voorwaarde om ervoor te zorgen dat met minder vervoermiddelen meer mobiliteit kan worden aangeboden. De route van bezit naar gebruik levert voor veel inwoners en bedrijven een beter en goedkoper mobiliteitsaanbod op.

Deelmobiliteit komt als vanzelf van de grond in de grote steden. In een gebied als Zeeland is de meerwaarde groot, maar de commerciële verdiencapaciteit geringer. Met de Stichting Duurzame Mobiliteit Zeeland en met Cyclehub deelfietsen Zeeland in Middelburg en Vlissingen wordt in de praktijk geleerd op welke manier dergelijke systemen in Zeeland tot wasdom kunnen komen. Om dergelijke systemen zonder overheidssteun te laten draaien is het belangrijk daarin verdere stappen te zetten en zo te ontdekken welke businessmodellen in een provincie als Zeeland wel en niet werken.

Zelfrijdende voertuigen

De komende decennia zullen de mogelijkheden van zelfrijdend vervoer aangeboden worden door bedrijven die deze ontwikkelen. Voor Zeeland kunnen deze oplossingen in de periferie uitkomsten bieden om de bereikbaarheid en daarmee de leefbaarheid te verbeteren. Dat gaat echter niet vanzelf. Er zijn nog flink wat technische hobbels te nemen. Voor het testen van zelfrijdende systemen is Zeeland geschikt, doordat er de mogelijkheid is om op rustigere plattelandswegen te testen. Het living lab kan daar de bedrijven en de technisch universiteiten bij helpen. De route van een proefvoertuig op een afgesloten terrein naar mixed traffic op het platteland van Zeeland is nog wel een uitdaging. Zeeland heeft één pilot gestart met zelfrijdende vrachtauto's bij North Sea Port (Zeeland Connect), er is door een consortium van partijen een plan ingediend voor Europese subsidie voor proeven met een zelfvarend pontje en zelfrijdend vervoer op Schouwen-Duiveland en Zeeuws-Vlaanderen worden verkend. Dit kan de basis vormen voor het opzetten van een ecosysteem rondom het in de praktijk brengen van autonoom rijden en varen in Zeeland ten dienste van Nederland.

Slimme infrastructuur

Naast het slimmer worden van de vervoermiddelen is het ook belangrijk dat de infrastructuur meegroeit. Mensen, vervoermiddelen en infrastructuur zullen met elkaar moeten kunnen communiceren om een veilig systeem te bouwen, oponthoud te voorkomen en voorrang te geven aan hulpdiensten of fietsers bij slechter weer. Intelligente verkeersregelinstallaties (iVRI), sensoren in de weg, floating cardata zijn onderdelen van de slimme infrastructuur. In de communicatie tussen infrastructuur en voertuig zijn er diverse ontwikkelingen, waarbij wegbeheerders, autofabrikanten en grote en kleine digitale ontwikkelaars maandelijks innovaties lanceren.

8.3 Te behalen resultaten

Doel is om vanuit het Living Lab op te zetten:

- Minimaal twee meerjarig lopende pilotprojecten die een samenhangende ontwikkeling opzetten, waarbij tevens beoogd wordt de beschikbare middelen te koppelen aan Europese subsidie.
- Minimaal tien kleinere direct uitvoerbare startprojecten die op de korte termijn mobiliteitsoplossingen in Zeeland uitproberen.
- Uit bovenstaande komen minimaal vijf initiatieven die na de pilot- en testfase over heel Zeeland uitgerold kunnen worden.
- Uit bovenstaande komen minimaal twee initiatieven die na pilot- en testfase in de rest van Nederland benut kunnen worden.

8.4 Afwegingskader ondersteuning projecten

Voor de waardering van initiatieven is een afwegingskader gemaakt.

- Pilotproject draagt bij aan het toekomstige mobiliteitssysteem
- Pilotproject draagt bij aan een blijvend actief innovatief ecosysteem van partijen
- Reiziger centraal (behoefte en beleving van de reiziger)
- Kennisontwikkeling op gebied van nieuwe mobiliteitsoplossingen en verbindingen
- Opschaalbaarheid in Zeeland (en Nederland)
- Inzetbaarheid in Zeeland (plattelandsregio met hoge toeristische druk)
- Zicht op een voldoende business- of valuecase
- Digitaal te ontsluiten en koppelen aan MaaS apps
- Toegevoegde waarde voor Zeeuwse reiziger (toerist, student, forens én inwoner)
- Innovatief en slim.

Het afwegingskader is een handvat van en voor het beoordelingsteam voor de toekenning van ondersteuning van subsidie of bijdrage aan een project. Voor de bijdrage aan de projecten wordt gewerkt met een nader op te stellen subsidiekader en/ of met aparte inkoopopdrachten.

9 Samenwerking

9.1 Belang

Voor de totstandkoming van deze regionale mobiliteitsstrategie is in een vroegtijdig stadium gekozen om dit via een netwerksamenwerking te doen. Met betrokkenheid van partijen die directe verantwoordelijkheden hebben én met betrokkenheid van stakeholders. Het opbouwen van een dergelijk netwerk en het organiseren van bijeenkomsten kost tijd. Een gezamenlijk startmoment vond plaats in februari 2020, toen de conferentie Slimme mobiliteit plaatsvond. Dit moment markeert niet alleen de start, maar ook de verbondenheid in het proces. In een periode waarin dergelijke bijeenkomsten alleen digitaal mogelijk waren, vroeg dit ook veel creativiteit. De waarde is dat vanaf het begin er ruimte is geweest voor verschillende ideeën, waarbij in de loop van het proces wel steeds meer getrechterd is naar de specifiek vraagstukken en mogelijke oplossingen daarvoor.

Deze netwerksamenwerking is nog verre van perfect geweest, maar hierin zijn drie belangen te zien:

- Openheid en transparantie: Vanaf het begin hebben alle geïnteresseerde partijen deel kunnen nemen aan bijeenkomsten. Het mee kunnen nemen van partijen in de afwegingen die nodig zijn is belangrijk om de verschillende argumenten op tafel te krijgen die belangrijk zijn in de politiek-bestuurlijke afwegingen die moeten worden gemaakt en om goed na te denken over de grenzen tussen publiek en privaat.
- Benutten van kennis: De kennis van de combinatie van alle partijen is groot. Daarbij gaat het juist om de combinaties van verschillende inbreng. Niet alleen van de mensen die beroepsmatig met mobiliteit bezig zijn, maar ook de inbreng van ervaringsdeskundigheid.
- Ruimte voor reflectie: Door verschillende inbreng op vraagstukken te hebben wordt voorkomen dat er te veel in een enkele bepaalde richting wordt gedacht, maar dat er ruimte is voor reflectie op standpunten.

Voor de uitvoering is het belangrijk deze samenwerking te behouden vanuit bovengenoemde drie belangen. Belangrijker nog vanwege de uitvoeringskracht. Partijen hebben elkaar hard nodig in de uitvoering, waardoor het samen invulling geven aan de uitvoering van groot belang is.

Figuur 21 Busstation Terneuzen Westerscheldetunnel

9.2 Rollen

Zoals in het hoofdstuk over de Mobiliteitscentrale aangegeven wordt daarin een samenwerking voorzien van Zeeuwse overheden, waarbij er een nauwe relatie en wisselwerking met vervoerders, initiatiefnemers van mobiliteitsinitiatieven in Zeeland en de betrokken vrijwilligersorganisaties is. Die samenwerking is belangrijk voor de uitvoeringskracht en de kwaliteit van het mobiliteitssysteem. Op hoofdlijnen gelden daarbij als verantwoordelijkheden:

Vervoersvorm/ structuur	Verantwoordelijk	Ontwikkelingsrichting
Openbaar Vervoer	Provincie	Opdrachtgeverschap via Mobiliteitscentrale
Fijnmazige Mobiliteit	Provincie en Gemeente	Gezamenlijke opdrachtgeverschap gemeenten en provincie via Mobiliteitscentrale
Doelgroepenvervoer	Gemeenten	Eigen sturingsinstrumenten blijven bij gemeenten/ samenwerkingsverbanden. Gezamenlijke planning en uitvoering via Mobiliteitscentrale
Fietsen	Wegbeheerders, Routebureau en beheerders voorzieningen	
Vrijwilligersinitiatieven	Vrijwilligersorganisatie	Mobiliteitscentrale biedt ondersteuning, overheden ondersteunen financieel
Private initiatieven	Initiatiefnemer	Mobiliteitscentrale biedt ondersteuning in aansluiting op MaaS

Tabel 2: Overzicht van rollen

In het kader van de opgave Slimme Mobiliteit is op ambtelijk niveau het overleg meebeslissers ingericht om gezamenlijk te kunnen komen tot deze mobiliteitsstrategie. Hieraan nemen ambtenaren deel van gemeenten, provincie, waterschap en wordt deelgenomen door de Stichting Duurzame Mobiliteit Zeeland en de voorzitter van de RES-tafel mobiliteit. Gezien de stappen die na deze strategie nog worden gezet en de waarde die de deelnemers van dit overleg hierin zien, wordt dit overleg de komende periode voortgezet. Daarmee worden één keer per maand de ontwikkelingen afgestemd en per keer ingezoomd op inhoudelijke aspecten en keuzes. Ten aanzien van data op mobiliteitsgebied ligt in de toekomst de coördinatie bij het Regionaal Data Team.

Tezamen met betrokken partijen vanuit het nationale niveau (ministerie I&W, NS, ProRail en Rijkswaterstaat, DOVA) vormt dit het samenspel van partijen met een directe invloed op de mobiliteit in Zeeland. In verschillende verbanden zoals het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) themaoverleg Mobiliteit, overleg rond de Mobiliteitscentrale, OV- en Spoortafel en Krachtenbundeling Smart Mobility hebben partijen in verschillende samenstellingen overleg met elkaar. Door op ambtelijk niveau specifiek gericht overleg te organiseren en te zorgen dat de ontwikkelingen op bestuurlijk niveau in voldoende mate in bestaande overleggen aan de orde kunnen komen, is toekomstig overleg goed geborgd.

9.3 Adviesorganen en ervaringsdeskundigheid benutten

Op het gebied van Openbaar Vervoer is het Overlegplatform Openbaar Vervoer (OPOV) namens reizigersorganisaties richting concessieverlener (provincie) en concessiehouder (OV-vervoerder) het wettelijke adviesorgaan. De keuze in deze strategie om openbaar vervoer niet als een losstaand systeem te zien, maar als integraal onderdeel van een totaal mobiliteitssysteem heeft betekenis voor de rol van het OPOV. Het is logisch dat het OPOV in de toekomst breder adviseert dan enkel het openbaar vervoer. Een ontwikkeling die eerder ook al is ingezet. Daarbij raakt de advisering niet alleen aan de verantwoordelijkheden van concessieverlener en concessiehouder, maar ook aan die van gemeenten en mogelijk in de toekomst de mobiliteitscentrale. Beoogd wordt dat het OPOV richting alle partijen die adviesrol in de toekomst kan vervullen. Daarbij dient gekeken te worden naar de vertegenwoordiging in het OPOV, zodat met die vertegenwoordiging ook die adviesrol goed kan worden ingevuld. Daarover zal in overleg worden getreden met het OPOV.

Naast het OPOV is ook de Stichting Scholierenvervoer Zeeland (SSVZ) een belangrijke partner in de advisering op mobiliteit, gericht op scholieren en studenten in Zeeland. Deze partij zal bij de invulling van de mix van mobiliteit en de onderwijsaanpak worden betrokken.

Op gemeentelijk niveau zijn adviesraden actief op het gebied van WMO/ mensen met een beperking. Er wordt waarde aan gehecht om minimaal één keer per jaar deze adviesraden provinciaal samen te brengen om het gesprek aan te gaan over het functioneren van het totale mobiliteitssysteem en verbeteringen die daarop aangebracht kunnen worden.

Tijdens het proces in de opbouw naar deze strategie zijn diverse sessies gehouden met jongeren, reizigers en ook specifiek met reizigers met een beperking. Deze gesprekken leveren veel informatie en inzichten op. Voor reizigers met een beperking wordt beoogd om één keer per jaar een overlegmoment te creëren om de ontwikkelingen te evalueren en te bekijken in het licht van het VN-verdrag voor mensen met een beperking. Daarnaast wordt een reizigerspanel ingericht waarmee één keer per half jaar ervaringen worden besproken.

Middels diverse panels wordt de toeristische reiziger regelmatig bevraagd, waarbij ook de mobiliteitsaspecten nadrukkelijk worden meegenomen. Daarnaast wordt ook de kennis en ervaring va diverse kennis- en onderwijsinstellingen (met name NV Economische Impuls Zeeland, de Hogeschool Zeeland en daarbinnen meer specifiek het Kenniscentrum Kusttoerisme) benut.

10 Monitoring en Evaluatie

10.1 Doelen

In voorgaande hoofdstukken zijn in de teksten voor duurzame mobiliteit, de mix van mobiliteit, knooppunten en data specifieke doelstellingen benoemd. Daarnaast is een kwantitatief doel op de kwaliteit voor de reiziger eerder benoemd. De in hoofdstuk 2 acht genoemde belangen van reizigers spelen een belangrijke rol in het bepalen of de doelstelling van verbetering voor de reiziger wordt bereikt. De doelstellingen voor de reiziger, voor duurzame mobiliteit, mix van mobiliteit, knooppunten en data zien er daarmee als volgt uit:

Onderdeel	**Doelstelling**	**Indicator en rapportage**
Reiziger	Verbetering oordeel reizigers in Zeeland op 8 genoemde belangen	Jaarlijkse enquête onder reizigers in Zeeland op 8 genoemde belangen. Per belang een gemiddeld cijfer van 0-10. Nulmeting tweede helft 2021
	Oordeel OV-klantenbarometer minimaal gelijk	Jaarlijks landelijk onderzoek.
Duurzame mobiliteit	Per 2030 een CO2-reductie van 1.029 Kton in mobiliteit (personen- en goederenvervoer) ten opzichte van 1990.	Monitoring via RES Zeeland.
	In 2030 wordt al het Openbaar Vervoer uitgevoerd met Zero-Emissie voertuigen.	Aandeel Zero-Emissie voertuigen. Jaarlijks rapportage.
	Per 2025 zo'n 3.000 laadpalen in Zeeland en per 2030 zo'n 10.000.	Rapportage via RVO/Nationale Agenda Laadinfrastructuur
Mix van Mobiliteit	Snelle busverbindingen zijn maximaal 2x langzamer dan zelfde verbinding (tussen start- en eindpunt) met de auto.	Vervoerplan concessiehouder jaarlijks inzicht in welke verbindingen dit wel of niet wordt behaald.
	Vanaf ieder punt in Zeeland binnen 2,5 kilometer opstappunt voor fijnmazige taxisysteem	Kaart met weergave opstappunten, die jaarlijks wordt geactualiseerd.
	Alle voertuigen zijn vanaf 2025 toegankelijk	Vervoerplan concessiehouder en contracten doelgroepenvervoer
Knooppunten	Twee stationshubs, vier regiohubs en zes hubs voor 2025	Hubs ingericht conform menukaarten hubsaanpak. Jaarlijkse rapportage op realisatie.
	Tussen 2025 – 2030 aanvullen met achttien nieuwe hubs (uit verschillende categorieën).	Hubs ingericht conform menukaarten hubsaanpak. Jaarlijkse rapportage op realisatie.
Data	De publieke (mobiliteits)data op 15 items voor 90% op orde, actueel betrouwbaar, geheel cyberproof en conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming in 2023.	Regionaal Data Team volgt ontwikkeling. Eind 2023 bepalen of doelstelling is behaald.

Living Lab	Voor eind 2025: - Minimaal 2 meerjarig lopende pilotprojecten die een samenhangende ontwikkeling opzetten, waarbij tevens beoogd wordt de beschikbare middelen te koppelen aan Europese subsidie. - Minimaal 10 kleinere direct uitvoerbare startprojecten die op de korte termijn mobiliteitsoplossingen in Zeeland uitproberen. - Uit bovenstaande komen minimaal 5 initiatieven die na de pilot- en testfase over heel Zeeland uitgerold kunnen worden. - Uit bovenstaande komen minimaal 2 initiatieven die na pilot- en testfase in de rest van Nederland benut kunnen worden.	Realisatie wordt opgenomen in jaarstukken provincie Zeeland.

Tabel 3: Doelen

10.2 Monitoring

Ieder jaar zal er een monitoringsrapport worden opgesteld. Dit monitoringsrapport zal bestaan uit vier onderdelen:

1) Stand van zaken doelstellingen: Aan de hand van doelindicatoren bepalen van de stand van zaken ten aanzien van bovengenoemde doelstellingen.
2) Trends: Via trendindicatoren een beeld geven van de ontwikkeling van het mobiliteitssysteem in Zeeland. Trendindicatoren zijn beperkt beïnvloedbaar en voor een groter deel afhankelijk van externe factoren. Trendindicatoren die minimaal jaarlijks in beeld worden gebracht zijn:
    a. Jaarlijks afgelegde reizigerskilometers en aantal in- en uitstappers in regionaal openbaar vervoer, vraag gestuurd vervoer en doelgroepenvervoer.
    b. In- en uitstappers trein.
    c. Aantal ritten openbaar vervoer, fijnmazig taxivervoer en doelgroepenvervoer.
    d. Aantal deelfietsen, deelscooters en deelauto's in Zeeland.
    e. Aandelen lopen, fiets, publiek vervoer en auto in aantal reisbewegingen in Zeeland.
3) Opgezette verbeterings- en vernieuwingsprojecten en de realisatie daarvan in desbetreffend jaar. Tot en met minimaal 2025 zal specifiek over het Living Lab Slimme Mobiliteit Zeeland worden gerapporteerd in het kader van het Compensatiepakket Wind in de Zeilen.
4) Gezamenlijke financiële inzet Zeeuwse overheden.

In de komende jaren wordt het monitoringsrapport voorbereid in samenwerking tussen Provincie en Gemeenten via onder meer de samenwerking in de Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland en het Regionaal Data Team.

Twee keer per jaar zal er worden gerapporteerd aan Provinciale Staten en Gemeenteraden over de voortgang van de uitvoering. Eén keer per jaar uitgebreider met bovengenoemd monitoringsrapport en één keer per jaar waarbij korter met name over de voortgang van de uitvoering en eventuele bijsturing daarop centraal staat.

10.3 Evaluatie

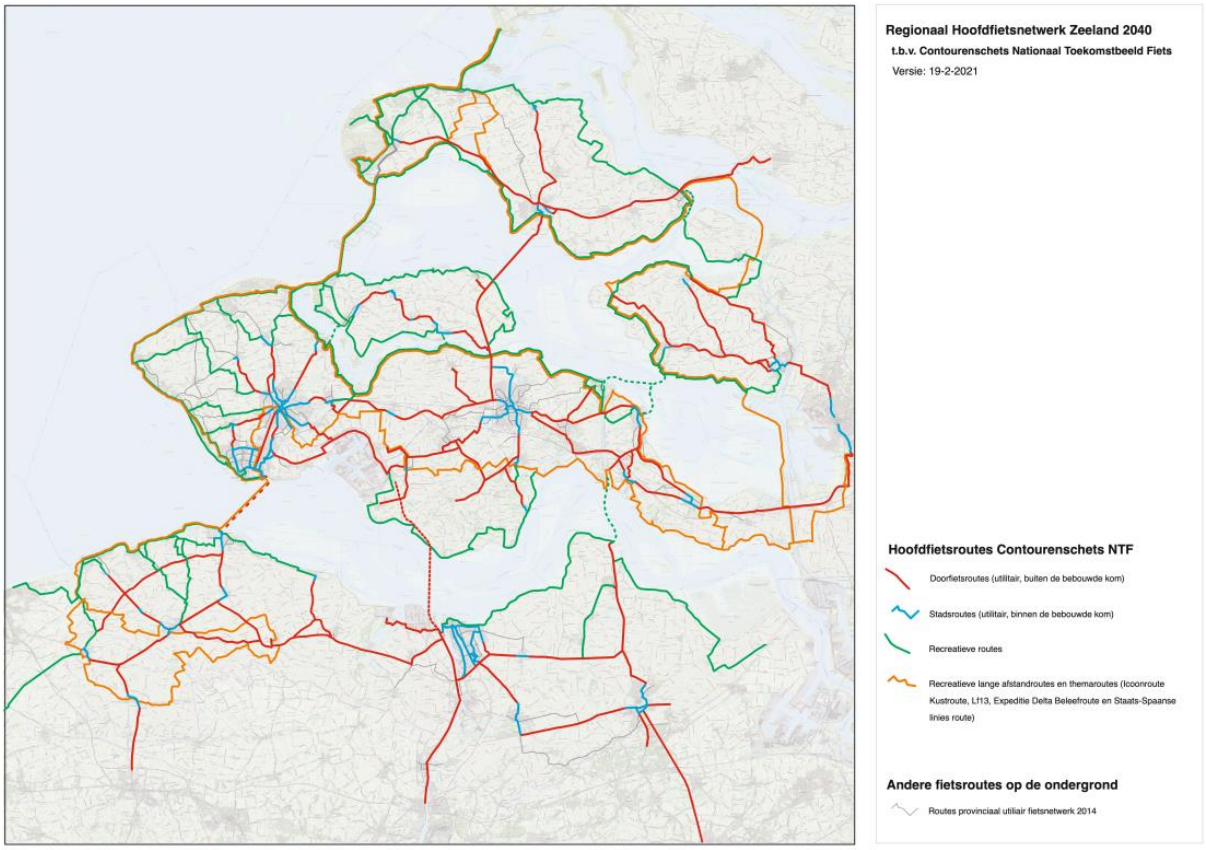
Deze strategie is bedoeld voor de langere termijn, doorlopend tot 2035. Op het niveau van de strategie wordt beoogd in de eerste helft van 2027 de strategie te evalueren en de strategie bij te stellen. Bezien zal worden welke ontwikkelingen zorgen voor de nodige bijstellingen in de strategie. Zo zal bijvoorbeeld bij een doorbraak in zelfrijdende voertuigen de impact op de strategie bekeken moeten worden.
Tegelijkertijd is 2027 het moment van eerste evaluatie en bijstelling van de busconcessie en voor een deel van de contracten op het gebied van vraaggericht vervoer. Na twee jaar ervaringen opdoen kan worden bijgestuurd. Drie jaar later wordt een evaluatie en bijstelling op contracten voorzien.

Daarmee wordt de timing:

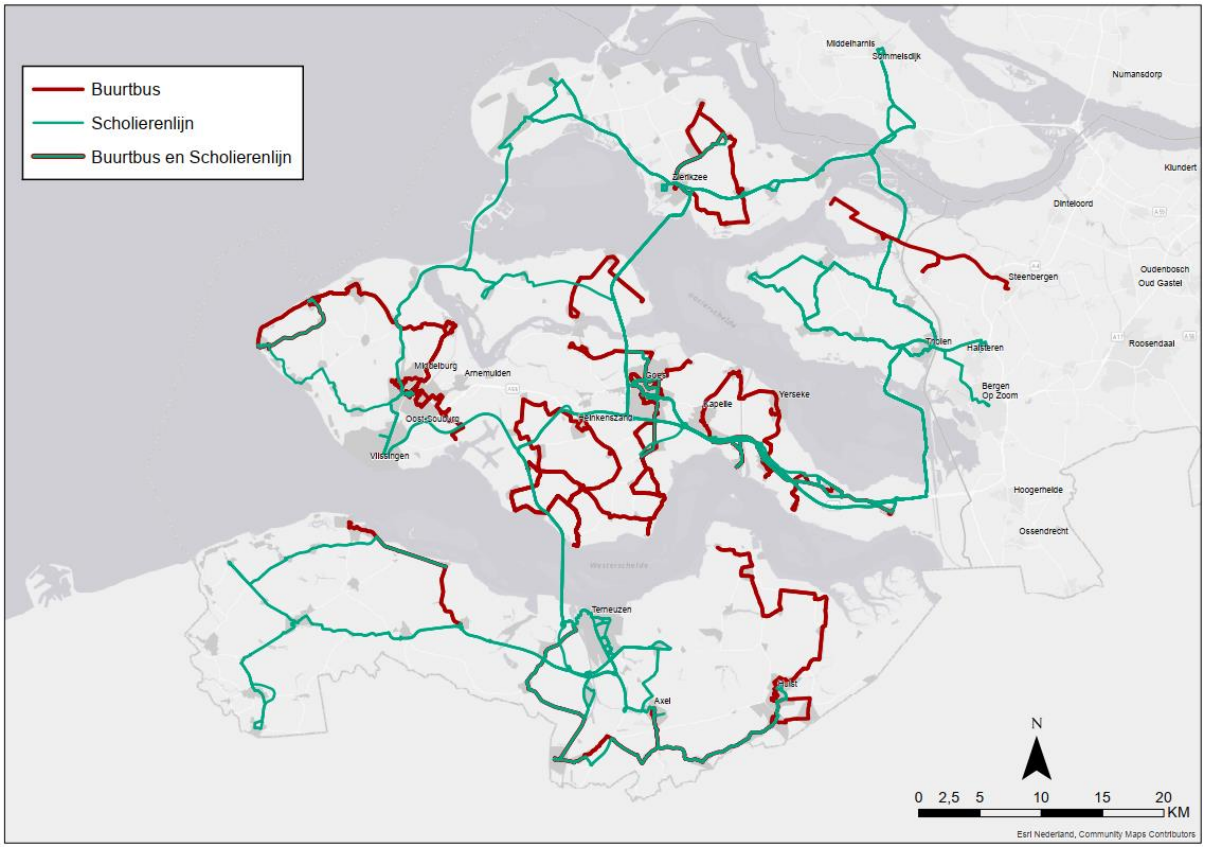
- Eind 2021 vaststelling Regionale Mobiliteitsstrategie
- Eind 2024 ingang nieuwe concessie grote bussen en uitvoering fijnmazige mobiliteit
- Begin 2027 evaluatie strategie en contracten
- Eind 2027 bijstellingen concessie grote bussen en deel contracten fijnmazige mobiliteit /doelgroepenvervoer
- 2030 evaluatie en bijsturing contracten

Voorzien wordt dat in 2030 dat voorbereiding van een nieuwe periode van 2035 tot minimaal 2045 zal moeten starten. Waarschijnlijk door geheel opnieuw strategie en uitgangspunten voor een volgende periode te bepalen. Wanneer zich sneller dan voorzien ontwikkelingen zich voordoen die om bijstelling van de strategie vragen, dan zal in samenspraak met betrokken partijen een proces daartoe in gang worden gezet.

Bijlage 1: Kaart hoofdfietsroutes

Bijlage 2: Buurtbus- en scholierenlijnen

Dit betreft een weergave van de huidige buurtbuslijnen en scholierenlijnen.

Bijlage 3: Menukaarten van hubs

Zeeland. Niet normaal. Mooi. Bereikbaar
Aanpak Zeeuwse knooppunt ontwikkeling

Categorieën knooppunten

REGIOHUB
- *Op- en overstappen*
- *Informeren*
- *Kwaliteit bieden*
- *Beleven*

2. Onderdelen selecteren
Waar is de hub uit opgebouwd?

MOBILITEITSDIENSTEN

	BASIS	EXTRA
Toegankelijke halte	●	○
Routeinformatie		
Haltevertrekstaat	●	○
DRIS	●	○
Contactinfo	●	○
Lijnennet	●	○
Omgevingskaart	●	○
Kaart hubnetwerk	●	○
Fietsparkeren		
Aanbindmogelijkheid	●	○
Overdekt	●	○
Overdekt en afgesloten	●	○
Overdekt en bewaakt	○	○
Autoparkeren		
Normaal	●	○
Uitgebreid	●	○
Overdekt met zonnecel	○	●

	BASIS	EXTRA
Bushalte	●	○
Treinstation	○	●
Fietsreparatiepaal	●	○
Kiss & ride	●	○
Elektrisch laden		
Laadpaal auto	●	○
Laadpaal fiets	●	○
Deelmobiliteit		
Ov-fiets	○	○
Deelfietsen	○	●
Deelscooters	○	●
Deelauto's	○	●
Taxistandplaats	○	●

AANVULLENDE DIENSTEN

	BASIS	EXTRA
Afvalbak	●	○
Wachtmogelijkheid		
Zitje	●	○
Overdekt	●	○
Binnen	●	○
Verwarmd	○	●
Verlichting	●	○
Toeristeninfo	●	○
AED	●	○
SOS-knop	●	○
Watertappunt	●	○
Wifi	●	○
Pakketpunt	○	●
Horeca		
Automaat/nabij commerciële voorziening	●	○
Commerciële voorziening	○	●
WC	●	○

HUBGRADE

Toeristisch Overstappunt (TOP)	●
Pop-up deelfietsen	●

Bron: Halteplan provincie Zeeland, aangevuld met adviezen door Royal HaskoningDHV.

Provincie Zeeland
Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Zeeland. Niet normaal. Mooi. Bereikbaar
Aanpak Zeeuwse knooppunt ontwikkeling

Categorieën knooppunten

STATIONSHUB
- *Op- en overstappen*
- *Informeren*
- *Kwaliteit bieden*
- *Beleven*
- *Verblijven*

2. Onderdelen selecteren
Waar is de hub uit opgebouwd?

MOBILITEITSDIENSTEN

	BASIS	EXTRA
Toegankelijke halte	●	○
Routeinformatie		
Haltevertrekstaat	●	○
DRIS	●	○
Contactinfo	●	○
Lijnennet	●	○
Omgevingskaart	●	○
Kaart hubnetwerk	●	○
Fietsparkeren		
Aanbindmogelijkheid	●	○
Overdekt	●	○
Overdekt en afgesloten	●	○
Overdekt en bewaakt	●	○
Autoparkeren		
Normaal	●	○
Uitgebreid	●	○
Overdekt met zonnecel	○	●

	BASIS	EXTRA
Bushalte	●	○
Treinstation	●	○
Fietsreparatiepaal	●	○
Kiss & ride	●	○
Elektrisch laden		
Laadpaal auto	●	○
Laadpaal fiets	●	○
Deelmobiliteit		
Ov-fiets	●	○
Deelfietsen	●	○
Deelscooters	●	○
Deelauto's	●	○
Taxistandplaats	●	○

AANVULLENDE DIENSTEN

	BASIS	EXTRA
Afvalbak	●	○
Wachtmogelijkheid		
Zitje	●	○
Overdekt	●	○
Binnen	●	○
Verwarmd	●	○
Verlichting	●	○
Toeristeninfo	●	○
AED	●	○
SOS-knop	●	○
Watertappunt	●	○
Wifi	●	○
Pakketpunt	○	●
Horeca		
Automaat/nabij commerciële voorziening	●	○
Commerciële voorziening	●	○
WC	●	○

HUBGRADE

Toeristisch Overstappunt (TOP)	●
Pop-up deelfietsen	

Bron: Halteplan provincie Zeeland, aangevuld met adviezen door Royal HaskoningDHV.

Provincie Zeeland
Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Raad

Dossiernummer	7719
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	21
Titel	Voorstel tot gewijzigd vaststellen integrale beleidsplan duurzaamheid

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

In dit voorstel zitten een aantal verwijzingen verwerkt die op dit moment nog niet volledig afgerond zijn, maar waar we als uitgangspunt hebben genomen dat dit geen wijzigingen meer oplevert en als zodanig al reeds zijn opgenomen in de tekst;

1. Te gelijk met deze stukken worden ook de stukken m.b.t. de begroting duurzaamheid 2025-2028 aangeboden aan het college.
2. De RES2.0 wordt in november behandeld door de raad.
3. De bijlage 'definitief concept Circulair beleid Zeeuws gemeenten' kent nog 1 'zienswijze' ronde, die loopt nu. Uiterlijk 11 november wordt de definitieve versie opgeleverd. We verwachten geen wijzigingen die van invloed zullen zijn op de stukken, maar zullen dit zeker de 11de direct nog nagaan. Hoe kunnen we de definitieve versie t.z.t. aanbieden en aan wie?;
   De besluiten graag terugkoppelen aan zowel mijzelf als Sophie Hamelijnck., i.v.m. mijn eigen afwezigheid die week.

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot gewijzigd vaststellen integrale beleidsplan duurzaamheid
Portefeuillehouder	Wethouder B. Van Assche

Samenvatting

Op 16 mei 2024 heeft u, op basis van een ingediend amendement het concept integrale beleidsplan duurzaamheid vrijgegeven voor inspraak. De terinzagelegging liep van 29 mei t/m 9 juli 2024.

Er zijn in totaal 19 zienswijzen ingediend, die aanleiding bieden tot een gewijzigd vaststellen van het beleidsplan. Aanvullend zijn er, met het voortschrijden van de tijd nog enkele ambtshalve wijzigingen voorgesteld.

Met vaststelling van het voorliggende beleidsplan wordt u verzocht een eerder raadsbesluit voor het buiten toepassing verklaren van zonne- en windenergieprojecten met een ruimtelijke uitstraling in te trekken en de lijst van adviesrecht conform het voorliggende nieuwe beleid te actualiseren.

Tot slot wordt er kort stil gestaan bij de rol van regionale en lokale samenwerkingen alsmede de status van het meerjarig uitvoeringsprogramma, inclusief financiële dekking.

Aan de raad,

Op 16 mei 2024 heeft u, op basis van een ingediend amendement het concept integrale beleidsplan duurzaamheid vrijgegeven voor inspraak. De terinzagelegging liep van 29 mei t/m 9 juli 2024. In dit voorstel schetsen we het overzicht van voorgestelde wijzigingen en geven we u een overzicht van gerelateerde zaken.

Zienswijzen

Er zijn 19 zienswijzen ingediend, met in totaal 53 punten. In de notitie overzicht zienswijzen en actualisaties is een overzicht terug te vinden van de indieners, punten, beantwoording en of dit tot een aanpassing van het beleidsplan leidt. De onderwerpen waar de meeste zienswijzen op zijn ingediend zijn duurzame opwek en de omschrijving van dossiers met effect op het buitengebied gerelateerd aan klimaatadaptatie.

De ingediende zienswijzen geven aanleiding tot de volgende inhoudelijke aanpassingen van het beleidsplan:

a) De term hernieuwbare energie gebruiken waar van toepassing in plaats van duurzame energie;
b) Actualisatie, in lijn met de Rijksoverheid van de omschrijving van de zonneladder;
c) Het woord ‘repareren’ is toegevoegd aan de paragraaf bewustwording in het hoofdstuk circulair;
d) De zinssnede over een afsluitend financieel hoofdstuk in de introductie wordt verwijderd;
e) Vermelding van het gemeentelijk groen beheerplan toegevoegd met betrekking tot biodiversiteit;
f) Herzien tekst met betrekking tot ‘nader te formuleren voorwaarden’ bij het onderwerp kleine windmolens en de acties 1 en 2 in de actietabel van energie om onduidelijkheid te voorkomen. Met die strekking dat na vaststelling het voorliggende beleidsplan van kracht is en eventuele wijzigingen later volgen in de tijd;
g) Tekstuele correctie op abusievelijk behouden zinsdeel over gemeentelijke RES doelstelling in actie 2
h) De zin over netcongestie als belemmering voor opwek op dit moment wordt aangepast, alleen relevant op afname voor onze gemeente.
i) Typefout in West Zeeuws Vlaanderen wordt hersteld.

Ambtshalve actualisaties

In de notitie zijn ook ambtshalve actualisaties opgenomen. Deze zijn doorgevoerd met name vanwege de langere doorlooptijd van vaststelling van dit beleidsstuk en de hierin opgenomen afstemmingen met andere stukken. Dit betreft met name actualisaties in relatie tot de Regionale Energie Strategie, gemeentelijke ontwikkelingen en enkele volledigheidsaanvullingen:

1) Omschrijving status RES2.0
2) Omschrijving RES1.0 gewijzigd naar RES in het algemeen
3) Toevoeging met betrekking tot Klimaatadaptatiestrategie Zeeland
4) Status burgerakkoord gerectificeerd, niet vastgesteld maar aangeboden aan de raad

5) Omschrijving status mobiliteitsplan
6) Zinsnede op leesbaarheid en juistheid verbeterd met betrekking tot MJOP en plan verduurzaming organisatie.
7) Leesbaarheid paragraaf, er ontbrak een zin
8) Toevoeging met betrekking tot de inhoud van SDG 12 (verantwoorde productie en consumptie)
9) Correctie op beschrijving stimuleren stakeholders in de transitie.
10) Toevoeging onderwerp waar de opsomming betrekking op heeft, namelijk inwoners initiatieven.

Effect op eerdere besluiten
Op 15 november 2022 heeft u onderstaande besloten;

"Gedurende de looptijd vanaf het moment van vaststelling van deze bestuursopdracht tot inwerkingtreding van het beleidsplan en meerjarenuitvoeringsprogramma de bestaande beleidsuitgangspunten voor zonne- en windenergie, voor zover deze zien op nieuw te realiseren projecten met een ruimtelijke uitstraling, buiten toepassing te verklaren."

Met vaststelling van het voorliggende beleidsplan wordt u verzocht een eerder raadsbesluit voor het buiten toepassing verklaren van zonne- en windenergieprojecten met een ruimtelijke uitstraling in te trekken.

Aanvullend attenderen we u erop dat in de lijst van adviesrecht met betrekking tot duurzaamheid is opgenomen dat u bij windmolens vanaf 20 meter geïnformeerd wil worden, daar zouden na vaststelling ook de kleine windturbines onder vallen. We stellen voor te besluiten om hier een wijziging in door te voeren.

Uitvoeringsprogramma,
Vooruitlopend op de formele vaststelling van het beleidsplan hebben wij de uitvoering verder in voorbereiding genomen. Er is een team ingericht, bestaande uit verschillende disciplines, die gezamenlijk primair werken aan de uitvoering van het uitvoeringsprogramma. Daarmee is de uitvoering geborgd. Wij hebben inmiddels kennisgenomen van het meerjarig uitvoeringsprogramma, inclusief meerjarige begroting t/m 2028. Dekking van het programma kan op basis van rijksgelden en bestaande budgetten. Een deel van de programmaonderdelen is inmiddels opgepakt.

Zeeuwse samenwerkingen
De Zeeuwse samenwerkingen, in specifiek de Regionale Energiestrategie (RES), Klimaat adaptatie strategie Zeeland (KasZ) en het aankomend Zeeuws beleidsplan circulaire economie zijn belangrijk voor de uitvoeringskracht en realisatie van de gemeentelijke en Zeeuwse duurzaamheidsopgaven. We vinden het dan ook belangrijk om positief in deze samenwerkingen te blijven staan en hieraan bij te dragen. De recente vaststelling van de RES2.0 is hier een goed voorbeeld van.

In de tijd en op inhoud vallen het Zeeuws Circulair beleidsplan en het integrale beleidsplan duurzaamheidsbeleid samen qua opstellen en aanbieden. Het Zeeuws circulaire beleidsplan kent een bredere context beschrijving en toelichting. Het hoofdstuk circulair in het integrale beleidsplan duurzaamheid is praktischer ingestoken en volgt dezelfde lijn als het Zeeuws circulaire beleid, op een aantal aanvullende uitwerkingen na. We vragen u hier kennis van te nemen.

Lokale aanpak, draagvlak en gezamenlijke uitvoering
Het proces om te komen tot een integraal beleidsplan duurzaamheid is intensief geweest, waarbij veel inwoners, stakeholders en dossiers betrokken zijn. Het voorafgaande burgerberaad, gericht op inwonersparticipatie en een brede maatschappelijke discussie is hier de meest in het oog springende van. Een uniek proces, wat nog niet eerder doorlopen was in de gemeente Sluis. Dat heeft er mede toe geleid dat bijvoorbeeld communicatie, participatie en educatie expliciet meegenomen zijn. In totaal landen 21 van de 49 aangenomen beslispunten uit het burgerakkoord in dit beleidsstuk.

Ook bij de uitvoering spelen inwoners, sectoren en andere gemeentelijke beleidsdossiers een belangrijke rol in het behalen van de doelstellingen. Bijvoorbeeld bij het overschakelen naar steeds minder gebruik van fossiele brandstoffen en het klimaat adaptief inrichten van de leefomgeving.

Tot slot
De doorlooptijd van de totstandkoming is een jaar langer geworden dan voorzien, waarmee er in de tijd ondertussen alweer de nodige stappen zijn gemaakt richting de 2050-doelstellingen en nieuwe ontwikkelingen zich voordeden. Zoals omschreven in het beleidsplan betreft het langdurige transities (energietransitie, klimaatadaptatie en overgang naar een circulaire economie) waar we met z'n allen stap voor stap aan werken. Vaststelling biedt duidelijkheid aan alle betrokkenen en perspectief richting een duurzaam 2050. Het meerjarig uitvoeringsprogramma loopt tot en met 2028 en wordt elke twee jaar geëvalueerd. Het beleid kent geen expliciete einddatum, maar zal met het oog op nieuwe

maatschappelijke ontwikkelingen op onderdelen of in zijn geheel herzien worden als hier aanleiding toe is.

Voorstel

U wordt voorgesteld kennis te nemen van de notitie ‘Overzicht inspraakreacties’ behorende bij het integrale beleidsplan duurzaamheid, alvorens deze gewijzigd vast te stellen.

Aanvullend wordt u voorgesteld om een wijziging van de lijst van adviesrecht, zoals vastgesteld op 24 februari 2022 inhoudende een wijziging van het adviesrecht in die zin dat de paragraaf 1.2 als volgt aan te passen “Realisatie van windturbines met een tiphoogte groter dan 20 meter” wordt aangepast naar: groter dan 21 meter.

Tevens wordt u voorgesteld het raadsbesluit van 15 november 2022 in te trekken, zijnde: *“Gedurende de looptijd vanaf het moment van vaststelling van deze bestuursopdracht tot inwerkingtreding van het beleidsplan en meerjarenuitvoeringsprogramma de bestaande beleidsuitgangspunten voor zonne- en windenergie, voor zover deze zien op nieuw te realiseren projecten met een ruimtelijke uitstraling, buiten toepassing te verklaren.”*

En tot slot wordt u gevraagd kennis te nemen van het onderliggende Zeeuws Circulaire beleidsplan, wat is opgesteld in lijn met het hoofdstuk circulaire economie in het voorliggende beleidsplan.

Oostburg, 5 november 2024

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

1. Notitie overzicht zienswijzen en actualisaties
2. Integrale beleidsplan duurzaamheid
3. Circulaire economie Zeeuwse gemeenten beleidsplan

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2024

BESLUIT:

- Kennis te nemen van de notitie ‘Overzicht zienswijzen’ en in te stemmen met de daarin voor gestelde wijzigingen;
- Tot het vaststellen van het integrale beleidsplan duurzaamheid;
- Tot een wijziging van de lijst van adviesrecht, zoals vastgesteld op 24 februari 2022 inhoudende een wijziging van het adviesrecht in die zin dat de paragraaf 1.2 als volgt worden aangepast “Realisatie van windturbines met een tiphoogte groter dan 20 meter” wordt aangepast naar …groter dan 21 meter.
- Tot het intrekken van het raadsbesluit van 15 november 2022 en aanvragen voor wind- en zonne-energie te toetsen aan het nieuwe beleid;
- Kennis te nemen van het onderliggende Circulaire Economie Zeeuwse gemeenten beleidsplan.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Notitie overzicht zienswijzen en actualisaties

Zienswijzen

(met beantwoording en conclusie of aanpassing van het beleidsplan noodzakelijk is)

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
1. Actiegroep Tegenwind	1.1 Aandachtspunt: oproep om actuele en juiste informatie te gebruiken die een positieve uitstraling heeft. Specifiek in paragraaf 2.1.2 onder landelijke doelstellingen.	Het betreft landelijke doelstellingen. Het jaartal 2019 wordt genoemd in het beleidsstuk omdat dit het gangbare startpunt is, 2030 een tussendoel en 2050 het einddoel. Actuele data delen we in de 2-jaarlijkse rapportages.	Nee
	1.2 Aandachtspunt: verschil tussen de betekenis van hernieuwbare energie en duurzame energie en de inconsequente toepassing ervan in het beleidsdocument.	Groene energie, duurzame energie en hernieuwbare energie worden in de praktijk door elkaar gebruikt, maar zijn in de letterlijke zin van het woord inderdaad niet gelijk. We lezen het stuk erop na.	Ja, waar dit correcter is.
	1.3 Aandachtspunt: er wordt gevraagd duidelijkheid te geven over de definitie gehanteerd door Sluis.	De zonneladder is opgesteld door het Rijk. Op Beleid zonne-energie (rvo.nl) is meer informatie te vinden. Provincie en gemeenten dienen hun beleid en wet- en regelgeving hierop af te stemmen. De beschrijving in het beleidsplan zal aangepast worden naar de huidige versie.	De omschrijving van de zonneladder zal aangepast worden
	1.4 Vraag: wat zijn de netcongestie consequenties voor Sluis nu er niet eerder dan 2035 een extra kabel naar Zeeuws-Vlaanderen komt?	Inwoners worden momenteel niet belemmerd in hun elektrificatieproces. Het ACM heeft een maatschappelijk prioriteringskader opgesteld voor de toekenning van grootschalige aansluitingen bij netcongestie. We blijven alert op ontwikkelingen en passen indien nodig onze aanpak aan om eventuele knelpunten in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen. In Sluis is er alleen netcongestie op afname, niet op in voeding. Nieuwe wind- en zonne-energie initiatieven worden altijd getoetst op inpasbaarheid op het net.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	Aanvullend het advies om vanwege de netcongestie alleen kleinschalige opwek toe te staan en lokale initiatieven. En het advies om randvoorwaarden m.b.t. beslispunt 3.5 uit het burgerberaad zo te formuleren dat dit pas mogelijk is als; a) Eerst het netwerk wordt versterkt met een extra kabel b) Dit niet leidt tot overcapaciteit (productie) binnen de RES Zeeland.		
	1.5 Aandachtspunt: bij kleinschalige initiatieven is participatie een belangrijk aandachtspunt evenals het voorkomen van verrommeling van het Sluise landschap. Er wordt verondersteld dat de energyhub hier een passende oplossing voor is met goede kansen voor energie coöperaties. Eventuele resultaten van pilots worden met belangstelling gevolgd.	Ter kennisname aangenomen	Nee
	1.6 Verzoek om bij het onderwerp gedragsverandering/ bewustwording ook het belang van repareren op te nemen.	Hoewel repareren als speerpunt wordt benoemd in het beleidsplan (p21) en terugkomt als actiepunt is deze inderdaad niet specifiek benoemd bij de tekst rondom bewustwording in de paragraaf over de ambities van de gemeente. Het woord zal toegevoegd worden.	Ja, repareren wordt toegevoegd in de betreffende paragraaf.

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	1.7 Advies om bij het opstellen van de twee-jaarlijkse voortgangsrapportages aan te sluiten bij de RES-rapportage en daarin indien nodig een extra aanvulling op te nemen. Dit met het oog op integraliteit tussen lokale, regionale en nationale ontwikkelingen.	De huidige tweejaarlijkse rapportagecyclus biedt ons voldoende flexibiliteit om tijdig en relevant te rapporteren over de voortgang van onze duurzaamheidsdoelen. We houden reeds rekening met de RES Zeeland-rapportages en gebruiken die om onze eigen rapportages te verrijken en af te stemmen, waardoor een aparte formele aansluiting niet noodzakelijk is.	Nee
	1.8 Advies om de kennis en kunde van de MKBG voor de verdere uitvoering van het beleidsplan te gebruiken.	Ter kennisname aangenomen	Nee
2. RMDO	2.1 Stelt voor om verder uit te werken in het beleidsplan hoe de drie pijlers in het duurzaamheidsbeleid samenhangen. Zijn er mogelijke synergie-effecten? En zo ja, hoe kunnen we die optimaal benutten?	Omdat het een integraal plan is, wegen de drie pijlers even zwaar. Bij ieder project wordt gekeken naar eventuele samenhang of synergie tussen deze pijlers.	Nee
	2.2 Is het mogelijk om per pijler in het beleidsplan de rol van de verschillende stakeholders en participanten verder uit te werken? Wie is wanneer aanzet en wat wordt er van de betreffende actor verwacht?	De rollen en verwachtingen van stakeholders worden per project bekeken en besproken. Details worden op project niveau vastgelegd.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	2.3 Een financiële onderbouwing van de voorgestelde maatregelen. Deze wordt in de inleiding beloofd, maar in de uitwerking gemist. Om welke incidentele of structurele maatregelen gaat het en staan hier logische of misschien ook wel geoormerkte rijksbijdragen en/of gelden van de provincie tegenover?	De zin “Het document wordt afgesloten met het hoofdstuk organisatie en financiën.” wordt verwijderd uit de leeswijzer. Het Integraal Beleidsplan Duurzaamheid schetst de kaders waarin het duurzaamheidsbeleid wordt uitgevoerd. De uitvoering van het beleid wordt gedekt door verschillende bestaande middelen, zijnde het budget Duurzaamheid uit de gemeentelijke begroting, de Specifieke Uitkering (SPUK) Lokale Aanpak Isolatie van het Rijk, en de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Het college van B&W stelt de begroting voor het programma Duurzaamheid vast.	De laatste zin van de leeswijzer “*Het document wordt afgesloten met het hoofdstuk organisatie en financiën.”* wordt verwijderd.
	2.4 Stelt met belangstelling de uitwerking van het stuk educatie te gaan volgen.	Ter kennisname aangenomen	Nee
	2.5 Stelt toe te juichen dat ‘het duurzaamheidsloket’ een fysieke vorm krijgt.	Ter kennisname aangenomen	Nee
	2.6 Stelt dat als we het beleidsplan duurzaamheid onder inwoners bekendheid willen geven, om ze zo meer te betrekken er een heel intensieve informatiecampagne opgezet dient te worden.	Ter kennisname aangenomen	Nee
3. GroenLinks	3.1 Verwacht bij grote bouwprojecten van de gemeente dat ze emissieloos bouwen zal aanmoedigen of initiëren.	We volgen de regio in de transitie naar Schoon en Emissieloos Bouwen.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	3.2 Veronderstelt dat elke aanmoediging vanuit de gemeente richting burgers en bedrijven om zonnepanelen en batterijen aan te schaffen een stap is op weg naar een duurzame toekomst.	Onderdeel van de RES is het stimuleren van zon op dak en batterijen achter de elektriciteitsmeter.	Nee
	3.3 Groen Links is teleurgesteld dat u in een Integraal Beleidsplan Duurzaamheid niet of met weinig woorden spreekt over vergroening van het landschap, de landbouwtransitie en het behoud van biodiversiteit. Wat dat betreft valt op de titel Integraal een en ander af te dingen.	Integraal in de titel duidt op de onderlinge samenhang van de energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie richting een 'duurzaam' 2050. Zoals omschreven in het beleidsplan krijgen zowel het landschap, de landbouwtransitie en biodiversiteit in andere beleidsplannen een verdiepende uitwerking.	Nee
	3.4 Wij zijn ons bewust dat qua financiering van de landbouwtransitie de regie in handen ligt bij de Provincie en het Rijk, maar de gemeente kan hierin de eerste stappen zetten en de voortgang faciliteren. U pakt die handschoen niet op.	Op 20 juni 2024 heeft de gemeenteraad de bestuursopdracht Economische Agenda vastgesteld. De Economische Agenda zal onder andere ingaan op het verduurzamen en toekomstbestendig maken van de vier belangrijkste economische pijlers voor de gemeente Sluis: landbouw, toerisme, detailhandel en zorg.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	3.5 Met name om redenen van het bestrijden van obesitas, het bevorderen van gezonde lucht, het opnemen van CO2, verkoeling in het bebouwde gebied en sociale interactie gaan steeds meer gemeenten ertoe over om zelfstandig landbouwpercelen aan te kopen en groen in te richten. Wij stellen u voor dit voorbeeld te volgen.	Vanuit de klimaatadaptatiestrategie is de gemeente Sluis verantwoordelijk voor het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte in het bebouwd gebied. De gemeente Sluis gaat niet actief landbouwpercelen aankopen om deze groen in te richten.	Nee
	3.6 De paragraaf Biodiversiteit op pagina 18 komt niet uit de verf door alleen de Bosvisie van de provincie uit 2020 te noemen. Wij dringen er bij het beleid op aan om meer rekening te houden met deze bijzondere landschapskenmerken en natuurwaarden.	Biodiversiteit is verdiepend uitgewerkt in ons Groenbeheerplan 2021-2032. Dit wordt toegevoegd aan de tekst in het beleidsplan.	De tekst op pagina 19, Biodiversiteit wordt aangepast.

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	3.7 Dringt er bij het gemeentebestuur op aan de burger nog meer bij de groene, duurzame en maatschappelijke initiatieven te betrekken door in de huis-aan-huis media bij herhaling op de talrijke landelijke initiatieven te wijzen. Dat gebeurt nu te weinig.	Het beleidsplan voorziet in de opstelling van een communicatieplan waarin uitvoeringswerkzaamheden en monitoring worden opgenomen.	Nee
	3.8 Stelt dat het ecologisch maaibeheer toe is aan een update omdat de insectenfauna afneemt. Stelt voor tijdig en ruimhartig bekendheid te geven aan de 'maai mei niet' -campagne. En zodoende burgers ook te betrekken. Adviseert om lid te worden van de Stichting Steenbreek.	Zoals vernoemd in de speerpunten klimaat gaan we onderzoeken of in het huidige groenbeheerplan biodiversiteit afdoende is opgenomen en welke mogelijkheden hier nog liggen. Het beleidsplan voorziet in de opstelling van een communicatieplan. Vanuit dit communicatieplan zullen we meer bekendheid geven activiteiten op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit die gemeente zelf doet en die inwoners kunnen doen. Vanuit de KasZ zet de gemeente Sluis gezamenlijk met de andere Zeeuwse gemeenten in op klimaatadaptatie, tegelwippen en biodiversiteit. Regelmatig wegen we af of lid worden van een stichting die zich inzet voor deze onderwerpen voldoende meerwaarde heeft.	Nee
	3.9 Stelt het ruimtelijk inpassingsbeleid van recreatiebedrijven en huisjesparken te summier te vinden en wil dit beleid herijken.	Het ruimtelijk inpassingsbeleid van recreatiebedrijven en huisjesparken is geen onderdeel van dit beleidsplan, omdat dit breder is dan alleen duurzaamheid. Er is gestart met het opstellen van een omgevingsvisie, waarin dit onderwerp wordt meegenomen.	Nee
	3.10 Stelt dat we er niet aan ontkomen om toeristen 'zero emissie gebied' voor te houden. Stelt dat er daarmee stikstof ruimte voor eigen burgers vrijkomt en er weer gebouwd kan worden.	Een 'zero emissie zone' kan niet enkel voorgehouden worden aan toeristen. Het oplossen van het huidige stikstof vraagstuk is geen onderdeel van dit beleidsplan, wel worden er vanuit een integrale aanpak kaders geschetst en een eerste invulling gegeven aan het toewerken naar een CO_2 neutrale samenleving in 2050.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	3.11 Stelt weinig te lezen over de groene stad, de groene dooradering van steden in het kader van klimaatadapatatie.	Bij het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte houden wij rekening met en maken wij gebruik van de groene dooradering en groene zones in steden en dorpen. Hemelwater in de straten wordt afgekoppeld en waar mogelijk monden deze uit op (aan te leggen) wadi's of andere soorten van oppervlaktewater.	Nee
	3.12 Stelt dat een aanmoedigingsbeleid op het gebied van groene daken en daktuinen de gemeente zou sieren. Stelt voor de regeling van de provincie onder de aandacht te brengen en burgers te helpen met aanvragen en informatieverstrekking. Ter aanvulling wordt de actie regenton actie aanbevolen voor herhaling.	In 2023 gaf de Provincie Zeeland subsidie voor de aanleg van groene daken. Inmiddels loopt deze subsidieregeling niet meer. Wij delen berichtgeving over provinciale en/of landelijke subsidiemogelijkheden voor het verduurzamen van de woning of het klimaat robuust inrichten van de tuin. De gemeente Sluis heeft nu in totaal drie keer succesvol een regentonnen actie georganiseerd en beleidsregels voor geveltuinen opgesteld. Wij blijven soortgelijke klimaatacties organiseren en brengen deze onder de aandacht van inwoners.	Nee
	3.13 Stelt de aanleg van waterbassins als symptoombestrijding te zien. Vraagt zich af wat er gebeurt als de weersextremen nog verder toenemen? In aanvulling daarop wordt de verwachting uitgesproken dat de gemeente rekening houdt met de uitgesproken voorkeur voor retentiegebieden en aangepast peilbesluit in de vergunningverlening en in overleggen met het waterschap.	De vergunde waterbassins zijn een stap in klimaatadaptatie. Of dit in de toekomst afdoende is moet blijken. Primaat ligt bij de grondeigenaren m.b.t. tot eigen terrein. Het waterschap is verantwoordelijk voor het peilbesluit en de waterkwaliteit. Een uitgesproken voorkeur zoals u voorstelt zal de gemeente bij overleggen met deze partijen niet uitspreken. Wel zal ze de klimaatadaptatie doelen onder de aandacht brengen en samenwerking zoeken, waar relevant	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
4. ZLTO	4.1 Vraag waarom windturbines alleen voor agrarische bedrijven gelden en niet voor andere bedrijven in het buitengebied - gerelateerd aan de agrarische sector. Dit lijkt een oneerlijke en onduidelijke beperking vanuit concurrentiepositie beredeneerd.	Kleine windturbines zijn volgens het huidige gemeentelijke omgevingsplan inderdaad alleen toegestaan op agrarische of voormalig agrarische percelen. Onder andere op basis van gewenste omgevingskwaliteiten. In dit beleidsplan is de verhoging van 15 meter naar 21 meter maximale tiphoogte meegenomen. De aanpassing van locatie is daarbij niet eerder naar voren gebracht in het voorliggende proces, waar stakeholders uitgebreid in meegenomen zijn. Onderdeel van de RES2.0 is een actie om alle Zeeuwse gemeenten zoveel mogelijk gelijkwaardig beleid voor kleine windmolens te laten opstellen, in dat proces zal er wederom ruimte zijn voor inbreng van stakeholders.	Nee
	4.2 Verzoek om de regelgeving kenbaar te maken in het beleidsplan en zekerheid hierover te geven. Onduidelijke teksten – zoals; nader te formuleren voorwaarden – kunnen leiden tot onwenselijk situaties.	Belangrijkste uitgangspunt betreffende de gevraagde zekerheid is dat na vaststelling van het voorliggende beleidsplan de hierin benoemde kaders vastgesteld zullen zijn en leidend. Daarbij is het nu bekend dat als onderdeel van de RES2.0 er gekeken gaat worden naar het meer uniformeren in Zeeland van de kaders voor kleine windmolens. Voor kleinschalige zon zijn er op dit moment nog geen concrete herzieningen voorzien. Invulling geven aan randvoorwaarden, zoals omschreven bij actie 2 in de energietabel is te lezen als per grootschalig project op basis van participatie en lokaal draagvlak kijken naar een invulling binnen de geldende kaders per aanvraag. Los van gemeentelijke beleid kan nationaal of regionaal beleid natuurlijk ook veranderen.	2.1.3, duurzame opwek tekst over kleine windmolens wordt aangepast in lijn met de beantwoording. Zelfde voor actie 1 en 2 uit de tabel.
	4.3 Stelt dat het onwenselijk is om het waterpeil te verhogen voor aan natuurgebieden grenzende agrarische percelen, voor de landbouwgrond, gewassen teelt en de mogelijke gevolgen voor de aanwezige flora en fauna.	Vanuit de KasZ wordt er gewerkt aan klimaatadaptatie. Het waterschap is hier ook bij betrokken en zal vanuit haar verantwoordelijkheid als peilbeheerder hier haar rol in pakken.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	4.4 Stelt dat het gevaarlijk is om natuurgebieden te koppelen, omdat daarmee nieuwe natuur en zoneringen kunnen ontstaan die direct of in de toekomst tot beperkingen kunnen leiden voor agrariërs en andere inwoners van de polder.	Het koppelen van natuurgebieden is geen uitvoeringsactie van het beleidsplan duurzaamheid. In de op te stellen omgevingsvisie zal een actualisatie van het ruimtelijk beleid worden opgenomen. Vanuit klimaatadaptatie vragen we daarbij aandacht voor een duurzame inrichting.	Nee
	4.5 10% groenblauwe dooradering het buiten gebied kan dezelfde consequenties hebben als geschetst bij de voorliggende twee punten.	In het beleidsplan duurzaamheid worden geen concrete uitspraken gedaan over de inrichting van het buitengebied. Wel wordt er vanuit de KasZ en de gemeentelijke doelstellingen gewerkt aan en aandacht gevraagd voor een duurzame, klimaat adaptieve inrichting.	Nee
	4.6 Verzoek zorgvuldig met de ingediende punten om te gaan en tot een evenwichtig beleid te komen, rekening houdend met alle inwoners en zowel natuurbelangen als agrarische belangen.	Ter kennisname	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
5. Indiener 5	5.1 Vraagt om een gemeentelijke, gekwantificeerde doelstelling t.o.v. grootschalige duurzame opwek. Stelt dat de gemeente haar bijdrage aan de RES-opgave op die manier niet serieus neemt.	We zullen de doelstellingen voor duurzame opwekking, zoals aangegeven niet verder kwantificeren in het beleidsplan. De RES-doelstelling voor duurzame opwek loopt goed, zonder tegenslagen, zal de volledige 100% van de doelstelling al voor 2030 behaald worden. Het is dus niet nodig om hier nog op in te zetten. Wel wordt er in de RES2.0 aandacht gevraagd voor het behouden/tijdig vervangen van huidige windpark locaties om het opgesteld vermogen niet te verliezen.	Ja, tekstuele correctie voor de volledigheid
	5.2 Vraagt de gemeente om netcongestie niet op te voeren als argument voor het niet kunnen realiseren van duurzame opwek op dit moment.	Netcongestie op invoeding is op dit moment inderdaad geen belemmering in de gemeente Sluis. Wel willen we ervoor waken dat dit ontstaat. De betreffende zin wordt aangepast (p. 10).	De zin over netcongestie wordt gewijzigd.
6. Indiener 6	6.1 Stelt dat de ambitie voor het verduurzamen van de landbouwsector helder is en verwacht deze terug in de economische agenda. Mist de ambitie en concrete stappen met betrekking tot de toeristische sector. Vraagt zich af hoe de gemeente Sluis, die zich profileert als recreatie gemeente de landbouwsector wel een harde duurzaamheid eis kan opleggen en de recreatiesector niet?	Het beleidsplan kent geen harde gemeentelijke doelstellingen. Op 20 juni 2024 stelde de gemeenteraad de bestuursopdracht Economische Agenda vast. De Economische Agenda zal onder andere ingaan op het verduurzamen en toekomstbestendig maken van de vier belangrijkste economische pijlers voor de gemeente Sluis: landbouw, toerisme, detailhandel en zorg.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	6.2 Vraagt aandacht voor de consequenties van waterpeil verhoging rond natuurgebieden. Zelfde argumenten als ZLTO, benoemd tevens het mogelijke effect op funderingen van gebouwen. Stelt dat de gemeente in gesprek zal moeten met belanghebbenden om tot een eenduidig peil te komen.	Zie beantwoord 4.3 met ter aanvulling dat waterpeil verandering inderdaad effect kan hebben op de fundering van gebouwen. De gemeente voert op reguliere basis gesprekken waarbij ze de mogelijke effecten van klimaatadaptatie en klimaatverandering bespreekt.	
	6.3 Stelt dat het gevaarlijk is om natuurgebieden te koppelen. Leidt tot zonering en een mogelijke toekomstige andere status, zoals Natura2000 gebied. Dit geeft nieuwe beperkingen en belemmeringen voor inwoners van de polder. Zoals bijvoorbeeld in (ver)bouwmogelijkheden.	Zie antwoord 4.4	
	6.4 Stelt het onwenselijk om te komen tot 10% groenblauwe dooradering omdat dit agrariërs in de toekomst kan beperken in hun activiteiten.	Zie antwoord 4.5	
7. Indiener 7	7.1 Is het niet veel beter om – met het oog op de algemene energiebehoefte jaarrond - duurzame opwek en opslag te concentreren -i.p.v. versnipperen - en te zorgen dat dit rendabel valt te exploiteren i.p.v. alles direct afserveren met regelgeving?	Met de huidige aanpak met de zonneladder en windenergie is gekozen om een balans te vinden tussen kleinschalige en grootschalige duurzame energieopwekking. Hoewel het concentreren van opwekking en opslag voordelen kan bieden, is diversificatie essentieel voor veerkracht en draagvlak van inwoners. De regelgeving is noodzakelijk om een evenwichtige en duurzame ontwikkeling te waarborgen.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	7.2 ‘nader te formuleren voorwaarden’ is een erg wijd begrip, wie en hoe gaat dat bepalen? Duidt dit als niet wenselijk en zeer ondemocratisch.	Zie antwoord 4.2	Zie 4.2
	7.3 Waterpeil verhoging wordt gesteld desastreus te zijn voor landbouw en recreatie, omdat zij dikwijls tussen natuurgebieden inzitten. Tevens voor bomen en planten dodelijk.	Zie antwoord 4.3 met de toevoeging dat waterpeil verandering inderdaad effect kan hebben op voorkomende soorten waarbij soorten mogelijk verdwijnen en andere zich vestigen. In algemene zin gaan niet alle bomen en planten dood aan een hoger waterpeil.	
	7.4 Koppelen van natuurgebieden wordt gesteld niet wenselijk te zijn, met een referentie naar de voorwaarden bij natura 2000 gebieden. Stelt daarbij de toekomst van de jeugd ter discussie.	Zie antwoord 4.4 en de toevoeging dat de toekomst van de jeugd niet alleen van natuurgebieden dan wel agrarische gronden zal afhangen. In diverse andere beleidsplannen komt de toekomst van onze regio aanbod, zoals bijvoorbeeld in het programma ‘Elke regio telt’. In de Economische agenda zal er per bedrijfssector in Sluis kader stellend beleid opgenomen worden, waarbij aandacht voor verduurzaming en toekomstzekerheid ook wordt opgenomen.	
	7.5 Groenblauwe dooradering, zelfde insteek als waterpeil en natuurgebieden koppelen.	Zie antwoord 4.5	
	7.6 Cultureel erfgoed en waarden beschrijven, nog meer regelgeving en kosten voor inwoners?	Het gaat hier puur om het beschrijven van de waarden en het cultureel erfgoed van de gemeente Sluis.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	7.7 Stelt dat er niets over kosten en extra regelgeving voor de burger wordt vermeld. Vraagt zich af of ervan uitgegaan wordt dat de burger hier graag voor betaald en of dat ooit getoetst is? Bij het burgerberaad geen onderwerp geweest aldus de steller.	Het burgerberaad heeft geleid tot een beslispunt waarin gesteld wordt dat duurzaamheidswaarden moeten prevaleren boven economische. Aanvullend is er ook een beslispunt opgesteld waarin het belang van begrijpelijke en functionele regelgeving wordt omschreven. Financering voor het uitvoeringsprogramma van het beleidsplan wordt gedekt door Rijksmiddelen.	Nee
8. Indiener 8	8.1 Vraag, waar is 'regio Zeeuws West Vlaanderen'?	Het gaat hier om een typefout, wij zullen deze aanpassen.	We zullen de typefout op bladzijde 6, waar "Regio Zeeuws West Vlaanderen" staat, corrigeren naar de correcte benaming "Regio West Zeeuws Vlaanderen"
	8.2 Vraag, nieuwbouwwoningen niet aansluiten op gas, gaat dat ook gelden voor buitengebied solitaire woningen?	Het beleid om nieuwbouwwoningen niet op gas aan te sluiten geldt ook voor solitaire woningen in het buitengebied. Dit is in lijn met de nationale richtlijnen en onze duurzaamheidsdoelstellingen om de transitie naar aardgasvrije woningen te versnellen. Bouwvoorschriften | Bouwregelgeving | Rijksoverheid.nl	Nee
	8.3 Vraag windturbines, gelijk aan ZLTO	Zie antwoord 4.1	
	8.4 Vraag onduidelijke voorwaarden, gelijk aan ZLTO	Zie antwoord 4.2	
	8.5 Vragen aandacht voor biogasinstallaties, in specifiek monovergisters op boerenerf, methaanreductie en geurinperking van mest.	Dit onderwerp wordt niet inhoudelijk meegenomen in het voorliggende beleidsplan.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	8.6 Pagina 2.1.6. punt 5 wordt onjuist gesteld; netbeheerder heeft aangegeven dat Zeeuws-Vlaanderen nog 10-12 jaar moet wachten.	Stedin is continu bezig met het uitbreiden van het elektriciteitsnet om aan de groeiende vraag te voldoen. Hoewel volledige netverzwaring in sommige gebieden langer kan duren, worden er doorlopend verbeteringen aangebracht om de capaciteit te vergroten.	Nee
	8.7 Waterpeil verhoging rond natuurgebieden, gelijk aan ZLTO	Zie antwoord 4.3	
	8.8 Koppelen van natuurgebieden, gelijk aan ZLTO	Zie antwoord 4.4	
	8.9 Groenblauwe dooradering, gelijk aan ZLTO	Zie antwoord 4.5	
	8.10 In relatie tot de Kaderrichtlijn water, wordt Belgische instroom en de kwaliteit hiervan in relatie tot de gestelde eisen in NL gemist.	De Europese Kaderrichtlijn Water is een bevoegdheid van het Rijk en niet van de gemeente Sluis.	Nee
	8.11 Vraagt aandacht voor laagvliegende helikopters die het vee schrik aanjagen. Stelt dat indien het bestemmingsplan wordt gewijzigd m.b.t. tot dit onderwerp door de gemeente Sluis hierop reactie volgt.	Militair laagvliegende helikopters is een bevoegdheid van het Rijk en is geen onderwerp in dit beleidsplan.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
9. Indiener 9	9.1 Voorkeur voor zonnepanelen, via zonneladder en mogelijk op waterbassins. Windturbines in het buitengebied kan leiden tot overlast voor omwonenden en recreanten. Stelt dat er duidelijkheid gegeven moet worden, teksten zoals 'nader opstellen randvoorwaarden' zijn niet passend en scheppen onduidelijkheid.	De gemeente Sluis volgt de zonneladder zoals opgesteld door de Rijksoverheid (zie ook antwoord 1.3). Windturbineparken en losse kleine windmolens zijn onderhevig aan omgevingsvoorwaarden om overlast te beperken. De 'nader te bepalen voorwaarden' beantwoording is terug bij antwoord 4.2.	Nee
	9.2 Beleidsdoelen waterpeilverhoging rond natuurgebieden, aanleg van meer natuur en koppelen van natuurgebieden leidt tot afname van landbouwareaal en belemmering van bedrijfsvoering. In 2024 hogere grondwaterpeil en vele regenval had effect op de opbrengst. Vreest dat lagere voedselproductie leidt tot hogere voedselprijzen. Stelt geen uitbreiding/koppeling van natuurgebieden te willen of een waterpeil wijziging.	Zie antwoord 4.3 t/m 4.5	
10. Indiener 10	10.1 Stelt dat er in het beleidsdocument de conclusie wordt getrokken dat zon op land noodzakelijk is om de RES-doelstelling te halen en dat zon op dak tegenvalt.	De RES-opgave voor zon is een optelsom van zon op land en zon op dak. In het algemeen zitten er nog zoveel projecten in de pijplijn dat de doelstelling voor 2030 gehaald gaat worden. Daarbij is het zo dat zon op land al concreet in de pijplijn zit op dit moment en zon op dak gebaseerd op een prognose tot 2030. In de RES2.0 ligt de focus dan ook op het stimuleren van zon op dak.	Nee

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
	10.2 Onvoldoende vertrouwen in elke andere rol van de MKBG die anders is dan het beoordelen en monitoren in welke mate de resultaten van het burgerberaad worden opgevolgd.	De monitorklankbordgroep is onderdeel van het concept van G1000. De leden vertegenwoordigen het Burgerberaad Duurzaamheid en zien toe op een goede implementatie van de beslispunten in gemeentelijk beleid. Hiertoe zijn nadere afspraken gemaakt, welke worden meegenomen in het evaluatieproces burgerberaad (december 2024).	Nee
	10.3 Stelt dat de rol van de MKBG in tegenspraak is met het coalitieakkoord; democratische legitimiteit hoort bij raadsleden en niet bij een MKBG die bindende adviezen mag geven.	De monitorklankbordgroep is onderdeel van het concept van G1000. De leden vertegenwoordigen het Burgerberaad Duurzaamheid en zien toe op een goede implementatie van de beslispunten in gemeentelijk beleid. Hiertoe zijn nadere afspraken gemaakt, welke worden meegenomen in het evaluatieproces burgerberaad (december 2024).	Nee
11. Indiener 11	11.1 Bezwaar tegen het aandragen van beslispunten door de MKBG, zou alleen een advies mogen zijn. Ze zijn niet democratisch gekozen, zoals de gemeenteraad wel is. In specifiek in relatie tot de tekst “Het opstellen van kaders voor grootschalige energie opwek met de MKBG en andere stakeholders”	De monitorklankbordgroep is onderdeel van het concept van G1000. De leden vertegenwoordigen het Burgerberaad Duurzaamheid en zien toe op een goede implementatie van de beslispunten in gemeentelijk beleid. Hiertoe zijn nadere afspraken gemaakt, welke worden meegenomen in het evaluatieproces burgerberaad (december 2024). Zij kunnen geen nieuwe beslispunten aandragen.	Nee
12. Indiener 12	Brief ZLTO op persoonlijke titel	Zie beantwoording zienswijze ZLTO	
13. Indiener 13	Brief ZLTO op persoonlijke titel	Zie beantwoording zienswijze ZLTO	

Indiener	Inspraakreactie (samenvatting)	Beantwoording	Aanpassing beleidsplan
14. Indiener 14	Brief ZLTO op persoonlijke titel	Zie beantwoording zienswijze ZLTO	
15. Indiener 15	Brief ZLTO op persoonlijke titel	Zie beantwoording zienswijze ZLTO	
16. Indiener 16	Brief ZLTO op persoonlijke titel	Zie beantwoording zienswijze ZLTO	
17. Indiener 17	Brief ZLTO op persoonlijke titel	Zie beantwoording zienswijze ZLTO	
18. Indiener 18	Brief ZLTO op persoonlijke titel	Zie beantwoording zienswijze ZLTO	
19. Indiener 19	Brief ZLTO op persoonlijke titel	Zie beantwoording zienswijze ZLTO	

Actualisaties
(ambtshalve voorgesteld wijzigingen)

Nummer	Pagina	Huidig	Nieuw	Grondslag
1	Pagina 6, paragraaf 1.3	Inmiddels wordt er gewerkt aan de RES2.0, die naar verwachting in het derde kwartaal van 2024 wordt vastgesteld.	Inmiddels wordt er gewerkt aan de RES2.0.	Voortschrijdend proces
2	Pagina 6, paragraaf 1.3	In de Regionale Energiestrategie (RES 1.0) staat hoe we dit in Zeeland willen bereiken.	In de Regionale Energie strategie staat hoe we dit in Zeeland willen bereiken.	Voortschrijdend proces
3	Pagina 6, paragraaf 1.3	Hierin is …opgesteld.	..opgesteld. En voor de regio Zeeland is de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ) 2021-2026 met uitvoeringsagenda opgesteld.	Ter volledigheid
4	Pagina 6, burgerakkoord	Het Burgerberaad heeft als uitkomst van haar proces een Burgerakkoord opgesteld, dat is vastgesteld op 8 juli 2023.	Het Burgerberaad heeft als uitkomst van haar proces een Burgerakkoord opgesteld, dat is aangeboden aan de gemeenteraad op 8 juli 2023.	Formele juistheid
5	Pagina 12, mobiliteit	De gemeente Sluis publiceert in 2024 een beleidsplan mobiliteit waarin de duurzaamheidsambities met betrekking tot mobiliteit worden opgenomen. In relatie tot duurzaamheid zal dit beleidsstuk de volgende thema's bevatten: 1. Het stimuleren van elektrisch personenvervoer; 2. Terugdringen CO_2-uitstoot bij zakelijke mobiliteit, en; 3. Realisatie laadinfrastructuur; 4. Deelmobiliteit;	Verwijderen	Voortschrijdend proces

		5. Stimuleren van toegankelijke platforms voor openbaar vervoer.		
6	Pagina 12, gemeentelijke organisatie	De gemeente Sluis stelt zichzelf het doel een goed voorbeeld te zijn voor haar inwoners. Binnen het thema energie betekent dit dat wij onderzoeken hoe ze de gemeentelijke bedrijfsvoering verder kan verduurzamen. Wij prioriteren hierbij op basis van de duurzaamheidscore en de bezettingscapaciteit. Hiertoe hebben wij al een plan verduurzaming gemeentelijke organisatie Sluis opgesteld, inclusief maatregelenpakket. Concreet inventariseert de gemeente Sluis eerst alle gebouwen in haar eigendom die hiervoor in aanmerking komen. Per locatie wordt vervolgens een energiescan uitgevoerd en wordt er een meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) opgesteld.	De gemeente Sluis stelt zichzelf het doel een goed voorbeeld te zijn voor haar inwoners. Binnen het thema energie betekent dit dat wij onderzoeken hoe we de gemeentelijke bedrijfsvoering verder kunnen verduurzamen. Hiertoe hebben wij al een plan verduurzaming gemeentelijke organisatie Sluis opgesteld, inclusief maatregelenpakket. Daarnaast verduurzamen we ook de gemeentelijke gebouwen. Concreet hebben we eerst alle gebouwen in ons eigendom geïnventariseerd die in aanmerking komen voor verduurzaming. Per locatie wordt vervolgens een energiescan uitgevoerd en wordt er een duurzaam meerjarig onderhoudsplan (DMJOP) opgesteld.	Volledigheid en begrijpelijkheid
7	Pagina 19, biodiversiteit	De Zeeuwse Bosvisie die is opgesteld in opdracht van de Provincie is hier een concreet voorbeeld van. Wij hebben hier al deels invulling aangegeven, maar er staan nog meer handreikingen in die onderzocht kunnen worden op toepasbaarheid voor Sluis.	Zowel regionaal als lokaal bestaan er al beleidsstukken waarin biodiversiteit is opgenomen. De Zeeuwse Bosvisie die is opgesteld in opdracht van de Provincie is hier een concreet voorbeeld van. Wij hebben hier al deels invulling aangegeven in ons Groenbeheerplan 2021-2032, maar er staan nog meer handreikingen in die onderzocht kunnen worden op toepasbaarheid voor Sluis.	Volledigheid en leesbaarheid

8	Pagina 21, 2.3	Dit sluit aan op doel 12 van de wereldwijde SDG's.	Dit sluit aan op doel 12 (verantwoorde productie en consumptie) van de wereldwijde SDG's.	Volledigheid en leesbaarheid
9	Pagina 23, 2.3.4, afval	Om het restafval van bedrijven en publieke en maatschappelijke organisaties te reduceren of te voorkomen hebben wij tot 2027 alle publieke en maatschappelijke organisaties in de regio gestimuleerd om deel te nemen aan programma's.	Om het restafval van bedrijven en publieke en maatschappelijke organisaties te reduceren of te voorkomen stimuleren wij vanaf 2027 alle publieke en maatschappelijke organisaties in de regio om deel te nemen aan programma's.	Voortschrijdend proces
10	Pagina 23, 2.3.4, consuminderen	Deze hebben betrekking op thema's zoals: verpakkingen, minder invoer van buitenlandse voedingsproducten en meer inzetten op streek- en seizoensgebonden producten uit eigen land, minder vlees, 2e hands, repareren, delen, minder verharden, inheems groen, toepassing duurzame/ biobased producten bij verbouw en tuininrichting verbouwproducten etc.	We faciliteren Zeeuws breed 2 inwoners initiatieven per jaar. Deze hebben betrekking op thema's zoals: verpakkingen, minder invoer van buitenlandse voedingsproducten en meer inzetten op streek- en seizoensgebonden producten uit eigen land, minder vlees, 2e hands, repareren, delen, minder verharden, inheems groen, toepassing duurzame/ biobased producten bij verbouw en tuininrichting verbouwproducten etc.	Onderwerp opsomming was weggevallen

INTEGRAAL BELEIDSPLAN DUURZAAMHEID

Gemeente Sluis

Inhoudsopgave

1	**Introductie**	**4**
1.1	Aanleiding integraal beleidsplan	5
1.2	De ambitie van de gemeente Sluis	5
1.3	Samenwerking	6
1.4	Proces totstandkoming beleidsplan	6
1.5	Leeswijzer	7
2	**Integraal duurzaamheidsbeleid**	**8**
2.1	**Energie**	**9**
2.1.1	Ambitie Energie gemeente Sluis	9
2.1.2	Landelijke doelstellingen Energie	10
2.1.3	Gemeentelijke doelstellingen Energie	11
2.1.4	Actieprogramma Energie	11
2.1.5	Burgerberaad Energie	13
2.1.6	Uitvoering pijler Energie	15
2.2	**Klimaat**	**16**
2.2.1	Ambitie Klimaat gemeente Sluis	16
2.2.2	Landelijke doelstellingen Klimaat	17
2.2.3	Gemeentelijke doelstellingen Klimaat	17
2.2.4	Actieprogramma Klimaat	17
2.2.5	Burgerberaad Klimaat	18
2.2.6	Uitvoering pijler Klimaat	20
2.3	**Circulair**	**21**
2.3.1	Ambitie Circulair gemeente Sluis	21
2.3.2	Landelijke doelstellingen Circulair	21
2.3.3	Gemeentelijke doelstellingen Circulair	22
2.3.4	Actieprogramma Circulair	22
2.3.5	Burgerberaad Circulair	24
2.3.6	Uitvoering pijler Circulair	25
3	**Participatie en communicatie**	**26**
3.1	Communicatie	27
3.1.1	Uitvoeringsmaatregelen Participatie en communicatie	29
Bijlagen		**30**
Bijlage 1		31
Bijlage 2		32

Colofon

Integraal Beleidsplan Duurzaamheid gemeente Sluis, november 2023 (herzien maart 2024)

In opdracht van	Gemeente Sluis
Auteurs	Stijn Maatman, Silke Nieuwenhuis en Frank Platen, Arcadis | Over Morgen
Vormgeving	Joke ter Harmsel, Arcadis | Over Morgen
Fotografie	Gemeente Sluis

1 INTRODUCTIE

De gemeente Sluis telt bijna 24.000 inwoners. Met een oppervlakte van ruim 30.000 ha is Sluis één van de grootste plattelands- en tevens dunst bevolkte gemeentes van Nederland. Prachtige stranden, natuur, diverse kernen en landbouw kenmerken de gemeente die tevens veel belang hecht aan duurzaamheid. De gemeenteraad van gemeente Sluis heeft daarom op 22 december 2022 met het vaststellen van de bestuursopdracht duurzaamheid besloten om een integraal beleidsplan duurzaamheid op te stellen. Omdat wij veel waarde hechten aan de belangen en wensen van bewoners is allereerst een burgerberaad georganiseerd. Op 8 juli 2023 zijn de uitkomsten van gesprekken tussen betrokken bewoners gepresenteerd in het zogenaamde Burgerakkoord. Dit akkoord vormt samen met de verdiepende werksessies die zijn gehouden de basis voor het integrale beleidsplan duurzaamheid. Dit beleidsplan bevat een eerste opzet voor de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid, aan de hand van maatregelen op de korte termijn (2024 – 2025) en de middellange termijn (2026 – 2030). Het beleidsplan duurzaamheid vormt daarmee de basis voor een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren.

In dit beleidsplan worden als eerste de doelen beschreven die wij stellen op het gebied van duurzaamheid. Hier staat centraal wat we willen bereiken. Deze beleidsdoelen sluiten aan bij de duurzaamheidsambities van de gemeente Sluis. De acties die nodig zijn voor het realiseren van de doelen rondom de duurzaamheids thema's kunnen wij echter niet alleen oppakken en uitvoeren. Wij hechten dan ook een groot belang aan de participatie en betrokkenheid van bewoners, ondernemers, stichtingen en professionele stakeholders. Hieronder wordt aangegeven met welke partijen en in welke samenwerkingsvorm wij samenwerken aan de duurzaamheidsopgaven in de verschillen de kernen van de gemeente Sluis.

1.1 Aanleiding integraal beleidsplan

Afgelopen jaren zijn er veel duurzaamheidsdocumenten opgesteld op individuele beleidsthema's die te maken hebben met duurzaamheid. In realiteit zit er veel overlap in thematiek, vandaar de noodzaak voor een integraal beleidsplan duurzaamheid, waar de doelen, ambities en acties van alle duurzaamheidsthema's samen komen. Dit document biedt een overzicht van al het duurzaamheidsbeleid dat wij hebben, aangevuld met maatregelen om de duurzaamheidsambities te realiseren. Het beleidsplan geeft sturing aan de uitvoering en is de leidraad voor de ontwikkelingen. In dit beleidsplan zijn zoveel mogelijk van de recente lokale ontwikkelingen meegenomen, waaronder de inbreng vanuit het Burgerakkoord Duurzaam Sluis (8 juli 2023).

1.2 De ambitie van de gemeente Sluis

De gemeente Sluis gaat werken aan duurzaamheid. Dat betekent dat wij duurzaamheid een plek geven binnen alle beleidsterreinen, de interne processen, het onderhoudsprogramma, aanbestedingsbeleid en inkoopbeleid. Hiermee moeten wij een reductie van 55% CO_2-emissies realiseren in 2030 en 95% in 2050 (ten opzichte van 1990). Dat wordt bereikt door flinke stappen voorwaarts te zetten binnen de energietransitie, uitvoering te geven aan klimaatbeleid en door stapsgewijs toe te werken naar een volledig circulaire economie in 2050. Sluis heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn, om zorg te dragen voor behoud van biodiversiteit, te werken aan klimaatadaptatie en het vervangen van primaire grondstoffen in productieprocessen door gerecyclede of hergebruikte afvalstoffen. Verderop in dit beleidsplan wordt per thema een concrete uitwerking gegeven.

Binnen deze opgaven hebben wij de ambitie om de transitie naar duurzaamheid vorm te geven op een manier die past bij de financiële draagkracht van inwoners en bedrijven, en passend is bij de schaal van zowel de kernen als het buiten stedelijke gebied in de gemeente Sluis.

- Er wordt ingezet op technologische innovatie gericht op energie- en kostenbesparing, maar ook op voldoende financiële middelen en uitvoeringscapaciteit bij de gemeente en marktpartijen. Wij verstrekken aan inwoners en bedrijven objectieve en eenduidige informatie over de gevolgen van de verandering van het

klimaat, de mogelijkheden die wet- en regelgeving biedt, de mogelijkheden voor consumenten en bedrijven om duurzaamheidsmaatregelen te bekostigen en welke financieringsmogelijkheden de gemeente Sluis heeft.
- Wij geven zelf het goede voorbeeld door bewust de organisatie te verduurzamen en de openbare ruimte klimaat adaptief in te richten. Een veilige en leefbare fysieke leefomgeving c.q. ingerichte openbare ruimte vormt de fundering voor alle andere maatschappelijke opgaven en activiteiten.

1.3 Samenwerking

De transitie naar een duurzame samenleving is in volle gang en brengt veel teweeg. Er komen veel duurzaamheidsopgaven op ons af. Wij kunnen dit niet alleen oppakken. Het is van essentieel belang om op regionaal niveau goed samen te werken met bewoners, organisaties, ondernemers en stakeholders, om de ambities en doelstellingen te kunnen realiseren.

Wij geven deze samenwerking vorm door onder andere samen met de andere Zeeuwse gemeenten te werken aan de Regionale Energiestrategie (RES) Zeeland. De RES is een regionaal vastgesteld beleid voor opwek duurzame energie, verduurzamen van de gebouwde omgeving (duurzame warmte) en mobiliteit. Inmiddels wordt er gewerkt aan de RES 2.0, die naar verwachting in het derde kwartaal van 2024 wordt vastgesteld. Hoewel het grootste deel van de RES 1.0 nog actueel is, is de wereld in de tussentijd veranderd. De schaarste op het elektriciteitsnet is enorm toegenomen, de huidige gasprijzen vragen om versnelling in de aanpak, en ook op andere vlakken zien we veranderingen. Vanuit de RES wordt samen met gemeenten, provincie, waterschap, netbeheerder, maatschappelijke organisaties, inwoners en bedrijven mogelijkheden onderzocht om duurzame elektriciteit, zoals wind- en zonne-energie op te wekken en wijken en gebouwen te verduurzamen door energie te besparen en andere warmtebronnen te gebruiken. In de Regionale Energiestrategie (RES 1.0) staat hoe we dit in Zeeland willen bereiken.
Op het gebied van klimaat wordt er vanuit de gemeente samengewerkt binnen de regio Zeeuws-Vlaanderen en Zeeuws-West Vlaanderen. Hierin is voor de gemeenten Sluis, Hulst & Terneuzen een gezamenlijk de Klimaatadaptatiestrategie & uitvoeringsagenda Zeeuws – Vlaanderen 2021 – 2025 opgesteld.

En op het gebied van circulariteit wordt er momenteel gewerkt aan het Zeeuws brede beleid over Circulaire Economie. Dit gebeurt in provinciaal verband. Naast overheden en regionale samenwerkingsverbanden is het ook van belang om de bewoners van Sluis te betrekken. Zo wordt er ook samengewerkt met de bewoners door middel van het burgerberaad en het daaruit voortgekomen burgerakkoord. Onder de verschillende pijlers wordt de samenwerking met de bewoners vanuit het burgerberaad nader toegelicht. Tenslotte is er ook met marktpartijen samengewerkt door verdiepende werksessies te houden gedurende het opstellen van dit beleidsdocument.

Burgerakkoord

Om een volledig beeld te krijgen van de duurzaamheidsambitie en doelstellingen binnen de gemeente is er in de gemeente Sluis een Burgerberaad georganiseerd. Het Burgerberaad heeft als uitkomst van haar proces een Burgerakkoord opgesteld, dat is vastgesteld op 8 juli 2023. Het akkoord vormt het antwoord van de gemeenschap op de vraag: ‘Hoe wordt de gemeente Sluis duurzaam?’. Het Burgerberaad heeft in dit akkoord 49 punten opgesteld hoe de gemeente Sluis verduurzaamd moet worden. Daarnaast is er monitorklanboordgroep opgezet die als taak heeft de opvolging van de punten te monitoren. Er zijn proces afspraken gemaakt tussen de gemeente en de groep om hier invulling aan te kunnen geven. In dit integrale beleidsdocument is gekeken naar de ambitiepunten die aansluiten bij het vastgestelde beleid en de ambities die wij hebben. Deze zijn verdeeld per pijler.

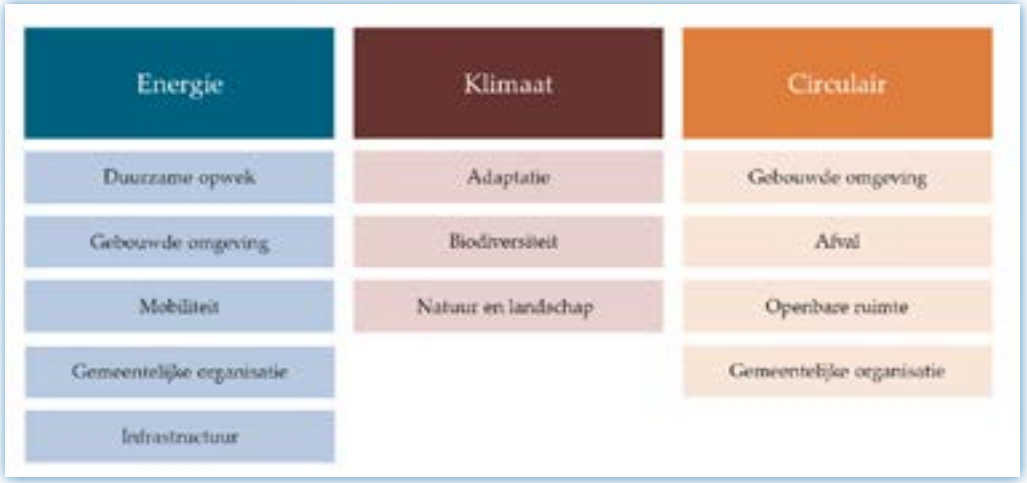
1.4 Proces totstandkoming beleidsplan

De gemeente Sluis heeft adviesbureau Arcadis I Over Morgen gevraagd om het proces te begeleiden om een integraal beleidsplan duurzaamheid op te stellen. Om tot dit plan te komen zijn er een aantal stappen met verschillende stakeholders doorlopen. De basis voor het stuk is een beleidsanalyse van de aan duurzaamheid gerelateerde beleidsdocumenten die zijn opgesteld door de gemeente Sluis.

Deze vormen op zichzelf een stukje van de puzzel van de gehele duurzaamheids-opgave die de gemeente Sluis voor zich heeft, maar geen integraal overzicht. Voorbeelden zijn de Transitievisie Warmte, het Zeeuws energieakkoord, het grondstoffenplan van de gemeente Sluis en de klimaatadaptatiestrategie voor respectievelijk Zeeuws- en West Zeeuws-Vlaanderen. Daarna zijn er interne en externe werksessies georganiseerd om het al bestaande beleid aan te vullen extra inhoud en maatregelen. De deelnemers aan de eerste sessie bestonden uit beleidsambtenaren van de gemeente Sluis die werkzaam zijn binnen de verschillende pijlers van het thema duurzaamheid. De genodigden voor de externe sessie waren organisaties in de gemeente Sluis die actief zijn op het gebied van duurzaamheid, aangevuld met de gemeentelijke projectgroep en de klankbordgroep van het burgerberaad. Er is daarna een losse avond georganiseerd om een podium te geven aan de uitkomsten van het burgerberaad en aanvullingen te doen op de voorgaande sessies. Tot slot zijn er met alle partijen die aan de hiervoor beschreven sessies hebben deelgenomen in totaal drie sessies gehouden om feedback op te halen op conceptversies van het beleidsplan. Daarnaast is er de mogelijkheid geweest om buiten deze sessies schriftelijk feedback te geven op het beleidsplan. In bijlage 1 is het overzicht te vinden met alle genodigde partijen die hebben meegedacht in het proces om te komen tot dit beleidsplan. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van documenten die aan dit beleidsstuk ten grondslag hebben gelegen.

1.5 Leeswijzer

Dit beleidsplan is ingedeeld aan de hand van drie duurzaamheidspijlers: energie, klimaat en circulair. Hieronder zijn de pijlers met een onderverdeling van deel-thema's schematisch weergegeven. Per pijler wordt er eerst een omschrijving gegeven van de gemeentelijke ambitie. Daarna wordt ingegaan op de landelijke doelstellingen en gemeentelijke doelstellingen. Vervolgens wordt er een actie-programma beschreven met daarin korte termijn (lopende en bestaande -) en lange termijn acties. In de daarna volgende hoofdstukken wordt er ingegaan op de participatie en communicatie tijdens en na dit proces. Het document wordt afgesloten met het hoofdstuk organisatie en financiën.

2 INTEGRAAL DUURZAAMHEIDSBELEID

Wij hebben ons ten doel gesteld om een duurzame en toekomstbestendige gemeente te worden. Met dit in gedachten hebben wij dit integrale beleidsplan duurzaamheid opgesteld. Dit duurzaamheidsplan vormt de leidraad voor het nemen van doelgerichte maatregelen en het implementeren van duurzame oplossingen op alle niveaus. Door een integrale benadering te hanteren en deze drie pijlers centraal te stellen, streven wij ernaar om een groene, veerkrachtige en toekomstgerichte gemeente te worden die het welzijn van haar inwoners waarborgt en een positieve impact heeft op het milieu.

Deze doelstelling komt voort uit het visiedocument 'Krachtig verbonden'. Deze geeft een visie op hoofdlijnen waarop wij de koers bepalen ten aanzien van het ruimtelijkeconomisch en sociaalmaatschappelijk beleid. Het document vormt daarmee een 'Structuurvisie' zoals bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening.

Hierin worden in hoofdlijnen de volgende ambities gesteld:

- Gemeentelijk beleid maken vanuit Klimaatakkoord van Parijs en nationaal klimaatakkoord
- Oprichting duurzaamheidsfonds ter stimulering energietransitie inwoners
- Verduurzaming gemeentelijke organisatie Sluis

De bovenstaande ambities dringen dan ook door in de 3 pijlers. Deze zijn allen onderverdeeld in meerdere thema's die (soms) overlap hebben met een of meerdere thema's uit andere pijlers. Gezamenlijk dragen deze bij aan de integrale duurzaamheidsambities van de gemeente.

2.1 Energie

De gemeente Sluis onderschrijft de doelen van het Klimaatverdrag van Parijs [1] en het landelijke Klimaatakkoord [2]. Sluis erkent dat de energietransitie urgent is en neemt haar verantwoordelijkheid door naar redelijkheid bij te dragen aan de doelen van de Regionale Energie Strategie (RES).

Een belangrijke focus voor de komende jaren ligt op energiebesparing, met als doel om woningen en gebouwen gereed te maken voor de transitie naar aardgasvrij. Wij willen bewustzijn creëren over het belang van energiebesparing, aangezien dit de eerste stap is in de energietransitie. Wij willen burgers die aan de slag gaan met de energietransitie stimuleren en mogelijkheden bieden.

2.1.1 Ambitie Energie gemeente Sluis

Bij de opwekking van duurzame energie op land in het buitengebied zetten wij in op minimale verstoring van het landschap. Zowel bewoners als gemeente hechten er veel waarde aan dat de duurzaam opgewekte energie zoveel mogelijk lokaal wordt ingezet, en niet zomaar in het landelijke net verdwijnt. Initiatieven voor duurzame energieopwekking moeten kunnen rekenen op draagvlak van de omwonenden. Het is daarom belangrijk om omwonenden in een vroeg stadium bij nieuwe ontwikkelingen van energieopwekking te betrekken of ze zelfs mede vorm te laten geven. Daarnaast is het van belang om bij plannen voor de opwekking van duurzame energie vooraf te weten hoe de energie-installatie na afloop van de operationele periode zal worden ontmanteld en gefinancierd.
Om de energietransitie te begeleiden, wordt een helder toetsingskader opgesteld en gehanteerd voor de periode tot 2030 met doorkijk naar 2050. Gezien de snelle innovaties en technische ontwikkelingen is het niet realistisch om zeer gedetailleerd beleid te formuleren voor 2050. Wij voeren regelmatig een evaluatie van het energiebeleid uit en een monitoring van de voortgang van de energietransitie.

1 Op de klimaattop in 2015 in Parijs bereikten de wereldleiders overeenstemming over ambitieuze nieuwe doelstellingen in de strijd tegen klimaatverandering. De Overeenkomst van Parijs bevat een actieplan om de opwarming van de aarde te beperken tot aanzienlijk minder dan 2° C, en om inspanningen te leveren voor een beperking tot 1,5° C.
2 Op 28 juni 2019 heeft het kabinet het nationaal Klimaatakkoord gepresenteerd dat is opgesteld door meer dan 100 overheden, ngo's, bedrijven en maatschappelijke organisaties. In het akkoord staan meer dan 600 afspraken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan.

Op dit moment is netcongestie een van de voornaamste oorzaken voor het niet kunnen realiseren van duurzame opwek. Hiervoor willen wij samen met Stedin, de netbeheerder, de mogelijkheden onderzoeken om het netwerk te versterken en uitvoering te versnellen. Daarnaast willen wij onderzoeken hoe zo optimaal mogelijk gebruik kan worden gemaakt van de bestaande netcapaciteit. Op die manier wordt in de gemeente Sluis zoveel mogelijk voorbereid op toekomstige ontwikkelingen.

2.1.2 Landelijke doelstellingen Energie

Vanuit het Rijk zijn er landelijke doelstellingen opgesteld voor energie(opwek) om te werken aan duurzame, betrouwbare en beschikbare energie die voor iedereen betaalbaar is. In 2019 kwam 8,7% van alle gebruikte energie in Nederland uit duurzame bronnen. In 2030 moet 70% van alle elektriciteit en minimaal 27% van alle energie (elektriciteit, gas en warmte) duurzaam worden opgewekt. In 2050 moet 100% van de energie duurzaam worden opgewekt. Dit is een belangrijke omslag, die niet vanzelf zal plaatsvinden. Om de overgang naar een duurzame energievoorziening goed te laten verlopen is samenwerking met alle betrokken partijen in Sluis van groot belang. Alleen zo kunnen we klimaatverandering tegengaan.

Om dit te bereiken zijn er ambities opgesteld. Zo zijn in 2050 alle gebouwen (woningen, bedrijven, winkels, scholen, sportkantines, enzovoort) aardgasvrij en waar mogelijk energieleverend. Nieuwbouwwoningen worden niet meer aangesloten op gas en in 2030 hebben alle kantoren een energielabel A. Daarnaast rijden er waarschijnlijk alleen nog maar zero emissie auto's op duurzame energie (elektrisch, groengas en waterstof). Er worden dan ook alleen maar zero-emissie voertuigen verkocht.

Wij hebben dan ook een emissieneutraal wagenpark. Ook de stadslogistiek wordt hierop aangepast. Deze ambities worden vertaald naar provinciaal, regionaal en lokaal niveau.

2.1.3 Gemeentelijke doelstellingen Energie

Wij hebben een aantal ambitieuze doelstellingen op het gebied van energie en duurzaamheid. Hieronder volgt een overzicht van deze doelen:

- Hoofddoel: Energieneutraal zijn in 2050.
- Tussendoel 2030 (regionaal): 11 Petajoule aan hernieuwbare energie opwekken in de provincie Zeeland door het plaatsen van 700MW aan windenergie en 1000MW aan zonnepanelen, zoals vastgesteld in de Regionale Energiestrategie (RES). Gemeente Sluis zal bijdragen aan deze doelstelling door in te zetten op lokale zonne- en windenergie.
- Er is een plan vastgesteld voor het verduurzamen van de organisatie. Het doel is om deze te implementeren en door te voeren.
- Doel 2030 voor de gebouwde omgeving: Een reductie van 49% van CO_2-emissies bereiken (ten opzichte van de uitstoot in 1990), conform de Transitievisie Warmte (TVW).
- Doel mobiliteitssector: Tussen 55% en 60% van de CO_2-emissies reduceren in 2030, zoals vastgesteld in de Regionale Energiestrategie (RES).

2.1.4 Actieprogramma Energie

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de lopende en nieuwe acties op korte en lange termijn op het gebied van duurzame opwek, gebouwde omgeving, mobiliteit, infrastructuur en het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie. Wij publiceren elke twee jaar een monitoringsrapportage met daarin de voortgang van de energietransitie.

Duurzame opwek

De provincie Zeeland vormt in haar geheel een RES-regio, met als gemeenschappelijk doel de opwek van 11 Petajoule (PJ) aan hernieuwbare energie in 2030. De gemeente Sluis draagt waar mogelijk en nodig bij aan de RES opgave door middel van duurzame opwek. Voor wat betreft de gemeente Sluis betekent dit dat er in ieder geval niet meer windturbine locaties bijkomen op korte termijn. Wij zullen wel de maximaal toegestane tiphoogte van kleine windturbines gelijktrekken met het huidige provinciale beleid (21 meter). Dit geldt alleen voor agrarische bedrijven en deze moeten tevens voldoen aan een aantal nader te formuleren voorwaarden. Zo trekt de gemeente Sluis de lijn gelijk met die van de Provincie.

Sluis hanteert de zonneladder als uitgangspunt voor het plaatsen van zonnepanelen. Dat houdt in: zonnepanelen bij voorkeur allereerst op daken van woningen, platte daken op bedrijventerreinen en overige gebouwen. Vervolgens kijken we naar mogelijkheden op vervuilde gronden of gronden die niet gebruikt worden. Als laatste wordt er gekeken naar landbouwgronden grenzend aan andere functies.

Op basis van zorgvuldige afweging zijn er meerdere treden in te zetten, waarbij het dus mogelijk is om naar een volgende trede te gaan voordat de eerste volledig is afgerond. Vanuit de RES wordt er via het Zeeuws loket zon op dak gekeken naar kansrijke daken om daarop zonnepanelen te realiseren. Sluis hanteert de zonneladder vanuit een realistisch perspectief en passend bij de ambities uit de RES.

Een belangrijk aandachtspunt hierbij is netcongestie. De ontwikkeling van een energy hub [3], waarmee vraag en aanbod van energie lokaal op elkaar worden afgestemd, kan hierin een oplossing bieden.

Toekomstige mogelijke zonneparken dienen te voldoen aan essentiële randvoorwaarden, zoals een adequate landschappelijke inpassing, een goede vorm van bewonersparticipatie (procesmatig en financieel) en behoud of versterking van de biodiversiteit. Daarnaast gaat een deel van de opbrengst van zonneparken naar een nog op te richten duurzaamheidsfonds. Afspraken over zo'n (jaarlijkse) bijdrage zullen in een overeenkomst worden vastgelegd alvorens planologisch medewerking wordt verleend. We werken nader uit waaraan het nog op te richten duurzaamheidsfonds zal worden besteed, ook in relatie tot de nog te ontwikkelen stimuleringsregeling voor woningeigenaren.

Tot slot hechten wij belang aan de mogelijkheden van zon boven parkeerplaatsen. Op dit moment bestaat echter onvoldoende inzicht in de haalbaarheid van dergelijke concepten. Om een accuraat overzicht te krijgen van de potentie worden de technische en financiële aspecten van zonnepanelen boven parkeerplaatsen nader uitgewerkt.

Energiearmoede

In de gemeente Sluis geven we uitvoering aan een lokale aanpak van energiearmoede. We benaderen het vraagstuk vanuit twee invalshoeken. De aanpak richt zich enerzijds op inwoners met een beperkt inkomen (Sociaal Domein) en anderzijds op de energetische kwaliteit van de woning (Duurzaamheid). Hierbij stimuleren we het treffen van energiebesparende maatregelen. En daarnaast zetten we actief in op bewustwording en gedragsverandering, door middel van communicatie én hulp en advies op maat – in de thuisomgeving en door loketfuncties.

Gebouwde omgeving

In 2020 heeft de gemeente Sluis de RES 1.0 ondertekend, waarin is afgesproken dat er versneld gewerkt gaat worden aan het energie- en CO_2-neutraal maken van de Zeeuwse woningvoorraad. Daarnaast hebben wij een Transitievisie Warmte (TVW) vastgesteld, waarin de alternatieven voor aardgas en het handelingsperspectief per wijk of buurt is uitgewerkt. De focus ligt op besparen en individuele oplossingen. Het doel dat hierbij wordt gesteld is 49% CO_2-besparing in 2030 ten opzichte van het aantal in 1990.

Om invulling te geven aan de doelstelling gaan wij de opgestelde uitvoeringsagenda warmte verder uitwerken op basis van het startdocument dat er reeds ligt. In dit document zijn startkansen uiteengezet, waarbij de focus ligt op de urgentie van het bestrijden van energiearmoede en een aanpak voor slechte labelwoningen.

Naast de eerder benoemde ontwikkelingen wordt er momenteel onderzocht of het warmtenet in Terneuzen een uitbreiding kan krijgen naar de gemeente Sluis. Een uitbreiding zal bijdragen aan een duurzame opwek van de warmtevraag.

Mobiliteit

Het hoofddoel voor de mobiliteitssector is het terugdringen van 55-60% van de CO_2-emissies in 2030 in vergelijking met 1990. Dit moet voornamelijk gebeuren door fossiele brandstoffen op termijn te vervangen door schone energie, vooral door een transitie richting elektrisch rijden en andere modaliteiten. De gemeente Sluis publiceert in 2024 een beleidsplan mobiliteit waarin de duurzaamheidsambities met betrekking tot mobiliteit worden opgenomen. In relatie tot duurzaamheid zal dit beleidsstuk de volgende thema's bevatten:

1. Het stimuleren van elektrisch personenvervoer;
2. Terugdringen CO_2-uitstoot bij zakelijke mobiliteit, en;
3. Realisatie laadinfrastructuur;
4. Deelmobiliteit;
5. Stimuleren van toegankelijke platforms voor openbaar vervoer.

3 Een energiehub is een lokaal samenwerkingsverband tussen meerdere partijen op het gebied van energie, waarbij energieopwek, -opslag, -conversie en -verbruik op elkaar worden afgestemd.

Gemeentelijke organisatie

De gemeente Sluis stelt zichzelf het doel een goed voorbeeld te zijn voor haar inwoners. Binnen het thema energie betekent dit dat wij onderzoeken hoe ze de gemeentelijke bedrijfsvoering verder kan verduurzamen. Wij prioriteren hierbij op basis van de duurzaamheidscore en de bezettingscapaciteit. Hiertoe hebben wij al een plan verduurzaming gemeentelijke organisatie Sluis opgesteld, inclusief maatregelenpakket. Concreet inventariseert de gemeente Sluis eerst alle gebouwen in haar eigendom die hiervoor in aanmerking komen. Per locatie wordt vervolgens een energiescan uitgevoerd en wordt er een meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) opgesteld. Bij aanbestedingen, tenders, prijsvragen en andere soortgelijke procedures wordt duurzaamheid een onderdeel waar (mede) op geselecteerd wordt.

Infrastructuur

Er is de afgelopen jaren een flinke toename geweest in de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie met netcongestie als resultaat. Grote investeringen in de energie-infrastructuur, aanpassingen in het energiesysteem, in ruimtelijke planning, in wetgeving en beleid zijn daarom essentieel. Het bevorderen van realisatie en versnelling van de energie infrastructuurprojecten is van provinciaal, regionaal en lokaal belang. Daarnaast is het noodzakelijk dat we efficiënter gebruik maken van de al bestaande infrastructuur.

De provincie bevordert in haar meerjarenprogramma infrastructuur en energie (Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK)) de realisatie en versnelling van energie infrastructuurprojecten die van provinciaal en regionaal belang zijn. Dit gebeurt in afstemming met de netbeheerder. Daar waar mogelijk zal de gemeente Sluis haar steentje bijdragen. Dat kan bijvoorbeeld door de netbeheerder mee te nemen in de gemeentelijke plannen op het gebied van energietransitie. Dit proces is al in gang gezet en zorgt ervoor dat de netbeheerder beter kan anticiperen op toekomstige energievraag en opwek.

Daarnaast heeft de netbeheerder aangegeven dat een buurtaanpak essentieel is voor de energietransitie in de gemeente Sluis. Zij belichten de noodzaak voor uitbreiding en opwaardering van de midden- en laagspanning met de daarbij horende distributiestations. Hierbij is het noodzaak om direct en de komende jaren te investeren in het netwerk zoals dat aangegeven is waarbij de samenwerking met gemeente en netbeheerder cruciaal is om geen vertraging op te lopen.
Een concreet project om de autonome groei aan te kunnen is de uitbreiding van het Hoogspanningsstation Oostburg.

Er zijn verscheidene mogelijkheden om slimmer en efficiënter gebruik te maken van de huidige capaciteit. Dat kan bijvoorbeeld door lokaal vraag en aanbod van energie beter op elkaar af te stemmen (eventueel in combinatie met opslag en conversie). Een mooi voorbeeld zijn de energy hubs die zorgen voor een optimale inrichting van het lokale energiesysteem en daarmee het centrale elektriciteitsnet ontlasten. Een energy hub is een lokaal samenwerkingsverband tussen meerdere partijen op het gebied van energie waarbij energieopwek, -opslag, -conversie en -verbruik op elkaar worden afgestemd. Dit principe is met name kansrijk op locaties waar de energievraag in de toekomst zal toenemen. Voorbeelden zijn bedrijven-terreinen, industriegebieden en locaties met een toenemende vraag naar laad-infrastructuur. Wij willen hierin graag verkennen wat er mogelijk is en gaat op korte termijn een eerste verkenning doen naar de haalbaarheid van dergelijke lokale energiesystemen.

2.1.5 Burgerberaad Energie

In het Burgerakkoord staat de wens opgenomen (punt 2.4), dat de gemeente Sluis bewoners helpt met het aanvragen van subsidies (ontzorgen). Wij doen dit door de beschikbare subsidies, zoals die voor het verduurzamen van woningen, zo toegankelijk mogelijk te maken. De procedures worden zo eenvoudig mogelijk gemaakt en bewoners kunnen hulp krijgen bij het aanvragen, zodat ze geen betaalde tussenpersoon nodig hebben. Dit geldt ook voor ondernemers en VvE's, in samenwerking met lokale bedrijven.
Uit het Burgerakkoord komt verder naar voren (punt 3.1) dat er gezorgd moet worden voor voldoende beschikbare ruimte op het bestaande elektriciteitsnetwerk en er ingezet moet worden op het vergroten van de capaciteit hiervan. Wij zien dit ook als benodigde ontwikkeling en gaat op korte termijn inzetten op het optimaliseren van lokale energiesystemen om zo het elektriciteitsnetwerk te ontlasten.

Er is daarnaast ook aangeven (punt 3.2) dat particuliere en collectieve initiatieven voor kleinere energieprojecten gestimuleerd moeten worden en tegelijkertijd sturing gegeven moet worden door kaders op te stellen. Hierin wordt voorzien doordat wij in samenwerking met de monitorklankbordgroep kaders gaan opstellen om deze kleinere energieprojecten te stimuleren. Wij stellen ons hierin faciliterend op. Daarnaast onderzoeken we in welke vorm we op het thema energie maatschappelijk kunnen samenwerken. Het doel daarvan is dat inwoners samen met een energie-coöperatie de handen ineenslaan en aan de slag kunnen met duurzame, lokale stroom.

Ook wordt er gekeken naar samenwerkingsmogelijkheden tussen de gemeente en bedrijven om de energiedoelen te bereiken. Wij ondersteunen punt 3.4 uit het burgerakkoord waarbij het eigenaren van bedrijven en recreatieparken van buiten Sluis wil stimuleren om een serieuze bijdrage te leveren aan het realiseren van de energie ambitie. Deze kunnen een mogelijke aanjager zijn voor diverse energie-initiatieven. Vanuit de gemeente is er specifiek ook aandacht voor lokale bedrijven.

Tot slot is aangegeven dat opwekking van groene energie op grote schaal mogelijk gemaakt moet worden om de doelstellingen te behalen (punt 3.5). Ook hier zullen we in gezamenlijkheid met de monitorklankbordgroep en andere relevante stake-holders kaders gaan opstellen. Waarbij diverse randvoorwaarden meegenomen kunnen worden. Wij stellen ons hier als gemeente faciliterend in op. Naast de landschappelijke inpassing is het ook van belang dat er maatschappelijk draagvlak wordt gecreëerd en bijgedragen wordt aan de samenleving. Hiervoor wordt samen-gewerkt met de klankbordgroep van het Burgerberaad om de (ontbrekende) kaders en randvoorwaarden verder in te vullen (punt 3.6).

2.1.6 Uitvoering pijler Energie

	Maatregel	Korte termijn 2024-2025	Lange termijn 2026-2030
1	Samen met relevante stakeholders / een op te richten energiecoorperatie en de monitor-klankbordgroep opstellen van voorwaarden voor de realisatie van kleinschalige duurzame opwek, waaronder particuliere en collectieve kleinschalige energieprojecten.	●	
2	Samen met de relevante stakeholders/een op te richten energiecoorperatie vormgeven van de randvoorwaarden voor inpassing van grootschalige duurzame energieprojecten op het moment dat de RES vraagt om het ophogen van de gemeentelijke doelstelling. Randvoorwaarden bestaan onder andere uit landschappelijke inpassing, circulariteit en fiscale- en juridische voorwaarden.	●	●
3	Opstellen gemeentelijk gebouwenbeheerplan met speciale aandacht voor duurzaamheid.	●	
4	Het aanbieden van een samenhangend geheel van landelijke en lokale maatregelen, zoals: het Nationaal Isolatie Programma (NIP), SPUK Energiearmoede, Verordening Duurzaam Langer Thuis en (de oprichting van) een Duurzaamheidsfonds. Hierbij worden de regelingen en subsidies (meer) zichtbaar gemaakt en de aanvraagprocedures zo simpel mogelijk ingericht.	●	
5	In afstemming met de netbeheerder de uitbreiding van de elektriciteitsinfrastructuur versnellen.	●	
6	Gespreksgroepen starten met bedrijven en recreatieparken om tot prestatieafspraken te komen op het gebied van energie.	●	
7	Onderzoeken van de technische en financiële haalbaarheid van zonnepanelen boven parkeerplaatsen.		●
8	Een eerste verkenning uitvoeren naar de haalbaarheid van Energy Hubs op bedrijventerreinen.	●	
9	Samen met de monitorklankbordgroep en andere stakeholders gaan we onderzoeken of er aanvullende lokale maatregelen voor de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad wenselijk en mogelijk zijn.	●	
10	Om de energietransitie te begeleiden, wordt een helder toetsingskader opgesteld en gehan-teerd voor de periode tot 2030 met doorkijk naar 2050.		●
11	Wij publiceren elke twee jaar een monitoringsrapportage met daarin de voortgang van de energietransitie.		●
12	De gemeente Sluis draagt waar mogelijk en nodig bij aan de RES opgave door middel van duurzame opwek.	●	
13	Zonneladder hanteren als uitgangspunt voor het plaatsen van zonnepanelen.	●	
14	De mogelijkheden voor een warmtenet vanuit de Kanaalzone in Terneuzen onderzoeken.		●

2.2 Klimaat

De Europese Green Deal is een reeks beleidsinitiatieven van de Commissie-Von der Leyen met als overkoepelende doelstelling om Europa tegen 2050 klimaatneutraal te maken, en daarmee het eerste klimaatneutrale continent te worden. Ook de Nederlandse Rijksoverheid heeft zich gecommitteerd aan de afspraken die voortkomen uit de Green Deal. Dit hoofdstuk gaat in op het beleid en de bijbehorende maatregelen van de gemeente Sluis binnen de pijler klimaat. Binnen deze pijler ligt de focus op drie deelthema's, te weten: klimaatadaptatie, natuur & landschap en biodiversiteit.

Wij werken aan de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ), met het doel om uiterlijk 2050 te komen tot een klimaat-robuuste inrichting. Binnen klimaatadaptatie komen vier verschillende onderdelen samen, namelijk: droogte, hitte, wateroverlast en overstromingen. Dit heeft ook een directe relatie met de natuur en het landschap. Hoe behouden we het landschap en de natuur? Waar en hoe kunnen we dit versterken en resulteert dit in meerwaarde in voor de leefomgeving? Een belangrijk aanvullend onderwerp is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), waarvan de provinciale uitwerking, de waterwet, is opgenomen in het Omgevingsplan Zeeland 2018.
Hier zijn regels voor de bescherming van de grondwaterkwaliteit in grondwaterbeschermingsgebieden vastgelegd en zijn er regels opgenomen ter bescherming van kwetsbare (natuur)gebieden die gevoelig zijn voor verdroging.
Tot slot speelt biodiversiteit een belangrijke rol, waarbij de focus ligt op het behoud en herstel van een aantrekkelijk leefgebied voor planten en dieren.

2.2.1 Ambitie Klimaat gemeente Sluis

Vanuit de regio zijn er ambities opgesteld voor de thema's (hemel)wateroverlast, droogte en hitte. Deze bouwen voort op het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie (DPRA), wat een gezamenlijk plan is van gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk om Nederland klimaatbestendig en waterrobuust in te richten.

Naast dat wij ons hebben gecommitteerd aan het klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte, onderneemt de gemeente ook diverse acties gericht op het informeren, enthousiasmeren en stimuleren van inwoners en partijen om over te gaan tot klimaatadaptatie maatregelen.

KASz is een voorloper geweest in het oppakken en uitrollen van bovenstaande opgave. De komende jaren blijven we hier uitvoer aangeven, de openbare ruimte kent een lange doorlooptijd qua herinrichting en is in die zin nooit af. Naast de uitrol van bovenstaande is een ander speerpunt het werk met werk maken, daar waar er wordt gewerkt in de openbare ruimte wordt dit zo integraal mogelijk aangepakt. Deze aanpak en uitvoer werken we de komende jaren aan. Daarnaast worden bodem en water opgaven in relatie tot landbouw, natuur & landschap ook steeds urgenter. Onderzoek naar de inpassing van zoetwaterbassins ten behoeve van de landbouw is hier een actueel voorbeeld van.

Wij stellen daarnaast een economische agenda op. Hierin wordt ingegaan op het verduurzamen van de landbouwsector. Zo wordt er bepaald welke richting wij op willen en wat onze rol hierin is. De ambitie daarachter is een overgang naar een duurzame, veerkrachtige en moderne landbouwsector. Hiertoe heeft Nederland in 2022 een gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB)-plan vastgesteld. Dit plan is per 1 januari 2023 goedgekeurd door de Europese Unie.
De ambitie van dit hervormingsbeleid is het eerlijker verdelen van financiering over landbouwbedrijven, met de nadruk op kleine en middelgrote landbouwbedrijven en jonge boeren. Bovendien worden landbouwers ondersteund om gebruik te maken van innovatie, precisielandbouw en agro-ecologische productiemethoden. Door concrete acties op deze en andere gebieden te ondersteunen, vormt het nieuwe GLB de hoeksteen voor voedselzekerheid en landbouwgemeenschappen.

Wij zijn voornemens om het toerisme in gemeente Sluis te verduurzamen. Dit wordt eveneens verder uitgewerkt in de economische agenda die wij gaan opstellen.
De balans tussen economie, leefbaarheid en duurzaamheid zal daarin onderzocht worden, alsmede op de basis van de ruimtelijke ordening die hierin een sturende functie heeft.

Daar waar mogelijk zullen wij op het vlak van landschap & natuur, evenals bio-diversiteit acties ondernemen om duurzaamheid en klimaatadaptatie terug te laten komen. De hierboven genoemde economische agenda, maar ook het groenbeheer van de gemeente en gemaakte acties in de KasZ zijn hier voorbeelden van.

Tot slot hebben wij de ambitie om natuurnetwerken te versterken. Voornamelijk met vergroening zetten we in op het versterken van de ruimtelijke kwaliteit, het verrijken van de biodiversiteit, het binden van de stikstof en het verruimen van de recreatieve uitloopmogelijkheden. Dit punt staat al als zodanig omschreven in het visiedocument Krachtig Verbonden en zal onder andere in de omgevingsvisie verdere uitwerking krijgen.

2.2.2 Landelijke doelstellingen Klimaat

Klimaatverandering is een van de grote uitdagingen van onze generatie. Er liggen landelijk verschillende doelstellingen, met als overkoepelend doel het beperken van temperatuurstijging tot 2 graden en idealiter 1,5 graden. Het kabinet ziet voor Nederland een voortrekkersrol in Europa bij het tegengaan van de opwarming van de aarde. Binnen de EU blijft Nederland zich daarom inzetten voor een ambitieuze invulling van het Fit for 55-beleidspakket en alle daaraan gerelateerde beleidsinitiatieven.

2.2.3 Gemeentelijke doelstellingen Klimaat

In het coalitieakkoord is vastgesteld dat er uitvoering gegeven moet worden aan het klimaatakkoord en invulling aan de klimaatadaptatie strategie. Als uitvoering hiervan hebben wij doelstellingen opgesteld om bij te dragen aan de klimaatstrategie.

- Bijdragen en committeren aan de Klimaatadaptatie strategie Zeeland en de Zeeuws-Vlaamse variant hiervan.
- Ontwikkelingen op het vlak van bodem, water en natuur blijven volgen en daar waar relevant vastleggen in beleid, kaders of een faciliterende rol innemen.
- Inwoners en partijen stimuleren om klimaatadaptieve acties te ondernemen.

2.2.4 Actieprogramma Klimaat

Om te voldoen aan de doelstellingen zijn er acties opgesteld. Hieronder wordt voor de deelthema's klimaatadaptatie, biodiversiteit en natuur en landschap een overzicht gegeven van lopende en nieuwe acties op korte en lange termijn. Wij publiceren elke twee jaar een voortgangsrapportage waarmee de effecten van klimaat(adaptatie)-beleid worden gemonitord.

Klimaatadaptatie

Zoals in het coalitieakkoord gesteld is een veilige en leefbare fysieke leefomgeving, oftewel ingerichte openbare ruimte de fundering voor alle andere maatschappelijke opgaven en activiteiten. Langere periodes van droogte, heftige piekbuien, hitte stress en overstromingsrisico zijn de directe gevolgen van klimaatverandering waar actie op nodig is.

Daar waar wij eigenaar zijn van de openbare ruimte hebben we voor de komende jaren, zowel op korte als lange termijn de verdere uitrol van de label systematiek op de agenda staan. Voorop staat daarbij het werk met werk maken, de openbare ruimte richt je voor langere periodes in. De uitrol van deze systematiek vraagt om anders denken en doen in de openbare ruimte. Hiervoor reserveren we budget zodat er onderzoek gedaan kan worden naar nieuwe oplossingen en pilots gedraaid kunnen worden met bestaande oplossingen, zoals de toepassing van waterdoor-latende verharding. Hierbij gaat het zowel om aanleg, onderhoud, levensduur en uiteindelijke vervanging. Daarnaast zijn er ook maatregelen die we nu al doen die we voorzetten, zoals minder verharding waar mogelijk en kijken naar afkoppelkansen.

Daar waar wij geen grondeigenaar zijn zitten we, of gaan we aan tafel in gesprek met belanghebbenden om de transitie naar een klimaatadaptieve leefomgeving vorm te geven. Dit betreft inwoners, maar ook andere stakeholders. In de actietabel is per doelgroep gekeken naar korte en lange termijn acties. Hieronder volgt een toelichting.

Vanuit het waterschap wordt op dit onderwerp gestuurd met het proces Planvorming Wateropgave (PWO). De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd om het waterpeil op orde te krijgen, waarbij maatregelen uit het PWO hebben bijgedragen aan het peilbeheer. Onder andere door het plaatsen - of juist verwijderen - van nieuwe stuwen, is bijvoorbeeld een betere drooglegging behaald. Er zijn per type gebied echter wel ander eisen benodigd. Zo vraagt de natuur om andere eisen van het waterpeil dan landbouw. Hiervoor is maatwerk nodig. Het waterschap heeft als doel om na afronding van de PWO voor alle gebieden een peilbesluit te hebben en te houden die per gebiedsfunctie gespecificeerd zijn. Het Gewenste Gronden Oppervlaktewaterregime (GGOR) wordt daarbij gebruikt als bouwsteen. Hieruit wordt tevens inzichtelijk gemaakt wat de knelpunten zijn en welke maatregelen genomen moeten worden om het gebied klimaatbestendig te maken. Deze uitgangspunten en bouwstenen nemen wij mee in ontwikkelingen.

Biodiversiteit

De Zeeuwse Bosvisie die is opgesteld in opdracht van de Provincie is hier een concreet voorbeeld van. Wij hebben hier al deels invulling aangegeven, maar er staan nog meer handreikingen in die onderzocht kunnen worden op toepasbaarheid voor Sluis. Het realiseren van passende beplanting in de omgeving zorgt voor een rijkere biodiversiteit en verbindt ecologische netwerken.

Natuur en landschap

In de Zeeuwse Bosvisie is ook gekeken naar het versterken van natuurnetwerken door de realisatie van bos en vergroening. In het visiedocument zijn verschillende vormen van vergroening en locaties voorgesteld om nader te onderzoeken waarbij mogelijke koppelkansen zijn voorgedragen. Wij hebben deze doelen, waar toepasselijk en gelegen binnen de gemeente, overgenomen. De doelen dragen bij aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit, het verrijken van de biodiversiteit, het binden van de stikstof en het verruimen van de recreatieve mogelijkheden. Er zijn verschillende thema's die wij nader zullen onderzoeken, waarbij is gefocust op de klimaatdoelstellingen.

Aansluitend aan de mogelijke uitbreidingen zijn er ook koppelkansen, namelijk: veel natuurgebieden staan onder druk van verdroging, het op orde brengen van de waterhuishouding is daarom naast de aanplant van meer opgaande beplantingen een belangrijke meekoppel-opgave. Wellicht is hier winst te behalen door grondwaterpeilverhoging in de buffergebieden rondom het natuurnetwerk. Een voorbeeld van zo'n gebied is De Zwinstreek, dit is het enige kust- en poldergebied. Door deze erkenning en de financiële steun krijgt het een impuls wat bijdraagt aan de klimaatadaptatie van het gebied. Het landschap en haar watersysteem wordt dan ook als troef gezien richting de toekomst. Zo wordt er met de financiële steun ingezet op projecten en initiatieven die de zoetwaterbevoorrading voor mens, landbouw en natuur verzekeren. Ook wordt er ingezet op het ondersteunen van innovatieve en streekeigen landbouw.

Aansluitend aan de Bosvisie is een uitkomst om nieuwe bossen te ontwikkelen (met name) in het kleinschalige landschap rondom de grens ten zuiden van de linies. Een belangrijk component hiervan in relatie tot klimaat(adaptatie) is het vastleggen van CO_2.

2.2.5 Burgerberaad Klimaat

Uit het burgerakkoord komt naar voren dat de inwoners van de gemeente Sluis vinden dat groen een bredere plek moet krijgen in ruimtelijk beleid (punt 7.2). Wij geven daar gehoor aan door bij meerjarige ruimtelijke planningen groen centraal te stellen en zullen dit verankeren in de Omgevingsvisie en plannen.

Daarnaast geeft de gemeente duurzame ambities voorrang door bij aanbestedingen duurzaamheidscriteria zwaarder mee te laten wegen. Tevens stelt het burgerakkoord dat het leefgebied voor planten en dieren een plek moet krijgen in de omgevingsvisie (punt 7.3). Wij zetten op korte en lange termijn in op behoud en herstel van een aantrekkelijk leefgebied voor plant en dier. Dit sluit aan op de doelstellingen uit de Zeeuwse bosvisie. Wij zullen op korte termijn deze visie vertalen naar concrete actiepunten.

Verder geven wij gehoor aan de oproep om een visie te formuleren op een samenhangend en verbonden land, water en natuurnetwerk (punt 7.4). Hiervoor is het van belang om het cultureel erfgoed en waarden van het landschap te beschrijven. Deze visie met beschrijving zal ook verwerkt worden door ons in de Omgevingsvisie en andere ruimtelijke plannen zodat land, groen en water integraal worden aangepakt. Zo worden waardevolle landschappen uit de provinciale omgevingsverordening meegenomen in de gemeentelijke omgevingsvisie. Daarbij bevorderen wij actief de biodiversiteit door de openbare groenvoorziening zoveel mogelijk chemievrij en zonder kunstmest te beheren en stads- en dorpskernen en bedrijfsterreinen zo te revitaliseren dat zij een bijdrage leveren aan klimaatadaptatie en biodiversiteit. Een voorbeeld hiervan is het ecologisch gazonbeheer in samenwerking met SLZ. Deze aanpak zal te zijner tijd worden verankerd in de omgevingsvisie en het navolgende Omgevingsplan (punt 7.1). Een doel hierbij is het realiseren van 10% groenblauwe dooradering in het buiten gebied.

2.2.6 Uitvoering pijler Klimaat

	Maatregel	Korte termijn 2024-2025	Lange termijn 2026-2030
1	De gemeente Sluis publiceert elke 2 jaar een voortgangsrapportage waarin het de effecten van klimaatbeleid monitort.	●	●
2	Straten uitrusten met 15-25% groen waar mogelijk.		●
3	Onderzoek naar de mogelijkheid tot groenblauwe school- en openbare pleinen.	●	●
4	Een plan opstellen om hittestress op parkeerplaatsen tegen te gaan.		●
5	Een plan opstellen om bestaande bedrijventerreinen te vergroenen. De resultaten uit dit plan verankeren we in de omgevingsvisie.		●
6	Een visie formuleren op een verbonden en samenhangend land-, water- en natuurnetwerk waarbij groen centraal staat. De visie zowel verankeren in de omgevingsvisie en meerjarige ruimtelijke plannen.	●	●
7	Uitvoering geven aan de klimaatadaptatie opgave zoals afgesproken via de Zeeuwse samen-werking KASz.	●	
8	Publieksacties inzetten om inwoners te informeren, stimuleren en enthousiasmeren.	●	
9	Onderzoeken of in het huidige groenbeheerplan biodiversiteit afdoende is opgenomen en welke mogelijkheden hier nog liggen.	●	
10	Klimaatadaptatie opgave meenemen in economisch beleidsplan.	●	

2.3 Circulair

Grondstoffen dreigen schaars te worden door een groeiende bevolking en toenemende welvaart en consumptie. Hierdoor verdwijnt natuur en worden gebieden onleefbaar. In een circulaire economie worden grondstoffen optimaal ingezet en hergebruikt in de verschillende schakels van productieketens. Van de winning van grondstoffen tot de consumptie ervan. Van afval naar grondstof (VANG) is de beweging waar we naartoe moeten om te voldoen aan de duurzaamheidsdoelstellingen. De provincie Zeeland neemt dit streven over doordat zij het manifest Maatschappelijk Verwantwoord Inkopen (MVI) 2022-2025 heeft ondertekend.
Dit manifest vloeit voort uit de Sustainable Development Goals (SDG) dat is opgesteld door de Verenigde Naties als wereldwijde ontwikkelagenda voor 2030. Deze provinciale uitvoering biedt handvatten om duurzame ambities te realiseren. Deze streven naar de lokale economie, door bijvoorbeeld het verminderen van CO_2-emissies en de overgang naar een circulaire economie. Dit sluit aan op doel 12 van de wereldwijde SDG's.

Op het gebied van circulaire economie zijn in de omgevingsvisie van de provincie Zeeland de volgende acties omschreven:

- Realiseren van circulaire verdienmodellen;
- Omschakelen naar hernieuwbare (biobased) grondstoffen, en;
- Verbeteren van hergebruik van grondstoffen.

Bij dit thema wordt gekeken hoe er omgegaan kan worden met afval, hoe dit gereduceerd kan worden en tegelijkertijd dit gebruikt kan worden als grondstof voor andere producten. Het repareren is hierbij een speerpunt. Voor de gebouwde omgeving zijn hier ook doelstellingen opgesteld. Zo wordt er gewerkt aan Zeeuwsbrede circulaire prestatie-eisen, eisen aan secundair materiaal, duurzame materialen en materialen paspoorten. Ook heeft dit effect op de openbare ruimte, maar ook de gemeentelijk organisatie. Zo willen wij initiatieven op het gebied van circulariteit faciliteren, zorgen voor andere mogelijkheden bij milieustraten en willen wij een campagne inrichten rondom bewustwording.

2.3.1 Ambitie Circulair gemeente Sluis

Wij hebben de ambitie om in 2050 een circulaire gemeente te zijn en in 2030 het gebruik van primaire abiotische grondstoffen te halveren. Dit zijn natuurlijke grondstoffen die voorkomen in de aarde en niet biologisch van oorsprong zijn, zoals mineralen, metalen, steenkool, gas en petroleum. Om nu stappen te gaan maken zullen wij het Zeeuws brede beleid Circulaire Economie in wording in 2024 vaststellen en hier uitvoering aan geven. In dit hoofdstuk worden op hoofdlijnen de maatregelen omschreven die de gemeente Sluis wil treffen.

Wij streven naar een verbeterde afvalscheiding en een vermindering van de hoeveelheid brandbaar restafval die wordt geproduceerd. Daarnaast willen wij hergebruik stimuleren en ervoor zorgen dat huishoudelijk afval juist wordt gezien als een grondstof. Wij zetten daarom in op bewustwording en het alleen kopen van spullen die nodig zijn. Om die bewustwording te creëren is het van belang om alle inwoners, organisaties, bedrijven en bezoekers te laten zien wat het belang is van een schoon en circulair gemeente Sluis. Wij zetten daarom in op het realiseren van circulaire verdienmodellen, stimuleren circulaire initiatieven en zullen meer en uitgebreide informatie verstrekken daar waar nodig. Bovendien zijn wij van mening dat ze zelf ook een goed voorbeeld moet zijn. Om die reden hebben wij de ambitie om circulariteit een vast punt te maken op de agenda en beter te verwerken in de standaardprocessen binnen de gemeentelijke organisatie.

2.3.2 Landelijke doelstellingen Circulair

Het wordt steeds belangrijker om de beschikbare grondstoffen zo efficiënt mogelijk te gebruiken in gesloten kringlopen. Zo bestaat afval niet meer en blijft de waarde van grondstoffen behouden. Hierdoor besparen we grondstoffen, stoten we minder broeikasgassen uit en is er minder vervuiling van lucht, bodem en water. Dat levert een gezondere leefomgeving op. Daarnaast biedt een circulaire economie ook economische kansen voor bedrijven.

De Rijksoverheid werkt met het programma 'Nederland Circulair in 2050' aan een volledige circulaire Nederlandse economie. In 2017 hebben maatschappelijke partners (bedrijven en kennisinstellingen) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

het Grondstoffenakkoord getekend. In dat akkoord staat hoe ze de transitie van een lineaire naar een circulaire economie willen bereiken. In 2050 is Nederland volledig circulair. De economie draait op hernieuwbare grondstoffen en kringlopen zijn volledig gesloten. In 2030 is het gebruik van primaire grondstoffen (mineralen, fossielen, metalen) gehalveerd. Er wordt meer gebouwd met gerecycled beton, hout en andere hernieuwbare materialen. Materialenpaspoorten zijn verplicht bij nieuwbouw en alle nieuwbouw is voor minimaal 50% circulair. Er wordt steeds meer ingezet op autodelen en het reduceren van het autobezit. In de VANG-HHA staat als doelstelling dat in 2020 75% van het huishoudelijk afval gescheiden wordt ingezameld en dat we maximaal 100 kg restafval per persoon produceren. In 2025 is dit teruggebracht tot maximaal 30 kg per persoon. De hoeveelheid restafval van bedrijven, organisaties en overheden is in 2022 gehalveerd vergeleken met 2012.

2.3.3 Gemeentelijke doelstellingen Circulair

Wij hebben de ambitie om te voldoen aan de zogenaamde VANG doelstelling. Daarnaast hebben wij het gemeentelijke doel van een circulaire bedrijfsvoering en maximaal circulair materiaalgebruik in de openbare ruimte. De overige nationale doelstellingen op het gebied van circulariteit zijn (nog) niet opgenomen in gemeentelijk beleid. Echter zal er in 2024 een plan worden opgesteld waarin wij de Zeeuwse brede ambitie op circulariteit vaststellen en dit vertalen in een uitvoeringsprogramma met concrete actiepunten.

2.3.4 Actieprogramma Circulair

Afval

Wij ambiëren om te voldoen aan de nationale VANG doelstelling over huishoudelijk afval. Dit betekent dat op de lange termijn er verbetering moet komen in de gescheiden inzameling van het huishoudelijk afval. In het grondstoffenplan over huishoudelijk afval benoemen wij de gekozen instrumenten om een maximaal scheidingspercentage aan kwalitatief hoogwaardige stromen per jaar per inwoner aan huishoudelijk afval te bereiken. Kwalitatief hoogwaardige grondstoffenstromen inzamelen, is de manier om de hoeveelheid restafval terug te brengen richting de VANG-HHA doelstelling en de kosten verbonden aan de afvalverwijdering beheersbaar te houden. Daarom zetten wij onder meer in op het jaarlijks ondersteunen van minimaal 2 initiatieven voor inwoners die inzetten op beter huishoudelijk afval scheiden en het voorkomen van brandbaar restafval. Denk hierbij aan een e-waste race. Wij promoten initiatieven voor inwoners bijvoorbeeld deel- en repareerfaciliteiten binnen de gemeente Sluis. Ook onderzoeken we de mogelijkheden om bij nieuwe woonwijken (50+) en op industrieterreinen.

Om het restafval van bedrijven en publieke en maatschappelijke organisaties te reduceren of te voorkomen hebben wij tot 2027 alle publieke en maatschappelijke organisaties in de regio gestimuleerd om deel te nemen aan programma's. Hier zetten wij op in door middel van actieve en brede communicatie, door bijvoorbeeld bewustwording campagnes of meedoen aan een verspillingsvrije week. Er wordt gewerkt aan een Zeeuws breed beleidsplan waarbij de Zeeuwse gemeenten stakeholders, waaronder 100 bedrijven, informeren over het hoogwaardiger verwerken van afvalstromen. Zo wordt bewustwording gecreëerd en weten bedrijven welke stappen ze moeten zetten. We helpen bedrijven door middel van trainingen en coaching gesprekken met circulair inkopen en inzicht te krijgen in de toekomstbestendigheid van het bedrijf, denk daarbij aan bijvoorbeeld strengere regelgeving, leveringszekerheid van goederen/grondstoffen. Daarnaast zullen wij vanaf 2025 actief instrumenten die milieu impact en grondstofgebruik monitoren voor bedrijven promoten. Wij zullen bedrijven niet opleggen hoe zij moeten inkopen, maar wel het gesprek aangaan om te kijken wat al goed gaat en waar mogelijkheden liggen. Hoe dit wordt aangepakt, wordt toegelicht in het uitvoeringsprogramma van het Zeeuws brede beleid circulaire economie.

Consuminderen

Onderdeel van het Zeeuwsbrede beleidsplan circulair is dat vanaf 2025 wij 2-4x per jaar (één per kwartaal) een campagne voeren die minder consumeren stimuleert en tevens bijbehorende mogelijkheden in onze regio laat zien. Deze mogelijkheden hebben betrekking op thema's zoals: verpakkingen, minder invoer van buitenlandse voedingsproducten en meer inzetten op streek- en seizoensgebonden producten uit eigen land. Ook heeft het betrekking op: minder vlees, 2e hands, repareren, delen, minder verharden, inheems groen, toepassing duurzame/biobased produceren bij verbouw en tuininrichting verbouwproducten etc.

Faciliteren kan bestaan uit subsidiëren, ruimte beschikbaar stellen, planologisch ondersteunen, communiceren over, etc. Gebruik maken van lokale initiatieven wordt toegepast en Zeeuws breed (gezamenlijk) georganiseerd met andere gemeenten. Onderdeel van het Zeeuwsbrede beleidsplan is dat iedere gemeente jaarlijks gaat bekijken of inwoners collectieven die zelf circulaire wijken willen bouwen, ondersteund kunnen worden. Kennisuitwisseling wordt bevorderd tussen initiatieven, er wordt gezocht naar geschikte locaties en als mogelijk grond beschikbaar gesteld.

Openbare ruimte

Onderdeel van het Zeeuwsbrede beleidsplan is dat In 2027 de regio een circulaire bouwhub heeft waar waardevolle materialen van bouwbedrijven en uit openbare ruimte heen gebracht kunnen worden en opnieuw worden verkocht/gedeeld. Daarnaast zetten wij erop in om in 2025 een Zeeuws koplopernetwerk van projectontwikkelaars, bouwpartijen, ingenieursbureaus en andere sympathisanten te hebben die actief de circulaire economie stimuleren. Zo worden de krachten gebundeld. Onderdeel hiervan is het aangaan van een lidmaatschap bij het K&I netwerk. Er gebeurd op het gebied van circulaire bouw al veel in Zeeland. Het Kennis & Innovatie netwerk circulair bouwen is actief, dat kennis en innovatie in de regio wil aanwakkeren. Meer dan 70 bedrijven, instellingen en organisaties zijn al verbonden met dit netwerk. Alle Zeeuwse gemeenten sluiten zich hierbij aan. Sluis heeft zich hier bij aangesloten.

Daarbij is het essentieel dat er bewustwording wordt gecreëerd. Om dit te realiseren en informatie te verschaffen is in 2026 het duurzaam bouwloket van de gemeente Sluis uitgerust met informatie over (biobased) circulaire sloop-, renovatie-, aanbouw en isolatieprojecten en natuurinclusief bouwen. Zo zijn ze onder andere uitgerust om vragen over circulair ondernemen te beantwoorden en hierin te adviseren. Het Zeeuws adviesloket promoot bouwhubs en laat ook ruimte over voor een loket binnen de eigen gemeente.

We nemen vanaf 2026 bij de inrichting van de openbare ruimte Circulariteit mee. Vanaf 2028 maken Circulaire Economie doelstellingen deel uit van alle nieuwe gebiedsontwikkelingsprojecten en waar mogelijk bestaande projecten. Ook willen we bij toekomstige nieuwbouwwijken zoveel mogelijk drinkwater hergebruiken en opslaan. We streven naar een maximum van 100 liter per persoon per dag. Hiervoor maken we in Zeeuws verband in 2026 afspraken met het Waterschap. We gaan criteria ontwikkelen hoe circulariteit wordt meegenomen in alle fases van infrastructuurprojecten die in opdracht van ons worden uitgevoerd.

Gemeentelijke organisatie

Ook wil Sluis verduurzamen binnen de gemeentelijke organisatie. Hiervoor worden in het Zeeuwsbrede beleid verschillende doelstellingen opgesteld. Een van de doelen is om alle gebouwbeheerders van de gemeenten eind 2026 opgeleid te hebben op het vlak van duurzaamheid. Zo kunnen alle nieuwbouw, renovatie- en sloopprojecten in opdracht van gemeenten duurzaam en circulair worden uitgevoerd. Vanaf 2027 worden daarmee alle projecten rondom gemeentelijke gebouwen circulair uitgevoerd, onder voorwaarde dat er cirulaire bouwmaterialen op voorraad zijn. Hierin worden de ambtenaren opgeleid. Om ook bij te dragen aan de doelstellingen rondom afval nemen wij actie om in 2026 inzichtelijk te hebben welke afvalstromen we hebben. We hebben vanaf 2026 inzicht in de milieubelasting van de organisatie met als doel het grondstoffengebruik verder te reduceren. Ook hebben we dan in beeld welke groene reststromen er zijn en zoeken we naar een optimale circulaire verwerking. In 2027 brengen we dit ook in beeld voor de gemeentelijke bouw- en infrastructuurprojecten.

Om circulair te stimuleren en uit te voeren wordt vanaf 2028 bij gronduitgifte door de gemeente circulaire prestatierichtlijnen en ambities zoals percentage secundair materiaal, biobased materialen, losmaakbaarheidindex en materialenpaspoort opgenomen in de voorwaarden voor toekomstige en waar mogelijk bestaande plannen of projecten. Dit geldt alleen bij grond in eigendom van de gemeente. Vanaf 2025 onderzoeken we de mogelijkheden of we in gemeentelijke regelingen, zoals isolatiesubsidie, isolatieprogramma NIP, doe het zelfver subsidie een extra stimulans voor de toepassing van circulair materiaal op kunnen nemen.

Inkopen

Wij hebben als actie om in 2025 nieuwe prestatieafspraken te maken waarbij met woningbouwcorporaties wordt afgesproken om circulaire economie mee te nemen.

Onderdeel van het Zeeuwsbrede beleidsplan wordt dat in 2028 alle noodzakelijke medewerkers voldoende circulair zijn opgeleid, zodat relevante ambtenaren voldoende kennis hebben hoe ze circulaire economie in hun projecten kunnen toepassen en daardoor ook circulair inkopen. Ook wordt bijgehouden wat het effect is op grondstoffengebruik, het milieu, biodiversiteit en/of sociale aspecten.

Vanaf 2025 zitten in 2 pilots van onze inkoop en aanbestedingen circulaire en MVOI [4] vereisten en worden er leveranciers en opdrachtnemers gekozen op basis van hun circulaire kennis, ambities en ervaring. Daarin zal lokaliteit een van de criteria zijn. Welke weging dit criterium krijgt wordt nader bepaald door ons.

Vanaf 2025 wordt er door de Zeeuwse gemeenten op ingezet om minimaal 100 bedrijven de mogelijkheid te bieden om d.m.v. trainingen en coachinggesprekken inzicht te krijgen in de toekomstbestendigheid van het bedrijf, denk daarbij aan strengere regelgeving, leveringszekerheid van goederen/grondstoffen en inkoop. Er is voor bedrijven die iets willen doen het platform www.circonl.nl. Dit is een training voor ondernemers die aan te vragen is. De provincie denkt er aan een campagne te starten voor bedrijven over circulair. Wij sluiten graag aan bij deze campagne.

2.3.5 Burgerberaad Circulair

Uit het burgerberaad komt naar voren dat de inwoners van de gemeente Sluis consubetergedrag willen stimuleren (punt 9.1). Wij willen dit ook graag stimuleren en ziet dit als een belangrijk punt om uiteindelijk in 2050 volledig circulair te zijn. Het is daarbij noodzaak om de juiste informatie naar burgers te communiceren om bewustwording op het gebied van consumptie te sensibiliseren (punt 9.2). Wij kunnen ons vinden in de opvatting uit het burgerakkoord dat het essentieel is om te communiceren over bestaande initiatieven om daar meer bekendheid aan te geven. Ze zal zich daarom inzetten om via verschillende kanalen informatie over consubeteren te verspreiden.

Om bewustwording te stimuleren is het essentieel om informatie over bestaande initiatieven m.b.t. consubeteren in Sluis te centraliseren en hieraan bekendheid te geven: creatief, repetitief, doelgroepengericht, via verschillende kanalen, organisaties en ambassadeurs *('green influencers')*. We zoeken de samenwerking met het onderwijs op om ervoor te zorgen dat duurzaamheid een groter thema wordt in het onderwijs. Zowel de inzet op communicatie, als het op jonge leeftijd bewustmaken van duurzaamheid, sluit aan bij de acties die wij nemen in het communiceren naar inwoners over de duurzaamheidsopgaven, waaronder circulariteit.

Verder onderzoeken wij samen met de ZRD de aanbeveling van het burgerakkoord om de milieustraat uit te breiden (punt 9.5). Concreet betekent dit dat in Zeeuws-Vlaanderen minimaal 1 uitgebreide milieustraat (of een circulair ambachtscentrum) gerealiseerd wordt waar kringloopwinkels, reparatiewerkplaatsen en onderwijsinstellingen met elkaar zijn verbonden om onnodig weggooien van grondstoffen en materialen te voorkomen. Aanvullend onderzoeken wij de mogelijkheden om tweedehands materialen van de milieustraat Sluis voor hergebruik aan te bieden.

4 MVOI (Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap en Inkoop) Bij MVOI gaat het naast de prijs ook om de sociale effecten en de effecten op het milieu.

2.3.6 Uitvoering pijler Circulair

	Maatregel	Korte termijn 2024-2025	Lange termijn 2026-2030
1	Het in samenwerking met de ZRD onderzoeken van de mogelijkheden voor hergebruik van materialen en producten afkomstig van de milieustraat Sluis. Alsmede het inrichten van een ambachtscentrum in Zeeuws-Vlaanderen.		●
2	Koppelen van en meedoen aan het Zeeuws brede beleid circulair.	●	
3	Inzet van een gemeentelijke afvalcoach via de ZRD.	●	
4	Ondersteuning van afval voorkomende initiatieven van inwoners, met een minimum van 2 per jaar.	●	
5	Reparatie, deel- en hergebruik netwerken promoten via bijeenkomsten en websites.		●
6	Informatiecampagne gericht aan bedrijven over het hoogwaardiger verwerken van afvalstromen en het opnieuw inzetten van grondstoffen.		●
7	2-4x per jaar (één per kwartaal) een campagne gericht op consuminderen en/of consubeteren.		●
8	Ontwikkeling van een circulaire ‘bouwhub’ binnen de regio.		●
9	Circulair uitvoeren van gebouwenbeheer en renovaties of sloop van gemeentelijke panden.		●
10	Het duurzaam bouwloket van de gemeente Sluis uitrusten met informatie over (biobased) circulaire sloop-, renovatie-, aanbouw en isolatieprojecten.		●
11	Een Zeeuws koplopernetwerk opzetten van projectontwikkelaars, bouwpartijen, ingenieursbureaus en andere sympathisanten die actief de circulaire economie stimuleren.	●	
12	Circulaire criteria opnemen in de prestatieafspraken met woningbouwcorporaties.	●	
13	Het actief promoten van instrumenten die milieu impact en grondstofgebruik monitoren voor bedrijven.	●	
14	Afvalstromen openbare ruimte en eigen organisatie in kaart brengen met als doel om deze zo hoogwaardig mogelijk en circulair te verwerken.		●
15	Uitvoering geven aan het borgen van een circulaire bedrijfvoering en maximaal circulair materiaalgebruik in de openbare ruimte.		●
16	Circulaire vereisten opnemen in MVOI projecten.	●	
17	Circulariteit geborgd in inkooptrajecen.		●

3 PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Het integrale beleidsplan duurzaamheid is het eerste beleidsstuk in de gemeente waarbij voorafgaand een burgerberaad is georganiseerd. Dit is een leerzaam proces waar wij de meerwaarde van participatie inzien. Wij gaan dan ook op korte termijn onderzoeken hoe participatie tevens een rol kan spelen bij de uitvoer van de duurzaamheidsagenda. Wij kunnen als gemeente de duurzaamheidsdoelen niet alleen bereiken, daarvoor hebben we de hulp van de maatschappij nodig. Samen met bewoners, bedrijven, organisaties en andere stakeholders willen wij ons inzetten voor deze gezamenlijke opgave waarin we allemaal een aandeel hebben. Participatie is daarmee een essentieel in dit proces. Zo wordt integraliteit tussen thematiek, maar ook tussen perspectieven van bewoners, professionals en de gemeente gewaarborgd. Dit leidt tot sturing, draagvlak en eigenaarschap, waardoor meer partijen bij willen dragen aan de duurzaamheidsambities.

Veel van de actiepunten uit dit document vragen om een samenwerking met verschillende partijen om zo een nadere invulling te geven aan en de uitwerking van de voorliggende opgaven. Het verduurzamen van de gemeente Sluis begint dan ook bij de bewustwording en het delen van kennis van alle partijen. Bewustwording is daarmee een eerste belangrijke stap om de doelstellingen te behalen.

De gemeentelijke organisatie neemt hierin een voorbeeldfunctie door het verduurzamen van haar eigen bedrijfsvoering en het vergroten van kennis in de ambtelijke en politieke organisatie. Om dit extra kracht te geven hebben wij als actie geformuleerd dat zij meer gaan inzetten op het stimuleren van inwoners initiatieven. Dit willen wij ondersteunen door het aanjagen en faciliteren van de samenwerking met bestaande loketten, partijen en structuren om duurzaamheid op de agenda te krijgen. Zo wordt er ingezet op lokale kennisdeling, informatie vanuit de overheid en wordt de onderlinge cohesie gestimuleerd. Wij inventariseren en bepalen in eerste instantie een aantal partijen waarmee wij willen starten. Er wordt hiervoor gefocust op de initiatieven van verblijfsrecreatie, (middelkleine) bedrijven, inwoners en woongoed.

3.1 Communicatie

Om uitwerking te geven aan het voorliggende plan is het van belang dat er duidelijk en helder wordt gecommuniceerd vanuit de gemeente over de doelen en met name de bijbehorende acties. Wij hebben daarom als doel om bestaande werkzaamheden, subsidies voor belanghebbenden van de gemeente, acties en regelingen zo zichtbaar mogelijk te maken. Hierbij wordt onderzocht welke vorm van communicatie per doelgroep het meest effectief is. Wij zetten hierop in door het starten van een pilot van een artikelenreeks op communityplatform Samen Sluis. Deze wordt gepubliceerd op het intranet en in de lokale krant om een bredere doelgroep te bereiken. Een randvoorwaarde voor de leesbaarheid van het bericht is het schrijven op B1 taalniveau. Dat is het taalniveau dat makkelijk en eenvoudig leesbaar is. Zo willen wij de meeste impact maken via communicatie en evalueren wij welke kanalen het beste werken voor de verschillende doelgroepen. Zo kunnen wij in de toekomst doelgerichter communiceren.

Daarnaast hetbben wij lopende afspraken met Natuur & Milieu educatiecentrum ‘Natuur & Zo’. Dit betreft zowel onderwijsprogramma’s met lespakketten voor basisscholen als projecten (punt 9.4). We onderzoeken mogelijkheden om dit ook aan te bieden op de middelbare school. Via deze route wordt specifiek ingezet op bewustwording en eductie voor kinderen.
In het algemeen wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor zowel jongeren als ouderen om bewustwording te bevorderen. Wij enthousiasmeren, informeren en evalueren waarop wij het beste kunnen inzetten.

Naast de gemeentelijke ambities zijn er ook punten vanuit het Burgerakkoord opgenomen die betrekking hebben op de communicatie en vooral het zichtbaar en bewust maken over duurzaamheid binnen de gemeente.

Uit het burgerakkoord komt naar voren dat de inwoners behoefte hebben aan een fysieke en herkenbare plek waar informatie wordt gedeeld en uitgewisseld over verduurzaming (punt 5.1). Dit nemen wij over en gaan zorgen voor zo’n punt in de vorm van een duurzaamheidsloket en SamenSluis.

Wij hebben een team samengesteld dat bestaat uit mensen met kennis en expertise op het gebied van duurzame ontwikkeling (punt 5.2). Wij zullen meer bekendheid genereren voor onder andere het duurzaamheidsloket wat operationeel is.

Naast de ondersteuning bij uitvoering komt naar voren dat de inwoners het belangrijk vinden dat zij worden betrokken bij lokale projecten (punt 5.3). Dit onderschrijven wij en wij betrekken dan ook de dorps- en stadsraden maar ook verenigingen, ondernemers en onderwijs bij het proces van verduurzaming in de verschillende kernen van de gemeente Sluis.

Verder is aangegeven dat zichtbaarheid van duurzaamheidsinitiatieven belangrijk is (punt 5.4). Ook wij vinden dit een belangrijk punt en zetten hierop in. Wij zorgen voor zichtbaarheid van duurzaamheidsinitiatieven en behaalde resultaten door op regelmatige basis te informeren via gangbare media én het jaarlijks uitreiken van een duurzaamheidsprijs aan ondernemers, verenigingen, scholen of inwoners die zich uitzonderlijk hebben ingespannen op dit gebied. Deze prijs dient als voorbeeld en inspiratie voor anderen.

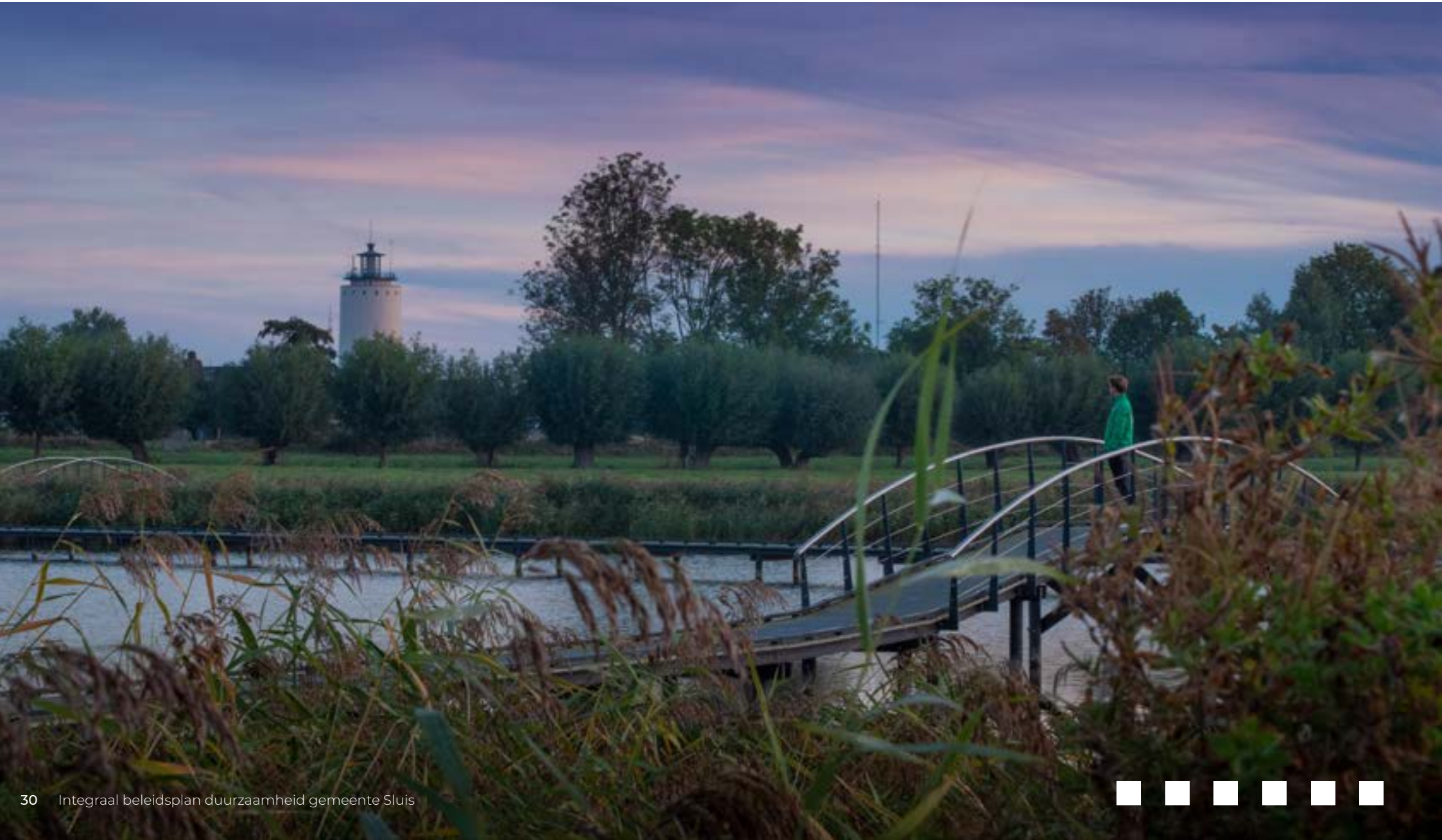
Tot slot nemen wij punt 5.5 ‘Beeldmerk voor duurzaamheid’ over. Wij hanteren een herkenbaar (geregistreerd) beeldmerk dat voor alle duurzaamheidsinformatie en -initiatieven binnen de gemeente Sluis gebruikt wordt.

3.1.1 Uitvoeringsmaatregelen Participatie en communicatie

	Maatregel	Korte termijn 2024-2025	Lange termijn 2026-2030
1	Opstellen van een communicatieplan Duurzaamheid, met input van de monitorklankbord-groep, waar de volgende onderdelen in worden opgenomen: · Inrichten van een fysieke informatieplek over verduurzaming · Burgers ondersteunen bij het uitvoeren en borgen van duurzaamheidsinitiatieven · Informatieprojecten voor betrokkenheid bij lokale projecten · Uitreiken van een jaarlijkse duurzaamheidsprijs aan ondernemers · Gemeenschap betrekken bij lokale projecten (actiepunt 5.3 uit Burgerakkoord) · Onderzoek doen naar aanvraag SDG en Citaslow	●	
2	Participatie borgen in de werkprocessen zodat bij elke actie vooraf is overwogen hoe participatie toe te passen.	●	
3	Duurzaamheids educatie voor jongeren verder borgen en onderzoeken hoe we educatie voor volwassenen kunnen inzetten.	●	

BIJLAGEN

Bijlage 1

Samenwerkingspartijen

Externe partijen

Klankboordgroep Burgerberaad
Duurzaam Groede (opgeheven 2024)
Natuur&Zo
ZLTO
RMDO
Woongoed ZVL
Stads- en dorpsraden
't Duumpje
Stedin
Recron
ZRD
ZMf
Stichting gastvrij Zeeuws-Vlaanderen
Provincie Zeeland (Energie)
Zeeuws Landschap
Landschapsbeheer Zeeland
Waterschap

Gemeentelijke afdelingen en disciplines

Duurzaamheid
Ruimte
Sociaal domein
Energiearmoede
Afval (grondstoffenplan)
Openbare werken (riolering/klimaatadaptatie)
Wonen
Vastgoed
Communicatie
Planologie

Bijlage 2

Beleidsdocumenten

Beleidsplan Wonen Sluis 2023-2024 - 22 juni 2023

G1000Sluis-Burgerakkoord, 8 juli 2023

Coalitieakkoord gemeente Sluis 2022-2026, strategie met ambitie, 21 april 2021

West-Zeeuws-Vlaanderen Schetsen aan de toekomst, mei 2021

Provincie Zeeland: Gebiedsprogramma versie 0.5 ‘Het Zeeuwse verhaal’,

Grondstoffenplan 2019 - 2023 Gemeente Sluis, januari 2019

Klimaatadaptatiestrategie Zeeland 2021-2026, juni 2021

Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Zeeland, juni 2021

Klimaatadaptatiestrategie & uitvoeringsagenda Zeeuws -Vlaanderen 2021 – 2025, januari 2022

Verordening Lening Duurzaam en Langer Thuis, gemeente Sluis, februari 2022

Nationaal isolatie programma (NIP) modules

PMIEK Zeeland 2023, Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat, maart 2023

Regionale Energiestrategie Zeeland, RES 1.0, februari 2020

Transitievisie Warmte Sluis, oktober 2021

Uitvoeringsprogramma ‘Verduurzaming gemeentelijke organisatie Sluis 2022-2030’

Groenbeheerplan 2022-2031

Syllabus-Burgerberaad-Pijlers

Visiedocument Krachtig Verbonden 2021-2025

Grondstoffenakkoord, Nederland circulair 2050

Natuur&Zo, Schoon Zeeland Zeeuws-Vlaanderen 2021

Natuur&Zo, Toekomst Schoon Zeeland vanaf 2023 en verder

rapportage ‘Onderzoek naar het vergroenen van bedrijventerreinen’

Beleidsregel geveltuinen Sluis 2023

B&W Voorstel NK tegelwippen

B&W voortel ZMf plan boom actie 2023

gemeente SLUIS

Zeeland Circulair

Conceptbeleid Circulaire Economie 2025-2028

Dertien Zeeuwse gemeenten

Inhoud

Managementsamenvatting 4
Voorwoord 8
1. Aanleiding Zeeuws beleid Circulaire Economie 9
1.1. Behoefte gezamenlijke aanpak 9
1.2. Leeswijzer 9
2. Inleiding 10
2.1. Wat is Circulaire Economie (CE)? 10
2.2. Urgentie 10
2.3. Circulaire strategie 11
3. Fundamenten Circulaire Economie (CE) 14
3.1. Wereldwijde afspraken 14
3.2. Europese afspraken 14
3.3. Nederlandse afspraken 15
3.4. Zeeuwse afspraken 17
3.5. Gemeentelijke afspraken 17
4. Zeeland Circulair 18
4.1. Opgave Zeeuwse gemeenten 18
4.2. Hoofdthema's 19
4.3. Rollen van de gemeenten 19
5. Bouw en Gebouwde omgeving 21
5.1. Kansen en uitdagingen 21
5.1.1. Bestaande bouw 21
5.1.2. Nieuwbouw 21
5.1.3. Gronduitgifte 23
5.1.4. Gebiedsontwikkeling 23
5.2. Zeeuwse Context 23
5.3. Doelstellingen Bouw & Gebouwde Omgeving 24
6. Infrastructuur & openbare ruimte 26
6.1. Kansen en uitdagingen 26
6.2. Zeeuwse context 26
6.3. Doelstellingen thema Infrastructuur & Openbare ruimte 26
7. Afval & grondstoffen 28
7.1. Kansen en uitdagingen 28
7.2. Zeeuwse context 28

7.3. Doelstellingen Afval & Grondstoffen 29
8. Inkoop & Consumptie 30
8.1. Kansen en uitdagingen 31
8.2. Zeeuwse context 33
8.3. Doelstellingen Inkoop & Consumptie 33
9. Organisatie 35
10. Communicatie 35
11. Monitoring & Evaluatie 36
12. Planning, financiën en capaciteit 36
Lijst van afkortingen 40
Bijlage 1: Uitvoeringsprogramma 2025-2028 1

Managementsamenvatting

Inleiding
Voor u ligt het beleid circulaire economie van de 13 Zeeuwse gemeenten voor de jaren 2025 -2028. In dit beleid staat hoe we als Zeeland willen werken naar een 100% circulaire economie in 2050. Bij een circulaire economie staat, in tegenstelling tot een lineaire economie, het hergebruik van materialen en grondstoffen centraal. Dit is nodig want in Nederland consumeert de lineaire economie jaarlijks meer primaire grondstoffen dan de aarde kan aanvullen. Met het Zeeuws Beleid Circulaire Economie sluiten we aan bij de landelijke doelstelling om in 2050 een volledig circulaire economie te realiseren en 50% minder primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) te gebruiken in 2030.

Thema's
De zeeuwse Gemeenten hebben gekozen voor de volgende vier hoofdthema's:

1. Bouw & Gebouwde omgeving;
2. Infrastructuur & Openbare ruimte;
3. Afval & Grondstoffen en
4. Inkoop & Consumptie

Bij ieder thema zijn doelstellingen en activiteiten ontwikkeld voor drie doelgroepen;

- Eigen organisatie
- Inwoners
- Bedrijven / externe organisaties.

<u>Bouw & Gebouwde omgeving</u>
De gebouwde omgeving plus de bouwsector wereldwijd is verantwoordelijk voor bijna 40% van de CO_2 uitstoot. De Nederlandse bouw neemt met de huidige groei in 2050 zo'n 40% van ons jaarlijkse energieverbruik en 30% van het totale jaarlijkse waterverbruik voor zijn rekening. In de bouw en gebouwde omgeving gaan veel materialen om en er is sprake van veel (zware) transportbewegingen. Met een circulaire economie is een hoop winst te behalen in de bouw en gebouwde omgeving.

De belangrijkste subthema's,doelstellingen en activiteiten binnen het thema Bouw & Gebouwde omgeving zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Belangrijkste subthema's , doelstellingen en activitetien binnen het thema Bouw & Gebouwde omgeving.

Subthema	**Belangrijke doelstellingen en activiteiten**
Nieuwbouw	Circulaire prestatie richtlijnen voor circulaire nieuwbouw Lokaal koplopersnetwerk Netwerk Circulair bouwen in prestatie-eisen bij woningbouwcorporaties Servicepunt duurzaam bouwen
Bestaande bouw	Opleiding gebouwbeheerders en inventarisatie gemeentelijk vastgoed Stimuleren gebruik van circulair materiaal bij subsidieregelingen

	Onderzoek circulaire bouwhub
Gronduitgifte	Circulaire criteria bij gronduitgifte Kennisuitwisseling
Gebieds-ontwikkelingen	Circulaire prestatie-eisen bij gebiedsontwikkelingen Ondersteunen inwonerscollectieven Stimuleren van delen/ repareren materialen en mobiliteit bij nieuwbouwwijken

Infrastructuur & Openbare ruimte

Gemeenten hebben als eigenaar direct invloed op de aanleg, renovatie en vervanging van o.a. wegen, bruggen, riolering, straatmeubilair en groen. Inzetten op circulair is niet alleen verstandig vanwege de nu al optredende grondstoffen tekorten, het bespaart ook veel CO_2 uitstoot.

De belangrijkste subthema's, en doelstellingen en activiteiten binnen het thema Infrastructuur & Openbare ruimte zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Subthema's, belangrijke doelstellingen en activiteiten thema Infrastructuur & Openbare ruimte

Subthema	Belangrijke doelstellingen en activiteiten
Infrastructuur	Ontwikkelen van circulaire criteria bij infrastructuur projecten Netwerk voor gemeenteambtenaren Inzicht in staat van infrastructuur
Openbare ruimte	Lokaal koplopersnetwerk Opstellen criteria voor circulaire inrichting openbare ruimte Onderzoek mogelijkheden bomenhub

Inkoop & Consumptie

Nederlandse overheden kopen jaarlijks voor ruim vijfentachtig miljard euro in aan producten, werken en diensten. Het is dus heel effectief om op circulaire inkoop in te zetten: je kan hier veel impact maken. Door circulair in te kopen zal een inkoper producten, materialen of diensten inkopen die zo weinig mogelijk impact op het milieu maken. Producten of materialen die na hun eerste gebruiksfase opnieuw gebruikt kunnen worden.

De belangrijkste subthema's, en doelstellingen en activiteiten binnen het thema Inkoop & Consumptie zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3. Subthema's, belangrijke doelstellingen en activiteiten thema Inkoop & Consumptie

Subthema	**Belangrijke doelstellingen en activiteiten**
Inkoop	Zeeuwse gemeenten werken volgens het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Oprdrachtgeven en Inkopen (MVOI) Circulariteit onderdeel van inkooptrajecten Ondersteunen van bedrijven bij circulair inkopen

Consumptie	Zeeuwse gemeenten hebben inzicht milieubelasting van eigen bedrijfsvoering Promoten instrumenten die milieuimpact en grondstofgebruik monitoren bij bedrijven Campagnes over slimmer consumeren voor inwoners Ondersteunen inwonersinitiatieven op het gebied van circulariteit

Afval & Grondstoffen

Alle Zeeuwse gemeenten hebben een apart afval of grondstoffenbeleid om aan de Van Afval Naar Grondstoffen (VANG huishoudelijke) doelstellingen te voldoen. Afval scheiden en hoogwaardiger verwerken kan een goede ingang zijn voor gemeenten om de circulaire economie verder onder de aandacht te brengen bij bedrijven aangezien dit vaak financiële voordelen op kan leveren voor bedrijven.
Voor de afvalinzameling van inwoners in Zeeland zijn er twee belangrijke organisaties: Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (O.L.A.Z.) en de Zeeuwse Reinigingsdienst B.V. (ZRD).

De belangrijkste subthema's, en doelstellingen en activiteiten binnen het thema Afval & Grondstoffen zijn weergegeven in tabel 4.

Tabel 4. Subthema's, belangrijke doelstellingen en activiteiten thema Afval & Grondstoffen

Subthema	**Belangrijke doelstellingen en activiteiten**
Afval	Monitoren afvalstromen eigen gemeentelijke bedrijfsvoering Inventarisatie afvalstromen gemeentelijke bouw en infrastructuur projecten Opstellen van gemeentelijk beleid met betrekking tot de VANG-huishoudelijke doelstellingen Realiseren Circulaire ambachtscentra Ondersteunen inwonersinitiatieven op het gebied van afvalpreventie
Grondstoffen	Circulair ondernemen in duurzaamheidsloketten Collectieve aanpak voor bedrijven Circulaire bouwhub Formuleren duurzaamheidsbeleid in OLAZ en ZRD Netwerk van deel-, reparatie- en hergebruik faciliteiten voor inwoners

Organisatie

Voor de organisatie stellen de we voor om aan te sluiten bij de huidige samenwerking van de Zeeuwse gemeenten op het gebied van energietransitie. Om de samenwerking tussen gemeenten te professionaliseren en formaliseren werken we toe naar een basisorganisatie en een daaronder hangende flexibele programmaorganisatie. Circulaire economie vormt dan één van de programmalijnen binnen deze flexibele projectenorganisatie en wordt aangestuurd door een projectleider.

Financiën
De kosten voor Zeeuwse samenwerking zijn € 300.000 per jaar. Deze kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten waarvan 50% evenredig verdeeld over de 13 deelnemende gemeenten en 50% op basis van inwonertal. De kosten voor de gemeentelijke projecten variëren tussen de € 50.000 en € 25.000 afhankelijk van de grootte van de gemeente en de ambities.

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan circulaire economie Zeeuwse overheden. Als voorzitter van het Overleg Zeeuwse Overheden Klimaat Energie Milieu vind ik het belangrijk dat we dit beleid samen hebben opgesteld. Met dit beleid geven we in hoofdlijnen aan hoe we in Zeeland overstappen naar een circulaire economie. Bij een circulaire economie staat, in tegenstelling tot een lineaire economie, het hergebruik van materialen en grondstoffen centraal. Om zo uiteindelijk onze CO_2 uitstoot te verminderen. Dit is nodig want in Nederland verbruiken we met de huidige economie meer grondstoffen dan de aarde kan leveren. Voor dit jaar betekende dit dat we begin april al door ons jaarlijks verbruik van heel 2024 heen zijn. Geen goede basis voor een duurzame toekomst als je het mij vraagt.

Vanuit het Interbestuurlijk Programma (IBP) en het Klimaatakkoord kregen alle 13 Zeeuwse gemeenten de opdracht om hiervoor beleid op te stellen. Vanuit het Overleg Zeeuwse Overheden hebben we afgesproken om hier gezamenlijk mee aan de slag te gaan.

In dit beleidsplan 2025-2028 staat hoe we als Zeeland willen werken naar een 100% circulaire economie in 2050. Zeeuwse gemeenten werken samen en richten zich op inwoners, ondernemers en de eigen organisatie. Met elkaar maken we inzichtelijk hoe we als Zeeuwse gemeenten zelf aan de slag gaan en op welke wijze we met andere partijen gaan samenwerken in de transitie naar een circulaire economie.

De tijd om er nog eens rustig over te praten of op anderen te wachten is voorbij. Door gezamenlijk onze schouders eronder te zetten kunnen we een verschil maken. Zo inspireren we elkaar en zorgen we ervoor dat de generaties na ons een toekomst hebben.

‘’Samen werken we aan een circulaire economie als de nieuwe standaard’’.

Arno Witkam, voorzitter OZO KEM/ wethouder Borsele

1. Aanleiding Zeeuws beleid Circulaire Economie

1.1. Behoefte gezamenlijke aanpak

Begin 2018 is bij de Programmastart Interbestuurlijk Programma als één van de grote maatschappelijke opgaven “Samen aan de slag voor het klimaat” genoemd. Deze bestaat uit een drietal onderwerpen: klimaatmitigatie (energietransitie), klimaatadaptatie en circulaire economie. Dit beleidsdocument gaat over de invuling van laatstgenoemde.

In 2021 is tijdens een bijeenkomst van de Zeeuwse duurzaamheidsambtenaren een inventarisatie uitgevoerd waar elke organisatie stond op het gebied van circulaire economie. De uitkomsten zijn in juli 2022 gepresenteerd aan het *Overleg Zeeuwse Overheden – Klimaat Energie en Milieu* (OZO KEM). De wens was: “*Maak een beknopt en uitvoeringsgericht gezamenlijk beleidsplan waarbij aansluiting bij de* Regionale Energie Strategie *(RES) wordt gezocht en zoek afstemming met het Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLAZ)”*.

Met dit verzoek is een kernteam van gemeenten vervolgens aan de slag gegaan. De provincie was betrokken in de rol van meedenken. Dit beleidsplan is het resultaat hiervan.

1.2. Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt de aanleiding van het beleidsplan gepresenteerd en in hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de term circulaire economie en de urgentie hiervan.

In hoofdstuk 3 en 4 worden de afspraken en de opgave voor de Zeeuwse gemeenten gepresenteerd.

In de hoofdstukken 5 tot en met 8 worden de verschillende circulaire hoofdthema’s bij de kop gepakt.

De hoofdstukken 9, 10, 11 en 12 tenslotte gaan in op de organisatie, communicatie, monitoring & evaluatie en planning & financiën.

2. Inleiding

2.1. Wat is Circulaire Economie (CE)?

In een circulaire economie gaat het erom om via het grondstoffengebruik bij te dragen aan de klimaatopgave, de biodiversiteitsopgave, het creëren van een schoon milieu en een veilige en schone leefomgeving en het bijdragen aan de leveringszekerheid van grondstoffen. In een circulaire economie zijn vrijwel alleen herbruikbare primaire, secundaire en duurzame biogrondstoffen in omloop. Producten worden binnen gesloten kringlopen geproduceerd, gedistribueerd en geconsumeerd. Zodoende wordt de waarde van grondstoffen, materialen en producten zo lang mogelijk behouden, waardoor er bijna geen afval meer is[1].

2.2. Urgentie

We gebruiken wereldwijd zoveel voedsel en natuurlijke hulpbronnen dat we de biocapaciteit van de aarde 1,75 keer nodig hebben om aan deze behoefte te voldoen. Als iedereen op aarde zou leven als in Nederland, zouden 3,6 aardes nodig zijn[2]. Dit brengt grote risico's met zich mee. De leveringszekerheid van grondstoffen voor bedrijven en een basisbehoefte zoals voedsel is niet meer vanzelfsprekend. We creëren met onze consumptie te veel afval en verontreinigen steeds meer onze lucht, bodem en water.

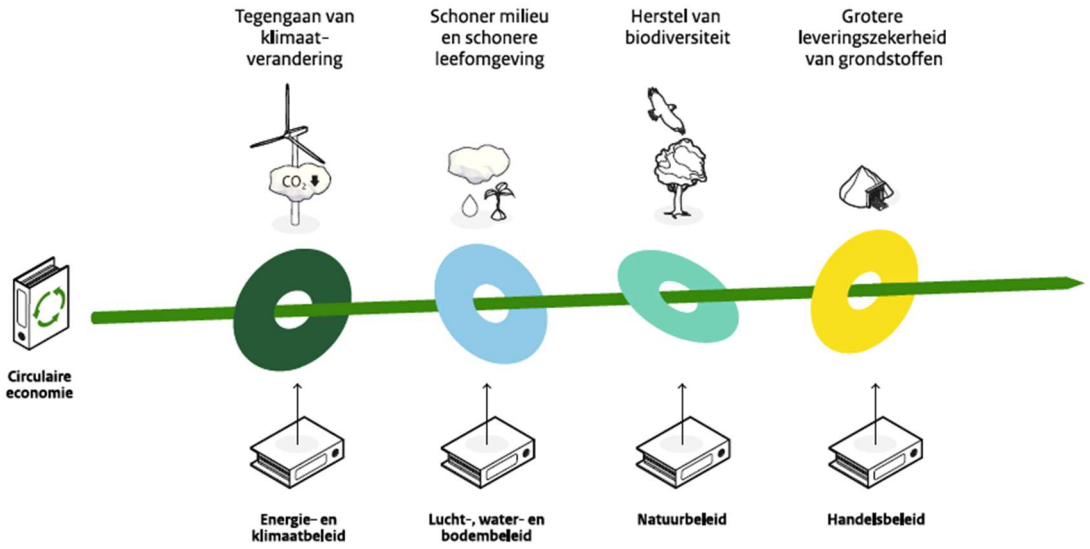
De circulaire economie is noodzakelijk[3]. De aarde warmt op en de grondstoffen raken uitgeput. Natuurgebieden staan onder druk en de biodiversiteit in Nederland is nog maar 15% van de oorspronkelijke situatie[4]. In het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) staat omschreven: "Een fundamentele omslag is nodig in de manier waarop we met grondstoffen omgaan. De hoeveelheid grondstoffen die we gebruiken is sinds 1970 wereldwijd meer dan verdrievoudigd. Naar verwachting verdubbelt dit nog eens tussen nu en 2060, door een toename in bevolkings- en welvaartsgroei. Dit is problematisch, want de winning en verwerking van grondstoffen voor het gebruik in voeding, energie en producten veroorzaakt 90 procent van het mondiale biodiversiteitsverlies, 90 procent van de waterschaarste en 50 procent van de broeikasgasemissies[5]."

In figuur 1 is weergegeven de positionering circulaire economie ten opzichte van maatschappelijke opgaven en andere beleidsthema's zoals omschreven in het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE).

[1] In een volledige circulaire economie zal er altijd een beperkte reststroom zijn die niet nuttig kan worden aangewend en als afval behandeld zal moeten worden.

[2] https://overshoot.footprintnetwork.org/
[3] https://www.ser.nl/nl/Publicaties/evenwichtige-sturing
[4] https://www.clo.nl/indicatoren/nl144002-ontwikkeling-biodiversiteit-msa#:~:text=In%20Nederland%20daalde%20de%20biodiversiteit,15%25%20van%20de%20natuurlijke%20situatie.
[5] https://www.resourcepanel.org/reports/global-resources-outlook

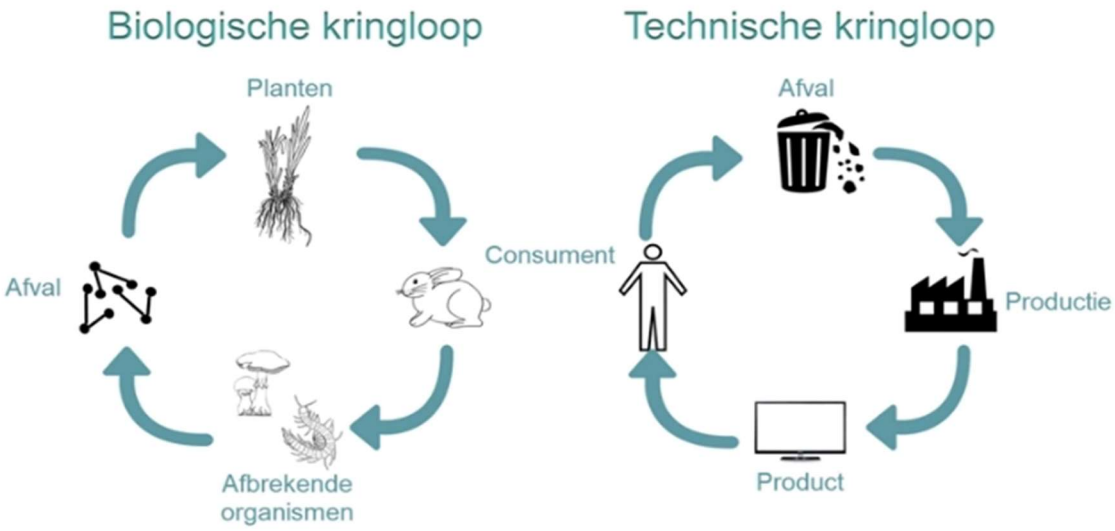
Figuur 1. Positionering Circulaire economie

2.3. Circulaire strategie

In de circulaire economie wordt onderscheid gemaakt tussen twee soorten kringlopen. Dit zijn de biologische kringloop en de technische kringloop. Voor beide kringlopen is een theoretisch model ontwikkeld. Deze zijn weergegeven in figuur 2.

Figuur 2: Circulaire strategie

De ladder van Moerman (biologische kringloop)

De Ladder van Moerman is een model dat laat zien hoe voedsel/grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk gebruikt kunnen worden. Het voorkomen van verspilling is de meest wenselijke situatie. Volgens die ladder moeten we voedsel in eerste instantie gebruiken als voeding voor mensen. Voedsel dat door de mens niet gegeten wordt kan worden ingezet als veevoer. Voedsel dat dan nog over is kan worden ingezet voor grondstoffen in de industrie ter vervanging van fossiele grondstoffen (bijvoorbeeld voor chemicaliën en materialen). Ook het halen van eiwitten uit voedselresten is een mogelijkheid. Voedsel dat dan overblijft zal nog vergist kunnen worden of anders gecomposteerd. De minst circulaire toepassing is voedselafval inzetten als brandstof. De ladder van Moerman is weergegeven in figuur 3.

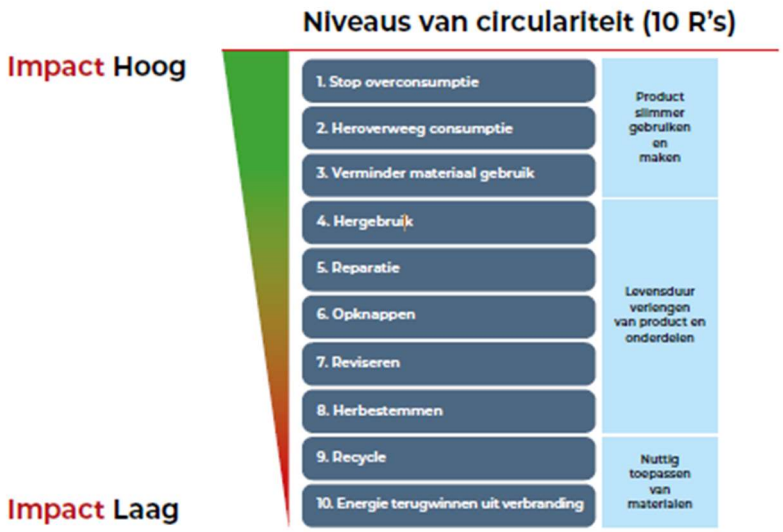
Figuur 3. Ladder van Moerman

De R-ladder (technische kringloop)

Voor een circulaire economie wil je de waarde van grondstoffen zoveel mogelijk behouden tijdens de gehele levensloop van een product, dus van ontwerp tot afdanking. De circulaire verwerkingsladder (R-ladder) geeft weer welke strategie de voorkeur heeft. Onderstaand model in figuur 4 toont tien strategieën van lage impact tot aan hoge impact.

Figuur 4. R-ladder

Door hoger op de R-ladder in te zetten (bij bijvoorbeeld aanbestedingen, plannen van aanpak en uitvoeringsprogramma's), voorkom je dat producten afgeschreven worden en voorkom je afval. Als er toch nog afval ontstaat helpt scheiding en recycling.

3. Fundamenten Circulaire Economie (CE)

3.1. Wereldwijde afspraken

Sustainable Development Goals Verenigde Naties (SDG's)
SDG's of de Duurzame Ontwikkelings Doelen zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Zie figuur 5. Met name voor SDG's gerelateerd aan energie, productie, consumptie en afval gaat het beleid circulaire economie goed samen. Ook zijn er raakvlakken met andere SDG doelen. De gemeenten Goes, Schouwen-Duiveland en Terneuzen zijn officieel "SDG Gemeente". Er gelden geen verplichte criteria of voorwaarden om Global Goals gemeente te worden. Wel moet je als Global Goals gemeente inzicht geven op welke wijze je bijdraagt aan de verschillende Duurzame Ontwikkelings Doelen.

Figuur 5. SDG's

3.2. Europese afspraken

Europe Green Deal 2019
De Europese Green Deal 5 is een nieuwe groeistrategie die de EU moet omvormen tot een eerlijke en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden uitgestoten en economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen.

Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD-richtlijn
In november 2022 nam de Europese Unie de richtlijn aan dat vanaf 2024 alle beursgenoteerde en grote ondernemingen in hun bestuursverslag moeten rapporteren over hun impact op milieu-aspecten en HR- en sociale aspecten, oftewel mens en milieu. Ook kleinere bedrijven krijgen indirect hiermee te maken, omdat bedrijven die al wel moeten voldoen aan de CSRD ook bij hun kleinere leveranciers navraag doen waar producten vandaan komen. De economie in de verschillende gemeenten gaat dus mede bepaald worden door deze richtlijnen.

CO_2 normen
Nederland heeft zich gecommitteerd aan de klimaatdoelstelling van Parijs waarin is afgesproken dat de gemiddelde temperatuurstijging op aarde onder de 2°C moet blijven met een streven om de stijging te beperken tot 1,5°C. Dit is vertaald in een doelstelling om de uitstoot van broeikasgassen op het Nederlandse grondgebied te verminderen met 55% in 2030 ten opzichte van 1990. Als referentiejaar kiezen we de CO_2 uitstoot van 2017 omdat volgens het RIVM de CO_2 uitstoot van 1990 gelijk is aan de CO_2 uitstoot van 2017. De circulariteitsstrategieën zorgen er uiteindelijk voor dat er minder grondstoffen gewonnen, minder materialen geproduceerd en minder producten gefabriceerd hoeven te worden. Dit leidt vervolgens ook tot minder afval dat verbrand moet worden. Maatregelen zoals levensduurverlenging van materialen en producten, hergebruik van grondstoffen, overschakeling op minder milieubelastende grondstoffen en het minimaliseren van de verbranding van afgedankte producten, verminderen zo de uitstoot aan broeikasgassen.

Gemeenschappelijk regels ter bevordering van de reparatie van goederen
Op 22 maart 2023 is door de Europese commissie het voorstel recht op reparatie aangenomen. Het voorstel zal het voor consumenten gemakkelijker en kosteneffectiever maken om goederen te laten repareren in plaats van ze te laten vervangen.

Ook gelden sinds juli 2023 regels rondom plastic wegwerpbekers en -verpakkingen.

3.3. Nederlandse afspraken

In het Rijksbrede Programma Nederland Circulair in 2050 benoemt het kabinet de ambitie om toe te werken naar een circulaire economie in 2050, en halverwege te zijn in 2030. Dit laatste is vertaald in de richtinggevende doelstelling van 50 procent minder gebruik van primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiele grondstoffen)

Het Rijk stelt dat onder een circulaire economie wordt verstaan een samenleving waarin zoveel mogelijk duurzame hernieuwbare grondstoffen worden gebruikt, producten en grondstoffen worden hergebruikt en er nauwelijks afval bestaat. Er ligt een grote kans om via een slim grondstoffengebruik bij te dragen aan de klimaat- en biodiversiteitsopgave, het creëren van een schoon milieu, een veilige en schone leefomgeving en aan de leveringszekerheid van grondstoffen.

De effecten van klimaatverandering worden nog extremer en zetten ook door bij het terugdringen van broeikasgassen. Een circulaire economie draagt direct bij aan de

vermindering van CO_2-uitstoot en zou daarin integraal moeten worden meegenomen. Daarnaast wordt met dit beleid en uitvoeringsprogramma voorgesorteerd op de invoering van een Circulaire Economie-wet, zoals vermeld in het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE). Deze wet zal onder andere toezien op het zo lang mogelijk behouden van materialen in de keten.

De wettelijke Milieu Prestatie van Gebouwen (MPG) norm voor woningen is 0,8. De eis voor nieuwe kantoren is op dit moment 1,0. De MPG wordt gezien als een cruciale maatstaf in het bepalen van de duurzaamheid van gebouwen in Nederland (uitgedrukt in milieudruk per m^2 vloeroppervlak). Het is op dit moment de belangrijkste wettelijke duurzaamheidseis voor het bevorderen van circulair bouwen.

Grondstoffenakkoord 2017

Het Grondstoffenakkoord bevat afspraken van de Rijksoverheid met andere partijen over maatregelen om de transitie naar de circulaire economie te versnellen. Dit is een intentieovereenkomst om te komen tot transitieagenda's voor de Circulaire Economie.

Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) 2023

Begin 2023 heeft het Rijk ambities en maatregelen gepresenteerd via het NPCE. Omdat tot op heden het circulaire economiebeleid vooral gericht is op vrijwilligheid en vrijblijvendheid is, om meer richting te geven en drang te vergroten, ingezet op beprijzende, stimulerende en normerende maatregelen via de zogenaamde vier 'knoppen':

1. Vermindering van grondstoffengebruik
2. Substitutie van grondstoffen (meer secundaire en duurzame (bio)grondstoffen)
3. Levensduurverlenging
4. Hoogwaardige verwerking

Er zijn doelen geformuleerd en is beleid ontwikkeld voor de productketens met de meest negatieve (milieu)impact: Consumptiegoederen, Kunststoffen, Bouw en de Maakindustrie. De activiteiten binnen de keten Biomassa en Voedsel vallen binnen de transitie naar kringlooplandbouw. Kringlooplandbouw (ook wel circulaire landbouw) is een containerbegrip voor allerlei vormen van landbouw. Het draait allemaal om het idee van een gesloten kringloop van grondstoffen, nutriënten en energie.

In het NPCE wordt aangegeven dat voor diverse ketens gebruik gemaakt wordt van het instrument Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV) om ervoor te zorgen dat meer grondstoffen in de keten blijven voor recycling en niet worden verbrand of als zwerfvuil in het milieu komen. Een UPV maakt producenten verantwoordelijk voor (de kosten van) het inzamelen en recyclen van gebruikte producten en kunnen ook minimumdoelstellingen voor bijvoorbeeld inzameling, recycling en/of hergebruik worden opgenomen.

3.4. Zeeuwse afspraken

Provincie Zeeland

In het Coalitieakkoord 2023-2027 ‘Met Zeeland, voor Zeeland’ is als hoofddoel van het economisch beleid opgenomen ‘de transitie naar een duurzame en circulaire economie’.

Om de gewenste opschaling te bereiken versterkt de Provincie Zeeland regionale ketens en bouwt zij aan robuuste ecosystemen via zelfstandig opererende netwerken. De kaders hiervoor worden geschetst in de Zeeuwse Omgevingsvisie. Het Economisch Uitvoeringsprogramma 2022-2027 werkt circulair verder uit met focus op a) realiseren circulaire verdienmodellen b) omschakelen naar hernieuwbare (biobased) grondstoffen én c) verbeteren van hergebruik van grondstoffen.

Ook stimuleert de Provincie Zeeland bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen tot het ontwikkelen en testen van circulaire en biobased productiemethodes, efficiënt grondstoffengebruik én circulair ontworpen producten en verdienmodellen.

3.5. Gemeentelijke afspraken

Alle dertien Zeeuwse gemeenten hebben hun duurzaamheidsambities uitgesproken en vastgesteld. Veelal zijn deze beleidsstukken of programma’s met name gericht op de onderwerpen rondom de energietransitie en klimaatadaptatie. Daarnaast bestaat er de Regionale Energiestrategie (RES) Zeeland, als eerste RES-regio in Nederland hebben de partners van het Zeeuws Energie Akkoord in februari 2020 de RES 1.0 vastgesteld. De RES is in 2024 geactualiseerd naar een RES 2.0.

Met daarin concrete doelen en een bijbehorend uitvoeringsprogramma om samen te komen tot een 55% CO2 reductie in 2030 en 95% CO_2 reductie in 2050. Op het gebied van klimaatadaptatie hebben de Zeeuwse gemeenten een Zeeuwse Klimaat Adaptatie Strategie (KASZ) vastgesteld en wordt hierop samengewerkt. Vanuit alle Zeeuwse gemeenten is behoefte aan een soortgelijke samenwerking voor de circulaire economie waarvoor dit beleidsdocument is opgesteld.

4. Zeeland Circulair

4.1. Opgave Zeeuwse gemeenten

Behoefte aan samenwerken op Zeeuws niveau

Overheden en andere (regionale) partijen zoeken naar manieren om de circulaire economie in hun kerntaken op te nemen en toe te passen. Ze zoeken ook naar manieren om lokale partijen en bedrijven in beweging te brengen en hiermee een gelijk speelveld voor bedrijven en ondernemers in de regio te creëren. Het thema circulaire economie is echter complex en veelomvattend. Het thema is van toepassing op nagenoeg alle kerntaken van decentrale overheden en op nagenoeg alle organisaties in de regio waarbinnen zij opereren.

Overheden en andere (regionale) partijen moeten op eigen kracht hun weg vinden in een nieuw werkveld waarin nog voornamelijk gepionierd wordt. En dat binnen organisaties waar doorgaans weinig middelen en capaciteit voor dit thema beschikbaar zijn. Daarin concurreert circulaire economie veelal met andere thema's, zoals de energietransitie, klimaatadaptie, de versnelde bouwopgave, stikstof of met thema's in het sociale domein. Het delen en uitwisselen van ervaringen, programma's en plannen is dan cruciaal. De behoefte aan samenwerking van de dertien Zeeuwse gemeenten voor het beleid circulaire economie is dan ook noodzakelijk - samenwerken om middelen en tijd goed in te zetten.

Educatie

Om de transitie naar een circulaire economie mogelijk te maken moeten ondernemers, werknemers en inwoners in Zeeland beschikken over circulaire kennis, vaardigheden en competenties. De Zeeuwse gemeenten willen daarom dat eind 2028 alle noodzakelijke medewerkers voldoend circulair opgeleid zijn om circulaire economie in in hun werkveld te kunnen toepassen. Voor inwoners en bedrijven zal de aanpak meer gericht zijn op het faciliteren van mogelijkheden om circulariteit in de praktijk toe te passen (Zeeuwse educatieve campagnes die slimmer consumeren, repareren, hergebruiken en delen stimuleren) en bij bedrijven is de aanpak meer gericht op het faciliteren van kennisnetwerken en het aanbieden van trainingen.

Borgen van beleid circulaire economie

Om de circulaire economie te stimuleren en duidelijke kaders te bieden wordt het beleid geborgd in:

- Omgevingsvisies en later omgevingsprogramma's en -plannen.
- Milieu- en Duurzaamheidsbeleid
- Beleid van andere disciplines zoals bijvoorbeeld; ruimtelijke ordening, mobiliteit, wonen, vastgoed, inkoop, economie, wegen, riolering en het Handboek Inrichting Openbare Ruimte.
- (raam)Contracten met leveranciers en/of bouwpartijen.

Lokale bedrijven

Overheden hebben een essentiele rol in het bevorderen van een circulaire economomie door indien mogelijk in te zetten op lokale bedrijven waardoor de CO_2 uitstoot lager wordt.

4.2. Hoofdthema’s

Het kabinet werkt toe naar een circulaire economie in 2050 met als richtinggevend doel: in 2030 gebruikt Nederland 50% minder primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel). Als Zeeuwse gemeenten onderschrijven wij dit.

De vier hoofdthema’s van het circulair beleid van de Zeeuwse gemeenten zijn de meest relevante circulaire oplossingsrichtingen. Zij zijn afgeleid van de onderwerpen en sectoren waar het Rijk, de provincie en de regio zich op richten om te komen tot een 100% circulaire economie in 2050 en 50% in 2030. In hoofdstukken zes tot en met negen wordt de keuze voor deze sectoren verder toegelicht en de lokale strategie per thema behandeld. De vier hoofdthema's zijn als volgt:

1. Bouw & Gebouwde omgeving
2. Infrastructuur & Openbare ruimte
3. Afval & Grondstoffen
4. Inkoop & Consumptie

Bij ieder thema zijn doelstellingen en activiteiten ontwikkeld voor drie doelgroepen:

- Eigen organisatie
- Inwoners
- Bedrijven / externe organisaties.

4.3. Rollen van de gemeenten

Gemeenten, en andere regionale overheden, kunnen verschillende taken of rollen op zich nemen in de transitie naar een circulaire economie:

- een visie opstellen met de voor de regio belangrijkste thema’s binnen de circulaire economie;
- het koppelen van concrete regionale doelstellingen aan die visie;
- het maken van uitvoeringsplannen;
- het zorgen dat daar voldoende middelen en menskracht voor beschikbaar zijn;
- het betrekken van maatschappelijke partijen;
- het regionaal monitoren van de voortgang van de circulaire economie;
- het geven van een goed voorbeeld (voorbeeldfunctie)

Daarnaast kunnen ze circulaire initiatieven stimuleren door bewustwording, het aanbieden van trainingen en het samenbrengen van partijen in de regio. De Zeeuwse gemeenten zijn ook producent van reststromen en aandeelhouder van de Zeeuwse Reinigingsdienst (ZRD). Bovendien hebben gemeenten een flinke inkoop- en aanbestedingskracht om zelf de circulaire economie aan te jagen. Kortom, de Zeeuwse gemeenten zijn invloedrijke spelers in de realisatie van een circulaire economie.

4.4. Hoofdoelstellingen en algemene doelstellingen

Het kabinet werkt toe naar een circulaire economie in 2050 met als richtinggevend doel: in 2030 gebruikt Nederland 50% minder primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel). Als Zeeuwse gemeenten onderschrijven wij deze hoofddoelstelling. Als basisjaar houden we in navolging van het Rijk 2024 aan omdat het Centraal Bureau voor Statestiek (CBS) vanaf dat jaar geconsolideerde data heeft. De specifieke doelstellingen per subthema hebben we weergegeven in hoofdstuk 5 tot en met 8. In tabel 5 hebben wij de algemene doelstellingen weergegeven.

Tabel 5. Algemene doelstellingen

Thema	**Subthema**	**Doel-groep**	**Doelstelling**	**Activiteiten**
Algemeen		Eigen organisatie	Alle Zeeuwse gemeenten hebben het beleid circulaire economie in 2025 vastgesteld en stellen ieder jaar een concreet uitvoeringsprogramma op	Regio coördinator circulair: Opstellen jaarlijks uitvoeringsprogramma, coördinatie en monitoring
Algemeen		Eigen organisatie	Eind 2028 zijn alle noodzakelijke medewerkers voldoende circulair opgeleid om circulaire economie in in hun werkveld te kunnen toepassen	Kennisontwikkeling medewerkers op het gebied van circulaire economie gedurende 2025 tot en met 2028
Algemeen		Eigen organisatie	In 2028 hebben alle bestuurders algemene kennis van circulariteit en bouw en gebouwde omgeving, door bijvoorbeeld circulaire bouw bijeenkomsten en werkbezoeken met alle wethouders bij te wonen	Kennissessie(s) over circulaire economie voor bestuurder(s) gedurende 2025- 2028
Algemeen		Eigen organisatie	Alle Zeeuwse gemeenten hebben in 2028 geactualiseerd beleid op het gebied van circulaire economie	Evaluatie en opstellen vervolgbeleid

5. Bouw en Gebouwde omgeving

5.1. Kansen en uitdagingen

De gebouwde omgeving plus de bouwsector wereldwijd is verantwoordelijk voor bijna 40% van de CO_2 uitstoot. De Nederlandse bouw neemt met de huidige groei in 2050 zo'n 40% van ons jaarlijkse energieverbruik en 30% van het totale jaarlijkse waterverbruik voor zijn rekening[6]. In de bouw en gebouwde omgeving gaan veel materialen om en er is sprake van veel (zware) transportbewegingen. Met een circulaire economie is een hoop winst te behalen in de bouw en gebouwde omgeving.

Subthema's bouw & gebouwde omgeving

Voor dit beleid hanteren we binnen het thema bouw & gebouwde omgeving vier subthema's. Hieronder geven we er subthema een toelichting over het belang van deze subthema's en op welke toepassingen de gemeenten kunnen en soms moeten focussen met daarbij praktische handvatten.

5.1.1. Bestaande bouw

We hebben in Nederland ruim 8 miljoen woningen en zo'n 500.000 utiliteitsgebouwen waarvan een groot deel in bezit van overheden. Het meest circulair is zorgen dat er geen nieuwe panden gebouwd hoeven te worden doordat bestaande panden goed onderhouden en optimaal benut zijn. Als een gebouw echt niet meer functioneert kan je overgaan tot circulair slopen (oogsten).

De Zeeuwse gemeenten kunnen werken aan onderstaande onderwerpen om bestaande bouw circulair te krijgen:

a. *Onderhouden*, zorgen dat een gebouw langer meegaat
b. *Hergebruik*, bijvoorbeeld woningen creëren in oude kantoorpanden
c. *Renoveren*, herstellen en zo nodig gedeeltelijk vernieuwen van een gebouw
d. *Materialendepot*, sla waardevolle spullen en materialen tijdelijk op.
e. *Materialenpaspoort*, weet wat voor materialen in een gebouw zitten
f. *Oogsten*, bij circulaire sloop van panden worden materialen en grondstoffen geoogst
g. *Passend wonen*, bevorderen dat meer mensen in een passende woning wonen.
h. *Flexibel bouwen: aanpassen van gebouw aan toekomstige wensen.*

5.1.2. Nieuwbouw

Als het benutten van bestaande bouw niet mogelijk is, kan naar nieuwbouw gekeken worden. De aankomende jaren zal ook in Zeeland veel nieuw gebouwd worden, denk alleen al aan de ambitie van Zeeland om 16.500 woningen te bouwen voor 2030. En daarnaast aan utiliteitsgebouwen zoals kantoren, scholen, zwembaden, sportzalen, etc.

[6] bijlage-1-nederland-circulair-in-2050.pdf (overheid.nl) pag 60

Hoe pak je circulaire nieuwbouw aan:

Gebruik handige handvatten

Er zijn veel tools op de markt waarmee circulariteit meetbaar, toepasbaar en transparant gemaakt kunnen worden voor nieuwbouw. Met tools kan je:

1. kosten berekenen van circulair bouwen;
2. de (milieu)impact meten van een gebouw;
3. een gebouw certificeren.

Soms heb je voor circulair bouwen een extra investeringsbedrag nodig. Het belangrijkste is dat er dan verder gekeken wordt dan alleen de initiële aanschafkosten van een gebouw, weg of object. In de begroting kunnen kosten voor het gebruik, onderhoud en reparatie meegenomen worden. En er dient rekening mee worden gehouden dat de materialen een restwaarde hebben nadat iets is afgeschreven, de Total Cost of Ownership (TCO) van een project. Als dit wordt toegepast is een circulair project vaak financieel aantrekkelijker dan de traditionele vorm.
Een eenvoudige manier om te beginnen om circulariteit in een bouwproject inzichtelijk te maken is via een Milieu Prestatie Gebouwen (MPG). De wettelijke norm wordt minimaal gevolgd en waar mogelijk kan een hogere ambitie worden neergelegd.
Verder is losmaakbaarheid een interessante effectieve factor. Door demontabel en zonder natte verbindingen zoals specie te bouwen wordt de milieu-impact van een bouwwerk aanzienlijk verkleind, terwijl je tegelijkertijd de circulariteit vergroot. De Building Circularity Index (BCI) is een meetmethode voor de circulariteitspotentie van vastgoedobjecten. De BCI score zegt niet alleen iets over de herkomst van de materialen, maar ook over het toekomstscenario hiervan. De BCI maakt zo de losmaakbaarheid van een gebouw inzichtelijk.
Andere instrumenten gericht op duurzaamheid en circulariteit voor nieuwbouw zijn de Gemeentelijke Praktijk Richtlijn voor gebouw (GPR gebouw) en BREEAM-NL Nieuwbouw.
Het convenant Toekomstbestendig Bouwen bevat eenduidige en ambitieuze uitgangspunten voor energie, circulair, mobiliteit, klimaatadaptatie, natuur en een gezonde leefomgeving.

Gebruik circulaire ontwerpprincipes

a. Bedenk of het echt noodzakelijk is om het gebouw te bouwen of dat de opgave met bijvoorbeeld betere doorstroom al op te lossen valt.
b. Bouw kleiner en passender met minder inhoud, materiaal en ruimtegebruik.
c. Benut bestaande materialen uit sloop van andere bouwwerken.
d. Gebruik materialen met een zo laag mogelijke milieu-impact, zoals hernieuwbare of biobased materialen.
e. Zorg dat een gebouw aan te passen is als het van functie verandert, door bijvoorbeeld modulair te bouwen.
f. Zorg dat een gebouw lang mee kan: neem esthetische zaken mee, maar ook langdurig en circulair onderhoud.
g. Zorg dat de materialen uit een gebouw hergebruikt kunnen worden. Losmaakbaarheid geeft aan in hoeverre producten aan elkaar bevestigd zijn, zoek bijvoorbeeld alternatieven voor kit en lijm en maak een materialenpaspoort.
h. Maak het gebouw en de omgeving natuurinclusief en sociaal. Zie hiervoor ook hoofdstuk 5.1.4 gebiedsontwikkeling.

5.1.3. Gronduitgifte

Wanneer grond beschikbaar wordt gesteld aan particulieren of projectontwikkelaars, kunnen circulaire en duurzame voorwaarden worden gekoppeld aan de gronduitgifte. Bijvoorbeeld door kavels uit te geven aan particulieren met bijvoorbeeld een minimale MPG-score voor de woning die zij gaan bouwen. Door meer eisen te stellen aan toekomstige ontwikkelingen op bouwgrond kan de opbrengst van grond voor een gemeente dalen of minder hard stijgen.

5.1.4. Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkeling en duurzaamheid gaan hand in hand. Hierbij gaat het om hele wijken via thema's als bouwen, mobiliteit, klimaatadaptatie, ecologie, gezondheid en de hele infrastructuur van de wijk zo duurzaam en circulair als mogelijk toe te passsen en integraal op elkaar af te stemmen.

Natuurinclusief bouwen

De natuur wordt geïntegreerd in een (bouw)project door flora en fauna een plek te geven in de wijk. Er zijn allerlei technische en materiële aanpassingen mogelijk om de biodiversiteit in, op of rondom een gebouw te vergroten. Bijvoorbeeld door ruimte te bieden aan broedende vogels, insecten, muurplanten, groene daken en dier-, plant- en mensvriendelijke verlichting

Klimaatadaptief bouwen

Ook Zeeuwse gemeenten moeten rekening houden met klimaatveranderingen die zowel tot te veel water als waterschaarste leiden. Een circulaire waterhuishouding in gebiedsontwikkeling betekent dat 1. het opvangen, opslaan bewaren en gebruiken van (schoon) hemelwater en 2. het vasthouden, bergen en afvoeren van hemelwater geïntegreerd worden in de plannen voor een nieuwe wijk. Ook moet rekening gehouden worden met hittestress door te zorgen voor overstekken en groen in de wijk.

Sociale en gezonde leefomgeving

Het wordt steeds populairder om in nieuwe wooncomplexen of wijken deelfaciliteiten aan te bieden. Een ander voorbeeld is het koppelen van lokale voedselproductie in de kernen aan maatschappelijke doelen, zoals voedselbossen en buurtmoestuinen. Gemeenten kunnen zelf het initiatief nemen maar doen er ook goed aan om inwoners initiatieven te omarmen.

5.2. Zeeuwse Context

Op het gebied van circulaire bouw gebeurt al van alles in Zeeland. In Zeeland is het Kennis en Innovatie (K&I) netwerk circulair bouwen actief. Het K&I netwerk stimuleert circulair bouwen en organiseert kennisuitwisseling en -ontwikkeling door vraag en aanbod op het vlak van circulair bouwen in Zeeland bij elkaar te brengen.

Veruit de meeste bouwprojecten worden gebouwd in opdracht van particulieren, projectontwikkelaars en woningbouwverenigingen. Het is de uitdaging om al deze partijen mee te nemen in de transitie en hiervoor is het essentieel dat de gemeenten het goede voorbeeld laten zien. Integraal samenwerken is de sleutel tot succes. Dat geldt ook voor de Regionale Energiestrategie (RES) Zeeland. In de RES Zeeland werken gemeenten, provincie en waterschap en andere organisaties samen op het gebied energiebesparing en duurzame

energie. Circulariteit is tot op heden geen uitgeschreven opgave in de Regionale Energiestrategie (RES), terwijl de energietransitie sterke raakvlakken heeft met de transitie naar circulariteit. Bij het opstellen van de RES 2.0 is circulariteit integraal meegenomen. Deze twee transitieopgaven horen bij elkaar en kunnen elkaar versterken.

Voor duurzaam (ver)bouwen, energiebesparing en energie opwekken kunnen inwoners terecht bij het regionale energieloket van Zeeuwse gemeenten (www.duurzaambouwloket.nl). Dit Energieloket is het platform waar inwoners terecht kunnen voor advies over duurzame energie-initiatieven. Een aantal gemeenten heeft ook een fysiek loket.

5.3. Doelstellingen Bouw & Gebouwde Omgeving

In tabel 6 worden de doelstellingen per subthema weergegeven voor het thema Bouw & Gebouwde omgeving.

Tabel 6. Doelstellingen Bouw & Gebouwde omgeving per subthema en doelgroep.

Thema	Subthema	Doel-groep	Doelstelling	Activiteiten
Bouw & gebouwde omgeving	Nieuwbouw	Eigen organisatie	Vanaf 2028 bevatten, waar mogelijk, alle nieuwbouwprojecten bij uitgifte van eigen grond (gemeente) circulaire prestatie-richtlijnen/ambities zoals percentages secundair materiaal, biobased materialen, losmaakbaarheidsindex en een materialen paspoort	Opstellen circulaire prestatie richtlijnen / ambities bij nieuwbouw (aanvulling op opleiding ambtenaren) - Op regionaal niveau aanschaffen van instrument (bijv. GPR of BREEAM/ conventant toekomstbestendig bouwen)
Bouw & gebouwde omgeving	Nieuwbouw	Bedrijven / Externe organisaties	In 2025 bestaat er een (lokaal) koplopernetwerk van projectontwikkelaars, bouwpartijen, ingenieursbureaus, kennisinstellingen, ngo's en andere sympathisanten die actief de circulaire economie stimuleren	Deelname aan kennisnetwerk circulair bouwen
Bouw & gebouwde omgeving	Nieuwbouw	Bedrijven / Externe organisaties	Vanaf 2025 wordt circulair bouwen meegenomen in actualisatie van de prestatieafspraken met woningbouwcorporaties	Circulariteit meenemen in actualisatie van de prestatieafspraken woningbouwcorporaties
Bouw & gebouwde omgeving	Nieuwbouw	Bedrijven / externe organisaties / inwoners	In 2026 is er een servicepunt over duurzaam bouwen waar inwoners en bedrijven informatie kunnen inwinnen over bedrijven en projecten met betrekking tot circulair bouwen, slopen/oogsten, (biobased) renoveren en isoleren en natuurinclusief bouwen	Realiseren van service punt duurzaam bouwen binnen www.duurzaambouwloket.nl
Bouw & gebouwde omgeving	Bestaande bouw	Eigen organisatie	Alle gebouwenbeheerders van de gemeenten zijn eind 2026 opgeleid om alle renovatie- en sloopprojecten in opdracht van de gemeenten circulair uit te voeren	Opleiding gebouwbeheerders
Bouw & gebouwde omgeving	Bestaande bouw	Eigen organisatie	Om de panden zo goed mogelijk te kunnen onderhouden en te behouden wordt in 2026 de staat van al het gemeentelijk vastgoed geïnventariseerd	Inventarisatie gemeentelijk vastgoed en opstellen Duurzaam Meerjaren OnderhoudsPlan (DMJOP)

Bouw & gebouwde omgeving	Bestaande bouw	Bedrijven / externe organisaties / inwoners	Vanaf 2025 onderzoeken we de mogelijkheden of in gemeentelijke regelingen (isolatiesubsidie / subsidie Doe-Het-Zelvers) een extra stimulans voor de toepassing van circulair materiaal kunnen opnemen	Onderzoek naar mogelijkheden om een extra stimulans voor circulair materiaal in gemeentelijke regelingen op te nemen.
Bouw & gebouwde omgeving	Bestaande bouw	Bedrijven / Externe organisaties/ Inwoners	We stimuleren in 2027 een circulaire bouwhub in de regio waar waardevolle materialen van bouwbedrijven uit de regio heen gebracht kunnen worden en opnieuw worden verkocht/gedeeld	Faciliteren regionale of lokale circulaire hub door vergunningverlening, verbinden van partijen en onderzoek
Bouw & gebouwde omgeving	Grond uitgifte	Eigen organisatie	Vanaf 2026 worden bij gronduitgifte voor zover mogelijk door de gemeente circulaire criteria opgenomen in de voorwaarden voor toekomstige plannen of projecten	Opstellen circulaire prestatie doelstellingen / ambities bij gronduitgifte (Opstellen kader)
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds-ontwikkeling	Eigen organisatie	Vanaf 2025 wordt er gewerkt aan een gemeentelijk netwerk van ambtenaren voor kennisuitwisseling van praktijkvoorbeelden en het bevorderen van integraliteit van projecten	Organisatie van events, samen werken aan projecten etc.
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds-ontwikkeling	Eigen organisatie	Vanaf 2026 maken circulaire economie doelstellingen voor zover mogelijk deel uit van alle nieuwe gebiedsontwikkelingsprojecten en waar mogelijk bij bestaande/lopende projecten	Circulaire prestatie doelstellingen / ambities bij gebiedsontwikkelingen. Op regionaal niveau aanschaffen van instrument (bijv. GPR of BREAM)
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds-ontwikkeling	Eigen organisatie	In 2026 hebben we met het regionale waterschap, gemeenten en de provincie afgesproken dat we bij toekomstige nieuwbouwwijken focussen op het zoveel mogelijk hergebruiken en opslaan van water in de wijk tot een maximum van 100 liter water per persoon per dag	Afspraken met waterschap / provincie en gemeenten over hergebruik water. Aansluiten bij de Zeeuwse Klimaat Adaptatie Strategie
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds-ontwikkeling	Inwoners	De gemeenten bekijken structureel vanaf 2025 of inwoners collectieven die zelf circulaire initiatieven willen bouwen, ondersteund kunnen worden. Kennisuitwisseling wordt bevorderd tussen initiatieven, er wordt gezocht naar geschikte locaties en waar mogelijk grond beschikbaar gesteld	Kennisuitwisseling wordt bevorderd tussen initiatieven, er wordt gezocht naar geschikte locaties en waar mogelijk grond beschikbaar gesteld
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds-ontwikkeling	Inwoners	Vanaf 2028 wordt bij inrichting van nieuwe woonwijken (50+ woningen) en bedrijventerreinen onderzocht of er ruimte beschikbaar kan worden gesteld voor het delen/ repareren van materialen, goederen en mobiliteit in de wijk. In 2025 wordt bekeken waar en hoe dit toegepast kan worden	In 2025 wordt bekeken waar en hoe dit toegepast kan worden. Onderzoek naar ruimte voor delen/ repareren bij woonwijken > 50w woningen en bedrijventerreinen

6. Infrastructuur & openbare ruimte

6.1. Kansen en uitdagingen

Gemeenten hebben als eigenaar direct invloed op de aanleg, renovatie en vervanging van o.a. wegen, bruggen, riolering, straatmeubilair en groen. Inzetten op circulair is niet alleen verstandig vanwege de nu al optredende grondstoffen tekorten, het bespaart ook veel CO_2 uitstoot.

Drie kernprincipes in openbare ruimte en infrastructuur:

1) **Preventie**
   Nadruk ligt op het voorkomen van onnodige bouwprojecten door eerst te kijken of een project nodig is.

2) **Waardebehoud**
   Dit is het optimaal benutten van bestaande infrastructuur en objecten in de openbare ruimte voor een nieuwe levenscyclus. Er zijn twee ontwerpprincipes die hierbij helpen:
   - Verleng de levensduur van bestaande objecten of componenten.
   - Maak gebruik van wat er al is.

3) **Waardecreatie**
   Doel is om zo veel mogelijk waarde te creëren voor de lange termijn met zo min mogelijk materiaal. Er zijn vijf ontwerpprincipes die dit ondersteunen:
   - Ontwerp voor meerdere levenscycli.
   - Ontwerp toekomstbestendig.
   - Ontwerp voor optimaal beheer en onderhoud.
   - Ontwerp voor duurzaam materiaalgebruik.
   - Ontwerp voor minimaal grondstof- en energiegebruik in aanleg en gebruiksfase.

6.2. Zeeuwse context

Ook hier is het K&I netwerk Circulair Bouwen Zeeland actief, net als het Platform WOW (Weg ontmoet Weg, Water ontmoet Water). Het Platform WOW brengt beheerders van de weg, vaarweg en het water samen. Ze faciliteren kennisdeling, zorgen dat je van elkaars praktijkvoorbeelden en ervaringen kunt leren en ze laten mensen elkaar inspireren

6.3. Doelstellingen thema Infrastructuur & Openbare ruimte

De doelstellingen voor het thema Infrastructuur & Openbare ruimte per subthema en doelgroep zijn weergegeven in tabel 7.

Tabel 7. Doelstellingen voor het thema Infrastructuur & Openbare Ruimte per subthema en doelgroep.

Thema	Subthema	Doelgroep	Doelstelling	Activiteiten
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Infrastructuur	Eigen organisatie	Vanaf 2028 wordt bij alle infrastructuurprojecten in opdracht van de gemeenten circulariteit meegenomen in alle fases van een project (fases; initiatief / definitie / ontwerp / voorbereiding (bestek) / aanbesteding / uitvoering / nazorg)	Circulariteit meenemen in infrastructuur projecten - aanvulling op opleiding van ambtenaren – opstellen van criteria
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Infrastructuur	Eigen organisatie	Eind 2025 zijn door de Zeeuwse gemeenten gezamenlijk criteria ontwikkeld hoe circulariteit wordt meegenomen in alle fases van infrastructuurprojecten die in opdracht van de gemeente worden uitgevoerd	Opstellen afwegingskader circulariteit en opleiden van projectleiders infra en openbare ruimte en uitvoeren van pilots waarbij circulariteit evenveel weegt als prijs
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Infrastructuur	Eigen organisatie	Vanaf 2025 wordt er gewerkt aan een gemeentelijk netwerk van ambtenaren voor kennisuitwisseling van praktijkvoorbeelden en het bevorderen van integraliteit van infrastructuurprojecten	Netwerk voor gemeenteambtenaren
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Infrastructuur	Eigen organisatie	In 2028 is er een actueel inzicht over de staat van de infrastructuur van de Zeeuwse gemeenten en is duidelijk hoe circulariteit toegepast kan worden	Inventarisatie staat van infrastructuur
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Openbare ruimte	Bedrijven / Externe organisaties	In 2025 bestaat er een (lokaal) koplopernetwerk van projectontwikkelaars, bouwpartijen, ingenieursbureaus en andere sympathisanten die actief de circulaire economie stimuleren	Lokaal koplopersnetwerk van projectontwikkelaars, bouwbedrijven, etc. en events. Jaarlijks wordt gewerkt aan het uitbreiden van het netwerk door events, samen te werken aan projecten en kennis te delen
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Openbare ruimte	Eigen organisatie	Uiterlijk 2026 faciliteren de gemeenten de mogelijkheid voor een bomenhub	Onderzoek mogelijkheden bomenhub
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Openbare ruimte	Eigen organisatie	Vanaf 2026 nemen gemeenten bij de inrichting van de openbare ruimte circulariteit mee	Opstellen criteria voor circulaire inrichting openbare ruimte
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Openbare ruimte	Bedrijven / Externe organisaties	We hebben in 2027 in de regio een circulaire infra hub waar waardevolle materialen vanuit de openbare ruimte uit de regio heen gebracht kunnen worden en opnieuw worden verkocht/gedeeld	Regionale en lokale infra hub. De Zeeuwse gemeenten dragen hieraan bij door bijvoorbeeld vergunningverlening, het verbinden van partijen en promoten van de hub

7. Afval & grondstoffen

7.1. Kansen en uitdagingen

Wereldwijd wordt steeds meer geconsumeerd. Er is een verband tussen economische groei en de groei van onze afvalberg. Volgens het Circularity Gap Report, van het World Economic Forum, wordt ruim 90 procent van alles wat we gebruiken weggegooid. Daarnaast blijkt uit onderzoek van het World Economic Forumdat 70 procent van alle CO_2-uitstoot het gevolg is van het winnen en verwerken van grondstoffen voor onze producten.
In een circulair afvalsysteem wordt er gewerkt aan:

- Hoogwaardige verwerking
- Terugwinnen van grondstoffen
- Voorkomen van afval

Het scheiden en recyclen van afval is een essentiële voorwaarde binnen de circulaire economie, maar het voorkomen van afval is belangrijker. Uitgangspunt is daarom om van hergebruik, reparatie en ruilen de norm te maken. Een circulair ambachtscentrum is één van de manieren om daaraan bij te dragen.

Bedrijfsafval
Bedrijven in Nederland produceren jaarlijks ruim 1 miljard kilo aan bedrijfsafval, daarmee zijn de bedrijven de grootste afval producenten. De grootste afvalstromen zijn bouw- en sloopafval, slib en verontreinigde grond. De vier sectoren met de meeste afval zijn: de bouw (23%), metaalindustrie (10%), voedingsmiddelenindustrie (10%) en landbouw (8%).

Hoewel gemeenten geen wettelijke plicht hebben voor het inzamelen van bedrijfsafval kan er wel geconcludeerd worden dat er een morele plicht bestaat om het gesprek aan te gaan met bedrijven aangezien ongeveer 85% van ons totale afval van bedrijven komt.

7.2. Zeeuwse context

Eigen organisatie
Alle Zeeuwse gemeenten hebben een apart afval of grondstoffenbeleid om aan de Van Afval Naar Grondstoffen (VANG huishoudelijke) doelstellingen te voldoen. Dit betreft restmateriaal afkomstig van inwoners, maar ook de gemeentelijke organisaties veroorzaken veel restmateriaal. Denk op kantoor aan de voedsel reststromen die vrijkomen uit de kantine, het maaisel van bermgras en oeverbegroeiing. Tijdens de realisatie van bouw en infrastructuur projecten komen ook veel restmaterialen vrij.

Bedrijven / Externe organisaties
Afval scheiden en hoogwaardiger verwerken kan een goede ingang zijn voor gemeenten om de circulaire economie verder onder de aandacht te brengen bij bedrijven aangezien dit vaak financiële voordelen op kan leveren voor bedrijven. Zo heeft de Provincie Zeeland door onderzoek en gesprekken met een aantal agro bedrijven achterhaald dat er mogelijkheden zijn om sommige afvalstromen hoogwaardiger te verwerken. Dit werd ook erkend door de bedrijven, alleen de kennis van hoe en waar ontbreekt bij de bedrijven.

Inwoners

Voor de afvalinzameling van inwoners in Zeeland zijn er twee belangrijke organisaties: Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (O.L.A.Z.) en de Zeeuwse Reinigingsdienst B.V. (ZRD). In O.L.A.Z. werken alle dertien Zeeuwse gemeenten samen op het gebied van de verwerking van huishoudelijk afval. De ZRD is de uitvoeringsinstantie van O.L.A.Z., en verzorgt de inzameling van het huishoudelijk afval bij 7 van de 13 Zeeuwse gemeenten. De doelstellingen in dit hoofdstuk zijn dan ook afgestemd met de ZRD en O.L.A.Z.

7.3. Doelstellingen Afval & Grondstoffen

Doelstellingen voor het thema Afval & Grondstoffen per subthema en doelgroep hebben we weergegeven in tabel 8.

Tabel 8: Specifieke doelstellingen Afval & Grondstoffen per subthema en doelgroep.

Thema	Subthema	Doelgroep	Doelstelling	Activiteiten
Afval & Grondstoffen	Afval	Eigen organisatie	In 2025 is voor alle gemeenten bekend welke afvalstromen er zijn vanuit gemeentelijke kantoren en op basis hiervan wordt onderzocht hoe het ontstaan van afval verder kan worden voorkomen, hoogwaardiger kan worden verwerkt en is er een smart reductiedoelstelling geformuleerd	Monitoren van afvalstromen van eigen gemeentelijke bedrijfsvoering
Afval & Grondstoffen	Afval	Eigen organisatie	In 2027 is voor alle gemeenten bekend welke afvalstromen er zijn vanuit gemeentelijke bouw en infrastructuur projecten en op basis hiervan wordt onderzocht hoe het ontstaan van afval verder kan worden voorkomen, hoogwaardiger kan worden verwerkt en is er een SMART reductie doelstelling aangekoppeld	Inventarisatie afvalstromen gemeentelijke bouw en infrastructuur projecten in 2026
Afval & Grondstoffen	Afval	Bedrijven / Externe organisaties/ inwoners	In 2027 stimuleren de Zeeuwse gemeenten alle publieke en maatschappelijke organisaties om deel te nemen aan programma's en evenementen (zoals bijvoorbeeld op inkoop, afval scheiden, bewustwording campagnes of meedoen aan verspillingvrije week) om hun (rest) afval te voorkomen/reduceren	Inventariseren relevante programma's en evenementen op het gebied circulariteit en stimuleren deelname
Afval & Grondstoffen	Afval	Inwoners	De Zeeuwse gemeenten omarmen de VANG-huishoudelijke doelstellingen van het ministerie van I&M en spannen zich in om deze te behalen via gemeentelijk beleid en (toegangs)beleid op de milieustraten. Er wordt steeds geconformeerd aan de jaartallen en gerichte doelen zoals opgenomen in (herijkingen) van het VANG-programma	Opstellen van gemeentelijk beleid met betrekking tot de VANG-huishoudelijke doelstellingen
Afval & Grondstoffen	Afval	Inwoners	De Zeeuwse gemeenten borduren voort op het principe- besluit van het O.L.A.Z. "regionale spreiding milieustraten Zeeland' met als doel het realiseren van (3) circulaire ambachtscentra in Zeeland. In 2025 wordt via de GR	Realiseren van circulaire ambachtscentra

			O.L.A.Z. een besluit genomen over de aanpak hiertoe	
Afval & Grondstoffen	Afval	Inwoners	Vanaf 2025 promoten de Zeeuwse gemeenten minimaal 2 initiatieven voor inwoners op het gebied van afvalpreventie hergebruik en demontage per jaar (door bv subsidies, locatie toewijzing, etc)	Ondersteunen van 2 initiatieven per gemeente van inwoners op afvalpreventie, etc
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Eigen organisatie	In 2026 is voor alle gemeenten bekend welke groene reststromen er zijn in de openbare ruimte (bermgras, bomen) en op basis hiervan wordt onderzocht hoe deze verwerkt kunnen worden volgens de ladder van Moerman en is er een SMART doelstelling aan gekoppeld	Inventarisatie groene reststromen
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Bedrijven / Externe organisaties	Vanaf 2026 zijn de bestaande duurzaamheidsloketten uitgerust voor vragen over circulair ondernemen. Waar mogelijk versterken gemeenten elkaar voor het openen van een gezamenlijk duurzaam ondernemersloket. Alle ondernemers die een vergunning of subsidie aanvragen worden gewezen op de circulaire mogelijkheden	Circulair ondernemen in duurzaamheidsloketten
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Bedrijven / externe organisatie	De gemeenten zetten uiterlijk in 2026 in op een collectieve aanpak om bedrijventerreinen te ondersteunen op het gebied van circulaire economie	Deelname aan (collectieve) bedrijvenaanpak
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Bedrijven / Externe organisaties.	We stimuleren in 2027 in de regio een circulaire bouwhub waar waardevolle materialen van bouwbedrijven uit de regio heen gebracht kunnen worden en opnieuw worden verkocht/gedeeld	Stimuleren Circulaire bouwhub. De Zeeuwse gemeenten dragen bij door bijvoorbeeld vergunningverlening, het verbinden van partijen en promoten van de hub
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Bedrijven / Externe organisaties	In 2027 zijn 100 bedrijven Zeeuws breed geïnformeerd over het opnieuw inzetten van grondstoffen en of het hoogwaardiger verwerken van afvalstromen	Informeren van 100 Zeeuws breed bedrijven (waaronder ook landbouw en recreatie)
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Eigen organisatie	In 2025 formuleren de Zeeuwse gemeenten binnen het O.L.A.Z. een duurzaamheidsbeleid op het gebied van de inzet van duurzaam materiaal en materieel voor het O.L.A.Z. en de uitvoeringsorganisatie ZRD	Formuleren duurzaamheidsbeleid in OLAZ en ZRD
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Inwoners	In 2026 bestaat er een netwerk van deel-, reparatie- en hergebruik faciliteiten voor inwoners en de gemeenten promoot deze faciliteiten ook via bijeenkomsten, websites en andere communicatiekanalen (elke gemeente heeft in 2025 ten minste 1 repaircafe en 1 kringloopwinkel)	Het in beeld brengen van een netwerk voor deelreparatie voor inwoners

8. Inkoop & Consumptie

8.1. Kansen en uitdagingen

Nederlandse overheden kopen jaarlijks voor ruim vijfentachtig miljard euro in aan producten, werken en diensten. Het is dus heel effectief om op circulaire inkoop in te zetten: je kan hier veel impact maken. Door circulair in te kopen zal een inkoper producten, materialen of diensten inkopen die zo weinig mogelijk impact op het milieu maken. Producten of materialen die na hun eerste gebruiksfase opnieuw gebruikt kunnen worden.

Ook hoeft circulair inkopen niet duurder te zijn. Circulaire oplossingen hebben vaak minder onderhoudskosten en zijn aan het einde van de levensfase meer waard dan niet-circulaire oplossingen.

<u>Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)</u>

Door het toepassen van MVOI wordt opdrachtgeverschap en inkoop ingezet voor de transitie naar een duurzame en sociale wereld. Bij MVOI gaat het naast de prijs namerlijk ook om de sociale effecten en de effecten op het milieu. De verschillende MVOI-thema's zijn:

- Milieu en biodiversiteit
- Klimaat
- Circulair (inclusief biobased)
- Ketenverantwoordelijkheid (Internationale Sociale Voorwaarden)
- Diversiteit en inclusie
- Social return. (zie figuur 6)

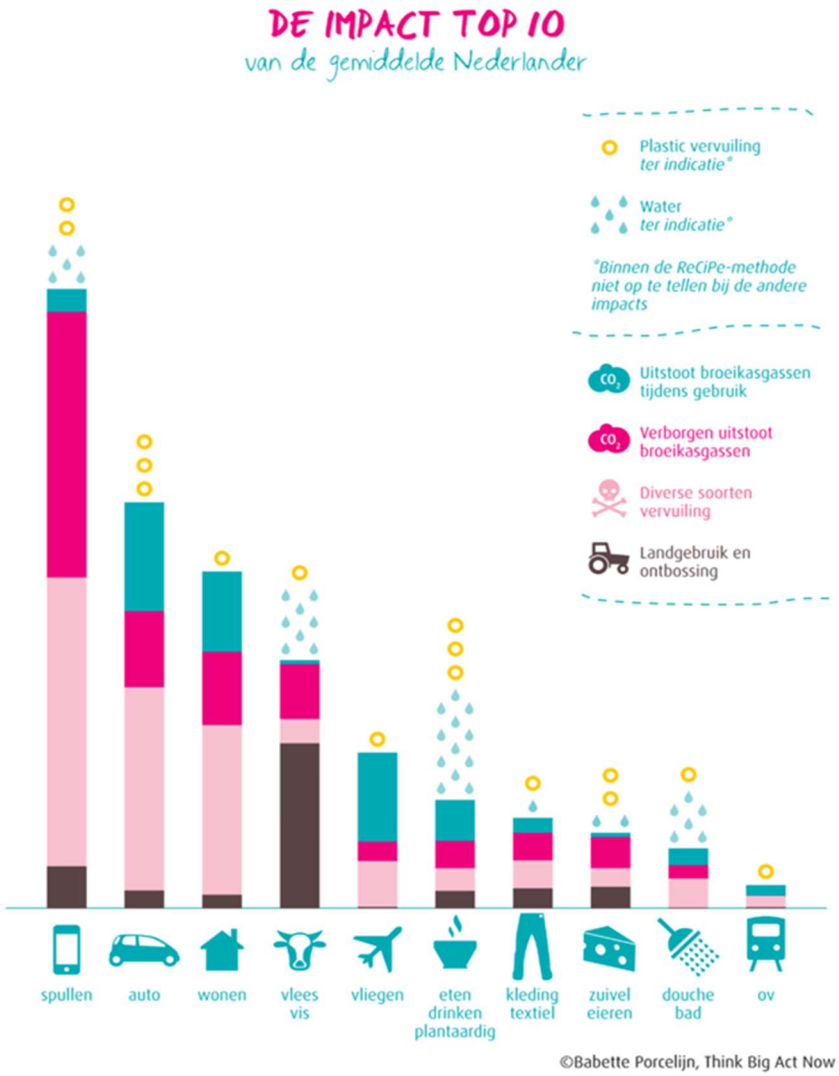
Figuur 6: MVOI thema's

<u>Consumptie inwoners</u>

De grootste bijdrage aan klimaatverandering door de gemiddelde Nederlander wordt veroorzaakt door het kopen van spullen. Vlees eten en vliegen dragen in vergelijking hiermee minder bij aan klimaatverandering. We bezitten nu zes keer meer spullen dan in 1960. Al die spullen zorgen ervoor dat we de laatste zes jaar meer grondstoffen hebben gebruikt dan in de gehele afgelopen eeuw. Zie figuur 7.

Figuur 7: Impact top 10, Babette Porcelijn

<u>Wegwerp maatschappij; kleding en elektronische apparaten</u>
Van alle spullen heeft kleding, naast elektrische apparaten, de grootste negatieve impact. Zo zijn we de afgelopen twintig jaar 40% meer kleding gaan kopen en zowel consumenten als producenten behandelen kleding als een wegwerpproduct. Daarnaast bieden Nederlanders slechts 45% van hun afgedankte textiel aan bij inzamelingspunten[7], de rest beland bij het restafval.

Inwoners maken de meeste impact op dit onderwerp als zij:

- Geen nieuwe apparaten meer kopen als dat niet echt nodig is. Consuminderen.

[7] Bron: regie op de textielketen Handboek voor gemeenten, maart 2024

- Meer tweedehands elektronica zouden kopen.
- Huishoudelijke apparaten en elektrisch gereedschap zouden delen, lenen of ruilen.
- Oude apparaten repareren.
- Tweedehands apparaten aanbieden op Marktplaats of aan kringloopwinkels.
- Apparaten die stuk zijn inleveren bij de milieustraat, in de winkel bij de aanschaf van een nieuw apparaat of bij supermarkten of bouwmarkten

8.2. Zeeuwse context

Inkoop eigen organisatie

Diverse Zeeuwse gemeenten hebben al ervaring opgedaan met circulair inkopen of maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI). Het wordt alleen nog niet overal structureel toegepast bij alle inkoopprojecten. Naast de provincie Zeeland hebben in ieder geval de gemeenten Goes, Schouwen-Duiveland, Sluis en Veere het Manifest MVOI al ondertekend. Andere gemeenten overwegen ondertekening.
Zo werken de gemeente Schouwen-Duiveland en de provincie Zeeland bijvoorbeeld samen met het MVI platform Zeeland die instrumenten heeft ontwikkeld om de bijdrage van duurzame inkoop zichtbaar te maken onder anderen door middel van een CO_2 tool.

Inkoop externe organisaties
De provincie Zeeland is bezig met het opstarten van een Zeeuws brede circulaire economie campagne voor bedrijven om bewustwording te stimuleren. Bij de ontwikkeling van de campagne worden straks ook de Zeeuwse gemeenten betrokken. Daarnaast kunnen Zeeuwse bedrijven via Impuls Zeeland gebruik maken van vouchers voor bijvoorbeeld een haalbaarheidsonderzoek of uitwerken van een circulaire bedrijfsplan en workshops Symbiosis4Growth waar bedrijven in één dagdeel nagaan wat zij kunnen delen (reststromen, warmte, apparatuur, arbeid etc) met andere bedrijven.

Consumptie Inwoners
In 2022 zijn de houding, het gedrag en ervaren belemmeringen ten aanzien van circulariteit bij burgers onderzocht. Hieruit blijkt onder andere dat de houding van Zeeuwen ten aanzien van circulariteit veelal positief is, maar dat er grenzen zijn aan de bereidheid van mensen zich aan te passen. Door belemmeringen weg te nemen is het gedrag van mensen en de grenzen die zij ervaren wel positief te beïnvloeden[8].

8.3. Doelstellingen Inkoop & Consumptie

[8] I&O Research (2022), Houding, gedrag en ervaren belemmeringen t.a.v. circulariteit bij burgers

De doelstellingen voor het thema Inkoop & Consumptie voor wat betreft de subthema's en doelgroepen hebben we weergegeven in tabel 9.

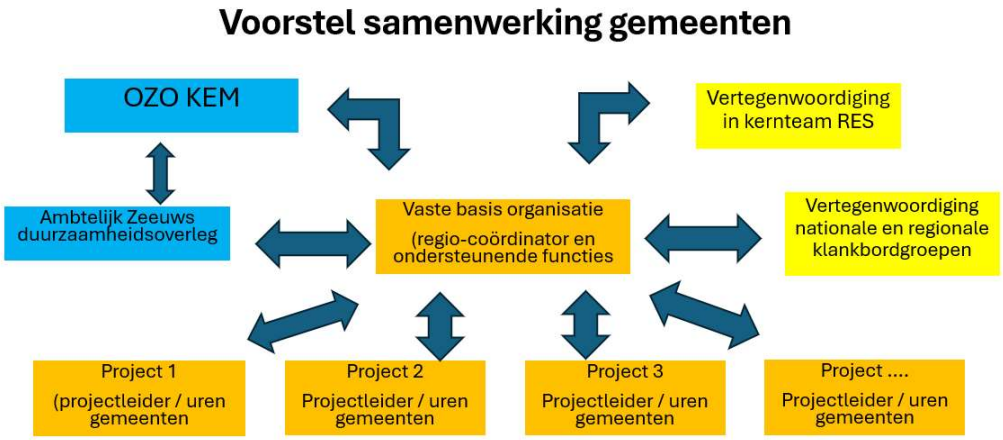
Tabel 9: Doelstellingen voor het thema Inkoop & Consumptie per subthema en doelgroep.

Thema	Subthema	Doelgroep	Doelstelling	Activiteiten
Inkoop & Consumptie	Inkoop	Eigen organisatie	In 2025 werken alle Zeeuwse gemeenten volgens het Manifest MVOI en zijn actief aan de slag met het opstellen van een MVOI actieplan en circulair inkoopbeleidsplan, bij voorkeur gekoppeld aan de Sustainable Development Goals	Werken volgens het Manifest MVOI en opstellen inkoopactieplan
Inkoop & Consumptie	Inkoop	Eigen organisatie	Vanaf 2025 heeft iedere gemeente minimaal 2 inkoopprojecten per jaar waarin circulaire vereisten zijn opgenomen en kiezen de gemeenten leveranciers en opdrachtnemers mede op basis van hun circulaire kennis, ambities en ervaring	Realiseren van 2 inkooptrajecten per jaar per gemeente met circulaire eisen en opnemen in MVOI actieplan
Inkoop & Consumptie	Inkoop	Eigen organisatie	Vanaf 2028 is de circulaire economie onderdeel van alle inkooptrajecten en wordt bijgehouden wat het effect is op bijvoorbeeld grondstofverbruik, het milieu, biodiversiteit en/of sociaal aspecten	Inkoop instrument bijvoorbeeld CO2 inkooptool
Inkoop & Consumptie	Inkoop	Bedrijven / Externe organisaties	In 2028 hebben we 100 bedrijven Zeeuws breed geholpen met het invoeren van circulair inkopen en het maken van circulaire stappen in hun kern processen door middel van trainingen	Trainen van 100 bedrijven Zeeuws breed op circulair inkopen
Inkoop & Consumptie	Consumptie	Eigen organisatie	In 2026 hebben alle Zeeuwse gemeenten inzicht in hun eigen milieubelasting van hun eigen organisatie en passen actief een instrument toe om dit inzichtelijk te maken met als doel het eigen grondstoffengebruik te reduceren	Toepassen instrument voor inzicht in milieubelasting bijvoorbeeld milieubarometer/ CO_2 monitor
Inkoop & Consumptie	Consumptie	Bedrijven / Externe organisaties	Vanaf 2025 geven de Zeeuwse gemeenten minimaal 100 bedrijven Zeeuws breed de mogelijkheid om d.m.v. trainingen en coaching gesprekken inzicht te krijgen in de toekomstbestendigheid van het bedrijf	Ondersteunen 100 bedrijven Zeeuws breed met betrekking tot toekomstbestendigheid
Inkoop & Consumptie	Consumptie	Bedrijven / Externe organisaties	Vanaf 2025 promoten de gemeenten actief instrumenten (b.v. milieubarometer) die milieu impact en grondstofgebruik monitoren voor bedrijven	Aanschaf en promoten van instrument o.a. milieubarometer
Inkoop & Consumptie	Consumptie	Inwoners	Vanaf 2025 hebben de Zeeuwse gemeenten 2-4 keer per jaar een gezamenlijke educatieve campagne dat slimmer consumeren stimuleert en de bijbehorende mogelijkheden in de provincie laat zien	Organiseren van 2-4 keer per jaar een campagne op regionaal niveau
Inkoop & Consumptie	Consumptie	Inwoners	Vanaf 2025 faciliteren we per gemeente per jaar minimaal 2 inwoners initiatieven die betrekking hebben op thema's zoals verpakkingen, streekproducten, seizoensgebonden producten, minder vlees, tweedehands, repareren, delen, minder verharden, inheems groen, toepassing duurzame/biobased producten bij verbouw en tuininrichting verbouwproducten etc.	Ondersteunen 2 inwonersinitiatieven per gemeente (Faciliteren, kan bestaan uit subsidiëren, ruimte beschikbaar stellen, planologisch ondersteunen, communiceren over etc.). Bij geen initiatieven bewustwording

9. Organisatie

De Zeeuwse gemeenten werken al samen in het kader van de Energietransitie. Om de samenwerking tussen gemeenten te professionaliseren en formaliseren werken we aan een basisorganisatie en een daaronder hangende flexibele projectenorganisatie. Voor de basisorgansiatie zal een vast aantal personen worden aangenomen, waaronder de regiocoördinator en ondersteunende functiesVoor de grotere projecten stellen we per project een plan van aanpak op. Op basis hiervan wordt de benodigde capaciteit bepaald (projectleider en ondersteuning). Afstemming tussen gemeenten vindt plaats via het Zeeuwse duurzaamheidsoverleg. De regiocoördinator vertegenwoordigt de gemeenten in andere overleggen zoals de Regionale Energie Strategie of nationale en regionale klankbordgroepen. Het voorstel is weergegeven in figuur 8.

Figuur 8. Voorlopig voorstel samenwerking gemeenten (nog niet vastgesteld)

Circulaire economie zou kunnen komen te vallen als één van de projecten binnen deze flexibele projectenorganisatie en wordt aangestuurd door een projectleider De projectleider wordt ondersteund door een kernteam bestaande uit een aantal gemeenten en de Provincie Zeeland.

De programmamanager van het programma Circulaire Economie is verantwoordelijk voor het sturen op de doelen van het beleidsplan en het Zeeuws meerjarig uitvoeringsprogramma. Voor de uitvoering van het programma zijn de duurzaamheidsmedewerkers circulaire economie van de dertien Zeeuwse gemeenten beschikbaar. De programmamanager bewaakt de uitvoering en stuurt op de inhoudelijke afstemming met de diverse beleidsplannen. Het kernteam circulaire economie komt maandelijks bijeen. Eén keer per twee maanden digitaal en één keer per twee maanden fysiek. De beleidsmedewerkers circulaire economie zijn verantwoordelijk voor de doorwerking van het beleid binnen de gemeenten. Er wordt gewerkt met een vaste agenda. Monitoring is een belangrijk onderdeel hiervan.

10. Communicatie

We communiceren zowel op Zeeuws niveau als op gemeentelijk niveau. Voor de communicatie op Zeeuws niveau stellen we binnen het jaarlijks activiteitenplan een

communicatieparagraaf op. Het gaat dan om communicatie over Zeeuws brede projecten als bijvoorbeeld campagnes, etc. Communicatie op gemeentelijk niveau is de verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten.

11. Monitoring & Evaluatie

Om zicht te krijgen op de ontwikkeling van de transitie naar een circulaire economie en het bereiken van de gestelde ambitie voor 2030 en 2050 is monitoring en evaluatie nodig. Hiervoor zijn de doelstellingen van dit beleid Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden (SMART) geformuleerd waardoor goed bepaald kan worden of een doel gerealiseerd is.. De voortgang op doelen wordt gemonitord en geëvalueerd aan de hand van de inzet van de Zeeuwse gemeenten zelf. Dit zal gebeuren aan de hand van een jaarlijkse evaluatie van de uitgevoerde acties en projecten die komen te staan in het uitvoeringsprogramma. Hierbij worden de resultaten en ervaringen in beeld gebracht en leerervaringen geïnventariseerd. Op basis van deze informatie wordt, waar nodig, de koers aangepast en invulling gegeven aan de daaropvolgende uitvoeringsagenda en beleidsnota.

Voor de monitoring of aan de ambitie van 50% minder primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) te gebruiken in 2030 hanteren we als basisjaar 2014 omdat vanaf dat jaar het CBS geconsolideerde data heeft.

12. Planning, financiën en capaciteit

Onderzoek[9] laat zien dat te laat en te zacht ingrijpen ten aanzien van het klimaat vijf tot zeven keer grotere schade oplevert voor de generaties na ons, in vergelijking met de financiële pijn die we nu moeten absorberen. Ook laat internationaal onderzoek zien dat veel vormen van klimaatbeleid zichzelf terugverdienen. Hoe hoger de opwarming, hoe groter de schade aan natuurlijke systemen en uiteindelijk ook aan de wereldeconomie, zo concludeert het onderzoeksteam in wetenschapsblad Science[10].

In dit hoofdstuk geven we in 12.1 de regionale en gemeentelijke kosten weer. In paragraaf 12.2 hebben we een inschatting gegeven van het benodigde aantal Fte (fulltime/voltijds equivalent).

12.1. Planning

In hoofdstuk 5 tot en met 8 hebben we de doelstellingen voor respectievelijk de thema's: Bouw & gebouwde omgeving; Infrastructuur & Openbare ruimte; Afval & Grondstoffen en Inkoop & Consumptie gegeven.

[9] I https://www.elibrary.imf.org/view/journals/001/2019/215/001.2019.issue-215-en.xml?language=en&Tabs=contentsummary-102775
[10] https://www.science.org/doi/10.1126/science.aaw6974

In bijlage 1 hebben we op basis van de doelstellingen per thema een globaal uitvoeringsplan voor de jaren 2025 tot 2028 opgesteld met de activiteiten en de globale kosten per doelstelling.

Hierbij hebben we onderscheid gemaakt tussen kosten voor de Zeeuwse samenwerking en de gemeentelijke kosten. De inschatting van de gemeentelijke kosten zijn gebaseerd op de grotere gemeenten. Voor de kleinere gemeenten hebben we de kosten lager gezet. De projectleider stelt ieder jaar op basis van het globale uitvoeringsplan een jaarlijks activiteitenplan op voor het Zeeuwse deel in samenspraak met de 13 Zeeuwse gemeenten. Hierbij zal afstemming plaats vinden met andere beleidsterreinen als bijvoorbeeld de RES, de KASZ, het OLAZ, etc.

12.2. Financiën

Het overzicht van de activiteiten en kosten hebben we uitgebreid weergegeven in bijlage 1. In tabel 10 hebben we een samenvatting gemaakt per thema.

Tabel 10: Samenvatting regionale kosten en gemeentelijke kosten per thema.

Thema	**Globale activiteiten**	**Kosten per jaar in Euro voor Zeeuwse samenwerking**				**Gemeentelijke kosten per jaar (in Euro) (grote gemeente)**
		2025	**2026**	**2027**	**2028**	
Algemeen	Programma management, bijscholing medewerkers, kennissessies bestuurders	155.000	125.000	125.000	150.000	0
Bouw & Gebouwde omgeving	O.a. Service punt duurzaam bouwen, deelname kennisnetwerk, events, opstellen criteria, inventarisatie gemeentelijke gebouwen, bijscholing projectleiders en vastgoed medewerkers	20.000	20.000	20.000	10.000	12.000
Infrastructuur & Openbare ruimte	O.a. opstellen afwegingskader, bijscholing projectleiders, netwerk medewerkers, inventarisatie infrastructuur, faciliteren regionale of lokale infra hub	20.000	25.000	25.000	10.000	7.000
Afval & Grondstoffen	O.a. Inventarisatie afvalstromen, inventarisatie groenstromen, campagnes, ondersteunen bedrijven, ondersteunen bewonersinitiatieven	55.000	80.000	80.000	80.000	11.000
Inkoop & Consumptie	O.a. criteria bij inkoop, campagnes inwoners, informatie bedrijven	50.000	50.000	50.000	50.000	20.000
Totaal		**300.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**50.000**

De kosten voor Zeeuwse samenwerking zijn € 300.000 per jaar. Deze kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten waarvan 50% evenredig verdeeld over de 13 deelnemende gemeenten en 50% op basis van inwonertal. De gemeentelijk kosten variëren tussen de € 50.000 en € 25.000 afhankelijk van de grootte van de gemeente en de ambities. In tabel 11 hebben we een kostenoverzicht per gemeente weergegeven.

Tabel 11: Regionale en gemeentelijke kosten per gemeente per jaar

Gemeente	Aantal inwoners (1-1-2023)	%	Vaste bijdrage regionale kosten (50% /13 gemeenten)	Resterende bijdrage op basis van inwonertal (Euro per jaar)	Totale regionale (in Euro bijdrage per jaar)	Gemeente-lijke kosten (Euro / jaar)	Totale kosten (regionaal + gemeentelijk) per jaar
Terneuzen	54.990	14,1	11.538,50	21.150	32.688,5	50.000	82.688,5
Middelburg	49.919	12,8	11.538,50	19.200	30.738,5	50.000	80.738,5
Vlissingen	45.182	11,6	11.538,50	17.400	28.938,5	50.000	78.938.5
Goes	39.432	10,1	11.538,50	15.150	26.688,5	45.000	71.6885
Schouwen-Duiveland	34.521	8,8	11.538,50	13.200	24.738,5	45.000	69.738,5
Hulst	27.586	7,1	11.538,50	10.650	22.188,5	40.000	62.188,5
Tholen	26.793	6,9	11.538,50	10.350	21.888,5	40.000	61.888,5
Sluis	23.244	5,9	11.538,50	8.850	20.388,5	35.000	55.388,5
Borsele	23.164	5,9	11.538,50	8.850	20.388,5	35.000	55.388,5
Reimerswaal	23.265	5,9	11.538,50	8.850	20.388,5	35.000	55.388,5
Veere	22.071	5,6	11.538,50	8.400	19.938,5	35.000	54.938,5
Kapelle	13.029	3,3	11.538,50	4.950	16.488,5	25.000	41.488,5
Noord-Beveland	7.881	2,0	11.538,50	3.000	14.538,5	25.000	39.538,5
Totaal	**391.077**	**100**	**150.000,50**	**150.000**	**300.000**	**545.000**	**845.000**

12.3. Benodigd FTE voor uitvoering beleid circulaire economie (structurele kosten)

In tabel 12 is te zien hoeveel Fte nodig zijn om het beleid circulaire economie in 2025 en 2026 uit te kunnen voeren. In 2026 wordt bekeken hoeveel Fte er eventueel bij moet komen voor de jaren 2027 en 2028. Een Fte kan natuurlijk verdeeld worden over meerdere mensen die aan verschillende hoofdthema's van het beleid werken. Sommige gemeenten hebben al uren/fte toegekend aan circulaire economie, deze gemeenten kunnen de huidige toegekende uren/fte aftrekken van onderstaande getallen. In onderstaand overzicht is een groeiaanpak verwerkt, dat betekent dat de gemeenten de Fte gefaseerd kunnen toekennen. De uren die voor de kernteamleden nodig zijn om in 2024 te werken aan het vaststellen van beleidsplan en het uitvoeringsprogramma zijn niet inbegrepen.

Tabel 12. Inschatting van het aantal Fte per jaar per gemeente over de jaren 2025 - 2028

Gemeente	Fte			
	2025	2026	2027	2028
Terneuzen	1,2 -1,6	1,5 -2,0	1,5 -2,0	1,5 -2,0
Middelburg	1,2 –1,6	1,5 -2,0	1,5 -2,0	1,5 -2,0
Vlissingen	1,2 -1,6	1,5 -2,0	1,5 -2,0	1,5 -2,0
Goes	1,0 -1,3	1,2 -1,6	1,2 -1,6	1,2 -1,6
Schouwen-Duiveland	1,0 -1,3	1,2 -1,6	1,2 -1,6	1,2 -1,6
Hulst	0,8 -1,2	1,0 -1,3	1,0 – 1,3	1,0 -1,3
Tholen	0,8 -1,2	1,0 -1,3	1,0 -1,3	1,0 -1,3
Sluis	0,8 -1,2	1,0 -1,3	1,0 -1,3	1,0 – 1,3
Borsele	0,6 -1,0	0,8 -1,2	0,8 -1,2	0,8 -1,2
Reimerswaal	0,6 -1,0	0,8 -1,2	0,8 -1,2	0,8 -1,2

Veere	0,6 -1,0	0,8 -1,2	0,8 -1,2	0,8 -1,2
Kapelle	0,4 -0,7	0,6 -1,0	0,6 -1,0	0,6 -1,0
Noord-Beveland	0,4 -0.7	0,6 -1,0	0,6 -1,0	0,6 -1,0
Totaal	**10,6**	**13,5**	**13,5**	**13,5**

Lijst van afkortingen

BREEAM	Building Research Establishment's Environmental Assessment Method
CBS	Centraal Bureau voor Statestiek
CE	Circulaire economie
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
Fte	Fulltime-equivalent
GPR	Gemeentelijke Praktijk Richtlijn
KASZ	Klimaat Adaptatie Strategie Zeeland
K&I	Kennis & Innovatie
MPG	Milieuprestatie gebouwen
MVOI	Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen
NPCE	Nationaal Programma Circulaire Economie
OZO-KEM	Overleg Zeeuwse Overheden – Klimaat, Milieu en Energie
OLAZ	Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland
RES	Regionale Energiestrategie
R-Ladder	Circulaire verwerkingsladder
SDG's	Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
UPV	Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid
ZRD	Zeeuwse Reinigingsdienst

Bijlage 1: Globaal uitvoeringsprogramma 2025-2028

Thema	Subthema	Doelgroep	Doelstelling	Activiteiten	Kosten Zeeuwse samenwerking per jaar in Euro				Gemiddelde gemeentelijke kosten / jaar in Euro
					2025	2026	2027	2028	
Algemeen		Eigen organisatie	Alle Zeeuwse gemeenten hebben het beleid circulaire economie in 2025 vastgesteld en stellen ieder jaar een concreet uitvoeringsprogramma op	Regiocoördinator circulair: Opstellen jaarlijks uitvoeringsprogramma, coördinatie en monitoring	90.000,00	90.000,00	90.000,00	90.000,00	0,00
Algemeen		Eigen organisatie	Eind 2028 zijn alle noodzakelijke medewerkers voldoende circulair opgeleid om circulaire economie in in hun werkveld te kunnen toepassen	Kennisontwikkeling medewerkers op het gebied van circulaire economie	60.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	0,00
Algemeen		Eigen organisatie	In 2028 hebben alle (college) bestuurders algemene kennis van circulariteit en bouw en gebouwde omgeving, door bijvoorbeeld circulaire bijeenkomsten en werkbezoeken met alle wethouders bij te wonen	Kennissessies over circulaire economie voor bestuurders	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	0,00
Algemeen		Eigen organisatie	Alle Zeeuwse gemeenten hebben in 2028 geactualiseerd beleid op het gebied van circulaire economie	Evaluatie en opstellen vervolgbeleid				25.000,00	
Subtotaal					**155.000,00**	**125.000,00**	**125.000,00**	**150.000,00**	**0,00**
Bouw & gebouwde omgeving	Nieuwbouw	Eigen organisatie	Vanaf 2028 bevatten, waar mogelijk, alle nieuwbouwprojecten bij uitgifte van eigen grond (gemeente) circulaire prestatie-richtlijnen/ambities zoals percentages secundair materiaal, biobased materialen, losmaakbaarheidsindex en een materialen paspoort	Opstellen circulaire prestatie richtlijnen en ambities bij nieuwbouw (aanvulling op opleiding ambtenaren) - Op regionaal niveau aanschaffen van instrument (bijv. GPR of BREAM)	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00
Bouw & gebouwde omgeving	Nieuwbouw	Bedrijven / Externe organisaties	In 2025 bestaat er een (lokaal) koplopernetwerk van projectontwikkelaars, bouwpartijen, ingenieursbureaus, kennisinstellingen, ngo's en andere sympathisanten die actief de circulaire economie stimuleren	Deelname aan kennisnetwerk circulair bouwen	0,00	0,00	0,00	0,00	1.500,00
Bouw & gebouwde omgeving	Nieuwbouw	Bedrijven / Externe organisaties	Vanaf 2025 wordt circulair bouwen meegenomen in actualisatie van de prestatieafspraken met woningbouwcorporaties	Circulariteit meenemen in actualisatie van de prestatieafspraken woningbouwcorporaties	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bouw & gebouwde omgeving	Nieuwbouw	Bedrijven / externe organisaties / inwoners	In 2026 is er een servicepunt over duurzaam bouwen waar inwoners en bedrijven informatie kunnen inwinnen over bedrijven en projecten met betrekking tot circulair bouwen, slopen/oogsten, (biobased) renoveren en isoleren en natuurinclusief bouwen	Realiseren van service punt duurzaam bouwen binnen www.duurzaambouwloket.nl	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00
Bouw & gebouwde omgeving	Bestaande bouw	Eigen organisatie	Alle gebouwenbeheerders van de gemeenten zijn eind 2026 opgeleid om alle renovatie- en sloopprojecten in opdracht van de gemeenten circulair uit te voeren	Opleiding gebouwbeheerders en inkoop (kosten onder algemene opleiding)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bouw & gebouwde omgeving	Bestaande bouw	Eigen organisatie	Om de panden zo goed mogelijk te kunnen onderhouden en te behouden wordt in 2026 de staat van al het gemeentelijk vastgoed geïnventariseerd	Inventarisatie gemeentelijk vastgoed en opstellen Duurzaam Meerjaren OnderhoudsPlan (DMJOP) / materialen paspoort	0,00	0,00	0,00	0,00	2.500,00

Bouw & gebouwde omgeving	Bestaande bouw	Bedrijven / externe organisaties / inwoners	Vanaf 2025 onderzoeken we de mogelijkheden of in gemeentelijke regelingen (isolatiesubsidie / subsidie Doe-Het-Zelvers) een extra stimulans voor de toepassing van circulair materiaal kunnen opnemen.	Onderzoek naar mogelijkheden om een extra stimulans voor circulair materiaal in gemeentelijke regelingen op te nemen.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bouw & gebouwde omgeving	Bestaande bouw	Bedrijven / Externe organisaties/ Inwoners	We stimuleren in 2027 een circulaire bouwhub in de regio waar waardevolle materialen van bouwbedrijven uit de regio heen gebracht kunnen worden en opnieuw worden verkocht/gedeeld	Faciliteren regionale of lokale circulaire hub door vergunningverlening, verbinden van partijen en onderzoek	0,00	0,00	10.000,00	0,00	0,00
Bouw & gebouwde omgeving	Grond uitgifte	Eigen organisatie	Vanaf 2026 worden voor zover mogelijk bij gronduitgifte door de gemeente circulaire criteria opgenomen in de voorwaarden voor toekomstige plannen of projecten	Opstellen circulaire prestatie doelstellingen / ambities bij gronduitgifte (Opstellen kader)	0,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds ontwikkeling	Eigen organisatie	Vanaf 2025 wordt er gewerkt aan een gemeentelijk netwerk van ambtenaren voor kennisuitwisseling van praktijkvoorbeelden en het bevorderen van integraliteit van projecten	Organisatie van events, samen werken aan projecten etc.	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds ontwikkeling	Eigen organisatie	Vanaf 2026 maken circulaire economie doelstellingen voor zover mogelijk deel uit van alle nieuwe gebiedsontwikkelingsprojecten en waar mogelijk bij bestaande/lopende projecten	Circulaire prestatie doelstellingen / ambities bij gebiedsontwikkelingen. Op regionaal niveau aanschaffen van instrument (bijv. GPR of BREAM, Convenant toekomstbestendig bouwen)	10.000,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds ontwikkeling	Eigen organisatie	In 2026 hebben we met het regionale waterschap, gemeenten en de provincie afgesproken dat we bij toekomstige nieuwbouwwijken focussen op het zoveel mogelijk hergebruiken en opslaan van water in de wijk tot een maximum van 100 liter water per persoon per dag	Afspraken met waterschap / provincie en gemeenten over hergebruik water	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds ontwikkeling	Inwoners	De gemeenten bekijken structureel vanaf 2025 of inwoners collectieven die zelf circulaire initiatieven willen bouwen, ondersteund kunnen worden. Kennisuitwisseling wordt bevorderd tussen initiatieven, er wordt gezocht naar geschikte locaties en waar mogelijk grond beschikbaar gesteld	Kennisuitwisseling wordt bevorderd tussen initiatieven, er wordt gezocht naar geschikte locaties en waar mogelijk grond beschikbaar gesteld	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bouw & gebouwde omgeving	Gebieds ontwikkeling	Inwoners	Vanaf 2028 wordt bij inrichting van nieuwe woonwijken (50+ woningen) en bedrijventerreinen onderzocht of er ruimte beschikbaar kan worden gesteld voor het delen/ repareren van materialen, goederen en mobiliteit in de wijk. In 2025 wordt bekeken waar en hoe dit toegepast kan worden	In 2025 wordt bekeken waar en hoe dit toegepast kan worden. Onderzoek naar ruimte voor delen/ repareren bij woonwijken > 50w woningen en bedrijventerreinen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Subtotaal					**20.000,00**	**20.000,00**	**20.000,00**	**10.000,00**	**12.000,00**
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Infrastructuur	Eigen organisatie	Vanaf 2028 wordt bij alle infrastructuurprojecten in opdracht van de gemeenten circulariteit meegenomen in alle fases van een project (fases; initiatief / definitie / ontwerp / voorbereiding (bestek) / aanbesteding / uitvoering / nazorg)	Circulariteit meenemen in infrastructuur projecten - aanvulling op opleiding van ambtenaren – opstellen van criteria	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Infrastructuur	Eigen organisatie	Eind 2025 zijn door de Zeeuwse gemeenten gezamenlijk criteria ontwikkeld hoe circulariteit wordt meegenomen in alle fases van infrastructuurprojecten die in opdracht van de gemeente worden uitgevoerd	Opstellen afwegingskader circulariteit en opleiden van projectleiders infra en openbare ruimte. Gemeenten werken allemaal via dezelfde afwegingskader en gemeenten kunnen zelf per project de weging van criteria bepalen	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Infrastructuur	Eigen organisatie	Vanaf 2025 wordt er gewerkt aan een gemeentelijk netwerk van ambtenaren voor kennisuitwisseling van praktijkvoorbeelden en het bevorderen van integraliteit van infrastructuurprojecten	Netwerk voor gemeenteambtenaren	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Infrastructuur	Eigen organisatie	In 2028 is er een actueel inzicht over de staat van de infrastructuur van de Zeeuwse gemeenten en is duidelijk hoe circulariteit toegepast kan worden	Inventarisatie staat van infrastructuur	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00

Infrastructuur & Openbare Ruimte	Openbare ruimte	Bedrijven / Externe organisaties	In 2025 bestaat er een (lokaal) koplopernetwerk van projectontwikkelaars, bouwpartijen, ingenieursbureaus en andere sympathisanten die actief de circulaire economie stimuleren	Lokaal koplopersnetwerk van projectontwikkelaars, bouwbedrijven, etc. en events. Jaarlijks wordt gewerkt aan het uitbreiden van het netwerk door events, samen te werken aan projecten en kennis te delen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Openbare ruimte	Eigen organisatie	In 2026 onderzoeken de gemeenten de mogelijkheid voor een bomenhub	Onderzoek mogelijkheden bomenhub	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Openbare ruimte	Eigen organisatie	Vanaf 2026 nemen gemeenten bij de inrichting van de openbare ruimte circulariteit mee	Opstellen criteria voor circulaire inrichting openbare ruimte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Infrastructuur & Openbare Ruimte	Openbare ruimte	Bedrijven / Externe organisaties	We hebben in 2027 in de regio een circulaire infra hub waar waardevolle materialen vanuit de openbare ruimte uit de regio heen gebracht kunnen worden en opnieuw worden verkocht/gedeeld	Regionale en lokale infra hub. De Zeeuwse gemeenten dragen hieraan bij door bijvoorbeeld vergunningverlening, het verbinden van partijen en promoten van de hub	0,00	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00
Subtotaal					**20.000,00**	**25.000,00**	**25.000,00**	**10.000,00**	**7.000,00**
Afval & grondstoffen	Afval	Eigen organisatie	In 2025 is voor alle gemeenten bekend welke afvalstromen er zijn vanuit gemeentelijke kantoren en op basis hiervan wordt onderzocht hoe het ontstaan van afval verder kan worden voorkomen, hoogwaardiger kan worden verwerkt en is er een smart reductiedoelstelling geformuleerd	Monitoren van afvalstromen van eigen gemeentelijke bedrijfsvoering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Afval & Grondstoffen	Afval	Eigen organisatie	In 2027 is voor alle gemeenten bekend welke afvalstromen er zijn vanuit gemeentelijke bouw en infrastructuur projecten en op basis hiervan wordt onderzocht hoe het ontstaan van afval verder kan worden voorkomen, hoogwaardiger kan worden verwerkt en is er een SMART reductie doelstelling aangekoppeld	Inventarisatie afvalstromen gemeentelijke bouw en infrastructuur projecten in 2026	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00
Afval & Grondstoffen	Afval	Bedrijven/ externe organisaties/ inwoners	In 2027 hebben de Zeeuwse gemeenten alle publieke en maatschappelijke organisaties in de provincie de mogelijkheid geboden om mee te doen aan programma's (zoals bijvoorbeeld op inkoop, afval scheiden, bewustwording campagnes of meedoen aan verspillingvrije week) om hun (rest) afval te voorkomen/reduceren	Inventariseren relevante programma's en evenementen op het gebied circulariteit en stimuleren deelname	0,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	0,00
Afval & Grondstoffen	Afval	Inwoners	De Zeeuwse gemeenten omarmen de VANG-huishoudelijke doelstellingen van het ministerie van I&M en spannen zich in om deze te behalen via gemeentelijk beleid en (toegangs)beleid op de milieustraten. Er wordt steeds geconformeerd aan de jaartallen en gerichte doelen zoals opgenomen in (herijkingen) van het VANG-programma	Opstellen van gemeentelijk beleid met betrekking tot de VANG-huishoudelijke doelstellingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Afval & Grondstoffen	Afval	Inwoners	De Zeeuwse gemeenten borduren voort op het principe- besluit van het O.L.A.Z. "regionale spreiding milieustraten Zeeland' met als doel het realiseren van (3) circulaire ambachtscentra in Zeeland. In 2025 wordt via de GR O.L.A.Z. een besluit genomen over de aanpak hiertoe	Realiseren van circulaire ambachtscentra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Afval & Grondstoffen	Afval	Inwoners	Vanaf 2025 promoten de Zeeuwse gemeenten minimaal 2 initiatieven voor inwoners op het gebied van afvalpreventie hergebruik en demontage per jaar (door bv subsidies, locatie toewijzing, etc).	Ondersteunen van 2 initiatieven per gemeente van inwoners op afvalpreventie, etc.	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00

Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Eigen organisatie	In 2026 is voor alle gemeenten bekend welke groene reststromen er zijn in de openbare ruimte (bermgras, bomen) en op basis hiervan wordt onderzocht hoe deze verwerkt kunnen worden volgens de ladder van Moerman en is er een SMART doelstelling aan gekoppeld	Inventarisatie groene reststromen per gemeente	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Bedrijven/ externe organisaties	Vanaf 2026 zijn de bestaande duurzaamheidsloketten uitgerust voor vragen over circulair ondernemen. Waar mogelijk versterken gemeenten elkaar voor het openen van een gezamenlijk duurzaam ondernemersloket. Alle ondernemers die een vergunning of subsidie aanvragen worden gewezen op de circulaire mogelijkheden	Circulair ondernemen in duurzaamheidsloketten	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00
Afval & grondstoffen	Grondstoffen	Bedrijven / externe organisatie	De gemeenten zetten uiterlijk in 2026 in op een collectieve aanpak om bedrijventerreinen te ondersteunen op het gebied van circulaire economie	Deelname aan (collectieve) bedrijvenaanpak	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Bedrijven/ externe organisaties	We stimuleren in 2027 in de regio een circulaire bouwhub waar waardevolle materialen van bouwbedrijven uit de regio heen gebracht kunnen worden en opnieuw worden verkocht/gedeeld	Stimuleren van een Circulaire bouwhub. De Zeeuwse gemeenten dragen bij door bijvoorbeeld vergunningverlening, het verbinden van partijen en promoten van de hub	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Bedrijven/ externe organisaties	In 2027 zijn 100 bedrijven Zeeuws breed geïnformeerd over het opnieuw inzetten van grondstoffen en of het hoogwaardiger verwerken van afvalstromen	Informeren van 100 bedrijven Zeeuws breed over het opnieuw inzetten van grondstoffen en hoogwaardiger verwerken van afvalstromen	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Eigen organisatie	In 2025 formuleren de Zeeuwse gemeenten binnen het O.L.A.Z. een duurzaamheidsbeleid op het gebied van de inzet van duurzaam materiaal en materieel voor het O.L.A.Z. en de uitvoeringsorganisatie ZRD	Formuleren duurzaamheidsbeleid in OLAZ en ZRD	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Afval & Grondstoffen	Grondstoffen	Inwoners	In 2026 bestaat er een netwerk van deel-, reparatie- en hergebruik faciliteiten voor inwoners en de gemeenten promoot deze faciliteiten ook via bijeenkomsten, websites en andere communicatiekanalen (elke gemeente heeft in 2025 ten minste 1 repaircafe en 1 kringloopwinkel)	Netwerk voor deelreparatie voor inwoners	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	0,00
Subtotaal					**55.000,00**	**80.000,00**	**80.000,00**	**80.000,00**	**11.000,00**
Inkoop & Consumptie	Inkoop	Eigen organisatie	In 2025 werken alle Zeeuwse gemeenten volgens het Manifest MVOI en zijn actief aan de slag met het opstellen van een MVOI actieplan en circulair inkoopbeleidsplan, bij voorkeur gekoppeld aan de Sustainable Development Goals	Werken volgens het Manifest Duurzaam Inkopen en opstellen inkoopactieplan	0,00	0,00	0,00	0,00	
Inkoop & Consumptie	Inkoop	Eigen organisatie	Vanaf 2025 heeft iedere gemeente minimaal 2 inkoopprojecten per jaar waarin circulaire vereisten zijn opgenomen en kiezen de gemeenten leveranciers en opdrachtnemers mede op basis van hun circulaire kennis, ambities en ervaring	Realiseren van 2 inkooptrajecten per jaar per gemeente met circulaire eisen en opnemen in MVO actieplan	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00
Inkoop & Consumptie	Inkoop	Eigen organisatie	Vanaf 2028 is de circulaire economie onderdeel van alle inkooptrajecten en wordt bijgehouden wat het effect is op bijvoorbeeld grondstofverbruik, het milieu, biodiversiteit en/of sociaal aspecten	Inkoop instrument bijvoorbeeld CO_2 inkooptool	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00
Inkoop & Consumptie	Inkoop	Bedrijven/ externe organisaties	In 2028 hebben we 100 regionale bedrijven Zeeuws breed geholpen met het invoeren van circulair inkopen en het maken van circulaire stappen in hun kern processen door middel van trainingen	Trainen van 100 bedrijven Zeeuws breed op circulair inkopen	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	0,00

Inkoop & Consumptie	Consumptie	Eigen organisatie	In 2026 hebben alle Zeeuwse gemeenten inzicht in hun eigen milieubelasting van hun eigen organisatie en passen actief een instrument toe om dit inzichtelijk te maken met als doel het eigen grondstoffengebruik te reduceren	Toepassen instrument voor inzicht in milieubelasting bijvoorbeeld milieubarometer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inkoop & Consumptie	Consumptie	Bedrijven/ externe organisaties.	Vanaf 2026 geven de Zeeuwse gemeenten minimaal 100 bedrijven Zeeuws breed de mogelijkheid om d.m.v. trainingen en coaching gesprekken inzicht te krijgen in de toekomstbestendigheid van het bedrijf, denk daarbij aan bijvoorbeeld strengere regelgeving, leveringszekerheid van goederen/grondstoffen	Ondersteunen 100 bedrijven Zeeuws breed met betrekking tot toekomstbestendigheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inkoop & Consumptie	Consumptie	Bedrijven/ externe organisaties	Vanaf 2025 promoten de gemeenten actief instrumenten (b.v. milieubarometer) die milieu impact en grondstofgebruik monitoren voor bedrijven	Aanschaf en promoten van instrument o.a. milieubarometer	0,00	0,00	0,00	0,00	4.000,00
Inkoop & Consumptie	Consumptie	Inwoners	Vanaf 2025 hebben de Zeeuwse gemeenten 2-4 keer per jaar een gezamenlijke educatieve campagne dat slimmer consumeren stimuleert en de bijbehorende mogelijkheden in de provincie laat zien	Organiseren van 2 - 4 keer per jaar een campagne op regionaal niveau	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	2.000,00
Inkoop & Consumptie	Consumptie	Inwoners/ bedrijven/ externe organisaties	Vanaf 2025 faciliteren we per gemeente per jaar minimaal 2 initiatieven die betrekking hebben op thema's zoals verpakkingen, streekproducten, seizoensgebonden producten, minder vlees, 2e hands, repareren, delen, minder verharden, inheems groen, toepassing duurzame/biobased producten bij verbouw en tuininrichting verbouwproducten etc.	Ondersteunen 2 sinitiatieven per gemeente (Faciliteren, kan bestaan uit subsidiëren, ruimte beschikbaar stellen, planologisch ondersteunen, communiceren over etc.)	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00
Subtotaal					**50.000,00**	**50.000,00**	**50.000,00**	**50.000,00**	**20.000,00**
Totaal					**300.000,00**	**300.000,00**	**300.000,00**	**300.000,00**	**50.000,00**

Datum vergadering:	19 december 2024
Agendapunt:	21
Onderwerp:	Vaststellen integrale beleidsplan duurzaamheid
Ingediend door:	VVD, CDA, Sluis Lokaal, Nieuw Gemeentebelang, Forum voor Democratie.

De raad van de gemeente Sluis,
Gelezen het raadsvoorstel met het daarbij behorende besluiten.

Constaterende dat:
- In de uitvoering pijlers van het integrale beleidsplan duurzaamheid een rol is weggelegd voor de monitorklankbordgroep.(voortgekomen uit het burgerberaad)
.

Overwegende dat:

Aangenomen amendement uit raadsvoorstel bestuursopdracht inwonerparticipatie gevolgen heeft voor dit voorliggend raadsbesluit en met name de rol van de monitorklankbordgroep.

Besluit:

Om bij de uitvoering van de beleidspijlers van het integrale beleidsplan duurzaamheid waar de rol van de monitorklankbordgroep vernoemd wordt te schrappen.

Ondertekening namens indiener(s):

Dit amendement is aangenomen/verworpen/ingetrokken
met ….. stemmen voor en ….. stemmen tegen.

De raad van de gemeente Sluis

De griffier, **De voorzitter,**

mr. P.T.G. Claeijs **mr. M.M.D. Vermue**

Raad

Dossiernummer	7741
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	22
Titel	Voorstel tot vaststellen van de Bestuursopdracht Inwonerparticipatie

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Toelichting

Het Raadsvoorstel Inwonerparticipatie behandeld twee elementen: de bestuursopdracht c.q. het procesvoorstel Inwonerparticipatie enerzijds en de evaluatie van het Burgerberaad Duurzaamheid anderzijds.

De Bestuursopdracht Inwonerparticipatie is toekomstgericht. Vanaf 1 januari 2025 zijn gemeenten namelijk verplicht een Participatieverordening in te voeren, met een overgangstermijn van 2 jaar.
Het voorstel is om de huidige beleidskaders inzake inwonerparticipatie te actualiseren en een Participatieverordening op te stellen. Hiervoor hebben we een (globaal) plan van aanpak opgesteld.

Daarnaast heeft er in opdracht van de gemeenteraad een procesmatige evaluatie plaatsgevonden van het Burgerberaad Duurzaamheid. We stellen voor om de aanbevelingen te verwerken in de toekomstige kaders. Tot slot adviseren we om de rol- en taakbeschrijving van de monitorklankbordgroep vast te leggen, zoals opgenomen in bijgevoegde (concept)brief.

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot vaststellen van de Bestuursopdracht Inwonerparticipatie
Portefeuillehouder	Wethouder P.E.M. van de Vijver-van Deursen

Samenvatting

In voorliggend Raadsvoorstel worden twee elementen behandeld, te weten: de bestuursopdracht c.q. het procesvoorstel Inwonerparticipatie enerzijds en de evaluatie van het Burgerberaad Duurzaamheid anderzijds.

De Bestuursopdracht Inwonerparticipatie is toekomstgericht. Vanaf 1 januari 2025 zijn gemeenten namelijk verplicht een Participatieverordening in te voeren, met een overgangstermijn van 2 jaar.
U wordt voorgesteld om de huidige beleidskaders inzake inwonerparticipatie te actualiseren en een Participatieverordening op te stellen. Om hiertoe te komen, vragen we uw raad om in te stemmen met het plan van aanpak.

Daarnaast heeft er in opdracht van uw raad een procesmatige evaluatie plaatsgevonden van het Burgerberaad Duurzaamheid. Het betreft dus een evaluatie van een specifiek participatie-instrument. We vragen uw raad om kennis te nemen van het evaluatierapport en in te stemmen om de aanbevelingen te verwerken in de toekomstige kaders. Tot slot stellen we uw raad voor om de rol- en taakbeschrijving van de monitorklankbordgroep vast te leggen, zoals opgenomen in bijgevoegde (concept)brief.

Aan de raad,

Aanleiding Bestuursopdracht Inwonerparticipatie
In juni 2024 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de Wet versterking participatie op decentraal niveau. Het doel van de wet is om elke gemeente heldere kaders en spelregels op te laten stellen, passend bij de lokale omstandigheden. Meer concreet zijn gemeenten verplicht om per 1 januari 2025, met een overgangstermijn van 2 jaar:

1. Een Participatieverordening op te stellen, die de Inspraakverordening vervangt; en
2. Het Uitdaagrecht te verankeren.

Inwonerparticipatie[1] is een essentieel onderdeel van onze democratie. De hoofddoelstelling is het uitbouwen van een goede samenwerkingsrelatie tussen gemeentebestuur, gemeentelijke organisatie en inwoners van de gemeente Sluis. De nadruk ligt vooral op het creëren van draagvlak, eigenaarschap en kwalitatief goede resultaten. Dit vereist dat de gemeente openstaat voor de omgeving, initiatieven en beïnvloeding vanuit de lokale samenleving.

Maar het vinden van de juiste verhouding tussen de representatieve democratie en participatie is complex. Participatie is in elk geval niet vervangend, maar juist aanvullend. De invulling van het samenspel en de ruimte waarbinnen participatie plaatsvindt, valt onder de bevoegdheid van de gemeenteraad. In kader van de wettelijke verplichting tot het opmaken van een Participatieverordening, is het aangewezen om gelijktijdig de huidige beleidsstukken te actualiseren.

Participatiebeleid
Voor de actualisatie van het beleid focussen we ons op de Nota Burgerparticipatie (2019) en de Beleidsnotitie Uitdaagrecht (2021), waarin uitgangspunten en voorwaarden zijn opgenomen. De huidige beleidskaders vormen belangrijke bouwstenen voor het toekomstig beleid, maar moeten op een aantal punten gewijzigd (kunnen) worden op basis van ervaring en/of maatschappelijke ontwikkelingen.

[1] Om begripsverwarring te voorkomen, hanteren we “inwonerparticipatie” als overkoepelende term voor burger- en overheidsparticipatie. Het participatie-initiatief komt respectievelijk vanuit de overheid ofwel de burger(s).

Gemeente Sluis
Momenteel zijn er 4 vormen van inwonerparticipatie van kracht in de gemeente Sluis: burgerinitiatieven, meedenken, meedoen en het Uitdaagrecht.
Meedenken en meedoen zijn vormen van *burgerparticipatie*. Bij meedenken betrekt de gemeente inwoners of partijen bij het ontwikkelen van beleid of plannen. Bij meedoen vraagt de gemeente aan inwoners om specifieke taken uit te voeren. Conform de Nota Burgerparticipatie, passen we meedoen niet actief toe voor het structurele beheer of onderhoud van de buitenruimte.
Voor wat betreft *overheidsparticipatie* gelden er ook 2 vormen, namelijk burgerinitiatieven en het Uitdaagrecht.
Een burgerinitiatief wordt opgestart ten behoeve van anderen of de samenleving. De initiatiefnemer is en blijft eigenaar, waarbij de gemeente faciliterend of ondersteunend kan optreden.
Het Uitdaagrecht lijkt op het burgerinitiatief, met het verschil dat het Uitdaagrecht zich alleen richt op de gemeentelijke taken die zijn opgenomen in de gemeentebegroting. Inwoners kunnen de gemeente “uitdagen” als zij denken het beter, goedkoper of efficiënter te kunnen doen.
Voor zowel burgerinitiatieven als uitdagingen geldt (o.a.) dat ze niet in strijd mogen zijn met de wet of het op dat moment geldend beleid. Daarnaast heeft uw raad bepaald dat het Uitdaagrecht niet van toepassing is op een aantal specifieke taken, zoals (o.a.) subsidies, toezicht en veiligheid.

Participatieverordening
De Participatieverordening vloeit voort uit en vormt de juridische basis voor het Participatiebeleid en evt. uitvoerende kaders.
Omdat de Participatieverordening van toepassing is op inwonerbetrokkenheid bij zowel de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid, houdt het in elk geval een verbreding in van de huidige Inspraakverordening (2008). De Inspraakverordening omvat namelijk enkel inspraak bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid. De inspraakprocedure maakt deel uit van de nieuwe Participatieverordening.

Plan van aanpak
We vragen uw raad om een globaal plan van aanpak vast te stellen. Onderstaande punten zijn gebaseerd op de bestaande ambities en beleid, maar spelen ook in op bredere maatschappelijke ontwikkelingen.

1. We starten met de evaluatie van het huidige beleid en stellen vervolgens geactualiseerde kaders en een Participatieverordening op. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten, voor wat betreft:
   1.1. Burgerparticipatie
   - De gemeente maakt bij de voorbereiding van ieder (beleids-)stuk of besluit een doordachte keuze om wel of geen participatie toe te passen. Niet elke (beleids-)ontwikkeling of projectfase leent zich voor participatie.
   - De gemeente hecht belang aan representativiteit, zonder zich er blind op te staren. Participatieprocessen vormen niet dé oplossing voor algemene representativiteit. Het is wel aanvullend: door inwoners te laten participeren, doen er letterlijk meer perspectieven mee.
   - Bij participatieprocessen is gestructureerd maatwerk het uitgangspunt.

   1.2. *Overheidsparticipatie*
   - De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de gemeentelijke taken zijn primair voorbehouden aan het gemeentebestuur. Hierbij kennen we een grote rol toe aan de Sluisse samenleving bij het ontwikkelen van initiatieven voor algemene voorzieningen. Inwoners kennen hun buurt en hun gemeente, weten wat er leeft en spelen daar op in.
2. Om uitvoering te geven aan zowel het addendum bij het coalitieakkoord (2024-2026) als de Nota Burgerparticipatie, evalueren en heroverwegen we de *institutionele vormen van burgerparticipatie* en stemmen ze af op het nieuwe Participatiebeleid.
   Het betreffen de Raad voor Maatschappelijke en Demografische Ontwikkeling (RMDO); Adviesraad Sociale Zaken en de stads- en dorpsraden[2]. Enkele aandachtspunten zijn verantwoordelijkheid, vertegenwoordiging en zeggenschap. Hiervoor treden we in de loop van 2025 in gesprek met en betrekken de leden van voorgenoemde organen.

[2] Voor de RMDO en Adviesraad Sociale Zaken zijn gemeentelijke Verordeningen van kracht (2008 en 2015); en met de stads- en dorpsraden in de gemeente Sluis is een Convenant (2017) afgesloten.

3. We onderzoeken de mogelijkheden òf en in welke gevallen het een meerwaarde kan bieden om de *inspraakprocedure* aan te passen op dan wel te vervangen door een participatietraject.
4. We verwerken de aanbevelingen uit het *evaluatierapport proces Burgerberaad Duurzaamheid* in de toekomstige kaders voor inwonerparticipatie.

Planning
Met instemming van uw raad starten we in januari 2025 met de voorbereidende gesprekken voor de actualisatie van het Participatiebeleid en de uitwerking van de Participatieverordening. Het college van Burgemeester en Wethouders werkt vervolgens, in lijn met het hernieuwd beleid, de uitvoerende kaders uit.

Wat	Wanneer
Start	Januari 2025
Gesprek met de samenleving, digitaal en fysiek	Q3-Q4 2025
Beeldvormend Toelichting huidige kaders, toekomstige ontwikkelingen en keuzes. Inventarisatie van het beeld en de gezamenlijke waarden m.b.t. inwonerparticipatie.	November 2025
Oordeelsvormend *Wat voor een gemeente willen we zijn?* Een richtinggevend gesprek over de betekenis van participatie voor de lokale democratie en de ambitie van uw raad. Het gesprek kan mede op basis van het rapport “Dealen met dilemma’s” van de Rekenkamercommissie (2021) worden gevoerd.	December 2025
Besluitvormend Participatiebeleid en Participatieverordening	Q1 2026
Evaluatie c.q. herijking institutionele vormen burgerparticipatie Convenant Stads- en Dorpsraden; Verordeningen RMDO; en Adviesraad Sociale Zaken	Vanaf 2026

Financiën
Voor evt. kosten verbonden aan de uitvoering of ondersteuning, maken we gebruik van het beschikbaar budget Burgerparticipatie.

Evaluatie Burgerberaad Duurzaamheid
In opdracht van uw raad, heeft in Q3-Q4 een procesmatige evaluatie plaatsgevonden van het Burgerberaad Duurzaamheid. Een burgerberaad is een instrument of specifieke participatievorm, waarbij een groep inwoners, al dan niet op basis van loting, samen voorstellen en mogelijke oplossingen bedenkt rondom een specifiek vraagstuk. Een onderscheidend en belangrijk kenmerk van het burgerberaad is het organiseren van een zgn. horizontale dialoog. De toepassing van een participatie-instrument is maatwerk en kan dus per traject verschillen. Dit geldt ook voor het burgerberaad.
Uit de evaluatie volgen een aantal conclusies en aanbevelingen (zie *bijlage 1*). Zoals opgenomen in het plan van aanpak, adviseren we u om de aanbevelingen uit het rapport te verwerken in de toekomstige kaders voor inwonerparticipatie.

Monitorklankbordgroep
Conform het concept van G1000.nu, heeft een aantal deelnemers van het Burgerberaad Duurzaamheid zich gecommitteerd om de implementatie van het Burgerakkoord, bestaande uit 47 beslispunten, op te volgen. We stellen vast dat de taakomschrijving van G1000 (“monitoren en klankborden”) te algemeen is en daardoor op verschillende niveaus tot onduidelijkheid en valse verwachtingen leidt. Op basis hiervan, schetsen we twee mogelijkheden om gevolg te geven aan het Burgerakkoord:

a. De samenwerking met de monitorklankbordgroep wordt voortgezet, waarbij hun rol- en taakomschrijving alsook de werkafspraken worden geconcretiseerd.

b. Er wordt geen verdere opvolging gegeven aan (de samenwerking met) de monitorklankbordgroep. Het college committeert zich om de beslispunten uit het Burgerakkoord eigenstandig te onderzoeken in functie van (nieuw) beleid.

We stellen u voor om het Burgerberaad Duurzaamheid gezamenlijk af te ronden (optie a). Dat wil zeggen: het college onderzoekt in samenspraak met de monitorklankbordgroep of de beslispunten (geheel of gedeeltelijk) kunnen worden geïmplementeerd in gemeentelijk beleid. De besluitvorming op (beleids-)voorstellen is en blijft voorbehouden aan het gemeentebestuur.
De rol en taken van de monitorklankbordgroep zijn gebonden aan het Burgerakkoord. De samenwerking met de gemeente is in die zin ook eindig: namelijk volbracht bij de verwerking van alle beslispunten. Indien een beslispunt niet kan worden overgenomen, wordt dit bestuurlijk onderbouwd.
We achten nadere afspraken en een concrete rol- en taakomschrijving noodzakelijk, zoals weergegeven in (concept) *bijlage 2*. Hierbij is rekening gehouden met de relevante uitkomsten uit de evaluatie en het standpunt van de monitorklankbordgroep (*bijlage 3*).

Voorgesteld besluit

1. Besluiten om de Bestuursopdracht Inwonerparticipatie en het daarin opgenomen plan van aanpak vast te stellen;
2. Kennis te nemen van het evaluatierapport proces Burgerberaad Duurzaamheid en instemmen om de aanbevelingen uit het rapport, waar mogelijk en wenselijk, te verwerken in toekomstige kaders;
3. In te stemmen met de Rol- en taakbeschrijving van de Monitorklankbordgroep, die gelinkt is aan de 47 punten uit het Burgerakkoord (optie a); en de Monitorklankbordgroep hierover per brief informeren.

Oostburg,

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. Evaluatierapport proces Burgerberaad Duurzaamheid
b. Brief t.a.v. Monitorklankbordgroep
c. Visiedocument Monitorklankbordgroep

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 12 november 2024

BESLUIT:

1. Besluiten om de Bestuursopdracht Inwonerparticipatie en het daarin opgenomen plan van aanpak vast te stellen;
2. Kennis te nemen van het evaluatierapport proces Burgerberaad Duurzaamheid en instemmen om de aanbevelingen uit het rapport, waar mogelijk en wenselijk, te verwerken in toekomstige kaders;
3. In te stemmen met de Rol- en taakbeschrijving van de Monitorklankbordgroep, die gelinkt is aan de 47 punten uit het Burgerakkoord (optie a); en de Monitorklankbordgroep hierover per brief informeren.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

WITTE SUIJ
PARTICIPATIE & COMMUNICATIE

OKTOBER 2024

Evaluatierapport proces Burgerberaad Duurzaamheid Sluis

Opsteller: Michelle Suij-Witte

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
2. De aanpak van G1000Sluis 5
3. De evaluatie 6
   - Motivatie voor deelname en reden voor afhaken 6
   - Representativiteit van de groep 6
   - Communicatie voor, tijdens en na het proces 6
   - Afstemming tussen instrument, doel en vraagstuk 7
   - Rol- en taakduidelijkheid 8
   - Succesfactoren en leerpunten van het Burgerberaad Duurzaamheid 9
4. Conclusies en aanbevelingen 10
   - Conclusies 10
   - Aanbevelingen 11
5. Bronnen en bijlagen 12
   - Bronnen 12
   - Bijlagen 13

1. Inleiding

Het Burgerberaad Duurzaamheid (2023) van de gemeente Sluis was een initiatief om inwoners en ondernemers van de gemeente actief te betrekken bij de beleidsvorming rondom duurzaamheid. Het burgerberaad werd georganiseerd in het kader van de bestuursopdracht en het daaropvolgende beleidsplan Duurzaamheid. De vraagstelling was: 'Hoe wordt Sluis duurzaam?

Het doel van deze evaluatie is om inzicht te krijgen in de sterke punten, uitdagingen, en leerpunten van het Burgerberaad. Dit document dient als reflectie voor de gemeente Sluis en betrokken partijen en helpt in de toekomst nieuwe participatietrajecten te verbeteren.

Deze evaluatie is gebaseerd op verschillende gesprekken en enquêtes die zijn uitgevoerd onder de betrokkenen. Er zijn gesprekken gevoerd met raadsleden, het college van burgemeester en wethouders, deelnemers van het Burgerberaad, de Monitorklankbordgroep, betrokken ambtenaren en G1000.nu (hierna G1000). Daarnaast zijn er enquêtes uitgezet onder zowel de raadsleden als de deelnemers van het Burgerberaad.

Wat is een Burgerberaad?

Een burgerberaad is een vorm van burgerparticipatie waarbij een groep gelote burgers samenkomt om, op basis van goede dialoog, advies te geven over een (beleids)vraagstuk. Burgerberaden zijn een relatief nieuw fenomeen in Nederland en worden vooral ingezet voor complexe vraagstukken. De opzet van een burgerberaad kan verschillen per vraagstuk: in vorm, duur, organisatie, en de mate van betrokkenheid van verschillende partijen. Elk traject biedt waardevolle lessen die toekomstige processen kunnen verbeteren. Het Burgerberaad Duurzaamheid Sluis was het eerste gemeentelijke Zeeuwse burgerberaad."

2. De aanpak voor G1000Sluis

Het Burgerberaad Duurzaamheid Sluis werd begeleid door het bureau G1000. G1000 hanteert een specifieke vorm voor het organiseren van burgerberaden, waarbij de nadruk ligt op het betrekken van de gemeenschap, eigenaarschap creëren bij de deelnemers, en het opbouwen van vertrouwen tussen burgers en overheid. Dit betekent dat hun aanpak verschilt van traditionele participatietrajecten waarin meestal het advies voor het vraagstuk centraal staat.

In plaats daarvan beschouwt G1000 een burgerberaad als een manier om burgers actief te betrekken bij het bespreken van problemen en het ontwikkelen van oplossingen, zonder dat de politiek hier direct sturend in is. Het proces richt zich op het versterken van onderling begrip en het bouwen van bruggen tussen burgers en overheid, waarbij gezamenlijk eigenaarschap over de uitkomsten het belangrijkste doel is.

Proeverijen

Voorafgaand aan het Burgerberaad in Sluis heeft G1000 hun aanpak gedeeld met de betrokken ambtenaren, raadsleden en stakeholders tijdens speciale sessies, die zij "proeverijen" noemen. Daarnaast heeft de gemeenteraad twee presentaties gehad. Tijdens deze bijeenkomsten en presentaties kregen de ambtenaren en raadsleden de kans om kennis te maken met de manier van werken van G1000 en hun visie op burgerberaden. Deze proeverijen waren bedoeld om iedereen bekend te maken met het proces en om het belang van eigenaarschap en betrokkenheid duidelijk te maken. De vraagstelling was bewust breed geformuleerd: "Hoe wordt Sluis duurzaam?" Dit sloot aan bij de werkwijze van G1000, die streeft naar open dialoog en brede betrokkenheid.

Start Burgerberaad Duurzaamheid Sluis

Het Burgerberaad Duurzaamheid Sluis vond plaats in 2023. Begin april werden er 10.000 inwoners van de gemeente Sluis aangeschreven om zich op te geven voor het beraad. Het doel was om 500 inwoners in te loten voor de Burgertop, maar uiteindelijk reageerden 207 inwoners. Daarnaast meldden 21 inwoners zich aan als "Vrijdenker." Naast de ingelote burgers en de vrijdenkers sloten raadsleden en ambtenaren aan om toe te horen en mee te denken.

De vraagstelling: Hoe wordt Sluis duurzaam?

De centrale vraag "Hoe wordt Sluis duurzaam?" werd bewust breed geformuleerd om een open en inclusieve discussie te faciliteren. Dit sluit aan bij de filosofie van G1000.

G1000's vaste fasen van een Burgerberaad

De aanpak van G1000 bestaat uit een aantal vaste fasen, die ook in het Burgerberaad van Sluis zijn toegepast:

1. De Burgertop: Dit is de eerste bijeenkomst, waarbij een brede groep burgers samenkomt om de agenda van het beraad te bepalen. Het doel van deze fase is om een gemeenschappelijke basis te vinden en samen de belangrijkste onderwerpen te bepalen.De Burgertop van Sluis vond plaats op 15 april, met 175 deelnemers die samen de agenda bepaalden.
2. Het Burgerforum: In deze fase werkt een kleinere groep deelnemers, verdeeld over verschillende werkplaatsen, verder aan de uitwerking van de voorstellen. Inspiratoren en kennisdragers delen hun expertise. Er wordt gediscussieerd over mogelijke oplossingen en deze oplossingen worden vertaald in voorstellen. In totaal waren er bij het Burgerberaad Sluis negen werkplaatsen, waar beslispunten over de verschillende thema's werden uitgewerkt.
3. De Burgerraad: In de slotbijeenkomst worden de uitgewerkte voorstellen aan drie panels gepresenteerd en wordt de grotere groep deelnemers gevraagd te stemmen. De voorstellen die voldoende steun krijgen vormen samen het Burgerakkoord, dat als basis dient voor verdere beleidsvorming. De slotbijeenkomst van Sluis vond op 8 juli plaats en had 76 stemgerechtigde deelnemers die stemden over de voorgestelde beslispunten.
4. Monitorklankbordgroep: Aan het einde van het burgerberaad wordt er een monitorklankbordgroep opgericht, bestaande uit deelnemers van het burgerberaad. Deze groep monitort en dient als klankbord voor de voortgang en de implementatie van de beslispunten uit het burgerakkoord. Tijdens de Burgerraad Sluis werd de monitorklankbordgroep opgericht. In totaal meldden 22 deelnemers zich hiervoor aan.

3. De evaluatie

Tijdens de evaluatie van het Burgerberaad Duurzaamheid zijn er verschillende gesprekken gevoerd met betrokken partijen, waaronder raadsleden, collegeleden, ambtenaren, deelnemers van het Burgerberaad, de Monitorklankbordgroep en een medewerker van G1000. Daarnaast zijn er enquêtes uitgezet onder de raadsleden en de deelnemers van het Burgerberaad.

Motivatie voor deelname en reden voor afhaken

De motivatie om deel te nemen, door te gaan of later af te haken is erg persoonsafhankelijk.

Motivatie voor deelname

Uit de enquêteresultaten blijkt dat deelnemers om verschillende redenen aan het Burgerberaad meededen. Veel deelnemers waren nieuwsgierig naar het proces en wilden meer leren over het concept van een burgerberaad. Anderen hadden een sterke interesse in het thema duurzaamheid en vonden dit een erg belangrijk onderwerp, of voelden zich persoonlijk betrokken bij aanverwante onderwerpen. Sommigen gaven aan dat ze specifieke belangen hadden die met duurzaamheid te maken hebben en zagen deelname als een kans om deze belangen te behartigen.

Redenen om af te haken

Enkele deelnemers gaven direct aan waarom ze besloten niet door te gaan met het proces. De meest genoemde reden was dat de bijeenkomsten te veel tijd in beslag namen en de geplande dag niet goed uitkwam. Voor veel deelnemers bleek de tijdsinvestering uiteindelijk te groot, waardoor ze het traject niet konden voltooien. De actieve deelnemers gaven in hun gesprek aan dat zij van verschillende afhakers hadden begrepen dat zij tijdens de werkplaatsen afhaakten vanwege de frustratie over het proces en dat hun inbreng tijdens de gesprekken met de andere deelnemers onvoldoende gehoord werd.

Representativiteit van de groep

Uit de gesprekken bleek dat de representativiteit van de groep een belangrijk aandachtspunt was. Zowel raads- en collegeleden, ambtenaren als deelnemers gaven aan twijfels te hebben over de mate waarin de groep een afspiegeling vormde van de Sluisse bevolking. De gegevens laten (zie hiervoor bijlage 2) zien dat de leeftijdscategorie van 61 t/m 75 jaar relatief sterk vertegenwoordigd is in de Burgertop, terwijl jongere generaties (met name 16 t/m 30 jaar) en de oudste groep (76 jaar en ouder) minder vertegenwoordigd zijn. Dit wijkt af van de verdeling binnen de BRP-gegevens van de gemeente Sluis. De balans tussen mannen en vrouwen in de Burgertop komt echter grotendeels overeen met die binnen de BRP-gegevens, wat wijst op een redelijk goede verdeling tussen man en vrouw.

Loting

Voor de G1000Sluis zijn 10.000 inwoners van de gemeente Sluis uitgenodigd om zich aan te melden voor het burgerberaad. Het oorspronkelijke plan was om een gestratificeerde loting uit te voeren, zodat de ingelote deelnemers een representatieve afspiegeling van de bevolking van de gemeente Sluis zouden vormen. Uiteindelijk hebben 128 inwoners (zie bijlage 3) gereageerd op de uitnodiging (exclusief de andere groepen die deelnamen). Vanwege dit aantal is besloten om alle aangemelde inwoners direct op te nemen in het burgerberaad. Naast de ingelote deelnemers deden er ook vrijdenkers (niet ingelote inwoners), ambtenaren, politici en werkgevers mee aan het burgerberaad. Een waarnemer zag toe op het proces.

Communicatie voor, tijdens en na het proces

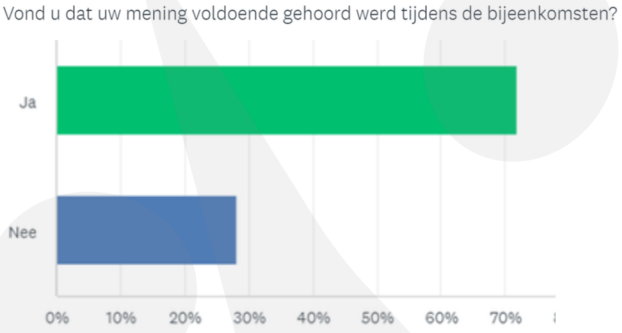
In dit onderdeel gaan we in op de communicatie en de verwachtingen ten aanzien van het burgerberaad. De communicatie en de verwachtingen waren vanuit het perspectief van alle partijen anders vanwege ieders rol en verplichtingen.

De geënquêteerde deelnemers beoordelen de communicatie en de informatievoorziening tijdens het proces met een 6.1.

Positieve aspecten van communicatie

- **Openheid tijdens bijeenkomsten:** De deelnemers waardeerden de open communicatie tussen de deelnemers tijdens de bijeenkomsten. Er was ruimte voor iedereen om standpunten te delen, waardoor een constructieve sfeer ontstond. Een groot deel van de deelnemers voelde zich gehoord en serieus genomen, wat bijdroeg aan een gevoel van saamhorigheid.

- **Ondersteuning door ambtenaren**: De aanwezigheid en ondersteuning van ambtenaren werd positief ervaren. Ze boden context en achtergrondinformatie over duurzaamheidsvraagstukken, wat bijdroeg aan het begrip en de betrokkenheid van de deelnemers.
- **Procesbegeleider vanuit G1000:** Vanuit G1000 was er een procesbegeleider aangesteld. Deelnemers gaven aan erg tevreden te zijn over de snelle en toegankelijke communicatie met de medewerker.

Verbeterpunten in communicatie:

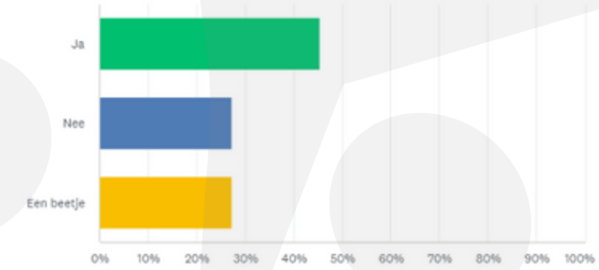
- **Communicatie over proces en aanstellen monitorklankbordgroep**: De deelnemers gaven aan dat er naar hun beleving onvoldoende openheid heeft plaatsgevonden over het verloop van het proces. Zo wist een groot deel van de deelnemers niet dat er een monitorklankbordgroep werd aangesteld. G1000 gaf aan dat de deelnemers tijdens het proces veel informatie moeten verwerken, waardoor ervoor gekozen was om het aanstellen van een monitorklankbordgroep alleen te delen met de schakelaars van de werkplaatsen. Veel deelnemers voelden zich overvallen door het aanstellen van de monitorklankbordgroep tijdens de laatste bijeenkomst en hadden hier van te voren graag informatie over willen ontvangen.
- **Communicatie over het vervolg:** Deelnemers willen graag meer toegankelijke en begrijpelijke informatie over de opvolging van hun beslispunten. Het vervolg werd na de bijeenkomsten een aantal keer gedeeld via een nieuwsbrief van G1000, maar hield naar hun beleving snel op. Deelnemers willen weten of hun beslispunten daadwerkelijk zijn opgevolgd. Bij aanvang van het proces is er tussen G1000 en de gemeente afgesproken dat alle deelnemerscontacten via G1000 verliepen, waardoor de gemeente de contactgegevens van de deelnemers niet in bezit heeft. De deelnemers gaven aan dat de overdracht van de gegevens vooraf met hun toestemming geregeld had kunnen worden, waardoor de gemeente de deelnemers zonder tussenkomst van G1000 verder kon informeren over het vervolg. De deelnemers gaven aan dat zij ook weinig terugkoppeling kregen van de monitorklankbordgroep die de taak heeft om de opvolging van de beslispunten verder te monitoren. De monitorklankbordgroep vond de communicatie met de deelnemers hierover ook erg belangrijk. Daarom nemen ze binnenkort via G1000 contact op met de deelnemers.

Afstemming tussen instrument, doel en vraagstuk

In dit onderdeel wordt teruggekeken in hoeverre het Burgerberaad als instrument geschikt was voor dit specifieke vraagstuk. Hierbij kijken we naar de vraagstelling, de begrijpelijkheid voor de deelnemers en de mate waarin het proces uiteindelijk heeft gezorgd voor heldere voorstellen.

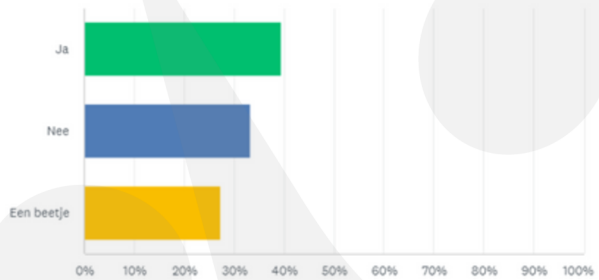
- **Burgerberaad bij complexe vraagstukken:** Bijna alle partijen gaven aan het instrument burgerberaad alleen te willen toepassen bij complexe vraagstukken. Duurzaamheid was volgens veel partijen een complex vraagstuk en daarvoor vonden zij dat een burgerberaad een goed middel was.
- **Begrijpelijkheid van de vraagstelling:** Uit de enquête blijkt dat 46% van de deelnemers de vraagstelling duidelijk vond, terwijl 27% dit niet vond en de overige 27% deze slechts enigszins duidelijk vond. De belangrijkste reden voor de onduidelijkheid was dat de vraagstelling te breed geformuleerd was. Hierdoor kwamen er onderwerpen aan bod, zoals zorg en mobiliteit, die volgens sommige deelnemers minder tot niet relevant waren voor het thema duurzaamheid. Uit de groepsinterviews met ambtenaren, collegeleden en raadsleden bleek dat zij ook twijfelden of de vraagstelling voldoende duidelijk was.

Was de vraagstelling 'Hoe wordt Sluis duurzaam' van het burgerberaad voldoende duidelijk?

- **Tevredenheid over de beslispunten:** Ondanks de trots dat het is gelukt om met zoveel mensen en uiteenlopende meningen een Burgerakkoord op te stellen, uiten vrijwel alle betrokken partijen enige kritiek op de uitkomsten van het burgerberaad. Ze vonden dat het aantal beslispunten te groot en te breed was, wat het Burgerakkoord onoverzichtelijk maakt. Hierdoor zijn de meningen van deelnemers over de tevredenheid met de uitkomsten erg verdeeld.

Bent u tevreden met de opgeleverde beslispunten?

De Monitorklankbordgroep benadrukte dat de titels van de beslispunten geen goed beeld geven van het Burgerakkoord. Zij vinden dat de onderbouwing essentieel is om de beslispunten goed te begrijpen. Ze merkten op dat de presentatie van de beslispunten met enkel de titels, ertoe leidt dat deze door verschillende partijen verkeerd worden geïnterpreteerd.

Ambtenaren gaven aan dat een deel van de beslispunten goed toepasbaar is in het beleid en dat ze hiermee aan de slag zijn. Dat wil zeggen: onderzoeken of het beslispunt geheel of gedeeltelijk kan worden geïmplementeerd in bijvoorbeeld een beleids- of projectvoorstel. Tegelijkertijd zijn er ook beslispunten waarvoor de gemeente bijvoorbeeld geen bevoegdheid heeft, waarvoor al beleid is vastgesteld, of waarvoor al vergunningen zijn verleend.

Deelnemers en de monitorklankbordgroep geven aan dat er nog een belangrijk open einde is bij beslispunt 3.5 en 3.6. Dit beslispunt gaat juist over een heel belangrijk onderwerp, namelijk het opwekken van groene energie op grotere schaal zoals zonneparken. Alle partijen geven aan het een gemiste kans te vinden dat juist dit beslispunt onvoldoende is uitgewerkt, omdat in eerste instantie het burgerberaad geïnitieerd was vanwege de kwestie over grote zonneparken en windmolens, denk hierbij bijvoorbeeld aan de tiphoogte.

G1000 gaf aan dat het geen probleem hoeft te zijn als bepaalde beslispunten niet kunnen worden uitgevoerd, zolang ze maar goed onderbouwd worden afgewezen. College- en raadsleden maakten zich echter zorgen dat het afwijzen van beslispunten het vertrouwen tussen burgers en overheid kan schaden. Het risico is dat een onderbouwing voor de ene partij wel voldoende kan zijn, maar voor de andere niet.

Rol- en taakduidelijkheid

Tijdens het Burgerberaad was de rol- en taakverdeling vooraf over het algemeen duidelijk gecommuniceerd. Echter, uit de evaluatiegesprekken bleek dat deelnemers, ambtenaren, raadsleden en de Monitorklankbordgroep in de praktijk moeite hadden om hun rol goed in te vullen of de rol van anderen volledig te begrijpen.

Veel deelnemers gaven aan dat hun rol en taak duidelijk waren tijdens het proces, maar er ontstond verwarring over de rol van de ambtenaren. Deelnemers vonden het raar dat ambtenaren ook mee mochten stemmen. Hierbij was er een onderscheid tussen deelnemende ambtenaren en ambtenaren die hielpen bij de organisatie, zij mochten niet meestemmen.

De ambtenaren vervulden meerdere rollen, zoals het faciliteren van de bijeenkomsten, het delen van expertise en het ondersteunen van de werkplaatsen. Sommige ambtenaren hadden moeite om hun rol als neutrale ondersteuner goed in te vullen, aangezien ze inhoudelijk betrokken waren bij duurzaamheid. Zij volgden hierbij het concept van G1000 om zich absoluut niet te mengen in inhoudelijke discussies, terwijl zij regelmatig wel vragen kregen van deelnemers.

Raadsleden vonden het soms lastig om hun rol in het Burgerberaad goed uit te voeren. Hoewel ze niet actief deelnamen aan de discussies, waren sommigen aanwezig om te observeren en luisteren naar de zorgen van de burgers. Het vinden van een balans tussen betrokkenheid en observeren was daarbij een uitdaging. Ook hadden sommige raadsleden de indruk dat de rol van de gemeenteraad en de opvolging van beslispunten niet altijd duidelijk was voor de deelnemers.

De Monitorklankbordgroep heeft als taak het monitoren van de opvolging van de beslispunten en fungeren als klankbord voor de gemeente en andere partijen. Alle partijen zien deze rol ook voor de monitorklankbordgroep weggelegd. Daarnaast staat in beslispunt 3.6 het volgende: Samen met de monitor klankbordgroep van het Burgerberaad de ontbrekende kaders en randvoorwaarden verder invulling te geven. Dit beslispunt verwijst naar beslispunt 3.5. Leden van de monitorklankbordgroep zien het ook als hun taak om beslispunt 3.5 daardoor verder uit te werken. Hier was bij de deelnemers die niet in de monitorklankbordgroep zitten ondanks het vastgestelde beslispunt, geen draagvlak voor.

Intern bij enkele leden van de groep en bij andere groepen ontstond het idee dat de Monitorklankbordgroep beslispunten anders uitlegt of uitwerkt dan bedoeld is of waar er geen draagvlak voor zou zijn binnen het burgerberaad. De leden van de monitorklankbordgroep gaven aan dat dit kan komen doordat onderbouwingen van beslispunten mogelijk op verschillende manieren geïnterpreteerd kunnen worden. Dit zorgt onnodig voor frustratie en wrijving, omdat de leden van de Monitorklankbordgroep juist volgens de afgesproken taak willen werken en dit op een manier met draagvlak van de deelnemers willen doen. Daarom ondernemen zij nu stappen om het contact met andere partijen, zoals de raadsleden en deelnemers, te verbeteren.

De gemeenteraad stelde daarnaast de vraag of de Monitorklankbordgroep wel een representatieve afspiegeling was van de oorspronkelijke deelnemers aan het Burgerberaad. Deze vraag ontstond mede doordat er intern onenigheid zou zijn over de opvolging van beslispunten. De raadsleden maakten zich zorgen dat een beperkte vertegenwoordiging en te zwaarwegende belangen binnen de Monitorklankbordgroep zou kunnen leiden tot een eenzijdige invulling van de beslispunten.

Ambtelijk wordt er momenteel een voorstel voorbereid om tot duidelijke samenwerkingsafspraken te komen tussen de gemeente en de Monitorklankbordgroep.

De monitorklankbordgroep gaf ook aan dat er tijdens de inwerkperiode te snel van hen verwacht werd dat ze inhoudelijk aan de slag gingen met het duurzaamheidsbeleid, terwijl hun rolverdeling en onderlinge samenwerking nog onvoldoende helder waren. De ambtelijke toelichting hiervoor was dat op basis van de bestuurlijke jaaragenda, met de deadline voor het opleveren van het beleidsplan duurzaamheid, de beleidsvormingsperiode kort was, waardoor er voortvarend gehandeld moest worden.

Succesfactoren en leerpunten van het Burgerberaad Duurzaamheid

In ieder traject zijn er succesfactoren en belangrijke lessen te leren. Deze ervaringen kunnen worden meegenomen in toekomstige participatietrajecten. Alle partijen hebben hun succesfactoren en leerpunten gedeeld.

Succesfactoren

- **Betrokkenheid en inspraak:** Veel deelnemers waardeerden de kans om zonder politieke betrokkenheid mee te denken over het onderwerp duurzaamheid. Alle groepen waren onder de indruk van de hoge opkomst tijdens de eerste bijeenkomst en waardeerden dat zoveel mensen bereid waren om mee te praten.
- **Samenwerking en diversiteit:** Hoewel de groep als minder divers werd ervaren, benoemden deelnemers vaak dat het samenwerken en luisteren naar mensen met verschillende achtergronden en meningen een waardevol aspect van het proces was. 71% van de geënquêteerde deelnemers gaf aan dat zij het gevoel hadden gehoord te worden. Het overleg tussen mensen met diverse perspectieven, kennis en achtergronden zorgde voor het vinden van originele oplossingen.
- **Creëren van eigenaarschap:** Betrokken deelnemers geven aan eigenaarschap te voelen over het onderwerp duurzaamheid en de beslispunten. Het creëren van dit eigenaarschap is ook een belangrijk streven van G1000 en zeker gecreëerd onder een deel van de deelnemers.
- **Goede opzet en catering:** Er is geregeld gedeeld dat men de opzet van het burgerberaad een goed concept vindt en dat de catering goed geregeld was.
- **Aanwezigheid van ambtenaren:** Veel partijen gaven aan de aanwezigheid van ambtenaren positief te hebben ervaren. De ambtenaren deelden belangrijke inzichten, waardoor de beslispunten beter uitgewerkt werden.

Uitdagingen en verbeterpunten

- **Te brede vraagstelling:** Bijna alle partijen gaven aan dat ze een concrete en afgebakende vraagstelling misten. Hierdoor zijn er veel beslispunten aangeleverd, die niet per se binnen het beleidsplan duurzaamheid passen. Hier was de ambtelijke organisatie, maar ook het bestuur niet op voorbereid.
- **Delen van informatie:** De deelnemers hadden vanaf het begin van het proces alle relevante informatie willen krijgen over het beleidsplan duurzaamheid. Later waren zij verbaasd toen bleek dat er al pijlers waren vastgesteld voor het nieuwe beleid. Als deze eerder gedeeld waren, dan hadden de thema's van de werkgroepen hierop aan kunnen sluiten. Ambtenaren gaven aan een inhoudelijk document te hebben voorbereid, waaronder de drie pijlers en nog meer relevante informatie gedeeld werden. Zij merkten op dat deze informatie niet goed tot de deelnemers gekomen is.
- **Creëren en behoud van diversiteit:** Alle partijen hadden het gevoel dat de gemiddelde leeftijd in de groep erg hoog lag. Zeker naarmate het proces vorderde vielen er naar het gevoel van de partijen vooral de jongere generaties sneller af. Dit is op basis van de cijfers waargenomen. Extra inzet voor het creëren van meer input vanuit verschillende groepen is voor alle partijen een erg belangrijk aandachtspunt.
- **Te grote tijdsinvestering:** Deelnemers gaven aan vooral de zaterdagen erg lang te vinden en dat er om te grote tijdsinvestering werd gevraagd. Volgens verschillende groepen was dit ook een belangrijke motivatie om niet meer deel te nemen aan het burgerberaad. Het vragen van te veel tijd aan inwoners in participatietrajecten is een belangrijk aandachtspunt.

- **Hogere drempel voor beslispunten:** De deelnemers en ambtenaren vonden dat de drempel voor het aannemen van een beslispunt (bij meer dan 50% van de stemmen) achteraf gezien te laag. Deze marge had voor deze partijen hoger moeten liggen.
- **Meer flexibiliteit in het proces:** Alhoewel deelnemers en ambtenaren aangaven het concept en de opzet van het burgerberaad te waarderen, waren ze van mening dat de inhoud van de bijeenkomsten te star was. Zij wilden meer vrijheid in het aandragen van verbeterpunten tijdens het proces. Een tussentijdse evaluatie van het proces en afstemming tussen verschillende partijen had hier volgens hen bij kunnen helpen.
- **Te grote druk op de organisatie:** Vooraf was voor de ambtenaren en de collegeleden niet bekend dat bij de organisatie van een burgerberaad veel tijd van de organisatie vergde. Met name de collegeleden dachten dat ze met het aanstellen van het bureau ontzorgd zouden worden voor de organisatie van het burger-beraad. Ambtenaren gaven aan tijdens het proces veel druk hebben ervaren over de organisatie van de bijeenkomsten. Zo was er volgens hen te veel aandacht voor details en lag de uitvoering in de facilitering met name bij hen. Dit was van tevoren niet duidelijk met hen gecommuniceerd.

4. Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

- **Betrokkenheid en inspraak:** Het Burgerberaad heeft geleid tot een hoge betrokkenheid en inspraak van inwoners, waarbij een grote opkomst bij de eerste bijeenkomst een positieve impuls gaf aan het proces. Veel deelnemers waardeerden de kans om zonder politieke betrokkenheid mee te denken over duurzaamheid.
- **Samenwerking en diversiteit:** Het samenwerken en luisteren naar mensen met verschillende achtergronden heeft waardevolle uitwisselingen en originele oplossingen opgeleverd. Toch bleek het moeilijk om gedurende het hele proces diversiteit in leeftijd en achtergronden te behouden. De geplande gestratificeerde loting is vanwege een te weinig aantal aanmeldingen, tijdens het lotingsproces niet uitgevoerd.
- **Eigenaarschap en saamhorigheid:** Er is eigenaarschap gecreëerd bij in ieder geval de leden van de monitorklankbordgroep.
- **Duidelijkheid van rol- en taakverdeling:** Hoewel de rol- en taakverdeling vooraf duidelijk gecommuniceerd was, bleek dit in de praktijk soms verwarrend. Dit gold voor alle partijen, inclusief deelnemers, raadsleden, ambtenaren en de Monitorklankbordgroep. Voor deze laatste partij werd aandacht gevraagd voor meer tijd tijdens de inwerkperiode zonder gelijk de inhoud in te gaan.
- **Rol en taak van de Monitorklankbordgroep:** De Monitorklankbordgroep is verantwoordelijk voor het monitoren van de beslispunten en fungeren als klankbord voor de gemeente. De gemeenteraad heeft twijfels over de representativiteit van de groep en te zwaarwegende belangen van leden. Daarnaast is er onder de andere deelnemers, ondanks het vaststellen van het beslispunt, geen draagvlak voor de verdere uitwerking van beslispunt 3.5 door de Monitorklankbordgroep. Ambtelijk wordt er een voorstel uitgewerkt om tot nadere samenwerkingsafspraken te komen tussen de gemeente en de Monitorklankbordgroep.
- **De vraagstelling:** De vraagstelling van het Burgerberaad was volgens alle betrokken partijen te breed, wat leidde tot veel extra beslispunten die niet allemaal passen binnen het beleidsplan duurzaamheid. Dit maakt het Burgerakkoord onoverzichtelijk.
- **Burgerberaad het juiste middel:** Bijna alle partijen waren het erover eens dat het burgerberaad een goed middel was voor een complex onderwerp als duurzaamheid, mits de vraagstelling voldoende afgebakend is.
- **Presentatie beslispunten met onderbouwing:** Doordat de onderbouwing van de beslispunten in een ander document staan, worden de titels van de beslispunten regelmatig op een verkeerde manier geïnterpreteerd.
- **Communicatie en informatievoorziening:** De communicatie tijdens het proces werd als open en constructief ervaren, vooral tijdens de bijeenkomsten. Toch waren er verbeterpunten rondom de communicatie over het proces en de opvolging van beslispunten. Deelnemers gaven aan graag alle relevante informatie vooraf te willen ontvangen en te willen weten wat er met hun inbreng gebeurt na afloop van het beraad.
- **Tijdsinvestering en flexibiliteit:** De tijdsinvestering, vooral de lange zaterdagen, bleek voor veel deelnemers te belastend. Dit was een belangrijke reden voor afhaken. Ook gaven deelnemers aan dat er meer flexibiliteit in het proces zou moeten zijn, zodat zij tussentijds verbeteringen konden aandragen.
- **Hoge organisatiedruk:** De organisatie van het Burgerberaad bleek meer tijd en inzet te vragen van ambtenaren en collegeleden dan verwacht. Met name ambtenaren voelden veel druk tijdens de uitvoering.

- **Hogere drempel voor beslispunten:** De drempel voor het aannemen van beslispunten (meer dan 50% van de stemmen) werd als te laag ervaren.
- **Beperkte aanname van beslispunten:** Verschillende groepen gaven aan het aantal beslispunten te veel te vinden. Zij stelden voor om een maximaal aantal beslispunten door te laten.
- **Afronding van alle belangrijke vraagstukken:** Beslispunt 3.5 is vanwege tijdsdruk onvoldoende uitgewerkt. Hierbij is volgens verschillende partijen op één van de belangrijkste onderdelen geen goed voorstel voorgelegd vanuit het burgerberaad.

Aanbevelingen

- **Duidelijkheid over rollen:** Besteed aandacht aan een duidelijke rol- en taakverdeling, zowel vooraf als tijdens het proces. Zorg vooral bij intensieve participatietrajecten voor tussentijdse evaluaties en verduidelijk rollen waar nodig, zodat verwarring wordt voorkomen.
- **Extra inzet op diversiteit:** Besteed extra aandacht aan het behouden van diversiteit in de groep deelnemers, bijvoorbeeld door specifieke wervingsmethoden voor jongeren of andere ondervertegenwoordigde groepen. Jongeren kunnen via school betrokken worden. Als in de toekomst opnieuw gebruik wordt gemaakt van een loting, en de gestelde criteria voor een gestratificeerde loting niet kunnen worden toegepast, is het aan te raden om het aantal deelnemers te beperken tot een haalbaar aantal voor een gestratificeerde loting, of om een grotere groep inwoners uit te nodigen om deel te nemen.
- **Realistische tijdsinvestering:** Zorg voor een realistische tijdsinvestering die voor veel burgers haalbaar is. Overweeg kortere bijeenkomsten en meer flexibiliteit, bijvoorbeeld door online mogelijkheden aan te bieden. Wees bij het vragen van een lange en intensieve tijdsinvestering van tevoren duidelijk naar deelnemers.
- **Opvolging van beslispunten en terugkoppeling:** Zorg ervoor dat deelnemers goed geïnformeerd blijven over wat er met de beslispunten gebeurt, ook na het afronden van het proces. Er moet duidelijke communicatie zijn over de rol van de Monitorklankbordgroep en de manier waarop zij beslispunten verder uitwerken. Daarnaast is het belangrijk om te zorgen voor een representatieve samenstelling van de Monitorklankbordgroep, waarbij deelnemers geen te zwaarwegend eigen belang hebben. Een directe communicatielijn tussen de gemeente en de deelnemers en/of betrokken partijen is in toekomstige processen aan te raden.
- **Beslispunt 3.5:** Beslispunt 3.5 vraagt om nadere uitwerking. Werk dit samen met input van deelnemers en eventueel andere inwoners uit voor een breed gedragen advies.
- **Flexibiliteit tijdens het proces en tussentijdse evaluatie:** Introduceer meer flexibiliteit in het proces, zo-dat deelnemers actief verbeteringen kunnen aandragen. Overweeg tussentijdse evaluaties om processen waar nodig bij te sturen en af te stemmen met alle betrokken partijen.
- **Organisatiedruk vooraf inschatten:** Maak vooraf een realistische inschatting van de organisatiedruk en de benodigde inzet van ambtenaren en andere betrokkenen. Overweeg externe ondersteuning waar nodig om deze druk te verlichten en maak over de taakverdeling duidelijke afspraken.
- **Verhoging van de drempel voor aannemen van beslispunten:** Overweeg een hogere drempel voor het aannemen van beslispunten om een sterker draagvlak te creëren. Dit kan bijdragen aan een grotere acceptatie en vermindert de kans op onuitvoerbare beslissingen.

5. Bronnen en bijlagen

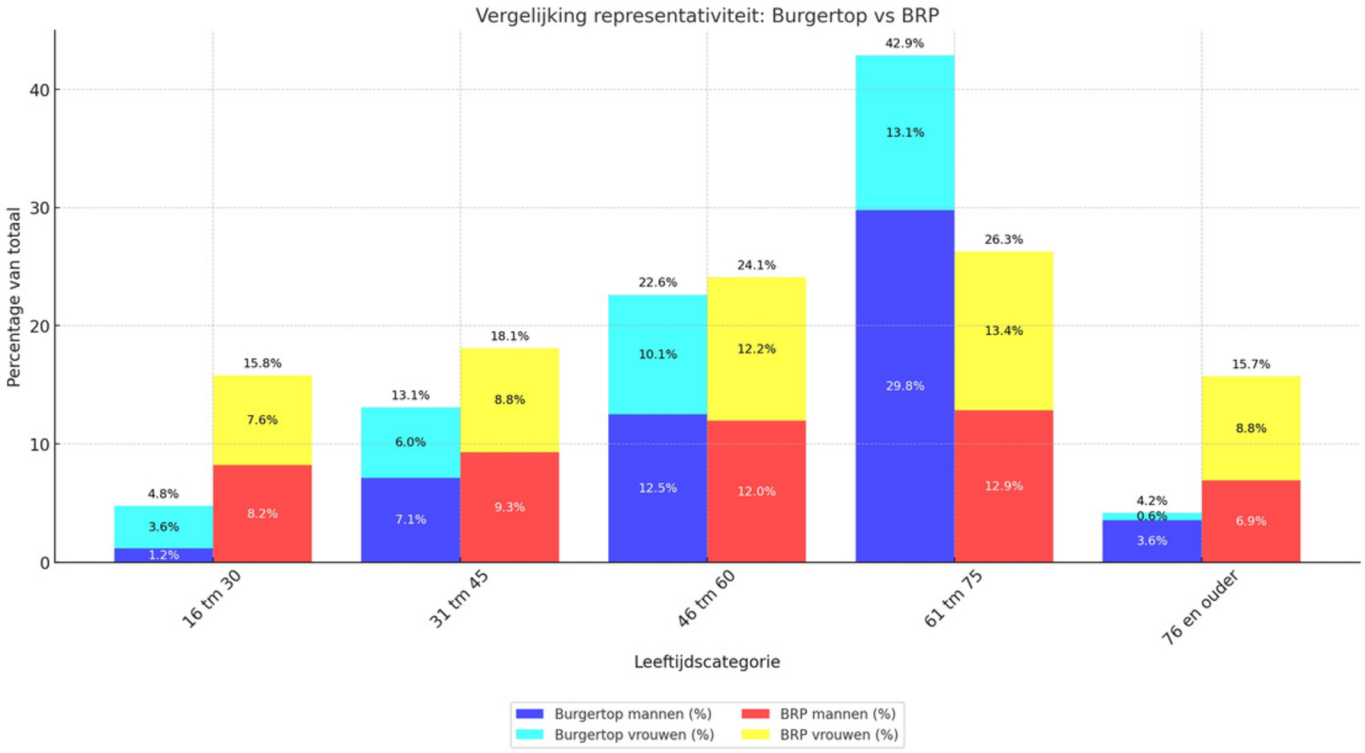
Bronnen

- Gesprekken met:
  - 17 september 2024: Raadsleden, bij het gesprek waren 11 raadsleden of fractieassistenten aanwezig;
  - 24 september 2024: Ambtenaren, bij het gesprek waren 10 ambtenaren aanwezig;
  - 24 september 2024: Monitorklankbordgroep, bij het gesprek waren 8 leden van de monitorklankbordgroep aanwezig;
  - 1 oktober 2024: Collegeleden, bij het gesprek waren het voltallige college en de gemeentesecretaris aanwezig;
  - 3 oktober 2024: deelnemers, bij het gesprek waren 14 deelnemers aanwezig;
  - 10 oktober 2024: G1000.nu, medewerker G1000.nu.
- Het Burgerakkoord burgerberaad G1000Sluis: G1000Sluis-Burgerakkoord.pdf
- Voorstellen burgerberaad G1000Sluis: G1000Sluis - alle voorstellen en presentaties
- Verslaglegging en procesinformatie: G1000Sluis |
- Enquêteresultaten deelnemers: ingevuld door 33 deelnemers

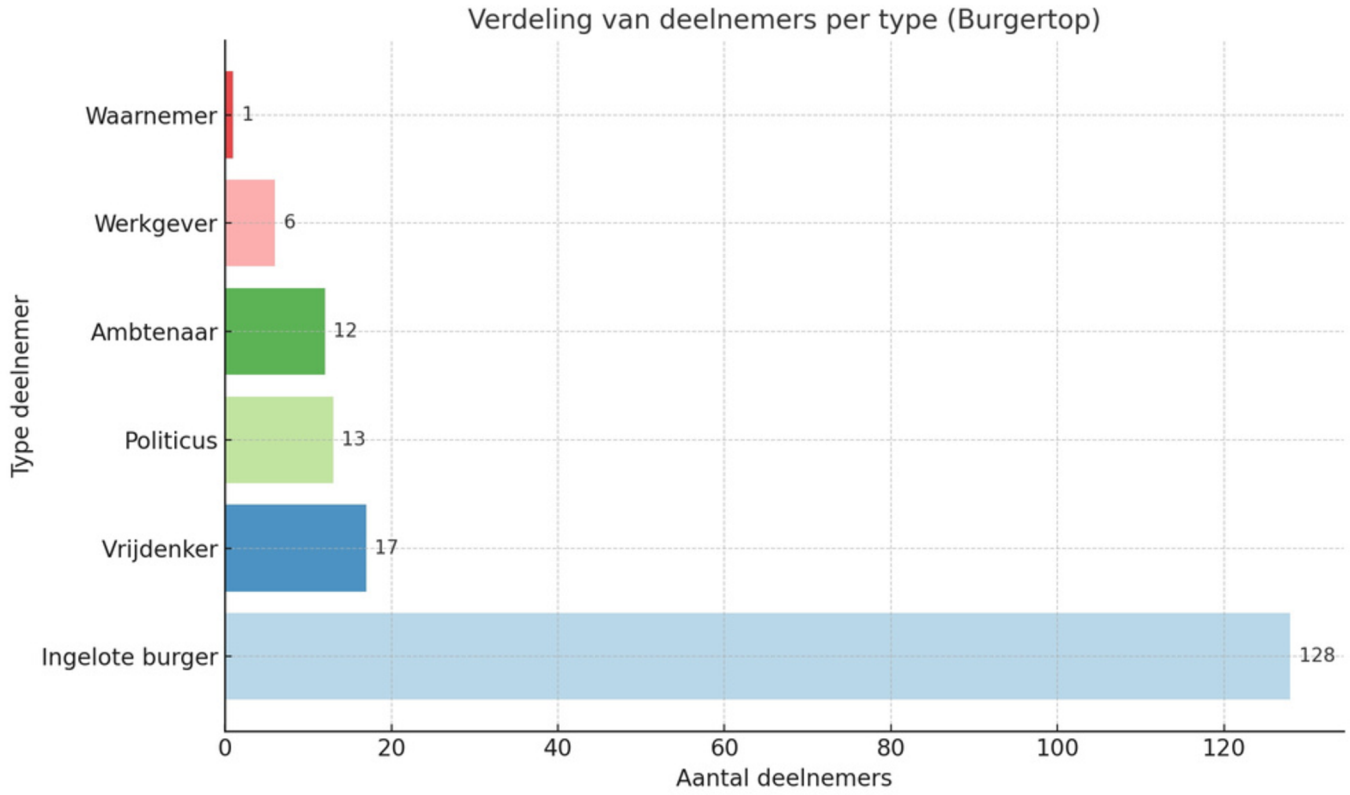
Bijlagen

- Bijlage 1: Enquêteresultaten deelnemers
- Bijlage 2: Grafiek overzicht deelnemers leeftijden en gender vs. BRP
- Bijlage 3: Grafiek overzicht type deelnemers

Bijlage 2: Grafiek overzicht deelnemers leeftijden en gender vs BRP

Bijlage 3: Grafiek overzicht type deelnemers

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

De Monitor/Klankbordgroep Burgerakkoord Duurzaam Sluis
mevrouw A. van Boven

ons kenmerk :
uw brief d.d. :
uw kenmerk : geen
behandeld door : Afdeling Beleid & Beheer
doorkiesnummer : 140117
onderwerp :Werkafspraken, inclusief rol- en taakbeschrijving
bijlage(n) : 1

Oostburg,

Geachte leden van de monitorklankbordgroep,

Conform onze brief van april 2024 en naar aanleiding van de (ambtelijke) vervolgoverleggen, willen we u hierbij informeren over hoe de gemeente de verdere samenwerking met uw monitorklankbordgroep ziet. Hierbij hebben we ook rekening gehouden met uw standpunt en het evaluatierapport proces Burgerberaad Duurzaamheid.

Doel
Om tot een goede implementatie te komen van de 47 beslispunten uit het Burgerakkoord Duurzaam Sluis en daarmee het Burgerberaad Duurzaamheid af te kunnen ronden, is het van belang om nadere samenwerkingsafspraken vast te leggen, inclusief een duidelijke rol- en taakomschrijving voor uw monitorklankbordgroep. We stellen vast dat de omschrijving van G1000 te algemeen is en daardoor op verschillende niveaus vragen en onduidelijkheid oproept.

Implementatie Burgerakkoord Duurzaam Sluis
Zoals eerder overeengekomen, kunnen we de beslispunten uit het Burgerakkoord linken aan verschillende beleids(-uitvoerende) stukken. We maken een onderscheid tussen het beleidsplan Duurzaamheid en overige stukken.

- Bij opmaak van het beleidsplan Duurzaamheid en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma zijn of worden de volgende beslispunten met u besproken en (mee)gewogen: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 2.1; 2.4; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 5.1; 5.2; 5.3; 5.4; 5.5; 6.7; 7.1; 7.3; 7.4; 7.5; 9.1; 9.2; 9.4; 9.5.
- Voor de “overige” beslispunten zijn we reeds of treden we nog met u in overleg om te onderzoeken of een beslispunt geheel of gedeeltelijk kan worden geïmplementeerd. Het gaat specifiek om de volgende punten: 1.5; 2.2; 2.5; 6.3; 6.4; 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.5; 9.3; 10.1; 10.2; 10.3; 10.4; 10.5. Zoals eerder met u besproken en opgenomen in onze antwoordbrief, beschouwen we beslispunt 1.5 als afgehandeld.

Samenwerking
In de bijlage treft u een omschrijving aan over hoe wij uw monitor- en klankbordfunctie kunnen toepassen bij beleidsvorming. Dit hebben we vertaald in een concrete rol- en taakomschrijving en (wederzijdse) werkafspraken.

Graag lichten wij deze brief toe in een onderling overleg met uw monitorklankbordgroep. De behandelend ambtenaar neemt hiervoor contact met u op.
We vertrouwen erop de samenwerking hiermee constructief te continueren.

Hoogachtend,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,	De burgemeester,
S.I. de Kievit-Minnaert	mr. M.M.D. Vermue

Rol- en taakbeschrijving monitorklankbordgroep

Status van het Burgerakkoord

Het resultaat van het Burgerberaad is een zgn. Burgerakkoord, welke beslispunten bevat waarmee een meerderheid van de deelnemers heeft ingestemd.

Het college van Burgermeester & Wethouders en de gemeenteraad hebben ingestemd met de organisatie van het Burgerberaad Duurzaamheid, alsook om de uitkomsten serieus te nemen: niet bindend, maar ook niet vrijblijvend. Indien het college of gemeenteraad (gedeeltelijk) afwijken van beslispunten, wordt dit onderbouwd.

Rol- en taakbeschrijving van de monitorklankbordgroep

- De leden van de monitorklankbordgroep worden beschouwd als vertegenwoordigers van het Burgerberaad. Er is geen plaats voor de belangen van individuen, externe organisaties, verenigingen of anderszins. (De geest van) het Burgerakkoord is leidend, waarbij persoonlijke ervaringen of ideeën helpend kunnen zijn in de vertaalslag, maar zeker niet bindend zijn. Eventuele gewijzigde inzichten van deelnemers op het Burgerakkoord worden om dezelfde reden als suggesties beschouwd.
- De monitorklankbordgroep heeft een afvaardiging aan leden aangesteld als coördinerend aanspreekpunt: de kerngroep. Het gaat om procesmatige coördinatie. Voor het voeren van inhoudelijke gesprekken wordt steeds de achterban betrokken.
- De monitorklankbordgroep opereert en communiceert als één geheel (=eenduidig). Dit houdt ook in dat de klankbordgroep door middel van één vertegenwoordiging communiceert richting het college en de gemeenteraad.
- Op de participatieladder bevindt het Burgerberaad Duurzaamheid en daarmee de rol van de monitorklankbordgroep zich op de trede van adviseren en deels coproduceren. Dit houdt in dat de ambtelijke organisatie onderzoekt of een beslispunt geheel of gedeeltelijk kan worden geïmplementeerd in beleid of misschien al wordt uitgevoerd. Als het beslispunt niet (volledig) kan worden geïmplementeerd, wordt dit onderbouwd.
- Besluitvorming op (beleids-)voorstellen is en blijft de verantwoordelijkheid van het college en/of de gemeenteraad. Hetzelfde geldt voor de bevoegdheden op het gebied van norm- en kaderstelling; uitvoering en verantwoording; controle en inzicht.
- Het Burgerakkoord is één van de mogelijke bouwstenen van gemeentelijk beleid. De gemeente houdt steeds rekening met bestaande kaders, (boven)lokale afspraken en betrekt diverse inwoners en stakeholders.
- De hoofdtaak van de monitorklankbordgroep is het toezien op de implementatie van het Burgerakkoord. Hiertoe zijn de beslispunten in onderling overleg gekoppeld aan specifieke beleidsplannen, projecten of andere stukken. De rol van de monitorklankbordgroep is formeel beperkt tot de geselecteerde stukken.

De monitorklankbordgroep heeft, zoals de naam doet vermoeden, ook een klankbordfunctie. Zij treden op als gesprekspartner voor iedereen die iets met het Burgerakkoord wil.

- De taak van de monitorklankbordgroep is dus eindig, namelijk volbracht bij de verwerking van alle beslispunten. Verwerking betekent in deze: het implementeren van beslispunten in beleids- of relevante stukken dan wel het geheel of gedeeltelijk afwijzen met onderbouwing.

- Het staat leden van de monitorklankbordgroep vrij om (ook) deel te nemen aan eventuele toekomstige projecten, inwonerplatforms of (beleids)evaluaties. Dit is op persoonlijke titel en gelijkwaardig aan andere deelnemers of stakeholders.

Concrete samenwerkingsafspraken

- De samenwerkingsduur tussen de monitorklankbordgroep, de ambtelijke en bestuurlijke organisatie is gebonden aan de huidige coalitieperiode (2022-2026). Indien nodig, kan de samenwerking worden verlengd voor de afhandeling van specifieke beslispunten.
- De ambtelijke organisatie committeert zich om de monitorklankbordgroep (actief) te betrekken bij de beleidsvorming van geselecteerde stukken. Daarnaast geldt dat duurzaamheid een standaard onderdeel is van collegevoorstellen. Op die manier worden nieuwe voorstellen getoetst aan de vastgestelde kaders. Hierbij wordt de monitorklankbordgroep niet betrokken.
- Het initiatief tot het onderzoeken c.q. verwerken van specifieke beslispunten ligt bij de inhoudelijk betrokken ambtenaren en is mede afhankelijk van de bestuurlijke jaarplanning. De vorm en frequentie van contact- en evaluatiemomenten kan per beleidstraject verschillen, maar houdt minimaal het volgende in:
  - Een kennismaking tussen de betrokken leden uit de monitorklankbordgroep en ambtena(a)ren, waarbij de monitorklankbordgroep nadere toelichting en context kan geven op één of meerdere beslispunten.
  - Een tweede contact waarbij een (concept) tekstvoorstel wordt gedeeld waar het beslispunt geheel of gedeeltelijk in is verwerkt. Dit is bij wijze van finale afstemming. Indien nodig, kan de ambtenaar om extra uitleg, input of toetsing vragen aan de monitorklankbordgroep.
  - [Indien van toepassing:] Een derde contact om de monitorklankbordgroep te informeren dat er een definitief (beleids)stuk is voorgelegd ter besluitvorming. Wanneer het stuk in route is gebracht, kan de monitorklankbordgroep via de publieke kanalen kennisnemen van het vervolgtraject (bestuurlijke jaaragenda; vergaderstukken; commissie- en raadsvergaderingen; algemene communicatie etc.).
  - Een vierde contact tijdens een (regulier) evaluatiemoment, tezamen met evt. andere inwoners en stakeholders. Dit moment vormt het sluitstuk, tenzij onderling anders wordt overeengekomen.
- Naast de afstemming op inhoudelijke vraagstukken, vindt er halfjaarlijks een ambtelijk overleg plaats op procesniveau. Hierbij worden de proces- en samenwerkingsafspraken besproken zoals opgesomd in voorliggend document.
- Wanneer in beleid zou worden afgeweken van de geïmplementeerde beslispunten, neemt de betreffende wethouder contact op met de monitorklankbordgroep.
- In geval van uiteenlopende of tegenstrijdige visies of onvrede tussen de monitorklankbordgroep en de gemeente, volgen we een escalatiemodel. We treden altijd in onderling overleg. Indien dit onvoldoende zou zijn en indien van toepassing wordt opgeschaald richting respectievelijk college en/of gemeenteraad.

ROL EN TAKEN MONITORKLANKBORDGROEP (HIERNA MKG)

1 ROLLEN EN TAAK MKG

1.1 TAAKOMSCHRIJVING G1000

Tijdens het burgerforum van 8 juli 2023 zijn de taak en rollen van de MKG toegelicht en zijn een aantal deelnemers benoemd door deze vergadering als MKG. De **taak** van de MKG is ervoor zorgen dat alle beslispunten uit het burgerakkoord worden opgenomen in het beleid en conform de bedoeling (dus in de geest van wat de werkgroep heeft beoogd) worden uitgevoerd. OF, indien een beslispunt onverhoopt niet wordt uitgevoerd de motivering toetsen die hieraan ten grondslag ligt conform de opdracht van de gemeenteraad. In de bestuursopdracht van de raad aan het college staat: *De uitkomsten van een burgerberaad zijn niet bindend, maar de insteek van een dergelijk traject is dat de uitkomsten ook niet vrijblijvend zijn en er alleen om zwaarwegende redenen van afgeweken kan worden.*

De monitorklankbordgroep kent **twee rollen**, zoals de naam weergeeft:

a. Monitoren: het opvolgen, controleren of de punten uit het burgerakkoord worden opgenomen in beleid en worden uitgevoerd conform de opdracht.
b. Klankborden: een gesprekspartner voor het college, de raad, het ambtenarenapparaat en de burgers van de gemeente Sluis. Verder meedenken als een beslispunt toelichting nodig heeft. De MKG kan immers de bedoeling van een beslispunt bij een werkgroep ophalen. Dat kan nodig zijn als het beslispunt onvoldoende duidelijk is om goed te vertalen naar beleid.

2 BESTUURSOPDRACHT VAN DE RAAD AAN HET COLLEGE

Op 22 december 2022 heeft de Raad in het kader van het opstellen van een "*allesomvattend beleidsplan op het gebied van duurzaamheid"* een bestuursopdracht aan het College gegeven. Welke verwachtingen kunnen daaruit afgeleid worden? Hieronder staan citaten uit deze opdracht die richting geven aan de taak en rollen van de MKG:

- *Dat beleidsplan moet tot stand komen door middel van een brede maatschappelijk dialoog met de gemeenschap. Deze brede maatschappelijke dialoog is op meerdere manieren te voeren en in te richten. Onze voorkeur ligt bij de methodiek van een burgerberaad in handen van een onafhankelijke partij. Een burgerberaad is een relatief nieuw begrip in de wereld van Burgerparticipatie en gaat uit van een andere manier van participeren dan de meer traditionele manieren.*
- *In de raad zijn een tweetal presentaties gegeven over hoe een burgerberaad in zijn werk gaat, welke rol partijen daarbij spelen en op welke manier je met de uitkomsten aan de slag kunt gaan.*
- *De uitkomsten van het burgerberaad en de adviezen van de door uw raad ingestelde adviesorganen leveren de bouwstenen op voor het op te stellen beleid en bijbehorend uitvoeringsprogramma.*
- *Gewijzigde inzichten op basis van de uitkomsten uit het burgerberaad kunnen een aanleiding zijn om accenten te verleggen en bij te sturen. Wendbaarheid en flexibiliteit zijn het uitgangspunt voor de komende jaren. Een programmatische aanpak sluit hier het beste bij aan.*

.

Datum vergadering:	Donderdag 19 december 2024
Agendapunt:	Agendapunt 22
Ingediend door:	VVD, CDA, Sluis Lokaal, Nieuw Gemeentebelang, Forum voor Democratie.
Onderwerp:	Vaststellen bestuursopdracht inwonerparticipatie

De gemeenteraad van de gemeente Sluis, in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Gelezen:
Het voorstel tot vaststellen van de bestuursopdracht inwonerparticipatie;

Constaterende dat:

- Bij beslispunt 3 gekozen is voor optie A, namelijk: In te stemmen met de Rol- en taakbeschrijving van de monitorklankbordgroep, die gelinkt is aan de 47 punten uit het Burgerakkoord (optie a); en de monitorklankbordgroep hierover per brief informeren.
- Het college in het raadsvoorstel 2 opties aangeeft ten aanzien van de samenwerking met de monitorklankbordgroep.

Overwegende dat:

- Er in de afgelopen periode veel discussie is geweest over de rol en functie van de monitor klankbordgroep;
- De taakomschrijving van de monitorklankbordgroep bij deelnemers van het burgerberaad niet tot het gewenste draagvlak heeft geleid;
- Bij de invoering van de burgerparticipatie het meer gericht is op plaatselijke initiatieven;
- Het burgerberaad geen onomstreden succes is gebleken;
- Burgerparticipatie door inwoner van de gemeente Sluis ook op andere manieren vorm kan worden gegeven;

Spreekt als zijn mening uit dat:

- De rol van de monitor klankbordgroep heroverwogen moet worden;
- De vorm van de burgerparticipatie nog in samenspraak inslaan;

Besluit:

Besluitpunt 1,2,3 te wijzigen in;

1. Besluiten om de bestuursopdracht inwonerparticipatie vast te stellen en daarin opgenomen Plan van aanpak in nader overleg met de Gemeenteraad op te stellen.
2. Kennis te nemen van het evaluatierapport proces Burgerberaad Duurzaamheid en instemmen om de aanbevelingen uit het rapport, waar mogelijk en wenselijk voor deze raad, te verwerken in toekomstige kaders.
3. Optie b: er wordt geen verdere opvolging gegeven aan (de samenwerking met) de monitorklankbordgroep. Het college committeert zich om de beslispunten uit het Burgerakkoord eigenstandig te onderzoeken in functie van (nieuw) beleid en legt dit voor aan de gemeenteraad.

De raad spreekt zich uit om optie B te kiezen en geen verdere opvolging te geven aan de samenwerking met de monitorklankbordgroep.

Ondertekening namens de fractie(s):

Dit amendement is aangenomen/verworpen/ingetrokken met ….. stemmen voor en ….. stemmen tegen. De gemeenteraad van de gemeente Sluis

De griffier, De voorzitter,

mr. P.T.G. Claeijs mr. M.M.D. Vermue

Toelichting:

Raad

Dossiernummer	7869
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	23
Titel	Voorstel tot het instemmen met de locatiekeuze voor de realisatie van MFC IJzendijke; de aankoop van een woonhuis; het aframen van een investeringskrediet 'Verkeersmaatregelen IJzendijke na reconstructie N61' en het beschikbaar stellen van een voorbereidingsbudget ten behoeve van de uitwerking MFC IJzendijke.

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het instemmen met de locatiekeuze voor de realisatie van MFC IJzendijke; de aankoop van een woonhuis; het aframen van een investeringskrediet 'Verkeersmaatregelen IJzendijke na reconstructie N61' en het beschikbaar stellen van een voorbereidingsbudget ten behoeve van de uitwerking MFC IJzendijke.
Portefeuillehouder	Wethouder B. Van Assche

Samenvatting

Uw raad werd geïnformeerd over het proces aangaande de realisatie van MFC IJzendijke. Hieronder lichten wij toe welke locatie de voorkeur geniet van de stakeholders en stellen wij u voor om daarmee in te stemmen en daarvoor een woonhuis aan te kopen. Om de voorbereidingskosten te financieren dient eveneens een budget beschikbaar te worden gesteld.

Aan de raad,

Aanleiding

Met onze brief van 11 oktober 2024 (bijlage 01) hebben wij u geïnformeerd over het proces en de planning om te komen tot de realisatie van de nieuwbouw van een multifunctionele accommodatie te IJzendijke. In deze brief hebben wij aangegeven dat wij nog in 2024, in samenspraak met de betrokken stakeholders, een locatiekeuze bepalen.

Locatiekeuze

Onze shortlist hebben wij voorgelegd en besproken met de beide schoolbesturen, met het bestuur van de Stichting Kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen en met de Dorpsraad IJzendijke. Hun keuzes hebben zij via e-mail (bijlagen 02 t/m 05) of mondeling (dorpsraad) kenbaar gemaakt en is hieronder weergegeven:

Shortlist	**Voorkeur per organisatie (**1= meeste voorkeur / 5 = minste voorkeur)			
Locatie	**Dorpsraad**	**Elevantio**	**Escalda**	**Kinderopvang**
Nabij Bunkerbos i.c.m. aankoop perceel Waterpoortstraat ter ontsluiting	4	1	1	1
Scouting (i.c.m. aankoop woonhuis)	2-3	2	3	2
Combinatie terrein krulbol en Schuttershoek	2-3	3	4	4
Locatie nabij paralelweg/Emmaus	5	5	2	4
Locatie kerkgebouw/Molenbolwerk i.c.m. aankoop kerkgebouw en woningen	1	4	5	5

Conclusie voorkeuren

De belangrijkste toekomstige gebruikers van het MFC spreken unaniem hun voorkeur uit de locatie nabij het Bunkerbos (i.c.m. aankoop woning Waterpoortstraat 2). Omdat deze partijen allen beroepskrachten in dienst hebben die het meeste belang hebben bij de locatie, kunnen wij deze locatie als beste keuze van onze shortlist aanmerken.

Afvallende locaties

De dorpsraad heeft haar voorkeur voor het kerkgebouw in combinatie met het Molenbolwerk uitgesproken. Hoewel deze locatie centraal gelegen is in het dorp en aansluitend op de nieuwe woonwijk, heeft de voorkeursvariant vanuit de Dorpsraad geen draagvlak bij de overige stakeholders. Overige stakeholders geven als grootste argument mee dat deze locatie geen uitloop kent in een natuurlijke groene omgeving; het beschikbare perceel beperkt is en de doorgangswegen een gevoel van onveiligheid met zich meebrengen.

Ook financieel en procedureel zijn er motiverende redenen om geen navolging te geven aan deze variant. In deze variant moet niet enkel het voormalig kerkgebouw aangekocht worden maar ook de aangrenzende percelen (woning Koninginnestraat 5 en woning Molenstraat 14-16). Deze drie objecten aankopen, vergt een investering van tenminste 1 miljoen euro exclusief het bouwrijp maken van het perceel. Bevestigend op de

terugkoppeling van de stakeholders zal het totale perceel niet voldoende omvang kennen om alle functies onder 1 dak te realiseren.
Procedureel geldt voor deze variant een hoge verwachting op archeologische 'vondsten' (waaronder waarschijnlijk oude graven in de kerktuin) en is de compensatie waterberging (verhard/onverhard) moeilijker te realiseren. Tot slot is in deze variant tijdelijke huisvesting van basisschool Molenbolwerk noodzakelijk wat leidt tot een aanzienlijk extra kostenpost, extra verhuisbewegingen en een langere doorlooptijd van het nieuwbouwtraject.

De dorpsraad erkent dat er geen draagvlak is bij de overige stakeholders. In een recent gesprek met de dorpsraad werden over en weer argumenten uitgewisseld waarna geconcludeerd kan worden dat ook de dorpsraad de locatie nabij het Bunkerbos kan onderschrijven, mits er gewerkt wordt aan een groene inpassing van de school en een goede verkeersafwikkeling. In het navolgende proces zullen de stakeholders (incl. dorpsraad) uitvoerig betrokken worden bij de uitwerking. De hierboven benoemde punten zullen daarin ook de aandacht krijgen.

Aankoop woning t.b.v. locatie nabij Bunkerbos
In alle varianten zijn we afhankelijk van grondverwerving. Geheel onverwachts namen we als college kennis van de openbare verkoop van de woning Waterpoortstraat 2 te IJzendijke. Deze woning is benodigd voor de ontsluiting en realisatie van het MFC op de voorkeurslocatie van het Bunkerbos. Om te voorkomen dat de woning verkocht zou worden aan een nieuwe eigenaar of een speculant heeft het college een aankoopmakelaar in de hand genomen. Een plattegrond van de locatie is als bijlage 06 hierbij gevoegd.
De verkopende partij heeft ons bod van € 490.000 k.k. geaccepteerd. De (voorlopige) koopovereenkomst werd recent ondertekend. De volgende ontbindende voorwaarde is hierin opgenomen: *de koopovereenkomst wordt ontbonden indien de gemeenteraad de locatie waar de woning is gelegen uiterlijk binnen 1 maand niet aanwijst als voorkeurslocatie voor een MFC. De termijn van de ontbindende voorwaarde loopt vanaf het ondertekenen van de koopovereenkomst.*

Financiële dekking
Uw raad dient binnen de periode van de ontbindende voorwaarde een besluit te nemen over de locatiekeuze en daarmee ook over de aankoop van de woning.
De aankoop ad € 490.000 en de bijkomende kosten ad € 5.000 (afgerond) kunnen na vaststelling van de slotwijzing 2024, onttrokken worden aan de algemene reserve.

Voorbereidingsbudget
Nu de locatiekeuze gemaakt kan worden, start in het nieuwe jaar het traject van voorbereiding van de vormgeving, ontwerp en uitvoering van de werkzaamheden. Om kosten te dekken die noodzakelijk zijn in het voorbereidingstraject, te denken valt aan (externe) advies- en onderzoekskosten, vragen wij u om hiervoor € 37.000 beschikbaar te stellen. Als dekking voor de voorbereidingskosten kan gebruik gemaakt worden van het investeringskrediet Verkeersmaatregelen IJzendijke na reconstructie N61. Dit krediet uit 2012 bedroeg oorspronkelijk € 2,5 miljoen. Hiervan resteert nog € 924.000 en deze middelen zijn niet meer benodigd voor het oorspronkelijke doel. Door dit investeringskrediet om te zetten naar een stelpost op Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen - IJzendijke worden de middelen wel aan dezelfde kern besteed.

Voorstel
Wij stellen u voor om:

a. de locatie nabij het Bunkerbos aan te wijzen als beoogde nieuwbouwlocatie voor MFC IJzendijke en deze verder uit te werken;
b. in te stemmen met de aankoop van de woning Waterpoortstraat 2 te IJzendijke en de aankoopkosten, via de slotwijziging 2024, ten laste te brengen van de algemene reserve;
c. het investeringskrediet Verkeersmaatregelen IJzendijke na reconstructie N61 af te ramen naar nul en de vrijgekomen afschrijvingslasten om te zetten naar een stelpost van € 37.000 voor Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen – IJzendijke;
d. in 2025 de stelpost van € 37.000 inzetten voor dekking van de voorbereidingslasten.

Oostburg, 10 december 2024.

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

01 Raadsinformatiebrief Proces realisatie MFC IJzendijke, 11 oktober 2024;
02 Locatiekeuze namens Dorpsraad IJzendijke, e-mailbericht 19 november 2024;
03 Locatiekeuze namens Elevantio, e-mailbericht 29 november 2024;
04 Locatiekeuze namens Escaldascholen, e-mailbericht 3 december 2024;
05 Locatiekeuze namens Stichting Kinderopvang ZV, e-mailbericht 3 december 2024;
06 Plattegrond locatie nabij Bunkerbos IJzendijke.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 10 december 2024

gelet op de voorkeurslocatie van de stakeholders;

gehoord het advies van de Commissie Samenleving/Middelen d.d. 10 december 2024;

gelet op artikel 91 e.v. van de Wet op het primair onderwijs.

BESLUIT:

a. de locatie nabij het Bunkerbos aan te wijzen als beoogde nieuwbouwlocatie voor MFC IJzendijke en deze verder uit te werken;
b. in te stemmen met de aankoop van de woning Waterpoortstraat 2 te IJzendijke en de aankoopkosten, via de slotwijziging 2024, ten laste te brengen van de algemene reserve;
c. het investeringskrediet Verkeersmaatregelen IJzendijke na reconstructie N61 af te ramen naar nul en de vrijgekomen afschrijvingslasten om te zetten naar een stelpost van € 37.000 voor Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen – IJzendijke;
d. in 2025 de stelpost van € 37.000 inzetten voor dekking van de voorbereidingslasten.

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Stefan Bosman

Van: dorpsraad IJzendijke <dorpsraadijzendijke@gmail.com>
Verzonden: dinsdag 19 november 2024 21:23
Aan: MFC IJzendijke
Onderwerp: Bespreking van de voorgestelde locaties voor een nieuw MFC
Bijlagen: 2017_081A_studie 5 maart 2018_revisie.pdf

Geachte heer Maas,

Vorige week heeft de Dorpsraad de locaties besproken zoals die door de Gemeente Sluis zijn aangedragen.

De dorpsraad is een groot voorstander van het betrekken van de kerk bij de nieuwe ontwikkelingen van IJzendijke, omdat er tot nu toe geen geschikte koper voor de kerk is gevonden en de kerk in een steeds slechtere toestand verkeert. In combinatie met een nieuw MFC kan de kerk weer een functie krijgen en dat is een win win situatie.

In 2018 is bij het project Kerk, krimp en kans al een optie besproken om het nieuwe MFC op de plek van het Molenbolwerk te plaatsen. Deze optie is ook met het dorp gedeeld en toen ook goed ontvangen.

De plannen die toen zijn gepresenteerd zijn bij deze mail gevoegd.

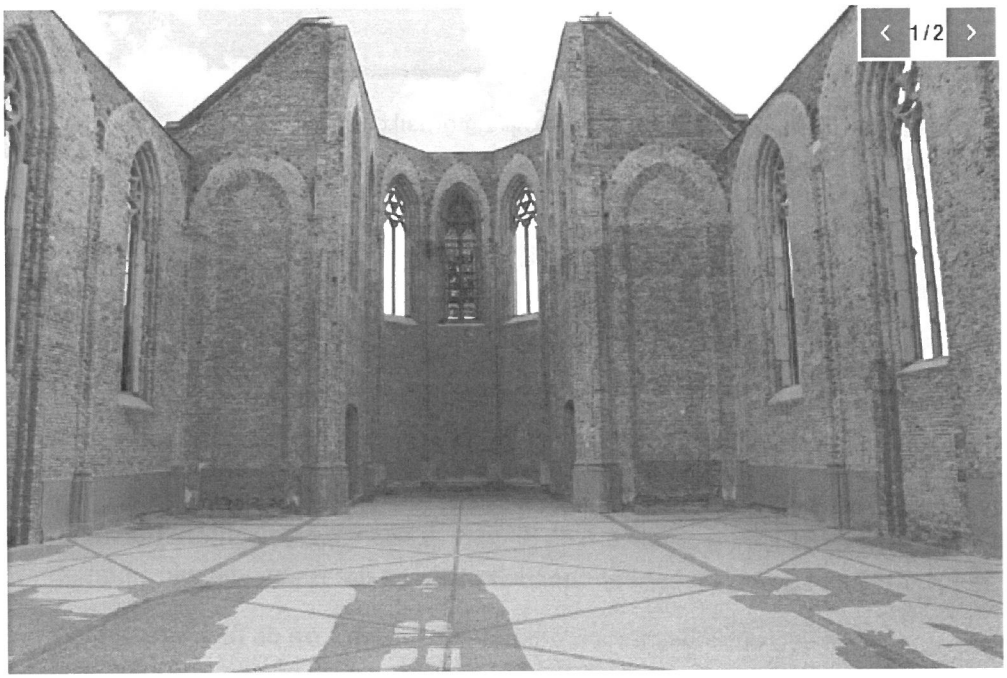
Voor de combinatie Molenbolwerk en de kerk hebben wij daarom een ander alternatief voor ogen. Wij willen graag de functies omdraaien. Dus het MFC op de plaats van het Molenbolwerk en het parkeren op de plaats van de RK kerk.

Naar onze mening biedt dat veel voordelen.

- Het zou mogelijk moeten zijn om de toren van de kerk te laten staan en voor de rest de kerk tot ongeveer 3 tot 4 meter boven de grond af te breken. De muren die dan overblijven hebben allemaal grote steunberen die het geheel goed kunnen ondersteunen zodat ze zelfstandig kunnen blijven staan. Een paar ingangen moeten er dan voor zorgen dat men de kerk in en uit kan rijden.
- Op die manier blijft de historie van IJzendijke grotendeels in tact en blijft ook een mooi stukje dorpsgezicht behouden.
- In de openluchtkerk kun je dan naast parkeren ook nog denken aan openlucht voorstellingen. Als je de muren van de kerk voor een deel in tact laat, haal je ook het zicht op de geparkeerde auto's weg, wat een mooier aanzicht geeft.
- Het dorp is al gewend aan een school op de locatie van het Molenbolwerk dus daar veranderd dan weinig aan.
- Aan de zij/achterkant kan het schoolplein komen, zodat de groene functie van die plek behouden kan blijven.
- De kerk krijgt een nieuwe functie en behoudt deels de historie.

Het is belangrijk dat ook goed gekeken wordt naar de infrastructuur. Dat de straten rondom de school autoluw worden gemaakt. Doel is een goede doorstroming van het verkeer rondom de school en een veilige verkeerssituatie. Ook kan gedacht worden aan een kiss & ride zone een stukje van het MFC.

Een kerk zonder dak, dat is ook al eens eerder gedaan. Zie de kerk van Bossuit. Ook in Toscane staat een kerk zonder dak. De abdij van San Galgano.

Wij verzoeken het projectteam om ook deze optie als een serieuze mogelijkheid mee te nemen in de zoektocht naar een geschikte locatie.

Voor de Dorpsraad heeft deze optie de absolute voorkeur.

Met vriendelijke groet,

Dorpsraad IJzendijke

Bijlage: Studie 5 maart 2018

Stefan Bosman

Van: Ronald de Baar | Elevantio <ronalddebaar@elevantio.nl>
Verzonden: vrijdag 29 november 2024 13:34
Aan: MFC IJzendijke
CC: Sjoerd Sanderse | Elevantio; Ellen de Neef | Elevantio; Tom Nibbelke | Elevantio
Onderwerp: RE: MFC IJzendijke

Goedemiddag,

Op verzoek van Sjoerd Sanderse onderstaand de 5 shortlist locaties voor nieuwbouw MFC IJzendijke in onze voorkeursvolgorde:

1. Bunkerbos i.c.m. aankoop perceel Landbouwstraat ter ontsluiting (variant locatie 9a);
2. Scouting (locatie 5);
3. Combinatie terrein krulbol en Schuttershoek (locatie variant 6a);
4. Locatie kerkgebouw/Molenbolwerk i.c.m. aankoop kerkgebouw en woningen (variant 7a);
5. Locatie nabij parallelweg/Emmaus (locatie variant 3a).

Vertrouwende jullie hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Ronald de Baar
Teamleider Financiën & Facilitair

ELEVANTIO

Markt 1, 4571 BG Axel
T : 0114 347 880
M : 06 2725 6894

Van: MFC IJzendijke <mfcijzendijke@gemeentesluis.nl>
Verzonden: maandag 28 oktober 2024 14:50
Aan: Sjoerd Sanderse | Elevantio <sjoerdsanderse@elevantio.nl>
Onderwerp: MFC IJzendijke

Aan: Bestuur Elevantio

Goedemiddag,
Mede namens wethouder Van Assche berichten wij u het volgende.

Aanleiding

Kort voor de zomervakantie hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het Project Vitaal IJzendijke. Er is sprake van een pas op de plaats door de projectpartners Woongoed en ZorgSaam, waardoor het oorspronkelijke masterplan tot nader order on hold staat. Er is nog geen duidelijkheid van de partners ontvangen over het vervolg.
Mede gelet op de vraag uit de kern, hecht het college eraan om het onderdeel MFC daarop niet te laten wachten. Dit onderdeel wordt gezien als een eerste trein uit het totaalplan, dat in tijd naar voren wordt gehaald.

Daarom werd opdracht gegeven om alle alternatieve nieuwbouwlocaties voor het MFC in beeld te brengen. Een groslijst met 14 mogelijke locaties werd samengesteld door de destijds betrokken externe adviseur van het project Vitaal IJzendijke, de heer Roeland van Kerkhoff (Adviesbureau Vankerkhoff Maatwerk in RO). Deze inventarisatie naar mogelijke locaties in IJzendijke die meer of minder geschikt/gewenst zijn, is ter kennisname hierbij gevoegd.

Criteria
Inmiddels hebben wij uit deze inventarisatie van 14 locaties een shortlist opgesteld van 5 locaties die wij het meest geschikt/gewenst achten.
Daarbij hebben wij onder andere gelet op:
a. Beschikbare oppervlakte;
a. Ligging in het dorp;
b. Eigenaarschap c.q. beschikbaarheid (aankoop percelen);
c. Koppeling met en/of nabijheid van andere voorzieningen (sport, etc.);
d. Bereikbaar, zowel met auto als met fiets of te voet;
e. Parkeergelegenheid;
f. Nabijheid van groene buitenruimte (aansluiting bij natuurlijke omgeving);
g. Nabijheid van nutsvoorzieningen (leidingen t.b.v. gas, water, elektriciteit en riolering);
h. Al dan niet voorzien in tijdelijke huisvesting van onderwijsvoorzieningen en de beschikbaarheid daarvan;
i. Waterbergingsmogelijkheden (compensatie verhard voor onverhard);

Shortlist
Onze shortlist past niet 100% op de door dhr. Van Kerkhoff aangegeven locaties maar betreffen in sommige gevallen een variant daarop.
De shortlist van geschikte nieuwbouwlocaties ziet er als volgt uit:
a. Locatie nabij parallelweg/Emmaus (locatie variant 3a);
b. Scouting (locatie 5);
c. Combinatie terrein krulbol en Schuttershoek (locatie variant 6a);
d. Locatie kerkgebouw/Molenbolwerk i.c.m. aankoop kerkgebouw en woningen (variant 7a).
e. Bunkerbos i.c.m. aankoop perceel Landbouwstraat ter ontsluiting (variant locatie 9a);
In deze volgorde is geen voorkeurlocatie of een prioritering opgenomen.
De varianten zijn door ons gevisualiseerd in de bijlage(n).

In alle varianten zijn er direct of indirect (particuliere) eigenaren betrokken. Met de betrokken eigenaren worden uiteraard nog verkennende gesprekken gevoerd.

Vertrouwelijk
De shortlist is vooralsnog vertrouwelijk en dus niet openbaar. Dit heeft onder meer te maken met het feit dat de betrokken vastgoedeigenaren nog niet door ons zijn geïnformeerd dat hun eigendom deel uitmaakt van een selectieprocedure voor de nieuwbouwlocatie. Wij vragen u dan ook om de shortlist vertrouwelijk te behandelen.

Vervolg
We kunnen ons voorstellen dat u weloverwogen een keuze wilt maken. Daarom vragen wij u om per individuele organisatie de shortlist kritisch tegen het licht te houden aan de hand van o.a. uw eigen criteria. Daaruit zal een overzicht komen van locaties die om u moverende redenen meer of minder geschikt of gewenst worden geacht. Uw overzicht met daarin uw rangorde van meest geschikte/gewenste locatie ontvangen wij graag voor 1 december aanstaande.
Kort na deze datum zullen wij een gezamenlijk overleg inplannen.

Info

Stefan Bosman

Van: Barbara Beulens <barbarabeulens@escaldascholen.nl>
Verzonden: dinsdag 3 december 2024 13:57
Aan: MFC IJzendijke
Onderwerp: Re: MFC IJzendijke

goedemiddag Joop,

In navolging van de interne gesprekken over de locaties die in beeld zijn hebben we een volgende volgorde:

1. Bunkerbos
2. Park; en hoe zit dat met de fijnstofuitstoot?
3. Scouting; weinig ruimte?
4. Schuttershoek; tijdelijke huisvesting nodig?
5. Molenbolwerk

Graag gaan we hierover morgen verder in gesprek.

Met vriendelijke groet

Barbara Beulens
Voorzitter College van Bestuur Stichting Escaldascholen
06-21822325

Escaldascholen

Van: MFC IJzendijke <mfcijzendijke@gemeentesluis.nl>
Verzonden: dinsdag 3 december 2024 12:13
Aan: Barbara Beulens <barbarabeulens@escaldascholen.nl>
Onderwerp: RE: MFC IJzendijke

Beste,

In navolging van onderstaande mailverkeer mochten we nog geen reactie van u ontvangen.
Graag vragen wij vriendelijk alsnog voorgaand aan het gesprek op 4 dec ons van een reactie te voorzien.

Met vriendelijke groet,

Joop Maas
Projectleider

Telefoon: +31(0)623055936
Email: Jmaas@gemeentesluis.nl
mfcIJzendijke@gemeentesluis.nl

Stefan Bosman

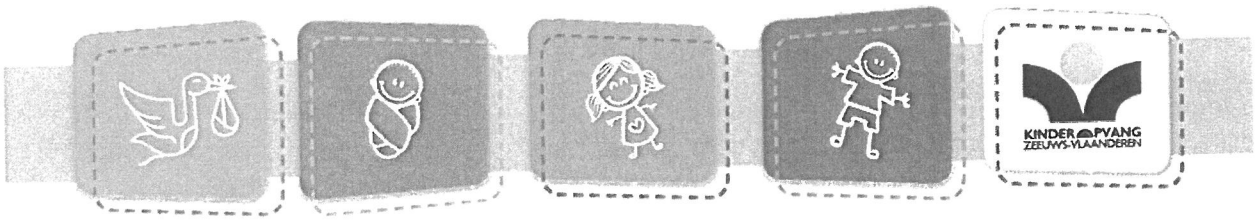
Van: Rianne Vons [Kinderopvang Z.Vl.] <rvons@kinderopvangzvl.nl>
Verzonden: dinsdag 3 december 2024 21:15
Aan: MFC IJzendijke
CC: Ilona de Cocq [Kinderopvang Z.Vl.]
Onderwerp: RE: MFC IJzendijke
Bijlagen: Locatiekeuze mfc IJzendijke november 2024.docx

Goedenavond Joop

Excuses voor het te laat reageren, hierbij onze reactie.

Met vriendelijke groet,

Rianne Vons-de Oude en Ilona de Cocq
Directeur-Bestuurder
Kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen
Bellamystraat 28 | 4532 CP | Terneuzen
Postbus 172 | 4530 AD | Terneuzen
T. 0115 – 61 23 68
GSM +31648786202
E. rvons@kinderopvangzvl.nl
W. www.kinderopvangzvl.nl

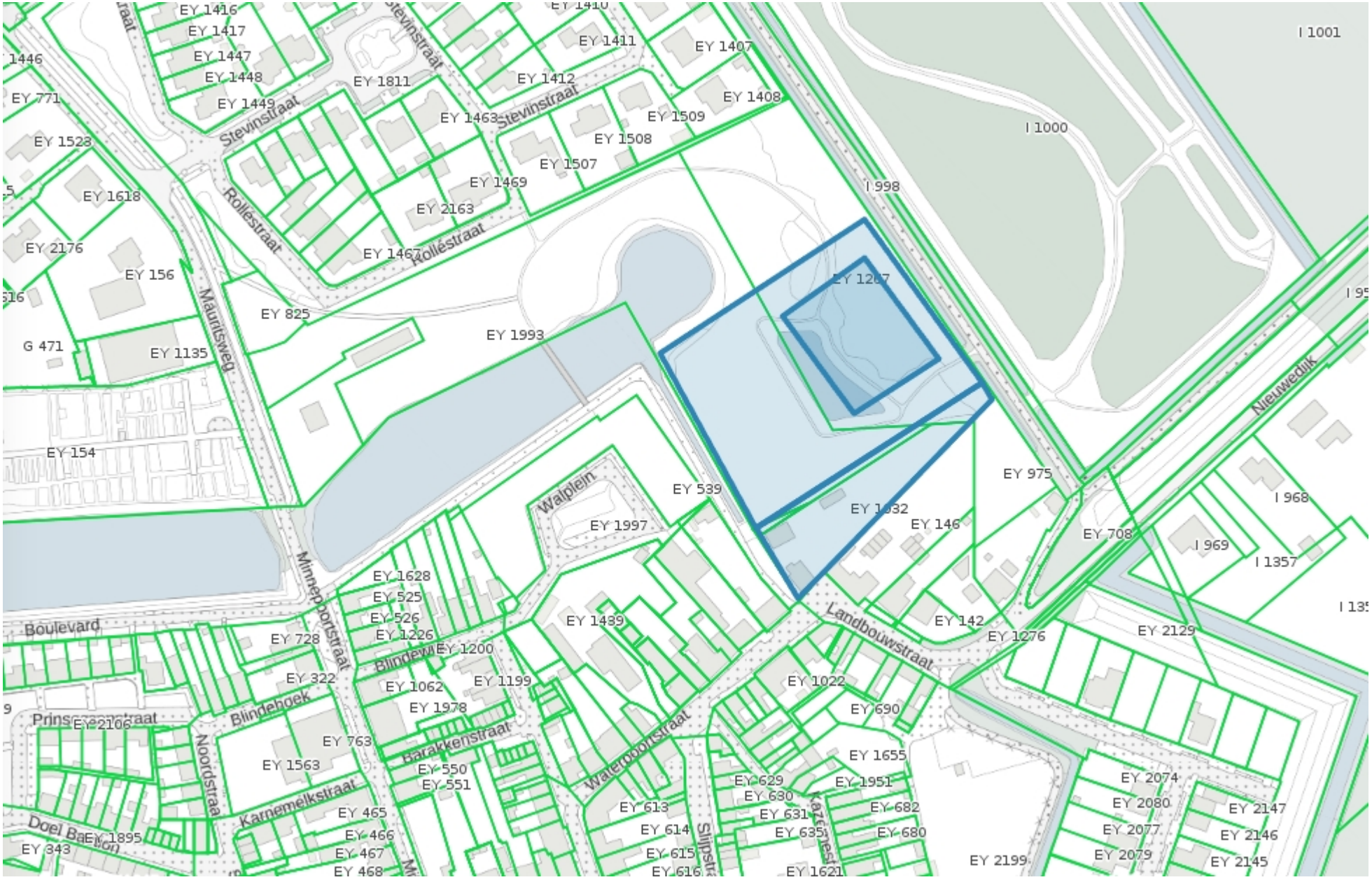
ISO 9001 HKZ Ons HKZ-certificaat maakt zichtbaar dat wij intern de zaken goed op orde hebben, dat de cliënt centraal staat en dat onze organisatie voortdurend en systematisch werkt aan verbetering van het aanbod. Bovendien voldoet het kwaliteitssysteem aan de internationale ISO-9001 normen.

Deze e-mail is bedoeld voor de beoogde ontvanger. Indien u niet de beoogde ontvanger bent, verzoeken wij u de afzender hiervan op de hoogte te brengen en dit bericht van uw systeem te verwijderen. Indien u niet de beoogde ontvanger bent, is het u tevens niet toegestaan de inhoud van de e-mail te wijzigen, kopiëren vermenigvuldigen of anderszins te bewerken. Integriteit en veiligheid van berichtenverkeer via internet kan niet worden gegarandeerd. Kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen is niet aansprakelijk voor enigerlei schade in welke vorm dan ook met betrekking tot dit bericht.

Van: MFC IJzendijke <mfcijzendijke@gemeentesluis.nl>
Verzonden: dinsdag 3 december 2024 21:05
Aan: Rianne Vons [Kinderopvang Z.Vl.] <rvons@kinderopvangzvl.nl>
Onderwerp: RE: MFC IJzendijke

Locatiekeuze mfc IJzendijke november 2024

Locatie	Oppervlakte	Bereikbaarheid	Groene omgeving	Overig	Score
nabij parallelweg/Emmaus (locatie variant 3a);	9981 m	Rand van kern	Ja	Grenst aan N61, fijnstof, gezondheid, risico?	-/-
Scouting (locatie 5);	? volgens Roeland groot genoeg	Goed, in kern, vlakbij huidige locatie	Ja		+/+
Combinatie terrein krulbol en Schuttershoek (locatie variant 6a	5586 m	Centraal in woonwijk, naast supermarkt, daaromheen woonwijk	Rondom mfc wel, daarbuiten woningen	Huidige locatie Schuttershoek?	+/-
Locatie kerkgebouw/Molenbolwerk i.c.m. aankoop kerkgebouw en woningen (variant 7a).	?	Centraal in dorp, middenin woonwijk	Nee	Roelof stelt combi met Molenbolwerk voor	-/-
Bunkerbos i.c.m. aankoop perceel Landbouwstraat ter ontsluiting (variant locatie 9a);	?	Rand van dorp, dichtbij 1 van de jongere woonwijken	Ja		+/+

EY 1416
EY 1417
EY 1447
EY 1448
EY 1449
EY 1811
EY 1410
EY 1411
EY 1407
EY 1412
EY 1408
EY 1463
EY 1509
EY 1508
EY 1507
EY 1469
EY 2163
EY 1467
EY 1446
EY 771
EY 1523
EY 1618
EY 2176
EY 156
EY 825
EY 1135
G 471
EY 154
EY 1993
EY 1207
I 1001
I 1000
I 998
I 95
I 968
I 969
I 1357
I 135
Stevinstraat
Rollestraat
Mauritsweg
Nieuwedijk
Walplein
Minnepoortstraat
Landbouwstraat
Blindeweg
Blindehoek
Barakkenstraat
Waterpoortstraat
Karnemelkstraat
Noordstraat
Boulevard
Doel Baron
EY 539
EY 1997
EY 975
EY 1032
EY 146
EY 708
EY 1628
EY 525
EY 526
EY 1226
EY 1200
EY 728
EY 322
EY 1062
EY 1199
EY 1978
EY 2106
EY 763
EY 1563
EY 550
EY 551
EY 1489
EY 142
EY 1276
EY 2129
EY 1022
EY 690
EY 1655
EY 629
EY 630
EY 631
EY 635
EY 1951
EY 613
EY 614
EY 615
EY 616
EY 1621
EY 682
EY 680
EY 2199
EY 2074
EY 2080
EY 2077
EY 2079
EY 2147
EY 2146
EY 2145
EY 465
EY 466
EY 467
EY 468
EY 1895
EY 343

gemeenteSLUIS

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Aan de gemeenteraad van Sluis
Postbus 27
4500 AA OOSTBURG

ons kenmerk : 24.0017677
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : S.E. Bosman
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Proces realisatie MFC IJzendijke
bijlage(n) : Geen

Oostburg, 11 OKT 2024

Geachte leden van de raad,

Aanleiding

Kort voor het zomerreces hebben wij u geïnformeerd over het project Vitaal IJzendijke.

Samengevat betekent dit dat ZorgSaam, Woongoed en de gemeente de stip op de horizon houden voor wat betreft de ontwikkelingen van het maatschappelijk vastgoed in de kern IJzendijke. Echter, ZorgSaam en Woongoed maken om diverse beweegredenen pas op de plaats ten aanzien van het tijdpad. Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over het onderdeel multifunctioneel centrum.

Nieuwbouw multifunctioneel centrum

Zoals aangegeven in onze brief van 13 mei 2024 hechten wij er aan dat het proces voor het multifunctioneel centrum voortgang behoudt. Dit mede gezien de vraag uit de kern IJzendijke. Wij halen dit "treintje" uit het totale plan daarom naar voren. In dat kader is er een opdracht gegeven om alternatieve nieuwbouwlocaties voor het MFC in beeld te brengen. Een 14-tal alternatieven zijn eerst intern bekeken (infra, riolering, bestemmingsplan, etc.). Inmiddels hebben wij een shortlist vastgesteld. Hierover gaan wij in de komende periode met de stakeholders in gesprek. Ons streven is om eind dit jaar te beslissen over een definitieve locatiekeuze.

Dit hebben wij uiteraard gecommuniceerd aan onder meer de beide schoolbesturen en aan het bestuur van de kinderopvang.

Planning

Het vervolgtraject ziet er globaal als volgt uit:

Wat	Wanneer
Vaststellen nieuwbouwlocatie	Uiterlijk 1 januari 2025
Agendering/behandelen raadsvoorstel tot het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet (via BJA);	Eerste kwartaal 2025
Procedures uitvoeren voor locatie (bestemmingsplan, etc) maar ook Programma's van Eisen en Wensen, architectenselectie, ontwerp, aanbestedingsvorm, etc.	2025

Agendering raadsvoorstel tot het beschikbaar stellen van het investeringskrediet (via BJA);	Vierde kwartaal 2025
Aanbestedingstraject	Eerste kwartaal 2026
Definitieve gunning van de bouwopdracht aanvraag en afgifte bouw- en eventuele sloopvergunningen, bouwrijp maken locatie, etc.;	Derde kwartaal 2026
Oplevering van de nieuwbouw.	2028
Ingebruikname nieuwbouw.	2029
Afstoten overtollig gemeentelijk vastgoed.	Vanaf 2029

Met het bovenstaande vertrouwen wij u vooralsnog voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

Raad

Dossiernummer	7913
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	24
Titel	Voorstel tot het vaststellen van de 20e Programmawijziging 2024 en RV 3e Programmawijziging 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	**19 december 2024**
Raad	6 februari 2025

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het vaststellen van de 20e programmawijziging 2024 en de 3e programmawijziging 2025
Portefeuillehouder	Wethouder C. Simons

Samenvatting

Conform de financiële verordening bieden wij u hierbij de 20e programmawijziging 2024 en 3e programmawijziging 2025 ter vaststelling aan. Hierin zijn de begrotingswijzigingen uit de Slotwijziging 2024 die financiële gevolgen hebben voor 2024 en 2025 verwerkt. Deze wijziging heeft gevolgen voor het begrotingssaldo 2024 en 2025.

Aan de raad,

De raadsvergadering van 19 december 2024 bevat verschillende raadsvoorstellen die leiden tot een wijziging van de programmabegroting 2024 en 2025. Deze wijziging betreft enkel de financiële gevolgen van het raadsvoorstel Slotwijziging 2024.

In de Slotwijziging 2024 worden budgetten overgeheveld van 2024 naar 2025 conform artikel 7.3 van de financiële verordening. Dit wordt gedaan via de “reserve overhevelen budgetten”. Daarnaast is de Slotwijziging 2024 uitgebreid met een aantal bijstellingen van budgetten op basis van actuele inzichten. Deze waren eerder niet beschikbaar voor de 2e Bestuursrapportage 2024.

Voor verdere informatie over de Slotwijziging 2024 wordt verwezen naar het raadsvoorstel behorend bij deze Slotwijziging.

Om het overzicht te behouden is hieronder een lijst met alle begrotingswijzigingen in 2024 en 2025 opgenomen.

2024 - Wijziging	Saldo
0 – Primitieve begroting, incl amendementen	1.468.991
1 – raad 9 november 2023 (2e berap 2023- gevolgen 2024 e.v.)	1.083.666
2 – raad 14 december 2023 (college- en MT-besluiten aug t/m okt 2023 en raadsvoorsteller 21 sept 2023 met financiële gevolgen in 2024 of volgende jaren	963.373
3 – raad 14 december 2023 (Slotwijziging 2023)	963.373
4 – raad 14 december 2023 (overige raadsvoorstellen)	1.532.040
5 – raad 8 februari 2024 (Beleidsplan Toezicht en Naleving Wmo en Jeugdwet)	1.532.040
6 – raad 4 april 2024 (college- en MT-besluiten november en december 2023 en januari 2024)	1.532.040
7 – commissie S/M 26 maart 2024 (D-brief Decembercirculaire Gemeentefonds 2023)	1.532.040
8 – raad 16 mei 2024 (college- en MT-besluiten februari en eerste helft maart 2024)	1.532.040
9 – raad 16 mei 204 (strandbeleid, Bavodijk – 2e fase Nieuwvliet, Flexwoninger Baljuwveltersweg, GREX (uit raad 4 april 2024))	1.792.140
10 – raad 20 juni 2024 (college- en MT-besluiten tweede helft maart en april 2024)	1.792.140
11 – raad 4 juli 2024 (Jaarstukken 2023 (resultaatbestemming) en restantkredieten 2023)	1.792.140
12 – raad 4 juli 2024 (1e berap 2024 incl. MJOP)	2.140.136

13 – raad 4 juli 2024 (Zienswijzen begrotingen GR'en, Bestuursopdracht locatiekeus gemeentehuis en D-brief Meicirculaire Gemeentefonds 2024)	2.051.224
14 – raad 19 september 2024 (college- en MT-besluiten mei t/m juli 2024)	2.051.224
15 – raad 19 september 2024 (Bestuursopdracht toeristenbelasting, GGD Zeeland)	2.091.049
16 - raad 31 oktober 2024 (SVN Starterslening, VRZ 2e begrotingswijziging 2024)	2.056.698
17 – raad 7 november 2024 (2e Bestuursrapportage 2024)	4.573.058
18 – raad 7 november 2024 (Programmaplan Informatiebeveiliging (NIS2))	4.291.058
19 – raad 19 december 2024 (college- en MT-besluiten augustus t/m oktober 2024)	4.291.058
20 – raad 19 december 2024 (Slotwijziging 2024 – gevolgen 2024)	7.035.534

2025 - Wijziging	Saldo
0 – Primitieve begroting	2.236.755
1 – raad 19 december 2024 (2e berap 2024 - gevolgen 2025 e.v.)	1.302.160
2 – raad 19 december 2024 (MT-/College-besluiten aug.-sept. 2024, raadsvoorstellen 19 sept., 31 okt. En 7 nov. 2024)	1.071.961
3 – raad 19 december 2024 (Slotwijziging 2024 – gevolgen 2025)	1.316.118

U wordt voorgesteld de 20e programmawijziging 2024 en 3e programmawijziging 2025 vast te stellen.

Oostburg, 17 december 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. 20e programmawijziging 2024
b. 3e programmawijziging 2025

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 17 december 2024

gelet op artikel ; 192 van de Gemeentewet

BESLUIT: de 20 programmawijziging 2024 en 3e programmawijziging 2025 vast te stellen

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Gemeente Sluis	Provincie Zeeland	Begrotingsjaar 2024	Begrotingsnr. 20

WIJZIGING PROGRAMMABEGROTING 2024

De raad van de gemeente Sluis:

De programmabegroting van lasten en baten van de gemeente Sluis voor het dienstjaar 2024 te wijzigen als volgt:

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2024

De griffier,	De voorzitter,
mr. P.T.G. Claeijs	mr. M.M.D. Vermue

Ingevolge art. 191 der Gemeentewet ter kennisgeving	
Gezonden aan Gedeputeerde Staten	
Datum van inzending	:
Kenmerk	:
Aantal exemplaren	:

20e Programmawijziging 2024

20e wijziging Begroting 2024									
Programma	**Begroting na 19e wijziging**			**Wijziging begroting**			**Begroting na 20e wijziging**		
bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1 Duurzaamheid	6.923	5.578	***1.345-***	443-	-	***443***	6.480	5.578	***902-***
2 Economie en Arbeidsmarkt	7.270	1.594	***5.676-***	1.345-	-	***1.345***	5.925	1.594	***4.331-***
3 Wonen en Voorzieningen	34.361	13.441	***20.919-***	4.488-	436	***4.924***	29.873	13.877	***15.996-***
4 Sociaal domein	38.491	7.754	***30.737-***	994-	167	***1.161***	37.497	7.921	***29.576-***
5 Bestuur en veiligheid	11.046	5.751	***5.296-***	512-	125-	***387***	10.534	5.626	***4.909-***
Totaal programma's	**98.091**	**34.118**	***63.973-***	**7.781-**	**478**	***8.259***	**90.310**	**34.596**	***55.713-***
Algemene dekkingsmiddelen	4.142	92.387	***88.245***	1.501-	200	***1.701***	2.642	92.587	***89.946***
Overhead	13.080	61	***13.018-***	689-	6	***695***	12.391	67	***12.323-***
Heffing VPB	-	-	***-***	-	-	***-***	-	-	***-***
Onvoorzien	50	-	***50-***	50-	-	***50***	-	-	***-***
Geraamd resultaat voor bestemming	**115.363**	**126.567**	***11.204***	**10.021-**	**684**	***10.705***	**105.342**	**127.251**	***21.909***
Mutaties reserves									
1 Duurzaamheid	-	279	***279***	330	-	***330-***	330	279	***51-***
2 Economie en Arbeidsmarkt	995	1.646	***651***	1.323	-	***1.323-***	2.318	1.646	***672-***
3 Wonen en Voorzieningen	1.403	3.405	***2.002***	2.756	-	***2.756-***	4.159	3.405	***754-***
4 Sociaal domein	-	424	***424***	1.031	-	***1.031-***	1.031	424	***607-***
5 Bestuur en veiligheid	-	655	***655***	-	-	***-***	-	655	***655***
Algemene dekkingsmiddelen	20.656	9.732	***10.924-***	1.530	990-	***2.520-***	22.186	8.742	***13.444-***
Geraamd resultaat na bestemming	**138.416**	**142.707**	***4.291***	**3.051-**	**306-**	***2.744***	**135.366**	**142.401**	***7.036***

Meerjarenperspectief	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
primitieve begroting	1.469	3.160	670-	858-
1e wijziging	385-	385-	366-	366-
2e wijziging	120-	99-	99-	99-
3e wijziging	-	-	-	-
4e wijziging	569	980	1.013	2.152
5e wijziging	-	-	-	-
6e wijziging	-	-	-	-
7e wijziging	-	-	-	-
8e wijziging	-	-	-	-
9e wijziging	260	-	-	-
10e wijziging	-	-	-	-
11e wijziging	-	-	-	-
12e wijziging	348	1.565	1.384	1.424
13e wijziging	89-	1.167-	26	470-
14e wijziging	-	-	-	-
15e wijziging	40	-	-	-
16e wijziging	34-	-	-	-
17e wijziging	2.516	935-	913-	902-
18e wijziging	282-	151-	-	-
19e wijziging	-	-	-	-
20e wijziging	2.744	244	229	180
Saldo na 20e wijziging	**7.036**	**3.212**	**604**	**1.061**

Gemeente Sluis	Provincie Zeeland	Begrotingsjaar 2025	Begrotingsnr. 3

WIJZIGING PROGRAMMABEGROTING 2025

De raad van de gemeente Sluis:

De programmabegroting van lasten en baten van de gemeente Sluis voor het dienstjaar 2025 te wijzigen als volgt:

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2024

De griffier,	De voorzitter,
mr. P.T.G. Claeijs	mr. M.M.D. Vermue

Ingevolge art. 191 der Gemeentewet ter kennisgeving	
Gezonden aan Gedeputeerde Staten	
Datum van inzending	:
Kenmerk	:
Aantal exemplaren	:

3e Programmawijziging 2025

3e wijziging Begroting 2025									
Programma	**Begroting na 2e wijziging**			**Wijziging begroting**			**Begroting na 3e wijziging**		
bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1 Duurzaamheid	6.476	5.789	***687-***	330	-	***330-***	6.806	5.789	***1.017-***
2 Economie en Arbeidsmarkt	7.298	1.573	***5.725-***	1.192	-	***1.192-***	8.490	1.573	***6.917-***
3 Wonen en Voorzieningen	31.411	13.026	***18.385-***	3.534	-	***3.534-***	34.944	13.026	***21.918-***
4 Sociaal domein	38.062	6.864	***31.198-***	886	25	***861-***	38.948	6.889	***32.059-***
5 Bestuur en veiligheid	8.565	926	***7.639-***	-	-	***-***	8.565	926	***7.639-***
Totaal programma's	**91.811**	**28.177**	***63.634-***	**5.942**	**25**	***5.917-***	**97.753**	**28.202**	***69.551-***
Algemene dekkingsmiddelen	2.857	78.343	***75.487***	231-	-	***231***	2.626	78.343	***75.718***
Overhead	14.712	266	***14.447-***	830	-	***830-***	15.542	266	***15.277-***
Heffing VPB	-	-	***-***	-	-	***-***	-	-	***-***
Onvoorzien	50	-	***50-***	-	-	***-***	50	-	***50-***
Geraamd resultaat voor bestemming	**109.430**	**106.786**	***2.644-***	**6.541**	**25**	***6.516-***	**115.971**	**106.811**	***9.160-***
Mutaties reserves									
1 Duurzaamheid	-	4	***4***	-	330	***330***	-	334	***334***
2 Economie en Arbeidsmarkt	-	150	***150***	-	1.323	***1.323***	-	1.474	***1.474***
3 Wonen en Voorzieningen	481	463	***18-***	-	2.756	***2.756***	481	3.219	***2.738***
4 Sociaal domein	-	2	***2***	-	1.031	***1.031***	-	1.033	***1.033***
5 Bestuur en veiligheid	-	509	***509***	-	-	***-***	-	509	***509***
Algemene dekkingsmiddelen	195	3.263	***3.068***	-	1.320	***1.320***	195	4.583	***4.388***
Geraamd resultaat na bestemming	**110.106**	**111.178**	***1.072***	**6.541**	**6.785**	***244***	**116.647**	**117.963**	***1.316***

Meerjarenperspectief	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
primitieve begroting	2.237	456	961	1.094
1e wijziging	935-	913-	902-	886-
2e wijziging	230-	45-	45-	45-
3e wijziging	244	229	180	136
Saldo na 3e wijziging	**1.316**	**273-**	**195**	**299**

Raad

Dossiernummer	7898
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 december 2024
Agendapunt	25
Titel	Voorstel tot het vaststellen van de 21e Programmawijziging 2024 en RV 4e Programmawijziging 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	19 december 2024

Voorgesteld besluit

Datum vergadering	19 december 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het vaststellen van de 21e programmawijziging 2024 en de 4e programmawijziging 2025
Portefeuillehouder	Wethouder C. Simons

Samenvatting

Conform de financiële verordening bieden wij u hierbij de 21e programmawijziging 2024 en 4e programmawijziging 2025 ter vaststelling aan. Hierin zijn financiële gevolgen van de raadsvoorstellen op de agenda van 19 december 2024 verwerkt. Deze wijziging heeft gevolgen voor het begrotingssaldo 2024 en 2025.

Aan de raad,

De raadsvergadering van 19 december 2024 bevat verschillende raadsvoorstellen die leiden tot een wijziging van de programmabegroting 2024 en 2025. Deze wijziging betreft de financiële gevolgen hiervan. De financiële gevolgen van de Slotwijziging 2024, die ook op de raadsagenda van 19 december 2024 staat, zijn reeds verwerkt in de 20e programmawijziging 2024 en de 3e programmawijziging 2025.

Specifiek gaat het om de volgende raadsvoorstellen:

- Voorstel tot het realiseren van een HUB nabij Schoondijke (21e PW 2024 en 4e PW 2025);
- Voorstel tot indienen van een positieve zienswijze m.b.t. de 2e begrotingswijziging 2024e en de 1e begrotingswijziging 2025 van Sabewa Zeeland (21e PW 2024 en 4e PW 2025);
- Voorstel Beleidsplan Musea Sluis (4e PW 2025);
- Voorstel tot het indienen van een zienswijze op de Gemeenschappelijke Regeling Dethon en gewijzigde begroting 2024 (21e PW 2024);
- Voorstel tot het instemmen met de locatiekeuze voor de realisatie van MFC IJzendijke (4e PW 2025).

Ook zijn de financiële gevolgen van de raadsbrieven Ontwikkelingen bibliotheek en Septembercirculaire 2024 verwerkt in de 21e programmawijziging 2024 en 4e programmawijziging 2025.

Om het overzicht te behouden is hieronder een lijst met alle begrotingswijzigingen in 2024 en 2025 opgenomen.

2024 - Wijziging	Saldo
0 – Primitieve begroting, incl amendementen	1.468.991
1 – raad 9 november 2023 (2e berap 2023- gevolgen 2024 e.v.)	1.083.666
2 – raad 14 december 2023 (college- en MT-besluiten aug t/m okt 2023 en raadsvoorstellen 21 sept 2023 met financiële gevolgen in 2024 of volgende jaren	963.373
3 – raad 14 december 2023 (Slotwijziging 2023)	963.373
4 – raad 14 december 2023 (overige raadsvoorstellen)	1.532.040
5 – raad 8 februari 2024 (Beleidsplan Toezicht en Naleving Wmo en Jeugdwet)	1.532.040
6 – raad 4 april 2024 (college- en MT-besluiten november en december 2023 en januari 2024)	1.532.040
7 – commissie S/M 26 maart 2024 (D-brief Decembercirculaire Gemeentefonds 2023)	1.532.040
8 – raad 16 mei 2024 (college- en MT-besluiten februari en eerste helft maart 2024)	1.532.040

9 – raad 16 mei 204 (strandbeleid, Bavodijk – 2e fase Nieuwvliet, Flexwoninger Baljuwveltersweg, GREX (uit raad 4 april 2024))	1.792.140
10 – raad 20 juni 2024 (college- en MT-besluiten tweede helft maart en april 2024)	1.792.140
11 – raad 4 juli 2024 (Jaarstukken 2023 (resultaatbestemming) en restantkredieten 2023)	1.792.140
12 – raad 4 juli 2024 (1e berap 2024 incl. MJOP)	2.140.136
13 – raad 4 juli 2024 (Zienswijzen begrotingen GR'en, Bestuursopdracht locatiekeus gemeentehuis en D-brief Meicirculaire Gemeentefonds 2024)	2.051.224
14 – raad 19 september 2024 (college- en MT-besluiten mei t/m juli 2024)	2.051.224
15 – raad 19 september 2024 (Bestuursopdracht toeristenbelasting, GGD Zeeland)	2.091.049
16 - raad 31 oktober 2024 (SVN Starterslening, VRZ 2e begrotingswijziging 2024)	2.056.698
17 – raad 7 november 2024 (2e Bestuursrapportage 2024)	4.573.058
18 – raad 7 november 2024 (Programmaplan Informatiebeveiliging (NIS2))	4.291.058
19 – raad 19 december 2024 (college- en MT-besluiten augustus t/m oktober 2024)	4.291.058
20 – raad 19 december 2024 (Slotwijziging 2024 – gevolgen 2024)	7.035.534
21 – raad 19 december 2024 (HUB Schoondijke, 2e BW 2024 en 1e BW 2025 Sabewa Zeeland, Begrotingswijziging Dethon, Ontwikkelingen Bibliotheek, Septembercirculaire 2024)	6.734.152

2025 - Wijziging	Saldo
0 – Primitieve begroting	2.236.755
1 – raad 19 december 2024 (2e berap 2024 - gevolgen 2025 e.v.)	1.302.160
2 – raad 19 december 2024 (MT-/College-besluiten aug.-sept. 2024, raadsvoorstellen 19 sept., 31 okt. En 7 nov. 2024)	1.071.961
3 – raad 19 december 2024 (Slotwijziging 2024 – gevolgen 2025)	1.316.118
4 – raad 19 december 2024 (HUB Schoondijke, 2e BW 2024 en 1e BW 2025 Sabewa Zeeland, Musea Sluis, Locatiekeuze MFC IJzendijke, Ontwikkelingen Bibliotheek Septembercirculaire 2024)	1.394.018

U wordt voorgesteld de 21e programmawijziging 2024 en 4e programmawijziging 2025 vast te stellen.

Oostburg, 17 december 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. 21e programmawijziging 2024
b. 4e programmawijziging 2025

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 17 december 2024

gelet op artikel ; 192 van de Gemeentewet

BESLUIT: de 21e programmawijziging 2024 en 4e programmawijziging 2025 vast te stellen

Sluis, 19 december 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue

Gemeente Sluis	Provincie Zeeland	Begrotingsjaar 2024	Begrotingsnr. 21

WIJZIGING PROGRAMMABEGROTING 2024

De raad van de gemeente Sluis:

De programmabegroting van lasten en baten van de gemeente Sluis voor het dienstjaar 2024 te wijzigen als volgt:

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2024

De griffier,	De voorzitter,
mr. P.T.G. Claeijs	mr. M.M.D. Vermue

Ingevolge art. 191 der Gemeentewet ter kennisgeving
Gezonden aan Gedeputeerde Staten
Datum van inzending :
Kenmerk :
Aantal exemplaren :

21e Programmawijziging 2024

21e wijziging Begroting 2024									
Programma	**Begroting na 20e wijziging**			**Wijziging begroting**			**Begroting na 21e wijziging**		
bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1 Duurzaamheid	6.480	5.578	***902-***	-	-	**-**	6.480	5.578	***902-***
2 Economie en Arbeidsmarkt	5.925	1.594	***4.331-***	-	-	**-**	5.925	1.594	***4.331-***
3 Wonen en Voorzieningen	29.873	13.877	***15.996-***	78	-	***78-***	29.951	13.877	***16.074-***
4 Sociaal domein	37.497	7.921	***29.576-***	490	232	***258-***	37.987	8.153	***29.834-***
5 Bestuur en veiligheid	10.534	5.626	***4.909-***	3	-	***3-***	10.537	5.626	***4.912-***
Totaal programma's	**90.310**	**34.596**	***55.713-***	**571**	**232**	***339-***	**90.881**	**34.828**	***56.053-***
Algemene dekkingsmiddelen	2.642	92.587	***89.946***	370	453	***83***	3.012	93.040	***90.029***
Overhead	12.391	67	***12.323-***	-	-	**-**	12.391	67	***12.323-***
Heffing VPB	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Onvoorzien	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Geraamd resultaat voor bestemming	**105.342**	**127.251**	***21.909***	**941**	**685**	***256-***	**106.283**	**127.936**	***21.653***
Mutaties reserves									
1 Duurzaamheid	330	279	***51-***	-	-	**-**	330	279	***51-***
2 Economie en Arbeidsmarkt	2.318	1.646	***672-***	-	-	**-**	2.318	1.646	***672-***
3 Wonen en Voorzieningen	4.159	3.405	***754-***	175	175	**-**	4.334	3.580	***754-***
4 Sociaal domein	1.031	424	***607-***	-	-	**-**	1.031	424	***607-***
5 Bestuur en veiligheid	-	655	***655***	-	-	**-**	-	655	***655***
Algemene dekkingsmiddelen	22.186	8.742	***13.444-***	45	-	***45-***	22.231	8.742	***13.489-***
Geraamd resultaat na bestemming	**135.366**	**142.401**	***7.036***	**1.161**	**860**	***301-***	**136.527**	**143.261**	***6.734***

Meerjarenperspectief	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
primitieve begroting	1.469	3.160	670-	858-
1e wijziging	385-	385-	366-	366-
2e wijziging	120-	99-	99-	99-
3e wijziging	-	-	-	-
4e wijziging	569	980	1.013	2.152
5e wijziging	-	-	-	-
6e wijziging	-	-	-	-
7e wijziging	-	-	-	-
8e wijziging	-	-	-	-
9e wijziging	260	-	-	-
10e wijziging	-	-	-	-
11e wijziging	-	-	-	-
12e wijziging	348	1.565	1.384	1.424
13e wijziging	89-	1.167-	26	470-
14e wijziging	-	-	-	-
15e wijziging	40	-	-	-
16e wijziging	34-	-	-	-
17e wijziging	2.516	935-	913-	902-
18e wijziging	282-	151-	-	-
19e wijziging	-	-	-	-
20e wijziging	2.744	244	229	180
21e wijziging	301-	78	599	392
Saldo na 21e wijziging	**6.734**	**3.290**	**1.203**	**1.453**

Gemeente Sluis	Provincie Zeeland	Begrotingsjaar 2025	Begrotingsnr. 4

WIJZIGING PROGRAMMABEGROTING 2025

De raad van de gemeente Sluis:

De programmabegroting van lasten en baten van de gemeente Sluis voor het dienstjaar 2025 te wijzigen als volgt:

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2024

De griffier,	De voorzitter,
mr. P.T.G. Claeijs	mr. M.M.D. Vermue

Ingevolge art. 191 der Gemeentewet ter kennisgeving	
Gezonden aan Gedeputeerde Staten	
Datum van inzending	:
Kenmerk	:
Aantal exemplaren	:

4e Programmawijziging 2025

4e wijziging Begroting 2025									
Programma	**Begroting na 3e wijziging**			**Wijziging begroting**			**Begroting na 4e wijziging**		
bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1 Duurzaamheid	6.806	5.789	***1.017-***	-	-	**-**	6.806	5.789	***1.017-***
2 Economie en Arbeidsmarkt	8.490	1.573	***6.917-***	7	-	***7-***	8.497	1.573	***6.924-***
3 Wonen en Voorzieningen	34.944	13.026	***21.918-***	640	-	***640-***	35.584	13.026	***22.558-***
4 Sociaal domein	38.948	6.889	***32.059-***	122	-	***122-***	39.070	6.889	***32.181-***
5 Bestuur en veiligheid	8.565	926	***7.639-***	-	-	**-**	8.565	926	***7.639-***
Totaal programma's	**97.753**	**28.202**	***69.551-***	**769**	-	***769-***	**98.522**	**28.202**	***70.320-***
Algemene dekkingsmiddelen	2.626	78.343	***75.718***	13	432	***419***	2.639	78.775	***76.136***
Overhead	15.542	266	***15.277-***	-	-	**-**	15.542	266	***15.277-***
Heffing VPB	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Onvoorzien	50	-	***50-***	-	-	**-**	50	-	***50-***
Geraamd resultaat voor bestemming	**115.971**	**106.811**	***9.160-***	**782**	**432**	***350-***	**116.753**	**107.243**	***9.510-***
Mutaties reserves									
1 Duurzaamheid	-	334	***334***	-	-	**-**	-	334	***334***
2 Economie en Arbeidsmarkt	-	1.474	***1.474***	-	-	**-**	-	1.474	***1.474***
3 Wonen en Voorzieningen	481	3.219	***2.738***	-	507	***507***	481	3.726	***3.245***
4 Sociaal domein	-	1.033	***1.033***	-	-	**-**	-	1.033	***1.033***
5 Bestuur en veiligheid	-	509	***509***	-	-	**-**	-	509	***509***
Algemene dekkingsmiddelen	195	4.583	***4.388***	79	-	***79-***	274	4.583	***4.309***
Geraamd resultaat na bestemming	**116.647**	**117.963**	***1.316***	**861**	**939**	***78***	**117.508**	**118.902**	***1.394***

Meerjarenperspectief	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
primitieve begroting	2.237	456	961	1.094
1e wijziging	935-	913-	902-	886-
2e wijziging	230-	45-	45-	45-
3e wijziging	244	229	180	136
4e wijziging	78	599	392	145
Saldo na 4e wijziging	**1.394**	**326**	**587**	**444**

Datum vergadering:	19 December 2024
Agendapunt:	26a
Ingediend door:	Sluis Lokaal, VVD, CDA
Onderwerp:	Mogelijk vertrek RUD Zeeland uit Zeeuws-Vlaanderen

De gemeenteraad van de gemeente Sluis, in vergadering bijeen op 19 December 2024;

Gelet op:
De berichtgeving naar deze raad en de buitenwereld dat de RUD (Regionale Uitvoerings Dienst) Zeeland voornemens is te vertrekken uit Zeeuws-Vlaanderen

Hierbij Constateren we dat:
- De RUD Zeeland voornemens is te vertrekken uit Zeeuws-Vlaanderen

Overwegende dat:
- de RUD overweegt een kantoorruimte te huren bij een niet-overheidsaanbieder in Walcheren (bron: PZC/Stem d.d. 11-12-2024);
- het waterschap overweegt om het kantoor in Terneuzen te verplaatsen naar Middelburg;
- samenwerking tussen de overheidsinstanties, zoals gemeenschappelijke regelingen, waterschap, gemeenten, provincie en rijk kunnen leiden tot kostenbesparingen;
- publieke middelen zo efficiënt mogelijk besteed moeten worden;
- deze overheidsorganisaties een impuls kunnen geven voor werkgelegenheid binnen Zeeuws-Vlaanderen;
- weer een overheidsinstantie laten vertrekken uit Zeeuws-Vlaanderen ongewenst is;
- dit niet de aanbevelingen opvolgt uit het rapport “Elke Regio telt”.

Verzoekt het college om:
- samen met de Gemeenten Terneuzen en Hulst actief te bemiddelen om de RUD te behouden voor Zeeuws-Vlaanderen en daarbij uitdrukkelijk samenwerking te stimuleren met andere overheidsorganisaties;
- het gebruik van publieke middelen hierbij te optimaliseren door mogelijke kostenvoordelen en extra inkomsten voor betrokken overheidsinstanties te benutten;
- het behoud van werkgelegenheid in Zeeuws-Vlaanderen te stimuleren en daarmee een aantrekkelijk woon- en werkklimaat te creëren.

Ondertekening namens de fractie(s):

Deze Motie is aangenomen/verworpen/ingetrokken
met ….. stemmen voor en ….. stemmen tegen.

De gemeenteraad van de gemeente Sluis

De griffier, **De voorzitter,**

mr. P.T.G. Claeijs **mr. M.M.D. Vermue**

Toelichting: